

16

17

5

5

58

15. 6. 3

2910

59 11. 6

10. 1. 1

2. 2

ignat. s. m. sp. e. i. u. e. s. t. i. g. a. d. i.

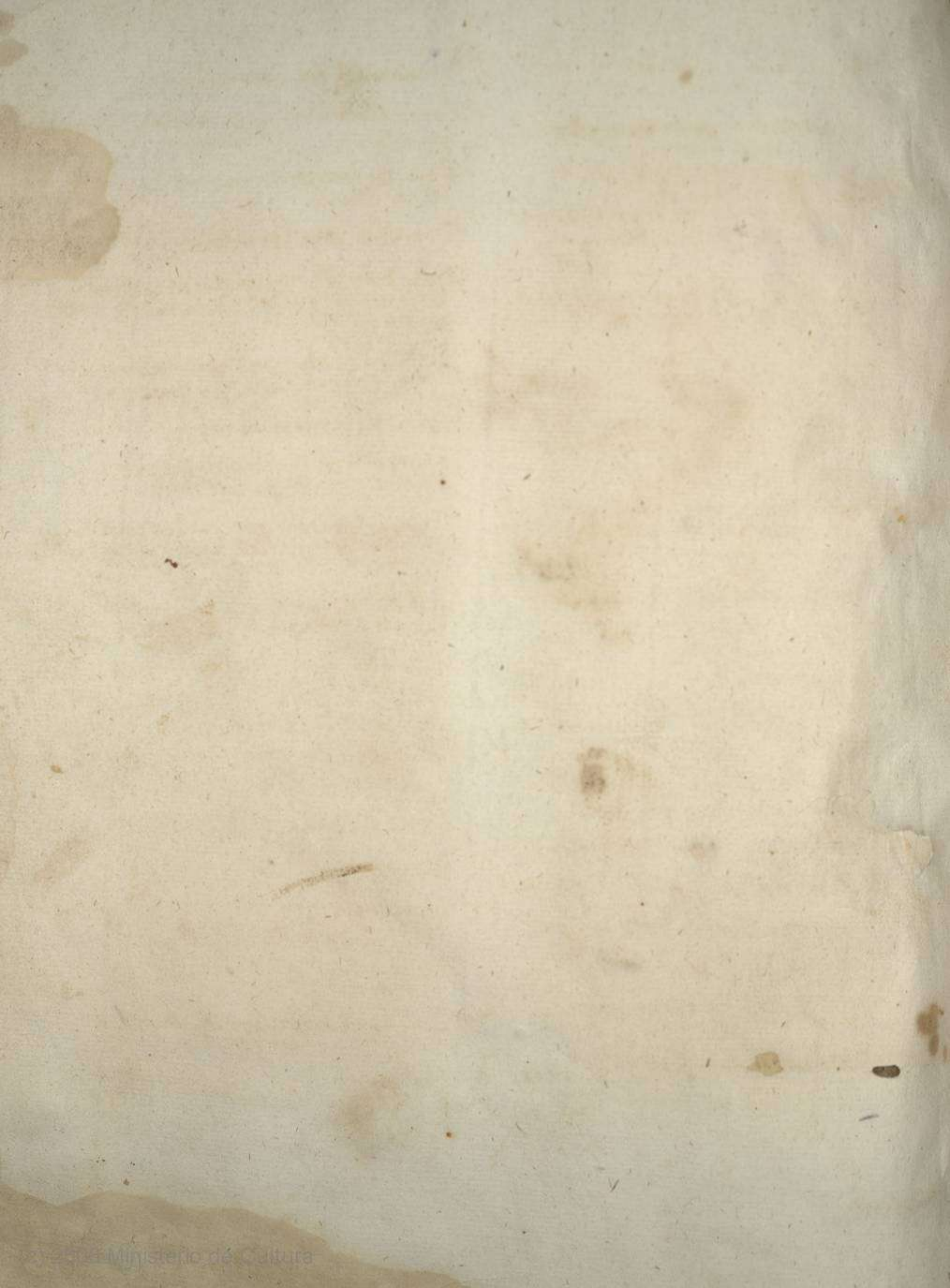
catano ul. carente p. rone.

ignat. s. m. sp. e. i. u. e. s. t. i. g. a. d. i.

Erasmus Franciscus

5

Per comença les Robrigues del
seten libre de ut xpi

Com lo senyor apella los dexebles
Capitoll primer

Com apella sent phelip e aci fa
mencio de Natanaell. ca. ij.

Com sen torna a la sua mare en nat
zareth prechant per les sinaguo
gues. capitoll terc

Com apella los apostols e qui foren
ells. Capitoll quart

Per que sent ioha lha no seguy ni
estech dexeble de ihu xst. Capit quint

Per que lo senyor elegi almō a conū
tir homēs simples e pobres pescadors
Capitoll. vi.

Com lo senyor tench diverses mane
res a apellar los. Capitoll. vii.

Com lo senyor ha molt amat e hon
rats los sants apostols. Capitoll. viii.

Com sent pere estech per fter hom
ca. viii

Lo segon apell fon sent andreu
ca. ix.

Lo terc apell fon sent jaume
major. Capitoll. xi.

Lo quart apell fon sent ioha enā
gelista. Capitoll. xii.

Lo quint apell fon sent phelip
ca. xiii.

Lo sisen apell fon sent barthomeu.
Capitoll. xiiii.

Lo seten apell fon sent Matheu.
Capitoll. xv.

Lo vuyte apell fon sent thomas.
Capitoll. xvi.

Lo vniij apell fon sent jaume
alpheu. Capitoll. xvii.

Lo dese apell fon sent simo.
Capitoll. xviii.

Lo onse apell fon sent thereu.
Capitoll. xix.

Lo dotze apt fon iudex escanor. ca. xx.

Com trames apreyca los dexebles e com
los apella. Capitoll. xxi.

Com los sacerdots trematezē adir a set
iohan bba ell qui era. Capitoll. xxii.

Com sent ioha los respos. Capitoll. xxiii.

Com sent ioha en carcer estant tremes
los dexebles a ihu xst demanant h ell
qui era. Capitoll. xxiiii.

Com lo salvador dona gran testimoni
lavors a sent ioha de la sua santedat.
Capitoll. xxv.

Com apres dix grans labors. ca. xxvi.

Com ihu xst entenja illumnar lo mō
tenebros p los xii. apostols. ca. xxvii.

Com lo salvador informa los dexebles
ans que ells predicassen que amassen
pobresa. Capitoll. xxviii.

Com lo mō pendria gran decahiment
per moltes rahons. Capitoll. xxix.

Com los informa lo senyor los dexebles
e apostols que fossen benignes e suag.
Capitoll. xxx.

Com los informa a plor qui p moltes
rahons deu esser amat e esta vida.
ca. xxxi.

Quēs deu proiochar a plor. ca. xxxii.

Com aytal plor se pot obtenir. ca. xxxiii.

Que gran pill es bon solas. ca. xxxiiii.

In forma los axi matex en hamar
justicia. Capitoll. xxxv.

In forma los axi matex en misericor
dia. Capitoll. xxxvi.

In forma los en cara en mūdicia
de cor. Capitoll. xxxvii.

In forma los axi matex en amar pau.
Capitoll. xxxviii.

- Proua lo qui dit es de pau pistona. *cā. xlviii.*
 In forma los apies en vera paciēcia. *cā. xl.*
 Con lo senyor los a compara a quatre coses :- *capitoll. xli.*
 Si senya los com ell no era trenchador de la ley ans era obseruador :- *cā. xlii.*
 Qui no es legit axpia trenchar hum selmanamēt de la ley :- *capitol. xliii.*
 Com qui porta rancor / al altra es en la ira de deu :- *capitoll. xliiii.*
 Que negū nogos intuperar laltre a paula :- *capitol. xlv.*
 Que cascū qui age altē offes sia obligat / areconsiliar se ab aquell que ha offes :- *capitoll. xlvii.*
 Si loffanēt / es obligat / areconsiliar si la offensa es sacreta :- *cā. xlviii.*
 Que no es legit / de cobejar fembra carnalmēt / ni altra cossa :- *cā. xlviii.*
 Que rex esquuar tota occasio de peccat :- *capitoll. xlviii.*
 La heretja a alsto contraria esquua :- *cā. li.*
 Negū nopot leixar la mullez sino p fornicacio :- *cā. li.*
 Negun no deu jurar sino p necessitat :- *capitoll. liii.*
 No entenes en venjanca :- *cā. liii.*
 No res meys deu vol que los mals factors sien ponys :- *cā. liiii.*
 Faras almoça a quyt let demana^{ra} :- *cā. liii.*
 Presta a aqll qui ha mester / et antraquer :- *cā. liii.*
 Prega p tots tos anemichs. *cā. liii.*
- Tot qnt faras fe p honor / e p reuerencia de deu :- *cā. lvi.*
 Com lo saluador nos estroex / a esquuar vana gloya :- *cā. lvi.*
 Com los homes nobles e virtuosos han esquuada vana glia :- *cā. lvi.*
 Exposicio de la adictō que feu lo saluador p dedanar la .xxij. ley :- *cā. lvi.*
 Que no entenā en ajustar / i que les :- *cā. lvi.*
 Quāta es la malicia del hom / auar :- *cā. lvi.*
 Que tots tps entenā en ajustar p que puisquā comprar paradys :- *cā. lvi.*
 Com pot hom molt ajustar per comprar paradys :- *cā. lvi.*
 Art de merexe continuamēt. *cā. lvi.*
 Que tots tps entenā a sergar lo regne de deu / eles obres qui nos guayē :- *cā. lvi.*
 No pot hauer lo regner de deu sino aquell qui fa les obres :- *cā. lvi.*
 Que no hajam ancia de mējar ni de bestir mas que confiemt el snyor :- *cā. lvi.*
 Com se deu entendre lo dit manamēt / *capit. lvi.*
 No nullas jutjar / anegū. *cā. lvi.*
 Com poras seruar mls la dita ley. *cā. lvi.*
 No dara coses scēs a mals homes ne regimēt de coses spūals :- *cā. lvi.*
 Quina reuerēcia deu es dada a les coses spūals :- *cā. lvi.*
 So que tu uols legudamēt faras / alaltre :- *capitoll. lvi.*

Per tribulacions e coses desplasents
tas a saluar: - capitoll. lxxvi.

Qui les dites leys suava sera san
en vers deu els altres reputaran
ell per orat: - capitoll. lxxvii

Quès endressa molt a obsuar les
dites leys: - capitoll. lxxviii

Que uol dir que lo saluador mana
ua les dites leys axi com aquell qui
hauja potestat e acturitat, dema
nar les: - capitoll. lxxviiii

Com dades les leys dona los nyor
lo consells euangelicals e quina
diferencia es entre manaments
e consells: - capitoll. lxxx.

Per que lo saluador no ubldy p si
mateix escriure ses leys ni sos con
sells: - capitoll. lxxxii

Com ne p q ha elegits los quatre
euangelistes escriunt sos mana
ments e consells. capitoll. lxxxiii

Com deuen haue m p que los
sants appls e euangelistes en sobi
rana rauerencia: - capitoll. lxxxiiii.

Son tots los capitols ensuma
del seten tractat: lxxxiiii: -

Axi comença lo .vii. llibra da
quest uolum qui ensenya com lo
senyor apella sos dexebles: -

Primer Capitoll: -

Donchs p gracia
de deu lo sant esta
ment p lonro sen
yor reuerent mestre
plach ala sua alta
maiestat prehnar
aquell ediuulgar
si mateix q. xxx.
anys ha uia estat en non e com la sua amagat
estada en lo mon degues ess pogua de
qui auant conuema que la alta de la
sua santificada p sona e les sue sces.
emara uelloses obies fossen diuulgads
atotes gents e asso p per sona qui les
haguessen vistes e fossen estades ab ell
p que conuema que ell appellas dexebles
qui fossen ab ell continuamēt fins
ala sua mort. Que heffen la sua alta
conuersacio prehicacio e mirades e vida
alta per tal que plur vista poguessen
dell dar major testimonij al mon eno
uolch elegir homes potents ne sauis
en la sauesia dell mon p tall que la
conuersio dell mon qui per ell se ha uia
affer no fos atribuida alur poder
ne saber mas solament al poder e saber
de nre senyor des segons que claramēt
posta sent pau. **Prima corinthoruz
primo.** Deuallat donqs los nyor
leneyt del dit mont tornassent en
Natzareth passa p flum iorda qui era
prop lo xert hon lo saluador ha uia
de junat e hon cara era sant iohan
bba bateiant. De asso feu p tall q
la gent lo conagues p diuerses testi
monys als q sent ioha li donaua lau
res deuant les gents qui aqui eran
uengudes ab bapisme de sent iohan
E lo dit ioha lehent lo lenyr en vers
si ensenyall ab lo seu dit a aquels
qui eren presents e dix los axi. Nost
es lanyell de deu. Si quest es aquell

Theofilus
qui tollit leua del mo los ses peccats
Aquest es aqtl sobria lo quall yobiu
lo sant spit en forma de coloma. &
quat lo bategi. De moltes altres.
colles dix en gran honor / e testimonij
del saluador axi com ja es tochat de
mut al segon capitoll de aquest
lissen libra. Diu asi teofilus pensa
assi ab quanta feruor de cor / e de
uocio aquell sagrat patriarcha.
ioha dona a la ignocencia del sal
uador testimonij de ueritat diet
aquest es lanyell de deu mas pen
sa p q alt ab quanta compacio he
dolor dela aia ell lo contemplaua
quat dehia q aquell anyell haura
atolre los peccats dell mon axi com
anyell sacrificat / en la creu a deu lo
pare ab sobiranes dolors. Capres
de asso altra dia ed sant ioha behes
ihu xpi anar apres del fium jor
da dix semblants paules ab sobi
rana alteracio de si mateix edix
ho p donar testimonij aihu xpi he
ala sua diuinitat / e santedat ep
que fos conegut he reuerentment
rehebut per les gents qui a qu
eren / e pups fos publicat p ell als
altres p aquestes paules e moltes
altres colles mogut sent andreu
e hu altre dexeble de sent iohan
tba lo quall los euangelistes no ano
menen hoc en cara p grans i duc
cions q sent ioha fehia a los dex
bles que saguissen aihu xpi a
costareta / aquests dos al saluador
axi com adesitjans la sua conaxe
sa e amistat / e lo beneyt snyor co
naxet lur sant desig / giras aells
e fort dolcament los dix en axi
fills q uolets e responguere h me
stre uolhem saber hon hites ptall
quet poguessen nre cor redarar
car ells axi com dit es de consell
de sent ioha uohem ess dexebles
seg. E la uores lolenyene senyor
manals ala casta / ala quall ell
passaua quat passaua p aqttes
pertides e ells estigueren ab ell
p hu dia axi com passa set ioha

en son euangeli parla altamet de
clarant los per les escriptures com
ell era messes promes en la ley / ells
en senya la uia dita del regna de
deu les paules del quall / e conuersa
cio marauellosa los plach fort / en
tant q tots lurs coratges los tira
e praho de asso sent andreu infor
ma sent pere frare seu de les glorio
ses paules q lo saluador los haura di
tes e hamanall aihu xpi lo tira
assi ell informas axi com haura a ell
informat. E lo senyor beneyt / reebell
ab gran alegria car ja sabia ell qui
sera aquell e qn entema affer. E
dix h tu pere est apellat cephas.
qui uol dir cap mas noli dir lauors
la raho p q sia / axi apellat mas p
manera / aquests entraren / en fra
mencio en la conaxesa e amistat.

Com apella sent phelip / e aqí fra
mencio de Nathanaell. Segon ca.

A Diu aci sent
ioha euangelista capiti
lo primo. que l'entema
apres les colles de munt
dite lo saluador perit del
dit loch e anassen en galileya catroba
aphelip / edix h saquey me edecotinent
lo segun car la paula del saluador era
de tanta uirtut que te cotinent iudma
ua lo cor de aquells los quals uolia
tirar aci. No res menys q aquest phelip
haura hoyt parlar altamet set ioha
de ihu xpi e hoy lo testimonij q sent
ioha li donana molts axi com de mutit
es dit. Hauran lon axi mateix larga
met informat sent andreu e sent
pere qui hauran hoyt parlar de al
tres coses declarants los la sua alta
diuinitat / he santedat. Car tots ere
dela ciutat de betzayda e eran qra
familhars entre q mateix. E aquest
phelip troba aihu seu amich apellat
nathanaell edix h axi sapies te q
andreu e pere son frare e yo auen
atrobat / aihu fill de iosep de natza

conuersio de .s. phelip .p.

zeth qui es aquell vertader messies
 del qual moyses elo pphes ha pphetat
 Respos nathanaell qui era hom le
 trit e com se pora fer q tan bon
 hom isques de nazareth co myche
 as hage pphetat que messies deu
 exir enaxer en berlem. Dix phe
 lip yo com sia hom sens letres not
 sabria respondre / en axo mas vna
 e parla ab ell e ueuras q ell te res
 pondra be a assto que demanes. Diu
 que lauores Nathanaell ana apar
 lar ab ihu xpist ab phelip ab gran
 de sig e ab dor de cor. E lo saluador
 quil uen venyr axi ab sca ptencio
 p saber la ueritat dell qui era dix h
 e a aquells qui y eren veg axi ler isra
 elita en lo quall no ha en guan E res
 pos li Nathanaell e co me coneyx tu
 am. E lo saluador respos ans que
 phelip te apellas quant estaves sots
 la figuera yo conaxa atu. Actanent
 Nathanaell que lo saluador li hama
 muelada la uera ptencio de son cor
 e li hama dit lo loch don phelip la ma
 apellat lo quall ihs no hama lauors
 corporalment vist tantost stech
 illumnat / emclinat a coneyx q ihu
 xpist / era alguna p sona fort alta p
 singular santedat. E dix axi al sal
 uador maestre tu est fill de deu co es
 p spual gracia e est aquell q nos
 esperam ess rey de isrl co es meces.
 Diu Crisostu aca que apella cofessio
 q feu sent pere. quat dix a ihu xst
 tu est fill de deu no estech semblant / a
 aqsta car sent pere. lo entema a co
 fessar / ess uer deu mas aquest no era
 encara ten alt pujat car p so que
 dehia no entema a confessar ihu
 xpist q fos mes que hom segons q
 lodit Crisostuz proua q ay matex
 p moltes rahons Elegim. iohanes
 pymo que lauors ihu xpist lo dix si p
 assto crey emm cant te dit que te
 vist sots la figuera iat sia hi fos cor
 poralment ab sent dixte que
 majors coses ueuras q aquesta q
 faran crey latua crehensa. E dix
 lauores a phelip e als altres qui ere

crisosto

10 p

ab ell separats uo saltres per cert
 que sobra lo fill de hom co es sobra
 hum ueures lo cell ubert ells anqts
 de deu pujats e deuallants sobra m
 la qual costa estech uerificada en la
 sua resurrecto e ascencio e en diuer
 ses altres maneres qui no son posa
 tes en esart p los sants euangelistes
 segons q posta. Theophilus parla
 sobra aquesta matia sent augu
 sti mon duxte axi que nathanaell.
 axi illumnat no stech apostolls.
 ne de xeble de ihu xpist. E respon
 q lo saluador p tirar lo mon a deu e
 legi p principals fundadors de xpians
 homens simples e ydiotes al comen
 samet p tal q la dita fundacio de la
 religio xpiana e conuercio dels gets
 no fos atribuyda als homies m alur
 saber m poder mas a sol deu ab tot
 axo empo ptall que no apagues
 que ihu xpist hagues est guanat
 lo mon tantent apreycar a aquels
 homens ydiotes e ignorats appella
 asta amstat / alguns qui foren en
 tenents la lig de deu axi co natha
 naell e nichodemus e altres segons
 q hauem adu uenall e apres la mort
 Samaell e sent paul e dionys e molts
 daltres p tall que per aquells apagues
 axi com p los molts sciens que assto
 que ihu xpist / els sants apostolls
 prehicant era censeia ueritat
 qui exia del pregon de lur lig per
 moysen e p los sants pphes predi
 cada. Empo sobra tots spall eren
 p ihu xpist / elets p dar testimonij
 ale sua uida e doctina e aprehicar
 la ffe xpiana / a tot lo mon. E axi
 com aquells que ell hama omplits
 del sant spit e de tota burtut e q
 p ell deyen pendre martir e ess
 collocats en sobiran estamet en
 gloria segons que posta y lary
 omnia. xij.

Theophilus Augusti

ihu x apella
asa amstat
a Nathanael e
a Nicodemus

ylary
omelia
xij

Con sen torna a la sua mare / en
nazareth paschicat p les sinago
gues. vers ca.

Apres les dites escoles
lo saluador sen torna en
natzareth tot soll descals
per camy de lxxij. mllers
E vench en natzareth ala sua mare
O qui pot pensar lo goig que la glo
riosa hac dela sua presencia e ab
quets senyalls de sca e vera amor
lo rebebe e axi matex pensa si pots
lo senyor beneyt qnta reuerencia
feu ala sua sca mare he com ell
la acolsola car esta ab sobira desig
de uenre e de estar ab lo seu santi
ficat fill. E axi recompta sent ludy
ca. iij. que ptint de iudea e passat
p gallilea entraua ples sinago
gues dels iudeg e aquy ell los prey
cana altament entant q tots
lo magnificane ell excellane en
la sua sca doctrina E vmet en
natzareth lo disapte seguet entra
en la sinagoga elegi en lo bra de
ysayas ppha en aquell pas q dpu
lespit de deu me ha tremes aprey
car als pobres e sanar los qui han
contriccio de cor he prehicar remy
cio als catig e prehicar iustia als
sechs e leixar los peccatz als pecca
dors si es. lauores dix ell sapiats
q aquesta escriptura es huy com
plida uolent dir q ell era aquell
de qui parlana la dita scriptura
etots ab gran delit lo hoizen e ab
fort gran plaer pla sua paula
qui era da tan gran efficacia he
virtut e plena de gracia e p les
esguart dela sua fas qui era sobi
ranamet bella e humill e fort pla
sent e raueret e tota creatura quyl
vehia axi com phana pphetat lo
psalms. **psalms. lxxxiij.** dient
**Speciosa forma p filijs hoim diffusa
est gracia milabils tuis.** E uolia
dir q la forma dela sua cara bella
sobira tota altra cara e gracia sin
gular era postada p deu en la sua
lengua car seguons que han e
iohans. viij. Null nuyll tps altre
hoim parla axi entant q les sues
paules eren paules de vida seguons
que dehia sent pere. heu legim

aquy matex pla mana demut dita
lo nre saluador comensa a prehicar
primeramet familiarmet e apres per
les sinagogas E axi comensa al mo
no ab pompa ni ab uent mas ab sobira
na humilitat seguons que dit es pu
merament prehicant aalgis axi co
dit es de sent andreu e de sent iane e
de phelip e de nathanaell Segonamet
prehica ples sinagogues e axi de poch
en poch fins q preyca publicament
E axi nota que lany primer q vench
apres son baptisma ell apella los apos
tols e dexebles mas no legim q en aquell
any ell preyca publicament al pobla
fins al mirade que feu couertit lay
gua en uy en les noses lo quall mirad
de ell feu al jorn q fon batejat pas
sat hu any. E tall dien aa los
doctors comunamet que los miracles
e preycatons que sent ludy recopta
que ihu xrist feu en lo quart capi
toll de son euangel no ls feu en lay
primer apres son baptisma mes apres
E dien que tot so q sent ludy
dun aquy matex comensat a aquell
paraff. **Nonne hic e filius ioseph.**
fins ala fi del capitoll tot se feu apres
lo dit primer any eno en q primer
iastia q seguons tenor del dit capitoll
q appagua que tot so que sent ludy
recompta qui sia estat fet cotinuat
en hu matex tps la raho dela dita
discontinuaio dela istoria no call
assidur car seria massa longua posse
en cara aa los doctors q si algunes
negades e pogues lo senyor preyca
en la manera dita los seg dexebles
e apostols p ordmacio sua babtejassen
Empo p rauerica de sent ioha tba
lauores preycant publicamet e ba
teiant lo senyor no uoldy sa prehcato
ni son batissima ess axi publicy ni
tant com fon apres q sent ioha
estech pres uolent dar loch e honor
a ioha no contrestant q fos molt
major que ell sens compacio p la
quall colla diu Crisoston nos dona
gran exmpli dela sua pfeta humi
litat e com deuenim postar anos

Luce 4

non

psalms 74

ioh 7

dos

mateu souj ap^{ts} qui son manors
 q nos p estament op altra ma sobra
 aquesta sca virtut de p feta hūitat
 diu ell fūda la sua sacrada vida en
 tata part e manera. E de aqsta alta
 virtut en spall nos en senya penora
 exempli dell de aquesta aauer nos
 dona manamēt sobra aquesta sca
 virtut e diffica la sca religio xpiana
 e quiaquesta no haura dix. **Matheⁱ**
xxij. que no entrara en lo seu regne
 e aquesta uolgueren los dexebles
 amar esuar ells mana aquesta
 prebica axi com a una dieta e se
 gura de anar al regne de deu.

Matheⁱ
19

**Com apella los apostols e qui foren
 ells. Capitol quart**

Appella donchs
 lo nre saluador teneyt los
 sants apostols e dexebles
 ells informa altamet en
 diuerses virtuts e palts documentz
 leys e consells axi com deuall haue
 aen senyar largamet e assto feu p
 tant quat pells uolia assitir no
 uell pobla co es los gentills e aqsts
 aprehicar los trames p tot lo mon
 apres la sua mort e resurreccio axi
 com legim. **Matheⁱ ultimo.** De aqsta
 uocacio de nouell pobla quis de ma
 fer p lo saluador e p execucio e prey
 cacio dels sants ap^{ts} profferen
 abans molts profetes les proffecies
 dels quals p esquiar larguessa dex
 p les nota e aq que sent luch. **vi.**
ca. Dosa que lo senyor en .xij. psones
 les quals appella apostols e foren
 aqsts co es. Simo. pere e son frare
 andreu sent jaume maior e sent
 iohan qui foren frares entre si e
 foren cosins germas de ihu xpust
 E legi axi mateu sent phelip e
 sent barthomeu e sent matheu e
 sent thomas sent jaume alpheu
 e sent simon zelotes e sent thadeu
 e judes scariot. De aquesta eleccio

matheⁱ vlti.

quals

apostols

12

non^o de judes

theophyl^o
genesis. 46.

numeri 1

numeri 13

apochal^o

rabineis

Lxxij dexce
ples: -

non^o

luce. x.

doctay^o
genesis. 10

raban^o

de judes qui sent agusti q estech
 feta p lo fnyor adar entendre q
 tots aquells qui son elets adign
 tats spuals no son elets aauer lo
 regne de deu. Aquests .xij. apostols
 diu theofily foren figurats
 antiguamet p los .xij. patriarqs
 fills de jacob. **Genesis. xlvi.** E p
 los .xij. duchs del poble de israell
numeri. xij. E p los .xij. rebadors
 dela tra de promcio. **numeri. xij.**
 E p los .xij. fonamets dela ciutat
 sobriana los quals viu sent ioha en
 espit e es. **apoch^o. xxiij.** E diu haba
 ni q foren elets p nombre de .xij.
 car aquest nombre conte tres
 quatnays significans tres pfectios
 qui deue ess prelat e prebicator co
 es pfectio de uida de exempli e de
 doctrina qui reten aquell en qui
 son ferm entot be axi com lo cors
 quadrat en qualq part que sia
 girat tots tps esta segur e ferm
 E legi axi mateu. lxxij dicipols
 los quals trames p aprehicar per
 atots aquels lochs per los quals ell
 deu passar anant en israell e en
 tre aquests dexebles na haura algus
 hats ofamosos en bonea de uida
 axi co nichodemus sent mathia qui
 despuys fon apostols sent esteua
 e sent luch e molts daltres qui ab
 gran forc magnificauē lo saluador
 en la vida e doctrina. Perq per
 raho de assto lo senyor e la sua doct
 na estech molt reputat en la sua
 pfeta santedat e sobriana doctri
 na. E diu sent luch. **ca. x.** Que
 foren elegits en nombra de .lxxij.
 E assto diu. Ay mo estech fet p signi
 ficar q la doctrina euangelical se
 haura aprehicar a lxxij es lengues
 car p aytantes son ptides les naqos
 del mon seguos q en senya lacta
 ci. **Genesis. x.** Diu aci strab^o q
 p los sants ap^{ts} ere significats
 los prellats e majors mestres qui
 eren esdeuenidors en la religio xpia
 na e p los dexebles eren figurats
 lo Rectors emanors curats e aquels

quintener lur loch p los sants apostols
e en lur sanch psecutõs e martiris
es fundada en la sca religio xpiana
aptes la principall epimeia fundacio
del saluador. **E** p aquests, foren or
denats los articles dela ffe e cele
biat consell sobra la ordinacio de
nra crehensa e vida segons inspi
racio del sant spit. **A**quests han
seguit lo saluador e acompaya
fins ala mort. **A**quests han conuer
sat ab lo saluador e dela sua bocha
sagrada han hants in extimables
documets e dela sua gloriosa e so
bres virtuose vida han colts in
extimables eximplis captes an p
la uirtut del senyor tot lo mon
illumnat p sa alta prehicacio e
vida p feta e puys son estats mar
tuzats pla sua amor. **A**quests
han pla sua amor del senyor to
tes les coses q hanen leixades axi
com legim. **Mathei. xxiij.** **A**xi
mullrs co altres coses ala quall
altesa de vida no puegueren molts
dels dexebles qui les dites coses
no leixaren ni tingueren la altesa
de p fectio q los sants apostols ser
uaren p amor del saluador. **P**er
raho de assto diu aquest doctor lo
senyor los ha fets princeps en la
sua esgleya jutges finals e clag
del regne e lum del mon, els ha
magnificats en la terra e fama
e honor e aptes en los cels p spals
srag de gloria.

**Per que sent ioha tba no seguy
ne estech dexeble de ihu xrist.**

Remigius mou
aqui als gms dubtes. Lo
primer es p q sent ioha
baptista salent q ihu at
era son deu p que nol seguy nes
feu son dexeble. **E** diu que p tal
nol seguy p que lo testimonij ten
gran que dat h haya no flos
ten gut p sospitos car dixeran.

q p amsttat q haya ab ell haya
axi alt plat dell. **E** le appaguera
la amsttat gran sill hagues seguit
Nores meys q podem fermament
creura q axi feu sent ioha per
familiar manamēt e inspirago
de nre saluador feta a ell. **E** lo
segon dubta que mou aq homag
es per que los euangelistes hon po
sats tan curts los fets del saluador.
com di gu a sent ioha ala ffe de son
euangeli que tots los libres del mon
nols poguerē comprendre. **E** diu q
bastaua als euangelistes segons la
inspiracio diuinal quils era feta sobra
lur escriure. **E**ll consell de sent pe.
e dela gloriosa qui los euangels ten
ells aprouare p bons e uertaders he
sants ebe ordonats ans quels publi
cassen. **A**ctamē axi mator el quuar
tota phixitat la qual ffa perdre souj
la deuocio als homes e veuen que
so q escrit hanen bastauē ala nra
salut. les altres coses qui restauē
leixare ala prouidēca diuinal alla
quall ptancia segons los tps este
uenidors eles psones reuelar los
mysters amagats e altres obres del
senyor manifestar als elets e segos
q seren ncties alt ps e axi mator q
los indignes q deq enten adempnar
no merexe saber aytals coses ans
su haguessen sabut fora estat cra
ximet de lurs penes emals ppetuals
Nores meys que algus fets foren en lo
senyor e en la sua preciosa mare de
tan gran exces los quals durare
quax tot lo tps quel senyor vische
en la terra q lo seny dels homes mū
danals noy son bastats a compēdre
ho praha de so molts foren estats
qui non haguere cregut altres
ho haguere meys prestat/ altres ho
tinguerē p oradira p que plach.
al senyor que aytals fets fossen
callats ala comunitat/ e q co no flos
hauora reuelat/ e en cara/ aptes
fins ala ffe del mo als contemplans
e homes spitualls.

10. vlti.

Mathei. 19.

Remigius

Per q̄ lo senyor elegi al mō a cōuertir
homēs simples e pobres pescadors.
Sis cap.

Quācia demanen.

aci alguns doctors p que lo
saluador elegi en dexebles p
aconuertir lo mō e asta cōparia homēs
ignorats e pobres car apaxia ques mes
hi hagueren uulgut homēs litats e po
tes Responen e dien/maiorment set agost
en lo llibra dela Ciutat de deu. E diu aquí
q̄ en elegir homēs pobres e pobres es
mes deu honrat q̄ en senya en allo q̄
aconuertir lo mō no hanē mester sauesca
ni poder de homēs car p ignoracia sub
juga tota la sciencia dels lrats e dels
grans philosofes del mon e p pobres sa
tura los empadors e reys e senyors del
mon/ effa aquí aptal raho sent agost
elos sants apostols han lo mon cōuertit
poder de mirades e laures apaxia q̄ so
que fahien era obra sp̄al e sobra tota
natura ho han tot lo mon cōuertit
no fahien mirades/ E axi es apar q̄
allo sia ia estat/ maior mirade co es
q̄. En homēs pobres e pobres agen
tota sauesca multenal etota potēcia
subjugada a lehs de ihu xp̄st e ala
sua obediēcia sens negū mirade axi
q̄ negant en ells esser mirade p forsa
ha postar mirade e he atorgar q̄ sola
uirtut de deu obraua en ells conuer
tins lo mō a ihu xp̄st/ Segonament
en senya aci nre senyor que no es par
cial/ exceptador de personas ne fauore
mes al gran q̄ al poch mas a aquell q̄
beu p̄g endinat e p̄g dispost/ abe a a
quell amames elegir abans aci axi
com legim. Actū. x. Capar en lo
psent pposit. Tercament en senya
nre senyor deu en allo la sua gr̄a be
benignitat/ e dolsor/ en quāt li plac̄
mes compaxia de homēs pobres e de
simples mes q̄ de gr̄as nre gr̄as letrats
doctors ni maestres. Quartament si p
gr̄as maestres e gr̄as pnceps de q̄ agues
lo mō conuertit/ poguerē dir los seguts
que aptals conuersion ses fera ab arts

e ab maneres he ab forsa e ab manasses
Quintament car letats e potents no
son axi disposts en si arebre nouella
doctrina com los simples e pobres
ne son axi disposts a anar/ a traballar
plomō aprehicar les gentes axi com
los simples e pobres a eson comuna
met p̄g p̄tosos e uisiosos mes que los
simples p̄ plac̄ al senyor mes elegir
pobres e simples q̄ altres e allo sia dit
p al primer dupta mogut en lo come
tament daquest capitoll. Dema
nant segonament p que elegi los
pescadors mes daltres officis respon
que en sp̄al elegi los p̄ncipals de
offici de palchar. Primerament p̄tal
quāt pretat es de pescador plant
comunament q̄ exercant/ se art ua
descals e ab vestadures pobres e
tots teps esta en la uerga e fora
delas villes e prop teles negix negū
jamés dela dita art/ a iusta gr̄as
ni queles ebue grosserament ni te
art/ en q̄s fassen furts ni rapines
e son liberals a dar de llo q̄ prenen
a aquells quills estan/ en q̄r los
qualls costes fr son fort cōynents
a aquells q̄ lo saluador p̄sta als
apostols quāt los tremes aprehicar
e ultra allo car la art/ del prehicar
significaua so que los sants apostols
hanē afer/ en lur prehicacio so es
que ells ab los filats de lur santa
preparacio deuen traure les gentes
teles aygues de lur mala uia en
postar los en naueta dela sca ffe
catholica quils hanja aportar ha
saluacio e allo era p̄phetat. **Jeremie**
xviii. Dn diu axi nostre senyor vols
tramatre mos pescaters quils prehi
chard co es los conuertiran am/ E a
quests son estats p excellencia los
sants apostolls.

Com lo senyor tendy diuerses maneres
a a pellar los. Lo. viij. capitoll.

Nota ad que lo.
Saluador p diuerses maneres

Jo. p. mo

apella sos appls car sent pere eset
Andreu apella tres negades lapmaria
recompta sent ioha. **cap. p. mo.** E
estech iadit demunt co es co sent
andreu informat p sent ioha lba
lench alhu xpust. e apres que hac ab
ell parlat menali sent pere / e axi
foren ab dosos p deu apellats pime
rament / aconaxata. de ihu xpust.

Incl 3

Segonamet foren apellats asta famy
hautat / e asso recompta sent ludh. **ca.**
ij. Non diu q com lo saluador piehcas
ala uba del estany de genatzareth e
les gents acostansa / al senyor los
estrenquessen massa ell sen entra
en la barcha qui era desent pe / e de
sent andreu p repostar la htm poch
Elauores comesa a hauer ab ells al
guna spall famy hautat / mas en cara
nol segurē continuamet. Tercament
co ihu xpust / anas p aquell matex loch
els ues peschar dix los venys apres
de m e fer uos he peschadors he ho
mes elauores leixare la barque / e
los filats e saguiren lo fins ala mort
m ell muet tornaret peschar Sent
ioha e sent jaume fore apellats
solament dues negades so es asta
famy hautat sa gla e apres asta conti
nuada compaya e obediencia. **Uey. ca.**
lia apellar los asta conaxensa. car
eren cosins germas seg e jall co
naxan. E post aca sent jeronim q
la sua paula era de tanta uirtut
ajndinar los coratges de aquells q
uolia / aca tirar tentost los tiraua
defet / a questa es la raho q de con
tinent que ell apella sent pe he
sent andreu la darrera uegnada
tentost lre leixades totes coses lo
segure / esent ja e sent ioha ten
tost com los apella / asta compaya
tantost leixaren lur pare / e les alts
coses e sagure lo axi com legim.

Hieroni?

Maarher q

Maarher. iij. En la quall cosa enseme
quell seguiren ab gran feruor quat
lo pare / etot quat hanē leixaren
uolent / obari / ala sua paula. Ne
axi leixant lur pare ja uell petaren
ne feran contra lo quart manamet

de deu qui diu honraras ton pare he
tamare car / aquell manamet diuinal
ne al obligat / anegū enprejudia de
la ppa salut del hom m enprejudici
de la amor m honor de deu m daltre le
major axi com diu sent agosti. **in libro**
de misericordia. Per raho de asso a quest
que lo saue del pare no uolgueren
de sobair al senyor quils apellaua
al estamet / euangelicall e ala preha
cio dela ffe e ala salut delas animas
Nota aca beda q entps de gracia
ede extrema nccitat de pare o de mare
be pot lom justament donar dilecio
o entrar / en religio e affer semblant
obra. E majorment quat apar clara
met que p aptal dilecio nos seguex
pill de se ppa salut m deu ess iuputat
asent pe / e asent Andreu a folha m
a laustat quat a sola paula de ihu
xpust / leixare la barcha / e los filats e
qnt haura car quat lo senyor / o anas
que tot / o leixassen / altra recapta fer
o deue car al manamet de deu som
tots obligats. Es uer q ihu xpust / no lo
mana leixar ho tot la uores sens que
noy donassen altre recapte mas lo
lo sant / euangelista / uolent dar / a en
tendra la feruor dels sants apostols
nou explica / ja sia q los doctors digiet
que aquells qui axi seguē lo salua
dor leixant soptosament les sues coses
despays les uenē edane lo pieu als
pobres p amor de deu segos lo con
sell del senyor dient. **Maarher. xviij.**

Augusti

Beda

Quom axi uete auēria tot lo q has e
dneu als pobres car / p lo dit leixar
q fehe de lurs coses nos entemē a
pumar q apres apoch de tps nou pot
guessen benora e dar ho p amor de
deu segons q posta **Epistang. In co**
metarho Super matheum.

Com lo senyor ha molt amats e hoziats
los sants apostols. iij. cap.
Quillus en la epistola
ad selenciu si post a p tals pau
les tanta es estada la a mor.

he la honor que lo saluador ha en
senyada als sants apostols axi com
als primers fundadors dela santa re
ligio xpiana que tot a'esta los deu
auer tots tps en sa memoria esingu
lar/reuerencia p ells es anos deuallat
lo lum dela santa fe catholica p la
quall prehicar/efundar/emanife
star/atot lomon han passats tiebals
mexamables capres g'hos maray.
aquests son estats lum deluor compa
yons del saluador pnceps del segle
denres pares e aduocats ab deu sub
ras englia entre los sants angels e
han jutges ab ihu xrist/ala fi del mo
Der que p informacio del poble xpia
lech e apuocar lo aduocao dels sants
apostols e areuerencia direm aci breu
ment de cascun quies estat pquells
ayan spals aduocats ab lo saluador
engloria. Eaci nota q com so q lehu
euangelista diu primeramet lalt
nou posta en aqll matex orde ans
odira abans e detras ptall en recd
ptar los fets del nre redemptor noy
he pugut seruar tal orde qui no fos
de semblant/aquall q hu dels mas
ey seruat lorda q nre senyor meha
admirat tota teps saul millor co
sell e esmena dela santa esgleya
romana/axi co ja ja meli en lo comē
sament del pymer libre daquest
volum :-

Com sent De. stech p fet hom
G vms. cap :-

L primer d'och sent
De loquall estech axi apellat p
lo saluador car de bans haia
nom Sino aqst diu sent agost que
de moior feruor quels altres aqst estech
molt hamat p lo saluador car ell lo
feu bemp an matex anāt plamar
axi com si coligas la tra. Cant lo
saluador se transfigura e resucita
huma infant e en la pacio quat ma
nifesta la sua tristoz/aquest hi apella

6
feu lo bicari seu genall en la terra/a
ell en speciall aparech en la sua resur
reccio donah lo sant spit en gra ple
mtut e ampla uirtut/afes mirades
entant q la sua ombra guanya los
malals estech pell desliurat de gras
pills porta en si tots tps p gra penitē
cia en mair e uestir fort pobre tots
tpms qix ploraua hauec memoria
tela gra dolzor bonesa enoblesa del
nre saluador/edela gra amor que li
haya en senyada e dela gra honor
q li haya feta fent lo bicari seu diu
Dionys q apres q ach rehebuc lo sat
spit estech ple de tanta itelligenca
esciencia diuinal q paya vaxell plen
dela sanesa de deu aqst pla prehicaco
de ihu xrist/ps estech pres en antiochia
plo president dela dita ciutat apel
lat Tephyls Capres ptall cant set
pe. resucita son fill qui era mort
ia haia. xij. anys estech a quist
matex molt exaltat e honrat ea
qui tench la cadira papall la qual
regi set anys. Capres p ruelacio de
nre senyor passassen en roma e a qu
estech en la papal cadira. xij. anys
apres delas quals p corona de martir
passa al regna de deu/ab spal honor
angelical que li estech feta en cara
stant viu en la creu. Don passa
desta vida les excellencies e uirtuts
e gracies e mirades de aquest g'hos
apostoll son m fimes basta de preset
so q dices p esquuar phixat :-

Dionysius

Lo segon e apostoll Fon sent an
diu. G X capitoll :-

L segon apostoll.
Stech sent an diu a quest
fiare de sent pere ab dolos
nats debetzayda axi com es ja dit
desq aquest estech primerament de
xebla de sent ioha baptilta capres
de ihu xrist a quest singularment
estech tots tpm hom fort spual he
apres la pacio del saluador/estech

Singularment deuot ala creu e amat molt del senyor. Aquest prehica en grecia enaqui hac grans teptatons e apres grans victories dela carn e estech dotat de gran purtat en la carn p raho de asso molts temptats notablament han aguts grasesmens p los seg merits e suplications. Aquest apres lingua prehicaio prehicant en la ciutat de patras en acaya passa al regna de deu ab gloriosa corona de martiri lo qual pres en creu lo mistey e uirtut dela qual declara aqui mateix deuant tot lo poble ab gran constancia e absoluta deuocio. :- :- :- :-

Lo terc apostoll fon sent jaume major. & xi capitoll. :- :- :-

Lo terc apostoll es sent jaume maior que es apellat maior no p talle q agues mes anys quell altre jaume quis diu maior ans ne hama meys mas es dit maior car abans estech apellat al apostolat e estech p ihu xrist mes honrat en so qll apella e estech hui dels tres plo senyors del senyor apellats en lo resucitar dela infantia resucitada p ihu xrist en la transfiguracio e en la tristor dela sua pacio del senyor prehica en iudea e en samaria e apres en spanya qui torna en iudea p herodes agrippa pres e apres degollat passa en glia ab corona de martiri. :- :- :-

Lo quart apostoll fon sent iohan euangelista. & xii capitoll. :- :- :-

Lo quart apostoll estech sent ioha euangelista germa del dit iacin a qst ioha leua lo saluador teles noces y ell feu apostoll seu aquest ama ab ihu xrist de amor spuall a aquest comana la sua mare penjat en la creu. Aquest se redina sobre

los seg sagrats pits en la cena final e li reuela la profunditat teles alte seg dium als e apres li reuela lo traydor iudes dienli q nou dignes anegum. Car diu Cusostom que sui agues dit q sent pe la guera aqui mateix mor De aquest parla altament. *Suge me sobra. Impiatio erat uerbum.* Qui prehica en roma e aqui p tona ca estech possat encadira dolh bullet lo quall oli noli noch tant m qnt. E apres estech p aquell mateix domcia excellat en la illa de patmos e aqui estech reuelat la pochali p e daqui estech transportat en grecia en la ciutat dels ephesians on resucita. Duana sa hostalera e apres dos homes mots p uery lo quall uery ell bech hum anap present lo poble sens q lo uery noli noch. feu se fer la fossa en lo quall semes deuant lo poble e cobull huā nuoll lo qll desparat james noll uere p q dien alguns q es en paradys en cors e en anima. :- :- :-

Lo quint apostoll fon sent phelip. & xiii capitoll. :- :- :-

Lo quint apostoll es sent phelip tel quall de mit hauem ja parlat daquest phelip diu y sotoz en lo libra apellat *Debita r obitu scōz.* Que prehica als barbers hitans apres la gra o cran de frigia e couertin molts ala fe. E ala fi uench en huma ciutat apellada. *Serapolis* que es en frigia e aqui p defendia del no de ihu xrist estech crucificat e lapidat e axi passa en gloria. :- :- :-

Lo sisen apostoll fon sent barthomeu. & xiiii capitoll. :- :- :-

Lo sisen apostoll es sent barthomeu tel imatge

de aquest se recomten algunes coses
 qui han aparença de ueritat praho de
 alio algus doctors posen de aquest los
 seguets punts. **Lo primer** hies q
 aquest sant apostoll axicom los altres
 estech iuhu / e del matge de iuhes. E
 prouen primerament per qui es. **Actu**
scdo. Non auem p los habitans de iuhu
 behent los sants apostols p lants totes
 lengues estigueren sbalays de aquell
 tan gra mirade. E no son aquests tots
 Galileg donchs com sent bartomeu hi
 fos ab los altres seguerela q axi era
 gualileu com los altres ep consequent
 era iuhes. **Segonament** que lo
 mirade nera pq eurent co uehien ho
 mes en lur terra nats en oduts plants
 altres languages. **Tercament**
 car iuhu xpust saguardana submana
 met de day al iuhes causa de escan
 dell / e de dir que ell nosos pur iuhu
 ans que p alio pres cractiao etema
 la ley dient q no era bengut / atren
 char la ley ans era bengut p complir
 aquella. Per tall estech que no uolia
 plar ab fembra cananea ep uys la
 apella cadella ep roigna de sto que de
 manana. Com ponchs prenguera de
 la spall compaya hom paga et arcu
 as e estany axicom dient algus que
 era sent bartomeu in com fo acreura
 a iuhu xpust qui era forma de tota hu
 militat / esofera e tanta tanta pobre
 tat / manas absi uestit / ab uestidures
 reayls in daurades axi co dien aqlls
 qui axi parlen q portauen sent bar
 thomeu segurament / alio no fa acreura
 Per que appar q sia uersoque possen
 los alts coes que sent barthomeu estech
 iuhes axicom los altres apostolls. En
 po no sabem de quall loch estech in de
 quin lmatge. Lo segon put es que
 presentent barthomeu estech apellat
 p iuhu xpust / e fet son apostoll qui apres
 la pacio del senyor prehica en galiciaoma
 e de qui paya en les dies pq altes. E
 aquy apres que ady conuertides moltes
 gentes efets innumerables mirades a
 instancia dels sacerdots teles ydoles
 estech pres p lo rey. Mirages quin feu

escorxar tot uin e apres de golari e axi
 martir glios passa en glia

Lo seten apostoll fon sent matheu
X capitoll

Lo seten apostoll
 estech sent matheu lo quall
 iuhu xpust apella de la casa on
 leuaua los diets p tanyets ala senyora.
 Aquest prehica en etopia e conuerti lo
 rey apellat egisipg ab tot lo pobla. E feu
 sa filla / apella da. E figema uotar bing
 mtat / en la bella co es li dona uell de
 honestat / a ella ea. ce. altres begens
 E co apres la mort del dit rey successis
 al dit regne irtaoy qui de tots punts
 uolia la dita. E figema p muller / ala
 qual cosa contrestat uirtuosament
 sent matheu ell lo feu acura ab colp
 de coltell firet detras fins quel ancis
 Aquest est este marauellos euangelista
 e primer entre los alts quila genia
 tio de iuhu xpust. Segons la can nos
 an postada illumiat plo sant spit
 coronat en glia com a glios doctor
 e martir / e apostoll

Lo vuyte apostoll fon sent Thomas
Xvi capitoll

Lo vuyte apostoll estech
 sent thomas aquest apres
 la passio del saluador en
 cestarea / apres en les Indies hon feu
 inextimables mirades / e conuerti po
 ble sens fi per la quall cosa los sacer
 dots teles ydoles lo partrell ab coltell
 obrunt lo p les entramenas e axi puja
 en lo cell glorios martir

Lo vuyt apostoll fon sent jaume
alphen. Xvii capitoll

Lo noua apostoll
 estech sent jac alphen co es fill
 de alphen qui estech apellat fraie

de ihu xrist / p tant com hi semblava
molt / e es apellat / jaume menor / a
diferencia del maior / de qui haueu
ia parlat / de sg. Es en cara / a pellat /
jac iust / pla sua / eccellet / santedat
dela / quall. Egissipg recopta / fort
altres coses diu sent / jeronim / cōtra
iourmanū que estech / tots tps bge
e de fort / gran penitēcia / qui com
exaltas lo nom / de ihu xrist / en lo
temple / de deu / gitaren lo del predi
cator / abax / e ab colp / de grā / basto
obrūen / lo cap / fins / quax / ex lo
suell / e passa / en glia / martir / :- :-

*Lo .x. apostoll / fon sent Simon
q .xviii. capitoll.*

Lo .x. apostoll / es
Sent Simon / es diu / Cana
neu / car dient que estech / de
cana / bila / de Galilea / la hon / ihu / xrist
muda / la / lingua / en / bi / ep / alo / es / apellat
p / altre / nom / zolotes / car / hi / matex /
significat / ha / Cananeg / q / ha / zolotes /
Aquest / apres / la / pasio / del / snyor / py /
ca / en / egipta / e / tomant / en / iherosolima
estech / ordonat / p / los / sants / apostols
a / qui / bisbe / apres / la / mort / de / sent
jac / menor / e / resuscita . xxx / morts
E / apres / prehicat / ihu / xrist / estech / cru
cificat / p / lods / de / empador / E / com
hagues . c. e . xx / anys / ensenyana
tanta / virtut / e / paciencia / que / tot
hom / estana / marauellat / segons / q
recopta / la / istoria / ecclesiastica / e
en / la / creu / rete / les / pit / passant / aten
ab / gloriosa / corona / de / martir / :- :-

*Lo .xi. apostoll / fon sent Tathen
q .xviii. cap.*

Lo .xi. apostoll / es
Sent Tathen / frare / dell
dit / Simō / e / es / dit / per / altre
nom / judes / iacobi / co / es / frare / de
sent / jac / menor / Aquest / p / altre / noz
es / dit / le / leg / ay / com / diu / la / istoria
escolastica / Aquest / apre / la / pacio
del / saluador / ana / apre / hicar / al / rey /

ab / aguarz / qui / hama / es / cait / al / saluador
sobra / salabrosia / sophicat / la / qll / guarz /
caxi / estech / fet / p / q / ordonar / los / sants
apostols / que / anas / sent / Tathen / qll
informas / en / la / lle / ell / baterias / ab / los
seg / caxi / estech / fet / e / partint / de / qui
anassent / en / per / cida / e / com / pre / hicas / cō
tra / les / ro / les / p / los / sacer / dots / de / aqlls
estech / a / col / legat / caxi / apellat / p / lo
saluador / en / gloria / :- :- :- :-

*Lo .xii. apostoll / fon sent iudes
escariot / q .xx. capitoll.*

Lo .xii. apostoll
elegit / per / ihu / xrist / estech
judes / escariot / al / quall / lo
saluador / p / dona / grans / e / molts / peccats
ell / feu / son / parador / qui / en / seguat / de / peccā
furtana / al / saluador / les / almogres / que
les / gentes / hiran / e / ap / s / p / iustificar / si
matex / pla / qua / mall / del / sufamat / lo / a / les
gentes / per / los / quals / mals / es / p / mes / caure
en / aqll / tan / leg / sacrificij / de / trahir / lo
saluador / e / apres / de / penjar / se / e / morir
ama / la / mort / e / en / ell / dempnat / en / lody
del / quall / p / los / sants / apostols / es / estat
pronelht / de / sent / mathia / mitgen / sant
la / sort / e / o / ro / promesa / axi / cō / legim /

Actiū . iij. ca. Aquest / mathia / estech
dels . lxxij. / dexebles / de / ihu / xrist / era / grā
letrat / en / la / ley / iudahica / hom / prudent
e / fort / spūall / Aquest / pre / hica / en / iudea
altament / en / grans / senyals / e / m / rades
exaltant / lo / saluador / p / la / quall / cosa
estech / lapidat / e / en / la / lapidacio / estech
faut / ab / destrall / p / lo / cap / e / ab / corona
de / martir / puja / en / lo / regne / de / deus /

q Aquests / diu / Cipriang / son / los / fona /
ments / de / xpianisme / apres / lo / salua
dor / e / la / sua / mare / de / aquests / hage
sou / memoria / car / aquests / son / los / teg
aduocats / ab / deu / Aquests / seran / ab
lo / saluador / jutgant / lo / moy / grans
. xij. / jutges / qui / ab / ell / jutgaran / los
homēs / e / los / dimonis / en / lo / dias / finall
Aquests / beneyts / apostols / trames / lo
saluador / apre / hicar / en / la / broa / no / als
gentils / mas / als / homēs / de / isrl / segons /

que legim. **Matheu. x.** Donat los
certes cerimonies emanes com anassen
e com se comportatessen. prehicant en
tre ells segons q legim aqui mateu
E en spual se diu aqui quelle dona
poter sobre los dimonis agitar los
dels homes els dona poder de guarir
tote malaltias axi com deual haue
adu. p largament. Nota que les
dites cerimonies dades plo senyor.
als seg dexebles e postades de uayll
en lo capitoll p seguent qui possa
com trames. Los dexebles p que
sien quax semblants les dels appls.
e dels dexebles p tall no les posades
asi altres negates.

**Com trames aprehicar los dexebles
he com los apella. q. xxi capitoll.**

Apres lo nostre.

Saluator hac apellats los
sants apostols e trames los
aprehicar segons que de uayll direm
en son loch axi mateu apres q ach
apellats los sants dexebles ells los
trames aprehicar los dits dexebles
eran. lxxij segons q legim. **luche. x.**
E aquestes uocations e ajustaments dels
xij. apostols etc. lxxij dexebles foren
figurades. **exod. xv.** Per les
xij fons e lxxij palmes qui eran q tra
clim dels quals ach gran ajuda e
consolacio lo poble de isrl quat exi
de egipta e passa plo de sert. aquests
encara foren figurats. **numen. xxi.**
Per los. lxxij. maestres del poble de
isrl e pphes en los quals estech par
tit lo trabayll que moyses hama del
regiment del poble. a quest diu
sent luch aqui mateu trames los sen
yor deuant si mateu a informar los
gents p los lochs p los quals ell dema
passar. **E primerament** ells los tra
mes dos endos en senyall de amiga
ble concordia e caritat. e p cobuato
de major honestat quis conserua mls
quat lom na acompanyat q quatua.

tot soll eptall axi mateu q anassen
p consolats car lom sol no ha quill
consoll. Per tall dix salamo be soll
co es que malaxet malaxt es lom soll
jat sia q aquest dit se puixa spual
ment. en tendre p altre mania p
ppia. **Segonament** ell los amasta
deprehicar nre senyor que tramates.
mols prehicadors ebons a informar
lo seu poble car los homes eren mols
apellats e los prehicadors eren podys.
Tercament los ascienta q aquests
molta pacencia car axi fa mester
al prehicador pobre qui ab el forc corre
geix los peccats dels altres. E esto ptat
quant negu no uoll hom correctio de
los defalliments. E esto inuy quant
los dix yox tramet axi com danyell
entre lops. **Quartament** lo mana
que no portassen sach co es bosta p
peca m estoig. altre p portar pa m
altre bianxe car molt honra la prehi
cacio car aquell qui prehica no atte
adms m acomptes mas a sola gloria de
deu e a saluatio deles ams segons que
possa ylang exponet aqst pas eptall
quat lo poble es gran peccador p tall
lo diu los toll deq bons prehicadors
ells lexa camre en mas detals q lur
prehicacio dyputen aguarar dmes
e ess ben pascuts e ben rehebuts ess
loats e famats p les gentes. mana los
encara q no portassen calsaments
E esto diu ilay p dany a entendre que
amaue penitencia la qual sa en
senya en volenter soffery fret en
pex e en psona e entemr la guola
ben estreta. mana los encara q no
saludassen negu p lo cam p tall que
plo saludar nos atura sen ab los
saludats e q axi leguassen de fer lo
seruex de deu. co es de prehicar ales
gents. **Quintament** los mana q quat
entraren p les cases diguessen axi
lapan de deu sia en aqsta casa.
Car si la casa era de psones bones
la dita benedictio los prostraya si
era mala ja p axo ells no poyen
lur merit que guaranye p labnedicto.

de pau aells dada. **D**iu axi adaxtq
atten cō tots tps bocha de xpia deu
beneyt p que sia beneyt e p res
no malayr a son proxime car alio
es contra caritat e ad u molt
desplacent. **S**isenamet los
mana que no discorregeressen mls
plagues passar de casa en casa a
pendre plahers m conuyts mas que
en la casa on entrassen aquy roma
guessen menjar so quells danyē p
amor de deu nels qualia haues
consiencia car digna es al prehi
cador q lilia dat amējar. **S**e
tenament los en senya com se auyē
a aquells aquy prehicant e dix los
axi En les ciutats on sarets rebe
buts sanarets los malalts els de nu
ciarets q lo regna de deu ses aells
acostat co es quels sera de dat
p lur veria e senceria cruenta.
A aquells ciutats q noq uolhan
rehebra exir nos nets e dir los
ets axi veg q la pols quste ab nos
q hainē pressa aci uos lexa spōstant
nos assi en uos nes plastes entre
stimom que haucts meysprestada
la doctrina euangelica q deg uos
hama tremessa p nos. **D**ito sapr
ats que lo regne de deu sa acosta e
aquells qui la dita doctrina reben
humilment e fugiran auo altres
qui la uets meysprestada alio dix
dit los senyor. **D**ich uos q en
lo juhi de deu sera fet p q cruell
juhi de aquells qui han la ma doct
rina meysprestada que noes stat
fet de aquells de sadoma e de so
morro los quals deu feu cremar
ab sofia pudent. **E**ret ne raho car
qui auo altres prehicant meyspre
sa al meu pare meysprea loquall
meyspreu deu ess greumēt poit
eaja com dit es. **N**ota que
sobra aquest pas diu axi orige
nes. **A**tena aci la manhaa dels
homēs meysprestats. La sca prehi
cacio aqntes penes los ha deg
diputats p ay tall meyspreu. Car
com diu ysayas siure senyor

origenes

deu nos hages lexada la lauor dela
prehicacio semblants foren a aquells
sadoma e de suomorra laquall ben
fia oblixen axi com a molts descom
xents axen aquels qui lo lum dela sca
prehicaco meyspressan.

Com los sacerdots n amateca adu a
sent ioha bba ell qui era.

Considerant vinds
lo gran patriarcha sent ioha
que lo saluador hama iadex
bles e que lo tps sa acostaua dela sua
prehicacio al mo no res meys certifi
cat supnall reuelacio del seu marq
e que en breu deya pendre mort
prouhi los dexebles els amonesta
de seguir ihu xrist axi com aquell q
era natrall fill de deu e ver meges
promes en la ley p saluacio de natura
humana axi matec diu assi hun
doctor e suplica amre senyor deu
q lifabes gracia que ans dela sua
mort ell p compliment de son ofia
qui era de nūciar e manifestar lo
saluador al mo que ell ultra les
manifestacions e timoms quel hama
dats en son batisme e en altres
sollepnos lochs luy faces fer altres
qui fossen a gran glia de deu e de seu
fill e illuminacio dels sacerdots del temple
e maestres dela ley e apres fossen a
illuminacio del seu poble e axi h estrech
atorgat en po diu aci. **T**e cofilo er
tre les grās e altres attestacions que ell
feu sollepnos a ihu xrist foren a
quells que h feu entps del babbisme
e apres les dues següets. **E** primera
ment que sent perompu ioha dona
al saluador testimon fort gran co es
q ja era bengut e era ver deu he
uer hom lo quall testimon sa endra
sana als bisbes e als maestres dela
lig e la manera estrech aquesta. **S**e
gons que diu sent ioha. **C**a p ymo
ells sants doctors qui glossen. **L**os
iuhes donchs attanent quell regne
lo q era tot qui era principall senyall.

que ells hanç del haueymet del ma
cies segons q appar Gen. xliij. per la
ppha de iacob. **Non auferetur s. q.**
Actanent en cara qles obdomades
de damell eren qix acabades e los
senyals dats p los altres sants pphes
Actanent en cara als granoschpalls
que hanç hoits del naximet del sal
uador axi com desso que comptare
los pastors q hanç uist e hoit dell
naximet del saluador e del auen
ment dels tres reys e del testimon
qly hanç fet lo sant simeon e anna
pphetisa. Actanent en cara a algu
nes escriptures famliars e deuots
fora la biblia quils eren romases dels
sants pphes e pares passats sobre laue
niment del saluador. Actanent
en cara ala santadat de moss sent
iohan tba qui batejava les gentes
en nom de aquell qui deu uenir coes
de ihu xrist. Actanent en cara que lo
dit sent ioha axi bateiant les gentes fahia
cosa insolda laquall james negu patri
arquua ni propheta hana assejada e q
la fahia sens actontat dels bisbes e dels
regens lo poble en lespnall. Actanent
encara la gran multitud del poble qui
venia ala sua prehicaco e alagra estima
cio que hauen dell car molts sa pensau
q fos ihu xrist promes en la ley. Temet
se en cara q ay tall bapstine no pogues
ess occo de algu scisme o dalguna error
o pncipi dalguna noua secta. Actanent
noies meys que sent ioha publicament
prehicaua contra ells e contra lurs grans
viciis axi com appar. **Matheu. iij.** heu dix
lo saluador. **Matheu. xxi.** E entant q la
gent ials lexana e anana apres sent
iohan pla quall cosa lurs oblacions e
ofertes acostumades la anquauen fort
eles gentes les meys prestauen moguts
ptotes aquestes coses litumaterie sollep
nes mistatges coes sacerdots e diaques
quell interragassen si ell era xrist. Si
era mesos Elyes o si era lo gran ppha
del quall ppha moyses. **De uero nomini
xviij.** E los dits mistatges lo interragua
ren en la dita forma. E lo dit sent ioha
q fessa q ell no era xrist ni negu de aquells

deuunt dits

Com sent iohan los Respos. f. xxij. ca.

L auores los dits
mistatges digueren li axi
Donchs digues nos que est
tu coes de quina actontat e officre
estament est tu p que sapiam que
hanç arespondre de tu a aquells quis
hi ha tremestos. Lauores sent iohan
los dix yo son veu cridant en lo desert
entressats la carrera a deu segons que
dix ysayas **ca. xl.** He uolia aprant dir
coes que ell era ordenat e tremes per
nre senyor deu aprehicar a les gentes
que p obres dietres e de uentat e de iusti
cia la apallassen a rebra ihu xrist q
deua a ells manifestar e en breu.
Lauores ells ho digueren donchs p q tu
bateges sino est xrist ni ches ni lo
gran ppha. Respon sent ioha axi lo meu
bapstine es solamet en aygua qui
lana de fora en o dins. Empe en mis
de nosaltres es aquell qui ha tremes
inspirat me la sua sca uoluntat e
manant me q bategas aquest es aqt
qui vendra apres de mi lo quall es
mon prellat e senyor qui es de tanta
dignitat q yo no son digna de desligar
li la correge del seu calsamet. Per
totes aquestes coses appar lo dit gra
testimon que sent iohan dona al
saluador produhit als grans phan
ses bisbes e sacerdots dela ley.

**Com sent ioha e en lo carcer stant
tremes los dexebles a ihu xrist dema
nant ell qui era. f. xxij. ca.**

L altre testimon q
sent ioha diu aquest doctor
procura q fos dat als pobles
e als dexebles p creure en ihu xrist
si fon car segons q sent matheu diu
ca. xxi. stant sent ioha pres coes en
lo carcer de herodes e hois aqum mateu
recomptar los mprades de ihu xrist e

les siues altres obres. **E** segons q
vien assi los sants doctors uolent
los dexebles tirar e inclinar a seguir
ihū xpist abans apres quel dit ja
han fos mort tramatesh algus dels
dits dexebles crech q aquells qui
mays affectō hauen / al saluador p
tall que vehesen los se9 miracles e
obres excellentes cregusten en ell
fermament / ell saguissen apres quel
dit iohā fos mort / **E** noies mays q
lo poble qui veuyra los dexebles de
iohan segue ihū xpist / e veuyra
aquells tan grans miracles e obres
quell saluador farya deuat tots fos
pfitament inclinat a creure / en ihū
xpist. **E** tramesh axi adir co es si
tu est aquell qui deu venir anos
o sim span altre no que sent iohā
hagues negū dupte que ihū xpist no
fos vertaderament / aquell q los ju
he9 span e ell mate9. **M**as trama
tia h adir ladita questio span q la
resposta del saluador sera tall q
p aquells los dexebles el poble quill
hozia sufficientment certifficat que
ell era aquell q ells span. **V**er per
quina manera p directa sent iohan
fehā q p tots los saluador fos rehebūt
rauerentment / e tengūt p uer messies
Sagueixa en lo dit capitoll de
sent matheu q lo saluador apres que
hac horda ladita questio postada p
los dexebles desent iohā respos
Tornats uosten iohā e dignats h so q
auets hoit / aci dir / eso que haucts
vist / co es que los scechs uehen els cō
trets van els labrossos son mundats
los scats hoen / els morts son resuats
e los pobles son rehebuts e elets apie
hican / lo euangeli e benuyrat sera / a
quell qui en m no errara sobra / a
questa resposta nota ylang dient
algus pūts. **L**o pmer hies que lo
saluador interrogat p los dits missat
gers de iohā si ell era aquell que
deya venir / e era promes en la ley
no dix yo son aq̄x / e esto feu p esqui
uar iactancia e / argull / e mall / e
xamp h daquells qui fahien ladita

questio qui poguerē dir / so q diguerē
los iuhes a ihū xpist / e es. **iohā. viij.**
Tu dones testimoni detu mate9 donchs
apar que ton testimoni no ha veritat
no deu ess rehebūt p raho desso nols
respos dient yo so aquex. **M**as respos
loen sen senyant / a hull les siues obres
e los grans miracles que ell los feu
deuant / e so q hoien dir / a aquells /
qui a qui eren / qui dehien quā haura
fets pnumerable altres axi grans
omajors sent luch axi mate9 dpu q
en lur presencia cura molts de lurs
malalties e gita dymois dels corsos
de molts. **L**o segon pūt es q los
dits miracles feu lauores lo senyor /
axi ordenadament com ysayes los
haura pphetats q ell los farya e es
ysaye. **xxviij. e xxxv.** **L**o terç
pūt es que lo senyor los mana que
recomptassen / a iohā tot so q hauen
hoit / e vist / dell / e esto p tall q iohā
plur relacio mate9 los en senyas
clarament que les obres q hauen vistes
he hoies fer / al saluador los en sen
yaue clarament que aq̄t era ver me
cies promes en la ley / e del quall ysayes
e los lurs pphes hauen prophetat.
Lo quart pūt es que p aquesta
missatgeria p sent iohan tractada los
dexebles del dit iohā creguerē en ihū
xpist inclinars p aquells tants miracles
que h uehen fer / e p la gran instructō
q pg reheberē p sent iohan sobre aq̄te
materia hoc tot lo poble qui aq̄tes coles
bju e hoit estrech fermat / en la creensa
del saluador. **L**o quint pūt es que
sent iohā sabent / esto alegras molt
com lo saluador p aquesta uia era
stat demostrat / a les gents ester / aquel
lo qual spanem axi com amacies pro
mes en la ley.

Com lo saluador dona gran testimoni
lauors a sent iohā de la sua sante
dat. **xxxv. ca.**

Apres q los dexebles
te sent iohā sen foren anats.

y lari

dix lo salvador ala gentz qui era
 aqui ab ell parlant los de sent iohan
 E qui cuydahets uosaltres amar abeure
 cant anaueto ausitar ioha en lo de
 sert cuydats uos que fos canya mogi
 da o girada plo vent axi que ara
 sia du pposit en ves m q el auores
 daltre no placia aden car tots tps es
 stat en ves m du matex pposit axi
 fer com la rocha e aslo deha ptall
 q les gentz nos pensassen plo que los
 decebles de part sua hama pposit
 a ihu xpust segons q demunt es dit
 q ell no duptas laudres de ihu xpust
 que fos ver messies promes en la
 ley axi com ell duxeres vegades
 batejant lo dit pobla los hama prehi
 cat e confessat. **S**egonament
 los demana cuydats trobar th ioha
 hom vestit de molles vestitures no
 placia aden car aquells qui estant en
 lo desert no vesten molles uestitures
 mas aquells qui estan en les castes
 dels reys. **T**ercament los dema
 na si cuydant veure en ell hum pro
 feta cert dix lo senyor hoc ppha e
 mes q ppha car dell ppha ren los
 profetes e en speall dell ppha mala
 chias ppha qui dell dix en psona del
 pare parlat al fill vet yo q tremet
 lo meu angell deuat latua cara
 e ell apallara les tues carteras
 deuat tu co es de nunqat lo teu
 auenmet ans q tu vinques e a
 apallant los coratges de les gentz
 a tonexer e carebre auu venent met
Per cert sapiats dix laudres
 lo salvador que entre tots los
 nats de les fembres no sen es lenat
 major que ell plana dels homes pas
 sats nats p ma natal e consebuts p
 que no si entema lo salvador ne la
 sua mare. **E**mpo aquell qui es
 menor en lo regne de deu es major
 q ell laquall cosa es vera segons
 que diu sent jeronim e habang de
 cascun beneuyrat que cascun es major
 p poch q sia que lo major fe sant
 besta vida e aslo quant ala glia
 e ala seguresa que ha eno quant

als nits car sent ioha mes merites
 hama laudres que molts qui son benmy
 rats en paradys e q molts angels qui
 defet en son tps eren en paradys
 axi com appar p lestatment que de
 li hadat despuys en paradys segons
 que la santa esgleya canta ala sua
 lahor e glia.

Com apres dix dell grans labors
q xvij capitoll

Apres tot lo qui
 dit es plo senyor de ioha
 dix dell matex les següets
 pauls notables. La primera es
 aquesta co es lo nouell testament
 que prehica e promet lo regne de deu
 sa comensa en la prehicao de sent
 ioha bta e aqui feneix la uella lig.
Per que tot hom sapia q qui volua
 lo regne de deu couelh que ell hi fassa
 forsa hy treball molt co es captuat
 lo seu entenmet ala sca ffe catholica
 e als sos seg articles e trenchas les sues
 desordenades e vils cobajaces e mal
 ces ab gra forsa e violencia in
 pugnat contra si matex. **P**er que
 diu asi Strabus q quat lom carnall
 in amant penitencia hou aquesta
 paula fort se deu sglayar e estar tots
 tps ab gran forsa pahor fins que
 hage corregida sa vida car diu asi
 lo salvador q lo seu regne ab gran
 forsa e treball se ha auer. La
 segona paula q diu asi siffon aqsta
 co es q laltre vella els phes quant
 qes que han dit dell entenmet de
 ihu xpust en carn tot ha fi apres
 que ioha hademostat lo salvador
 es uengut. **N**ota aa theofilus que
 p aqsta paula lo salvador nouell
 negar que apres desent ioha en la
 lig de gracia no hage hants molts
 eccellents phes axi com sent pere
 e sent paul e sent ioha euangelista
 e los sancts appls e Agabus axi co
 appar en los lictes dels appls.

not
 Strabus
 theofilus
 profetes
 de la no
 ua ley

C legim de quatre fillis de sent phelip
que h'guere s'nt de p'ph'ia e ap'ies se
sent fr'anch' e de sent donico e de
molts altres sants confessors e martirs
e tots t'p'ns consua lo senyor p' la bal
lesa e honor dela sua esgleya algunes
p'sones sp'uals qui han s'nt de p'ph'ia
e veuen los myst'ris p'phetals del cors
dela sca' esgleya. ja t'ra que nou di
guen publicament car n'by son per
mesos p' deu qui acertes adignes
e apogues p'sones uol ess' ravelats
los seg' sac'ets en haueu **luche viij
ca.** En altra mania om' aquest top
tor debades nos hauna deq' levats los
libres p'phetals p' regim'ent dels clets
e dela sua esgleya segons q' tocha
sent jeromim en lo proleth del apo
calip e sent ioha' posta en lo p'mer
capitoll del dit libra q' benuyrat
sera aquell qui legira e honra les
p'ffecies qui aqui son e sent paul
d'ni p'ma ad' thesalon'. **C** Dei no
vullats m'esp'essar les p'fecies e om'
aqui y l'arg' car la p'ph'ia de deu es
denallada e anos dada p' n'ra salua
cio. **C** La terca paula que dix
aqui matey lo senyor del dit sent
ioha' es altre. Elies no en p'sona
mas semblant p' officia tot axi com
Elies es diputat abenir ala fi
del mon denunciant a les gent's
lauem'ent del jutge final e ge
nerall ihu x'p'it axi sent ioha' es
stat diputat p' n'ro senyor auenir
ans de ihu x'p'it p' denunciar al
mon lo seu aduenim'ent p' que les
gent's sa apallassen ar' hebre lo
reuerent'ent. **C** E dix ala fi
axi que aquells aqui deq' ha feta
gracia de uoler aquestas coses
hon' quax possen llur cor car gran
pill' h'na a aquell qui aq'ntes co
ses y m'esp'essar dela p'caosa
mort de aquest patriarcha g'nos
moss' sent ioha' haue' denunt
tochat can com p' q' p' esquuar
proh'itat baste de p'essant lo
qui dit nos : ~ ~ ~ ~ ~

Ihu
Com x'p'it entema illuminar lo mo
tenebros p' los xij. ap'ls. **C. xvij. ca.**

Ihu x'p'it font dela
eternall samesa de deu lo pare
Volent lo mo tenebros illuminar
del lum celest'ial veuent que aquells xij.
vavells de gracia los sants ap'ostols que
haua clets p' al mon informat en les vies
del regne eren encara buyts lauores
e ydiotes e simples eno sufficientment
disposats at' alta obra affer p'tall in
forma los copiosament p' a matey e
axi ap'ies per affectament p' lo sant s'nt
lo iorn de sinagogesina. La manera
p'parar' com ell los informa ve
copta sent matheu **ca. v.** com p'p'
merament los sepa dels pobles ell's
p'ph'ica alt' en h'um' mit' lo quall die
que es appellat lo mont de thabor
qui es luy de Natzareth p' dues milles
aqui donchs lo benigne senyor los
p'ph'ica ell's in forma altament en
p'fetes uirtuts he ap'ies en les nouelles
ley's p'p'ianes e ap'ies en los sants con
fells euangelicals laquall doctrina era
lauors nouella als homes q' james ay
tals maestre y tan g'nos p' p'ph'icar
fon ni sera hoit

Com lo saluador informa los dexebles
ans que p'ph'icassen que hauiassen pro
bria. **C. xvij. capitoll.**

Laprimera b'nt
en laquall los informa es po
bria dient los axi benuyrats
son los pobres de s'nt car de aquells es
lo regne de deu. E uoldy los aytant
dir segons los sants doctors co's q' elle
no amassen ni cobeyassen les coses
terrenalls car aquells qui les m'esp'pre
sen son ja en esta vida benuyrats co's
dotats delas majors bens qui son en
esta vida axi com es la gracia de
deu e liberalitat de cor e exaltacio
de entenim'ent e fa los homes qui la
han' paciffichs ab tot hom' e forts
en defendra veritat en quat notemel

1107
ies aperdria. Aquesta fa lo cor humill
e net de tota letgesa. Aquesta es fo-
nament de tota pfecto. No negun
plen de amor de les coses terrenals ni
carregat de riquesas per hauer lo
cor frand ni lenger ni abte de asup
ihū xpist ni asupirlo perfectament
Car com diu sent agostu lo carrech
dela mor delas coses del mon tira lo
cor assi ell sen porta quax tot per
par raho desso desent bnt plant
daquest sant sermo que feu lo fill
de deu als sants apostolls a aquest
sapartayia aytal sermo e hauer
aytals virtuts com lo senyor los dix
laores axicom a aqlls qui hauer
a ess lum del segle. E los quals ths
res de gñe hama contuhits apres a
mates sobriants duchs edoctos e
maestres sobre tots los esdeuentors
en la scā religio xpia. Perque appar
so diu que vergonosa cosa es aquell
qui prehica als altres emolt enpuy.
lo fiñ del prehicator que sia p sabut
q ell no sia pobre despit co es qe cor
no meys preu les coses terrenals edona
gran escandil al poble e gran menys
preu ala scā doctrina del saluador la
qual prehica q ell am honors ne ptes
ne fama ne bens tporals car ensenya
que ell no es pobre despit ne vicay
dels sants apostols en aquesta part
e en senya que no prehica p amor de
ihū xpist ni pzell dela saluacio de les
anmas mas solamet prehica p amor
de si matey que voll exalzar efamar
e honrar e en requehr falsament
ab les armes de ihū xpist co es ab la
scā prehicao p que ensenya que ell
es de part de tota falcia del diable
e es ladre volent aden tolre la ho
nor qui lies deguda p la scā prehica
cio edoctrina sua e applicala assi ma
tey. Per que aytals homens porta
deg ala fi agrans confussions e
vergonyes p lur infaeltat esupbia
amagada. E diu alang en lo conpedi
theolech que peque fort greumet
aquells qui donen les liscenacs de prehi
car aytals homens en los quals no

3
vehen bona vbra qui sufficiencia en edat
car diu que ells son en causa de tots
los mals qui de qui naxen en seran pontes
terreblament p nre senyor deu. E aqll
sant doctor e martir Methodig dix en
espirit de pñia que lo mo deua venir a
fort terrible decalimet en lo xij. he
xij. centenay apres lanauitat de
ihū xpist lo quall decalimet seria
senyall que antixpist inptich la uors
vendria ~ ~ ~ ~ ~

noy de s
metodi
martir

Com lo mo pendria gran decalimet
per moltes rahons. E xxviii capitoll.

Atty
Lo dit de calimet dix
que esteria principalment en a
aquests punts. E lo primer sia
que habundaria tant en lo mo pccat he
iniquitat que quax nos trobana hū bon
hom ni vertader ni leyall aden mala cosa
poblica la uors nos trobana ffe ni veritat
quax en negu ni amor ni caritat ni fraie
guardia be a son ppi jerna ni fill apare
ni snyor a beyal ni parencia seria conegu
da. E lo segon que nre senyor deu
p pccat del poble daya la uors los pus
infables e los pg dolents regdors que
james fossen en lo mo co es homes sens
samesa sens cor etot esforç que m ama
nan deu ni lurs subdits ni la cosa poblica
mes amant cordialment honors dimeas
edelits en gran depnao de lurs anas
edeeccions de lurs coses e de lurs psons
car com rehebessen de lurs subdits
vltia los emolaments acustumats per
lur predecessors. e ells axicom amerca
nays fugire als serueys als quals
son obligats etenguts fer alurs po
bles axicom son attendre diligentmet
epsonalment al lur bon estament
e atemp los en pau e adar los fracha
justicia e abundant e atefendria los
dels ameychs etemp los for furs leys
epromissos e veritat promessa. Lo
terc senyall dix que seria q lo bras
ecclesiastic sera pigor q james car
lo fuey de deu sanande tots punts

nota

afra' elo patremom' de ihu' xpist' se despen dia
 en vanitats e carnalitats moltes eno res
 o fort poch sen daria als pobres de deu p
 la quall cosa los tribulaya nre senyor p lo
 bras seglar entant quels tolmen tant
 com hauyen sens tota mce' els auorim'
 en entant que no guossarje en senyar
 la corona ni pare no perdonaria a fill.
 ne altre q' nol perlagus a la mort ni la
 nores seglas uolran hon' sermons ni ven
 ra religiosos nels dara almonyes per
 q'ls couendia als religiosos de ffu
 gur' ales motayes p pahor dels seglars
 e aqu' p grat oper' forssa hauran amu
 dar lur vida e a seruyr deu. **¶** Lo q'it
 senyall' diu que sera q' tot gran spual
 e tporal vendra anores. Car punci
 pats e senyones e prelacions e beniffias
 serien dats a psones m censades e disso
 lutes a fady m ffoyls e agent maluada
 e sens tota tamor e conaxensa de deu
 lauors tot hom uolra hauer gran p'olet
 q' sia e trobaran quil flos dara p' p'edh
 e p' d'ons e p' voler complaire lauores
 seran maestres en Theologia e doctos
 en diet / canomdy e auyll' e maestres en
 medecina e en altres arts e ffacultats
 homes iouens ignoras dissoluts e enten
 gran nombra que no sera sino escam'
 e meyspreu del gran e dela sciencia e
 daquell matey qui lo gran aquell dara
 o pendra. Gran aximatex sera dat de la
 fady no sabens seny m armes ne res
 de le entant q' no sera negat / ne apages
 ne adolent / negu qui d'icis age camychs
 Aximatex gran de preueratge no sera
 vedat o negat anegu quil vulla p que
 diu q' lauores seran tants de preueres e
 tan ualuats q' lur crims nos e preueret
 Celebrar / prouocara molt ante senyor
 pres contra l'om. Per que diu aci que
 p' aslo en aspecial sera greumet' p'omts
 flos p'ellats ecclesiastichs qui tan alt
 gran comana / a aquels aquil deuen' tolre
 no solament p' tal com no han edat hon
 encara quat' flossen vells los deuen
 ess' vedat de dir james missa per la
 vida celarada e maluada en q' p' seuele
 tots tps. Diu axi matey q' lauores
 tot hom uolra prehicar ffady no ioues

ualleria

ignorats he gr'as peccadors no q' lur
 prehicacio sia neccia car no seran cura
 dors de aias nls sera manat / Mas moguts
 p gran pressupao d'ns' els amagada
 e p q' sien homats e pressats e ditats se
 procuara / aytais gr'as els seguirá sens
 tota vergonya e tamor de deu contra
 la ley del ap'ostoll' **ad hebreos. 8.** Que d'iu
 q' negu nos procur' negu' gran de honor
 sino aquell qui deu appella' ayi com' a
 pella' / a Dion' sobre la paula del dit ap'lt
 diu sent gregor' q' per dar / adu' g'ia
 e offerta de preciosa humilitat q' plau'
 a deu sobiranamet' en cara quat' lom
 sa veu' el' a gran de honor lauors li
 deu fugir fins q' deca e q' conega
 lo voler de d'eu' ess' que ell' pena lo dit
 gran lo quall lo dit voler pot coneyer
 quat' veu' q' entrestant q' ell' fuge al
 gran leyalment / p humilitat lo gran
 lo regu' e ell' es tirat / al gran p' obedie
 cia de son major / o p' altra uia p'q' alta
 Per q' conclou' aci alany en lo dit loch
 que sens gran raho dix' lo saluador q'
 benuyrats ere aquells qui spualment
 era pobres coes q' sens ficco meyspreu
 los dits gr'as e altres vanitats car
 da q'sts ell' uolra q' foy lo regne de deu
 hoc e ja f' ass' a quests diu son benuy
 rats en quant / res no hanet mres vo
 lent temporal' ans tot lo mo' leuat p'
 amor del rey celestiall de totes coses
 son senyors meyspreuant les jat'ia
 q' auylment no les posahesque / e diu
 que poch' son a quests q' visque a a
 quest' gran de p'fectio mas a quests
 qui hi venen han a quests senyals coes
 q' son vees humills no ponderats de
 sonors m vitupis m iuhis m lurs mes
 preg' ayi com' fan a aquells qui p'fora
 son pobres en lo mon' ans se reputen
 a g'ia e a gran honor q' p' amor del
 rey celestiall e per attenyer lo seu
 regne soffire los dits meyspreg' e
 tots quats mals lo mo' los porra dar
 e procurar /

**Com lo senyor m forma los ap'ostols
 e depebles q' flossen benignes e suag
 f. xxx capitoll**

La segona virtut
en que lo glorios saluador in
forma los sants apostolls en lo
dit sermo estech benignitat / e dolzor de
cor / e ess suag en vers los altres e dix
los a qui lo saluador co es. *Math. 23.
xxv. Beati mites e corde qui ipsi po
uidebunt terram.* E uol dir q benigni
rats son aquells qui son dolzos es suag
cor aquells possehiran la terra co es lo
regne de deu qui plo psalmista es ap
pellat / terra dels vehents co es dels
benmyrats. E aso ptall car / ayi com
la terra es ferma e pinobla era lom
segur q nol mou dessa m dela / ayi
benmytat / te lom fort / e ferm / en vir
tut / e en la gracia de deu entant que
temptacio nol pot / ayi leugerament
moure com los maliciosos m ratyosos
qui tots tñps sa moue affer mal da qsta
virtut diu lo sant abat / Effrem q es
virtut generosa e qui molt ptay a gran
senyor en lo quall sta aquesta virtut
ayi com / abell la pedra preciosa en sacro
na aquesta virtut no leya lom ess
ergulos ne impacient nel leya james
torbat sino per peccat. Aquesta sancta
virtut sta testimon al hom qui es humill
e per deu hamat / e q ha pensa porgada
de tot com crim / e reformada / e estamet
de gran ignocēcia e ayi com nre senyor
deu hama molt / a qsta virtut / ayi ahira
p excess lo seu contrari car diu que lom
maliciosos tots tps vñ en la ira de deu en
quant / tots tps porta rancor / en so cor
e comou bregues contra los altres deles
quals hyen tots mals. E aporta apro
bacio desso q ha dit la paula del psalmista
del psalm qui comensa. *Quid gliaus in
malicia.* Sobre lo quall dix q quat dira
de lom malcios parla o obra pertall com
pensa en affer mall que des nouoll que
prosper en la terra ne james en padis en
tre. Segueyse aximatey a qui alguns
peccadors se pensen q benignitat / e dolzor sia
quat lom es paros molt / e indigent. E qui
tots tñps uolha dormir / e jaure / effer lo
dolent / e q note prou / ares sino amoyr la
sentencia dels quals es fort / folia e orada
car lom qui es mes porcas q hom / e mes.

bestia q no persona ne ha absi negna
virtut / no deu ess dit benigne car ell
es no negu m deu ess dit hom / mas
ase lo quall om a quest / no es dignie
de neguna honor sino de tota desonor
e vitupi majorment si es possat / en re
giment / car ay tall no es sino mort / e
confusio e destructio e pena continua
de sos subdits. E qui estech james tan
benigne com lo nre saluador / e james
estech ten fort / m tan ugoros contra
peccat / e maluestat / com ell ne qui ja
mes psalm tan virtuosament los ypo
crits m los falsars com ell ne qui tan
poderosament estech per zellar la
honor de deu lo pare com ell ayi com
ensenyant quant gita dell temple de
deu los comprants e venents e gen / en
terra les taules dels cambiadors qui a
qui heren / e ensenya / aso matey en
moltes altres obres virtuosas. E no sola
ment lo senyor feu aso hoc en cara los
sants apostols e de rebles els altres
sants qui son virtuosos eson benguts
aptes. Per les quals coses conlon lo
dit sant abat que a qsta sancta infor
macio de esser virtuosament dolc / e
benigne molt se pertanyia als sants
apostols ayi com / apynceps spñals
dela sancta religio xpiana e ayi com
abexells de tota humilitat / e aquells
qui lo senyor beneyt / hama / atremeta
al mo ayi com / alguns del segle als
quals ja haura dit yous tramet ayi
com / an anyell entre loys co es ayi com
aquells en los qualls vull / senyar tota
benmytat / e humillitat / entre los
homes mals e maliciosos ayi com los
loys

Com los informa / a plor qui p moltes
rahons deu esser / amat en esta
vida. *xxxvi capitoll*

La terca virtut en a
aquells informa lo sobnan
maestra estech plor / e dolor
dient los ayi. *Deati qui luget qui ipi con*

remigius

Solabuntur. Quod dicitur quod beneyrats
son aquells qui asi ploren car aquells han
consolats. Sobre la quall paula diu
Remigius en la Siffena omnia los se
guets punts. **¶** Lo primer es aquest
que lo mestre nre ihu xrist atten aci
p plor despler/ e dolor la quall tots
tmps deu ocupar lo cor del xrista pe
sant primerament les ofenses q ha
fetas efa continuamet al seu creador
epare/ esenyor subiran/ amich/ eben
factor nre cor/ aso esten gran mal
e tanta desconaxeca q es gran pill
q nols dampna quant molt ho ha
soffert. **¶** Diu q peita raho lo salua
dor la primera cosa q prehica estech
penyencia co es despler de les diu
nals offenses lo quall despler es vera
contricio dins lo cor mesclada de fora
ab diu e afflictio corporall presa
p venjar al nre creador dela nostra
carn qui affer tants mals e offesi
ses contra ell nos inclina tots tps
Diu en cara aqst que tota vida
xpiana e de pfectio deu est en aqst
tant plor fundada e los fffants
aci comessare primerament affer
lur funament car sabian que tota
vida xpiana es creu e ligada ab
aquesta pena co es q tots tps
haja dolor gran de les offenses del
seu creador/ e nra oro assi deu co
mensar co es assuphar lo senyor
qns quart dela sua ofensa. Enqtes
que fetes li hauem nos vulla per
ponar p la sua gran clemencia he
bondat. **¶** Lo segon punt es q
tots tps deuem ab nos hauey
aquest plor co es gran despler he
dolor quat no sabem q sera de nos
ala fi co es si sareu saluats o dep
nats e vehem/ ahull que pansant
nres cogitations paulas e obres po
dret anant p la via lata de damp
nacio q no per laltre qui es estreta.
Segons que diu lo saluador. **Matheu**
vij. E diu ad Remigius en aquell ma
tex loch axi quall hom es ten besti
all m tan cruell assi matex quo
degue estar tots tps en gran dolor

e pavor/ e plor quant se veu p dire/ e
amar/ appetuall dempnacio. Es ven
ayriat que ell pot dar en aso con
sell fahent so qui en si es en sen
ha cura quat m qnt axi com si era
tomat de tots punts orat/ e axi com
si era infell q no speras altre vida.
¶ Lo terc punt es p q deuem ha
uey tots tps dolor/ e gran despler
sies quant vehem tanta multitud
de aias amar/ adempnacio car p caritat
som tenguts de desitjar la saluacio
de nre prohisime/ e de hauey gran de
spler de la perdicio segons que aci
matex nos ensenyen sent agosti.
contra sent matheu. Dient q de nos
ha obligats de amar lo prohisime axi
com nos matex e de tokens de sos
mals majorment de la dempnacio car
le hu salagery del altre iat sia que
segons q ell diu aquy matex nos de
uem sentir lurs affays e tribaylls e
ajudar si podem/ e hauey los compao
epreguar/ anre senyor per ells. **¶** Ma
jorment diu aquy sent agosti nos
deuem dolre quant som consentets
eco hopadors en lur dempnacio o
tirant los apcat/ o consentent los
donant los mall eximpli de nos matex
p qual q uia e aci diu sent jerom
que negu nos escus de hauey/ ab si
souy aquesta dita dolor/ al cor q lo
saluador/ appella plor dient q pora
hom/ a portar/ amor/ ans de temps
Com digua Salamo q spit trist secha
los ossos dms e a can sa axi la vida car
lo nre de veritat ihu xrist hi possa
gran remey/ e es aquest q atots aqlls
qui han aytrall dolor/ e plor/ ells sapro
curen p amor de deu. nre senyor los
spalls egrans consolacions en lurs aias
E aso diu lo nre saluador en la paula
allegada demut/ en lo comensamet
de aquest capitoll quant dix que
beneyrats son aquells qui aci ploren/ car
ells seran sadolats e consolats. E aso
no solament en paradys ans en cara en
esta present vida p spuals consola
cions. E aso hama ja dit lo psalmista
quant dix axi **Secdm multitudinem**
doloris tps. So es q segons la multitud

de les dolors q̄ ell haura portades en lo
sen cor p les dites rahons les consola
cions celestials li haura de multiplicar
des d̄ns la sua aia. E per rahó d'esso
d̄n habang q̄ lo plor demūt dit es a
pellat benyrança p los sants car
procura inextimable alagria en esta
vida e en laltre.

Quens deu prolocar / a plor. *q. xxxij.*
capitollu.

Dolors he lagremes
e dolor de cor per les rahons
de mūt dites no son consellades per lo
Senyor segons q̄ passa. Epiffaniq̄ ex
portent la dita paula del saluador e
d̄n d̄n axi. Si al senyor cap e funda
dor de xpianisme attens ab gran
gong nos demūt pro curar tots tps
aytall plor e dolor he proueu en mol
tes vies. Primerament car dell
me saluador legim q̄ plora e prechica
primeramet penitencia e aq̄lla serua
en la sua preciosa mare e los sants
apostols e lo altres seguents seruidors
seg excellents axi com los sants
martirs vergens e confessors special
met los caps dels religiosos qui ere
dats en eximph dels altres axi com
sent basil sent bñt sent doningo e
sent françh dels quals legim que
tota lur vida stech creu e turment
e pena les quals coses portane ale
grament p tal quant sabia q̄ era
adeu plasset e saluamet de lurs
aia. Aquests agueres per hū gran
sacrilegi burlar e rure dissolutamet
cantar carnalmēt heu haurē en grā
abominacio dissoluta. Segonamet
proua asso matex lo dit doctor p lo
haurē *luce septo*. Que dix lo mestre
de veritat ihu xpist prehicat axi
benyriats sots vosaltres qui assi plo
rats car en lo regne de deu rureu
maleyts sots uosaltres qui aci rjets co
es qui son entessos sots en aquests
pressents gong car vendria tps que

ploraretis de haq̄ts haurē. *Job. xxi.*
axi alagranse los homes delitats
lur cor carnalmēt ab instrumentis
e ab altres coses aells presents pos
sen lur vida ab plaers e ab alagries
ahū momēt tramet los deg a in
fern. Et apochalipsi. *xbij.* haurē
axi q̄ es sentencia iadada per deu
en infern que d̄n aytant com a
quest se ha dats plaers e solassos en
carn aytants turments e penes li
sien dades. Pertall legim dell
abat Simeon qui deya axi als se
mōgos ab gran art firares hapen
sat lo diable de entrar en les ures
aies e senyorajar aquelles fahent
nos demanar solassos p nācia re
creacio. Aquest consell es del
d̄nomy qui consolaua e sua de
portar la sola amparar los bells ar
bres de paradis. E axi solasant cap
gue en la mort e en la ra de deu
lo solas dels mōgos firares no esta en
rure car lo saluador james no ye
e altres fat sants lan resembrat se
gons lur poder e forsa n̄ esta en
plar molt n̄ ab molt solassar n̄ diu
paraulas vanes n̄ superflues n̄ en
corren n̄ en saltar qui son actes
massa dissoluts entot seruidor de
deu sis noll sia gran o poch vepl o
joue n̄ esta en bon menjar n̄ en
conuets n̄ en aytralls ayres com sia
ordinacio sca dela sca sgleya e dels
sants pares q̄ hom ecclesiastic james
no sia ne aparegue en conuets ne
en nupcias n̄ en espectades n̄ ajutes
n̄ atorneigs n̄ amors domes n̄ en
briegues n̄ en betaylles n̄ en plages
n̄ en loch on sia ajustamet de fembras
n̄ de persones dissolutes com aytrals
solassos se comete grans pctars e s̄
dades occasions moltes als seruidors
de deu de pctar. Saguerse axi aq̄
matex donchs fills no requirats a
legries de mort mas plor de vida e
aq̄n aporta solas celestials e para
gran merit lo quall plor uos procu
raretis si pensats q̄ haurēts amorr
e en breu e haurēts auenir al gran

Epiffani?

luce 7

viii

nta

colpes

esforçor / juhi plens de tota mala Pensats
encara q̄ aquell sera v̄re jutge qui
per v̄res / es mort lo qual hanets de
sconaguts p̄ v̄ros folls solassos eplacis
per los quals hanets ess̄ jutgats e
sentenciats a grans dolors e penes les
quals porjets ac̄i rehembr̄e s̄idegrat
uos uohets h̄u poth̄ assagun̄ p̄ la
amor de deu per rehembr̄e uostres
colpes e penes es aguer̄se a qui
matex a xi

**Com ay tall p̄lor se pot obtanyr /
q̄. xxxij capitols**

Qui lo p̄lor elagre
mes q̄ lo saluador nos con
sella de se voll̄ obtanyr Primerament
deu porgnar si matex de tot peccat
ab contricio e confessio e satisfaccio
plena Cayll uolenter e guar̄se de
massa plar e esquiua tota follia e diso
luta / alegria e negociar ab molts
e gir̄se tot / afferuent e continuat ab
deu or̄ ab gran confiança ab deu can
noy mex consolacio celestia de son
plor sino aquell qui hi p̄seuera e cō
fia molt q̄ deq̄ ala fi li dara sa que
de mana noli placia truffar ni dir
paules letges ni temerarias ni james
en ess̄ en jochs ni ab juglars sobria
nament / esquiua supbia vana gl̄ia
impaciencia en bege gola e peresa
e crueltat al prohibida e tota mal
uestat qui p̄mpa lom prouocar a
peccat e fat sapia b̄e guardar lo cor
de tota cogitacio e per esta uia se
obten sens dubte aquell sant he
dolç p̄lor del qual parla lo salua
dor demūt lo qual obtengut del li
gua lom de tot peccat leua h̄i lenty
ment / en alt que conço claramet
lengua p̄lo quall son enganats los
homies v̄ans de vida Lauores conço
los grans pills en los quals lom mes
qui v̄u lauores en aq̄sts sant p̄lor
posa lo cor del hom / en pau e en ra
pos e en gran consolacio Lauores nol
temort la consciencia ni li ffa por la

mort lauores totes les sues cogitacions
hiffan conuyt goyos car totes son
de virtut / fahedores / o de auorimet
de peccats / o de memoria de aquell so
bres amable redemptor etels grans
bens q̄ lom spera hauer en lo regne
de deu

**Que gran peccat es van sollas /
q̄. xxxij capitols**

De palabat danyell q̄
foit ^{for} ^{de} ^{la} ^{compnacio} ^{te}
lo diable apollat als homes del mon en
seicar v̄ans solassos e rialles e alegries
car no pensen que asso si apccat ni
volen coneyer quant de mall esta
ac̄i amagat car dehia en lo van goig
de tots punts fa lom disolut / el fa
oblidar a deu e hamar lo mo e oblidar
la salut sua e litoll gran part dell
seny / E asso donant aentendre lo
nre saluador segons q̄ legim. **luce**
xiij. quat lo poble de iherusalem li uolch
eyu ab gran goig / acam̄ ell plora
dient ayi ala dita Ciutat / Ditu
sabies los grans males qui deue sobre
tu venir not al agrayes. Per semblat
raho dix aq̄st sant abat deu tots
tps hauer p̄lor / e dolor dins mo cor
car a gran eterrible pill hauer ha
venir lo jorn dela nra mort hoc e
atan gran q̄ los sants abtan gran
tarror han sperat aq̄ll dia peccat
dix salamo. **ecclesiasticos. ij.** Hon
diu ayi rialles raput q̄ sien errades
en los homes che dit al van goig
o com est ayi enguanat raho es diu
la glossa car lom va no ha raho de ale
gia en quat follament despen lo
tps de sa vida e multiplicca sos
peccats e offen deu comunament
e agreuge sa depnacio. E diu asi
aquest atten com lo pare celestia
nos refrena nostra folha q̄ james
en esta vida hajam h̄u pler sens
despler ne h̄u goig que no sia mesclat
ab pena e ab dolor segons q̄ hauer.
pro uerbis. xij. Est extrema

colas

my

gaudij luctu occupat. Co es q̄ ala fi
del van goig / tots tps̄ hanē qualqz
pena o dolor / o desplez / dalguna cosa.
E singularmēt diu lo dit abat es cosa
dempnable fer ne hauey vans goig
entre si m̄ alegrerēs entre los secm̄
dors de deu qui engeñall son appellats
ecclesiastich mongos fraies o religiosos
qui vñe del patrimoni de ih̄u xp̄ist qui
tot / es estat comprat ab les sues penes
e qui tot jorn per lur offic̄ han en lurs
misses e offic̄ remenbrar la sua do lo
rosa mort / a aquests es gran carrech
hauey ne entress̄ en vanes alegries
e dissolutes per la gran desconaxensa q̄
han ales dolors de aquells quils dona
vida e per lo mal exm̄pli que donē.
de si matexs al poble xp̄ia / alquall son
dats axi com alum e axemplar de len
vñre ptall hanē en lo descret. **xxij. q.**
prima placuit. Que asso ptany amago
co es a religio e abon ecclesiastich tots
tps̄ haney tristoz de cor / co es ples rahōs
de mūt dices. E diu se aqui matex q̄
offici es de mongo dom quils plany car
raho hanē tots de planyer nos si attens
asso qui demūt es ja dit f̄compta a q̄
matex lo dit Damell q̄ com lo sant
abat aqua ton ves en alexandri hum
mongo vell / veyll hixent de nocēs ab
h̄u capella / ioue / e apres los ves yents
e builants ab los cōm̄dants deles dites
nocēs acostas al capella e apres lo for
ment denūciant h̄ q̄ per aquell p̄cāt
soffera gran pena en bñeu. E lo capella
tantost confessant son defalliment / e
rehebent la correctio del dit sant abat
anassen ab la sua benedictō. E interrogat
lo dit sant abat p̄ q̄ no hama res dit
almongo uell / Respos car / aquey es en
vellit / en ay talls sollasos e ma correctio
noy profitara res e sce q̄ de q̄ passo
la disputat / ales eternalis penes e asso
tots ajats p̄ senyall car aquest morra
a .xx. jorns daquest mes en que som
e axi estech defet. E dix los apres
axi com lom qui va ala forcha yent
sa mostra porat / axi aquell qui ven
ques acostat / ala morta es p̄ q̄ orat si
lanors nos lumya de vans plers e de
carnals e m̄rdanals diadines. E asso sia
dit quant / ala materya de plor que lo

Saluator nos consella : ~ ~ ~

**In forma los axi matex en hamaz
justicia. q̄ .xxv. capitolls :**

L **Quarta** virtut de q̄
lo saluator informa los sants
apostols si estech hauey fam eset de
justicia. E per tall diu sent matheu q̄s
dix axi. **Beati qui esuerunt iusticia
cum iusticia qm̄ ip̄i saturabuntur.**
E uoll dir q̄ beneyrats son aq̄lles q̄ han
fam e set de justicia car aquests sera
sacrolats la quall paula exponēt basilio
dix axi p̄ justicia / enten aa lo salua
dor bona vida dell hom / e virtuosa la
quall lom qui la desitge ardentmēt
menyar / e beura / aytal / sera sacollat
della quant veura en paradis ess̄ con
seruada entre los beneyrats en gra
excellencia / quant veura / aq̄lla tan
alta justicia de vida sa al hom tan
gran delit q̄ noll pot hom be dar / en
tendra. Aquesta todjulo dit basilio han
los sants conseruada de tot lur poder
e le han desitgada q̄ fos suada per
tot lo mon / ex asso han tots tps̄ orat
e p̄hecat / e edificat / e traballat
fins ala mort. Saguexse aqui matex
p̄ aq̄sta a consueat de ulom pugnar de
tot son poder. Primerament contra
simatex si dms̄ si ha contrast / apres
de fora discretament contra aquells
qui la impugna per aq̄sta a consueat
son introhito tots aquells qui son po
ssats en regimēt / e aq̄sta reben
la dignitat de lurs grac̄ els molamets
e honors e serueys de lurs subdits e
no per negma altra cosa. E per tall
diu aq̄st que aquell qui te regimēt
gran o poch q̄ aq̄esta justicia sia
tenguda en son poble no es faell / a
deu don deualla tota potestat / he
regimēt m̄ es leyl leyall a son poble
m̄ assa aq̄ materya la quall p̄ asso
porta adēpnacio de aquests diu la sca
scriptura. **Sapientie .ij.** Que greu
e fort iubi sera fet contra ells car
no han suada leyaltat a deu quils
hama fets sos vicaris ne al poble q̄

Basilius :

ell los hama comanat Aquests manasse
 ayi mateix nre senyor molt forment
Sapientie Sexto. Mas lex ho de preser
Ezechell. xxxvi. Dm com teles mas
 daquests regidors de manara les aias
 de lur subdits esobra les quals pan
 les ffa Cesariq aytall exclamacio. O
 regidors infables e pastors mesquins
 e com no pensats ne prouehits ab tps
 q noq condapna deq enlo restret juhi
 dela vna mort e asso pla gran mch
 gencia q seruats enlo regiment del
 nre poble e per les gras injures e
 malicies qnts fets e si ja vne peccats
 per sonals nos han fets dignes dela
 mala mort eternall donchs q fara
 contra nosaltres los peccats q coma
 tets enlo mall regiment de nres po
 bles q son tan grans q pugē fins al
 cell aden Donchs puehits contra
 aquests mentres haucts tps per tal
 q loptassament no vengua sobre
 vosaltres lo gran juhi de deu qui q
 dapna en cors e en aia. Item
 alchimj exponet la dita materia
 paula del saluador dm ayi tots a
 quells qui res han ab deu gra raho
 deuen haueu tots tps e gran desplez
 e dolor quant veuen lo mon ayi del
 pulat de bons homes car qix nosen
 traba hū segons la paula del psalmista
 dient q tot hom ses inclinat a fer
 auolentes e grans mals ea ess mutils
 affer res de be entant q en nres
 satroba hū bon hom car dm aqst
 si bons homes hagues enlo mon deu
 los daria bons regidors mas com dix
 job per lo peccat del poble pmet deq
 regnar lom ypoquita. E dm aqst
 robang q nosolamet p mal pobla
 regna ypoquit hoc encara thayn e a
 quell quies plen dots peccat e qui
 ha estia e art aquell speall peffer
 tots tps viura lo poble en dote pa
 ble e enturmēt. Per asso mogut
 aqst sant abat ab don tots tps fehia
 fer oro espaciall assos mōgos que
 plagues anre senyor de dar bons
 homes al mō car aquells mereyen
 roden q latera siaben regida he
 haya prosperitat en esta vida e
 en la tra Aquest dm damaceng

Cesaris

Alchimj

Babanj

q nol nre senyor q rebebe spall conso
 lacio contemplant lo gran zell de
 justicia quies enten ell just orde
 de aquela excellent vida quies entre
 los benmyrats e asso dm los sadolla
 ayi altament e copiosa q nos pot
 perffetament entendre ne dm per
 nos en esta vida present ~ ~ ~

**In forma los ayi mateix en miseri
 cordia. q xxxvi. capitoll**

L **Quinta** virtut da
 quall lo nostre saluador de
 veritat ihu xpist informa los sants
 apostols enlo sermo q fen enlo dit
 mot hies mēdia dient los ayi. **Hi
 misericordes qm misericordiam conse
 quitur.** E uoll dir ayi benmyrats son
 los misericordiosos car aquells acon
 segueye misericordia sobre laquall
 paula dm fulgenca ayi com miscor
 dia si a fundamet dela sca religio
 xpiana e si a filla de caritat. Per tall
 uoll nre senyor deu q hom miscor
 dios no si a negim be denegat hies
 prudentmet demanar in james si a
 per deu de sempat. E per lo contrari
 al cruell e sens misericordia fa deu
 juhi terrible e estret e sobre aytall
 escampa la sua furor mleya prosper
 en esta vida in at an la tra. E con
 tra los auells fara spuals qstions e
 difficultats en lo gran juhi final
 en fauor de lur dempnacio pquet
 consell dm aqst q segons lo consell
 dela sca escriptura aytant com po
 ras hies misericordios per honor de
 nre senyor deu qui mana e ptall
 q ell james not desempar ~ ~ ~

fulgeth

**In forma los encara en mundicia
 de cor. q xxxvi. capitoll**

L **Asisena** virtut en la
 quall lo nostre saluador ihu
 xpist informa los sants apostols en lo

dit sino estech ne dea de cor dient los
ayri. **Deati mudo cora qui deu videbunt**
Euoll dir q benuyrats son aquells qui
son nets en lur e asso per tall quat deg
uol q ay talls homes si en dignes de beu
re lo e conexer en ell los seg grās sacrets
sent ambros en lo librie dels patriarques
tractant la dita paula diu ayri Com
nre senyor deu actena pincipalment
al cor del hom / e per la bonea del cor
am / e excepta les sues obres per raho
desso nos ha manat / en la sca scriptura
q absobriana diligencia guarden lo
cor / ayri com aquella cosa don proffe
hey lantia bona vida quies comēsamēt
de tot nō be / e si lo cor / es ben guar
dat la lengua e apres tots los senys
seran ben guardats e les altres obres fo
ranes. E deu lom moure molt a questa
sca mūdicia lo gran guardo q lo saluador
li ha promes dient que los mundes de
cor veurā deu co es so q diu aquest car
los mundes de cor e en esta p'sent vida
haurā spūals sentiments e conayença
dela gran alteſsa e boneſa de nostre
senyor deu e a gran alegria delur aia.
E apres en għia spall conayença e am
stat / ab nre senyor deu qui molt ama
les per sones itetes e auorey les m
mundes e sutzes ; ; ; ; ;

In forma los ayri matex en amar pau
q xxxviii capitolls

La setena virtut dela
quall lo nre redemptor i forma
los sants apostols estech pau dient los ayri.
Deati pacifica qui filij dei uocabuntur.
Euoll dir segons q diu tehoſilg q benuy
rats son los pacifichs car ells seran / ap
pellats fills de deu laquall cosa es de
gran dignitat / ensi e dona / al pacifich
gran speranza en deu / en quat deg lo
reheb per fill e asso te lom tots tūps
ffort consolat / e guojos dms la cona
encia. A questa sca pau es hū repos
celestiāll qui recrea lom dms si matex
actament a deu qui lies amych ha acta.

net al prohibime ab qui es bmt per
sencera caritat. E actanēt ayri matex
q per gracia de deu ven en noble / e
en tan alt / estanēt posat / ayri que
atota part sagna / ab plaer / espiritual
e ab gran delit dms la sua aia. E ma
jorment quant lom es tochat dms
si de aquella celestiāll pau dala quall
diu sent Pau q supra puja tot en
tempēt / en la valloz / e en san dolz
sentimēt q dona / ab hom deſsimatexa
en la quall viuent los benuyrats ple
nament / en senten los contemplatiu
algunes gotes segons q mes o meſ
son acostats a deu. Aqst diu Cuyllg
exponēt la dita paula del saluador
ayri com venja / ala etnal promēcia
del nre redemptor de adochar los pri
mers e pncipals fundadors apres
ell dela sca religio xpiana q fossen
pacifichs e prehicassen / als altres
pau e denuciassen al mō la virtut
de pau laquall es tots tps deu glo
fficat qui es sobriana pau. A questa
ferma e confortā la cosa publica per
aquest / es lom q benuyrat segons
q lom pot hauey leguda e en esta
vida. A questa es filla de caritat / e
mell de tot be / e de tota virtut / apres
deu sans aqua los regnes son aterrats
les ciutats e villes perdudes les gents
torbades empodudes e eyellades e di
ssipades e les per sones per sagudes
e agrans pccats prouocades e per ells
en sutzades e souj mortes e inferna
des ; ; ; ; ;

Proua lo qui dit es de pau pistoria
q xxxviii capitolls

Aquesta sca pau
axi nēcia al mon recompta
ffilibitg en la homēha de nadall ayri
istoria. Diu q en frigia estech rey.
Sempmg fill de Quīting loquall quī
ting regi entota la vida frigia en
gran pau per la quall cosa tot lo dit.

Cicillus:

frulibertus:

regna prospra molt en les puals et eporal
aptes de quest regnant lo fill seu.
Sempre hac consellers homes maluats
e de mala consciencia spalment nach
dos appellats ab don e hon los qualls
principalment lo regie e aqueste li
consellat que pres no regie son reg
na en la pau in en la manera en la
quall son pare haia regit. Car en
aquella mania james no ajustaria
tressor in senyorajaya perfectament
asses gentes mas q tinges totes ses
Civitates e viles diuises ples quales
diuisions se cometre in molts anys
dels quales ell haia grans diners.
No res meys q ell prenent e fauoreiant
la huma part dels bandos en sos lochs
humilhara laltre ayi fa fama so q vol
ques de son regna. E com lo dit Rey
fos ab poca consciencia e fos fort
auar pres lo consell dels dits mals
consells. Ayi q no haia vila in ciutat
q no fos diuisa e en bandos plaquall
cosa lo regie aquell vendy a gran
destruccion. E com les santes pones q
aqui habiten vessen aqst tan gran mal
heu dixessen al Rey diuerses uegades
e no sen volgues regir in corregir in
ell in los dits consellers con fultant
lo sant abat Samuel q fae jell
sobre aquest tan gran desastre. E lo
dit sant abat consella q tots aquells
qui ayi reclamauent ar dassen aden
per ajuda ab de iunys e ab continuada
oro continuament fins q deu los
hagues hoits. E passats alguns dies
lo dit sant abat informat preucla
cio Celestiall sen ana al dit Rey e
dix li in saps com deu prospra tots
tiups tonpare car ell fui aden alta
ment en lo regimient daquest reg
ne del quall lo dit pare teu samof
tra car pare regent lo en pau e en
cautat etulas regit ayicom ati
rayn maluat e no ayicom abon.
Rey Car tots tps has actes a ajustar
diners e ab subiuigar lo poble mes
q no amantem vauitats e adarte bon
tps. Miserable e com has tengu
da ay tall vida e est estat aden tan

desleypall e aton poble del qual has rebut
tan humadament sans suers honors e
mulamets etor so q has volgut cres
not has podia sadollar la tua depnada
cobeiansa uohes esser reputat p sam
fahent sobrianes oradures tu no has
ton poble consuat en pau ans las diuis
eno pobrt e perseguit e aterrat qnet
consell domens mundenals auars he
grans peccadors. Per raho deles quales co
ses la clamor de ta gent es pujada de
uant deu qui in tramit assi an denun
ciant te lo teu gran juhi q ell voll que
vingua sobre tu e sobrata casa huy en
aquest dia e en presencia tua. Ab don
e Hon mals consellers te q se cotendran
en presencia tua e le hu leuat se cotra
laltre moran deuat tu amala mort
de ma morq dins ta casa tos fils he filles
de mal pestilenciall. Apres laltre jorn mor
ra ta muller qui entots tos mals ta tots
tps consentit. Apres laltre jorn morras
tu tantost amort mala soprana preat
quat est estat occasio de tantes morts
qui son fetes per lo diuis q has meten
gut entre tos vassalls. Apres tantost
com Regne etotes es males y qses q
malament has ajustades tot ha dat
ahom estray que tots tps has apat e
haut panemich vet mesqui que ha
procurat la tua maluestat e ton mal
regimient e ta gran auaricia e vani
tat e quant has ahirada pau entos
pobles. Dm aqui ffrilbert q repunt
aput ayicom dix lo sant abat ayis
saqui. Per la qual cosa conclou com
es cosa pilosa amar bregues e apar
pau majorment e in grans homens
qui son possats en regimient del poble
de deu. Per tall dix dauu aden.
Dissipa Genres q bella bollunt. So es
placit senyor disipar e aterrar tots
aquells qui serque e volen bregues
e auoreyd pau. E dm q ayi ofa refet
me senyor deu qui uol q homes bre
gossos no prosper ans sia la lur vida
dolorosa e la lur mort orybla e mala
plurs corsos e per lurs aias mesquines
Per totes aquestes coses conclou ffr
liberty. aqui matey q gran doctryna
estech aqsta del hie senyor appellat.

fills de deu los pacífids de q poden
traure so'm per huma raho que los
bragosos son fills del diable

**In forma los apies hen vere paciencia
q. el capitollis**

La. viij. virtut q
lo nre saluador preha als sants
apostols en lo dit mot / estech paciencia
dient los ay benmyrats son aquells qui
uolent soffrir psecucio permantemr ve
ritat / e iusticia / car daquells es lo regna
del cell. E sagesse apres quelle dix
ay benmyrats serets quant los homes
vna mal deuofaltres cus persegura phoy
men / eleuat uos moltes infames falsas
ment. Consell uos q lauores uos ale
grets molt vns nre cor car passio lo nre
loguer sera gran en paradys. Qui aci
mayna marauella es co los homes ja
mes se spahordeye p soffrir tribulaton
per amor de deu com aso sia la maior
noblea / e virtut q sia alnd e per aso
purpa spar deu p ayudador / leyall qui
pres nol defenya e per aso ay matey
li sia promesa la hetat del regna de
deu en gran grau / e la sua / e spaciall
amstat. Sagueysa aqum matey ay
O senyor / e quanta es la tua bonea / e gra
paciencia / car no trobes quit bulla sup
ny amar ny qui per la tua diuinal bene
rencia uolgues soffrir huma i purpa
ny aqum acordadament saposas apezill
de perdre bens temporals ny de pendre mort
ny muna. Com empo tot lo nro sapia
qui tu fallir no pots has promes tu matey
adar / aquells qui ay tals coses soferan
de grat p la tua / amor / sens falla / sen
yor q appar claramet q negun not
conex nstem ny honra / not uoll / e
empo senyor cascun sab q es gouernat
e sostengut per tu / espa / ajuda / en sa
necessitat de tu / hoc encara / spa / cas
cum de tu / hauer / remcio de peccats. E
apres na spa / hauer / etia / perdurable
O senyor / e quant desuergoyosament
es aquest / e apres quata folha / e tu

senyor callos ara dix q noy enten be
pens q hu jom / ensenyaras q tot ho
has notat / e escrit / e aso qnt ho apor
taras acasun deuat lo jom de la
mort lauores quat negun no haura
p q tps de reconsihar se ab tu O senyor
hages nos misericordia / per latua gran
pietat / e fents paciets e bnyls en
portar tot trebayll / e afany / platua
amor / per q no pescham / nonis dapnes
en aquell tant fort iuh. E en estes
vni. Santes doctines demut dites
estech acabat lo sermo gtiós que lo
nre mestre / e pare de tota virtut
ihu xpist feu als sants apostols
en lo mut de thabor / ay com dit
es per fundar los en vida / perfecta
ay com aquells qui hauen illumnar
lonio per lur sca prehicacio ex molts
exmphis de lur sca vida

**Com lo senyor los compara / aquatra
cosas cosas. q. el capitollis**

Acabat lo pios
sermo demut p lo nre redemp
tor per q lur doctrina / e prehicacio ha
gues maior virtut / he edificasia / en
les gents aqum prehicane / declara los
ells quins e quals demet ess en lur vida
donant passio forma / de byure / e prehi
car / alurs successors / co es als plats / e
prehicadors / seruenadors / e compara los
aquatre cosas. **P**rimera met / asall
uolent dir q ay com la sal / duna sabor
aso q hom meniga / aynt / ay la discrecio
e bona vida / e obres de aquello aqum prey
que. Car si aso de fayll en lo prelat
o en lo prehicador / ja lo pobla lauors
no ha / aqum puscha / ay recorder per sa
informacio / aben viure de ques saguey
q ay tall plat / o phicador / deu perdre
lo offic / de regir / e de prehicar / e de ess
entre les gents ay com aysona / meys
preada / e per tots tps rebuyada / ay
com a cosa / sutze / e uill. **S**egona
ment los compara / alum dient los
q ells ere dats als homes ay com alum

dient q' endressant los plo camy desalua-
 cio per lum de sa prehicacio e informacio
 paternall. Per tal los dix q' ayri respla-
 dissen lurs scs obres e exemplis deuat
 los homes q' aquells quals veunq' ayri
 obrar fessen prouocar alohar deu e a-
 fer li gracies com aytall pastor los ha-
 ma dat. Tercament los dix q' fossen
 ayri com acandela qui nos possa bay-
 entra mas alt sobria lo candelobra p'
 tant q' fassa lum atots significant q' lo
 plat/olo prehicador deu ess ayri enat
 dela amor q' tots los altres prenēt/ e
 ximpli edonen ffe alms paules car
 molt prouocha les gentes a creure al
 prelat/ e al prehicador quat behen
 q' no uolen les coses del nro ans les
 may spressen. **Q**uartament los
 compara a Ciutat possada sobria alt
 mot/ala quall hay refugi aquells qui
 aella fugent donat/ a entendre passō
 q' los prelats e prehicadors deuē esser
 de tanta Caritat q' tots aquells qui aell
 recorre tropie en ells leyals e patinals
 consells e refugis entotes lurs nece-
 ssitats e miserias.

¶ N senya los com ell no era trecha-
 dor dela ley ans era obsequador.
¶ Dn capitolls

E Informas

los
 Sants apostols plo saluador
 quins nealls deuen esser/en lurs vida p'
 tal q' lur prehicacio fos pus anctica
 emes prestada per les gentes aquy ha-
 me aprehicar. Com segurament lo
 glorios senyor los informa en les coses q'
 hayre aprehicar donat los nouelles
 leys e documets per ansar los sobria
 la dignitat de ses leys. Los primers q'
 quatre documets que sent mathieu
 posa en lo q'nt capitoll de son enacti
 Lo primer es q' negu pres q' ell
 faes m' dignes no pensas q' ell volgues
 destruyr la lig/ antiga/ans li uolia
 dar compliment ne uolia q' huna pochā

letia coes per poch q' lalig/ manas no
 volha que passas ses tot complimet car
 lo cell/elaterra passant coes segons lurs
 fora nes apparesses mas lelig/ mso que
 hayre dit los pphes no podia passar ses
 q' no hagues son bon e plen compliment
 Kaho era asso car com ell per sos angels
 hagues dada la dita ley amoyes justa
 cosa era q' ell no la trenchas ans la co-
 phs. **¶** Tercament los sants doctors
 q' tota la ley veylla estua entres coses
 to es en bones costumes. declarades p'
 manaments en iuhis e encermones.
Quant es al primer punt coes de les
 bones costumes declarades per mana-
 ments tot asso lo senyor/ ob ferma m' p'
 curar los malalts en disapte trecha
 lo manament de colre lo disapte ayri com
 ell matey dix ayri com era cosa leguda
 de gitar la se del pou ou era caygut
 molt pg leguda cosa era e pg justa
 cosa de ffer obres de pietat/ agtia de
 deu ayri com era curar malalts e que
 ayri matey manas al paralytic q' sen
 portas a casa en disapte asso era cosa
 leguda e sancta car fahya la amamfesta-
 cio del miracle per ell fet/ al honor/ e
 a glia del seu pare. **Q**uat als iuhis dta
 ley no trencha negu manament car
 jat sia q' ell no condempnas la fembra
 adultra per asso ell no trecha la ley qui
 li manana lapidar. **E** asso appar car
 dient h' q' ell no la condempnaua ya per
 asso no trenchaua la ley car la condempna-
 cio iudiciall dela fembra no pertanyia
 a ell ayri com nos pertanyia a ell qui jay
 contre los dors freres quis contenen se
 segons q' ell matey dix/ en legim. **luche**
xxi. **¶** E possen q' absolutament li hagues
 dit q' ell no uolia que fos lapidada ja per
 asso ne haguerā trenchada la ley ans li ha-
 guera dat compliment/ Car segons q' ll
 ppha ysayas diu ell era n' ames affer
 misericordia e adeshuyar los affegits p'
 laquall cosa lalig vella qui era de rigor
 venya assa pfectio e ayri com infant
 qui crey/ e ue assa pfecta e dat nozoma
 infant ne es dit perdut ne diapat
 ans ve assa pfectio ayri rigor temprada
 e mitigada p media noes dit p'puda

mes dita perfeta e acabada plamedia
ab quies ajustada. Per: asse matey
apar: com lo salvador no trencha la
ley in les ceremonies dela ley car ser-
uiales e si en algunes feu dispensacio
o mutacio posant/ en execucio so q
significane asse no es dit trenchar
les mas portar les alim: ff: qui eren
per deu ordenades ayi com dit es
demunt tantost de les coses judiciales
Per les quals coses appar: vez lo seu
primer documēt qui era q ell no
trencha: jam es la ley an h: dona son
compliment. E ultra: asse h: ajusta p
fets manamēts ayi com de uayll
veure. Apres hi aporta: als consueyls
he sants sacramēts e pfets documēts
ayi com direm apres. *uuuu*

*Que no es legit: ayria: trenchar hu
sol manament e dela ley. q. xliij. ca.*

Lo segon documēt qlls
dona. En esta materia estet
aquest q ell uolia: que ells qui aujan
aprehicar la sua ley ales gentz del mo:
q els lo obseruassen sobre tots los altres
he era raho car pusqua: ell qui no era
obligat/ a seruar la ley: la uolia: obser-
uar fins ala danera: tra. Segueysa
q molt mes per asse: ells sident: for-
sar/ a obseruar la e ayi matey q com ell
matey dix: *Judicij*. Lo poble uehia:
q lo prelat: in prehicador no obseruas
la ley q prehica: als altres dir: lhen
metge sana tu matey pmerament
e pupo sanaras als altres e ayi ventura:
la prehicacio en gran meyspreu: es
faria: quax: debades. Lo terc: do-
cument: estech: aquest: e aqum: matey q
aquest: qui obseruaria: la sua lig: per obria
e la prehicaria: als altres aqum: sera:
gran hom: en lo regne: de deu: mas aqum:
qui prehicant: als altres trencharia: hu:
dels p: pochs manamēts de se ley: aqum:
sera: apellat lo p: mune: e dolent: en
esta present: vida. Car com diu: sent
gregori: sobria: aquest: pas. Si la vida dal:

cu: es meyspreuada. Cone q la sua prehi-
cacio sia poch: presada. Esent: ambros:
al libre de padis: diu q prehicador: tren-
chan: qual: seuoll: manament: de deu:
aquest: no es: digne: del regne: de deu:
car: es: trat: per: deu: ne ayi: viuent:
haura: lo regne: de deu: ans: matey: esset:
meyspreat: e esset: reputat: menor: q
tot: altre: simple: hom. Enquat: pensa:
mala: vida: diffama: la: ventat: q prehica:
ala: qual: appar: q: no: dona: ff: pus: ell:
no: la: obserua: ay: tall: ayi: matey: dona:
a: deu: gran: meyspreu: enquat: ell:
m: ff: q: so: q: de: q: voll: qu: l: h: q: elegit:
a: ff: primer: la: sua: uoluntat: Diu:
ay: matey: al: poble: qu: l: com: ex: esset:
gran: peccador: fort: mall: ex: m: p: e
gran: escandoll: Per: les: quals: coses:
h: tau: esset: tollt: lo: ff: e: esset: greumēt:
p: m: e: me: ex: esset: me: n: s: p: e: s: a: t: p:
e: esset: reputat: pus:
m: f: a: b: l: e: e: p: q: d: o: l: e: n: t: q: n: e: g: u: d: e: l: s:
a: l: t: r: e: s. *¶* Legim: q: Corad: p: u: a: r: a: d: a:
de: an: t: h: i: o: p: a: o: r: d: o: n: a: q: n: e: g: u: que:
v: i: s: q: u: e: s: p: o: b: l: i: c: a: m: e: t: e: n: n: e: g: u: v: i: l:
v: i: c: i: a: y: i: c: o: m: e: s: b: l: a: s: s: e: m: a: d: e: d: e: u:
o: f: f: o: s: j: u: d: a: d: o: r: o: l: e: y: j: u: r: a: d: o: r: o: f: o: r:
m: e: a: d: o: r: o: s: e: m: b: r: a: n: t: d: i: s: c: o: r: d: i: e: s: o: n: o:
t: a: b: l: a: m: e: n: t: j: u: r: a: t: o: a: m: i: c: h: e: d: e: f: e:
s: o: r: d: o: m: e: s: s: e: l: e: b: r: a: t: s: j: u: d: e: u: a: t: o: a:
m: i: c: h: e: d: e: f: e: n: s: o: r: d: o: m: e: s: e: r: a: r: a: t: o: e: q:
t: i: n: e: q: u: e: s: p: o: b: l: i: c: a: m: e: n: t: c: a: r: n: a: l: v: i: d: a:
n: o: f: o: s: j: a: m: e: s: a: y: i: v: i: u: e: t: p: r: o: m: o: g: u: t:
a: n: e: g: u: s: a: c: r: e: o: r: d: e: h: o: c: e: n: c: a: r: a: q: u: e: s: i:
h: a: m: a: d: e: f: e: t: n: e: g: u: m: a: d: i: g: n: i: t: a: t: o:
g: r: a: u: e: n: l: a: e: s: g: l: e: s: i: a: q: u: e: f: o: s: s: o: t: s: p: e: s:
t: e: n: t: o: s: t: h: e: f: o: s: p: r: i: u: a: t: d: e: l: a: m: i: s: s: a:
C: e: l: e: b: r: a: r: l: e: h: f: o: s: a: s: i: g: n: a: t: q: u: a: l: l: q: u: e:
s: i: m: p: l: e: o: f: f: i: a: l: a: b: o: r: y: o: s: e: n: p: e: n: a: e: c: o: n: f: u:
c: i: o: d: e: s: o: n: p: e: c: c: a: t: a: l: l: e: g: a: n: t: q: t: o: t: l: o: m: o:
d: e: m: a: t: r: e: m: o: l: a: r: v: e: h: e: n: t: q: v: e: h: e: n: t: q:
p: r: e: u: e: r: a: c: e: l: l: e: r: a: t: c: o: n: t: r: a: c: t: a: l: o: p: r: e:
s: i: o: s: c: o: r: s: i: n: l: a: p: r: e: c: i: o: s: a: s: a: n: c: t: y: d: e: i: h: u:
p: p: i: s: t: n: e: s: i: a: p: r: e: h: i: c: a: d: o: r: n: e: p: r: e: l: a: t:
e: n: l: a: s: c: a: e: s: g: l: e: y: a: n: e: s: i: a: a: d: m: i: n: i: s: t: r: a:
d: o: r: d: e: l: p: a: t: r: i: m: o: n: y: d: e: i: h: u: e: s: t. *¶* Lo
q: u: a: r: t: d: o: c: u: m: e: n: t: q: u: e: l: s: d: o: n: a: e: s: t: e: c: h:
a: q: u: e: s: t: c: o: e: s: q: s: i: l: u: i: v: i: d: a: n: o: e: r: a:
m: i: l: l: o: r: q: u: e: l: a: v: i: d: a: d: e: l: s: p: h: a: r: i: s: e: q: e:
d: e: l: s: m: a: e: s: t: r: e: s: e: d: o: c: t: o: r: s: d: e: l: a: v: e: l: l: a: l: i: g:

q no entrarse james en parais Ralho
era car com dix lo senyor. **Dicit em**
uno faciunt co es q la ley q prehicane
nola posane en obra. danē desimatex
apparensa de fora de gran santedat
emanane altres coses al poble e ells
no fahia nelaley les manors. **Empo**
com dix lo senyor. Mathu. vii. capi.
No ama lo regna de deu aquell qui
dix senyor senyor mas aquell qui
fara la uoluntat del meu pare. Car
com dix sent paul les obres dela ley
sezan iustificades en vers deu end
aquells qui solamet no son denun
ciadors he prehicadors i i i

Com qui porta Ranche alalra es en la
na de deu. G. xliij. capitoll xxxv.

Po fars lo temit
dits documents e paratoris
ala obsema de la ley lauors losubrian
legista he pare teles etnals leys ihuxit
donan les sues noues leys qui segons
alguns doctors notene ess dtes noues
mas complimēt/acabamēt/efeccio
teles velles daves per moyses p nre
senyor deu e asso prone prant quat
lo senyor donant sa ley per met axi
dit es als antichs axi mas poln a iust
asso. **Clauores dit asso posas a ley.**
La primera ley es aquesta que lom
qui haura na erancor/ en son cor co
tra son proisme/ es digne q plo iuhi
de deu sia senteciat/ ala dempnacio
etnall. **Nota aci primeramet que a**
questa ley deu ess entesa o de ra
deliberada eno senten desoptos mo
uymēt de ra. Nota segonament
q aquesta ley sa enten de ra i iusta
car ra es i iusta p quatre maneres
La primera es quant lom voll pe
na per aquell qui la marey. Segona
ment quat hom voll allalra pena
mes q non marey. Tercament
simoll la pena leyat tot orde degut
o tot proces iust. Quartament si
algu uol pena alaltre no p amor. ni p

zell de iusticia sino per apetit de uensa
sa. **Nota tercamēt q tota ra edesitg**
de pena contra algu no es peccat/ ans
pot esser meritoria e sca axi com de
hagar q algun haze pena per castich
de son peccat/ e p la pena torn aden e
per salut dela cosa publica quat lom
meix o per zell de dar ne gha aden.
Nota quartamet q totes aquestes leys
son fundades en caritat/ e en amor. Per
asso donant lo saluador/ a entendra q
lascā religio xpiana tota es fundada en
Caritat/ e en amor/ eno entamor ni en
manasses axi com era la bella ley. Nota
Quintamet la alteza de aqsta sca ley qui
no solament veda homey ni obra forana
contra lo proisme ans encara tot de
fordenat mouymēt de cor hoc e tot de
fordenat mouymēt fora la lengua e
en los senys axi com deuall appara.
Nota aci encara sisanamēt que iustia
lo. viij. e lo desen manamet dela bella
lig vet mala cobeiansa de cor/ empō
no la veda genalment axi com la dca
ley xpiana qui la veda genalment
mas los dtes manamēt. ix. e. p. sola
ment la veda p esguardells bens tem
porals x del proisme/ e p esguard/teles
mullers dels altres q no sien cobejades;

Que negu no gos vitupar/ alaltre de
paules. G. xlv. capitoll xxxvi.

La segona ley del
Sobria legista ihuxit es aquesta
q no solament mana q lom no haze ran
cor ne ra contra son proisme axi com dit
es ans mana q negu no gos ab indigna
cio dir a son proisme paula de vituperij
confusament ni expressa. **Nota aci que**
per tal quant peccat qui es dins lo cor
quat es l alme iuhi sa a subjugar per
les apatesses foranes ptall aquell confu
sament/ e mgs hamagadamēt vitupar
laltre axi com se fa i iust p aqst gest
de cara o dills o delabis o de ven da
morosa no signifant sino escarn o per
altra semblant. mana aquell aptall
comunamet no intima ess digne de

tan gran pena com es aquell qui ex
pressament vitupa l'altra dient h
orat o qualque altra vitupi psumet
q aquell aptall no ha tant de hoy. al
cor com aquell qui expressament
vitupa. No contr'estant que fex seporia
q aquell qui fa o diu lo vitupi en con
fus poria peccar p gremment q aquell
qui diu expressament. Casso dona
e antendie lo saluador dient q aquell
qui ab indignacio diu al'altra ratha
co es vitupi no expressat ja sia que sia
digne. dempna co. Em po no detan
gran com aquell qui diu lo vitupi ex
pressant. Casso car com dit es es pre
sumiu segons lo nre iuli fora q aquell
qui expressament de sona l'al'altra sia
mogut de maior malicia en son cor q
no aquell qui confusament vitupa de
ques i saquez q segons que la malicia
es maior en lo cor del hoy contra
son proxima ay tant les obres furanes
son reputades pigors e ay tant lo peccat
del hoy es maior. **Nota** aca ilauq
q tots tps parlar durament o en cara
vitupant al'altra no es peccat ans pot
ess obra meritoria. Casso primeramet
quant se fa per prelat o senyor uolet
corregu sos sosomes delius peccats.
E ay legim que ne huyt souj de
sona los fills de israell ay com appar.
ysaie. p. ezechiel. E en altres parts
E ay mateix mayse. **xxxij.** Los apel
laua poble froll e orat e molts altres
vitupis los dix diuerses vegades. Per
esta via diu sent Gregori q justamet
lo prelat auogades en senya la cara
e la paula dura tarda e foscha al sub
dit que ven defallent en esta manera
lo sobuan pastor ihu xpist appella sent
pe. dient h q era diable e als aplos
dix q eran homes sens entemmet e ses
credulitat e fex e altres vitupis. Segon
nament pot vitupar algun justament
mogut per zell de la honor de deu e ay
vitupa sent paul. **actiij.** **xxxij.** E hui
aquell en cantador qui no ha puertri
lo loch de justicia dient h q era ple de
tota falcia e enemich de tota virtut
e fill del diable e dals guns dels sante

martis legim q vitupare poderosament
los tirans qui turmetanen quat los h
vehien blasfamar ihu xpist ne dir negua
letgesa contra me senyor deu. Casso
no era peccat ans era obra sca e virtu
osa. Terçamet pot algun vitupar al
lal'altra mogut p hoy o per malicia o p
p discreta ra. E aquest vitupar fet
expressament e obscura com depna lo
saluador hen aquesta segona ley.

**Que casu qui haze/altre ofes sia
obligat a reconsihar se ab aquell q ha ofes**
9. 2. 1. 1.

La terca ley del saluador
nua es aquest situ offret algu
na obligacio a deu seias ja deuant l'al'altra
e aqut manbiana q has ofes deu e ton
proxime leya la uora la dita obligacio de
uant l'al'altra he reconsihar ab ton proxima
he apres tomaten a offerir a deu la dita
obligaco tua. Basilio nota assi q pastra
ley nos es dat ha entendre q com ofen
sa de proxima nos empatya lo fruyt q
aconseguyim p mes bones obres p rha
desso quant tabem qll quem ofes
ans de tota obra corporall e spual de
uem anar a reconsihar nos ab lo prox
me ofes ptall q les bones obres que
farem no sien perdudes ney p dam lo
guardo q deu nos na promes. Segon
nament nota q oro msacrificia m
neguna/altra bona obra nons profita
ament de gta ne dignament es ofeta
a deu per nos si donchs nos segos me
poder nos satisfem a aquell que haue
ofes. Per q diu. Cusostomig atten
quat mal es discordia car per ella
m exsprea deu les coses ples quals
los peccats nos son levats so es obli
gacio e orons e totes altres bones
obres. Terçamet nota q pertal diu
la dita ley q hazes alexar la tua
obligaco deuat l'al'altra car la cosa q
a deu sa offer justamet no la veg mudar
en altra cosa m la obligaco aquella
deu cessar mas pots la prolongar fins

q̄ la reconciliacio sia feta. E asso matey
dun aquy la cosa. Quantamet dun
q̄ silo proxima es luy enos pot hau
laures present aquy basta a aquell
quila ofes q̄ ell vertaderament e de
bon cor e ab vera humilitat propos
duns q̄ hdamanara p̄do es reconcilia
ra quant lage present e si era luy
ne dema toinar alapresencia de altre
lo ofenent deu fer la reconciliacio p
letra o persona megenera te e compli
dament sens fictio e sens tota supbia.
E asso dun contra aquells maliciats
quy fan les reconciliacions falsamet
e ab tanta supbia q̄ pigor es luy re
consiliacio que no fon la ofensa que
primeramet fahere la reconciliacio dels
quals no ual res ny deq̄ nola excepta
car major culpa pot ess aximalicio
samet reconciliarse q̄ no fora q̄ nos
reconsilia. Quantamet q̄ neguy no
gos murdar aquest orde q̄ lo saluador
en aquesta ley nos ha dat coes q̄
ans que lom ofira ofassa neguna
altra obra espialment cobreguar
o confessar o ministrare sacraments
o ans q̄ fassa qualq̄ altre bona obra
q̄ primeramet se reconcilia ab aquell
que ha ofes si pot hauee sa p̄sencia
car asso matey es tengut p̄ aquella
ley quy mana que lom sia net de
pccat mortal ans aytais obres santes
fassa. En altra manera pccara co
tra aquesta ley e per consaguet pec
cara mortallmet majormet sila
ofensa era estada greu o sil ofanent
era hom posat en estamet de p̄fec
cio ay com prelat o religios quy a
greuazca molt son pccat p̄ lo mal
eximph q̄ darja desimatey. Siffa
nament nota basilic q̄ contra aq̄sta
ley peqn gran part dels homes del
mo e majorment aquells mesquys
quy tots tps viuē en hoy e an ranche
o en mal volenses quy jayes no fan
huna obra meritaria anstot quant
be fan es fet en pccat mortall e ay
p̄senerē en ay tall pccat fins ala
mort. E laures los mesquys trobe

buys de totle m̄ an absi huma pocha
obra meritoria mas in finta multat
de pccats e de mals m̄ laures los dona
deu contricio plena per les gras ofeses
q̄ li ha fetes he dapna los petu almet
vet q̄ procura al hom m̄ digencia de
sa vida e meys p̄uen desta sca lig de
deu e supbia de cor o malicia quy
noll leyen humlihar ne reconciliar se
ab son proxime. Setenamet nota
q̄ negar la paula al altra per hoy
o per malicia es pccat quy cau sobra
sots esta sca ley en quat lom ay
pccant dona tenyall a son proxime
de ira o de rencor. El nega so quel
deu p̄ diuinal ordnacio co es p̄simal
parlar e caritiu el negar e p̄ ofe
guent tota obra de misericordia de
lage offer p̄ parlar ab altre e apres
pcca greument quy asso fa per lo
mal eximph q̄ dona desimatey als
altres quy vehen negar la paula a
son proxime.

Sil ofanent es obligat a reconcilia sila
ofensa es es sacreta. **q. xlvij capitoll**

Devten alguns.

Sobra la dita terca ley sis este
aaquells qui ofene lo proxime amagada
ment ay com fan amagats anemichs
quy donen de p̄tatge sacratamet esis ente
als murmuradors sacrets car si aquests
son tenguts de manifestar sil al temp̄nfi
cat p̄ reconciliacio porassen saguy gra
escandoll e nouell hoy entre ells. Item
la sglefia romana pay q̄ lage encustu
ma q̄ com hu ha depmificat laltre
enbens q̄ no h posa penitencia de reco
siliar se sino q̄ h satisfase complidamet
e ay absoll lo quy ha dat de p̄natge.
Car silo depmificat e ofanent sama
mifestana por es fer q̄terca pres pla
cort he difamat de sos crims e poder
pendra mort sil crim o requya en
aquest duple responet alguns doc
tors dient q̄ sil ofanent ha ofes o dep
mificat son proxime publicamet que

aqst fete la dita reica ley sis noll la dita
offensa sia defet / o de paula / ehestengut
vltra atot depnatge que li haze dat sa
tiffent li enbens e en fama e per vitupis
fets e dits aconaxesa / desany confessor
o de son prelat / si la ofensa o depnatge
es amagada / si es feta enbens dea
quells li deu satisfex plenamet / e si de
fama deu lah retra copiosamet esa
creta axi com la infamia estich feta
e tots tps ab consell ne axi depmfi
cat / es tengut de publicarse pladre
m per difamador que les rahons fetes
al comessament daquest capitoll to
que no res mes q com digua sent
bnt q so que p caritat / es entreduhit
no deu ess contrariat / e recdiliacio
sia intreduhida per cõseuar caritat
Donchs nos feu si caritat nera lega
la quall cosa saria si lo ofanet sa re
uelaua / al ofes Car seja pill quell
ofes nos moques contra lo ofanent
ffollamet / consebet dient / e faent al
gun mall contra lo ofanent / dient
en cara aqsts q com segons los legistes
he canonistes les penes degue ess mes
restretes q amplades e lo saluador no
oblich en la dita ley / anegu arecdiliar
sino aquell qui diria la injuria allaltra
e aqst / enclogue la presencia del ofes
Car ab laltra no pot parlar si donchs
nou fehia tramaret loy a adu paltre
o p ltre manifestant son nom segons
que apar p los exmplis q ell possa / aqui
matey donat la ley / Donchs la dita
pena de reconsiacio nos deu estendia
sina / aquell qui la injuria ha feta / dita
alaltra o per lant / o notificant ho o per
altre o p escriptura / e no sesten / a aquell
qui dampnifica ofa / altra injuria ama
gadament / axi q res nos sab aquell q la
reb diu en axi / Empto aquests q axi
responē a aquest dupte q encars q sip
tpms lo injuriat venja / aconaxesa / dell
injuriat / E assa labia lo en injuriat de
cert q en aytall cars lo injuriat / es
obligat / a reconsiarse humillmet ab lo
injuriat Car la uores lo injuria rep
senta al injuriat / E asso dien q mana
lo saluador dient axi en la ff dela ley

emanat **C**oncordat abton aduersarij
mentre est vni e est en esta p'sent vida
Dertall q has pee q has fet / aton ad
uersarij lo jutge not ma possar en lo dñi
fern del quall james no exiras ans sezas
aquy ponit per tots tps fins alpus poch
petat q fet hages donchs appa dien / a
quest q tentost com appar / dien aqsts
tantost com appar q tetost com appar
la discordia / co es la ofensa feta tantost
lo ofanet es obligat / a concordar se ab
lo ofes p vigo de aqst manamet / Empto
sil ofes no reebia la humiliacio dell
ofanent / co q ensies en aytall cars lo
ofanet / es escusat / en vers deu / q no re
quer dels homes vltra poder tot asso
empto dien aquest sia dit sal major co
sell dela sca / sgleya romana

Que no es legit decobejar fembra
camalment m'altra cosa. q. vltim. ca.

La quarta ley noua.

Dada plo nro cap e soluan pastor
ihu xst / es aquesta q si algu vehent la fem
bra la coheja en son cor a quest aytal ja ha
comesa fornicacio dms son cor / Noten assi
los doctos quell hom qui veula fembra e
pena ab ella / e delitablament consent
en lo peccat / axi quel fana / si pora aqst
consentimet lies injuriat / a fornicacio p
nre senyor deu qui pynapalmet / atten
al cor / e p consequentment peccat mortalmet
Car segons la comua regla magistrall
la voluntat pren de q plo fet p raho de so
consellen los sants doctos q no sollamet
auorischam obres dela carn / hoc encara
les vills cogitacions de aqlla / Car dien
q no sollament peccat mortalmet aquell
qui deliberadament / e apposit / cohege he
desitge fornicar / hoc encara aquell qui
per res no fana la fornicacio mas deslibe
radament la delita en la obra / aqlla ne
fana e uadada per deu hey pensa / ab
plaer per raho de asso dñi / Cupyans axi
no placia aden q aquell deuant / ell sia
cast qui apposit se a delite / en pensar
en les viltats dela carn / ja sia q no con

sentat en la obra. **E** afigey aytall
raho car diu ell tot delit / es ueda q
desliberadamet / es sobria mateya ensi
mala e per deu vedada com donchs
si aytall delit dell hom / troba en les
turpituts quis cometē en les fornic
acions. Donchs tot aytal delit de
liberat / es crimmnos e vedat / ex con
saguet / es peccat mortall .

Que deus esquinat tota occasio de
peccat. **¶** *xlviij. capitollu.*

L quinta ley noua
del nostre saluador / e subrian
guouernador / es aqsta q qualqz
cosa sia quit de occo de peccar mortall
met q aquella deq leixar fogu / e es
gumar he de asso posa dos exemplis.
¶ Lo primer es sies pres sots sem
blansa dell vell. **E** uol dir q si algu
p bona obra de penencia fara alguna
bona obra sila dita obra lies occo de
carne / en peccat mortall q tantoll deu
leixar la dita bona obra. **E** asso matey
ha ventat en lo esguart corporall car
si tu guardat fembra o pecunia o qll
seuol cosa est prouocat / apccar mor
talmet de continent deq girar huyl
a altra cosa e no pas guardar aquella
perq no pas pechs mortalmet. **¶** Lo
segon exempli presots semblanca tema
corporall / e uol dir aytat q si algu fahet
de fet alguna bona obra / ensipren de
qui occasio de peccar mortalmet que le
ley car mes huall sa salua ab lo bon uo
ler en aquella obra q si ab lo uoler e ab
la obra ensips se deynana e asso es ver
senalment entot linatge de peccat / e
sobre los dits exemplis noten los dits
doctors. **¶** Primeramet q pres q lo
saluador haze a qui dit no ente adu
q sia anegū de tolkes negū mebre mas
per tolkes huyl ma enten adu lo salua
dor q hom setolgue de fer lamala obra
quat p cep q la occasio ley tira molt.
Segonamet quel d senpol dona
exempli en spiall de huyl diet e dela

matieta car / ayi com tolkes los dits me
bres es cosa fort dolorosa e repnosa /
en lo cors ayiq pbe q la occo del peccat
quis tira affer lo sia anos repnosa / ja
per asso nos deu estar de luyar nos
della perq no peguem ne offana deu
sies uoll si a persona ano care / e profitosa
ofia qual seuoll altre cosa p asso diu aq
Custostom guardets q fer moltes obres
ensi bones nosien atumales e raho de
vure en peccat car mes teual q ab poqs
obres bones sies salu q no fahent ne
moltes de qui prenes occasio de deynar
tu matey ayi com si algu uolet orar
souy en aytal loch e dar almoya a alguna
dona / quih lum en huyl / euolent presi
car / ab molt vana glia / o ayi matey de
jumar publicamet / en alguna congre
gacio ayi de les altres bones obres les
quals no fa sens alguna circustancia
mes li uolha / almeys atots tps dona di
leccio afer les dites obres majorment
com lom se sent flach e prou fier / e ab
pocha virtut / acontrestar / a temptacio
qui de qui lnyer. **E** asso tocha matey
p q senalment contra tot peccat lo sal
uador. **¶** *Matth. xlvij ca.* **E** labat ysath
diu en lo seu cotemplador / guardets nos
de les auynetes e oportunitats dels peccats
car qui noy fuy les auynetes ley tire
qix abfora. **¶** Per asso condoen alguns
doctors q aquell qui sap simatey flach
en caure / encert peccat / e scietment se
posa en les auynetes de fer lo q aquell
aytall ja consent / en lo peccat / e pecca
gremment / fahent contra aquesta
santa e qusta ley .

L a heretja a asso contraria esquina. **¶** *l ca.*

D e r uigor traqsta
sca ley son condepnats aqlls
maluats e heretjos qui possanen
q casam hom per fet se deyna / acostar / a les
occasions de fer mal / alleguat q lanors la
victoria era major / en vers deu e aell p q
acceptable / en quat lom lanors hama afer

aa matey maior difficultat / en venre
latempracio. Mas aqueste letgemet / u
ranen. Primeramet car lur fonamet
nobollia res raho es car jatsi q soferir
difficultat per raho dela obra qui es
en si alta e ardua sia gran merit / ay
com es renuiciar / almon opendre mar
tiri ofsemblants empo q lom se procur
difficultat acostanse a occasions demall
affer / ay com / es estar entre uolentes fem
bres e entre grans refections carnalls ay
tall difficultat / no fa creyer merit / ans
aytall acostamet / es pillos e presuptuos
e qui souj procura al hom caure en grans
peccats en quat in chna lom / amal affer
e ales quals ocos los sants son fuyts en
han en senyat q la victoria de aytalls
temptacions es la fuyta e q si desti ma
tey en aytals cassos pressomax follamet
desimatey. Car souj vehem elegim
q aquells qui aytals aynenteses se son
acostats quey son letgemet cayguts
vltra lom at exmpli q han dat de simq
tey passat appar com lo fundamet dels
dits heretges es cars en ulla quat debia
que aytant lom fa aq maior difficultat
aytant / es la victoria maior / appar q
no es ves en les obres e occasions q lom
se procura les quals n commuamet por
ten lom apccar / ans volya mes fogu hi
e no possar se ayarill / ay com appar en
los exmplis de mnts possats saber a
aquesta ley Nota Theoffila dient
ay tu xpra qui veg que vida actua
e contemplatua tes gran oco de caure
en arroz / O qui veg q fer algues
obres de pietat / te son occasio de peo
car mortalmet / O quals enoll altres
bones obres te tiru molt / a offendre
deu tn lo consell del subira legista ihu
xrist qui diu q siloten hull diet co es
bona intencio / ole ma dreta co es al
guna bona obra te effort / accasio de
procurarte vana glia ot toll oio / o
bona ordnacio / ot procurate que has
affer / ves contra deu lauros com asso
per cebras leya tentost aquella bona
obra e gres afer ne altre o almeys
leya aquella. Car diu lo senyor que
mes vall almeys bones obres salvar tu

20
matey q ab mes deynarte. Es agueysa
aqui matey ayi oquat mesqui sedapna
per no observar / aquest sant consell tots
los ecclesiastichs uolen esser / en dignitats
oregimets alleguats q entenet la
salut deles anas. Mas matey alleguet
molts ecclesiastichs uolents prehicar co
fessant los bens dels pobres. Com empo
solament los hi mogue supbia e presupcio
amagada e amor de algun profit / tempo
rals molts seclars serque promissions o
officis e honors e dimes allegants que en
tenen affer obres de pietat / e de gran
honor de deu mas la consaencia dms
sufiteada per engan del diable los te
ay en ganats q jame als no pansen / ne
en als treball e ala fi sis uoll obtengue
so q uollen o no tots tps lurs obres son
luny de deu per lo fals desig q han
dms qui enten en altre cosa qui adu
desplan co es amor del mon e defama
e de pujar / y qses per la q l falsa in
tencio tota lur vida es sullada e lurs
obres de fora son maculades e desplaset
adeu ples quals deu ala fi los tramet
aynten / e pobloa / almd so q tots tps
han cubert dms lur falso cor / etengut
amagat veges donchs com hagueria
mes uolgut / a aqueste mesquis que a
guesen tengut lo consell e la dita
qusta ley del mie saluador / co es que
haguesen leyat hanar tot regiment
he prehicacio e procurarse honors dimes
e fama e q sens asso aguesse saluacio
q ab aqstes coses hauerse procurada
la mort / eternall. Nota jatsia que lo
saluador donat / aquesta ley sca / sote
semblansa de luyarse de tota mala
ayntesa / dix es q lom se arranchas
luyll / e otolques lama empo asso no deu
entendre ala letra ayi com sona car
ell / per luyll entes la intencio ex ma
entes la obra forana les quals coses
deu de no tallar / co es luyar quant nos
tre amall. Nota segonament q no
es legit / al hom del md tallarse menbra
ne matar simatey. ans qui menbra talla
seya irregular / ay com / appar. **In de
crete distincione. V. Siquis. Ab tot asso
es per mes als surgichs de tallar menbra**

corrupt / en lom per conseruacio de sa
vra: Semso empo auentis simatex per
inspnao d'el sel sant sept / a xi com
possa sent agosti en lo smqn libra dela
Cuitat de deu e semblantmet / a scai
sen aqlls sants qui aso matex han fet
Tercament nota q per aqsta santa
ley es al hom vedat tot quant lo apor
ta amall a xi com mala cogitacio / rete
nr scientmet seguar de honestamet
e imprudentmet en pres quill en lac
en mal hom paules prouocants a
pccar / e totes coses indmants e puocants
amal deue de tots pnts luyar de nos
matexs sinolen e seguar pccar in
plame in conseruar / a questa sca ley:

**Negu no pot leyar la muller sino p
fornicacio. G. li. capitulo.**

La sivena ley noua
del nra saluador sies a questa
negu no pot legudament
leyar samuller sino per fornicacio Nota
aci primeramet q segons q legim
De vtero. xxiii. La ley antigua per
matia q silom p alguna feoitat nolgues
leyar samuller quen pogues fer do
nant li libell de rebuig / e aqsta ley
fedy dada no pertat que leyar la
muller / ensi per aytal raho fos cosa
justa deuat deu mas estich dada p
esquuar / major mal co es pertal que
no les matassen. Per raho d'ello lo
nra saluador mana q no leyan negu
samuller si donchs ella no cometa
adulterij. E la donchs sa pot separar
quat ala habitacio car no es tengut
de estar ab ella enseps nel estengut
de retre lo deute. Em po tots tps roma
entre ells lo uncle matrimomall car
ny ell no pot pendre altra muller ny
ella altra marit vinent de quy es
sapada. Segonmet nota q lo
merit / e la muller son eguals en ha

aquesta part co es q a xi com lom se
pot separ dela muller quen no abut ab
ella si ella comet adulterij. a xi lavo
na se pot separ del hom si ell comet
adulterij. Tercamet nota q segons
ordmacio dela sca esgleya q so vira los
duorts dels matrimonys ha autoritat
de ihu xrist dotze son los casos en los
quals tot matrimom fet ofasedor se
deue separ los quals se contenen en
aquests versos co es error condicio
votum. cognaco crime culpa despartas
vys ordohonestas sisis afinis siforte ca
zere ne quibis hoc socienda vetant
gnuba facta retractant. Aqueste co
diciois nom cur asi ex pordre pefo
uar prohibyat / trobar les has ex postes
en la suma theologica en lo tractat de
matrimom on trobaras a xi matex
la matexa dell libell de rebuig dela
muller he veruas lo dit libell que
uoha ne q eiane q profitana.

**Negu no deu jurar sino p necessitat
G. li. capitulo.**

La viij. ley del nre
saluador es aquesta co es q
no es legit de acostumar de
jurar per lo creator ne p la cre
atura raho car lom no deu jurar sino
encas de necessitat a xi com sies raqt
person major q fassa sacrament de om
vartat lauors deu jurar e pot sens
pccar dient veritat a xi matex per
reuerencia del nre creator. mana lo
senyor en la dita ley. q negu no a
custum de jurar p negua creatura
raho es car aquell qui jura e forma
sapaula per la creatura entena / ap
portar la creatura / a confirmacio de sos
dits he aso per algu be excellent qui
es en la creatura e aytal be tot si a de
deu / e representat deu e en feu p
glia de deu p raho de aso lom jurat
p deu o per la creatura sia agua irre
uerca de deu per tall lomre saluador

mana per viço dela dita ley q̄ negu
no gos acostumar de jurar per deu
ne p̄ la creatura de aquesta ley los
sants doctors trahen los següets punts
he documets. **¶** Lo primer q̄ lamana
de confirmar nres dits no sia per a
acostumar ne per lengua nen heys pre
sat jurar mas bastes q̄ digue ayres
o ayri no es ator acostumar jurar
ne de mala raell. **¶** Lo segon es
q̄ si jurar per mala costum es cosa
ayri vedada pensar pots quat es
p̄ vedat he p̄yor per jurase o no
retre los vots aden e les promocios
a ell fetes ayri com appar **num. viij.**
Ne qui per encore q̄ aquell qui pre
sumer ayri ofendre den eaytalle co
sas. **¶** Lo tres q̄ juramet fet contra
caritat no obliça ans segons que
no dora es hom tenent de no ser uar
lo e es tengut de fer penitencia per
tall com lo hafet segons q̄ appar
quor. viij. De aquesta materia ve
ges largament en lo libra dela summa
theologica he en la materia del jura
ment

L **l. viij. ley del senyor**
es aqua no volras ni faras
ni demanaras de negu ven
jaca si tu est mogut per hoy ni per
ranchor ni per impaencia per mills ven
re lo entenmet de aquesta ley. Nota
assi alguns punts. **¶** Lo primer que
veller pena algun o contactar lall o
demandar contra ell ab sollutament
sens esguart de correctio de aquell
o sens zell de justia etollen la hiper
or o p̄ impaencia assa es contra a
quella sca ley e es cosa vedada p̄
ella. **¶** Lo segon punt es aquest
q̄ desitjar p̄ algu alguna pena te po
rall pertal que aqt p̄ qui la desitges
sa correctio de los dits optall que
los altres venent aytall pena en aqt
se correge que e la cosa publica sia
ayri preservada de mals homes fahet
en aquell justia aytall desig es bo

e just e placent a deu ma majorment smoy.
ha maschat oy m ranchor. **¶** Lo tres
punt es aqt si vea q̄ y la pena q̄ algu
moxe negu be dela demat dits e q̄
següta escandoll on exura qualqz gran
mall laoures estengut de no demanar
ne procurar aytall venansa. E asso
vull dir los aluador donant aquesta ley.
¶ **Mathei quinto. quat dix. Ego aure dico**
nobis no resiste malo. E vull dir q̄ en
aytall cas no contrastes al mal feytor
E asso es manamet del senyor. **¶** Lo
quat punt es q̄ si aquell qui es comeda
la correctio dels peccats ayri com son prin
cips prelats he lurs hoficials no venant
o ponent los mals quat fer no poden o
fer se deu aqts cometre gr̄a peccat
contra deu e contra la cosa publica
car per leyar se defer justia los dits
oficials cometē in defelitat contra deu
de qui dea venalla lo regimient e contra
la cosa publica aqy son desleyalls no
fahent la justia ayri com son tenguts
ans la prejudique molt en quat done
aynetesa als mals homes de noua
a aquells qui p̄que simplemet ebe.
¶ Lo que punt es que si algu reb
alguna injuria en sa persona end vull
demandar venansa e asso per amor de deu
volent hauer pacencia dñu q̄ aytall fa
bona est obra laquall lo fill de deu en
senya en simatex als sants apostols he
molls qui son venguts apres asso no es
manamet p̄ justament lom pot dema
nar la venansa per correctio del injur
ant per q̄ no noça als altres ayri com
dit es en lo segon punt ans asso es appellat
consell segons de nall venent quat par
lar de los consells del nre saluador.
¶ Lo sisent punt es quat consella q̄ si
algu te dona hu buffet q̄ hages lo cor
ayri pacient he dispot a offerir lo p amor
de deu q̄ si es pacient siten dona al
tre. Segonamet te consell q̄ si algu
te demana hen juhi latua vestadura
o altra cosa millor q̄ ley leys ans q̄
contenes ab ell en lo juhi. Cercamet
te consella si algu te forsa de anar
ab ell mill passes q̄ si es appellat dñs
ton cor de anar ne ab ell. **¶** **cap. 1.**

e ayri mostraras aten en amor soffriet
 per amor dell tates injures pacient
 ment. **Lo. vij.** punt. es per asso
 qui dit es appar q falsamet impostare
 alogis hetges a questa sca ley dell
 nostre salvador qui aqsta repugna
 na ab bon regimēt dela cosa publica
 en quat delie que manana. q en
 tots mals fets nos haguess e pacie
 cia. Car si ayri venem fer daren
 guosar q justicia. nosia feta dels
 mals homes e lanores tot lo mo fa
 plen deladres e de homeres coalt
 plen de tots peccats. **Per q** du ja
 sent agosti plant contra los hetges
 appellats dantasticats q falsamet in
 possen al senyor q ell p esta gent ne
 pose p altre. **Emparxa** justicia. aull
 ne canonica. car ell non hamanat
 q justicia. nosia suada ve que hara
 manat q venasa. nosia reqsta. per
 ayri per rancor ne q sia requesta
 quat nos spa. ques punya obtemi
 ans es spill. desandoll. o q nosen se
 guescha. major mall. e hara. cosellat
 que enles injures psonals haran
 paciencia. ja per tot. alto nos saguer
 que ell per ses leys empaxa justicia.
 aull. m canpmcha. hans ha manat
 e ordenat. e volgut lo contray ayri
 com appar passo quis segues.

Nores meys deu uoll q los mals feytors
 sien punyts. **Lo. lxxxij.** capitolls.

D **Rimement**
 car segons que legim. **Luche**
xxvij. mana. asent **Pe** que
 aquell peccador q apres tres amonestacions
 romanoria. rebelle q fos aut. etengut
 ayri com apoblich peccador. q es q fos
 ayri com. aescorniumat he. gitat. dela
 esgleya. Segonamet. e peccat fortinet
 contra los tmeys lo regimēt del poble
 allegat q leyane perdre fe justicia e
 misericordia. ayri com legim. **Matheu**
xxvij. Terçamet car los sants e aell

pus acostats e q mlls sabie la sua sca in
 tencio han husat de rigorosa justicia
 ayri com lo rigoros vicay sent **Pe** q
 pronucia. sija de mort contra anames
 esa muller p lo fray q haue fet. reti
 nent se part del preu desso q haue
 venit. Esent **Pe** matex en la sua
 primera epistola. nos amonestat q siam
 subjugats als pnceps del mo ayri
 com aquells q deq han emesos al mo
 alahor. e ayllament dels bons e afer
 venasa. dels mals. Esent **Pe** lura.
 al diable lom formey e dona manera
 als jutges de fer los juhs ayri com
 appar. **Primo ad corinthios. xvij. et**
ad romanos. xvij. Ensenya q la pote
 stat. ordmariya. dels pnceps e judicariya.
 esser deuallada de deu. e q aquella
 deuē obair. **Et prima ad thim. ij.** Nos
 ensenya q deuē orar per los reys per
 tall que pells vischam en pau. **et scia**
da ad corinthios. xvij. et xvij. manassa
 a aquells q siells no coregie que ell
 faria en ells grans juhs ayri com aqst
 qui haue bastant poder. **Elegim.**
Johans. xvij. Que lo salvador dix
 apilat q la potestat. ab q ell jutjaua. hi
 era dada p deu. Per totes estes vies
 appar q lo salvador james no empaxa
 justicia que nos fahes la hon deu. Per
 raho desso du sent agosti en lo qust
 libra dela Ciutat de deu q lo mllor
 estamet que la cosa publica pora. han
 serja q visques segons la forma euage
 lica. car lanors noy hauea breguas. m
 fuits m fornicacions m nafres m morts
 ans hi hauea. hi serja tots tps pau. e
 amor. e concordia. e asso possa matex
 en lo terç libra. **ca. xvij. et epta. v**
ad marcellinu.

Faras almonya. aque let demanara.
Lo. lv. capitolls.

L **a. v. ley** del nostre
 salvador he. maestre ihu xpi
 es aqsta. daras a aquell qui de
 manara du sent agosti exponet aqsta ley

q̄ tots tps deu hom dar a aquell q̄ demana
sino demana iustamet deq̄ hoar carita
tua correctio en senyath. com demana
contra iusticia eraho. **E** aquest do d̄ ju
sent agosti noes manoz q̄ donat li almo
pa dela bossa per mlls veure la vigor
de aquesta sca ley nota los següers p̄nts
E l'opmer es q̄ dar al proxima ayi
com lo saluador mana p̄ aquesta sca ley
es manamet dehg de natura car la
hg de natura mana q̄ hom a just/al pro
psme posat en necessitat. **E** segona
ment aquesta ley nos obliga la ley di
uinal quins mana fer almoyna sots pe
na de depnacio eternal ayi com appar
Mathei. xv. Esunij. i. c. haho es car
nos som tenguts sots pena de depnacio
de hamar lo proxime no solament de
cor mas en car per obra segons q̄ posa
sent ioha. **Prima. iohans. iii.**

**Presta a aquell qui ha master/eten
requer. G. lvi. capitolla**

L **A. v. ley del nre**
saluador hies q̄ algu req̄r q̄ li
prestres q̄ no hndiques de no
Diu aci sent agosti q̄ esta ley se deu
entendre en cas q̄ fer ho pugues es
rahonablament aquell demana q̄ lo p̄stch
li fasses sino rahonablament escusacio.
Sobre aquest prestch mana lo senyor
luche sexto. Que aquell qui p̄stará no
esper hauer guany, e om aquy q̄ aquell
qui ayi prestare haura gran loquer/
en parad. **E** aquell qui presta p̄to per guo
nyar li cancio vltra lo caball comet peccat
de usura e es tengut a restitucio. En
esta materia ha grans difficultats e
moltes e algues excepcions les quals co
ses per tractar es materia fort longa
p̄q̄ lentch alexan. assi tractar lo
longuament en lo libra dela suma
theologica.

P Regna per tots enemichs. G. lvi. ca.

L **A. xi. ley del nre.**
saluador hies que hamen / e fassim
be / e q̄ pregué deu per los nros
anemichs e paquells qués per fagepe / es
fan mall / e quest manament diu que de
nem complir ptall q̄ hiam semblants al
pare celestrial q̄ fa lo soll sen illumnar
als bons e als mals e plou sobre tots he
gallmet **E** segonamet esiamam los
anemichs e aquells quís fan be quina
merce nem e en veas deu car semblat
se fan los grans peccats. Donche per
la sua amor forseu lo cor contra la sua
voluntat / a amar los nros anemichs.
E recamet / car tenguts som de ess
semblans al nre pare celestrial quies
p̄fer / e simatex en ses obres la qual
per factio ell en senya molt / en fer
be als mals e a aquells qui hson rebelles
e anemichs donchs ayi deu nos fer
E quartamet car com diu / aci la glosa
per uoler mal als anemichs nos comp
tarna deu / ala mort eternal / e passo
vium / en la sua pra e per consequent
p̄dem lo temps de nra vida ayi vium
tots en peccat mortall / e es de rancor
e de mala uoluntat / no guoyant / res p̄
hauer lo regne de deu.

**Tot quat te faras fe p̄ honor he p̄
reuerencia de deu. G. lvi. capitolla**

L **A. xij. ley del nre**
saluador es a questa tot hom
fahent labona obra la fassa /
ab intencio de plaire he de servir ne adu
raho es q̄ posa sent agosti car com totes
les coses sien deuallades esien sues
e a ell ordenades ptall tot lo suey que
prenen deu es principallmet ordonat
a glia e honor / e labor sua per tall diu.
sent **E** paul totes les coses q̄ fets a glia
de deu e per mlls observar la ley a
questa lo saluador diu q̄ aquelle qui
fara labona obra no a glia de deu
mas a glia ppia e ptall que ell nescia
lohat / aytal na perdut lo guar do que
poguere hauer guoyat en parad.

Et cum ad Custodiam q̄ nos solum ha-
berent lo dit guardo hans ha comes
gran cym devant deu en quat sappia-
la glia la quall dema dar aden dell all
tota nra bona obra denaylla e de aq̄sta
sca ley dona lo senyor a queste docu-
ments. ¶ Lo primer q̄ sifas almoyna
fela amagadament si fer hopors car
hauegades nos pot coes quat lo pobre
es molt indigent he hom hha gran
compacio e no appar altre manera co
li pnyxa esser dada sino la uors quant
es preset in appar com la dita almoyna
al publico sens colpa etots tps q̄ la in-
tencio sia sana coes q̄ lom la fassa per
amor de nre senyor deu. E posem q̄
lom donat la almoyna si aseptat de
vana glia hey contrast quat ensi es
en eaz la uors lom no pert lo merit
dela almoyna be q̄ seya mls fer opa
segura si fer podia q̄ hom spas tps
eloch de fer la dita almoyna en euz
q̄ no fos vist p negu caso per esqui-
uar la dita vana glia anegu en spall.
¶ Lo segon document del saluador
sies q̄ fas ord q̄ la fassa amagadament
enta cambra per esquivar vana glia
e lo teu pare celestia qui beura la
tua bona intencio honra car beura
q̄ tu no uolls te ppia glia mas solamet
la sua. Nota q̄ son tenguts de fer los
ecclesiasticos en la esgleya officiant
plo poble aden ayi com es on les
misses e officia diuinall aytals orons
no deu amagar car seya gran scan-
dot q̄ lo poble no behes fer aytals coses
com sien ordonades pnapalment
asalut del poble e aprouocar los a
lahor de deu e aduocao p raho desso
lo poble matey deu aquy concorpar
en pregar aden orar en los ecclesi-
asticos segons la gracia e deuocao q̄
deu los dona iat sia q̄ stigne luyats
e sepats dels ecclesiasticos aquy ma-
tey p q̄ appar que cone q̄ les gentes
qui uen ala esgleya qui ord aquy
publicamet e ells aquy no orar sino
parlar sia mal fer endare mall
eximpli. Ayi matey pale parla do-
nchs aci lo senyor de les oracions fami-

liars qui requirer en lom spals cerçones
de deuocao e elauacio de cor car aytals
se deu fer apart he amagadament
majorment quat la pensa del hom
es entesa a contemplar. ¶ Aten que lo
senyor posa assi sots aq̄st document
segon als p̄ts tocats lamateria dela
oro. ¶ Lo primer sies q̄ quat oraras
no entenes amolt aplar si donchs lo
plar aquell no enten aloar deuocao
Et cum aci sent agosti q̄ iactia q̄ deo
no enten amultiplicacio de paulos
ayi com se pansauer los p̄pocants. En
aquest intencio lo sant abat ysach e
los altres sants contemplatiq han molt
consellades longues vigilies e largues
orons. ¶ Lo segon p̄t sies q̄ quat
oraras dignes lo pater in la qual ord
es de gran uirtut e fort profitosa ayi p
reuerencia del fill de deu qui la feu com
per so q̄ ella conten assi car primeramet
dona al hoiat gran fianca de impenar
so q̄ demana en quat per voler de deu
pot apellar aden ess son pare confe-
ssant lo tot poderos en quat lo confessa
president en lo cell e consaguet en la
terra e en tot lo mo e bastat adarh
tot so que lom dema. Et tot asso ente
la primera paula desta sca oro quat diu
Pater noster qui es in celis. ¶ Apres sa-
saguedet set penades e demades fort
altres. ¶ La primera es q̄ nre senyor si
ha sanctificat co es q̄ ell sia conegut
temut e amat e lohat e honrat per
tota creatura e asso uoll diu quant
diu. **Sificetur nomen tuum.** Segon
q̄ possa plang glosant lo pater in. ¶ La
segona demanda es q̄ lo seu regne
vingua anos co es q̄ns sia dat p spall
media sua car nres obres qui son me-
nes e culpables nol meyen e asso uoll
diu quat diu. **Adueniat regnum tuum.**
¶ La terca demada es q̄ li placia quis
fassa fer obres q̄ ell plases canos pro-
fitoses ples quals nos vulla saluar p
sa gran pietat e asso uoll diu quant
diu. **fiat uoluntas tua sicut in celo et
in terra.** ¶ La quarta demanda es
q̄ns do tots tps pa co es gracia e uir-
tut confortant lo nro cor apfetamet

Viuire ens do passamet en lo cors p q
passam la vida corporall sens peccat e
sens offensa sua. **¶** La quarta es q ell
placia p donar nos nostros peccats
e no ferma venansa axi com nos leya
nostres ofenses a aquells qui les nos
fan. **¶** La quinta es q pla bona a nons
leya canue en peccats entps q som
temptats per nres anemichs. **¶** La
setena sophica q ell nos desliura de tot
mal co es de tota offensa sua e apres
de repnacio spual. En aqsts dos punts
esta sumariamet la materia q lo sen
yor posa de oro. **Mathe. 8.** E apres ta
es la segona materia en la quall ell nos
instruex a esquivar vana glia dela
dignitat desta sca ord dñi axi. Theo
filq tanta es la dignitat desta sca ord
q aqsta ab lo credo mdeu basten a saluar
lomi. A questa es ordonada per la bocha
de deu tot poderos e contē en si tot so
qui es necessari al hom saluar. Per q
consell q aquesta dignes tots tps e
en aqsta penses car en ella trobaras
q pensar ab gran profit deli quant
lauras presta en cultuma. **¶**

**Com lo salvador no stroheix ha esquivar
vana glia. ¶. lviij. capitols. ¶**

L A terca materia en
laquall dell nos instruex hen
esquivar vana glia es en dejum
dient nos e amonestant nos q quat deju
na nos ensenyem ab la cara nstra ama
nera domes agraats per vna del se
dejum ans quant dejunaras fe q la tua
consiencia dins sia neta so es q latua in
tencio sia q deus principalmet per
amor de nre senyor deu e defora sia
latua cara alegre en ou fasses axi ed
los ypoants qui dejunē per vana glia
eptall se mostre ab les cares tristes e
grogues volents dar ha entredia ales
gents q tots tps dejunē. E per tall la
vana glia los toll lo guarde etnall q
poguere haueu hant del dejum p q nou
fasses tu mas axi p amor del senyor

23
glia e ell q veura latua bona obra ab
la tu bona intencio reguardo nar toha
empadis. **¶** Nota sent jeronim contra
aquest via en huna sua epistola dient
axi vana gloria es fort gran crim de
uant deu en quat la vana glia deles
obres de deu e gracies q ha rebudes tall
völl haueu labor tollent la adu ptall
es ydolatrie qui vüll esser adorat atq
biñt ac mates la honor e reuerencia
qui es de guda adu. E per tall diu.
Simachq en lo tractat de vicijs q contra
aqst peccat ensenya de q gran venansa
aterant e confonent la vana glia en
esta vida e en la tra donē eximpli.
pumeamēt de radij rey pe grecia q
com se dilitas sobriamēt en honors
e enteras per contestuobla esofers
honors elabris dix dūpnads entiant
p sos palas caygue de canaylt entera
esoptossamet moy. Aximates legim.
Actiij. xxiij. De Eodes egripa que
com sostengues honors e paules dix di
uinals estrechfert per langell de deu
etantost exier li tants de vermes q
dins sinch jorns la guere mort. **¶**

**Com los homes nobles virtuosos han
esquivada vana glia. ¶. lxx. capitols. ¶**

D iu innocent en
hu seimō q hom vana glia no
ha en si ne gna virtut ni bo
nesa e en spual ha gran defalliment
de seny e de vergonya se ensenye en
spual en aco car com ell sia brut de
tot be. Enipo ell vüll ess estimat
vayell plen de tot be. E de aso deu
haueu gran dolor he vergonya co es
q ell sapia q res debe q lha det de
mates no es en ell ans les contrarij p
q pot pensar q aquells qui ll veñen
adelitar en aso que no ha lo tenē p
orat esen fan escarn dignes dñi ell
qui profit ne ue al hom pobre quis
mor de fam en cara q tot lo mō diga
q est rich hom e aquell qui est tengut
per bo q sia ell gran peccador e aquell

qui es lohat la hon no es ces poderosamet
tur metat / e be senyellat la hon es **E**
aquell qui compra infern deso que
hagueray pogut hauei' g'nonyat p'adis
E aquell qui s'pa q' de ma' sera rey coro
nat e de fet sera pejat sens d'uyte
qui innocent aytal es la vana glia
en tot / e p' tot **P**ental dix. Victor / en
lo sermo de nyhon q' aquell qui posa
son delit / en les laors dels homes a
des agran / ades es poch ades no res
segons q' los homes muden ses opom
ons en vers ell. **L**egim de ualenti
ma. **E**mpador q' quant sabes q' la ciu
tat de Reuenali uolgues fer gran festi
en la sua entrada p' laquall la sua
Cuitat volia fer grans despeses e ell
pensant q' rehibria / aytais honors era
a deu cosa fort desplacent / e era engra
carech del poble qui era pobla' mana
ans que vngues q' altra / a festa no h
fos feta sino quell exissen' arebra sens
tot altra / apallamet. **E** quat estrech
entrat los feu ley q' james paltravia
no rehebessen a ell m' asos fills m' assa
mulla' ne per consequet / a quall seuoll
altra seglar persona. **L**egim quell
abat **D**amell ven lo Rey archadi q' de
lepanoria en infern tur metat fort
greumet / e en spall' li eren fets mes
que als altres subitas escarns e mes p' q'
p' los dimois car qui q' calagare lo p'
teza el materia fanch p' la bocha
pudent / heh gitare pla' cara: dient
ayr **A**qst Rey archadi ha des tolt la
vida ell / regre desos anemchs e leuat
de molts grans mals pills fort e grans
en q' ses vist. **E** apres ha dat aqst
regna los quals benefets ell no conaxet
gran tota la sua **v**ida e estodi en
rebre grans honors e en viure / en grans
delits e en aranchar grans pades de
sos pobles justamet e injustamet ha
ses gents m' humana son poble m' paq
ficaua: e la clamor del poble / es pujada
adeu contra ell p' laquall cosa l'ha deg
tramesa lamort / en gra' iustitut he
apres lo ha aci depnat. **P**er q' sapies
dix langell q' nre senyor ha en gran
abomficio hom desconaxet / e aquell

qui es molt vana glia aqst ha manasat
de perdra tot la vida e de venir a
gran dejectio e m'ua. **E** sapies q' tots
los homes aytais han gran defalliment
de tota virtut e de tota bonesa en esta
part / en senye gran defallimet de seny.
Attent aci fill p'xlorit / angell abot
abat / ayi com nre senyor ~~no~~ no soffe
q' gran pejat e acustumat sia sacret
ans lo di uulgo atot lo mo ayi com no
voll' q' lom bo' sia de tots p'ns callans
lo publica e exalta p' nom e fama e alhs
vies e encara contra sa volunt / e aquila
sagney honor li supis. **E** labat **S**antwell
dix al gran caualler. **C**elenti en domas
ayr **A**ll re ~~ay~~ es sea opei deu apuocata
tar es ordonada q' estar p' iusticia e paqlla
morr mas tots tps vendra q' ait de canal
laria: cauua ten fort q' no sera trobiat
caualler virtuos / ans seran p'q' foilles que
altres gents he p'q' uans car tots se effor
saran de hauei' nom re n'pm fama e
glia deuant la gent / e ab arts e ab
maneres les procurara hoc e vendra
atanta oradura q' elle mateys sens
vergonya sa loharan. **E** lauors amey
preu de cauallaria lepara de vey
Cauallaria / a infants m' censats ca
mpons adonar / a entendra q' la cauall
laria es de tots p'ns aterra e caygu
da en tota viltat / e m'ey preu deuat
deu e les gents

Leposacio de la q' d'icio q' feu lo sal
uador per redma la. xij. ley q. lxxi. ca.

Attent asi per mills
veure la penitencia deso q' p'sa / a
questa dotzena ley. **D**es saber
que lo saluador. **M**athei. vi. **E** i'posa p'
compliment de aqsta ley aytal notable
cos q' silo teu hull so es l'atua intencio
es dicta he cenceria totes les tues obres
son dretes bones e cenceres sobre a quest
dit del senyor / atté als següents punts
Lo primer es q' asso no senté de ne
guna obra q' de si sia mala ayi com / es
fuit / o fornicacio o adulteray / o rancor / o
en vege o blasfemya o de obres semblats

Car taysalls obres no poden ess bones
 james encara ques fassen ab la millor
 intencio q fea se pugue per appar q
 asso se deu entendre dela obra que es
 m differet obe camall o de aquella
 qui reb bonessa per ses bones circūtan
 cias o malicia per males ayicom oio
 de juny almonya es semblants obres
 si son circūstancia ades per bona circū
 stancia co es q fassen p honor de deu
 e en caritat lauores son bones exfites
 e no nohen / a aquell qui axi les fa.
¶ Lo segon pūt es q folla escauagio
 es dir / a aquell qui fa mall q de q
 guarda la intencio car la intencio bona
 no pot escusar sufficiētment lamala
 obra. **¶** Lo terç pūt es q bona inten
 cio sola no es tan meritoria tots tps
 com es labona obra ajustada ab la
 bona intencio e asso appar ab les obres
 puyhgrades axi com es marny he
 semblants los quals merece hauey
 aureola empadis enou mēx la sola
 intencio sens la obra. **¶** Lo quart es
 q bona obra no ha tota sabonea dela
 bona intencio ayicom appar p so qui
 es e aquesta es la raho per que lom no
 ffa tan gran le tots tps e fall poch e
 asso p tall quat ha poch caritat Em
 po lamala obra es principalmet segos
 lamalicia dela intencio car qui ente
 apētā molt ell pētā molt iardia que
 qui enten poch apētā ja payo no pētā
 poch axi com apparech en adam e ena
 qui en lurs primers pētāts aydaren
 poch pētā an pētāren massa per ells
 e per nos. **¶** Lo quint pūt que la sola
 bona intencio es bestant hamareper pa
 radis alhom e asso quat labona obra
 noy pot ess appar asso car com se diu
 sent jeronim nre senyor deu no obliga
 nequ ares imposible quat donchs lom
 no pot fer la bona obra basta h labona
 intencio e ay tals casos nre senyor pre
 la bona intencio e voluntat ayi com
 sila bona obra era feta.

Que no entene en ajustar Riqueses
 q. lxx ca.

Lo xviii. ley del
 nre saluador hies aqsta (co es)
 que no vullam tot nre entemmet
 he cor girar / a ajustar riqueses
 temporals e assigney lo senyor beneyt les
 rahons següets. **¶** La primera per tall
 car les riqueses tporals poden defallir
 p moltes vies p raho de asso noy deu
 hom posar tot son cor m se speranza
¶ La segona car lo cor del hom es
 creat p agras coses co es p dar se tot
 aden donchs noll deu hom macular
 posant lo en les coses terrenalns baxes
 coses. **¶** La terca car negu no pot
 ser ados senyors contraris ayicom
 es deu / eles coses tporals quis sen
 yoreye del cor del hom qui ab ardor
 les ajusta per q es gran pill q p bon
 hney q lom fa ajustat les riqueses
 no se sempar deu e son seruey. On
 genes exponet aqsta ley a questa
 ley ajusta les següets rahons ales
 preserets. **¶** La primera es car
 volent ajustar les coses tporals ffa
 lom auar / ell fa molt ofendre deu
 en quant amames so q ha justat q
 no fa deu. E appar ho p asso car p
 ajustar ho notem offendre deu en
 quall seuoll mana qh ayt al ajustar
¶ La segona car lom auar es se
 gons dit desent Paul ayi com
 aydolatrie car major ffa ha en asso
 q ha ajustat que no en deu en major
 sperase h posa h maior amor h ja
 de ques saquey q la riqueses hay deu
 e ayi com nre senyor q sent jero
 nim proua en hua sua epla p les
 dites rahons. **¶** La terca raho es to
 cada. **¶** **¶** Car lom auar es aden
 sobriannmet desconaxet en quat ha
 rehebut de deu tot quat ha e mes q
 altre e es aden de so q ha rehebut
 pus desconaxet que altre. **¶** La quarta
 es car lom auar es lo maior anemich
 assi marey q ell a almid en quat deles
 coses q deq h ha dades ell pora fer gra
 paratoy p saluar lasua aia e de ess gra
 hom en paradis e de qui ffa disposicio la
 maior que pot assa depnacio. **¶** La quinta
 es car tots tps ffa contra lo manamēt

de deu qui mana hamaz lo proxime pq
lies gran pill q tots tps no sia en pietat
mortall. Em po diu aqst doctor vege
com tots tps pcca contra la amor del
proxime car tota obra de pietat enq
ells hagen res adar los es mort los
pobres ab homynables anegu seruey
se ne leualtat in amor in ayu ne
anemich per no res han amoure bre
gues batalles plets e questions e ab tot
hom e sia quis vulla ex fan consentir
lurs mullers en lurs batrats e traaffagua
res de ques segueye mals in finis
leye lurs infants carregats de in fin
des satisfacions de les quals james no
sen fara huma e ells quat semora pen
sen fermamet que ayu sera vege
qnta se serua ell ala sua ana e als
fills q quant ensies aporta a pena
cio. E vege quina dolor car lo mes
qui ayu mor dolentamet pensa en
quin estamet sen ua car vassen ab
lo furt q ha fet e vassen despullat
de tots bens e sens negua puidencia
al gran juhi de deu hon ua sens tota
preparacio

Quanta es la malicia del hom auar
e. hom capitolle

Lactancus en
lo libre *De moribus humanis*
5ms ca. 8. parlat de la
malicia del auar en favor
de la dita ley. viii. diu ayu atten. **P**ri
meramet que lo auar no appar que
esper la latria vira pus sobria aqnesta
ffa tot son forze e appallamet de la altre
nos cura tant ne quat e empo ab
menoz treball poya guonyar paradis
q no es aqll que passa quelh procura
infern. **S**egonament atte q ell
ses afariat ab ma q hfara oblidar
adeu ell fara caure entot lnyarge
de peccat p tall diu sent Paul
ma ad thimotheum sexto. que auar
cia es raell de tot peccat Car no es peccat

que lom/auar no fahes in consentis p
hauer diners. **T**ercamet car diu lac
tenca aqumatey q peccat de uaricia
es fort hamagat e fort cubert e pso
dampna amolts los seus amagat als
son. **P**rimeramet car son cuberts
sors cap de pietat dient ayu aqstem
epuys ferne moltes almoynes. Com
em po aytant e lom mes aqsta aytat
es pq estret e pus auar e pq ayuell
apobres. **S**egonamet sa cobra
ab necessitat dient cone q aqstem
car haueu ho necessitat. Com em po
lom haze prou asta necessitat laudres
saente aqstar me emes atora sup
fuytat. **T**ercamet sa cobra ab
subtilitat e asso fabent contractes sub
tills ayu com son cubertes vusures e simo
mes e altres contractes ayu amagats
e ylu frua e robayes q en vides hi bas
te libres in doctors adiffini ho in at
aduenen claramet. **Q**uartamet
se posa en generalitat car enquallq
cose enq hom pos se obeysa per
dolenta que sia aqulte lo diable ligat
he caqu sen sis voll sia la cosa de valor
du diner. **P**asa encare la creca aqum
matey e quartamet q auaricia endure
he lo cor del ana affer restitucio desso
que ha pres car la peccia eso q lauar
aptes h aballex fort e sen ven senyor
e maioramet ayu aqest aballiment
en lom qui ses vist pobre e puys se ven
ych e laudres crey me emes quant
es hom qui vulla tempr estament in
pompa in gran honor in si ama molt
vanytat e james sia fille o muller bana
oparets o curants vans aqest mes
qui e mes vru lo cor h endurex mes
en satisfactio e en deseyr se desso que
rete contra deu e contra sa ana e xi
passa la sua infable vida e porta aqll
carech fins ala mort Pertall diu thu
ypist. **L**uche. xliij. Que ab gra difi
cultat aytalls homens se salue james p
q ala fi del dit capitoll diu ayu lac ten
ca. Considera tu mesqui qui est auar
com est foll e one cruell atu matey
car mes ames q altres age so del ten
q no tu qui hi has tant treballat. O hom

foyll e scedh e dolent / acabadamet / e
com no penses primeramet que deffo q
has ajustat / tu pogueres hau comprat
lo regne de deu hon tots tps fores rich e
plen de tots bens. Pensa segonament
tu dolent q deffo que has tant treballat
q has comprada de pna cio eternall. O
mesqui / e no veg q ala mort vas ala qual
est ja prop / eso que has nou pots sabtra
possehir. Donchs mesqui q duas lauros
adeu de pnat la qual vindras nuu e
pobre / e scedh e inssable fiances en aquel
qui es pura pietat ja mes not hagueria
de sempat sien ell aguesses fiat elano
res seras de sempat de deu / e de totes rqs
ses e de tota altra creatura ne de qui
anar sera fera de tu memoria e com hi
fos volyat poch car poch ual al hom la
memoria qui fa vell la hon no es pnscha
soffer timent / e dolor mortals la hon es
nosabs q les nales ha veg dades als rchs
p que rehenz lurs peccats ep que ajuden
als pobres e q sen comprid lo regne de deu
e q sen pnt major grau de glia e tu
dolet morros e res de asso no has fet
p raho de la qual cosa ratras adeu mal
comita deffo que ha comenat p que
merax est de pnat / en lo seu estre
juhi p q appar fort pphitosa la preser
ley. e. xiii. posada per lo nre saluador
manar / anos q no bullam / entendre / ar
detiment / m de tot / nre cor / a ajustar
yqueses temporals p no en corer los durs
mals ne la eternal de pna cio

Que tots tps enoene en ajustar p que
pugne hauei parad. q. lxxv. capitols.

La. xiiii. ley e
manament / e sca doctrina / anos
donada pelo nre redemptor en
testament xpia fies aquesta ajustars p
nos altres mareys trasor en lo cell car
aquells nos poden perdre. E diu sobra
asso ayfostom los tresors qui asis pode
ajustar per atenyer lo regne de deu son
merits e virtuts escas obres per les quals
affer som possats en esta present vida.

25
per tal q per aquelles ex lo treball que
aquelles scas obres soffere nos do nre
senyor p sa gran pietat lo seu regne.
Aquest ajustar / e tesaurizar tam pfitos
etan virtuosos nos amonestan tota la
sca scriptura endimer ses los los quals
al leguar sia cosa molt longa basta
acascun qui seny / age considerar la
virtut / e enq temmet de sta sca ley
ess de ten gra pes que solamet aqste
qui aquesta ley serue haura saluacio
e aquells qui nola volra seruar sera
de pnat. E asso uoll dir lo saluar
quat dix. **Mathe. xiii. et lucy. viii.**
Que aquells qui ayi aura / ajustat
sera dat lo regne de deu / e aquell qui
no haura ayi res tesaurizat sera li
tolt so q ha co es la vida corporal p la
mort / e p consaguat h sera tolt ayi
marey lo tps demerit car apres la
mort no pora de qui anar ja mes res
ajustar m merer lo regne de deu.
Per raho de asso dehia sat abat /
ayri prechte q en senyer ton seny la
hontes mester co es que puste fatanta
de gracia de q que prolonga la vida
q treballs don pugues be hauei per
atots tps ep asso poch se uall / e poch
pot durar no bulles perdre so q tots
tps durara car si no nou fas planya
ras ho p tots tps e per ton planyer te
volra poch. Donchs hages pietat de
tu marey / e not bulles auorir / m oblidar
m en senyar q est foyll p tall que veg
pte foyllha e gran desconaxesa not
tolgua en semps la vida corporall / e
la eternal gloria.

Com pot hom / molt / ajustar p com
biar parad. q. lxxv. capitols.

En quinta mania
esta sancta ley se puya mlls
complr / ell hom puya comnamet
tesaurizat / e mlls ajustar molt merer
en vers deu. en senyer **Orasius** en la
epta q trames ad inctoron / monachu
hon posa les segnets regles. q **Lapmeia**.

fiés q' l'om qui uoll merxer / o comuna
mēt guanyar per / al regna de deu p'
meramet se deu estudiar q' nosia ne
vischa en peccat mortall p' raho d'esso
se deu confessar souj e pensar / ab gran
estudi siles r'ells del peccat regne en
ell so es superbia auaricia / o luxuria
esies enposit de peccar mortalment
en neguna manera car siés no pot
guanyar / ni merxer / res p' haueu lo
regne de deu m' per creximent de
glia. **¶** La segona es q' l'om fuschia
tota octo e auaricia de peccar / axi
com lo peccat matx / e hage de aco
asser fem possit. **¶** La terca quell
hom estigua tots tps apallat de
contrestar / ab tot son forç atota mala
temptacio tots tps inuocat / e confi
ant dela diuinal ajuda. **¶** La quarta
q' tot lo regne dela aia sia en conti
nuat / exercicia / e sots certa regla
de viure / e en perseuancia de estar
sots aquila dxi que lo entimment
tots tps jutge diet / ela intencio sia
pura e axi justificada q' tot lo que
fara lom m'ora m' pensara se fassa
p'ncipalment per honor de nostre
senyor deu apres per amor del pro
ysme segons ques pora fer / ela uolun
tat siatots tps desigant / amar / e sur
renca / e honor / ela memoria sia tots
tps entesa en les dites coses regent
la axi q' si desua / a entendre / en altra
cosa majorment / en cosa nosua e
mala q' de continent la uoluntat la
r'adohescha elatorn / en menbrar les
dites matxes sces e beneytes e en
special se deu la memoria conuertir
en pensar q' lom / es tots tps deuāt
la presencia de nre senyor deu quies
p' tot loch. E es axi m'atex enpresen
cia dels sants angels qui habiten / en
tre nos e majorment / es hom present
apres deu aquell sant angell qui ns
guarda e aquest pensament / contnu
ar / e femat be al cor / es gran ajuda
al hom de contrestar / a peccats e asser
moltes santes obres segons q' axi
matex o posa sent bnt / e basilig axi

matex en lo seu tractat del spit candiu
q' memoria de xpia requer q' tot tps
sia ocupada en bons pensaments per los
quals merxcha a eximets de glia axi
com son pensar / en les grans nobleses
de nre senyor axi com son losua i fmda
sancsa segons la qual halom o
omat / ell guouerna tot lo altament
en la sua ompotencia p' la quall ha
tot quat / es creat / e la sua clemen
cia que es sobi nos segons mesura e
la sua justicia qui en senya sobi la pe
tual poncio dels dempnats hoc en
cara sobi la temptacio dels bons e a
pres en aquells qui ponex en porga
toy el sua benignitat / e dolsor e bo
nea e paciencia la qual ensenya en
soportar / e simullar / e dissimullar mes
peccats spant nra recto correcto he
pensant lom / en estes coses deu cont
nuar lohar adorar / e beneyr deu ab tota
rauenca / aqt quat / alt / e tan gran / e
tan gl'os senyor. **¶** Qui en cara axi
matex basilig q' per crexer nre m'ert
deu comunament temp' en la memoria
los grans e asenya lats benefets de
nre senyor deu e majorment lobenfer
dela nra f'edecio peela qual co' t'ech
q' prengues mort subitana met dolo
rosa / e vergnyosa / aquell anyell saciat
lo fill de deu ihu xst / e precios redem
tor deuē temp' en la memoria fer
mat tots tps axi com subira e car
pare / e amich anos altamet profitos
delitos e amors dels dons e benefets
dels quals serem / estretamet dema
nats en la nra mort segons q' aqt
doctor posa / aquy matex deunos en
cara tots tps ab dolor menbrar so
dnt lo tps passat / o ten mal despes
e deuē pensar / ebe examnar / en
qui estament som de present ne ques
obres fem nesis apallam / ala mort
e deuem lauores agudamet pensar
lo destret / iuh de deu per lo quall i
hauē apassar / eles penes d'infem q'
nes son e lo regne de deu com lo por
guanyar fahent sants obres en l'eq
torqes

Art de merceper continuemet

Art de merceper

com pos aquell sant Ceneus en la
quall sumariamet posa aquests
documentos. Lo primer: hies q lo cor del
hom si aplen de gran temor de deu e a
pres q hom se entena ay tant com pot
en la sua amor e per aquella estodi
tuniament com aplaureh ay tant com
puxa e de sig ardentment seuyr lo
sen's tot defalliment e obayr lo en
tot son manament ofeureh continu
ament algu seuey a ell placent co
gitant parlant callant e obrant
desigant pendre mort per ell e q tota
creatura lo seuyr sens tota ofensa p
tots tps no hauey res car ne omall
p la sua amor amar lo proxime axi
carament com puxa hoc en car los
anemichs defer los be e gracia pla
sua amor hoc en cara per la sua te
mor fer obres de pietat a tota creatu
ra tempr lo cor tots tps net e entes
affer tot so qh sia placent a delectarse
en ell e entotes les sues coses effassa
q la lengua sia ben areglada en plar
e en callar e q james lom sia ocios
ans se exercit en obres virtuosos ma
jorment en caritat en pregona humi
litar e paciencia en be guardar los
senys en seruar orde en sa broa quis
mostre en exemplar conuersio en de
jum e en discreta paciencia en feruet
oro en compacio plena en vers lo prox
sime dur e anar en veritat sens tota
ficio e ypoqrasia en senyat ffors e bi
gor contra mal he peccat e en tota
temptacio mala clauat lo cor soum
al solas petuall q span a hauey en
lo regna de deu ab lo nro eternal pa
re cab tota aquella celestia compa
ya de tots los sants angells cab tots
los clets e pensant q aquy es tot lo me
trafor e p consaguet aquy deu esser
tot lo nostro cor segons q dix lo nre
saluador heu recopta sent mathieu
ca. vi. Resistant aqsta xiiij. ley hey
concorda la quinzena seguent

Que tots tps entena a serguar lo
Regne de deu he obres qui guanyan des
q. l. viij. capitulo

La quinzena ley

del nostre saluador e manament
espal posat. Mathieu. viij. Dies
aquest cerquats primeramet lo Regna
de deu e la sua justicia. Aquesta ley ex
ponet Reguardo de scs victore diu
axi com lom sia creat per nre senyor
deu p hauey lo seu regne qui es la p
alta e millor cosa qui's pot al hom dar
e la p justa e rahonabla p tal lo sobres
bo ihu xopist axi com azellant nra
saluacio nos mana q primerament
lo cerque co es que ans de totes co
ses siam curiosos e diligents at
nam e que atot altre delit si appo
sit desig e amor del regne e dilige
cia de cercar e de aconseguir aquel
Atten diu aqst doctor qui nes la dig
nitat noblea ballea bonea goig delit
compayna loch e virtut del regne
de deu cert tant q diu ysay es que
hull no ha mist ne orella no ha aci
hoit m cor humanall p sebut quina
es aquella glia q deu ha apallada
a aquells qui seran benuyrats la qual
p possehiran seguramet e petualmet
si aquesta tan alta glia los benuy
rats sentie aci axi conera a conse
guir la e axi hi traballaren q james
no parlaye ne pensaye nes auhen
cua d'altra ans p sobres de goig estaque
tots arapats e axi com ahontas embu
achs e fora de simateys e prouen axi car
pin ell e si los pagesos p spanse de
bones messes e de bones veremes sero
nen en lany aterribles treballs en
colre la terra e los mercaders p guo
yar diners seronen aterball o arrible
afany e mortals en mar e en terra
e los homes generosos p aconseguir
honor e estament se possent sou a
pill de morir quat mes deu lom
treballay per aconseguir aquels bes
eternals qui son sobra tot nre en
temment e durara p tots temps

Quies q̄ pens los grans males q̄ assi
passen continuamet / estants catius sots
tantes penes e colpes q̄ no desige / esser
deslurat / e ess en aquella celestial be
nuyansa on negū mal no hauna / ans
aquy fa compliment / de tots bens praho
desso nos mana / aquell qui es nra vida
nra speranza / e gloria q̄ totes altres co
ses terrenals pposades tots tps treballle
entenēt / en hauey lo regne de deu;

*No pot hauey lo regne de deu sino aqul
qui fa les obres. q̄ . hōbm̄ . cap̄tals;*

E pertant quant.

Lo dit Regne / es molt / alt / etan
sant / etan notable / etan pfitos
per tall dui lo dit Ricart / aquy mateys
no uollet lo senyor q̄ s'ingat / acans n̄
apochs n̄ auys gens n̄ agrās pccadors
apicom in uep. *acathē . viij .* Mas q̄
hagen persones justes e virtuosos per
tal / ajusta ala dita ley q̄ qui aquell
uoltra hauey couch de hauey la justia
abla qual lo Regna se compra / eo es
q̄ sia sens pccat mortal / e hage ab si
la gracia de deu / etotes les virtutes
necessaries ab hauey lo Regne segons q̄
posa sant Agosta en hun seu sermo ap̄
com q̄ son sse he / e spanse / e Caritat la
temor de deu / e amor / al proisme pie
tat vera humilitat / e paciencia / castedat
obediencia / adeu / e asos vicars pin
dencia / temprancia / fortaleza / justia
oro / veritat / paciencia / a comprar lo
Regne de deu he dela qual lo salua
dor nos mana en esta ley . xv̄ . que
hagam si volem hauey lo regne;

*Que no hagam / ancia / demerā ne de
vestir mas q̄ confiem del senyor.*

q̄ . hōbm̄ . cap̄

Per raho d'asso

epertall que nons puyam
escusar de no seccar lo regne
de deu / e de no hauey la sua justia de

nuir dita pertall. lo nre salvador. *Mateys*
vi . Nos remon les dites coses ables als
los pccadors se escussen de no obseruar la
dita ley. Entre les coses les quals co
munament los homes allegue ano
seccar diligentment lo regne de deu
n̄ hauey la sua justia demut dita
sies la gran cura e diligencia que ls
cone haue continuamet dela vida cor
porall com es menjar beure vestir / e
altres coses quils fan mester / alurs
necessitats de viure segons lur estamet
e q̄ esta foaf sensacio no vallares nls
escus prouen per les rahons seguentes
q̄ La primera es aquesta / teg nos ha
dat lo cors e la aia / sens nequna nra
ancia e cura donchs rahonablament
podets fiar q̄ sil nepreguats ab nstan
cia / queq para so que mays vall / eo es
menjar / e vestir / e asso queq hes nceday
ala via corporal vida. **q̄** La segona
es aquesta / lo vie pare / celestial / pro
ueheys als ocells del ayre demerā he de
vestir sens tota lur prouidencia / ala hora
quen requer ho an mester / car ja veheys
que no semblan ne culen les terres com
donchs uosaltres siats demajor ualloz
q̄ los aucells rahonablament podets con
fiar q̄ confiant / en ell / e legant tota
desordonada cura e ancia nra q̄ ell nos
prouehira / ales dites necessitats quat
veura q̄ sia hora. **q̄** La terza raho es
aquesta / folia es auer ancia in cura desso
qui es ahom impossible / Com donchs sens
la prouidencia diuinal / sia cosa imposible q̄
nos prouehiran / anos matheys de res do
nchs les nres ncedats deuem principalment
leuar / ala prouidencia diuinal / eno ala
diligencia / e confermes aquesta raho
ay desordonada / ancia / excessina / cura
proceheys / en nos deffallimēt de pocha
sse / e desesperāsa / ab deu / cab profusio
e confiansa de nos mateys / e p̄ consequet
lo home ay confiant / e auer imposi
ble / car dit es q̄ nos no som bastants
per nos mateys prouehir / sens diuinal
prouidencia / car uehem / ahull / que
auzem / estatura / no podem ajustar hu
colse ans esta tots tps sots los termes
q̄ deu hi posats. **q̄** La quarta raho es

Aquesta la qual parla spalmment de vestir
com a xi nre senyor vest axi altamet
lo hui del cap que Salamo ab tota sa
riassa no estech axi puerosament vestit
vest encara lo prat del camp de tan bella
verdor la qual cosa de poch a ualoz do
nchs quat mes prouehna auosaltres
siq confiats en ell. **¶** La quarta raho es
aquesta lo nre pare celestial sab les
vies necessitats e mspies ales quals uoll
prouehur per la sua gran bonesa si uo
saltres la principal ancia e treball dell
vno desig posats en seguirlo cen oban
aell car en asso la justicia sua qui me
rez al hom q si a axi prouehit e puyss
saluat Donchs no deuets hauer ayals
ancies axi desordonades mas tota nra
ancia deu esser en seguir la dita justicia
e de haull lo Regne de deu. **¶** La sena
e aquesta follia es q lom trebayll se pro
cur altres treballs majors e asso continua
ment. Com donchs lo jorn present nos
don prou de trebayll e de afany donchs
follia es en cura procurarse prouidencia
laboriosa per len dema asso en les dites
coses corporals. **¶** La satena es aqsta
hom fell e illumnat per la sca ffe catho
lica no deu semblar als gentils qui
sagueren lur desigs e pndiacos axi com
abestes no deu confiar en son saber axi
com ffan aquells ne desfiar de la diuinall
prouidencia ans hiden confiar axi com
en aquell qui es abis de tota vanitat
e de tota pietat qui no fallina pres ane
gu qui en ell haze spansa segons q la
sca scriptura hn ffa molts e grans testi
monys per la qual cosa appar negu aytal
deu hafer hauer aytalls ances doloroses
en res q haze hafer que sia just mas
deu confiar de la sua gran ajuda de la
quall diu la sca scriptura axi ne negun
no ha fiat en ell qui james se trobas en
suamat. **¶** La vntena pot esser aqst
aquest proposiit apotada aqsta qui es
tochada. **Mather. vij.** Don diu axi lo
saluator Si uosaltres iat sia q siats mals
e grans peccadors donats so del nros ha
vros fills quat mes lo vne pare celestial
dara e ensenyara auosaltres la sua bona
affectio e amor entot so q q ffa mester si

si uosaltres sots aell bons fills e obediets
ala sua sca voluntat. Donchs cascun d m
aci la glosa en son estodi e entemnt
de hauer diligencia de seguir lo regne
de deu e de guanyar la sua demunt dita
justicia de deu. emparar la sens dubte
e dar h ha asso q h fa nra assa persona
e asson estament e puyss aura saluacio
car axi ha promes lo saluator aqu
mates dient que cequats lo Regne de
deu e la sua justicia axi com dit es q
tots aquestes altres coses temporals qui
fan mester totes nos seran ajustades.

Com deu ens ensenya lo dit manament
¶ l. p. capitulo

Maquellansa. molts
per que lo saluator nos mana fa
hent esta ley. **¶ Math. xij.**
Que no haiam ancia de merta mtebeura
mte vestir mas q confien de tot en
lo seu pare quins en dara largamet
axi com dona ales erbes uerbor e
al hui bella figura e color e als auels
q menjan. Per veure com lo dit ma
nament del nre saluator se deu en
tendre de saber q lo gran doctor.
Alexandre de ales en la terca part de la
suma theologia de prudencia e cau
sots lo manament de deu e a aquesta
han los prelats e ensenyar e los prin
ceps en lo bon regiment de lur subdits
axi com tocha sent paul. **¶ Romanos**
¶ xij. i. scdo corint. xij. Aquesta matexa
cura e ancia son tenguts de hauer los
subdits enbe obahur alurs prelats axi
com appar. **De vtero. l. i. Josue. xxi.**
Stote soluti. Aquesta cura e ancia se
rechox ala ancia q lom deu hauer
de se nciaay prouidencia e de aquells qui
h son comenats. E aquesta cura hac lo
saluator entps de sa gran persecucio
hauet lossa en son collegi e reseruant
al momes les quals tema judes p pro
nehit na al seu senyor e al seu aposto
licall collegi entps de necessitat axi com
legim. **¶ Johans. xij.** E sent Agosti sobre

elo diable prociualos negoci etanta qua-
titat/ eper ten lonch tps quels cura fins
ala mort/ e lauores mesquís trobense nuns
e despullats de tots bens e plens de muma-
bles peccats per q lauores la uigor de la di-
uinal justicia los dapna els tramet/ a m-
fern. Per q dehia/ aci basili q cal hom
en tps demesses curar de veremes in en-
tps de veremes curar de sembrar car/
cascú tps apert son carech basta al hom
hauer cura del tps q te entre mas eno
deu leixar si matex tots tps turmetar
en pensaments de les coses temporals q p-
força ha/ a leixar/ e qui en parça de fer
providencia/ a be obrar/ e atreballar/ e an-
tendre/ e be viure/ e en guarar lo reg/
ne de deu/ e asso uolch dir lo saluador
quat dix q no haia cura del dia de
dema co es del tps imptinent/ al present
car basta pensar de present/ a les presets
cures. Empero deu attendre pimer a
met/ e pus feruentmet/ a guarar/ e a
ficar lo regna de deu/ e la sua justicia/ car
asso fahent les coses temporals anos nades
e profitoses nos hi seran per gracia del
senyor/ a justades.

No bullas jutjar/ anegun. q. lxxi cap.

Ll. xvi. ley del nre

saluador es aquesta no bullas
jutjar/ anegun. Aquesta sca ley
ordona lo cor nre atemerammet mal jutjar
emal estimar del altre. Segons q posa fet
agost. *super ioham.* latria q peccat con fo
naturalmet corrupus plo pamer peccat
ptal no puyá be esquivar tota sospita/
empe jutjar mal del altre desliberadamet
esens sufficiet/ causa es gran peccat/ e
asigneu/ aptall/ raho la glosa qui es sobre
so que om sent paul. *ad Romanos. xiii.*
Qui manducat manducatem non iudicat.
E diu aqll axi qui mal jutge/ e estima
del altre sens raho sufficiet/ aquell fa
al proisme injuria ell mes presca les quals
coses son contra caritat car de cascu
deu be presump/ so quins es dubtos en
mall deuenem jutrepretar/ en la millor part

23
p. p. v. m. y

E diu aci beda q mes ual q sou si es en-
guanot hauet bona opinio dalgun
mal hom q no que auengades jutges
segons la veritat del fer hauet tu-
mala estimacio comunamet de so que
veg dels altres qm son bons Car a questa
ira es ab injuria del proisme/ e nou es
la segona. E diu la regla de deo dret
q les coses dubtoses la p q ma segura
deu hom/ elegir. Noten aci los sants
doctors q differencia es entre sospita
equi. Sospita es quant/ a legi/ a deu
mal daltre ab esperanza q de dina/ a la
millor part mas iuby se pella quít lom
sa terra/ a la part p q no uol dubtar
en se q deu dubtar/ e asso es peccat
mortall per la causa/ allegada la qual
sa agiunge quat aquell qui axi jutge
sis mon mahrosament/ o per enuege
o per supbia/ o per rancor q ha aqll
q axi jutge. Noten aci segonament
los doctors q sospita hi ha entres mane-
res. *La primera* si es temana e es quat
alguns a pochos senyals de mal/ e aquells
fer uol axi com si ven algun jone parlar
o qura deustar/ ab alguna jona en po-
blich si lauores ha sospita mal/ ab dos q
fassen/ a uolen mall fer/ e aquest qui axi
ha sospita peccat mortallmet. *La sego-
nda* manera de sospitar se appella porrible
e rahonable/ e es quat/ apparen moltes
mals senyals axi com/ es quat ven res
q algun jone parla ab alguna jone sou
e aparec alguns senyals de anamoramets
entre ells lauores haueu ne mala sospita
ab speranza de la millor part/ aquesta sospi-
ta no es peccat. *La terca* manera de
sospita si es appellada de violencia/ e qui a-
porta forza de creura/ axi com si po veg
q lo jone parla soll ab la jone sola/ ells
he vists nuq en hum matey lit/ o en qualq
altre loch lauores haueu ne mala sospita
sens speranza de la millor part/ no es peccat
Car la dita caritat/ a la dita peccates coses de-
mint dites appar q lo saluador/ enten-
en esta ley condepnar/ aquells qui
jutgen laltre sens e vident sospita/
axi com dit es per q om sent paul.
p. i. ad corinthios. m. Que negu no/

Vulla jutgar son proysme aytí temeraria
ment ans q' vngua ihu xpist q' jutge
en la mort car aytals q' jutis sobre les
coses amagnades a sol deu se p' tanper
eno atí qui no has semyora sobre aquell
qui jutges ans es frare teu. e proysme
e aquesta raho posa sent paul. *Ad Roma
nos. xij.*

*Com poras mls seruar la dita ley q' lxxij
capitolla*

E per tal que lo m

seue mls aquesta ley aporta
hi lo saluador / algus motus.
Lo primer es q' lo saluador / en pena de
ton peccat pmetra q' si es jutgar / en aqll
matex iuhi en que jutaras al altre. *¶* La
segona sies q' se tocha com tu sies peccador
compots presumpit de jutjar / a aquell
qui matex q' meyl peccat q' tu car ensenyas
que non ffas p'zell de iusticia p'q' la iusticia
no uoll seruar / atí matex que / en
senyes contra l'altra per la qual cosa
appar q' est ypoarit quis feny gran zela
dor contra los altres en so q' ell es ma
yor peccador. *¶* Loterc que si uoll be
jutgar / als altres guar da tu matex.
¶ Lo quart es aqsta huma glosa diet
q' si detan mal iuhi no est pont / en
esta vbra per la uia qui dita es sapiens
que p' ton mal iuhi te esta appallada
gran pena apres ta mort. Donchs
no vullas jutjar segons quet mana
la dita ley.

*Poras cosas santas amals homes ne
regimet de cosas spuals*

L a. xvij. ley del.

saluador sies aquesta no
vulles dar les perles sanctes
coses als canis no poses les perles reuati
los porchs. Aquesta sca ley exponet re
migi q' dui aytí la fí e p' intelligencia desta

esta ley es q' les cosas sanctes se en tengun
des en gran reuerencia / aytí com son reli
quies sacramets altars esglesies monestris
t'ps e personas leys e scripturas car totes
estas cosas son santificades e son per les
precioses dela sca religio y p'iana. E p' p'p'
merament les precioses reliquies del
saluador / e dela sua glosa mare sua
aytí com son vestadures / o sendalies / o
lurs spals y matges pené esser tengun
des. en gran reuerencia les reliquies dels
altres sants aytí matex no les deu negun
portar absi mas pasarles ab spual reueren
cia e honor / en lo reliquiar / o sacran dela
esgleya / aytí com la sca esgleya ha ordonat
e appar. *De Reliquis r uenaaone scdm.*
Segonamet los sants sacramets deu
esser hants dui aytí remigi en singlar
reuerencia / aytí com auayello de gracia
e com amadeanes spuals naffres he
maiorment lo sacramet del precios cors
e sanch del nre saluador qui ab tot / estodi
den esser honrat / e ab tenolls enterra
adorat / e posat lo capira e ables mans
iutres e ab spal oio feta p' merament
al precios cors e apres la preciosa sanch q'
son estats preu dela ma redempcio. Per
raho desso deu obsuada la ordmacio
dela / sca esgleya / so es q' negun nos acost
molt al altar ni entren dms los cancells
quils tanque ni negun no gos contractar
les cosas scs qui aytí seruey contra les
quals scs ordmacions fan aquells qui
hoent missa entren dms los cancells es
fregue ab l'altra / e ab lo pueria e ab los mms
sires del altar contracte ab lurs mans lo
calzet / els vestmets / els altres cosas sa
cres hoc alasi dela missa / bassen los cor
porals el altar no contracte que sien
segars es leue del costat delur mulier
les quals cosas son fort letges e a gran
reuerencia del sant sacramet / e contra
la obediencia e ordmacio e bona custu
ma dels sants pares primeris quilo con
tray uolguere faheren heu ordenaren
segons que appar / en lo canons sants e leys
que han leyades. *¶* Molts bestials
homes encara vendran / a hon missa e tu
dran los puez / o falco en la ma e estaran
ab cans en q' veges com son ben dispos

de pregar deu ab les mas iures e de aplicar
lo cor al saluador / aqui present nilo pueria
com / es be disposat de aplicar lo cor a deu q
homies hassen brogit parlant / engr / e
cans biamas Nores meys q quat lo prea
os cors de ihu xpi / saleua nos ajenollen / o
fort poch ms leue lo caparo del cap / o fort
poch emolts son q anar canalcant pla
vila en contrie lo preaos cors de ihu xpi
portant / a combregay / eno descualque
ml / acompayé in qis hfan negua / ianen
aa / ayi qualy com si fossen infello.
Pensa asid eu aqst sant doctor / enostre
senyor quat presa a questr tanta irreue
rencia que lies feta. Mit deq marauellar
sino fa grans venjases de sa / edella per
estes tan grans irreuerencias fetas al sen
yor beneyt se estene souj que los homies
suffre / e en core grans munes e grans
desonors de peccos delurs cases majorment
quat more / son posats en mas de dia
bles. lauors diu a quest doctor / enaquell
matex loch entre tots lmatges de penes
sies la desonor / e confusio / e de peccio quil
es dada per los dimois p les grans ma
uences que han vades ante senyor deu
en e esta present vida. Esobie aso recoz
ta huma istoria / diu hom quis recoloana
es sofferta en los altars quant la era en
la esgleya / e com li tornaren los brassos
sechs segons q dix lo sant / abat / mala
chies empo portant com la istoria es
molt longua / leu ho par de present.

**Quina Reuerencia deu esser dada / als
coses spuals. q. lxxij. capitollan.**

Dela reuerencia qui es
deuda als temples de deu poderos
e als esglesies. Parla aqst matex
doctor dient aqui matex ayi si lo temple de deu
hon sacrificaué boue emoltrons e besties era
atot lo nro entengran reuerencia quat mes
lo xpi deu haue / en gran reuerencia e honor
lo temple / on se sacrificé es offer a deu tot
poderos lo seu preaos fill ihu xpi del qual
diu sent Paul q aquell qui fa turpuit
m macula q aqll destruhira e dissipara nre
senyor deu. O donchs diu a quest sant

doctor q dita a deu ne ab quina pahor por
estar aquell qui lo temple de deu es los
materials e esglesies ha sullates p lucyu
na oper contraries de auaricia o ha aqui
ballat / obulat / e fetes moltes dissolucons.
Legim de Agapito bisbe de pesauro
en ytalha q com hagues son palau estreit
p tal q entps destiu comunament x meia
ua en lasua seu quh estava p caqui
fehna auagnades conuirs hey gehna en
lastiu p q hi hama loch p q ffecti ffecti q
ensa casa la qual letgesa conuignes
a audienca de spa innocent trobada
la vantat li toly lo bisbat / el torna al
pumer estamet so es quel torna / aca
noge simple / en aqulla matexa seu.
Recompta ayi matex Epiffano en la
letra que tramet a desideri. Patriarcha
de antiochia q li dix lo sant / abat Samuel
en gran sagret q li era reuelat que
fedants m desonestants monestris james
no prospaue / en lur afers e q fedar / ne
macular les coses dedicades era aden
tan abominable q ab gum panfeca e
esmena / a hama / a satiffes / e conuenit
ab deu ex / a ley / leu / e terrible saci
legi venat lasua cara dehia en cara
aqui matex aqst doctor diu q fadar
tps esants dies per letges obres e fadar
persones aden dedicades qe com son
monges m dones diputades al seruey
de deu aqst peccat procura / a aquels
qui aptals letgeses fehan grans per
dues de bens e grans malalties e ver
gonyes e confusions e infames equa p
aquest peccat / en special hama deq ha
mituada la vida / amolts / e moltes
grans canallis nere estats venfuts en
batalles e conuerses ne venie souj amala
hi majorment quat continuaué lo dit
peccat. Dehia en cara q fetas les scrip
tures sces per mala vida e per expon
cions maliciosas e bestials remogudes
del ver seny quel sant spyt hi posa o
qui les santes plehicacons omissons fada
ua per mala vida / o exmphis oy pauls
soffistacades qui solament va au com
plaire de quells quiu hoen / en al profit
de lur aias a aptals homies tramet deq
finalment per secucios els porta / agra

vergonya e agran inexpressiu desmatarpos
 Per tot aslo appar com es molt rahona-
 ble a questa. xvij. ley pposada plo saluador
 demanant anof que no bullam dar les
 coses sanctes als cans ni posen les parles
 deuat los porchs Car com qui beua aq
 exponet a questa ley se pot entendre
 de les seues lues sanctes leys e sanctes consells
 emstrays e sacrets aqum amagnats les
 quals coses no deue esser manifestades
 als cans des a aquells qui pugne ni
 als porchs es es a aquells qui inexpressa
 ni a negu del qual purya hom presu-
 mpr que es tal que tot hi es perdut
 iat sia q purya esser manifestat als
 mals dels quals pot hom presumpr q ho
 volen hor ab deuocio e ab rauiencia e
 done senyals dona senyals quels pora
 proffitar

So que pertu vols legudamet faras
 alaltre. q. lxxv. capitolle.

Ll. xviii. ley si es
 aquesta tot so q legudamet
 uolias q si fet per to ppsime
 alle matex faras tu aell. haho ne assigna lo
 Senyor aqum matex co es. **Mathe. viij.**
 Dient car en esta ley sa endoen los altrs
 manaments e consells q han date les leys
 diuinals e los sanctes pphes. E diu asi sat
 agost q en la amor del proxime se enten
 la amor de deu ama lo proxime e aslo posa
 sant paul. **Ro galatas. v.** Que diu que
 qui ama puramet e dret a son prohibime
 tota la ley ha obseruata. E per conserva-
 cio desta sca ley diu lo saluador. **Lucas.**
p. Amaras ton prohibime aqum matex
 exponet ylay la dita paula aqum
 vols per ton prohibime esser amat de
 cor e loat de bocha e ajudat p obra e
 consellat e honrat p conuets p conuets
 senyals aqum antot e per tot de q tu fer
 a ton proxime silo manamet aqum e
 ley diuinal uols seruar. Item ylay q
 exponet aquesta matex a ley diuina
 aquesta sca sappella lig de natura qui
 es compayonya daltre lig natural qui

qui es posada. **Thobie. iij.** Qui diu aq
 es o q uols m q altra fassa atq m tu no fasses
 a altri sobre aquestas dues leys scas posa
 tot son estor sit vols saluar. Atten aq
 be assidu aqst q aquell qui vni ab
 rancor contra lo prohibime o qui malicio
 sament litiacta ma oh nega la paula
 o ha pposit de fer li mal o de procurarl
 aquest vni en la via de deu. e es en pccat
 mortal e en via de de pncio no contres
 tant q lo prohibime la ge pempficar en
 persona o en fama o en bens o q defet
 sia anemich seu amagat o pobloch o hen-
 tana anoure oh age mogut aytat com
 se puga dir ne pensar e esta es la ori-
 nacio de deu tot poteros qui no pot errar
 com sia spallment samesa infirma e
 bonea inexamable. Qui batia sobre
 aqsta sca ley aqum aquesta es fonament
 de pau prospitat dels homes es calla de
 padis la quall iat sia q sia fort deficiell
 als homes mundenals en quat tanca e
 mana la amor del anemich empo es
 sobnanamet present anie senyor deu
 e fort mentoria ales nres aias equins
 procura gran corona en padis ples quals
 coses appar la dignitat daquesta sca ley

Per tribulacions e coses desplacets ras
 a saluar. q. lxxvi. capitolle.

Ll. xviii. ley del
 nre saluador es aquesta sit vols
 saluar passa per la via estrata
 co es seruat adeei obediencia de les leys
 pssedents qui als mundenals appare fort
 difficultat iat sia q als justs sien fort lengeres
 e doltes de portar. Nota asi q lo beneyt sal-
 uador donant aqsta ley dix algues paules
 les quals cascu qui deu teme deu fort
 posar en son cor. **q. Lapi. iij.** e aquesta
 segons q legim. **Mathe. vij.** Que deu
 amena lom a de pncio e molts son aquels
 qui f van per aquella. **q. La segona paula**
 sua es aqsta o com es estreta la ma p
 durable e com son poch a aquells qui la
 troben e van per ella sobra aquesta sca
 ley e scas paules fa mas maximg gran

confia en ell los bons son les honors pates
pates nques e altres miltensales coses eales
quals veure es gran ramey recorre / ape
sar contene tots tps lom fora simatry no
curat del regne de deu / no fahent pufio
ala mort / ni ales penes / etnals les quals
coses en senye lom / orat / e foll segons que
appar plo plant q fan los depnats en in
fern complagse com son estats ayi orats
no curat de efoueridol mas adeltarse
en son q nols pora james aprofitar / ans los
ha procurada la eternall depnacio segons
q legim: *Capitole. iij.*

*Q ueno curiessa molt / a obfuar la dices
les leys. q. i. p. iij. ca. i.*

De r endressar nos
a obseruar les dites leys emana
ments del saluador ell matey
posa *Mathe. iij.* Apres les dites leys
los sequets directoy. Lo primer hies q
aquell qui volia les dites leys emanames
suar deu recorre / aden per cordial oro
ab gran fianca car tot hom qui demana
ante senyor deu pudentment / e ab fian
sa si per seua sera finalment hoit si donchs
sos peccats non enpatye. E proua assolo
senyor. *Mathe. iij.* Ayi qual pare es q
si lo fill li demana pa ell li donas hana pedra
o filli demana pey q ell li do huma ceip si
donchs com vosaltres com fiats peccadors
e mals fets aquest abras filli quat mes
lo pare celestia dora lo be de q es pregat
aaquells qui dignan dignament lo pre
gue. E major met quat es pregat de
tan justa cosa com / es q aell placia que q
fassa seruar les sues grans leys emana
ments. *Lo segon director e aytor*
q lo saluador nos dona per obseruancia
deses leys hies ques ley de males edpan
yes e de falces p q nos incline lo coz / a
peccat mls enguane ab lurs falces doctri
nes e appareas simulades ayi com fan
los falsos ypoctits qui van vestits ayi
com a persones innocentes no en les
paules q han pallades esuag mas en
lurs obres les quals son males. E ay tals
homdes comunament son fort en guollosos

e amats honor / e omers ms q tat altre
eson fort anais en ajustar / e fort malicio
sos etots plens de bay e de males doctri
nes per tayll enpatgen molt a qlls quals
crehen a obseruar so q des ha manat / e
hauegades enpatye los acrene so que
deue cience car son plens de errors.

*Lo terç director a obseruacia de les
leys dunnals demut dices es aquest des
q tot hom sapia q qui no fara obres bons
aaquells sera tremesa la mort / apres
la qual sera gitat / en lo foc etnall / ni
aquell qui sens les dites leys cobres sera
trobat uolia dir paules pintades ni di
aden senyor ni h uolia spit de phia
ni hauei virtut regitar los diables
dels cosos dels homdes ni fer miracles
per en senyar la vartat dela fe car p
aytall raho na des obrats alguns p males
persones ans en lo juhi quat lo senyor
los iurgara ells allegara les dites gracies
q han hautes e obres q segons les dites
gracies han rebeudes ell lo respondra
amats e parties vos demy maluats car no
haueis seruada mes leys emanaments
ans haueis obrada efeta molta iniqui
tat / en vna vida dela qual haueis
guardo aquell q mereyets.*

*Q ue nol dir q lo saluador manaua les
dites leys q ayi com a qll qui haura po
restat / e auctoritat de manar les q. i. p. iij.
capitolls.*

Dites les. x. iij. leys
plo me saluador diu sent matheu
en lo vitz capitoll del seu enage
li q aquelle qui hoien estranen
tore marauillats en la sua alta infancia
enouella doctrina car parlaua / ayi com
aperfona qui haura potestat / e senyoria
eno ayi com prehicane los pharisen e
doctores dela sinagoga / la quall paula ex
ponet / Theofilg diu ayi / a qstra potestat
en la quall lo saluador prehicana era en
smch pints. *Lo primer* car la sua
vida era de fet e mostraua tanta
en la sua sagrada vida qui era sobrana /
met / irreprehensible / e sens tacha / e era de
tan gran edificaco exempli q perfora.

haja tot hom qui veia a confessar que
james no legie m veie m era posible esser
persona de tanta santitat m de tan alta
vida. **¶** Lo segon punt que fahia la sua
santa prehicacio potestativa e desobria
na virtut siera la trascendent/sciencia e
samesa e lum celestial ab la qual ell prehi
caua declarat les scis escriptures e de
nunciat la profunditat dels grs e als
mysteris de la samesa diuinal/ e manife
stet/ ab spall edificacia de paula la via
del regne/ e la nobleza virtual/ e la tur
pitut dels peccats e la oribilitat de les
etnals penes e la magnificacia del regne
de deu. **¶** Tercer punt siera car lo glo
rios senyor/ reia digna de gra reuerencia
e honor de sobman a la hoz la multatut
dels grans e poderosos miracles que ell
fehia manat a xi com/ a senyor de tota
creatura la qual cosa james no estech
vista m semblant/ horda m escripta per
neguna secta m persona del mon. **¶** Lo
quart punt es qui reia la sua reuerent
prehicacio actiuatable/ e fort senyorud
e marauellosa siera la balleza e altesa
e nobleza de la sua eloqncia/ qui era a xi
vina belle/ e nouella e penetrant q tot
hom dignera q aquell ho apparia que no
fos de aquesta vida ans q fos fet nouella
met per lo omnipotencia de deu e denallat
del cell enteria per tot lo mo atirar ala
gha del regne de deu. **¶** Sobre asso du
aquell sant Ceuerq en lo seu dicta q
estech en son temps reuellar q tanta era
la balleza e altesa e excellencia de la
prehicacio del nre saluador q los angs
de deu circumstans e los diables quill
hoien prehicar tors estau marauellats
en la resplendor/ e gracia e balleza/ e or
nament de la sua sca paula de la qual
profitant dauu dyx que sobre los seg
labris siera p deu escampada e es copi
ata e multiplicada la sua gracia of en
sobria gran/ e en gran excellencia.
¶ Lo quit punt qui clarificaua la doctri
na sagrada del nre saluador/ e la reia
vigorosa e potestiva e desobria virtut
siera la sua paula e la ensenyaua de est
de gran actiuat/ e desobria excellencia
e reuerencia. **¶** En aq aqst sant doctor

basilio a xi q iasua q la paula e prehicato
del nre saluador fos a xi alta e dignitat
mcomprehensibla. **¶** En po no amollia m
trana los coratges de tors car a qm sa
cretamet era en causa de fellimet gu
en lo peccador de la gracia prestinam
don vema gran dispoicio en los rebelles
a conuertir/ sa a ell p be q ell prehicac
altamet/ e p mancia de sobria alta ex
cellencia per q un aqst sant doctor p
ques marauelle los homes silo simple
o gran prehicador no pot tirar los malos
homes p la prehicacio/ cert ptal quant
los coratges de aquells qui hoien no son
hutat m ablamts per la gracia de deu
m elle noy fan negua dispoicio luyant
se de peccar/ e falent obria virtuosos.
¶ De tota mala aumetesa m fan conti
nuada m feruet ord m de qm m al
moyna quison bens prouocats nre
senyor a dar copiosamet la sua gracia
a aquells quils fan.

¶ Com dades les leys dona lo senyor los
consels euangelicals e quina diferencia
es entre manaments e consells. **lxxxviii.**

¶ Ultra les dites leys
emanamets dona lo nre saluador
als sants a a apostols e aquells
qui uolen saguir via de perfectio dimeros
consells per profitar/ e puyar en estamet
de perfectio. **¶** Nota aq que ultra les dites
leys ne dona lo saluador moltes daltres
contegudes de uall les quals no he volgu
des assi posar per no torbar lor de de la
istoria del libri seguet/ e ptal q aquest
noy tingues massa materia e lo sagut
nagues massa potha. **¶** Nota aq encara
q gran diferencia posen los doctores en
tre los manaments/ e los dits consells.
¶ La primera diferencia siera car tot hom
hauent bestat/ e dat/ o hns de discrecio
estengut/ als manaments seg mas no
als consells. **¶** La segona q los mana
ments fore dats en la bella lig per
moyses de part de deu. **¶** Mas los con
sells son dats en la lig/ nouella per lo
fill de deu ihu xpust. **¶** Atre aq encara

q los consells del senyor son molts els prin-
cipals son los següents. **Lo primer** es q ell
consella a aquell qui uoll esser pfect / de
renegar la ppria uoluntat / e de viure sots
obediencia aqst / consell / es. **Luc. viij.** hon-
dui axi aqst qui uolia venir apres mi / re-
nedi la sui ppria uoluntat / e prena la creu
de penitencia e sanguiscam. **Lo segon**
es de voluntaria pobretat. e es. **Luc. viij.**
Don diu axi aqst qui no renunciará
atot / aso q possehex no pot esser mon-
dexeble co es enlestament dela apostoly-
cal / e uangelicall pfectio. **Lo terç** es
Math. xviij. **Don** diu axi son alguns
qui son crestats per hauer lo regne de
deu quiu pot tenir qu tngua aquell
segons la glosa de sent ieronim / es
dit / axi castat qui per amor de nre
senyor auaca ppetuall castetat /
Lo quart es de caritat. **Math. v.** E
es q al enemich qui ha ofes te offertes a
hom harte a ell / e a reconciliar / e de manar
perdo m contendre / en iuli ab negu e a
soferir pacientment / casto per tot / amor
de deu. **Lo quint** es de plena misericor-
dia e posell sent mathen quinto. E
diu axi atot hom qui deman dadas
effaras misericordia. **Lo vi.** es q nre
afirmar / o negar sia simple sens iura-
ment / mas q solament / digna axi es
o axi no es. E possa aquest consell sent
mathen. **ca. quinto.** **Lo sete** es aquí
matex / e es no solament / es quuar la
ocasio q aporta hom a peccat hoc en
cara / es quuar les coses legudes de les
quals lom porja pendre motiu / a peccar
aquest consell prene alguns doctors de
aquella paula que posa lo saluador aquí
quant diu. **Si oculo tuus dext. d. q.**
Lo viij. es aquí matex / e diu que
lo be q faras si axi sacret / q lo q faras
latua ma dreta no ho sapia la mestra
co es q sia atot hom / amagat / aptant
com legudamet purges. **Lo noue**
es q de no hauer cura aguda dela pro-
missio teplorall al hom dat al seruey de
deu Car sibe los serueys deu not de
sempara E aquest consell hy dts dts
del saluador. **Math. v.** **Lo x.** es
coreguy lo prohibime dolcemet en les

venals colpes perq no cage en les mortals
E aqst consell trahent los doctors del
manament dela correctio fraternall plo
saluador dat / molts daltres sants consells
per tangemys als pfects dona lo saluador
mas los .x. de mit dts son los pncipals /

Per que lo saluador no uolch per si ma-
tex scruie ses leys m los consells. **Ex. lxxv. ca.**

Don sen así los ^{doctores}
q lo saluador nre ihu xpist no
uolch per si matex escriure la
sua sca doctrina e uangelicall ne la sua vida
mso q hane dit dell ne dire de uall / ans
uolch que tot / aso fos escrit per los sants
euangelistes casto per les rahons següents.
La primera es per venire / e coneguer
la sua pregona humilitat / car iasua que
ell pogues aso hauer fet sens rota super-
bia. **Empe** deuant nostre / esguart no
aparaquera / axi altament la sua prego-
na humilitat / e per mespreu de nre
nall glia e honor com fa ara cant be-
hom q ell no ha res sent de simates ne
uolch ne per mes ell uolch q dell fos
res escrit ans per altres capres la mort
ses escrit so q dell legim / item conua
que per confirmacio dela sua sca doctrina
la escriu sen les feu siues sca e altres
obres e conuersacio sobres virtuosa e la
sua prehuacio celestia e los grans e
molts miracles q ell fell preycant / al-
mo e la sua gran fama que ell hac per
tota latera les quals coses appare / al-
nre iulu q parlant continuamente que
appar molt / mls que degue esser
esrites e creatades per altres q no pell
matex. **La segona** raho es car los
grans fets abans se deue posar en
execucio ques posen en q escrit axi
com uehem dtes annuals e registres e
canoniques dels pnceps. **Com** donchs
dels pncipals attes qnt quell saluador
hama / afez fossen la nra redempcio la sua
mort / e pacio la sua ascencio e apres la
missio del sant spyt / conema donchs
que totes aquestes coses se posassen /

pumeramet / en exercicio ans qres desso se
posas en esart de ques sagney q aquestes
coses a escarme nos dema fer per ell
mas per aquells qui tot ho han vist
acertamet sabut per altra via :- :- :-

Com ne per q ha elegits los quatre
euangelistes escarm los manamets ha
consells. *q. lxxxij. capitolar.*

Atten assí algúis
punts q tocha sent agosti
en lo libra dela concordia dels
euangelistes. Lo primer es q la proupte
cia eternal ha clers per d'at testimonh acabat
ahñ xpist los quatre euangelistes / en nom
bre no p'olt gran p no emp'par la ma
facha mamoria in tan poch q fos massa
dubtosa e iardia q segons / la ley diuinal / en
bocha de dos o detres estigua bastant
testimonh de veritat. En po asobres abu
dancia in ha posats la samesa de deu
quatre / casso axi matey per amaguar
misteri quis conte / en lo nombre de qua
tre qui es quadratura significat ferme
tat. Car figura de quat tors tps sagia
selhent ferma per q partay ala doctrina
euangelicall la quall es x' ihu xpist / e
per los vicaris en la terra confirmada
e moltes altres vies axi com appar / en
lo primer libray dela suma theologica lar
gamet. **Q** Lo segon punt tocha sent
agosti en lo dit libra primer dela con
cordia dels euangelistes com axi entre
los quatre euangelistes lo primer / ell
dezer fan testimonh de vista e lo segon
ell terç fan testimonh de honr a ente
dre als esdegnadors en la sca esgleya
xpiana q axi son dignes de esser elegits
a aquells qui asso q dien han hoit de
persones antigues per les coses que han
dites sabere per veure / e per honr an
tentich com aquelles qui ahull ebehe
ren / maiorment / cant los hñs e los
altres son se approuada vida. axi estech
pumeramet de sent march qui fa
testimonh de horda qui estech spall
dexeble desent pere / e lo seu euangl

es estat / aprouat per sent pe ell lura
ala sca esgleya e per esser prehicat
e elegit per ella segons q posa sent
jeromim. *In libro illuminum viroz ca.*
vij. Axí matey sent luch qui fa testimonh
de honr / estech in mobile compayo de sent
paul qui segons q ell matey diu. *ad*
galatas primo. hac / esabe lo sant eua
geli p ianellacio de ihu xpist / hac del dit
sent paul / e dels altres / axi lo sant
euangeli axi com ell matey diu en lo
primer capitoll de son euangli. En ma
jorment hi estech informat per la gñosa
regma del cell madona santa maria
dela qual estech spall scriptor. **Q** Lo
terç punt / e q lo dit sant agosti en lo
dit libra posa e es q sent / march / esent
luch fore posats en mig desent mathen
e desent iohã / axi com dos fills al
mig de dos freres e qui dells agueren
grans in formacions axi matey / en so q
hen esart / Es primer sent mathen la
notacio del qual es certa pell en lo
euangeli en lo quall lo saluador / ensenya
la plenitut dela sua virtut com dela
taula deles rendes hon se dien de
grans falces e si fan de molts falsos
juraments e de qui ell pres hom lo qual
fon detanta virtut / e de veritat que
es lo primer / euangelista. Lo dezer es
sent iohã fi dels euangelis adonar / a
entendre q los sants euangelis tots en
tene aprehicar / al no purtat de vida
e amor a deu sobre totes coses e apres
la etnall contemplacio del regne de deu
les quals coses x son totes significades
en aquest gños apostoll qui estech de
singular purtat car estech verge / e
ama ihu xpist de spall amor / e ell
estech caramet / amat / e estech leuat
sobre tots los altres en contemplacio
dela diuinal / essencia / axi com / en
senya en lo primer capitoll de son
euangeli e la santa esgleya li fa gra
testimonh. **Q** Lo quart punt posa set
agosti en aquell matey libra e es que
negu nos marauell p q los sants eua
gelistes han parlat / axi d'inersament
que appar / en algus lochs q lehu sia
contrari al altre car asso ses axi fet.

per spall ordinaçio del sant spyt. **P**rimme
riment per lumpar dela vauitat euageli
call los indignes qui no meyen / en aquella
m per aquella esser illuminats ans me
reyen / en lurs intelligencias esser et en
seguats. **S**egonament / ses ayi fet p
exercitar la diligencia dels homes spuals
e lo lur merit sen crey molt. Car quat
no troben q sots la gran speransa de con
trauetat / sta amagnada la vauitat
la uores la ffe los na crey la gracia els
illuminara la lur intelligencia enscar
la vauitat dela sca scriptura. **T**ercament
car silos sants euangelistes haguessen
dites vnes mateyes coses ex huna ma
nera lur testimon fora estat sospitos
vehen comuament q si algus testifique
deuat lo iutge si concorden / en lo pyn
cipall si empo diuisifique / en cau com
lur testimon es po auctench. **O**rdona
donchs lo sant spyt q ayi plassen los
sants euangelistes diuersament per q
apagues q entre ells haguessen con
cordat deplar per hua mania mateya
mas parlare / en lo so deles paules di
uersament / empo en la vauitat tots
concordats / atsia q en diuerses lochs
etps ho hague / escrit. **E** lo quit pit
es qua aqsts sants quatre euangelistes
en cascun testament son stats denunç
ats ayi com asants e vertaders e au
dells dela doctrina euangelical / ayi
com appar. **E**zechiel primo e apochalip
iii. **C**aqui matey son estats mostrats
per diuerses figures. **E** segons los sants
doctes sent matheu es figura aqui
p la sca figura del hom / aqui aparec
car posa la genacio de ihu xrist se
gons hom ayi com appar / en lo primer
capitoll de son euageli. Sent march
es figurat per la figura del leo qui
aqui matey aparech car posa p la larch
la resurreccio del saluador q lauores
se / ensenya / ayi com aleo p la victoria
que hac dela mort / e dels diables.
Sent iudch es significat per la figura
del vadell qui aparech aqui matey
significant ihu xrist / esser sobrian
sacerdot lo qual cosa es dada / aente
dre per lo vadell lo qual sa sacrificana

per los sacerdos. **E** per tal comesa son eu
geli per lo sacerdoti de zacharies pare de
sent iohan bapista. **S**ent ioha es signi
ficat per la agulla Aquila qui aparech
en les dites visions mateyes demut
dites de Ezechiel / e del apochalip. **E**
asso car ayi com laquila uola sobra tots
los et ancels ayi aquell parla del sal
uador po alt q tots los altres declarat
la sua diuinitat / eternal segons que
appar / en lo primer capitoll del seu / e
euangeli.

Com deue hauer m per q los sants appls
e euangelistes en sobriana Rancencia?
q. lxxij. capitolls.

Perso qui dit es
demut en aquest libre appar com
lo saluador informa lo sants appls
e aquells qui hama / atremetre aprehcar
al mo de diuerses virtuts per clars e amga
bles documets per altres leys e celestials
consells per tal q lo mon vehent los dits
prehidors esser de tanta vida e actament
alun doctrina de tanta excellencia / abans
q fos triat / alexi peccat / e aseguir la virtuo
sa / e feta una del regne de deu. **D**e aqsts
parlant Gregori nazarenq en hua hum
ha dix ayi Tot faell xpia apres deu
ela sua gloriosa mare deu hauer los sants
e apostols en sobriana deuocio e reuenca
los quals lo saluador elegi en sa compaya
ells informa per grans documets e exem
pls els ama de spall / amor / els honra de
familiar compaya. els compli de sant spyt
ells feu princeps dela sca esgleya. ells
dona al mon ayi com a excellents lumina
ris per lur sca vida e prehicacio ells comana
les claus celestials ell promes q serne iutges
ab ell en lo dia de reuer. **E** apres q seuren
ab ell en paradis sobre .xij. cadres eccellents
englia. **Q**uests donchs tan alts patios
dun aqst doctor hajam tota tps en spall
honor preguat los q sien nres aduocats
ab los sants deyebles e euangelistes. **E**
ayi es acabat lo seten libre dela vida de
ihu xrist hon es dit com lo senyor appella

- ¶ Com apella sent Mathen. *xxvii. ca.*
- ¶ Com scusa sos deuebles de desjunar / e com per fam fregauē les spines. *xxviii. ca.*
- ¶ Com illumina lo seichs. *xxviiii. ca.*
- ¶ Com informa los sants apostols ans queles tramates. *xxix. capitoll.*
- ¶ Encara lo senyor continua la sua informacio. *xxx. capitoll.*
- ¶ Contemplacio sobre la missatgeria dels sants apostols. *xxxi. capitoll.*
- ¶ Qui zong / en senya ne q'oy lo senyor quat foren benguts sos deuebles. *xxxii. capitoll.*
- ¶ Com desmich pans etc dos pesos sado lla lo saluador. v' m'ha homes meys de fombres etc infants. *xxxiii. ca.*
- ¶ Contemplacio sobra ladita cena. *xxxiv. capitoll.*
- ¶ Com lo saluador scusa sos deuebles freguats les spines dels camps per fam. *xxxv. capitoll.*
- ¶ Per quall necessitat pot hom leuar la ley. *xxxvi. capitoll.*
- ¶ Com guaray aquell qui haura lama secha e com estrech per asso impugnat. *xxxvii. capitoll.*
- ¶ Assi comten la disputacio q' lo senyor hac ab la samaritana. *xxxviii. capitoll.*
- ¶ Com vanguere los deuebles marauel late com ihs plana ala fembra e aqui gran esclamacio. *xl. capitoll.*
- ¶ Com prehicana lo senyor als gentills si ell haura manar lo contray. *xli. ca.*
- ¶ Com guaray lo malalt qui jahia en la

- probaticha piscina. *xlii. capitoll.*
- ¶ Com / escusamet scusa q' ell legudamet podia obrar / en dissapte. *xliii. ca.*
- ¶ Com / escusa / amagdarena quat no ajudana / amartia / acuynar. *xliiiii. ca.*
- ¶ Qui es obligat / a contemplar. *xlv. ca.*
- ¶ Com guaray lo fill del rey patit. *xlv. ca.*
- ¶ Com resuata lo fill dela vidua en la ciutat de Naym. *xlv. ca.*
- ¶ Com prehica la pabola dela lanor caygu de enlo camp e entre pedres espines. *xlv. capitoll.*
- ¶ Com los respone ladita pabola. *xlv. ca.*
- ¶ Com los prehica q' molts reys e pphes haura desitgat de beure so q' ells behien / e aqui exclamacio. *xlv. capitoll.*
- ¶ Prehica la pabola daquell q' sembra bon format / e lanemich / sembrali / sifa / ma e iubi. *l. capitoll.*
- ¶ Prehica la pabola de gra demostalla e l'altra del leuat quis tira soptosamet tres sachs de fayna / e altre del tresor trobat / enlo camp. *li. capitoll.*
- ¶ Prehica la pabola daquell qui ven tot quat ha per comprar huna bella pedra. *li. capitoll.*
- ¶ Prehica / als pabola coes dela exanega quis gira en la mar / en laquall se ajusten de tots peys. *li. capitoll.*
- ¶ Com / escusa sos deuebles per q' nos leua / uen les mas. *li. capitoll.*
- ¶ En senya com no deu hom pressar scan / doll passiu en homes maliciofos. *li. ca.*
- ¶ Com impugna lamahia dels pharises e lur gran auaricia. *li. capitoll.*

- Com se son tengut pare e fill e fill e
pare: .Lviij. capitoll: .-
- Com sana la filla dela cananea. *lvij. ca.*
- Com guaray gran multitud de malalts
e com de set pans e alguns peyxons
dona copiosamet, amenjar, a quatra
mija persones. .Lviij. capitoll: .-
- Quant lo nolguere fer rey, e ell fugi.
lvij. capitoll: .-
- Exclamacio sobre lo mal regimet dels
senyors. *lvij. capitoll: .-*
- Continua la present materia parlat
dels mals regidors. *lvij. capitoll: .-*
- Com dellina sent pe quis en entrava
per la gna, auayll e com sana molts
malalts. *lvij. capitoll*
- Que respos aqts quh demanau
senyal del cell. .*lvij. ca.*
- Com lo conforta en la esperansa quant
lo pa los falh. *lvij. ca. .-*
- Com sent pere lo confessa de part de
tots los appls que ell era yst fill de
deu viu, e ell li promes les claq dell
regne celestiall. *lvij. ca.*
- Altres contemplacions sobre bes coses
tochades en lo p^o p^o precedet capitoll.
lvij. capitoll.
- Com los deebles lo preguaie quel dixes
per q' ells no huan pogut guarir lom
lunatic. *lvij. capitoll.*
- Com sent pere paga lo trahit, ab lo
diner que troba en la bocha del peyx.
lvij. capitoll: .-
- Com lo salvador los dix qui deya es
mayor entre ells. *lvij. capitoll: .-*
- Com loba molt huiltat e esquyar

- meyspresar laltre. *lvij. capitoll: .-*
- Com som tengut de corregir aquell
qui pecca. .*lvij. capitoll: .-*
- La mania com deu corregir nostre
prohisme: .*lvij. ca.*
- Que leyen les injurias rebertes. *lvij. ca.*
- Conforma la dita sija e prouala per
istoria: .*lvij. ca.*
- Com no es legit al hom leyar sa
muller sino per fornicacio. *lvij. ca.*
- Com es bo alguns pendre muller e
altres no. .*lvij. ca.*
- Com li offerie los infants patits els
beney e dix en qn pill vj lom rich.
lvij. capitoll: .-
- En q' esta la difficultat dela salvacio
del hom rich. *lvij. ca.*
- Com promes als appls cada una judiciall
per lo meyspreu de les coses del mon:
lvij. capitoll: .-
- Per semblansa del senyor dela bnyra
declara tot lo proces de natura humana
en lo pat q' deu feu ab ella del comensa
met del mo en sa. *lvij. ca.*
- Com sa thia lo supplica q' sos fills li sigue
sen en lo seu regne al costat, e illumina
aqui dos sech. *lvij. ca.*
- Com guaray lom sort, enunt posant h
los dits en les orelles. *lvij. ca.*
- Illumina hu sech posant h desq' les mas
banyades absa escopina. *lvij. ca.*
- Com repta sent pere q' hoy que no
morra e co dona, a qui s'inch informa
cions als appls. *lvij. capitoll: .-*

- ¶ Com p' dues compaciōs lo ensenya q' ell conuersaria r'ahonablament / ab to los peccadors p' saluar los. *lxxxvi. cā.*
- ¶ En senya lo per istoria q' ell es com apare que ha pietat del fill q' ha euat contra ell. *lxxxvii. cā.*
- ¶ Proua lo senyor per istoria con deu hom prouehir ala mort. *lxxxviii. cā.*
- ¶ Qui es bo ad ministrador en les coses tēporals. *lxxxviiii. cā.*
- ¶ Proua per la istoria del rich / et el pobre latzer leuios quin pill / es viuere carnal mett / n' gelosament. *xc. cā.*
- ¶ Com hauez massa habudancia es pill al cors e ala aīa. *xc. cā.*
- ¶ Proua lo senyor so qui dit / es per la seguet istoria. *xc. capitoll.*
- ¶ Com nos informa / ano amaz les r'ases ne pompes mūdenals. *xc. cā.*
- ¶ Com lo saluador nos informa amēss' p' far los bens mūdenals e q' tots tps q' prouehiscam ala mort. *xc. cā.*
- ¶ Com so qui dit es p'tay m's als regets e p'essidents. *xc. capitoll.*
- ¶ Exclamacio contra aquells q' tots tps seiran la vanitat del mō eno curen de deu. *xc. capitoll.*
- ¶ Com lo senyor nos informa amēss' p' far lo mō. *xc. cā.*
- ¶ Com lo senyor nos informa q' atena q' haue areta comta de tots los dons que hauem rebuts dell. *xc. cā.*
- ¶ Proua p' istoria so qui dit tentost. *xc. capitoll.*
- ¶ Continua la dita istoria. *C. cā.*
- ¶ Com los diuins tractare que sa p'hibicio fos mēss' p'efada. *C. i. capitoll.*
- ¶ Com lo difamare que ab ajuda dels diables fahia sos miracles. *C. i. cā.*
- ¶ Dela m'prouada malicia de aquells qui dehiq' que ell gitaua los diuins p' nom de balzabuch. *C. i. cā.*
- ¶ Com m'pugna aq'ts qui demanauē q' donas de si testimonij per senyal del cell. *C. i. capitoll.*
- ¶ Que aq'ts no son majors peccadors qui more ap' letge mort / corporall. *C. i. cā.*
- ¶ Com guay la fembra' qui anaua corba e esenya' quis saluara' e quinno. *C. i. cā.*
- ¶ Com ensenya' q' no haui ap'hor de hōes elle profeta la gran p'umcio q' haure per la p'secucio dels santa hōmes. *C. i. cā.*
- ¶ Com nos deu hom p'posar / als altres si donchs no uoldis esser desonrat. *C. i. cā.*
- ¶ Qui fa cōuit p'ueramet deu entendre als pobres e per q'. *C. i. cā.*
- ¶ Com los mūdenals rebuge lo cōuit q' deu los ha fet / en esta vida. *C. i. capitoll.*
- ¶ Com sens cautat nons profita' agha res que fassa. *C. i. capitoll.*
- ¶ Com deu hom / apat simatex / clos altres es deu hom guardar de tornar atrao. *C. i. capitoll.*
- ¶ James no deu molt / estimar ne p'essar res q' hom fassa per deu. *C. i. cā.*
- ¶ Com lo saluador guay deu lebrassos. *C. i. capitoll.*
- ¶ Com deu hom p'eguar / ad eu continua ment. *C. i. a. capitoll.*

Que la oró es horda: quat hye de cor
humill exmphi del publica: et del pharisen:
C. xvi. capitoll: -

Adolt/ara: lo senyor voleia venjar preta/
met he prouen p istoria: - C. xvii. ca.

Istoria de aquell qui caygue en mans de
ladres e estech/ ayudat p lo samarita:
C. xviii. capitoll: -

Com lo saluador satransfigura al mont
de taboz. C. xix. capitoll: -

Com ha dos adueniments de ches. C. xx.
capitoll: -

Com veg malaex/aaquells qui meyspre
sen la sca prehcacio. C. xxi. ca. -

Com los iuhes vengueré en conaxa/
sa de ihu xpist. C. xxii. capitoll.

Com los iuhes nohan negua escusacio de
no conaxer ihu xpist: - C. xxiii. ca. -

Suma de totos los capitols. C. xxiiii.
del. v. ten libre: -

35
A ci comensa lo. viii. tractat vell.
libra de la vida de ihu xpist. E pumea/
ment de la sua prehcacio e celestia/
doctrina: -

Pumea capitoll: -

L D. viii. lib.
de la vida de ihu xpist/
sa sagues en lo quall ha/
ue atracar de la estioffa/
prehcacio e preciosa doct/
na del saluador: e alca/
confirmacio de aquella feta/
per innumerales miracles

Nota assi en aquest pas
empo que assi no sagues lorde dat per los
euangelistes en recomptar los miracles ne
los altres fets del saluador car ay tall orde
nos poua/aci be continuar com so q le hu/
om primer laltre ho posa darrer/ e laltre en/
mig/ e laltre ho calla de tots pñts. Ca qsta/
poth asser la raho per q sent mach no sua
en son euangel lorde de la istoria segons
q om sent ieronim. Per q ab la gracia
del senyor dar hihe aquell horde qui m/
sia vitgares q sia p comnet/ ampla mebrar/
les coses quis han/atom/ e qui mls se luyne/
de embarassar lo cap de aquells qui assi/
legua. Primeramet donchs nota assi/
q segons q recopta sent mathen. ca. ij.
E es stat/ ay matey tochat p larch de sa/
en lo. xviii. capitoll del seten libre q
sent iohan stat pres tremet alhu xpist
dos vessos dexebles per interrogar lo
siell era aquell lo quall laley dinnall/
denunciava esser promes perden al mo/
per saluarlo. E om aci illars q aquesta/
questio nola feu sent ioha p que dubtas
en ihu xpist q ell no fos aquell mas
so om com fos per lo sant spit informat
q ell dema pendre martir en lo carcer/
hon era e desitgas q sos dexebles apo/
sa mort sagusen ihu xpist/ e nos esca/
passen ms desmassen ayicom/ onelles/
sens pastor p tall hremes los dits de/
xebles sabent q per asso q lo saluador/
fara conja denat los dits seg dexebles

elle auyen vera conaxensa q̄ aquell era lo
 saluador del mon axi com a receptor. Cay
 estechiffet. Carlo saluador feu deuat elle
 los miracles q̄ ysayas hama pphetars que
 fana. *ysaie. xxxv.* En altres paules co
 es q̄ per lo saluador serien illuminats los
 sechis e los contrets e los labiallos serie per
 ell mirats e los forts horien e los morts
 ressuatane elle pobres contra custuma
 ancha serien mestres de vartat axi co
 se fet aparech en los sants appls que no
 contrestant que fossen pobres. Empe
 apres ihu xpist elle son stats maestres
 pares de la vartat de la sca fe catholica.
Q Attenets donchs als miracles de ihu
 xpist fetes deuat elle los dits depebles
 deuant fore confirmats enso q̄ sent ioha
 dehia de ihu xpist coes q̄ ell era incarnat
 saluador del md̄ per raho desso apres la
 mort de sent iohan los se q̄ depebles sa
 guie ihu h̄st d̄s quals lo saluador feu
 alguns depebles sens ells trames apres
 de dos en dos entots aquelles viles e
 lochs plos quals ell deua passar anant
 en iherusalem manat los seruar aq̄lles ay
 monis q̄ demut haue postades en. *xxi.*
 capitoll del seten libre largamet. Nota q̄
 abans quel saluador fahes los dits mira
 cles deuat los dits depebles de sent
 iohan ja haura molt prehicat e fet
 moles daltres miracles del primer dels
 quals estech com mura argo en vi en
 les noses dels quals parla la carpura.

*Del seu parla e conuersa. De vestir
 e altres coses de les quals iademut
 p altres doctores es feta mencio.
 f. ij. capitolls*

Q Regorus *idoneas*
 en la homia de pastore posa
 als sus puntes al xposit. **Q** Lo
 primer es aquest q̄ tota la aia del homi se
 deu escalfar e inflamar quat se pensa
 aquell sacrat senyor venci ala publica
 prehicacio q̄ fen entre los homes. **Q** E pu
 meramet si pensam com ensenya aq̄ta
 dunnall cara etota fuerent longa e

se q̄ com clara perla gran penitencia q̄ despuys
 que nasch al md̄ hama feta les selles q̄ hama
 altes e pontades e lo nas gran e bell e lo
 front ample e la bocha pochada e les dents
 forts e belles e blanques e la barba pogueta
 mas be forcada los hullo forts e bells e que
 sa com gnassers e los cabells fins al muscle
 de d̄mats acolor de castanya la sua ven era
 tuball e penetrat e lo seu sguat axi re
 ueriat que sobtossamet prouocaua lom
 apahor e atemor tots tps anaua ab cara
 caucio de d̄mada vers latera plana ab
 gran grauntat e pes e fort assossegat
 e madurament sinegu nolgues ab ell plax
 pra salut dese aia ell lo rabia fort amoro
 samat e traua axi lo cor del hom q̄ null
 tps se volguera hom del partur hama les
 mans longues e ab fort belles dits e los
 brassos fort responets ala sua estatura sino
 q̄ ere descarnats los pits amples e les
 espalles belles e amples e la altesa del seu
 cors tema e igualtat car m̄ era dels ma
 iors m̄ dels manors mas decantaua mes
 a granesa car era gran conuenientmet e
 anaua descals E es uer q̄ alguns han dit
 que portaua cendales axi com los appls
 no portaua calses mas portaua panys
 e camissa no portaua era vestit de dues
 gonelles no de coloz q̄ li bastane fins
 als peg sobre les quals portaua portaua
 vna vestadura de filadis moiat laquall
 no era cosida ab aguya ans lali feu la
 gloriosa mare sua ans que ell nasques
 della e crexia ab ell E aquestes vestadu
 res eran amples majorment la sobrana
 e en vers lo cabes era axi ample que li
 caygues p los brassos sino q̄ ell les plega
 ua deuant lo coll e lo plec aquell ell
 estreya ab huma spma lingua Apres
 era senyt ab corda groceta de cane
 e tema abrigat hu mantell de burell
 en la manera en q̄ comunamet sa pinta
 esse abrigat la longesa de ses vestadu
 res era fins ala clauila del peu e quat
 prehicaua alsana la ma dreta tenet
 dos dits leuat en alt e atotes coses
 eren en ell significats als misteris del
 seu sacrat auenimet e de la legacio q̄
 hama empada assi iactia q̄ demut en
 lo. *xxi.* capitoll del quist libre haze posada

la figura del saluador segons que's compte
en los annuals dels romans. Empo ptant
com aquest doctor recompra p'q' spacio
samet emls amb virgines pertall leyda
e posada altra vegada:-

Com prehicat/ensenya tota via de santedat
e pastor de les añas. f. m. ca. :-

L segon punt
de aquest doctor en esta
materia en la dita omnia sies q'
lo saluador beneix comensant a prehicar se
ensenya esser vengut aya com abon pastor
segons q' ell mateix o dix heu hané. *iohanna*
.8. O tu aquest ab quat trebayll edifi
gencia e ab quat lasset dessi mateix ana
ne sens negun repos per les Cmtats viles
e castells de aquella terra prehicat infor
mant e edificant etirant les gentz que
fahessen penitencia denunciant los lo
regne de deu. O ab quata dolor etre
chament del seu sant spit veia denat
si aqlls q' sabia que ere diputats a snall
dempnacio. O e ab quat plaer e goig
rehebia los peccadors qui venen ala sua
misericordia ne james dix de no anegun
ans per tirar los mlloz los ensenyaua
especiall amstat meiant e beneix ab
ells aya com appar desent matheu e
zathen e de molts altres. E per raho
de aso murmuraren molt contra ell los
phariseos aya com legim. *luca. xv.*
De quals lo piadors senyor resposta diet
los que per los peccadors aluuar/era ven
gut per q' nos perdesen e danells exim
pli del bon pastor lo quall si ha cent
ouelles ento desent en per hua de a
quells empo ell leya les. *exchm. e cerda*
aqlla que haya pouda fins q' la troba e
trobada posales sobre lo coyll e ensenya
gran goig/afos amchs dient los ques
halegre car la houella q' haya pouda
ha trobada. E per aso ell applicaua per
subtill intelligencia/assi mateix car/ell
era aquell bon pastor qui era vengut
fcar lom perdut que ell seposaria al coyll
Car lom pout ell los posa al coll lo idm
q' sobra lo seu precios cors estech posada la

la creu per los tres peccats dela qual obra
ell feu despuy gran goig/efesta ab los
angells quat dls homes saluats ell/rapa
ra en paradís les angelicals cadues:-

Com prehicat dona forma de prehicar ala
següers prehicadors. f. m. ca.

L o terc punt de aqst
mateix doctor sies q' lo senyor co
mensant a prehicar pobligament
dona forma e mania de prehicar als sagüts
prehicadors. *Primum* quat comensa
a prehicar en edat de .xxx. anys. E aso feu
contra aqlls qui sens que no han cura de
añas nels es manat ney son necessaris
ny han per oficia se proane p'biao la qual
cosa es dar senyall de gran presumpcio e
supbia e ells so senté omis simateixos car
troben gran delit en esser loats delur
p'biao ells desplan q' ny hage demylors
o q' no sien placentz al poble ne farien aya
mateix uolenter hu acte m obre humill m
delur py meyspren/ o obieccio con fan/ a
quell per lo qual desitge esser hoirs e
pressats en pensen guanyar/almeys gra
nom e fama. *Secundum* aquest doctor
guarda lo diuom com te aqsts ayals
enseguats e en cadenats ebe estrechs.
ab la cadena de supbia com aytat com
pus presumpciosament husen de lur prehi
cacio aytat aytat mls far ml soffren
correccio de hom del mo ne james conegre
lur peccat. Com donchs la prehicacio
sia dels pa als officis/ o quax dela santa
esgleya noy deu los prelats hsenca smo
homés ja de edat de .xxx. anys. Car per
dar desso exemph lo saluador comensa de
prehica quat hac .xxx. anys ne p'ca pach
lo prelat q' porta lo officij dela santa
prehicacio aten gran meyspren quell
coma/ ayones e a persones mepres e de
poch debe m es dupte ne que m'e senyor
no redorn aquest peccat sobre lur cap donat
los souz al poble a gran meyspren e escan
dels mateix e delur officij. *Tercio* lo sant
abat dicens q' dels grans peccats que lom
poua cometia era profanar/edar/ames
pren les coses sces aya com son dar ameyssu

officis sants axi com son officis de regimets
he offic de prehicar he offic de contrastar
los sants sacramets e aytais officas posar
seiciments en mas de grans peccadors o de
per sonas incompatets he m'aptes...

**Com es gran senyal q' deo es irat contra
lo poble quat li tramet mal regidor. f. v. ca.**

Sobre aslo feu huma
gran exclamacio h'omenas en lo
tractat dels presidents dient axi
O senyor placia a tu m'itigar la tua ffinar
en veis lo teu poble no posant lo en mans
de mal pncep m' de mal prelat. O senyor e
tan gran plaga es aquesta q' aquell qui
deu esser bon pastor e pare delas aias sia
lo y e cruell tirany qui tots tps en ten en
ranchoz de son poble pa pecces e james nos
pot sadollar e es pigor quat samalia
cobre ab falcia e ab falses necessitats e ab
gran ypocrasia ay tall hom senyor egno
uernador. Nos no es dubte q' nos fets
regidor per lo p'ant del poble qui es gran
peccador deuat nos segons q' p' aquell sant
job. **ca xxxviii.** Vos auets dit e escrit
O senyor e co son aqsts aytalls aquells
mals postors dts nos planets. **Excell:**
xxxiii. Dels quals diets q' prene le lana e
la let e tot se que poden de lur ouells coes
de lur subdits ney guarten fer contra deu
m' trenchar leys custumes aprouades e
sacramets e fer grans injurjes e malicies
e gras parcialtats aqus uole m' fan res
qui pertengua a lur offic. car neguna
justicia no fan anegun negun bon hom ex
alsar m' negun mal p' saqueye nesaben
regir neu volen comandar altre ne creure
anegun hom debe vmet axi com a homes
folle qui res no han affer james sino mal
neguna varitat m' promicio no seruen
m' tene en pau lur subdits ans axi com
a homes a tu sobranamet desleyals e
capitalment criminosos se deliten endi
ms de lur subdits per quels puxen m'ls
senyorajar. E pee q' de qui hagen occasio
de hauez ne mes pecces aquests no dese
ne lur subdits sils veuen suelir e mall

tractar pels ane m'chs ans so m'ie veges
senyor quina lealtat de senyor asbor
ne quina amor de pastor ala sua ouella
be enseye aquests senyor q' no son
pastors bons m' per la ouella a defensar
Car per defensar la ouella deue posar
amor si matey. O senyor e enten mall
punt aquests presen regimet car be en
senyats e ells so que dignes per lo p'ha
co es q' en la via finor los hanets exalts
car entenets los adepnar orible sobre
tots altres. Car digne es desobnana
depnacio aquell qui aden e a son pobla
fa tanta maluestat que com degue esser
pare e amich es anemich mortal estagell
del seu poble. Dels masquis q' si sabien
les penes etrimets quils son per nos mana
saves. **Sapie. vi.** En molts altres lochs
dela sca' scriptura james no denye vize
alegres iatsasia que com diga le santa
escriptura a aqt nos hauez deseparat
no pot res regir p' la vergonya e la
consciencia e la ura temor han de tots p'nts
perduda. Nota q' iatsia aslo dit es de
presidents sia caucom impertinet ala matia
dela edat en la qual comesa aprehicar lo
saluador es empoz ptinent alatur m'lia
epocha consciencia coes de aqsts qui los officas
sants comane agey m' disposta axi p' edat
com per mala vida.

**Quines doctrines dona lo saluador als
seguenes prehicars. f. vi ca.**

Dosa en cara en la dita
homnia lo dit gregor lo quart e
p'ncipal p'nt qui es com lo saluador
comensant aprehicar e p'enerat dona
als seguenes prehicadors per altificar lur
prehicacio grans informacions e q' fossen
perfets en vida e en doctryna e en sants
eximplis e entesos a alta ozo e contemplacio
E singularmet los instror a cordiall humi
litat e amichspren del mo e a gran paciencia
en lur tribulacions e afays e en spall los
instror a amar pobretat axi com a espall
via del regne de deu e a singular no dymet
de humilitat e auaell de tota p'fecio lo fruyt

de la qual era fort grā iustia q fos fort
amagat majorment als amadors del mō
De aquesta scā virtut plant Gregori e
Matheo super iohānem dñi apī lo mē sal
uador / ensenyant quāt ama pobrietat
de pobre mare uoldy nexer / ab ella e sens
ella tots tps pobriemēt viure / e conuersar
alos degebles mana no portar diners n
possa m auer dñes gontels ab ells anauē
descals ab sendalies qui solament s cobren les
soles dels peg no usa de caualchar / ans
paulant / ab la samaritana dñi sent iohan
que era huyat de campnar O quātā fam
sofferia e set / e fret / e calor per deffalimet
de humanals reffrigens veges quātā pemptē
cia sufferia quāt sos degebles pfam fregauē
les espmes dels camps per los camps pensa qnt
fret passana lo senyor mal vestit / en calsat
quāt de nrs anana / entps dinen / aozar p
los monts e per los camps veges quanta
fretura pasana qui prehicāt tot lo jorn / al
temple de deu / al uesprie h conema de anar
enbetēma / amējar / e qui james no hac cosa
m poseh / res temporal / ans ell nat / estech
reclnat / en la memadora de les besties en
la mort estech tot nun penjat / en la creu
o quantes vegades hic / acapra hey possa
tot lo dia sens mējar per sobres defrenna
donat / exnpli ator lo mō que no posen
los homes sa amor / en les requeses m en
pecampes desta vida qui en lasen los homes
en infmtes peccats en porten molts adēp
nacio eternall / En spall dñi aqst pposat
la sua pobre a / als prehicadors sea estrep
mtois per tal q lur prehicacio sia pposada
en quāt aparet / amēyspreadors del mon
e de les sues coses. E dñi apī maxing en
hū sen sermo q no pot esser prehicacio de
negū reputada sia quell qui prehica es a
mador de diners m de honors m de la pompa
del mō car fa contra so q prehica / als altres
ne segons q dñi ell aqū mateo / ahom del
mō appar / mltos q sia mēyspresador del
mō que al prehicador qui aytall mēspren
prehica e consella als altres :- :- :-

Que deu ffer lo prehicador / en aqel tall
q .vii. ca. :- :- :-

Beda axi mateo

exponent la paula q dñi sent
Pere a hū xpist. **Ecc. nos**
Kalmayung. Dñi apī atten

aci tu qui euāgelizes e prehiques als altres
lo regne de deu car coue q primeramet
sies degeble del sobra mestre ihū xpist
semblant / a aqst qui li dix vet q p amor
de tu hanē leixades totes coses saguer
se lo prehicador / en aqel tall primera
met deu de se mpar tota vauitat si
voll q la get lo crega e vulla ab tot
fore resemplar lo sobra prehicador
co es prehicant vicis e virtuts e pena he
glia no prehit trusses ne faules ne coses
dignes de rime quis prehiquē per alguns
miserables e vns prehicadors agrās mēys
prien delur prehicacio e de la santa scripta
ala qual fan fals testimoni ensenyant
q nols m mstre sufficiēt materia de prehi
car. E aquest / ayral dona de q al pobla
axi com adignes de esser mēyspresats
per tots. E dñi apī mateo beda axi
son alguns vns e folls volence en
senyar homes scientes tots tps p hique
coses mutils al pobla e de negū profit
de molts dels quals legim que ha fet
de grans iuhis en esta present vida
ans quels depnas en infer / e fa en
cara de molts lurs successors qui fan lur
prehicacio sia mēyspresada e asso per lur
mala vida e per molt mal exmpli q
donē de si mateos prehicant follies
e vauitats e aquelles temerariamet
e longament. Entrāt que anuge aqts
quils hoen qui de la quarte part de lur
prehicacio han qd prou / e p la longues a
de lur prehicacio molts auorexē hoir ser
mons e ja molt mes quāt los hoen dñi
vauitats e moltes pagueses no attanēt
q naturalment lom auorexē hoir longus
paules. Per raho de sso mana sent
ffranth en la sua regla als frares q
prehicassen curt car dñi ell mateo
aqū q lo saluador prehica curtament
en la terra. E dñi lo pobeta que lom
verbos e plaras ator hom / es amagos
Per q dñi beda com la santa prehica
cio sia ordenada aqta de deu casalt
de las aias reprouat es lo prehicador qui

qui per amor se esser lohat peca en son x
prehcar/ no attenct ala gra de deu m.
ala salut de les anas prehcant vanitat
e axi larch q lo poble persa prehcacio no
es pronocat/ aden homar m atembre m
alohar/ ans es tot/ amuat deses paules
de les qualls ell fatigiga simatex estodiāt
eprehcat/ end guanya negū merit/ ans
se pot fer q pfa mala intencio souj ne
merescha la eternal dempnacio. Per q
conclou aci beda q tot bon prehcador
deu pensar la altesa efi de son offic. E
q aexumph del saluador leyades totes
umes e curiositats istories pagaments
e poretiques prehic segons la doctrina
del nre saluador coses profitoses axi
com dit es e aquelles en cures virtui
oses e sces paules tots tps fundades
en la santa scriptura e no vulla perdria
a quell tan gran guarda eta alt esta
ment q lo fill de deu reuella esser
appallat/ al bon prehcador quant dix
Mathe. vi. Que aquell qui fana so q h
es manat heu prehcara/ als altres q
aquell sena gran/ en lo regna de deu.
Seguexse aqum matex aytal paula
gran fforq deu haner lo bon prehcador
e gra diligencia de vure be. Car prehi
cador be vmet/ e prehcant profitosamet
gran colupna es dela sgleya pressent.
Per q diu ell te dich q si lo mon agnes
conuulament bons regadors e bons phi
cadores no fora vengut en lo mal esta
ment/ en q huy es ney fora ncdary de
ensenyar miracles axi com feu lo salua
dor/ e apres los aplos e los altres sants
q plondy tps venguerē apres ells/

Per que lo saluador solamet prehca als
juhcs eno als gentils. (f. viij. ca)

Dlach ala eternall
maiestat del nre redemptor la sua
prehcacio axi ordenat segons q
posa. Crisostomus super matheum. Dixe
ramet que solamet ell prehcas als juhcs
casso p complir les prompcions fetes als.

sants pares qui al poble aquell era estat
principalment promes e asso tocha sent
paul. **ad Romanos. viij.** En aquell paraff.
Dico aut xpm. instrum fuisse et c.
sonamet car aquell poble en la ffe e en lo
sempy de deu e de bans era stat per deu
elet/ e mes homar. E per tall per aqll
e da quell/ danya veng lo lum dela ffe
als altres pobles axi com dels majors an
gels veng les illuminacions als manors
que segons que posa dioms en lo libra
de angelica jerarchia. Pertal dix lo sal
uador. **Mathe. xv.** No son estat tre
mes smo ales et ouelles qui son parades
dela casa de isrl. **¶** Tercament per
tolre materya de escandoll als juhcs p
tant mana als deuebles quat los tremes
q no anassen als gentils segons q legim.
Mathe. p. Casso no contrestat per en
senyar q lo fruyt dela sua sca prehcacio
e passio passara als gentils per tall al
guns dels gentils en senya amistar/ e en
volensa/ axi com al Centurio e ala canaeca
e als gus altres segons q legim. **1o thms**
iiij. E axi matex car merexeu lalir ffe
e danocio gran que hanen al saluador
ordona en cara segonament la sua sca
prehcacio e doctrina lo senyor segons q
diu aqum matex. Crisostomus axi que
algunes coses dix clarament p informar
lo poble de deu. Altres ne dix amagadamet
E asso pertal q los malnats e mchis non
entengue/ e que axi en regnats vengue
al gran juhē de deu/ e aqum rebeben soq
merexe segons q lo senyor dix/ e hanc
ho. **luce. viij.** Heu tocha per ysayes.
ca. vi. **¶** Quartamet diu q la ordona
axi altament q uoldy que amamfesta
cio dela sua diuinitat/ e a confirmacio
dela sua doctrina feu tants etan alts
miracles sobre tot/ cors e virtut de
Natura e ab manera tan alta q sol deu
tot poderos podia fer aquelles tan altas
obres e axi mprosamet/ e soprofament
com ell les fahna p tal dehia ell als juhcs
de manth qui era e insultats ala sua sca
doctrina q les obres q ell fehia dauē a ell
testimonij qui era ne per qui deya esser
tengut ds quals miracles ab la sua
ajuda direm als gus tentost denayll he/

etors tps ala sua gta no seznar la orde
de tps per tot loch ayi com demut es
dit adae segons q me senyor deu me
ad ministrara .i. .i.

Com ihu xpist torna laygua en vi
en les noces .q. viij. ca. .i. .i.

Lo primer miracle recop
ta sent ioha. ca. .i. Es quat lo
saluador conuertí aygua en vi.
en les noces. Per q actes assi q segos
q om sent recompt en lo prolech q feu.
sobre sent iohan en aquestes noces era
spost sent ioha euagelista recompta
donchs sent iohan. Ca. .i. Que en ga
lilea en hu loch appella Cana fezen fe
tes noces als quals estech conuocat ihu
xpist e sos dexebles e per consequent
hi fou la giosa verge ayi com apyna
pall en lo comit per amor deson nabor
sent iohan e de se mare marie salome
qui era germana dela giosa. E attenet
la beneyta mare de deu q lo vi los falliya
ala ffi deles noces moguda de pietat
car eran per sonas pobres e apres p amor
dela sor sua e de iohan son nabor dix
al seu fill ihu xpist fill no han p q vi m
bastament e no hahor qh plagues que
per son poder hy prouehis quen haguesse
prou e lo senyor beneyt qui lo seu cor
vehia clarament conech q ayu volhadu
Respos li ayi q ptay atu m any fembre
si noy ha ha vi car en cara no es ven
guda la hora ma en la qual hage affer
miracle donat los vi. Aci nota sent
agosti dient q p aquestes paules lo sal
uador uolch dir aptant ala sua mare
not appell ara aci mare mas fembre
e any estranya car per res q detu hage
pres nomes dat de ffer vi miraculosa
ment en estes noces mas solament
opuch ffer p so q he pres del meu pare
eternal m merced aqstres m altres en lo
mo que miracle los sia fet deuant
ffins q la virtut e poder de deu los sia
p m prehicat E sent hnt sermone. vi.

En la epistama q p aqstres paules nos en
ten lo senyor alunyar de tota amor
carnal de parets car soui aqlla aptall
amor toll aqlla de deu majorment als
seruidors de deu qui han lo mon leyat
Nota aci en cara Epistama sobre aqst
euageli q la giosa pla dit paula que
cauco appana aspre sol no sen moch
m sen torna en res raho es car ella
sabia la intentio del senyor quina era
Ella sabia be q ell en son plar no podia
eriar m ella noy podia presumir smo
tot be E pots coneyer ella que entes
en les paules del senyor ella ayi com
aqlla qui sabia be q lo seu fill la haura
exorda en son bon desig dix als fuidors
que fahessen tot so q ell los diria Per
que diu aci aqst doctor q aquelles sobis
santes per sonas se plane da lengatge
spual cordial e sobres spual lo quall
nos no entene en esta present vida
ayi com no salen les pregoneses dels
actes obres epaules qui fore tots tps
entre aquelles sobre exalsades e mag
nificades per sonas. E iatsia q lauores
no fos ora de fer miracle publicamet
en quat lo senyor en cara no hama
prehicada per simatey la excellencia
paternall m la poderossa virtut dela
sua omipotencia. Em po los prechs satis
e dolsos desigs de aquella sagrada
mare meresquerie que la ora aquella
qui no era per almiracle fos hora con
nent per afer lo miracle segons aqst
doctor Per q lauores lo senyor mana
als seruidors q vimplissen d'ayguo fins
ala ora sobrana sis ydies co es gras
piques de pedre qix marbre fetes
amanera de gras olles de coure teles
quals yo he vista huma a santa maria
del puig de franca on se mostra publi
cament. E quat fore plenes p virtut
de ihu xpist tota aquella aygua
estech conuertida en fort precios vi.
E lauores lo senyor mana als seruidors
que portassen a aqst qui era pynapal
hom en tot comit E com aquell hac
testat respes lespos com no haura dat

daquell vi en lo comensament / com / aytal
fos la costumra ço es dar del millor vi.
en los conuets en lo comensament. E los
seuyors apres lo conuict / diuulgare lo
miracle car ells sabien q en les dites y dies
ells noy posare sino pura aygua / conuer-
tida en vi per lo quall mirade les gents
qui aqui fore majorment los seuyors
bles consebere / en ell major deuocio
e donaren major cransa / a les sues
paules. De questa istoria trau / Alan
mg lo següets punts. **Lo primer**
pnt que enquat lo saluador estech p
sent / a les nosres aquestes aprona lo
carnall matrimoni ayi com a sagrament
instituhit per nre senyor en lo comensa-
ment del mo. **Lo segon pnt** es q
apres del conuict lo senyor apella a
sent ioha / e dixi ayi apart leixa aqsta
nter / e sague me car apy altes nosres
te elet / e tantost la leixa / e sague lo salua-
dor. **Lo terç pnt** es q en aso que lo
senyor leua / sent ioha de les nosres dona
a entendre q molt py alt / es lo matrimoni
en lo qual la nra aia se dona tota al
seruey de deu q noffa lo carnall matri-
moni. **Lo quart q** aqst miracle
estech lo primer q lo saluador feu po-
blicament / apres que hac comensada
sa publica prehncaio.

**Com lo senyor de qui torna / ala sua
sca mare En Natzaresh. f. xi. ca.**

Apres les dites
noces segons q tocha sent
iohan. **ca. ij.** Lo saluador no
lent reduhir la sua sca mare en sa
casa qui era en Natzaresh de uallassen
En capharnaü qui es py de Natzaresh
e de qui ell ab sos deyebles exi. O si
veheses quina companyia era aquella
car james no fon tall. O si veheses co
anane tot lo cor te amollira a plorar
car veres lo senyor anar apen e des-
cale el veres continuament in formar
lo es sants apsts qui seguen ab tan goig
e plaer / e quell horen plar / ab tan gran

delit / e tan gra consolacio q james no
sen poguerd amuyar. E om que par sia q
ell lauors anas a Natzaresh per acom-
panyar la sua santa mare. Empe apres
algun poch tps ella demanamet del
seu fill ana ab ell / el seguy de qui anat
fins ala mort e aso estech fet p q ella
fahes testimonij de vista a aquells qui
conuertuyen / ala ffe apres la ascensio
del senyor / e majorment / a sent ludy
son spall deyeble / e seuyor qui hanja
aesser hu dels sants euangelistes e e-
scriptor dels actes e obres del saluador.

**Com puja en iherem en la pascha qui
lauors era. f. xi. ca.**

E com lauors
la pascha dels iudeus lo senyor
uolch pujar en iherem en lo temple
de deu. E aso primerament per tal q ell
en senyas atots q ell / attema molt atota
honor de nre senyor deu homiat lo seu
temple / e obseruant les festes elaley qui
allo manaua segonamet car lauores ve-
nia molta gent / al dit temple / e per co
seguent la sua prehncaio era abans es-
campada e fahia mes de fuyt / e era
pus ancha vehen la altesa dela sua
paula e dels grans miracles q ell fahia
aqui Anant ponchs en iherem ell passa
per capharnaü qui era gra ciutat en
galilea e om se que la major / e aqui se-
gons q om sent mathew. **vij. ca.** e set
march. **primo / ca.** e sent ludy. **queto. ca.**
Seguent lo gran multitud de gent / en-
tres quals feu innumerables miracles
sanat los malals e girat los demonys de
corsors de les gents. E en spcial recep-
ta los dits euangelistes q vench deuat
ell hun labros e asenollas al seu pens
suplicant lo quell guans. E lo senyor to-
chanlo ab la sua sagrada ma de continet
estech guant / e manali q nd dixes res
anegu mas ques presentas als sacerdots
e q offaris aden so que moyses hanja
estrit en la ley q en senya que deu offari

aquell qui es guarit de lebrofia. Assi sent
ambros q lo salvado tots tps qua guaria
negu lebro los tramaria als preneres sta
lig e raho era con com la labrosia signi
fica hetgia e esser tothar valguna error
e com los prenes e homes ecclesiastichs
se per tangua aptals persones acoregu
en formar e a reconsihar ab den ptall
lo salvador volha que los q ell guaria
de aptall malaltia fossen remessos als
preneres eno aaltres. Eximaterx car
los prenes sabien mls que altres la ley
que obligana als guarits a offar a
den e aells ptanya aquella offera. De
sto parla la ley de den largamet. **Le. iij. ca.**
xiij. de veteri no. xxiij. Diu en cara
a q sent ambros q losenyoz li mana quo
publicas lo miracle donant aentendre q
tot hom qui res ha ab den solamet den
esquivar vana gha la qual toll alhom lo
seny e la consciencia ell fa meys presar als
altres elo toll lo merit q hagueria de la bona
obra ell gran de gha eli procura la depna
cio eternall e en esta vida de calimet
de se psona e se sa casa ans q mura.

**Com lo senyor guaria lo senyor de
centurio. G. xij. ca.**

Stant lo salvador.
en la dita Ciutat de capharna
Segons que diu sent matheu
ca. viij. E sent ludy septimo. E
sent iohan. **ij.** Un homrat hom de Cen
turio per tal quat era cap de cet cavallis
hanet gran ffz en lo senyor vench asso
ppharlo q ell volgues sanar hu seu e
gua e car seruydor q tenia fort malalt
e lo senyor plen de tota humilitat respos
li q ell hira assa casa e loy curara. Ell
centurio li respos axi senyor plaqea q
no hayan tant defany nores meys que
yo no son digne q uos en trets dms me
casa mas placia a uos manar q lo meu
seruet sia guarit car de continet
sera fet car si any qui son sots alty
co es asaber sots lempador de roma
obaheyen mos seruydors e fan de cotinet

so q yo man quat mes obehira anos la ma
licia de quest q no hanets senyor ans
hanets genall senyora sobre totes coses
per q des present con vos ho manets
la malicia cessera en aquest e ell hanza
sanitat la uores lo salvador vahent tanta
ffe en lom qui era paga en senya a
tots aquells qui estan en gir com la
ffe de quell. Centurio era cosa maravel
losa. **Ex. iij. ca.** los axi dich uos en var
tat q no he en cara trobada tanta ffe
en lo poble de isrl per quey dich q en
cara vendrian de diverses parts del
mo molts qui plur verdadera ffe seran
collocats ab ab abram ysach e iacob en
lo regna de den e los fils del regne co
es aquells qui denye esser ab den po
acostats co es los pnhes seran gitats de
jus en infern la uores dy senturio bete
esia fet al teu seruet segons la tua
creansa co es q sia guarit axi com
has cregut fermamet yol podia gua
rir e de continet lo malalt estech per
fetamet guarit e sanat. Sobre a
quest miracle diu axi. **Basilio** tots
aquells que deo ha mes obligats e a
costats assi matey hagen gran pahoz
e ligen e pensen som efort snta q ha
data aci la varitat q fallir no pot
co es ihu xpist contra los desconaxets
qui dell han rehebudes spall gracies
en lo temporal e en lo spual axi com
seny naturall genositat honor gran
pro micio e riqueses don de regiment
e de religio o de conpucio diuinall e de
oportunitat de seruy den car com a
quests dons los haze dats p mls rego
nexer lo eper mls obligar los al seu
fney car si li son desconaxets ell los
ppofara aquells qui los dits dons no
han rehebuts e ab pssimples gracies
lan leyalmet seruit e gitara aquells
e infern per lur gran malnestat e desco
naxesa. **S. agueyse** aqum matey axi
que fara donchs en lo gran pshir de
den los prelates e pynceps q deo ha fets
los espalls vicarys quat los sera ensen
yat que lur subdit han den homat
e temut e ell law tots tps desobehit
de sonrat mas q fara los ecclesiastichs.

hereligosos quat' venca que los seclars
han be viscut e ells tots tps mal.
Certs pensar pots q' dar los ha losenyoz
ladra s'na per lur gran maluestat e
desconaxensa.

*Com aquy mateu guay hu endomiat
q. xij. ca.*

EN la dita Ciutat
de Capharnaum stant lo salvador
d'iu sent luchi. *ij. ca.* q'ell en
tra en la sinagoga e aquy haura hu
endomiat lo qual com fos presentat
al salvador crida / agran veu dient
ay. *ih̄s de nazareth / e q' has parit*
ab nos que ayi est vengut / aper die
nosaltres co es segons que d'iu sent
jeronym q'is uols tolre lo gran poder q'
haue sobre los homes en tepestat los
poderosamet / en lurs conaencies e in
turmēt / e vexar los en lo corsos ayi
com yo turmēt / ara aquest hom. yo se
q' tu est alt enton tota santedat. E
asse dehia lo diable sabent q' danell.
ca. xij. dix que masies promes en la
ley. sena sant sobre tots los sants E
segons q' d'iu Strabo lo dimom attanet
ales pphes q' ere dites de ih̄s xp̄st
e alas sues obres crahie fermament
q' ell era lo ver meies promes en la ley
falsasia q' james no creguere fermamet
m conaguerē claramet q' ell fos deu
e proua. asse sent paul. *Primo corinth*
Dient q' sill haguessen conegut james
no haguere tractada la sua mort car
sabien ples scriptures q' la sua mort
corporall era lur destruccio. E aquesta
mateya paula craho q' porta aquy
matey ad litera per los iuhes qui con
tempnare amozt. Sagueyse en la
dita istoria q' lauores lo salvador h
mana q' callas E asse feu d'iu d'ymo
per dar eximphi afogut tota vana glia
qui som confon e corioy los coratges
no solamet dels homes er gulosos e
mūdenals Doc en cara dels deuors.

spuals els fan arden fort abominables
els fa ensi grās peccadors. E apres d'iu
queli mana q' exis de q'it hom. E lo dimom
tantost ne exi dela qual cosa tots aq'ls
qui ere aquy fore marauellats valhent
com la paula del senyor / era de tanta
virtut / e poder q' los dimoms lo obahne
de continēt. E asse la sua fama se di
uulga molt per tota / aquella regio.

*Com se podia amagar la sca diuinitat
de ih̄s xp̄st / al dimom. q. xij. ca.*

N Enguis. monaci
hu dubte com se podia ama
gar la sca diuinitat de ih̄s xp̄st
al dimom pensat lo gra engny del dimom
e les grās e moltes obres miraculosas e vir
tuoses q' feha lo salvador les quals sol deu
podia fer / ala resposta del qual dubte
ell aporta la paula qui es. *job. 8. Qui*
d'iu ayi. *Prudencia ih̄s percussit /*
supbum. E uoll dir q' la prudencia e
samesa del nre salvador fer / co es que
en senya al diable / er gulos ala fi que ell
laura ferit / en affrat / en lo seu saber / e
apres en la potestat q' debans haura
sens q' ell noll haura conegut la mana
per la qual la sca diuinitat / estana /
amagada / al diable / en ih̄s xp̄st. segos
aq'it doctor siera primeramet. Car lo
diable pres no podia compendre quela
sobrana altesa de la pfectio diuinal fos
vinda ab alguna cam / estant la carn ayi
posibla e subugada / a tanta pena e dolor
e senabilitat e naturall in firmitat com
era la carn del nre redeptor. Segonamet
car en las grans temprions q' los dimoms
li dauē continūament / ayi lo senyor los
vencia prudentmet / e cautelosa q' iustia
q' ell hi en senyas fortalea de excellent
virtut sobrant les empo la manera de
foragitar les dissimales. James no en
senya q' ell fos deu. sino defamesa p'zell
de iusticia / ala quall seruar / aden casu
hi es tengut / e majormet ell lo quall
era ayi totat / e elet / a sobrana pfectio
e scēdat de vida moltes altres rahons
hi assignē altres mas se sent bastent

aquestes dues assi dites depressent;

*Com lo senyor vestima la sogra desent
pere dela febra q' haura q. vbi. ca.:*

Txent donchs lo senyor beneyt dela sinago de capharnaï segons q' legim. *luce. iij. ca.* En trassen en casa desent pere qui aqui haura domali p' raho desa mulles qui era natural de capharnaï no contrastant / e q' ell fos natural de bethsaida apicom demut / es dit / e troba aqui la sogra desent pere qui ja ha ab gra febra e preguntant q' la guaris mara q' la febra la jaquis e tantost / estech apor perfectamet guarda q' sol no apparech que agnes agut mall / ans tantost los apparella de memar vigorosamet ab gran plaer. **S**obre aquest miracle a quella santa Angela de fulgimio dela qual plam al comensament de aqst volum com avi. **O** anima ma' e com no fust en aquella casa on lo salvador mema lanors e q' ajudasses ala sogra desent pere / acuy nar / e q' guardasses lo senyor / e creador del mo en aquella casa partra ab dalls pobrellets apostolls e veheres d'amar e de pochia e de grossa vianda / apicom la sol' appallar en casa de pobre peschater e veheres aqui lo rey de glia q' avi coz aforma de perfecta humilitat se pren appar taula e alauar les tasses. Capres que hac beneyda la taula / asense en ms / dells emege tan cortesamet / etan nodudamet hoc e fort alegiamet en quant se veha star / entan pobre taula e abtan pobre companya e abtan neta de tot peccat. **O** anima ma' pes q' cerques pompes m' gloriositats m' dells car vet lo senyor del rega de deu donat te forma de perfeccio qui tan pobre loch / etan pobre taula / etan pobre gent ha elegida a heretar lo seu regna.

*Com sana molts malalts e q'ita molts dimonis
dels cosos dels homes. q. vbi. ca.:*

E diu aqui mateu

sent luch que aquell matheu torn ja lo sol post vengueses / a ell molts malalts de diverses malalties sobre los quals posava la sua ma e reconanet / e e guaris entre los quals haura molts endemoniats dels quals falha exir los dimonis qui cridan cert tu est fill de deu. **E** lo beneyt senyor nols lexava cridar / ans los reptava deso q' dehen donat los eximpli de auorir vana glia qui es peccat / abomynable / en quat la honor qui deu / esser asol deu dada / atribues a aquell qui nola mex ans nes molt m' digna. Per tal diu bada q' los vana glosos porta deq' dessa edella agras desonors e auergonyoses confusio adama lo senyor en cara / al dimoni que callas car son testimon no haura valor com ell sia fill de monega e pare segon que legim. *jo hana. viij.* Avi mateu los reptava / avi parlat / nels lexava plar ptall q' los juheq no dignessen q' ell haura spall amstat / ab los diables e que per raho d' amstat lo obahne / exen dels cosos dels homes apor com dignere algues vegades segons q' legim. *Mathe. xij. e luce. xl.* Com empo diu sent luch. *ca. iij.* que los dimonis li cridan fill de deu. Dient la maior part dels doctors q' no enteme adir q' ell fos fill de deu natural / car aso no sabien de cert / avi com demut es dit / no contrastant que so q' diu lo test aqui mateu sia ver / co es que ells lo sabie esser post / co es vntat desobirana gracia e sant dels sants apicom aya profetat demell car besabien / e conaxien que per les sues santes obres e conuercio e ples pphesies fetes dell / e per lo temps ja profetat / en la Natuytat e p' altres moltes fetes en son adueniment q' ell era ver meies e promes en la ley. **E**mpo no sabien clarament q' ell fos ver deu. **E** legim del abat / zacharies que co fos en barudi e conjuras lo dimoni q' exis del hom / en q' era entrat / entre les altres coses li m' propera gra gracia sua / com no haura sabut coneyer que ihu xpist fos deu / com ysayas de pes dell. *ca. viij.* **E**t vocabitur deus fort / co es que seya / appellat deu fort **E**

ati ruerfacio

Lo dimoni li respon axi be par q est
hun gran pages e hu gran bestia m
entens so que alguns. Atten aci do
nchs a bestia dix lo dimoni ysayas en
aquez loch q allegues no dnt que
ihu xpist o messies no deya esser deu
mes un q sera appellat deu. Diques
donchs ase anall aquesta cosa que
algun es appellat deu donchs aquell
es deu appellat cert apar q no car
moltes ydoles e homes son appellats
deu qui no son deu. Donchs batoch
dix lo dimoni guarda com est ben
bestia reprenent me sabr so q no en
tens em paryet de ton or end presu
me de disputar ab aquell qui sab mes
q tu m de reptar amy pegamet sobre
so q no entens. E lo dit abat en ve
gonxit calla eno sabe ques digues
mes pregua lo saluador quell gita
de quell hom e axi estech fet de con
tinent. E duse aqui matey que lo
diabre ixent daquell hom crida
dient. Entens ho tu abat segons
q veg be test venjat etost com
mas dest hom gita per tal com
te vituperat mas vaga vna per
altre. E sagueyse en lo dit quart
capitoll de sent luch q lo beneyt sen
yor lendema per lo mati parti de qui
e anassen al desert esto p fugir a
les infestacions de les gents e a les
grans honors q li fehen e ala fama
gran q li dant e per exercitar con
tinuament si matey e los seq appls
a molte penitencia laquall cone fer
en los deserts honha defalliment
de les coses necessaries. E axi matey
hi anava per hauer loch assi e als
seq de contemplar en regna de deu
e en les altres coses necessaries a salua
cio de aquella pobrelleta compaya
sua. E un aqui lo test q les gents
preguauelo ell supplicau que nos p
tis dels als quals ell un q respoma
q conema prelicas lo regne de deu als
altres. E intats car p asso lauya tra
mes lo seu pare. E apres un q zenal
lant del dit desert prelicana per les
sinagogas de galilea lo regna de deu.

Com gita del temple de deu los com
prants e vanents. f. p. m. cap. i.

A constant se la festa de
pascha segons q posa sent ioha
capitulo. secundo lo saluado sen
pua en iherusalem e asso per ser la ley
de deu qui manava q tot mascle puys
al seu temple tres vegades lany. co es
ala pascha major ala. E meogesima e
ala festa de tabernacles. E axi matey
car presentase aqui era agran glia de
deu e agran confirmacio de la sua sc
doctrina e agran profit e exomph del
poble. E asso per la gran santedat sua
e per la sua alta e virtuosa prelicacio.
e per la gra altese e multitud de mira
cles q ell feha e apres per la gra gent
qui lauores hi venja qui sos miracles
publicau e sen profitau. E apres q
ell hac adorat me senyor deu aqui
ve q dms lo temple sa vamell bons e
ouelles e collomes e aquis teme taules
de cambi e lauores pres la corda ab q
era cenyt e doblala e femme assots
e ab lo dit assot gitan aquells qui les
dites coses hiteme dient los axi gi
tats hic totes aqstes coses eno vullats
fer la casa del meu pare casa dels
nagocis del mon aquest euageli ex
ponent. E un posa los següets p
Lo primer hies que aci ensenya
lo saluador que los prelats de la sca
esgleya sobranamet deue esquinar
tota simonia e negocia pecunari e
mercaderia de la sca esgleya com p
aqstes coses los ecclesiastichs mereque
esser ab terror gitats de la esgleya e
esser pvnats de lurs beneficis e de tot
quat han. E asso ensenyant lo senyor
gita tots demut dits ab gran rigor
esfort e sobiran zell del temple. E un
sent iohan q escampa los dimers dels
cambiadors q no li cessau contrestar
Un sent ioha q de la cara li exia hua
resplendor axi vna e clara e espenen
tant que no li podian contrestar.
E lo segon que en asso podem veure
quant piea de la honoz dels seus

temples e esgleyes ptall dunsent paul
p qui aytals temples fa violencia que
zeu lo destruyra. E remigio exponet
ladita paula dui molts haue vists que
en lo temple de deu fehen moltes letga
res de gola e de luxuria e altres qui
aso caqui ballauē comprauē e venē
altres qui fehen ostals los quals p
aquest peccat son estats en vida fort
impeperats e benguts en grans furta
nes emiseres e ala fi morts amala mort
E en spall recompta dū hom qui en son
tps feha male turpitud duntre les gleya
ab vna fembra el ampt del cell pertils
ab dosos en temps e a qui matey morre
tantost amala mort. **L**o terç es q
no son axi meys colpa m en manoz pill
a qts qui en lo temple de deu majormet
en temps ques fa loffia dūmal es dū
la missa fan dissolucō rialles es metē
apallar quat deuse. oio en donē mal
exempli als altres que torben ab simatey
E dū q com tot aso sia agran irreuen
cia de deu pertall deu posa aytals per
sones ans delur mort en grans tribu
lacions e per dicions de bens e de per
sones cares. E e apres es pill q nols
dāpna per tots tps. **S**crit es in primo
regum. E dit p nre senyor deu axi qui
de sonzara no pora esser honrat. **E** la do
sa armonys hi ajusta dient ans coue q
qui aden desonzara q de tota honor
sia luyrat e priuat. :- :-

Com rebe magdalena / any sen cordia
C. xlvij. capitells

Dosa sent iohan
ca. xlvij. Que lo saluador psaben
q los pharisea attra serē fa q ell
haua molts de pebles e que traue assi
molts de peble e barejana sens licencia
lur foren moguts contra ell segons q dū
Crisostom per la qual cosa ell donant
loch alur pa uolent profegur loffia sta
sca prehuacio pla qual era tremes al
mō pertis de iherem e de iudea e vench
sen en Galilea. E com fos en betanā

77777
luyt de iherem p dūes millers conuidau
hun phariseu qui haui nom Simō e estat
lo senyor. entaula ab los altres sobrauech
aqui maria magdalena qui era dona ge
nerosa germana de lazari q lo saluador
refusata e de martha qui lauors com sa
esser ostalera del saluador. **A**questa
magdalena sera dada massa en delits
apies la mort de son pare e de sa mare
e no estaua aconselle de sos parents
ples quals coses encorred fort mala
fama e obligament era dita fembra
peccadora era fort bella e molt riqua
les quals coses li fore occasio de son
mal. **A**questa hor prehuca lo saluador
qui poderosament in pugnare tot peccat
e en spall lauors ella present prehuca
contra aquells qui donē delits e
plaers carnals ells saquey axi co
ab estes ells dix les grans penes q
deu auia aparallades aytals e com vi
uen en grans pills de lur depnacio
E apres condon com negū qui aytal
mala vide visques no haue escusacio
deuāt deu. **C**ar deu haue pietat
de los peccadors haui tremes a ell en la
terra aprehen penitencia en remcio
de peccats per q tot peccador penitent
vingues a ell ab fiansa car ell li remetia
los peccats ell reconuiliaria aden. **E**a
questes panles del saluador axi com
obue lo cor de magdalena ell amolli
ren alexar tot peccat q de continent
possa de venir al saluador e de estar
ason consell fermament p a tots tps
e com hois dix q lo saluador era conuy
dat per Simō fariseu ella hac hun
poch e capsa de alabastra plen de nare
espiat qui es aygua preciosa com
a semblansa de aygua ros que es appellat
en aquella terra vnguet precios que
dona a refrescar e a confortar. **E** posa
da tota vergonya per sobres de gran
contristio e de dolor q haui de sos
peccats entra per la casa on lo saluador
mymana e per sobres de dolor noli poch
res dix alt ml guosa guardar en la
cara mas vench li detras e ab la sobrana
rauerencia efemor girali sobre lo cap
la dita aygua preciosa e aytantost

giras als seg peg los quals continamēt
besana e absbrana. deuocio plorant
sobre els preciosamet e uehent q̄ les
lagrimes cahent sobre los sants peg
del saluador polsatos p̄ son anar hi fahie
lot per tal aquell lot. ella mundana
ab los seg cabells q̄ haia fort e belle
eplorant axi amargosament tot git
que negū nou hois res ella feu aytal
suplicacio al fill de deu: Senyor meu
creador meu e deu meu fermament
creu e ghes q̄ nos sots saluador meu
senyor moltes son efort grans les
offensas que yo he fetes a nos per q̄
recorech ados que sots font de tota
misericordia demanāt pardo humil
ment heq suplich perdonar m̄ bullats
enfassats p̄ atots tps leyall seruidora
vra car james nom vult de nos separ
E asso dient continuament bassaua
e vntana e azugana los preciosos
peg del senyor dels quals coses pots
conexer claramēt que lo saluador be
next amana descale. Pensa assi diu
sent gregory en aquesta sca dona
q̄nta estech la sua contreccio que coz
fos dona molt honorable empo tota
vergonya posada en presencia dells
conuipants sen ua al saluador cofes
sant la sua culpa e demanāt merce
e ab sos cabells que haia per ornamet
precios abans ara azugana los peg
del senyor e detot/so de q̄ ep que de
bans haia peccat detot/ne seruey ara
lo senyor. Per q̄ atten aca quat plan
anre senyor lo coz qui es vez penidet
eben contrit. Car lo senyor qui veu
aytal esser lo coz de aq̄sta dona ell la
rehebe pacientmēt e benignament
sofferen que ella la tochas e h bassas los
peg e li vntas la qual cosa no legim
que james ell sofferis a altra vltra
asso ell cessa de son menjar fins q̄ tot
son fet estech acabat ell la escusa a
S mid qui la tenia per gra peccadora
eli dona a enterore p̄ vna raho que
mes uaha q̄ ell e q̄mes amana du
q̄ ell per tall li dix venat ell/clos alts
axi filla los teo peccats teson releyats
latua ffe ta feta salua vete. e de qui

anāt nōvullas peccar Per q̄ de qui anāt
tots tps sagu ihu xpist en gran scēdat
de vide/e p̄m̄ys estech spall seruidora
dela glosa mare de deu.

*Com algunes scēs matrones saguē
lo saluador e com de llura hūn en de
momat/g. xvij. ca.*

*Com algunes scēs matrones saguē
lo saluador e com de llura hūn en de
momat/g. xvij. ca.*

Apres asso qui dit es
om sent luch. ca. vñ. q̄ lo salua
dor sen ana aprehicar lo regna de
deu per diverses Cūrtats e villes
e hanauen ab ell lo sants apostols e algunes
scēs matrones mogudes per spall deuocio
que hanē en ell e per gran compaio q̄
hanē dela sua gran pobretat e fretura
p̄ raho dela qual continuamēt esou era
mal prouehit e sofema molta fam eset
effret e prou afany ab aquilla sua com
panyeta beneyta e entant q̄ sou sefene
ma anant per los camis fragauē emē
janē les spigues del gra per sobres de
fam axi com legim. mathei. xij. per a
mor destes coses les vites santes dones
lo sauen donath almoyna e ajuda en ses
necessitats e asso per amor de nre senyor
deu entre les quals era maria magdalena
e iohana mullez del procurator de herodes
e Sussanna e altres moltes les quals ell
haia sanades de diverses malalties e
gitats dimonis dels lurs corsos. E diu
assi sent jerom q̄ costuma era anticha
en los pobles dels iuhes q̄ dones santes
dauē e admistratue almoynes als sants
prehcadors e pphetes de deu q̄ sots tal
forma emana se usana q̄ negua mala
sospita m̄ mall eximpli sen podia saguē
e maior mēt la hon era lo sant dels sants
ihū xpist Anāt donchs lo senyor be
next axi prehiant per aq̄lla terra diu
sent luch. ca. vñ. q̄ vench li denat hū
hom qui era endimomat gra tps haia
qui hanane tot nuu ne hitaue/en negua

casas mas estaua / ab los monijers. **Q**u
aytantost com viu lo saluador se ajenol
la entera deuat / ell e arida gran crit
dient h. **O** fill de deu tot poderos e q
hauē aptar tu eyo prech te q no dons
turments. **E** lo senyor mana al dimoni
q exis del hom a qll car fahia lom a xi
fer / etzible q per be que fos ligat ab
cadenes e ab gallos q ell otrenchana
tot efaell estar en lo desert. **E** entrogal
lo senyor com hauja nom e lo dimoni
respos q legio car dins lom a qll abitaue
vna legio de diables qui son dis nyllia
De lo m. e preguard lotots q no les gi
tas en labis coes en mferm mes que les
leuas entrar / e n huma multitut quey
hauja de porchs. **E** ay m feu etantost
com fore en los porchs soptosament
coreguere / en hum estany huy hauja
e aquy los porchs fore de continet
offegats. **E** los pastors dels porchs so
giren per les ciutats e villes entorn
dient los so que era estat / e aquells
quils honen e comptar lo dit miracle
ven guere abeure la cosa / aquella. **E** na
heren a quell qui era endemonjat / sabet
als peg de ihu xpi / vestit / e en bon seny.
e recomptant / los com lo saluador laua
deslurat / dela legio dels dimonis / els
homes dela terra qui ere appellats. **E**
reca totos spenctats desso qui era estat
preguard lo saluador q nos pns dells
e ay m feu car puja en huma naueta
e tornassen / ala altre part del stany
aquell. **E** la uores lom qui era deslur
rat / dels dimonis prega lo saluador q
sen anas abell / e lo senyor nou volch
mas dixli q sen tornas a la casa e que
recomptas a tots la gracia que deg
li hauja feta / e ay m feu deffet.

Perq lo saluador no volch / en sa com
panyia / lom qui era estat endemonjat /
e com mes los porchs en lo dimonis.
q. xxx. capitulo

De mana assi.
Gregori vireng per que ihu
xpi no volch a quell hom /

en sa companyia e diu q tall com poguerē
diu los mals jutgedors quaho fahia p bana
ghia manat / ab si ay ilom q hauja deslurat
altament. **E** segomet / offen pertall
q lo miracle aquell fos all dimulgat / agtia
del seu pare / e a confirmacio dela sua doctia
E diu aquest doctor q auengades lo saluador
manaua q los miracles fossen callats /
asso fahia per dar eximpli dela sua gran
humilitat / e auengades manaua q fossen
dimulguats e asso fahia p glificar lo po
der d'impall / e p aprouacio dela sua santa
prehcacio segons q ell veia / les gentes
entre les quals ell conuersaua / e eren p q
duspostes a rebra / eximpli de h'istat /
amagmificar diu / a segons q ell veia q
asso los era p q profitos / e allo guardant
les circumstancies del tps / e de les gentes
e de les altres coses. **E** Terçament
diu aquest doctor queu feu p dar entedre
q ans q negu se acost / al saluador p con
templacio deu treballar / en sa casa / coes
en a matey / exercitarse en penitencia / e
p altres obres virtuosas qui fan lom dis
post / a esser contemplatiu. **E** majorment
se deu asso fer si es stat hom en diablata
ay com aquest / o era coes si lom qui
adeu se acost / es estat de mala vida
Car ay tall / cone mes atreballar q altre
si uol pujar / en alta contemplacio / e
vni tot lo seu cor / ab lo saluador. **A**ys
se qui dit / es posa lo dit gregori los
següets p'uts. **E** Lo primer es q los
dimonis pregauē lo saluador que no les
gitas en labis car sabien la pphacia feta
per zacharies. ca. viij. qui de meies
diu ay parlant lo ppha ex persona dell
La uores lespit in munde gitare dela
terra / da ques saguere / quel hauja gitat
en mferm / car ney haques altre loch
per lo diable. **E** asso posa matey lo sal
uador quat dix. **iohans. xij.** Que lo
pncep da qst mo co es lo diable / la uores
sera gitat de fora / coes quat ell ven
dria. Crehent donchs los dimonis q
ihu xpi fos aquell del qual les dites
coses se deuen preguard / q no les gitas
en labis. **E** Lo segon p'ut / es q arta
nets quata / es la malicia del diable
qui no pot / noue / a les besties pensa diu /

ell encara com es poch son poder car
no poty noure als porchs sino abhsencia
del saluador. **L**o terç püt q' lo salua-
dor fahent/ aciuze/ o consentent/ ala
mort/ dels porchs. innocents nols feu
in iuria car les creatures rracionals son
fetes per seruey corporal del hom donchs
molt mes se poden fer/ o ciure p'salut
spüal del hom. axi com estech fet com
lo senyor volch q' los diables entrassen
en los porchs p'salut spüal del hom/ e
encara p'la corporal. car son cors so-
ffaria gran pena/ e dolor p'la p'sencia
dels diables major q' no faria de febra
o daltre malaltia. **L**o quart/ es q'
lo saluador consentent/ en la mort dels
porchs no feu neguna en iuria/ a aq't
de qui eren raho es car totes les coses
son sues elle homes son sos lochs e vic-
ris. **P**er q' axi com lo senyor no fa
neguna in iuria/ a son lochs si p'rien so-
quelh ha comanat/ axi in lo saluador
feu in iuria neguna/ als senyors dels
porchs fahent los matar/. **E** majormet
diu be d'axi a quella mort dels porchs/
en la mana/ com se feu tornaua/ a
gran gl'ia de deu/ ala qual tota crea-
tura es diputada/ e es deuora hey.
seruey quant/ a ell plan/. **L**o quint
püt/ es q' pens quata era la benigni-
tat del nre redemptor/ e quata es
la spanja q' deu hauen en la sua
clemencia/ sil pregua/ ab cor dret/ car
no solament hou los iusts en lurs/
necessitats/ ans encara/ hoia los dmo-
ms pregua/ lo que nols gitas en los
labris segons q' demüt es dit. **L**o
sisen püt/ es per q' los d'rs/ de usiq' vehet
tan gran miracle pregare a ihu xpist
q' nos pertis dells. **E** diu q' allo fahere
p'reuerencia del senyor car sp'auentats
del gran miracle conagueré la sua gr'a
santedat la qual reputare esser tan alt
q' p' res no deuya estar/ entre tan mals
homes com ells se reputaue. **E** allo estech
en la mana/ en q' sent Pere dix/ al salua-
dor q' li pl'gues exir se dela sua barca/
apies que hac vist/ aquell miracle q' hac
pressos tants e tants pejos apies que ell
no haura puguts pendre negun alleguat

que ell era gran peccador axi com legitim.
Luc. V. **E** per consequet/ tan sant senyor
no deuya estar/ ab tan gran peccador axi
era dels pharisees en vers ihu xpist/ segons
que ja es dit/

**Com guarri sca martha del flux de
sanch. q. xxi. capitoll.**

En cara recopta
sent ludi en lo dit. viij. capitoll
q' passat lo dit/ estany vench al
saluador hum p'ncep dela sinagoga appel-
lat/ jahna la qual sa gita/ als pejos del salua-
dor supplicant lo q' li sanas la filla q' estava
ala mort/ e lo saluador beneyt/ attanent
ala sua gr'a humilitat/ e dolor q' passana
per sa filla atorga liho. **E** anant/ assa
casa/ a costas a ell/ aquell beneyta sca
martha la qual suffer flux de sanch ja
haura. xij. anys e haura despes en metges
gran part de quat haura en la haura
puscada guarri. **E** aquesta beneyta do-
na attanent als gr'as miracles que lo
senyor fehia sobre les malalties de les
gents dix entre simatey/ axi si yo po-
cha/ aquest senyor tochar/ hum poch en
lo seu vestimet/ tentost sera guarida.
E com segons le ley qui es. **Leuitic. xv.**
ca. fembra qui hase aytal flux de sanch
sia in mude hoo encara/ aq't qui ella
tochara p' raho d'ello no' guossa uenir
deuat mes vench li de tras e tochant lo
en son vestimet/ ella senti tentost q' lo
flux de sanch li cessa/ e q' ella era guarida.
e lo beneyne senyor leuors per manifestar
lo miracle agtia del pare seu dix li axi.
E qui ha tochat car yo he sentit que
virtut ha dem' exida. **E** la uores la beney-
ta dona de pahor vench li deuat gitat
se als sejos pres dient li a qui deuat tot lo
pobla qui aqui era molt com/ ella la uores
tochat/ per aytal necitat qui era en ella
dela quall era guarida despuys quell
haura tochat/ e que hu fahia les gracies
q' podia. **E** la uores lo beneyne senyor no
volch atribuir aq'ta oio als imatey/ aqui
mas ala ffe dela dona. **E** dix li axi filla

la tua ffe ta feta salue veten en la pau
de deu. **D**iu assi sent/ ambros q̄ aq̄sta
zona estech martha germana de santa
magdalena la qual estech tots tps ver
ge. **E** apres spall ostoleia del saluador
e depeble sua en santzdat de vida e en
tesa en obres de pietat qū apres q̄ lo
saluador sen puja al cel/ e la sua santa
mare la dita martha foragitada de
ih̄tem ab los sants altres xp̄ians per
vendi en prohenfa/ ab son frare latzer
cabsa germana a maria magdalena e
absent/ a maxm̄ e ab molts altres qū
per molts anys viuēt en sc̄a vida e
dotada de virtuts de miracles a qū ma
tex fiant sos dies per vendi al regne
de deu

Com rassucira la filla del pyncey dela
sinagoga. **G. xxij. capitolle.**

En cara lo. **S**enyor
dient am artha so q̄ dit es vendi
missatge aldit jahug pyncey
dela sinagoga que noli calia veni ih̄u
xp̄ist/ assa casa/ car la filla ja era mor
ta. **E** lo bemsne senyor mogut de pie
tat/ en vees lo pare dixli no hages pahor
mag solament hages fe car la tua filla
viva. **E** com fossen en la casa el senyor
hois los grans plors e crits e dolz que
fahian per la mort dela infantia lo be
neyt senyor consolant lo dix callats
no ploiers car h infantia no es morta/ ans
dorm. **A**xi q̄ alguns sen fahian scam **E**
la uores lo senyor veniunt uoldi que
negu entras ab ell m̄ behes lo miracle
ans mana q̄ tots existen de fora sino set
pera esent jaume. esent ioh̄a elopare
ela mare dela infantia. **E** deu at aquests
ell pres la ma dela infantia e dixli axi
infantia leuet/ e tantost h infantia se
leua e ana e demana q̄ h donassen/ ame
jar del qual miracle estiguerē molt
fort/ maranellats entota aq̄lla terra.
E diu assi. **C**irill q̄ molt mes sa mara el
lare delas cosas tan gr̄as q̄ la infantia
dix q̄ hama vistes ales quals dauētots

gran ffe **C**ar la infantia no hama sino
xxij. anys qū james nosabere dir/ m̄
pensar les cosas aq̄lles q̄ dehia tan altes
ab manera/ axi clara e feruent sino les
hagues vistes. **P**er q̄ diu assi Epiffam̄
q̄ aq̄sta infantia despuys visth que foit
molt sc̄a e tots tps verge/ e qū apaya
fos illuminada per deu. **C**ar diu ell
manera era del redemptor n̄e q̄ tots tps
q̄ curauē algu valguna gran malaltia
corporal/ li dauē specials dons de gracia
e de virtut/ car era complit/ metge
liberall/ e magnific̄ senyor qū habim
d̄amet d̄ana/ e dona les sues gr̄acies
la hon h plan: -

Com no uoldi per depeble aquell qui
falsamet lon conuoda. **G. xxij. ca.**

Apres los dits.
miracles recompta sent
matheu. **ca. viij.** que vehent
lo n̄e saluador la gran gent
qū li estaua entorn per huyar sen dels
passa lestay aquell qūs appellaua la mar
de Galilea e vendi al altre part/ iaho
per q̄ fugia/ ala gent p̄ tal que profitas
ames gents e que visitas ames lochs
e q̄ la sua prehucaio e virtut fos pus
coneguda e mes escampada segons q̄
ell matey diu hen legim. **luche. iij.**
Iasua q̄ segons q̄ diu illays souf fahes
asso lo senyor per dar doctrina als prehi
cadores euangelicals q̄ apres que han
prehucaio e informat lo poble se separe
de aquell per tal q̄ lur doctrina p̄ lur
conuersacio entre les gents no sia mes
presada m̄ ells mateys per lur massa
familiaritat/ ab la gent. **C**ar com dix
lo filosof̄ massa familiaritat/ en gen
ra mes preu. **D**iu axi matey ilari q̄
tot bon prehucaioy deu esser gran co
templador/ e la contemplacio raquer
sepacio de les gents car la uores parla
deu ab lo cor del prehucaioy e del co
templant/ el ensenya q̄ deu phicar
segons q̄ legim. **Osee. ij. Ducam eni
in solitudine. q̄ i. Sagney en lo test**

aquella e com los amas ells honras ptall
 noldi los sobre asso reptar formet empo
 en sacret p q no fossen meys presats per los
 Com sent mateu. ca. viij. q pua ab hna
 naueta / ab sos dexebles e apies estech feta
 gra tempestat / en la mar / entant que
 lo vaxell se omplia d'aygua / ayi q los
 dexebles hagueren pahor q no pissen. Elo
 stios senyor dormia / e diu q despectard lo
 dienth Senyor placet ques salues car
 vet q pmi. Elauors ell los dix. O homes
 de pochia fe / e p q hanets pahor lauores
 ell se leua / enpeg emana / al vent e ala
 mar / q cessassen / e tantost cessare. e estech
 feta bonansa dela qual cosa ells estigue
 ren molt marauellats e digueren quies
 aquest senyor / e com es gran losen poder
 car lo vent / e la mar lo obaxpe. Diu
 aci Robang q en aquesta istoria deuen
 aprendre q quat som / e tribulacio no ayde
 que deu si adoma / qui dormir no pot /
 Mas lauores nos deu creyer laffe / en
 ell / e demanar / ajuda / ab gran fe /
 e esperansa.

Com guaru hu palatich / e senyat q ell
 podia leuar los peccats. f. xxij. ca.

Passada la mar com
 lo senyor fos entrat en la Ciutat
 de capharnaum e segons q legim.
 Luc. vi. ca. Com ell fos en huna
 casa / a qui prehicat / a phariseos e a grans
 senyors doctors dela ley / e a qui molta
 gent dels lochs en gir / e a qui hagues
 fet grans e molts miracles sanar los
 malalts qui a ell venen. Esteuech se qll
 apportare hu hom palatich per quell
 guaris e com noli posguessen portar de
 vant per la gran multitud de gent qui
 a qui era pujare lo alt / alterat / e ab cor
 des bayare lo lit / en q iahna fins q estech
 denat lo saluador. Elo beneyt senyor
 vehent la gran fe de aquells qui loy ha
 uen ayi posat denat / e del palatich ma
 tex dix ayi al dit malalt hom los peccats
 te son leuats. E aci nota q iahna q lo
 dit palatich noli manas remissio de peccats
 mas sanitat de son cors. E mpo com lo

Saluator sabes q la malaltia li era
 dada per sos peccats p tal primeramet
 lo volch sanar dels peccats e puys dela
 malaltia corporal per tal q romagues
 pfetament / sanat / car ayis ptanyia
 a ell qui era per fet metge / e per fet
 entotes ses obres. E digueren lauors los
 dits phariseos e estruans dela ley. E
 qui es aquest / qui guosa dir blasfemes
 e qui pot leuar los peccats sino solamet
 deu al qual dix al saluator per que
 cogitats mal en vres coratges e reptas
 me p q he dit q sien leuats los peccats
 a aquest hom que sapiats q yo he po
 der de leuar los peccats als homes don
 vos aqst senyal / co es q aquest vull
 q sia guarit / ayi tantost deuant
 vosaltres la nos dix al palatich leuat
 de qui / e aportate lo lit / a casa / e de cont
 nent se leua / guarit / e sanat / magni
 ficant deu / e aportassen lo lit en q
 iahna / a sa casa. Etots los altres esti
 gueren fort marauellats. sobre lo gra
 senyall e cura feta del palatich / ayi
 sobrosament / e glificare deu dient
 per cert huy haue vistes gras mara
 uelles. Diu asi Cullu asi pots coneg
 primeramet quata era la saguetat
 e malicia daquells fariseos e letrats
 dels iudeos q vehie quetan gran senyal
 era estat / fet per deu aprouar que
 ihu xpist podia los peccats e p cosaguet
 q era deu e quel nol volguessen crema
 majorment / com aguessen vist q ell
 haura conegut q cogitau / els agues
 peilo dit miracle puat q ell podia
 remetre peccats les quals coses pertan
 pen a sol deu. Segonamet diu Cull
 atten asi hna gran plaga e general
 en los peccadors qui clarament venra
 lur / en gna / e lur malicia e lur temp
 nacio e empo no se sente misen moue
 m hi prouehex mis conegex de lurs
 peccats ans se posen al uoch usch delur
 tempnacio ayi com appar / en aquests
 emajormet / en los phariseos qui eren
 religiosos en los estruans qui era doc
 tors en la ley qui per lo dit miracle
 m p infims daltres q vehie fer / al
 saluator nos volguere inclinar / en /

creme lo saluador m ala sua gra docty
na pertal faheie mala ffi. **Tercamet**
atten asi q' dui aquest que com lom
sa ven en aptall / estament lauores
axi com ahom qui vol scapar del
foch q' no crem deu abtot / son eforç
lepar tota via e occasio de peccat / e
conuertirse / aden abtot son forç p'
sentarse eferh oio penitencia de iunij
almoyna efer tot so que puixa q' sia
adeu plasent. **Elo benigno senyor**
james a aptal per persona no dona repul
sa ans li perdona sos peccats si psauera
Eapres lo saluador per la sua gran cla
mècia e benignitat

Com appella sent matheu. G. xvij. ca.

Apres que lo saluador
gl'ios hac guarit lo dit pa
latich dui sent march q' anasen
enbers la Ciutat de capharnaïm p' dela
mar hon hama fet lo dit miracle eben
aquí matheu qui era hom qui lauana
los dentes e drets. del rey dela senyora
q' hame dels vaxells per mar / aquí venij
ets al qual dix lo saluador leua tequí
e saguex me. **Edecontinet matheu lo**
sagui e leixa tot quat hama / afer / eferu /
li gran conuit / en la sua casa hon hama
gran multitut de publicats so es de
homès entesos en los guays e officis
al qual sent matheu en tema e aqsts
mejaren / en lo dit conuit / ab ihu xpi
e ab los seq' dexebles qui era aquí
malts dela qual cosa murmuraren
fort los fariseos e los estruans dela ley
dient al dexebles ihu xpi v're
mestre p' q' memje ab los publicans
e ab los peccadors ales quals paules
responet lo saluador dix los axi los
sants no han mester metge mas los
malalts axi com los publicats ab los
quals yo meng per luyar los de lurs
peccats. **Apriens donchs so q' dix n're**
senyor plo p'pha. Osee. ca. vi. mes
vull q' fassats misericordia / abres phisimes
q' no los sacrificis q' hanets acostumat

de fer am. **Com donchs aqste sia sobria**
na misericordia co es luyar los homès de
peccat / e tornar los en carera de deu
saguxse q' no deuetis murmurar dem
qui meng ab los publicats per qll luy
de peccat / els reconilia ab deu axi ma
teix deuetis entendre q' yo p'apalmet
son vengut per reconiliar los peccadors
ab deu donchs si passo me acost / a ells
no deuetis murmurar si reheb lurs con
uirs nesi meng / ab ells majorment p'
veets q' ells me crehe axi en saguex
efan so que yo los consell axi com vehets
ahull. **De aquest publica matheu dui**
du. a c. Cusostom / atten la malicia
dels phariseos ells vehen lo saluador
mejari ab los peccadors no p' demanar
los res ans los fahia renunciar / aso que
hame / e darho als pobres. Axí com
apar de matheu m' era ab ells p' ne
guns delits m' carnalmet / acd payarse
a ell axi com appaya entotes aqles
coses que ell fehia menjat / ab ells
q' no ensenyaua / sino pura veritat / e
sobriana virtut / e ben para enso quis
saguya car p' la sua sola paula leyaue
lo mo e quant hame el saguè ab sobi
rana penitencia e pobrea etots tps era
entre ells ab sobria eximpli dessi mate
e ab continua informacio esens negun
escandoll. Qui donchs pora murmu
rar contra la sua sobriana santat
e reuerencia / sino homès en diablats
plens de tota prauitat / e malicia / e
majorment com ell no solamet / en les
sues paules qui totes era vida ans
en cara en la mania del seu mejar
e benre / etots los gests e paules no
era sino medicina caritativa de tota
carnalitat / e secularitat / e per voca
nes a sobria honestat / e tempansa / e a
vera penitencia. Qui a ilay. No en
tes adir lo saluador q' ell no fos vengut
a saluar / e appellat / e prehicar los iusts
quat dix no som vengut / appellat los
iusts mas los peccadors. Car p' salut
de tots venci quat / ell estech / mas
appella los phariseos qui segons veritat
patia no fossen iusts en po ell los
appella iusts e quat / ells s'ateme per
iusts p' la sciencia q' hame dela lig de
deu / e p' tant quat obseruaue les Cui

memes de la lig / e sacrificauē adēu
los sacrificis quis fahie / en lo temple
p les quals coses se reputauē iusts eptal.
dehien q los publicans nos deuē acostar
aells ans los eie fort durs e cruells. E
entant q com ell pynapalmēt p tan
gues axicom aprelats e pares del poble
fent los misericordia tirant los d'esser
pobliche peccadors no uohē sofferir q lo
saluador / ofahes daqsts iusts axi pre
suptuosos dix lo saluador q no era ve
gut p appellat / aquells apenitēcia m
al regna de deu si donchs eils no lexa
uē lur malicia e crueltat / e presupcio
e Superbia.

*Com escusa los dexebles de dexunar / e
com pfam fregauē les spigues q d'xviii. ca.*

Apre tantost segons
que posa sent matheu: ca. viii.
luce. Los fariseos ab los dexebles
desent iohā in terrogare lo sal
uador per los seg dexebles no dexunauē
axi sou e rigorosamet com eils fahian
als quals lo senyor respos q no era dig
na cosa q los fills de spos plorasen ne
dexunasen / en tps de les noses. E axi
nota q segons que diu / adethodra lo
saluador era les spos qui era uengut
del cell per sposar la santa religio xpiana
e ajustar la ab q e asso p aportarla al seu
palau celestial p q tot lo tps en lo qual los
sants apostols fore ab ell / en esta presēt
vida era ab eils tps de noses e de goig
axicom aquell eils contemplanē aqll
dix lo pphā que seria e deua esser desit
gat de totes les gents per raho de asso
noy hama loch de dexun qui es ordonat
apenitencia e adolor de penes. Em po
dix lo saluador tps vendria quels sera
tolt les spos co es p la preciosa mort / e
la uores dexunara. E nota asi basilus
q los dits phariseos de ignoracia samouē
Pameramet de demanar p q los de
xebles de ihu xpist / no dexunauen axi
fortmet ne rigorosamet com eils. Car
com dix lo saluador / a quell tps en lo
qual ere ab ell era desobran goig / aello

pensant / ab qui era casso q en ell conqnuā
met / contemplanē p tal los dix lo senyor
beneyt segons q legim. luce. 8. Beneyrats
son los hulls qui uehen so q uosaltres ueherts.
Cach uos q molts reys e pphes han desit pat
abeme so que uosaltres ueherts e nou han
vist p queg de uerts fort / alegrar / en de uerts
fer grans gracies a qui ab uosaltres hoha vol
gut / en senyar. Segonamet los dits pha
rises e dexebles desent iohā en senyauen
gran ignorancia e axi mately malicia en
fer aytal questio e maiormet fent la pobh
gament Car eils no sabie que lo saluador
no estrenya los dexebles aytal dexunē
com era los iurs. Car lo beneyt senyor
vltra asso q pensaua que lo tps en lo qual
ere ab ell era de consolacio. Em po p pre
seruan los de tota disolucio eils los hama
carregats de seruar la forma e regla appo
stolicall aytal com demut / es postada
de no hauer peccā m de hauer doble vesta
tura e de anar descaus e de viure en
sobrana obediencia e en pobretat / gra
e en pura castedat. Donchs no era cosa
razonable carreguar los los al comensamet
q fos pill que u poguessen sofferir / e ma
jorment quat aquells q nouellament
ere appellats pell de la vida seglar munde
nall / axicom sent matheu / e daltres.
No res meyl que pots pouzar qui trebayll
era saguir lo ab tanta fam com eils
passauen / ab ell sou hame apassar la
dita fam ab lo gra que preme de les spi
gues de les camps e iahien sou p terra
de uerts ports p camps e mutanyes e sou
apres lurs trebaylls e lassos meiauen al
vespre solamet lo pa sens vi e altre / compa
natge uba de qual que siqua / o dalguna
font / E aquells fariseos estauē en lurs
cases repossats e ben foms de totes coses
necessaries e no hame verguoya m cosien
cia de reptar lo saluador com no fahia
dexunar / a los dexebles en la manera
en q eils dexunauē. Pensa assi diu
aquest doctor com aguerē / esuahit lo
saluador sil haguessen vist no dexunāt
e no pensant / en la persona lur / regla
de menjar / e de beure per la qual cosa
diu aquest sant doctor / craxem ferma
met que lo nie redēptor molt pus alta
ment dexunaua q los sants apostols.

car assuaué molt en ells ples rahons de
 mür allegades e q ell ayri fuyant fos
 cosa rahonable donat exmpli del odra
 vell qui no soffir / o soffrer fortor de vi
 nouell / e de uestadura uella qui no esta
 be q sia apedada de pedas nou ayri
 uigor de deyum m de gran penytencia nos
 pora soffrir per psones en vellides en
 vida ample / e mundenal / ayri com ce
 los sants apostolls per la major part
 fins q fore inuouats e forficats lo
 ion de Cincoagesma per los dons del sat
 spit. E pertal de qui auat / co es apres
 Cincoagesma de iunare fins quels puja
 deg en paradís

Com illumina dos scechs. f. xxviii. ca.

Pertinet se de qui los al
 nador saguie los dos scechs.
 Segons que haue. Mathen. viii.
 e hanat li detras dient / O fill de dauy
 hages nos merce als quals dix crehers
 vossaltres q yog puscha tornar la vista e
 ells respongueren q hoc fermamet la
 uores ell los tocha los hulls e dix ayri
 sia fet auosaltres segons la vie ffe / e
 tantost veheren claramet / e manas ab
 gran / efficacia q non diguessen / res e
 ells pobltare ho pertora / aquella terra
 E diu aqui q dehia lo poble q null tps
 ay tall ppha no era apparagut / en ist.
 E los phariseg qui hoien diu q deyen
 q los miracles q lo senyor fehia tots
 los obrava ab ajuda del pyncep dels
 diables e diffamaue a ell / e ales sues
 obres ay tant com podien. E diu aqui
 matey sent mathen q lo piadors senyor
 continuamet / anaua trebayllat anar
 per les viles e castells e p totes les Ciu
 tats prehicant / informat les gents affez
 penytencia de lurs pccats p aconseguir
 lo regna de deu / e sanar totes lurs
 malalties. E diu q hama gran pietat
 quat vehia les gents ayri com / aouelles
 sens pastor / e dehia / als seus deueles
 q preguassen / a nie senyor quels trame
 tes molts e bons prelats regidors car
 la gent fort / era / appalada / de rebre luy

correccio e informacio. Per q appar q lurs
 pastors spuals nos auue dels amforman
 m de ajudar los en lurs misies. E passó
 diu aqui mathep sent mathen. ca. 8.
 que de continet / trames los sants appls
 aprehicar donat los potestat de sanar
 totes malalties e de foragitar los dimo
 ns emanat los de seruar algunes criz
 mones les quals dona ayri mathep als
 deuebles quat los tremes aprehicar / ayri
 com he dit largamet demut en lo. vii.
 libra.

*Com informa los apostols ans quels
 trametes. f. xxx. ca.*

Diu en cara. sent ma
 theu que ans quels sants appls
 trametes lo senyor beneyt als
 instruy / ells informa largamet dient
 los so quis saguie fills veg q yog tramer
 ara ayri com / aouelles entre lops siats
 prudentes ayri com la cerp q ne gu noq
 engua / mo luy dela via de veritat
 queo he ensenyada / e siats simples sens
 malicia / ayri com la coloma qui no ha fell
 fills guardats vos dels homes co es que
 noq incline amall per lur estucia mo
 fassen pahor / car tirar vos han en lurs
 conragracios e concells raptat vos
 com prehicats aytais coses com los han
 rets aprehicar / e cant los conuertrets
 ne uolrets cesser de vies prehicatione
 fer uos han pobltamet / assotar / e p
 vie prehicacio sarets manats tenant
 reys e altres pynceps per los quals sa
 rats turmentats e amort hurats final
 met. Per q fills nohayats pahor de
 aquels qui tan solamet / o en lo cors
 car no poden / aname la aia. Donchs
 aquell temets qui pot metre en infern
 lo cors e la aia / fills quat serets amanats
 los grans deignes / o pynceps no siats
 ofiosos quels direts car lespit sant par
 lara ab vossaltres e no sarets vossaltres
 aquell parlara / mas spit del vie pare
 qui plara / ab la vie lengua. O fills etan
 neccia vos es fortaleza de cor / cartan gra
 sera la via psecucio q pmy ha impugnar

ela via doctrina lo fara luyar amor son
fiare/ elopare al fill/ e los fills saleara
contra los pares emares els luyara/ a
mort/ e vosaltres serets odiosos a tot
hom per mantenir lo meu nom: Em po
siats forts tots tps car solamet/ a quell
qui pscenerara en la ffe/ e en confessio
leyall/ del meu nom/ aquell sa saluara
fills vosaltres sabets q negu depeble no
deu ess pposat/ a son maestre m negun
seu et/ a son senyor. Donchs am han
pseguit/ e desoniat/ e auque qui son
vie maestre/ e uosaltres qui sots mos
depebles de uets paciencia portar tota
tribulacio qui p hoy mu m per ma doctrina
vos sia feta. Donchs so que famihar met
e en faciet uos he dit p salut de les gents
prehcats/ e pobhcament/ ab forq esens
pahor/ e posats en la prouidencia del pare
via celestial/ q ell noq leyara res sofferir
sens grans profit/ vie Car si dues passades
no valen sino hu dimeu no leyra de q
cure/ en lo las eno xue morir sens spal
puidencia/ quat mes de uets confiar
uosaltres qui ran cars li sots q ell noq
leyara res sofferir/ sens spall puidencia
sua/ esens gran raho donat uos tots
tps gra speransa/ en lo gra guarda q q
ha anten adar. Car verats q fara als
vies cosos e ala asa via/ car naley no
leyra/ perdre de uosaltres hu pent/ cabel
ans loq restituhra gtius en lo seu regne
m sen perdria hu car ell los te ja tots
comptats. Donchs no harats pahor de
prehcar/ so q yog he reuella/ e manat
En cara uos bull dir/ e dar/ aquesta
honor si sots forts en les tribulacions e
exalsats e confessats ab ueritat/ e cardor
de coz lomeu or nom q en paradis denat
lomeu pare/ e tots los angels vos con
fessara/ qui sots stats leyls seruidors
meq e q sots entre tots dignes de spall
honor/ e gtiu e algu me negara denat
los homes eyol renagare/ e dire que
es mo amich m james no haura/ ab m
companyia m sera/ en lo meu regna/

**En cara lo senyor continua la sua
informacio. q. xxxi. capitolls;**

Deus marauellós

fills si yo bull q per amor e honor
ma no rebugets mort neguna
tribulacio. Car sapiats q la ma amor/ es
la pus preciosa cosa/ quis pot dar per q
sinegun voll q li don yo bull q ell am
am mes q pare m mare ne fill ne filla
m qualse uol altre cosa/ e bull que si
aquests lempatye/ que no am/ am qts
hage p anemichs ne qui ama negu dels
mes que am no es digne de haure/ m
m la ma amor. Hoc en cara bull mes
co es q lom qui volia/ am m la ma
amor m lo celestial/ regna/ q port la
creu de penitencia/ al coyll/ e p do simatey
a q p amor dem/ co es q no sencenta
aneguna maluestat de q sia raptat
m negua mala coberansa/ ans contra
diga/ acimatey/ es ap/ es auoreschas
ensa carnalitat/ fora gitant desi matey
tota aytal cosa. E si uosaltres voletey
esser aytals per amor dem/ yog ensanpare
aytall/ amstat/ co es aquell qui uosaltres
rehebra denotamet/ yol regordonare
ayr/ com si am matey/ rehebre en persona
E iustia q los homes reheben de iustia/
met/ auosaltres mere que spall guarda
en quat sots mos depebles/ esots los
primers prehcadors dela ffe xopiana/
Em po sapiats q atots aquells qui ab
gran effectio e uenocio per amor dem/
rehebran/ algu crahent/ rehebra lom
iust/ e de deu q aytals rehebran en paradis
leg/ de homes iusts car molt presaden
la bona voluntat hoc en cara/ com
lom no donas al pobre prehcador qui
es qui es apallat petit/ esguart del
mo sino huma tassa/ dargua/ fieda p
amor dem. Dich uos que ell nos p
dia/ son guarda/ qm asi ilarg molt
ha presat/ deu tots tps ospitalitat/ re
guardada p amor/ dell/ e par ho ptant
car sou ses esdenegut/ que aytals/
ostallers falha/ de q gracia q cuydant
rehebre homes rehebre los sants angels
ayr/ com appar/ de abram/ e de lot hoc
en cara/ en la lig de gracia/ molts per
aquesta sca/ obra/ de pietat han mere
sent/ rehebre lo saluador feta aquesta
informacio p lo fill de deu als sats ayts.

e ells rebuda humilment la sua bene-
 diccio de preser sapientie dell'eprehicare
 segons lo seu manament en la terra
 deisit coes al phisee e als iudees per
 tencia enzeimio delus peccats e de
 nuiciant a les gentes q'ells cre deebles
 del sant nouell / e profeta. ihs de Natza
 zeth famos e poderos en mirades e
 en santedat q' james no era estat sem-
 blant de part del quals ells era tra-
 mesos aprehicar p' tota aquella terra
 adenuciar q' lo regna de deu los era ben
 prop e nouellamet / acostat a aquells
 qui seruan la sua sca' doctima segons
 que posa. Robang sup lucham qui diu
 axi q' foren rebuts p' alguns fort
 deuotamet / majorment p' lo poble
 qui haue vist ihu xrist / e los se
 mirades e horda la sua prehicacio
 mas per los pharisees sacerdots e p' los
 estrinas de la ley / ere sou mal rebe-
 buts e en pugnatz terriblamet. E
 los beneyts apostols menbrat los e
 exemplis de alta paciencia q' hauien
 viste en lo lur sobra mestre / e atra-
 nets aquelles sces doctimes q' ell los
 haue ja dades sobre esta mateya en
 lur partiment axi demit es dit pas-
 saue ho ab gra plaer / e alegriament
 e ab fort e gran paciencia.

**Contemplacio sobra la missatgaria dels
 sants apostols: - G. xxvii. capitolls: -**

Theofilus. plant de
 a questa mateya exponet
 aquell enangell. **Designant**
ons ihs zc. luche p'imo ca. Diu axi pen-
 sa quat trebayll e afany quata fam-
 fuet / set / e menspren seain sofferen
 en aquella prehicacio aquelles altes
 colones e fonamets de santedat de la
 sua esgleya xpiana entre aquella
 maleyta generacio e peruersa e sens
 tota vauitat / majorment quat los velle
 homes pobres ignorats e ja coneguts
 tots homes simples e prehicant docti-
 na nouella e aells odiosa empo ials,

era dolca tota tribulacio per amor de aquell
 sobri / amable senyor qui ials haue tots
 ambragats de la sua / amor. E diu aqst
Theofilus e qual hom posible / es que nos
 embriagats de aquell eternal senyor qui
 ab ell hagues feta companyia com haue a
 ab los sants apostols el consideras esse
 fill de deu / e natural creador de tot lomo
 pare he creador / e gouernador de tota cre-
 atura / font de tota santedat / e p'fectio.
 E aquest / aytall senyor haue feta aqsta
 companyia / ab aquests homes rustichs / e
 equay bestials e veneli fez obres de tanta
 humilitat / e q's serua e parlan ab ells
 tan familiarment / els reuellaua los sacrets
 del regne / ells ensenyaua / aytanta amor
 com si fossen los fills naturals per q' diu
 ell axi ala fi de la expositio. O senyor / e
 com no fuy yo hu de quells sants apostols
 qui ab vos eren acompanyats car james
 no hagueza p'ida la ma bocha de la vies
 reg apes q's uos hagues lenats e apies
 absobrana reuerencia adorats. Capies
 Nota ell axi aqui sent luch. & fa manco
 dels deebles quat fore venguts de lur
 prehicacio mas ne ell ne altre no se
 en so q' he legit que fassa mencio de la
 venguda de los sants apostols. E ists
 dient / axi la venguda de los deebles
 es possada / en escrits. Car propo-
 re / en la venguda / al senyor / cosa
 quel desplach coes q' los dimoms
 los hanse obahits en virtut de
 seu nom / e dignere loy. ab gra grans
 axi com aquells qui es g'haue / en
 dita potestat / tothats desparit de
 vana g'ha e de superbia / als quals
 ell dix / reprenet lur / e argull. No
 bullats alegrar / en aytall potestat
 ni gracia quig es dada / neq no bullats
 e argullar. Car yo vni p' peccat de / e
 gull. lo diable caure del cell / axi
 tost com lo lamp cau. Mas allegrats
 vos en asso car los vies noms son
 escrits en lo cell coes q' haueu g'ons
 com sou stats p' deu. appellats a
 estament de gracia e de g'ha. la qual
 gracia e g'ha los sera dada si leyal-
 ment hitrabayllara. Nota aa que
 iatsia que sent Gregori so que dit.

es atribuïsch a exi matheo als sants a
postols. En po theofilg solamet ho atri
buhes als dexebles. Per qm Theofilg
q quat los sants apostols vengueren
deprehcar que trobare lo saluador ayi
matheo prehicat / acomparyat / ab
algus dexebles exi com veme hu
apies altre segons lo tps quels hama
assignat. ayi ell los rebia / ab fort gra
goig / bessat los en la bocha e abraçat
los e ensenyat los gran goig de lur
venguda e demanar a cada com
los hama pres jatsafia q ell ho sabes
tot e recompraue li ed nols hama res
falt / e com hame fructificat prehicat
e dient li les contradictons que los
maluats los hame fetes e com de tot
los hama nre senyor deg desliuats
clauors tots tps fere grans gracies
al pare celestia. nls fahia altre a
cullimet de mejar sino aquell q lur
pobretat / eles almoyses de les gents
lo admystrau. Car lo senyor en aqll
tps no hama res segons que legim.
Matheo octauo hon hame que no hama
eno q lo seu cap enclmas e aquells
quill volhe sagur manare q vanessen
tot quat hame heu donassen apobres
ayi com appar / Matheo .xv. e luche.
.xviii. E diu ayi sent ieronim que
no placia a deu q james ell manas a
negu seu dexeble fer negua obra p
feta si manas ell primeramet nola com
pls ensi matheo per donar. exmpli de
bon maestre qui primeramet fa la
cosa ans q la man fer a altre.

**Quin goig ensenya ne q dix lo salua
dor quat fore venguts los dexebles
f. xxxiii. ca. :-**

Diuassi Gregori
natzareng en la exordio
de sent matheo q ayi com
sent luche recita. ca. x. deso que dix
lo senyor quat vengueren los dexebles
deprehcar semblant met / o dix quat
venth en la uenimet dels sants apostols.

epus larch ayi com tocha sent matheo
ca. vi. des q quat lo senyor los se
vehe tots dotze deuat nouament
venguts de prehicar los sacrets de la
ffe / e del regna de deu segons q lo
senyor los hama debans largamet
informats diu q lo senyor ghos en
senyane gran goig / en lo seu spit
de lur aduennet / eleuat alt als
seu hulls sagrats a deulo pare / e diu
aytals paules. O pare senyor del
cell / e de la terra. atui fas grans gracies
qui aquests pobrellets e simples
homies has rauellats los teg sacrets
celestials los quals has amagats
als saus epudens e mudenals e
asso senyor has fet sobre bonea e
gracia tua taplagut q ayi sia estat
ffet en op negus merits lurs lo
meu pare madades totes les sues
uases e negu no coneix la excellen
cia de aqll eternal pare sino lo fill
e aquell de qui yo son fill seu / o volhe
rauelar donchs pus sabets que
tants son los meq bens venys amj.
vosaltres qui p amor mya treballats e
portats humilmet / e alegramet lo
meu jou / e es lo q vous he manat
e aprenets demy esser benignes e
suas de cor / e clauores trobaret
repos en les vres aras e les diuinals
consolacions clauores conaxerets
com portar lo meu jou es cosa
sobrianamet delitable / e suau /
e lo carrech queg he imposat / es fort
leuger / a portar agrans e apochs
e tota humana per sora.

**Com de sinch pans e dos peços sadola
lo saluador .v. milia homies menys
defembres e de infants. f. xxxiii. ca. :-**

Venguts donchs los
sants apostols deprehcar
e rebuts dolsamet / e pater
nalment p lo saluador lo dolc senyor
entra / ab ell ab huna barcha qui
estana en la obra de la mar de galilea
dita de Theberjada e passassen ab ell.

en lo desert per so donat doctrina
als prehidors q apres que han estat
prehidat entre los seglars se deuen
apartar e linyar de ells e dar se a
contemplacio p porgar se de lurs de
falliments e colpes comeses p estar
entre los seglars. E la gent molta
qui era ab ihu xpi p saber vers
qual part nauagueua exren h
acamj anar per terra apen e
cuytare tant q fore alpen del mot
hon lo senyor anave ans que ell
fos axit a terra e exint los senyor
ab los appls dela dita barcha vahet
tanta multitut de gent quil spana
ajustats de aquelles villes e Ciu
tats per los grans miracles q fahia
en ells hac negran pietat. Car
dun asi lauengelista q vehiells star
axi com a ouelles sens pastor e
prehidca los altamet del regna de
deu. e guay los malats aqui matey
E apres mutassen alt en la muta
nya e seha aqui consolant se spu
allmet ab los deuebles e ab los a
postols Era tps apres lapascha dls
juhcs e les dites companyes puja
renh detras E co las acostas lo vesp
diguereh los sants appls que donas
comjat a aquella gent mentre
era jorn comprayen so q era neccay
ans q fos vespre E du lauengelista
sent matheu. ca. xviij. Que dix
los lo saluador q nols calia anarsen
axi mtant treballar mas los appls
quels donasen amerai axi estech
fet la manera posa sent matheu
aqui matey qui du q dixerelh los
apostols q no hanen sino smch pans
e dos peyxos e du q lauores ell los
dix quels portassen e mana que
fessen ceure aquella gent tota
sobria lo prat qui aqui era axi estech
fet e lauores lo saluador lena los
hulls al cell e beney lo pa e feu gra
cies a deulo pare e apres lo pa ab
les sucs sagrades mans epuyse mana
als deuebles par e distribuhir lo
a aquella gent. Et tota aquella get
se fahia copiosamet aqui de aquells

smch pans e dos peyxos multiplicats plo
saluador e du aqui q eren qualque smch
mha barons meys de les fembres e dels
infants E du baros car segos lamana
e braycha solamet aquels nombre laue
gelista qui ere de vint anys en sus eno
nombre les fembres ne los infants e p
esta manera se contare los fills de isrl.
numey primo. E apres q hagueren copio
samet merat mana als deuebles que
collissen les mques e los trossos de pa
e del pey qui ere sobrats p tal q nols ol
figuassen e p tal q aquells qui venien
que aqui serje portades tantes demjqs
e trossos de pa claramet conaxere lo
gran miracle fet per lo senyor e ap pra
guas q vertaderamet e sens ficcio fos
sen pescats e de vera matya de pa e
de pey p la qual cosa ere confusos los
phariseg qui dehe lo contray E du a
qui sent matheu que collren .xij. cofins
plens a significar q la santa doctrina
del fill de deu los .xij. apostols na apor
tare grans parts per tota la gent del
non

Contemplacio sobria la ^{para} cena q ~~xxv~~. ca.

Ilaris nota aq alguns
punts. Lo primer si es que lo
saluador feu gracies al seu pare
dels pans ans que ell ne los altres merassen
ensenyat nos q creatura singularment
james no deu menjar ni beure ans quel
age beneyt ab oro ja a asso disputada
e ab lo senyor dela creu so q deu menjar
ni beure e ala fi del menjar q fassa
a deu gracies del bemfet q li ha fet sa
dollar lo dela suagracia en altre mana
ensenya q es golaffre e ha poch ab deu
e ha poche cura de asso q es proffit seu
spuall e bon nodymet dona bon exm
pli als altres e merey aytall q se cay
es offech del menjar e beure q reheb e
q deq lo ley veny en cara a fam e
aset per tota se vida. **S**egona
ment feu aytals gracies al seu pare
ensenyat que era manoz q ell enquat

hom car/enquāt deu es aquall/aell
noh calha de res fer gracies. **¶** Ther
sament feu les dites gracies a deu lo
pare/en senyal q̄ tot quāt fahia en
quāt hom fahia p virtut de deu / e
no part magichā m p ajuda del diable
axi com de hien. los phariseg diffamat
lo q̄ aytal multiplicacio de pa es adolla
mēt degents tot ho falha ab ajuda
del dimoi e q̄ tot era illucio q̄ fahia
ales gents donat los entendre fal
sament quels sadollaua de pa e que
ell los omplia de vent. **¶** Lo segō
punt es sobria la sua multiplicacio
dela dita vianda com sa fehia ediu
q̄ axi com nre senyor dela costela de
adam feu lo cors de Eva e axi cō
hum gra de format trian paylla e
molts grans axi dels dits pans poch
fer q̄ cresguessen en cantitat de .x.
o de. **¶** quāt aell vench de plaer.

**Com lo saluador escusa los deyebles
freguās les spigues dels camps.**
¶ .xxvii. capit.

Continuant donchs
lo saluador la sua sca preheccio
du sent matheu. ca. xii. Que a
ngant ab los deyebles per lurs canns softe
me gran fam e preme de les spigues del
blat qui era en lo camp e freguāt les
mejanense lo gra e aslo era legit pus
no saguauē ab faq axi com appar pla
ley possada. De vtra mīm. xviii. ca.
E los phariseg de hie que aslo nos dema
fer en disapte com fos obra suill he
manuall per raho de aslo lo saluador
escusa los deyebles p diuerses rahons.
¶ La primera si era car iustia q̄ la ley
diuinal manas. exodi. xvi. ca que lo
menjar del disapte se haze appalar lo
dia precedet en lo disapte p mls cohe
empo auegades so quies vedat pla
lis diuinal es legit q̄ sia fet per
necessit sobrenment. E aslo appar en
dany q̄ posa en nccitat meia dels pans
appellats de Repromcio ab aquells qui

7777777777
Sague no contrestant q̄ era manat
per deu q̄ solamet los meassen los sacer
dors axi als sants apostols era legit
de freguar les spigues en disapte / e
de appallar lo gra per ansejar p raho
dela fam q̄ hame gran. **¶** La segona
raho p q̄ los escusa si fon car de fet
los sacerdots del temple en disapte
escorpaue / e leuauen les carns que
offerē a deu / e aslo no era peccat car ell
qui era deu manaua q̄ axi fes axi
freguar les spigues del blat en disap
te no era aells peccat car fahia ho ab
lissencia ex manamet del saluador
qui era senyor del disapte / e qui podia
dispensar / en ell / e qui mes amaue la
misericordia quis fahia donat ansejar
als apostols famolents q̄ los sacrificas
quis fahie a deu en lo seu temple.

**Per quall necessitat pot hom leuar
la ley. ¶ .xxvii. capit.**

Sobre so qui dit
es que necessitat trencha e
solta la ley. Nota ffulgenci en la
omplia nona q̄ tota necessitat no es
bestant / raho affer contra lalis de deu
sino aquella qui notablament assig
hom / o es en materia ardua axi com
es gran de ium / a hom flach / o a gran
abstinecia / a hom molt treballant / e
mal pensat axi com amō pposit era
dels sants apostols qui treballaue molt
anāt ab lo senyor / e quax comunamet
sens negna bona reflectio m confort
aquell donchs ab pocha e ab friuoll
necessitat fa contra la lig de deu e
contra sanctes custumes qui en rigor
de bona ley aytal hom no es dubte
q̄ no pech cruelment contra deu p q̄
en aytal cas si algū dubte fer cōtra
deu p alguna necessitat ans queu
fassa deu hauer licanca de son major
o auer consell de persones ente
nets e deu temers segons lo qual
consell fassa so q̄ affer ha sobre aytal
nccitat / en oy deu procehir segons.

ppia estacio Car com dñi lo ppha. **Menti**
ni iniquitas sibi. So es q lo peccat qui
es dñe hom fa q la raho satisfament con
senta / aaso q uoll la voluntat del hom
e no aso que deu vull pso dñi aqst
sant doctor / es gra pill / esser jutge
en la causa ppia. E condou a qui s'ila
necessitat / es tanta q no concordez
h' seya / contra caritat / lauores cessa
la ley / en altra manera james p negua
altre necessitat / negu no deu fer con
tra la ley dñi mall. E dñi assi segons
q dñi sent paul. **prima ad Thim' s'imes**
precepta est caritas. Co es q le ley es
seruada p suar caritat / donchs tots
tps le ley fa loch / a caritat si caritat h'
repugna / Car dñi sent bnt en lo libra
de caritate et precepto. Que so en que
fauor de caritat / es ordonat james
no pot / estar contra caritat ans h' fa
loch / e de continet cessa si caritat
h' repugna. E dñi encara q molts
son que prall q no hage a obrar / ala
ley allegue molta falsa necessitat
sots ombra de la qual vne continua
ment m'obediets a deu e ala sua ley
e axi p sauer / en lur m'obediencia
fins ala mort quat deg los troba en
dit peccat mortall / ells d'apna.

Com guarir aquell qui hauna lama secha
e com estech per aso impugnat.

Partint se lo senyor del
dit loch segons q recompta sent
matheu. ca. xij. Vench ala lur
Sinagoga en disapte / e presentas a
ell hun hom qui hauna lama secha
e soppical qual guaris. E lo saluador
vahent aqum los fariseg ajustats e a
pallars de murmurar contra ell / e de
impugnar lo sil guaria en disapte
feu los questio si era cosa leguda sanar
e guarir lom malalt / en disapte. E
com callassen tots maliciosamet / ell
p h' mateu. solc los la qstio dient axi
Qui es aqum cage huna ouella en la
fouca en disapte q no len leu. S' donchs

leguzamet / aso se pot fer en disapte e
majormet quat se ffa p aquell qui es sen
yor / e ordonador / e dispensador del disapte
axi com / es lo fill del hom per les quals
paules los dona / a entendra q ell era deu.
Car soll deu haura ordonat / e era senyor
del disapte. Lauors dñi q dix al hom
aquell / esten la tua ma / e tentost la estes
e fon guarit pferamet / e aqum molts
daltres malalts en lo disapte de la qual
cosa los phariseg murmurare fort axi de
cosa qui no era leguda. alius vicaris
No contrestat que segons q dñi assi.
Rabang lo saluador los haura claramet
prouat q cosa aquella era leguda / e
justa / e fca obra de caritat per les quals
prouacions los dona claramet a enten
dre q ells no haue dreta m' clara m'
telligencia del manamet de deu / ma
nant colza lo disapte.

Assi conte la disputacio q lo senyor hac
ab la samaritana.

E Com de iuda vngues
lo saluador en guallilea conech
lo apassar per samaria / qui era al
mig p que vench en vna ciutat de
samaria appellada sicchar. E lo senyor
beneyt hurat de camnar / a sech se apres
hu pou qui era en lo camy es os de pebles a
anar sen ala ciutat p comprar q m'egar.
E lauores vench hua fembra de la dita
ciutat / al dit pou p pohar aygua / ala
qual dix lo saluador q li donas abeure
daqsta aygua. E la fembra li respos axi.
E com demanas tu amj abeura / qui est
iuhcu / e jo som fembra samaritana car
los iuhes no concorden ab los samaritans
Respos lo senyor situ sabies qui es aqum
qui demana / abeure tu demanaras a
ell / e ell p ventura d'aitia abeura aygua
vina. Dix la fembra senyor tu no has
poual / en que pous deste aygua / e lo pou
es progont donques don hauras tu
aygua vina. Est tu major q me pare
iacob quis dona a quest pou del quall
ell bech es os fillis e sos bestians noydh trop
altre aygua vina / sino aqsta / lauotes lo

Senyor li ensenya q no li entenia / aplan
daquella aygua del pou mas de aygua
qui es vers ffe conjuncta ab la gracia del
sant spit qui toll alhom set coes tot de
sig desordenat de les coses presents per
raho desso li dix lo salvador aquest qui
beua deste aygua dest pou altre vega
de haura set / Mas aquell qui beua de
aquella aygua de la quall te plat james
apies no haura set car aquell qui es
en gracia no desitge res fora ne impez
tinet ne contrari aden ans lo fara pujar
ala eternall vida. Esatsia q la fembra
non entenes be les paules del salvador
Empo psiquiar set / et rebayll q no ha
gues auemr / apohar / a qui pregua lo
senyor q li donas daquella tan bona aygua
de que ell li parlaua. **L**auores li dix
lo salvador q anas a son marit / e q vigues
ab ell / en aquell loch / on ell lauores plaua
ab ella dix la fembra q no haura marit
E lo senyor li dix ver dix q no has marit
car smch marits has haguts e aquest hom
ab qui haura habites no es ton marit Dix
la fembra senyor segons q veg tu est
ppha donchs digues me quall loch es
pus conuent / afez oro e adorar du sui
es ihlem / o lomut de gazaym q hauem
aci en lo quall moyses e nres pares han
adorat. E lo senyor li dix ayi fembra
emiu am q en breu vendra tps q m enaqt
mot m en ihlem adorarets apen vosaltres
adorarets assi so q no sabets car posau
en deu moltes coses qui no son en ell coes
q era corporall / e adoraue ayi matey
y dolles p q mareye que no haguessen
loch de solleyna adoracio. Mas dix lo
senyor los iubeq saben be pla ley ex lurs
pphes que deu adorar / e dells deu exir
lo salvador del md. **E**sapies q defet ja
es comestat lo tps en lo qual los vertades
adoradors adorare lo pare qui es nre
senyor deu ne es en simones foranes
mas dms lur cor / e lur spit / e segons va
ntat / e no mesclant hi sup stacions e
fficcions ayi com feu vosaltres. Car lo
pare celestia aytals adoradors uol quel
adore en spit ayi com ell es spit sobra
ptall coue q sia adorat / en spit e ab
vaytat. **E** la dita fembra conaxent

en lo plar q lo salvador era psona heuent
dubtal mes interrogar mas remes solucio
de sos dubtes amecies del qual se deha
en aquell tps q era vengut / es deha
q ell los deua estrohir pfectamet en
tot so qui ptanyia / alur saluacio. Per
tal dix ayi lo senyor ja se q mecies es
vengut p q com ell ha assi ell nos infor
mara entotes les coses qui q sera necessa
res q ara no sabem. **E** lo salvador qui
ven lo seu bon desitg / a ven mecies e
asser informada pell psa gran benigni
tat rauela / e matey dientli vet que
yo qui pla ab tu so mecies q tu desitges
E en aso venguer los deuebles de ihu xpi
e marauellare se com lo senyor plaua ab
aquella fembra gentil pobrelleta car
james noli veherer fer cose semblant
empo negu no hndix res sabents q lo
seu plar tot era virtut / e vida / e q qualq
fruyt faria ayi com defet sensagui fou
gran. Car la dita fembra informada p
lo salvador / e tota alterada p gra deuocao
a ell leya / a qui lo canter / e correch ala
Cuitat dient als habitants de aquella
venys e bejats hu hom qui hadit tot
quat james fin certes ell deua ess
xpist / e mecies. **E** lauores molts de la
cuitat / eone aduere / e archebra lo
salvador ab gran rauerecia / e molts
aregrete en ell / ell pregua q roma
gues ab ells. **E** ell vahent lur deuocao
estech hi p dos dies en los quals ell los
informa altamet ells hedifica p duer
ses exmplis de la sua acabada santedat
p q dehen ala fembra q no solament
crehe / en ell p so q ella los nahaua
dit mas p so que ells haur de ell vist
e hoit / e hoit crehen vertaderamet
q ell era vertader salvador del mon /
Cun assi Theofilus q acreure ayi tost
en lo salvador molt los ajuda la prehi
cacio de sent iohia baptrista qui deha
q lo salvador era ja vengut / e sabie
ja la pphia de iacob qui dix q quat
haurien pout lo regna lauore seria
vengut mecies. **E** uehent q lauore
lauren pout / nouellamet ell posseha
herodes qui no era iubeu mas era
promeu

debebles cosa q primer ell ensi no obsuas
asso se deu entendre de les coses q mana
q tochaue virtut / e crumonia de vida / e bo
nes custumes e no de ses q tocha a ordenacio
de delegacio e de son officio segons lo quall
a ell ptanyia / axi com acay e a regidor dels
debebles a ordenar dels segons la sua
alta promeçcia e sancta voluntat

**Com guarir lo malalt qui jahia en la pro
batiçha piana: - 9. dñ. capitollana**

Uench donchs loys
de Cincagesima elo saluador hac
apujar en iherusalem segons q posa
sent iohã. ca. 8. per que tocha a q tots
los homes iuhesq haueu adat / eren tenguts
segons la ley de deu possada. Exodi. iij.
de venz / en iherusalem tres vegades lany coes
en la pascha / e a Cincagesima / e dels taber
nacles si dispensaua en certs castos mas
nos dispensaue comunamet / en la festa
de pascha. E com aqui matey sent iohan
q a aqui apres del temple hauija huija gra
bassa d'aygua appellada probatiçha piana
almys dela quall hauija huija casa ab
sindy portes e de qui los seruiçals del tem
ple de deu demallauẽ ala dita aygua / a
justada de les pluges plauar los corsos dtes
besties q hauien los sacerdots teles offeretes
q les gentz fehuẽ adeu en lo temple / e
aqui jahia gran multitud de malalts
e de diuerses malalties spants lo mom
met dala aygua. Car com aqui sent
iohã que l'angel de deu atps cert mo
na laygua / e aqui lauors primer de
uallaua al mouiment dela aygua / e si
banyaua tentost / era guarit de qual
que malaltia q hagues la raho p que
la dita aygua hauija tanta virtut so
com q era / car la piscina / aquella era
figura del sacramet del batissma / p
lo qual lo humanal l'imatge de ma acon
seguir santat spual en la aia / e es
remcio del peccat / orygnall etots qnto
ne hages lo batejat / e apres aconsegua
la gracia de deu e les virtuts necessaries
a saluacio Diet axi matey q dms la

Pissima bay era lo fust dela creu de
ihu xpi / amagat del qual la dita
pissima rehebria sa virtut / axi matey
la operacio e mouimet dela pissima
rehebria spual influencia dela presen
cia e psona angelicall / sanar tota
psona dela malaltia. E com sent iohã
ca. 8. Que en los dits porxos dela
dita pissima / hauija hu hom malalt q
hauija / xxxviii. anys que jahia a qui
malalt / al qual attenent lo me salua
dor dix li si volia guarir / respos lo
malalt q hoc mas q no hauija quill
metes en la pissima / car laygua era
moguda / e yo som axi debill q noy
pusch axi tost / anar q ja nom age al
tre primer q yo. Lauores lo benigne
senyor mogut de gra pietat dix li
leua de qui e portate ton lit en que
jaus e veten e de continet lom estech
guarir / e anassen / ab son lit al coll.
E de hie los iuhesq al hom guarit / tu
no tens de q portar lo lit huy car
disapte es. E lom respos a quell qui
ma guarit ma dit quel me portas
e fercate tant q saberẽ que lo salua
dor la ija guarit Per la qual cosa
murmuraren contra ell dient que
trenchaua lo disapte E com lo sal
uador lo trobas apres alguns dies
al temple de deu diu sent iohã a qui
matey q dix li axi vet q est estat
guarit guardet q no bulles altre ve
gade peccar p tal que no en coregues
mayor pena / co es la infernall p les
dites pauls que lo senyor dix al hom
guarit conclouhe los doctors q la
malaltia q hauija heza estada dada
p sos peccats E note be la paula del
senyor qui dix al hom guarit / que
guardas de peccar altre vegada p
tal q no coregues mayor pena q la
malaltia q hauija haguda. Car diu
assi sent agosti q casi dmar / co es re
caure / en peccats presedents e acustu
marse / en aquells fan lom adeu
molt / ab hompnable / ell fan gran
peccador / e fort adeu desconaxent
qui tanta paciencia los hauija mo
strada supportant lurs peccats primers

Perq̄ p̄tal q̄ nos esmane souj los do
na: ell̄s lexa ffer mala ffi: -

Com escusamet̄ scusa q̄ ell̄ leguda
ment podria obrar en disapte: -
G. xliij. capitols: -

Dsu ass̄ sent ^{ioha/cā.}
S. que lo saluador sabent q̄
los phariseg lo impugnaue an
quant haura curat lom̄ aquell demūt
dit en disapte. no contrestant q̄ dixer
ses vegades los haura prouat p̄ clares
rahons q̄ sanar algun en disapte no
era peccat ans era obra sancta e de pie
tat axi com demūt haur̄ dit e appar
luche. xiiij. p̄ iohāms. viij. p̄ mathe. viij.
Ara en aquest pas lo escusa. alla matey
per manera p̄ alta volent glifficar
lo seu pare en lo seu temple al qual
ahonar era vengut. E dix los les p̄gu
les següets en suma iustia que sien
paules escures car axi mateyria la
tur malicia qui en paules clares es
buanamet̄ rahonables e justes no
haur̄ volguda rebebre la sua alta
escusacio en aquest p̄posit. E dix los
axi lo meu pare obra les coses q̄ yo fas
m̄ yo no pux̄ fer sine so q̄ ell vol lo pare
meu no jutge p̄ a matey negū sino
aquell q̄ lo fill jutge lo quall iuri lo
fill fa car lo pare li a dat poder de jut
gar car voll q̄ sia honrat axi com lo
pare. e quill honrara ell creura aquell
haura la eternall vida. E t̄pms vendia
q̄ tots los morts honra la veu del fill de
deu e daria a cascū segons ses obres
eyo enso q̄ dich testimonij iohan t̄ba
qui q̄ denucia yo qui som alquall vosal
tres cregues axi com com aquell qui
era lanterna ardent e luent iustia
q̄ poch uos dura la creensa aquella car
vosaltres hi tractas la mort am̄ no ha
nets rebebut m̄ cregut mas rebebr̄ts
e creuzets a altre a v̄re van e asso dix
p̄ antixt lo qual rebebr̄an axi com
ameces ne lo testimonij de iohā uos he
allegat p̄ ḡtia ma mas p̄tal q̄ vosaltres

siats salus creent asso ell uos denuncia
dem̄. E yo si testimonij vull allegar maior
le q̄ no era iohā coes les obres ell̄s mirades
q̄ he fets deuat vosaltres e lo meu pare
hadat am̄ testimonij pla sua veu asso
en lo babbissima e altres vies moltes era
per asso no haur̄ts uolgut creure en
m̄ p̄ q̄ yo acusare al meu pare eno so
lament yo hoc encare moyses en lo
quall vosaltres haur̄ts spansa eno cal
car ell̄ estriuj dem̄ eno haur̄ts uolgut
creure ales siues paules p̄ tot so qui dit
es lo saluador los dave aentendre q̄ ell
podria en lo disapte fer so q̄ hi plepa com
ell fos fill de deu. E com diu aci lo test
de sent iohā paquestes fore pus r̄p̄tate
contra ell q̄ no p̄ lo trenchar dell disapte
dient q̄ ell blaffemaua en quāt se feha
fill de deu. Perq̄ diu aci. E iuyang q̄
digne iuri de deu estech q̄ puscha noll
volhen creure plant los clar q̄ ell los plas
axi escar q̄ nou entenguessen car eren
daquells dalls quals lo senyor dix es
luche. viij. Que acells parlaua en p̄boles
p̄tal q̄ hom̄ lo nol entenguessen perq̄
anassen a perdicio e asso matey tocha.
ysaye. vi. en aquell par aff. Excecha
cor̄ ipli. iij. q̄.

Com escusa. Magdalena quāt no ayudana
amartha acuynar. G. xliij. capitols: -

Apres que lo benigne
senyor hac prehecat en iher̄tem
publicamet̄. E apres disputat ab
los phariseg efets axi matey innumables
miracles tornassen en guahlea e passa p̄
betania e a qui rebebe martha la quall ell
haura curada del flux de sandy per que ell
vinent e partint de iher̄tem comunamet̄
passana aque. E com martha traballas
p̄ casa e p̄ ayua volenet dar bon recaptu
de mengar e de jaure al senyor ab sos
depebles veu q̄ sagermana maria magda
lena seha als peg de ihu xp̄st escolta
aquelles santes paules qui totes era
vira e dela excellencia del seignat̄ de deu
p̄ q̄ martha t̄robada dix al saluador.

Senyor noq haurets cura q' massoz ma-
leixa: tota sola en lo vie fuy plaia q' h-
vigats que hagut. Elauores losaluardor
escusa: amara e leixa la seure als seus
peç e dix h' O martha fort est curosa e en-
tesa en moltes coses empo huma cosa sola
es aquella la qual sobre totes les altres deu
hom' amar e cercar coes nre senyor al
qual conexer e amar e seruir e enressa
la vida contemplatiua. Com aquesta
hage elegida. Alaria ptall james noh ha
tolta. Qui assi beda contemplacio es huyll
celestiall ablo quall lom ven e sent ven
en les sues coses ala quall vida negu no
perue sino aquell qui molt ha treballat
en vida actiua la quall vida no es ptots
sino p' aquells qui molt han amada peni-
tencia e puritat de cor he huiltat e pa-
sencia e meyspreu del mon. De aquesta
posa Basiliq que es vida angelicall sobra
namet desitiable anos en quat tots tps
es entesa en les uqueses e trasos diuinals
Aquesta so diu porta absilum excellent
q' procura al nre entemmet el leua da
questes presents miserjes ell puja tot en
alt en les balleses e relectacions celestials
O diu ell equata compacio deu cascu ha
uer ala sua aia quat sap q' es tota generosa
e spual e de sa natura tota inclmada a
contemplar tots tps ales coses spuals les
les quals ja possehere los sants angells
ells altres benuyrats qui son en bens in-
estimables als quals es p' deu creada e
diputada. Com donchs la deu tota dada
apensar e amar les coses terrenals plenes
de tot mals e de tots pills em numerables
dolors es deu aqui axi ess en fangada q'
no sen pot peitir sino pla mort in pensa
james en laltre vida axi poch co si res no
era. Com se pot temir p' enganada e
dempnificada e p' folia e p' orada que tant
de tps hage stat en lo cors ca james no
hage de quells tans gras bens sentits res
ans aia tots tps viscut axi com apoch
en lo fanch e pudor desta miserable vida
O quanta compacio deu hauer desí matepa
e apres del altres q' axi ven orats e canats
apocio p' p'ia folia e horadura. O quat
sentolra apres q' sia p' uenguda ala mort
corporall daquell hon habita quat se veura

entantes dolors esens remey e pensara q'
ha perdut e que poguera hauez ghojat
sis hages volgut e posguera assi hauer
viscut entanta alta e tan virtuosa e
preciosa vida. Item Hugo de sco victore
plant de aquesta sancta vida contem-
platiua diu axi. Aquesta es lo tresor
molt amat p' posat als homes a compraz
en esta vida present dela qual pla lo
saluardor q' iat sia p' tots empo nol ne-
gua james lo nre creador anegü qui
ab diligencia cenceria lage sercat p' be
q' lom hifos in disposi ena. En aquest
tresor legim q' son stats fort richs homes
e diuerses p' sones p' diotes pobres he
simples segons q' lo saluardor dix. mathej
Undecimo. E p' atenyer aquest tresor
han molt hamada ciencia e sauesca e
parlaria e han venut tot quat hauer
e son fugits al mo e sen son anats al de-
serts habitat entre les besties e en senyat
se ignorants e mbals sabents q' cordial
huiltat es lo principall e lo primer escalo
apujar alt estament de contemplacio p'
la escala de virtut. Aquesta vida tinghere
los sants patriarchas e proffetes ell g'ios
patriarcha mosseny sent ioha bapista
ells en acortes majoriet en les mutanyes
de egipte comensant a sent Paul p' r
mez hermita e apres profelmit p' sent
Anthoni e los altres sants hermitas e la
tenen encara alguns sants hermitans
qui son en lo mo e alguns sants religios
a asso dipurats

Ques obligat a contemplar. f. xlv. ca.

Assi q' esto lo sant
abat Effrem edemana qui es
obligat a contemplar e respon-
e posa los següets p'nts. Lo primer
sies quels religiosos diputats aprehen
son tenguts a contemplar p' tall q' con-
templant aprenen que deu prehicar
ales gentes e q' p' gardemet inclme a amor
del regna de deu p' so q' p' experiencia sen-
ten daquell en lurs contemplacions.

En aquesta vida q' estach la vida dell nostre
receptor apres q' fon divulgat al mon.
Car om q' dia preliuau / e venis con
templaua E semblamet se fahie los sats
apostols e los sants religiosos passats he
presentes. **Lo segon punt** q' posa hies q'
aytat com lom majorment / religios es
luyant de tot treball corporall aytant
es pus obligat / a contemplar / raho es car
aquells qui han instituhits los monestirs
ells han dotats ben ptall / offahere q' los
religiosos qui aqui habitassen fossen mes
luyats de tot treball corporall / e mes en
resos en oro e contemplacio celestia. E
ptall los religiosos qui no preliuau / e son
diputats a vida contemplatiua / gien /
ment peque sino entene en contem /
placio e en saber aplicar si ab art / e ab
manera fahent so qui en ells es aytal
mejen lo pa de dolor / e enganant aq'ls
quils han ben dots. **Acorda quod dicitur.** q' es
iet nos so q'ns de q' plobe que haue fet
alqual deute aretre es obligat / e reobli /
gat tots tps en esta present p'sent vida.
Lo tert punt es q' los mesquins de
richs homes aqui no cal treballar sis
volen / e tots tps son entesos en vida car /
nall / e en auaria e en honor del mo.
Aquests son aden fort culpables quant
no entene / en aquesta ten alta vida
car no p'oyen lo tps delur vida nell de /
spendye alur dempnacio ayicom ara
fan. E allo matey dix labat Demell quat
pla de vida contemplatiua diet ayi lo
miserables richs desta vida ayicom a /
quells q' lo dimom te enceguats ahonor
se tenent que sien ociosos e q' p' den lo tps
no actenets q' no ajusté res p' ahuez lo
Regna de deu / e venent buyts e pobres
ala mort / e an gran p'hi de deu qui ha pro
mes adar lo aquell qui haue comprat
e denegar lo aquell qui res no ha ptall
los malay / saluador. **Lucas. vi.** dient
ayi malayts siats vosaltres richs qui
hauets aci la via consolacio / malayts sa /
rets en vies riales esclafos car p'penall
met plorarets. **Job dix** de quests q' com
tota lur vida visque en plers e en ayres p'
tall en hu punt los remet deu ayi fern.

Aquest om adoren hua ydola q' elle appella
la honor del mo pla qual leyde deu enolle
hobair / ans lo desempate p' seuyr ala dita
ydola E ptall los desempara deu leyant
los caure / engrans peccats e apres engras
penes e misies e dolors entant q' james
no han hu dia aci alegre / e apres allo han
les eternals dolors. **O om d'ncelm** qui pot
v'ure p' reposat / emys ajustat / ab deu q'
aquell qui deu hadat tant quenol cal
treballar m' anar p' camys m' p' plases
mas tots tps se pot ocupar / endeu liget
fahent / algu exercia honest / e familiar
en sa casa e leuat la sua aia / aden / mas
son algus qui no volen coneyer / a quest
de deu / e tots tps se ocupet / en follejar
o vimplent plases o villes desimatexs.
fins q' la cruell mort los senporta en in /
fern. **Lo quart punt** es q' negu de tots
p'nts no es escausat / aden qui la sua aia
no leu aell pensant / en la sua altaesa / e
pietat / e bonesa / e en los se q' gras e conq'
nuats beneficis atot homi so diu se endresa
aquell manamet seu q' p' dauu no ha
explicat qu' diu ayi. **Vocate i m'pote**
qm ego sum rex. E volon q' mana que
prenat tps aell entendre / e sapiam com
es nre deu esenyoz / e pare / e bon factor
nre / e iustia q' tots tps sia allo bo e major
met quat lom se sentochat / en lo cor
p' algu tochamet diuinall / p'ndinat lo
alexar peccat / e a entendre asi matey
e ala sua saluacio. **Empo** los sants han
assignat / aquesta sancta obra / tps lo p'
abte la m'itge m' / el abbat quat daq'ite
dos tps en spall famencio / sca / e scripura
e apres en la matnada / qui la pot hanez
francha / lo loch / abte es lo sacret de sa
casa / e ora obscura / e reposada / quat la
gent dorm / e estant lom / ayenollat / e gner
les mas els hulls leuats / en vers lo cell
preguat lo senyoz q' vulla tremena / lo seu
lum / a aquell quill demana.

Com guaray lo fill del Rey pent q' d'ln. cii.

en paules amagades empo p als pobles
 eplagent simple tots tps hi austraue
 algunes scs doctrines eprofitoses els
 obra l'entendret aentendre loseny
 deles sues paboles ptall q sen anassen
 ab profit e fruyt dela sua sca preha
 do. Encara posa ell matey Strabq dret
 q p manera de dotma auos q aq actet
 casu quat pill es in pugnar varitat
 e maliciosamet psaguri. lo caz p aso
 toyll deu alhom lo vez e pur entemmet
 dela sca preha do e dela sca scriptura
 etorna sedy en les coses necessaries a
 saluacio e desicau lom entan gra dureza
 emalicia de coz q es gran pill q lom
 nos dapna. Encara posa Strabq aquy
 matey q entro assi lo saluador pla pla
 comuntat clar dela vida xpiana per
 feta mas de quy auat la gira molt
 apreha car en figura semblanses epa
 boles escues pla raho allegada. S'asso
 era ja pphetat p lo profeta Dani
 en lo psalmista. lxxij pphetant dell
 saluador e plant en psona sua yo
 obyre la mya bocha en paboles. i. c.

Com los sone la dita pabola. lxxij. ca.

Apres asso dient sent
 mathen e sent ludy. vbi supra.
 Que los deebles suplicaren
 al saluador quels declaras la dita pabola
 e ell ho feu dient los axi la lauoz signi
 fica la paula de deu mas q aquesta sia
 preha do en la via asso significa q es
 preha do als coratges dels homes
 mchigents equy han poch de deu e
 poch de temor de deu. e ptall la paula
 de deu en ells es axi com abundant
 qui no atura en lo diable en ay tals pren
 poder ay tal q fa en ells q la paula pells
 horda axi sen va leugerament com
 es benguda eno atura a ells mas a
 aquella lauoz es dita camre sobrala
 pedra qui no met ralls ni ha neguna
 vmoz pla dureza dela pedra iatsia
 usha la erba verda atps empo p uys
 secha en fructifica. S'asso significa aqua

preha do qui es feta a algunes qui
 atps se demostre quels placa la paula
 de deu hoc e entant q hauegades
 defet han gran contriccio e lagremes
 sobre liurs pctars. Em po ptant quat
 en ells negu possit no ha ferm de
 renocio m de temor de deu ptal no q
 fa la preha do negu fruyt car atps
 creu hen edmet la temptacio tentost
 cauhen terra. **T**ercera part de
 la lauoz dela qual dix lo senyor que
 caylia entre spmes dix q significa
 la preha do la preha do qui era feta
 aquells qui detot lur coz se occupen
 en delits e en apustar rases e en occu
 pacions deles coses del md ples als
 tota bona informacio es en ells per
 onda ney pot fer fruyt car les dites
 occupacions e empetyaments deles
 quals coses son tants q ofeguen e
 empatgent qres debe q hoze no fa
 en ells negu fruyt m profit james
Quarta part dela lauoz dix lo
 senyor beneyt q cargue en terra bo
 na. co es en coratges de psones de
 uotes e dispostes arebre tota santa
 informacio e preha do car la amor
 de deu e temor qui es en ells los te
 tots tps apallats arebra rauerent
 ment e humilmet tot so q ho hien
 de deu e ptall segons q son be dispostes
 axi reporten maior fruyt segons lur
 estaments e bons coratges car lestamet
 de matrimom quaya. xxx. grac de
 merit ell vidual. lxx. el vidual.
Cent porres fer empo segons q ou
 sent agost. q tanta caritat e vir
 tut e gracia pora hauez aquell qui
 es matrimom q mes profit li fara
 la sca preha do e maior gran de gra
 hsera dada empadis q amoltes alts
 plenes scs qui han be viscut en
 viduatge e en virginitat p q los grac
 q lo saluador posa mes seden e en
 tendre ales bones p disposions virtu
 als daquels qui hoien be paule de deu
 q no a lurs demut dits estaments.

*Com los preha q molts reys ephes hanse de
 ligar deuenre so q elle boye. i. c. ca. exclamation. l. ca.*

Spolta la dita pabola.
A la sants apostols diu sent ma-
theu q' d'ix los axi benuyrats son
los vres hulle car car ells se vehen be benuy-
rades son les vres orelles car elles se hoien
sapiats p'cert q' molt hom sants e pphes han-
desirgat hom so que vosaltres hoies enou-
han hoit / e han desirgat veure so q' vosaltres
veute e nou han vist. Nota assí. E casius
q' gra q' fusio deu hauei tot xpia quat ho / o
hou. aquest pas coes q' los patriars e pphes
tant desirgat veure ihu xpist q' quany de-
fallire p' sobres desirz / etant plorant desirgat
lo veure que q' james no cessau de pensar
m de parlar dell. E james en lur vida nol vehe-
re / enos laue rebebut e mes pares lan vist
e han parlat / e conuersat ab ell / e ell ab nos
p'sonalmet / en lo sacramet del altar totz
tps eno haue cura m memoria / axi com
a enes nos p'ramia m h'ce de res obligats
la qual cosa es anos pillosa e gra recona-
xensa e gran p'ccat deual de deu e lo pill-
quins h'ua. E dix moyses en figura quat
comada ans de sa mort / reptant lo poble de
isrl qui h'ua aden obligat axi com appar-
debeu noi. xxxij. Dient q' ells ce gent
sens tot consell / e prouidencia en lo lurs
mals e deuenidors p'tal quat h'ua obli-
tat aquell senyor quils h'ua fets ells
guouerna e p' raho de lur p'ccat ells pla-
gava d'les grans plagues qui aquy matey
se content les quals se deue agreujar
en nos qui lauemynt del saluador e los
grans bemfets que de qui haue a conse-
guets haue de tots punts e obligats.
Nota en cara segonamet lo dit doctor /
aquy matey la palaula q' lo saluador dix
ala fi de la dita pabola coes q' les cures
e curies q' les gents han grans en lo mon-
los tollen q' la paula no fa fruyt en ells
e axi p' den molts sobre les quals paulas
aquest doctor fa aytal plant / e gran ex-
clamacio dient axi. O occupacio maluada
e falsa e dolosa de aquest md qui ab-
turmetz e ab affanyz e ab miseres portes
los homes presents als turments eternals
O fils dels homes e com sors axi en seguats
en aqst tan gran lengua car portats ab
plaer / e ab dehrs celestials guonyar paradys
lo qual p'cers entenent totz tps entrebaylls

55
e cures mortalls. En aquesta part peque-
mes los eclesiasticz qui an q' passar / e totz
tots inphque e van sercant occupatios
entre baylls hey peque los prelatz qui com-
sien obligats adar tps a contemplacio.
e a repos de pensa segons q' axi matey
posa sent Gregoy en lo seu pastoral / e
hagen q' nagociar molt / entent en lo
fegiment de les ammes quils son coma-
nades e ells l'eye aquesta occupacio a
q' son sobranamet obligats es empayre
daltres quils son de p'nosos e pillosos ala
mort / axi matey peque greument los
richs als quals deq' ha feta gracia que
nols call trebayllar / en procurar la vida.
ne ales miseres ales quals son inphcars
los pobres e lo d'nom los procura mes
negocias q' als altres e aslo p'tal q' axi totz
tps nagociant los oblit de simatey e de
procurar la salut de lur aia e ayils mana-
lo demut dit fins ala mort. Atena donchs
asilo xpia q' multitut de cures e de negocias
litollen q' no entena / ala sua saluaco e q'
vnegua finalmet a de p'nacio segons q'
uol en lo senyor lo saluador / en la fi de la
dita parabola. Nota aquy matey terca-
ment lo dit doctor dient q' la paula
q' lo saluador dix qui es aquy matey
de la nra saluaco deue fort tenir / en
nra memoria coes q' aquell q' assí h'ua
ajustat / aquell d'ara deq' en gran habu-
dancia mas aquell qui no h'ua / aquell
no sera res dat / ans li sera tolt so q' h'ua
coes la vida present / els tps en q' podia
mecer / e guoyar paradys.

Drecha la pabola daquell qui sembra
bon fruyt / ell / anemich sembra si zanja
e iulh. q. h. cap'tollon

Qontinuant donchs
lo saluador les sues altes paboles
posa tantost apres lo precedent
aquesta seguet / coes semblant
es lo cors del tps de la s'lesia present
ahñ hom pare de moltes companyes qui
sembra bona laur de fruyt en lo seu
camp. En apres en tps q' les gents
dormen hñ seu anemich sembra iulh.

en aquell mateix camp pel mig dell for-
 ment / sembrat / e com lo formet estech
 crescut / appah ay mateix lo iulh / qui
 era crescut / en sempre ab lo forment
 la qual cosa vista p los sruents del sen-
 yor demanare li com sera fet lo iulh /
 en lo camp. en q ell haura sembrat for-
 ment. Ell dix los q son anemich ho
 haura fet. E diguereli si uolia q ells
 arrenchassen lo iulh e ell respos q nou
 volha ptall q volents arrenchar lo iulh
 arrencassen lo forment / mas q entps
 de messes ell manaria / als saguadors
 q collissen p ymeramet lo iulh e que
 fahessen fexets per acemar / epuy po-
 saria lo formet / en son graner. Per aqsta
 pabola segons los doctors uoldy lo sal-
 uador dar a entendre q com fassa lom
 bo en la natura e en lo babbisma pos
 en ell la sua gracia e les virtuts nece-
 ssaries ala sua saluacio empo apres
 q lom conex be / emal / lo diable posa
 e procura quel hom haze molts vias
 e peccats. E com los sants angels zelants
 pladumall reuerencia estigue que dels
 peccadors sia feta venjansa nou pmet
 losenyor / e allo ples següents rahons :
 ¶ La primera esca entre los peccadors
 ira algunes p nre nostre senyor qui son
 predestinats a gha e ptall nouol que
 entps q son en peccat mortall sien ar-
 renchats p mort temporal deste present
 vida. ¶ La segona car com diu sent
 Agosti / super psalteriu. los mals son tol-
 lerats e sostenguts p deu souj p exera-
 tar los justs apacencia. ¶ La terca car
 alguns mals han halgus bens auengua-
 des qui son a gran seruey dels clets.
 ¶ La quarta car nre senyor suportant
 los mals ensenya la sua gran bonesa e
 pietat / e paciencia p la qual prouoca
 molt lo bons e mals a millorar lur vida
 e amar lo caramet / ayi com acar pare
 e mable senyor / e plen de tota pietat /

¶ Delica la pabola de gra de mostalla
 e altre del leuat qui tra soptosament
 tres sachs de farina e altre del tresor
 trobat en lo camp. ¶ In capitulis :

Centolt Apres

lo senyor posa la terca pabola qui
 estech ay tall semblant / es lo regna
 del cell. al gra de mostalla lo qual
 com sia lo pg petit gra q tots los altres
 Empo com es sembrat / creix mes q altre
 ortolisa entant ques fa arbre / e ay gran
 q los aucells del cell se repossen / en le sues
 rames. E segons q dien assi los sants doctors
 p aquesta pabola sumariamet entesa no
 volch altre entendre lo saluador sino q la
 virtut de humilitat / es aden tan present
 q ay tant com la persona es pg humill e pg
 baixa en sapia reputacio ay tant es
 aden pus present / e ay tant ell la exalta-
 mes en paradis e ay tant es pg acceptable
 als homes hoc pncara q tira asi los gras
 e poterosos q no contriestat q sien egul-
 losos ensi empo volenters se acostz es
 reposen de coz / en aquells los qualles p
 seben q son humills e benignes e fugen
 a pompes e a erguyll / e a honors p amor
 de nre senyor deu. E apres aqui mateix
 dix la quarta pabola segons q hauem
 Math. viij. Era ay tall sembrat es lo
 regna del cel co es lestatmet de la sgleya
 militant / alleuat qui presta met posat
 en tres sachs de farina p vna fembra
 qui pestana soptosament se tira assi tots
 los tres sachs e estech tota feta pan leuat
 la quall paula segons los sants doctors
 vol dir q la sua sca doctrina serja de tanta
 caritat / e virtut q quat fos escampada
 p la prehicacio dels sants apostols sa tra-
 ua tot lom partit p tres parts co es p
 asia / Africa / e Europa. ¶ La quinta
 pabola q dix lauors es aquesta co es q lo
 regne de deu es semblant / a tresor qui
 es trobat en lo camp ptall q a conseguel
 cha. lo tresor aquell. E segons q spon-
 sent Gregori lo camp / en lo quall / esta
 amagat lo regna de deu / es vida con-
 templatua qui p la sua dignitat / e puritat
 dona asentir / e a coneyer / al hom cotem-
 platiu la altre noblesa / e excellencia del
 dit regne. E passó los contemplatius e
 psones qui ay tall vida tenen / conue q desem-
 pare les cures e negociis terrenals ptall
 q sens tot / embarch sien entesos e ocupats
 en la alta contemplacio e gtiosa cogitacio /

En quell alt Regne Sobre aquesta ma-
terja fa hu gran plant / Vgo cartuzsecas
orient apr. O folia ofeguetat ofobra
na mifia dels homes del mo q com fian
p me senyor cresats a aconsegui lo
seu regne / e aquell habitat / Empo en
aquella tan gtirosa heretat james no
pensan mpaquella hauer / null tps tre-
ballan nen han quax james memoria
ne volen sentir ne saber q es m pensen
en los grans delits e plaers en los quals
vive aquells quis occupe / en aquella
tan alta contemplacio. tota la vida de
aquells mundenals es dada a la terra
plena d'ances e de turmetes e de peccats
e quat more nos saben hon se van e
more plens de glay / e de pahor car no han
fet negu apallamet p hauer lo regne
ans han feta gran dispoicio a perdre lo.
O reguetat ofolia omifia delshomes
mundenals qui quis turmeten p quilis
es dolor e de carech de mort / e de pena
e axi merspressen / aquell tresor precios
del Regne celestia q aquell eternall
senyor / e pare lur los te apallat siells lo
volen possehir ne sercar.

*Prehien la pabola de aquell q ventot quat
ha p comprar vna pella pedra. f. luy. ca. 3.*

Apres ten tost / posa
lo senyor siena pabola dient q
semblant es lo Regne desta vida
present / appellada regna del cell ples rahos
de mut dices al mercader qui vol comprar
esca moltes pedres precioses e ples equat
na trobada vna fort e bella e preciosa ven-
tot quat ha e compra la pla preciositat
daquella / E diu assi ilang q aquesta pla
preciosa es vida virtiosa e excellent la
quall sca aquell qui ab gran efort serca
com se pora p q seguramet saluar en a
questa es vida religiosa e apostolicall
luyada de tot peccat / e de tota encesa en
fer la voluntat de deu e qui p aconsegui
aquesta ven tot quat ha heu dona p
amor de deu p tall q abans e sens tot

en pay pugua entendria en obseruada
la dita vida / mentres q sia en aquesta p
sent vida / Aquesta vida noy son pujats
los grans filosofos ni grans derguers
qui nohan sabet q es vera virtut / Car
tota lur vida es esta encesa en la pompa
e vanitat del mo. Mas aquella han actesa
e aconseguida los hdmils e pobres emers
pressats p amor de deu los quals me
senyor ha exalts e fets grans pnceps
en lo sen Regne.

*Prehica altre parabola co es dela geuaca
quis gita en la mar / en la quall se ajusta
de tots peyxos: f. luy. capitols 7.*

Perenament / aqui
mately posa dela setena pabola
e es aquesta semblant / es lo Reg-
na desta present vida emilitat segleja
ahua exaueta quis gita en la mar hon
se ajusta de tot lo linatge de peyxos dela
quall los pescadors quat lan aportada
ala rba dela mar / e eligeix los bons
peyxos els porren en lur vagell tots els
mals gitan de fora / Axidy ell seza / ala
ffi del mo co es apres lo juhi generall / Car
los angels sepparan los bons dels mals
e gitara los mals en la fornal d'infen
hon haura petuall plors e dolers / E a
diu sent Bernat q la dita separacio
seza huna fort gran dolor en los temp-
nats q lauores faran grans plants e
plors quant se venia separats dels elects
en que de present seran gitats en in-
fern ab los diables los plants o paules
lurs seye longues de comtar be que riu
q seran semblants als plants q fan assi
les aras qui van a depnacio apres ten tost
q son fora del cors saqueyse en lo tot
desent mateu. ca. viij. Que apres lo
senyor beneyt hac dites les paules sen-
ana en saterza e prehicaua als pobles
en lurs sinagogues / E diu aqui lo test
q marauellanese dela sua alta doctrina
e delie entre ells axi / E don h ue / a
aquest q tant sap / e tants miracles se
diu q ha fets e no es aquest fill de josep

lofany de nazareth enores sa mare
na maria latipadora eno conape nos
ses thies esof cosins gemas e de hien
altres paules de menypreu del senyor
beneyt/ clauores ell dix q negu ppha
es comunamet desonrat/ en menypre
sat sino en sa terra. E ptal quat axi
poch creyen/en ell no voldh fer mirades
entre ells car no ere dignes plapoqua
crehensa q haue en ell iatia quen
hagues fets en altres parts inume
rables p raho dels quals Eroxes antj
pas com los hois pensa q sent ioha tba
q ell haui fet degollar fos resuata
e que fos aquell queles gentis appella
ue ihu xpist segons q legim: *matheu
xiii*

*Com excusa los dexebles p q no s'entenda
les mans. q. l. capitollis*

Recompta sent ma
theu. ca. xij. Que apres so
qui dit es los farisees e esca
nans se acostare alsaluator sedignere
li p q los seg dexebles no obsuane les
ordnacions. Car deq ha manat en la ley
dient honras ton pare et amare equi
maleyza/apare m amare q plena more
E vosaltres conselats als fills q so que
deue dar en ayuda del pare e del amare
quen offeriu a deu en lo temple ptall
que vosaltres ho hayats e que axi treguen
lo manamet de deu no ayudant al
pare mala mare / O ypoerits q be ppha
de vosaltres ysayes profeta quat dix q
vosaltres solament debocha honraueis
deu nras la vna cor lur es dell falsamet
colets e honrats aderi fahent h offarr
so q uosaltres uolets tirar auosaltres
mateys cobrimt vne auaycia/ ama
gaza ables ordnacions de vres
antichs. Lauois gras beneyt sen
yor al poble e dix los axiles males
cogitacions ells mals consentimets
qui hixen del cor/ capres les letges
paules dela bocha fan lom surze/ e
in munde deuat deu: *matheu
xiii*

*Com ensenya com no deu hom presar
escandoll passiu en homes maliciosos
q. l. capitollis*

Omnia qui lo test q
lauores los dexebles lidixere
que los farisees ere fort offesos
e escandalizats e fallos de les paules
quels haui dites axi forts e vitu po
sas. E lo saluator dix los quels leyassen
anar que sechys ere e guadors e cutys
de cechs e q amolts fahien pore p lur
mala doctrina. Car si lo cech mena lo
cech ab dossos cauise en la fonea quils
estru deuant/ e q en ells les plantes
q lo seu pare haui plantades pala fi
ala raell se sien arranchades e alfoch gi
tades. E aso dix segons q dix hemigio
phetant de lur finall dempnacio. Nota
q Theoffilo q fer odru alguna cosa
mala plaquall algu pot haueu occasio
de caure/ en peccat diu q ay tall scapall
deu hom esquivar segons lo saluator
dix heu posa sent matheu. ca. xvij.
Hoc encara si p algu be alqu al lom no
es tengut de fer lo tots tps algu era
scandalizat p se ignotancia en ay tall
cars agll qui aquell qui sen fara be pot
prolongar de fer lo en altre tps fins
q agll qui sen escandalizara sia be in
format sobra la bona intencio daquell
qui fer lo uoll. E si lom no es tengut
a alguna cosa qui dessi no es mala e ell
deu q no fahent/ aglla los altres no po
rien pendre mal exmplli ell la deu
fer p esquivar l'escandoll dels altres.
E p esta raho voldh pagar lo trahit
lo saluator/ e n lo passar dela aygua
axi com legim/ *matheu. xvij.* E nipo si
algu ffa alguna sca obra odru res
qui ptanga ala salut dels homes axi
com es veritat de vida p te doctrina
axi com dix offer se deu guardant
li loch/ e tps e altres circunstances
necessaries a ay tall obra opaula no
deu esser leyada p be q negu no
sia scandalizat. E ay tall era la doc
trina del saluator plant lauoris als far
seg e ptall lur escandoll no deua esser res

Los fills son tenguts de pronohir lur
pare e mare quat so de edat/ conmet
si lo dit pare e mare o han mester lauo
res los bens dels quals los fills los deu
soctore ja son del pare e dela mare e
p consequet/ aquells bens no son ja
dels fills de ques saguez. q los fills no
poden offerir/ aquells bens a deu a xi
com negu no pot a deu dar dels bes
daltre contra voluntat de aquells de
qui son a offerir a deu. aquells bens
es cometre furt/ erapma e sotrer/ a
puda al pare e a la mare les quals coses
son contra lo manament de deu. Lo
segon put es aquest cos q encars
q lo fill hagues offerits a deu sos bens
e disputats ans q lo pare o mare ha
guesen necessitat lauores no li seya
legut daquells bens sustentat son pare
e la mare. Car los bens. aquells ja no
son vell fill mas son disputats a deu
e axtals bens lo fill no pot sustentat
son pare ni a mare pla quall cosa appar
q aquell qui es profes en religio
no pot exir dela religio p satisfir a
ales necessitats del pare e dela mare
car ell no es desmatede car a sa volu
tat ha renuciad/ e ses fes tot cosa
daltre cos es de son prelat/ e ses tot
a deu dat e consecrat. Loterz put
es q aso qui dit es se pot prouar p
altres rahons e exmphis car certa cosa
es q lo fill p ucha: edat conmet pot
pendre mulier contra voluntat de
son pare/ e de sa mare/ e pot rebebre
ordens sacris si s'voll/ e pot entrar
en religio si lauores lo pare ni la
mare no han necessitat/ Es cert
q plo sacerdot/ fill pare es excusat
que no es tengut de soctore/ a son
pare e a sa mare p via d'armes en
care q lo pare o mare sia esuabit
p anemichs car de qui auant. noli
es legut pugnare corporalmet/ ab ar
mes axmata si pren mulier/ es
excusat/ de no estar ab lo pare ni ab
la mare car es tengut/ estar ab sa
muller. Donchs pus formet/ es obligat
p pfectio feta en religio a soctore/ a
son pare/ a sa mare sin segons mana.

conpotent he concordant/ a la sua religio
ni p pare ni p mare deu fer contra
sos uots ans pccarja molt fahent lo
contrari. Lo quart put es q l'assia
q per entrar en orde opfer profesio ad
hom es absolt valguia manera de com
plir lo manament de deu ax com appar
en lo pposit. Car com honrar pare e mare
sia manament afirmatiu pral no obli
ga lom p totz tps mas acert loch e tps e
ab certes circustancies les quals sa ver
egen segons la condicio del hom qui es
obligat al manament. Car al hom qui es
en religio no es conmet/ al fill qui ses fet
religios a xi com es ajudar p defectio/
d'armes o p semblants. Es empo tengut
de ajudar li p altres maneres concordat
a son estament/ e no repugnats aquell
ne contra vincts ab obediencia de son
major.

Com sana la filla dela Cananea. /
F. l'viii. capitollan.

Apres lo qui dit es diu
sen matheu. ca. xv. q lo saluador
partint se de qui hon era anassen
en la religio dels gentils dita de thina e
de sidone se aqui presentas vna fembra
a ell. Cananea qui era de aquella reli
gio e arizana h merce dient senyor
fill de deu vni hages merce de mi car la
mia filla es forment turmetada plo
dimoni. Respos paula lo senyor beneyt
Com los sants apostols lo preguesen q
hages pietat dels crists dela dita fembra
ell los respos q no era trames smo ales
ouells qui ere pides dela casa de isrl.
E la fembra aquella qui ven q no volia
honr los apostols vench li deuat/ e ado
ralo ab gran reuerencia: e dix li senyor
aydem. E lauores lo senyor beneyt li
dix ayi no es cosa rahonable pendre lo
pa dell fill/ e dar lo als cans. E lauores la
respos dient li ayi senyor vos diets gra
viantat. Empo plaques attendre q los ca
dellers mengen deles miques qui caule
dela taula dels seus senyors lauors respos li

lo saluador dient li **O** fembra fort es la
tua gran fe sia fet axi com vols e de con
tinent la filla estech desluzada del poder
del diuom. Nota assi q' diu habong q' lo
benigne senyor m' nagar paula ala dita
fembra m' vitupala m' negu' acte diu
q' ell fahes en vers ella non feu p' indigno
nacio m' p' mespreu negu' com ell fos
mar de infimda benignitat e volcor
mas feu ho p' ensenyar la gran fe dela
fembra m' fell qui era maior sens compa
cio q' la fe dels iuhsq' dela qual cosa
tots los iuhsq' aqui presents deuse hauer
gran confusio e vergonya. Per aquest
acte axi matey dona gran spansa als
peccadors de no desepansa dela sua clem
cia iustia q' ell no atorty tentost la cosa
q' de mane car si p' fauer finalmet lals
dara com ell haya promes enduerses
lochs q' aquell qui p' fauerara nol' dora
dario ala fi. Diu axi encara habong
aquesta beneyta fembra. Estech figura
anos qui sem' exerts dels gentis que la
clemencia del saluador qui era lauors
singularmet a paguda als iuhsq' pla
p' hucacio / o presenca sua passana / a
pres la sua preciosa mort / als gentils los
quals lo reherbe ab vna fe e ab molta
deuocio axi com ensenya la dita fem
bra gentill p' la obra e paula dela qual
podem creure p' adosamet q' pla sua
gran fe e deuocio siastada plo saluador
ap' res m' chmada e santificada / ella
ella sua filla plo saluador curada. Com
digna. Cusostom q' tots aqlls q' lo nostre
saluador cura esana en lo cors axi
matey los sana en la asa car estit es.
Debreo noi de p'fecta s'it opa So es
q' les obres de deu totes son p'fectes e dig
nes de gran honor e lahor.

**Com gran multitud de malalts e com de
set pans calguis pechos dona copiosament
amenar / a. m. p. sones. h. capitoll s. r. r.**

De qui pertint / se lo sen
yor passant la mar apres de galilea
valent dar loch ala multitud dela gent
qui l' importunau e continuament p' passen.

alt en hu mut / e qui seya / absos de xebles
plant los vell meyspreu desta present
vida e dela excellencia del regna de deu.
E vnguer e aell moltes gentis e emana
reli gran multitud de malalts de diuerses
malalties axi com sechs muts contrechs
palahitichs e daltres languets / e guay
los tors dela qual cosa tota aquella gent
estech fort marauellada e glorificauen
me senyor deu de isrl' en les grans obres
de nre saluador. Lauors dix als seus
de xebles q' gran compacio haia daquella
tanta gent / o companya car ja haia
tres jorns que ere ab ell / e no haue que
menassen / e no l' volia axi com mat dar
sens menjar p' tall q' no de fallissen / alcun
e de manalos quants pans haue e dige
ren q' set / e algus poch de pechetons e
ell mana a tota aquella gent ques possa
ssen enterra e preniet los dits pans he
pechos e beneyho tot falhent / gracies al seu
pare trencha lo pa emana asos de xebts
q' partissen p' tota aquella gent / e quat
estiguere satolle mana als de xebles q'
collissen los trossos del pa quells sobzare
e vnguerne set sportes e fore aquells
qui menare m. homes meys de fembres
e de infants. Nota assi q' comunament
los doctores concordant q' aquest deuer
mejar a tanta gent no estech aquell
del qual de mut haue feta mecio e
proue ho primeramet p' asso sent matheu
ca. xvi. e aquest recompta. ca. xv. Segon
minet appar q' aquest sialtre miracle car
lo primer miracle ja dit primeramet
de mut posa q' haue sinch pans e dos
pechos e axi diu aquest segon q' haue
set pans e pechos e de mut diu. xvi. co
fins de trossos e de miques de pa e aq
que sobzare set sportes e de mut diu
q' fore los mejarors meys de fembres e
de infants. v. milia p' sones e assi diu q'
fore. quatre milia p' sones Per aquestes
tantes varietats concloen comunamet
los doctores q' los dits miracles no son hu
matey / e sent maty. ca. viii. recompta
axi matey aquest miracle qui dit es der
ter es concordia quax entor sent matheu
q' axi mathe recompta aquest qui ara
es dit he possess. ca. xv. i.

Com lo volguere fer Rey / e ell fugí . l . x . i .

Vent algúis ^{doctors} que apres lo primer ^{miracle} dit de sus dela multiplicacio dels pans efecte fet asse q' recompta sent ioha. ca. vi. co es q' lo poble aquell aqui ell dona a menjar vehent en ell tanta santedat e virtut en la multitud dels miracles q' faha e attanet com sens tot affany los hama prouehits de menjar e vahent la altesa dela sua scia doctrina e pensant algúis dells qui eran letzats com era lo tps en loquall deua ve mr lo rey meies acordare / entre si ab co sentiment de molts altres aqui absents quell fahessen lur Rey. E com lo senyor qui totes coses sabia vahes q' ja appallane acostarse a ell pleuar lo Rey amagas ayi q' noll pogueren trobar. Per q' pfora la dita gent sen hac atornar en lurs casals sens q' noll pogueren prendre comiat.

Exclamacio sobra lo mall mall Regiment dels senyors . l . x . i . capitolls .

Sobre aquest ^{meyspreu} de regnar fa Sullspiciu ad pathmaxiu. aytall exclamacio. O misfables homes dela terra attenets que aquell qui soll podia sens peccat regnar sen lunya pdar nos eximpli q' no desitges offic de regiment de mas com aquest sia lo pa diffial / elo pus pillos offic qui almo sia Carloskeys son pdeu elets attenyr lo poble en pau. e seruar los justicia e defendre los de tot mall e prall los hades atorgades honors grans rendes langues e obediencies amples e per lur leyall regimet los hap mes gran guardo en padis. E mpo los Keys del mo huy tots se son girats atra nje miserie m al poble los dits patis diu nals m ordmations car no tenen lur potes en pau ans los plau quels tengue / en diuics p quels pugue mls senyorar mls tenen justicia ans lals negue ela dilatan elo coz / rompen e lals venen e lals possen en mas de officials celerats qui no son sino ladres e lops en les ouells de deu. Ells encara no defene lurs subdits.

taquells qui son praho dels senyors lurs enemichs no contr'estant q' pells sofere grans psecucions e depnates e morts mis sente de negus mals lurs p q' claramet ensenye que no son lurs pastors m lurs pares m amichs ans se ensenye que no son lurs pastors m lurs pares m amichs ans se ensenye lurs enemichs o ayi com aqlls qui pranyz res als subdits praho de so son raptors e comete peccat de rapina pre net los amolaments del poble sens q' nols fan lo seruey alquall son pdeu obligats pensense q' lo poble sia lur ppetat e posesio ayi com si era hu camp comprat o huma vmpa com empo lo pobla sia aells comanat p nre senyor deu ayi claramet com lur pro pia aia. Esots los dits patis de sa possats fan encara hu gra desaltre quils porta aprecio. Car com regimet de pobla sia offic de sobra trebayll e carech alquall no basta teps mora. E los mesquis tot lur teps possen en delits e en burles e en jochs e en solassos els es coltell de mort q' ells hage entendre en lo regimet m en los affers dels gentes mesquies qui p grans tps los van detras despenet so q' han jeno han e molta dolor e afany e trebayll de la quall cosa los mesquis han pogua cura no pensant com la clamor del poble mall regit pells e mall guouernat e vexat en anar los detras pugze aden en gran dempnacio delurs aias.

Continua la precedent materia plant dels mals Regidors . l . x . i . capitolls .

Aroximent de lur dempnacio han abistors tps homes celerats e grans peccadors quils encague p grans e continuats lagors els mflane tots tps a azachar pecces de les gentes e en allo esta tot lur estodi demt e edonia. E com en los frag e rapmes q' los pnceps fan sien ells consents e actors. E p conseguel si en tenguts a sanfer prot. E mpo m lo p' cep qui ells no satisfan james res mpu farien quat poguessen praho de so sen

Van tots axi adqñacio no satisfets ne per
paconsegüet vers contrits. **Quests ayalls**
maluats pyncep dampne innumerabls
seruidors lurs quils consente atots lurs
mals desastres. E ayden hauer satisfet
a deu / alguns dels si fan / edificar algun
monestir / esglesia o atranets so q'ou
la sancta scriptura. **Ecclesiastica. xxxviii.**
Qui offert sacrificiu de sba paupis q'
qui victimat filiu inco'spectu patris.
Euoll dir q' ay es deuat deu sacrifici
dels bens del altre com / es deuat lo pare
de gollath lo fill. Per q' donchs hon nre
senyor la clamor del poble mall regit
contra lo mal pyncep / e la sua justiaa
e portell amala st. e als pus forts turments
d'infem car escrit / es **Sapie. vi. ff. orao**
in q' forciat instat cruciatio. Euoll dir q'
als pus forts e de major / estamet stan
apallats los majors turments. E ou / en
altre loch coes. **Sapie. vi. xpi. Poter**
tes potenter turmentan pacientur Euol
dir q' los poderosos seran turmentats po
derosament. E ou en altre loch **Sapie**
sexto. Legi q' iudiciu diuissimu fiet hys
qui pre sunt. Euoll dir q' nre senyor fara
iuri sobranamet dur / e forsor. daquells
qui han senyoria. Car no solamet los dap
na apres esta vida. an souj plurs in
justices los toll / aq' les senyories els dona
los pobles rebells / ells toyll fills / e successi
ors en lurs cases e transporta lurs regnes
de casa en casa. car no merexe hauer de
st mateys successor dese carn aquell qui
cruelment e contra caritat tracta aqll
qui p' deu li era comanar. **Eptall haue**
Sapientie sexto. O reys pus nos adeltats en
fignar. amats samefa e iustis iustament
e samefa durera enptots tps en vna casa.
Vol encara dir nre senyor que psoll. e iust
regiment / ell acusa la vna als regents
e allo ente a dir. **Ro de et cto. iij. p' b' b'**
uobis. Legim del abat **Damell** q' quant
vin leona gran son fill. sp' uall que era fet
Rey de Siria plora fort agramet dientli
q' procuranse lo regna sa haura procurada
dampnacio ala qual de fet no ha scaparia
E dix apres q' als mals reys era apallats
sobrants turments en infem / mas en
cara molts majors als mals peclats q' les

57
Lviij
mes aells comantes leyant als loys ell pa
tramony de ihu xpi tollien als pobles
els dauc atalls quils despenje alurgra
vergonya e mespreu e agria escandoll.
del poble agran depnacio de lurs aias
Per raho desso losaluardoz fugi / es ab
senta quat lo volguere fer Rey p' dar
anos exmpli de fogu' adignitat
e honors e regiment del poble. :-

Com dellina sent pare qin sen en
traua playgua auall e com sana
molts malalts. f. hom. ca. :-

Dus lagent / **collada**
no troba. ihu xpi p'ns del
loch aquell e com fos era tarda
mana als apostols q' nauaguassen en
vert **Batsayda** e ell romas tot soll al
mut ha hon haura fet lo mpacle dels
pans e romas. a qui pacto de orar **Eaps**
q' hac longamet / orat deuallassen ala
mar. aqlla e pla mar sens barcha. ell
ana en vers la nau hon era los dexebts
e la barcha haura gra tepestat / car lo
vent los era contrari. E com fos ja la
quarta vigilia dela nit ells lo veren
venir sobra la mar / en vers ells e aguerre
gran pahor pensant q' fos fantasme
e psobres de pahor / e idare. **Clauores**
losaluardoz sa acostta aells e dix los
q' no haguessen pahor car ell era
clauores sent **Pere** dix li si est seyor
mana q' yo vngua atil anar sobre
laygua. **Losaluardoz** dix li q' si pleya
q' vengues. **E com sent Pere** ana al
saluardoz e velhes lo vent contrari / e
fort / e les honcs dela mar pujar alt
e baixar hac gra pahor / e ay tantost com
hac pahor / ell sen entra playgua auall
e crida al saluardoz supplicant lo quel
ayudas. **Losaluardoz** prestamet pres lo
pla ma. e lenall sobre laygua p' q' anas
E dix o hom de pocha st. e p' q' has
dubtat. **E de continet** q' lo senyor sen
tra en la barcha cessa lo vent e la
barcha qui debans era molt luy de tra
se troba ja en la riba dela mar. **E los**

deixebles adoratelo dientli vertaderamet
tu est ver fill de deu, e arribare en la terra
de Genetzar quies terra apres lo estany
appellat Genetzar qui ua abetsaya en
vers Capharnaum. Et tall hu euangeliista
dju q ana al hu dels dits lochs el altre dju
q ana al altre car nos estauē molt luny.
eles gents dela terra aquell qui jal cone
vien tramatece ptots los malalts de
aquella regio etots quats litochane la
fimbria co es la cordeta qui penja en
ora del seu vestimet foren recommet
guants segons q appar i. i. math. 23. 13.

Que respos aqsts qmli demanant senyal
del cell: q. lxx. capitolls:

Hagu segons q
legim. Math. 23. 13. a costare
se aell los farisees ells Ceducees e
preguare lo quels donas hu gran senyal
del cell entestimon dela sua doctrina q ell
fos meies promes e en la ley. E ou aq
huna glosa q aqsts prechs procehe de gra
ceguedat e de gra miquitat car los mra
des cobra e vida excellent del saluador
ere de tanta virtut e excellencia que
quy actanya ab cor ley all noy calia de
manar altres senyals Pertal deya lo
senyor q les siues obres dauē sufficient
testimon dell. Car si senyals m obres no
hagues fetes q james altre no pody far
ells fore escusats de no creure/en ell/
mas vistes tantes obres emarauellas ja
no hausa escusacio deuat lo iuhu de deu
hon apparja q plur malicia lausa aprat
e pseguit contrahir consiencia. Perq
ou aq q lo senyor beneyt dix los ap.
Aqueste generatio mala e adultra de
mana senyal/enols ha dat sino aquell
del qual estech figura. iohanas ppha
car apri com aquell estech tres dies e
tres nts dins la ballena e puys ne
exi. Vm Axilo fill de deu estara tres
dies etres nts dins la terra. e lo tercer
dia resucitara. Aquall senyal a questa
ba braba nacio no creura en gran dep

nacio dela sua malicia. Perq ou sobre
asso ioha bochador / apri xpia guarda
sobre totes coses de peccat de malicia.
car aquell prouocha deu sobrana a con
fondre e dissipar lom/en esta vida e
en laltre.

Com los conforta en la speranza quat
lo pa los falli. q. lxxi. capitolls:

DE qui pertint lo

saluador ab los deixebles passa lo
dit estany/ e anant plo camj nols
menbra q fahessen promissio de pa car
tots estauē fora deli mateys attanents
ales grs obres e paules del saluador.
com lo saluador los digues ques guarda
sen del forment/ e leuat co es dela
pastifferra doctrina. q hauren horda dels
farisees e Ceducees demanant senyal apri
com demur es dit. Lauores aells re
mebra q no ere prouehits de pa e hagueren
ne despler/ entre si e estauē pensant
q farien. Lauores lo saluador los dix
apri. O homes de pochia. ffe ep q estats
apri pensant q farets de pa m don
neurets e paus es demembrat com hua
vegada desinch pans e altre deset sa
dolla tants mlers de gents donchs e
no haurets ab m bona ffe e q pensets
q so que vull puch fer en vosaltres de
pretat q he fet/en los altres. Lauores
hagueren molt maior fe en ell. Ou asi
Theofilo q lo me saluador entps de gra
necessitat p mathia los deixebles pro
uehise de pa abegates los manauē de
no haure/ en gran cura de lenda en
senyant los q segons lo tps e lochs ep
sones pot hom si mateys regir en la cura
deles coses temporalls.

Com sent Pere lo confessa depart de
tots los apostols q ell era est fill de deu
Vm e ell li promes les claus del regne celle
stall. q. lxxii. capitolls:

Ditintle requi losen
por beneyt vench sen en vers
les parts appellades. Cessarea
e anat. ell los demana ja quina
estimacio haue del las gentes coes los
iuhes entrells quals hauna prehicat e
fets molts miracles. E qui sent Mathieu
vbi. q̄ respongueren los apostols q̄ alguns
aycom herodes dehe que era sent ioha
baptista refusat e proueho excellent
santedat de ihu xpist. altres dien q̄ era
Eies caso p lo gra zell de vartat que
hauna. E altres q̄ era ieremies caso p
la gra pacencia q̄ hauna. Qualq̄ hum
dels pphes. Lauores dix als apostols lo
senyor. Vosaltres p quim temts amj.
E sent Pere p la gran feruor q̄ hauna
de amor al saluador e p alguna porro
gatiua de spall famiharitat de honor
que lo me redemptor h duna parlaua
sou. e respohe p tots aycom appar
en lo present preposit. Car diu sent
Mathieu. vbi. q̄ respos sent Pere edix.
senyor nos fermamet crehem tots e
confessam q̄ tu est xpist fill de deu viu.
enles quals paules ell confessa que lo
saluador era ver deu e fill natueall de
deu lo pare. ell confessa ess ver hom
en quat dix q̄ ell era x̄st qui vull diu
huintat. e plen de gracia e de tota sante
dat e virtut la qual confesio estech
ay alta e placent. al senyor q̄ tentost
li dix. Benmyrat. est tu simo fill de ioha.
car so qui dit has dem no to ha reuellat
hom mortall. mas lo meu pare qui es
enlo cell. Per q̄ yo dix q̄ tu est Pere co
es confessat m en vere ffe. e en vartat
qui som vere ferme perdie. e sonament
de vere ffe. e sobre m qui son aquesta
pedra. aqui tu haes dat ten alt testimoni
yo fundare la msa esgleya. q̄ es la sca
religio xpiana. contra laquall los dimois
m lur mala sequela james no triumphara.
m li pora toke vere ffe enm. E p la dita
alta confessio q̄ haes feta dem dare atu e
atos successors les claus del regne del cell.
co es poder de conexer. e de jutgar sobre
los peccats dels xpians e tots aquells qui tu
jutgaras en la terra. ess dignes de ess ab
sols delurs peccats seran absolts en lo cell.
co es p̄re senyor deu.

Altas contemplacions sobre les coses to
chades en lo pus p precedent capitoll.
F. lxxij. cap.

Noten assi los santos doc
tors los seguenos p̄res. Lopmer
es q̄ aquesta sca confessio de sent
Pere q̄ dita es en lo primer precedent
capitoll estech feta en Cessarea qui es
terra de gentills adonar entendre que
plos gentils sa hauna. affer p̄ncipall
ment la vere confessio del me redemptor
lauores feta per sent Pere. E q̄ los gen
tills se hauna. a plantar la sca ffe catholica.
e vere religio xpiana. la sinagoga. a
comadada p atos tps fins al tps finall
en la qual segons q̄ diu sent Paul. ad
Romanos. Si ca. al seu maestre ihu xpist
Lo segon p̄t es q̄ lo saluador ha
elegit moss sent Pere aycom atap
de la sua esgleya. E apres si matex la fets
cap dels seus apostols. Pertall li dix ay
com dit es desus quat li dona les claus
de la esgleya. Et ego dico tibi p̄c. Qui
uol diu q̄ aquella potestat en lo sobra
grau daue lauores a ell soll aycom aq̄l
qui tot soll seya primer cap apres ell
de la sua esgleya. e ell quall la dita plen
tur de potestat de uallarja. als seg succe
ssors e ass p autoritat de ihu xpist. Lo
terc p̄t es de q̄ deu entendre q̄ quat
plau adu vigorosa confessio de la ffe. E
quat ama e honra deu aq̄ls qui alta
ment lo confessen e estan pell e maior
met entre anemichs seus emales gets
significades en lo present p̄posit p lo loch
hon sent Pere feu la dita confessio qui
era Cessarea. Ciutat de paguas e de
gentills aycom dit es desus. E asso
pots verre sia attens com lo senyor
exalta la nobla confesio de sent Pere
e com apres lo honra ell glifica p̄ les
altres paules. Lo quart p̄t es com
es segura de james no caure m de fallir
la sancta religio xpiana de la quall
lo saluador ha pronuciat q̄ null tps
les portes infernals coes los diables nola
poran aterrar la sinagoga. es de fallida.
e la setha de maffumet cau se caura.

los impijs de Nimue e de Sualdea e de
pada e de gracia e de roma son rayguts
mas la sca religio xpiana no pot cau
re raho es car es firmada sobra la m
mobla pedra de ihu xpist. **¶** Lo quint
punt es alegrarse en ihu xpist en la
sua amor e clemencia qui tanta gracia
nos ha feta en comanar poder als homes
e auctoritat de absolve los peccats dels
peccadors e denunciar los ess absolts p
deu feta lur confesio vere sacramental
aquest es estat tan gra bemfiet q pochis
son qui entene ne qui sapien la sua vir
tut e plaquall la sca religio xpiana
es fort altamet enbellida e exaltada.
Aquest ten gra bemfiet no han acon
seguit los angels qui peccaren los quals
james no aconseguira remcio delurs
peccats. **¶** Lo sisent punt es q ayms
guarda diet vere remcio de peccats en
la terra ab aquella qui fa en lo cell
q si lehuna val laltre vall. Es en la
terra p culpa de m all prelat e de
confessor / o de fals penitent la remcio
es nulla ne la uores lo senyor no re
met res en lo cell en aytais psones
praho desso qui falsament e contra
deu e iusticia ligua e deligua qui
falsament ve ala confesio ay tall pta
gramet contra deu e contra lo sa
gramet de penitencia alquall fa
gra mauerencia es procura la depna
cio eternall. **¶** Lo seten punt es q
jatsia q los ministres dela sgleya e
scomunamet scomunquen algu con
tra deu e iusticia. Em po jaxaxo no
son escomunicats aquell q denuncie
p vedats be q los ay malamet denu
ciats deue tenir la excomunicacio p
reuerencia del grau de aquell jutge q
veda. E actanet la dita escomunicacio
p esta manera merexe molt deuat
deu. **¶** Lo viij. punt posa sent mathieu
e es q apres les coses dites en lo pa
precedent capitoll dela confesio de
sent Pere lo saluador mana als
dexeables q no dignessen res anegu
q ell fos aquell q sent Pere haura ay
altament confessat e asso mana p
no escandalizar lo poble e p no dar

la mana de meys presar la doctrina appo
stolicall entps dela sua pacio car poguera
en veg aquest qui q prehcana q ihu
xpist era ver deu e bell uos ara mort
¶ Segonamet car encara no era lo tps
de publica manifestacio dela sua diuini
tat fins q fos refusat / ans era tps
de soffrir moltes injures e tribulacions
e carament pensenyar la sua p feta
humilitat fugint afama e exaltacio
del matey. en tre la gent :- :- :-

**Com los dexebles lo preguaie quels
dignes p que ells no hauré pogut guar
lom lunaticy. ¶. lxxviii. capitollis m.**

Apres asso acostas a ell
hum hom quis ajenolla als se
peg e suplicall humilmet q guays
son fill qui era lunaticy e en demoniat / e
souy lo dnoy lo gitau al foeh / o en laygua
volent lo aume cell aportar als tps p
dexeables enolan posant guayr. E lauores
lobemgne senyor vehent q los dexebles
mateys no hauré la fe ardent ne bastat
aguar lom aquell qui fallo dix los
ayr. O generacio incredula e puerila
e quat sera luy de vosaltres e quant
dureia aquesta pacio q po pas souy p
vra incredulitat. E dix al pare dell en
demoniat q h amanas son fill deuat
segons q diu sent Mathieu. lxxviii. E
dix sent march e sen luy q de conti
net q h estech presentat lo diable vehet
q exirne haura turmetall fort terribla
ment pla qual cosa diu sent mathieu
q lo saluador repta molt lo dnoy. E
lauores lo senyor dix al pare p q lo impu
de apagues major quat tps haura
quell seu fill haura aquell mall / e lom
respos q de infantesa en sa ell haura fet
fort e mut lauores lo senyor mana al
diable q exis dell hom / e ay estech fet
decontnent / e lo fill aquell estech tor
guayr e hor e pla lauores los dexebles
appart preguaie lo senyor quels dignes
p que ells no hauré pusant gitar lo dnoy
del cors daqst hom. E respos lo senyor
que plalur incredulitat / e ptall los dix

59
L'viii
tentost apres sapiens decet q̄ si hauer
tanta de f̄e com es hū gra demostalla
e d'heures aquest mot passa della deo
tinent hipassara mes nos sia impossi
ble. De q̄ aquest hnatge de v̄ibres
reqū agimater. q̄ sia gitat dels homes
ab ozo cab deum. Car diu act̄ theofila
q̄ aquell diable q̄ ihū xp̄ist gita del
dit hom hauer offic̄ de ceptar del utru
na lo quall soberguege ab ozo qui leua
alt la pensa cab deum qui toll la forsa
ala carn. E de aquestes dues virtuts
es cause f̄e ajustada ab caritat p̄ q̄
apara q̄ la uores los deebles dell sal
uador no hauer l̄m̄ f̄e aptall eno molt
feruent ap̄icom era mester eno ap̄i
ajustada ab ozo cab deum com la vir
tut del miracle reqūia: ~ ~ ~

*Com sent Pere pagar lo trahut ab
lo diner que troba en la bocha del
pez. q̄. lxx. capitolls ~ ~ ~*

A costantse donchs ala
ciutat de Capharnaum qui era lo pu
apall de Galilea hū d'aquells qui
leuaue lo trahut dell empador dix̄ asent
Pere q̄ ihū xp̄ist hauer apagar lo trahut
aquell co es hū diner d'argent qui apal
laua d'iraana la uores lo saluador dix̄
asent Pere. Simo d'iquesme los keys
del mo de qui pres̄e trahut dels fils seḡ
o dels estranȳs dix̄ sent Pere senyor d̄ls
estranȳs la uores dix̄ lo senyor en suma
donchs be q̄ yo sia fill co es del rey sobra
deu lo pare segons la p̄sona diuinall e
fill del rey d'auy segons la natura hu
manall. E p̄ consaguent no sia obligat
apagar lo trahut. Em po ptall q̄ nols
escandelize paguals lo trahut. E com
lo senyor beneyt sabes q̄ sent pere nota
ma d'iners de q̄ pogues pagar lo trahut
Per tall dix̄ li que gitas hun/am en la
mar q̄ era apres de qui e q̄ en la bocha
del primer pez q̄ pendras trobaras lo
diner aquell de q̄ apres paga lo dit trahut
p̄ ihū xp̄ist. E los ex̄plos altres deebles
diu ass̄ hemiḡ e Crisostom q̄ no ha
guera fet miracle lo senyor creant lo

diner en la bocha del pez si d'iners ha
gues la uores. E com lo hagues abans
los haguera dats als pobres q̄ nols hague
ra conuertits en sos husos ne en ses nere
ssitats. Guarda com en semps ensenya
son saber e son poter entremetre asent pe
apendre lo diner possat p̄ deu en la bocha
del pez. Diu ac̄ uaria d'itent com lo salua
dor nos ensenya q̄ no done escandell a
aquell qui ignorancia escusa. Car aquells
qui demanaū lo trahut no sabien q̄
ihū xp̄ist fos fill de deu ne deo auy. E
ptall lo saluador no volent lo escandali
zar ne dar los matz̄ de torbar los gracio
samet los dona so aque era obligat
item kobang ass̄ apren tu xp̄ia dell ten
cap e maestre e putge e senyor ihū xp̄ist
de fer quant hora sia moltes coses ales
quals no est obligat p̄ esquinar mall
ex̄mpli e p̄ no escandalizar ni torbar
son proxime e p̄ cessar bregues e comusios
en lo prohibime car gra es lo guarda qui
paptalls coses te sera dat empador si q̄
amor de deu ass̄ fo f̄as foia gitada
tota la hoz dels homes e tota vana
gloria ~ ~ ~

*Com lo saluador li dix̄ qui deuria
esser maior entre ells. q̄. lxxi. ca.*

A tentost apres
d'esso diu sent mathieu en lo xviii.
capitoll quell interrogate los seḡ
deebles qui seria maior en lo regna
de deu diu sent March. ca. viii. Que
com lo senyor vengues en Capharnaum
ells en lo cam̄ moguer̄e questio entre
si matz̄s quals dels seria o deuria esser
maior. Casso diu. Crisostom. E f̄ed̄ fet ptat
quat velen q̄ lo saluador d'aūe honor
me q̄ als altres asent Pere ap̄icom
apercedi quat li promias dar les claus
dela esgleya e en moltes altres coses
ap̄i matz̄s en senyane gra amor asent
iohan e asent jaume e plaue auerades
ab ells fore moguts e indignats entre si
p̄ alguna auerola auerola e com fosse
cau com luyet del saluador moguer̄e

prima o ppeu o encara ayi matey tota
pillofa intencio en negociari. quies en
entesa phull deu hom refrenar e no
segur la car mas val ess saul sens a
questes males occasions p molt pffit ten
porall q aporte q abelles anar en infern
Se asso jan haue demut plat largamet
enlo. viij. libre sots la quinta ley p que
men pas assi supfficialmet. **Q**uarta
ment mana q tot hom seguardas de
meyspresar negu dels pans co es aqlls
humills qui p amor sua scia fets poch
casso ptall quat aquests ptany q sien
majors ayi com demut los dix. Segua
nament ptall quat deq los hatants
volguts homar quels hadats acascun
son angell p guardia q tots tps veula
fas del seu pare celestrial. Cercament
com trames lo seu fill p saluar los car en
altre manera tots eren pouts Quarta
ment com la manera com los ha saluats
es ayi com del pastor qui ha cent ouells
e quat ne peit vna. leya les. xlvij. en
lo desert. e va cercar aqlla q hauya pouda
e quat le ha trobada ha nouell goig la
qual no ha deles. xlvij. q hauya leyades
en lo desert. Ayi lo fill de deu a ensenyat
goig special en la saluacio dels homes
lo quall no ensenya en la salut dels an
gels iatia q ell vulla lur saluacio alta
ment. E aquest goig ay tall ensenya
lo gl'os senyor naxent prehicant re
suscitat e en lo cell puat p senyals gras
los quals james no hauya xi fets Per
totes aquestes coses appar com lo senyor
informant los sants apostols en amar
humilitat los humills ayi nos ha infor
mats largamet en aquelles mateyes
colles.

Com som tenguts de corregir aquell
qui pta. f. lxxij. capitolls.

Pertall que sapiam q
corregir son prohisime no es contra
humilitat ne contra Caritat
ans pot esser obra piosa e degra caritat
Per raho de asso du sent matheu. ca. xlvij.
que feu lo senyor beneyt ay tal ley emanamet

Siton frara te fara alguna offensa. cor
replex lo entra tu matey e ell tot soll.
Nota asi sobre aqst pas Nicolau delira
q correctio hia en dues maneres. La
primera se fa p ponnr lo crim p consuar
justicia en la cosa publica e p spuentar
los mals q no fassan ay tall correctio se
fa p aqst qui es exai doz de justicia en la
qual cosa pobliza ayi com a psona po
blica e ay tall correctio affer disputada
Altre correctio hia qui es disputada a
correctio de prohisime e esmena desos
pccats e es obra de caritat ay tall corre
cio sa partany a tot hom. Com digna
lo ecclesiastich. ca. viij. Quiq madant
deq de prognio. So es q deq ha manat
acascu de proffitar a son prohisime. Ex
raho desso ayi com cascu es tengut de
amar son prohisime ayi es tengut car
tatiamet corregir sos deffalliments
ptall ques esme e majormet si appar
que ay tall correctio se degue esmanar
car si claramet appara lo contrari.

Fauores noy seria hom obligat. Nota asi
empo q iatesia q sent luch recoptant
a questa ley no diga sino ayi co es sion
frare pccara empo sent matheu hi ajusta
entula qual paula expon lo dit nicholau
delira ayi aqui matey p dues maneres.

La primera sies pla paula entu lo salua
dor enten quell prohisime atu soll haze
offes o q tu tot soll saps q ell ha pccat
car silos altres hauya offesos o deuant
los altres hauya pccat no haurya loch
so q lo saluador diu aqui matey co es
quell corregesques entre tu e ell tot soll.
Car los pccats poblies s'adeuenen corregir
poblicamet segons q haue. Primo
a thimoteu quinto Pccantem zel.

Empo quat lo pccat es sagret lau
res se deu fer sacretamet la correctio
raho es car pla sacreta correctio sa con
fua la fama del pccat. Car la fama es
reputada hus dels gras bens del hom
exceptada gracia e virtuts q deu ess
consuada al prohisime ay tant com se
pot fer legudamet. No res meyl si lom
pert la fama tentost pert la vergonya
e pren auidacia offer mes mals q debans
p que mana lo senyor q lo prohisime pccant

si punieramet correxit sacrament p co
fuaris dese fama. Et tall diu aquy lo senyor
ayr esiton frare ayr sacrament correxit
te uolra hor coes quet crega correxit
se de son pctat pta correctio lauores hau
ras lo guonyat ad eu tornat lo haura
desaluacio.

*La manera com deu correxit nostra
prohibe. f. lxxxiii. capitolls.*

Saqueixa en la dita ley
ayr siron frare ayr sacrament
correxit not voll creura ni hom
appella ala correctio hu testimon / o zos.
Car com la fama sia meys bona q labona
vra sila bona vira de ton frare nos
puya hauer sens lio de sa fama lauors
vol lo senyor q tu zelant pla tua bona vira
todys la sua fama / en esta manera coes
q ala segona correpcio q li faras hi appel
la hu o dos testimons asaber lo de fallimet
seu ptall q pluu verguoya o p pahoz q
elle nou poblique lo pctat del correxit
ell se torn ad eu es corregecha. E a justa
a qui matex lo saluador ayico es com
beuras q lom nos corregecha pla primera
correctio ne pla segona lauores denuncia
lo poblicamet / ala esglesia coes al plat
e pots hi diu los testimons p prouar
allo q denunciares. E si nol vol obahir lo
prelat lauores lo prelat lo deu separ p
escomunicaco ep les penes ecclesiastiqs
dela comuio dels faells xprians ayr com
am fall. E nota aquy matex lo dit doc
tor q silo pctat sacret de ton frare era
en p iudica dela fe ayr com es hetgia
e redundaua en pill dela comunitat ayr
com si algu tractaua q la ciutat fos da
da als anemichs lauores plo gra pill
quis pot saguir / en aytals coses noy call
espar q aytall correctio se falla sacreta
ment / ans de conqnet deu hom denun
ciar lo crim al prelat / o aquell aquy es ten
gut de esquivat / aytals mals pills. E
diu asi lo senyor q aytals iuhis o poncabs
fetes en la terra q los vicaris e prelats son
pell aprouats en lo cell p q no call dubtar
los p q sien fetes praderment / e ab caritat
e ab sana consciencia.

*Que lexem les injurias rehebudes
f. lxxxvi. capitolls.*

Sophia lo senyor / en
cara / en aquell matex capitoll
humaley quia demut haura po
sada dela amor del prohibe. libro. viij.
lege. xvij. et alijs precedetibz. Dient q
no solamet uol q ensenye amor al prohi
sme correxit lo de son pctat / ans en
cara tota offensa li deu relexar.
E diu ayr si dos de vosaltres se consenten
entre si matexs relexat les injurias q
aura fetes yols hoie de tota cosa q dema
nara. Rahe es car la hon son vos o tres
ajustats p vera caritat / y osom al mg
dels soes quels dare lo quem demanara.
E deuse entedre segons la glosa antiga
quat lur oio es aytal q ells preguen p
si matexs hauer santa intencio hey p
seuerce. Nota aquy matex lo dit doctor
q iustia q si am tenguts tots tps de
lexar la offensa de cor no empo som
tots tps tenguts de lexar la injuria. Car
plexar la injuria e la pena de guda lo
injuriat se atrauira altre vegada / a
injuriar / o affer altres pctats lauores no
deu est lexada la injuria. E si p aytal lexx
dela injuria sa saguya escandoll als altres
emey spreu / o negligencia de justicia / o
semblants mals lauores nos deu lexar
de tots puntos.

*Conforma la dita sentença eprouala p
istoria. f. lxxxvi. capitolls.*

Quient sent pre q
lo saluador lo amonestaua de
lexar les offenses. Lauores en
p sona de tots ayr com apynapall / apostoll
demana al saluador si bastaria al hom
lexar set vegades al prohibe / o fallent
al quall respos lo saluador q no solament
set vegades mas set vegades. lxxx. coes
coes q diu sent. Vost q aytantes vegades
com nos sia feta offensa e asso sens nequi
tame / edone aquy aytall exmpli car dix
ell lextamet dela present congragacio dels
faells qui es dit regne del cell se semblat

Com es bo alguns pendre mulles e altres
no. 9. lxxviii. capitolls :- :- :-

Llauores. Diguereuli
los dexebles a xi maestre p q a xi
es q lom no pot leixar la mulle
prenet ne altre mes h ball q non prengua
neguna. Du assi meholau delira que
asignate dues rahons. La primera
car silom pot leixar la mulle quat se boll
donchs si ella es labrosa o ha alguna gran
malaltia / o letgesa de cara couendra al
hom retrech lo deute matrimomial. la qta
cosa s'ha de gra carredy al hom. La
segona q segons lo saluador los hauiat
e ja demit es posat q castedat virgi
nall ha cent grag el a viduall ha setenta
sejanta el a matrimomial ha xxx. Do
nchs mes ual al hom no pendre mulles
q purya hauez en padis tants graus
de glia com han aquells qui dita som
qui no han lauores lo senyor los respos q
lur conselt no era bo patots p la freuoltat
e misia dels homes car abstenir de fetes
carnals es entre maneres. Los pri
mers son aquells qui neixen fiets e mois
pots a les obres carnals e ayals lur con
tinencia de la obra carnall nols es merito
ria car pfora los coue q no poden fer
ayals actes iustia q los purya pfitar
ala aia silur empatx los plau p honor
de deu. Los segons quis abtenen de
fetes carnals son appellats entichs a xi
com los primers iustia q palz manera
sien priuats de poder fer les dites obres
car encastrats e entallats lomenbres
genitals e aquestz a xi matez nols es
loable ni virtuosa lur continencia. sino a xi
com los primers. Los terços son aqlls
qui solament p aconseguir lo regna de
deu se son priuats de fer ayals obres no
contrestants q sien potents p natura.
E aquestz es proffitos lo nre conselly q
es q no hagen mulles. Maes dix lo senyor
aytall cosa nola heya manada. iustia q
le haya aconsellada. car assa no es p
atots sino solamet p aquells a qui deus.

p gracia shall hoha volgut dar. Em po als
altres ual mes pendre mulle q no caue
en formacao p endultar. Perq les quals
paules hauests resposta calla q de hirs q no
felna mester anegui que prena mulle
car dith vos e dith vos he q es a alguns
proffitos no pendre mulle / e altres es
necessari p esquivar majors mals p que
quisen pot estar q sen estigua. :- :- :-

Com li offerre los infants patits ells
benex e dix enqum pill viu lom rich.
9. lxxviii. capitolls :- :- :-

Posada la dita resposta
du sent Matheu: ca. xviii. Que
les gentz p grans deuocions que
hauen en ell offerrenli los infants patits
soplicant lo quels posas les mas des e quels
benchis. E los dexebles p darli honor veda
ue als infants q no si acostassen. E lauores
lo benigno senyor de hia als dexebles q
leixassen los infants patits venir a ell car
taayals es lo regna de deu. E apres qlls
hac posades les mas desus els benexps.
patits de qui ediu a qui matez. la uegelista
q acostas al senyor hui joue / e dix h a xi
maestre bo quin be fare yo p lo qual haze
vida eternall. E lo saluador dix h p quell
appellaua bo car lo joue aquell iustia q
reputas lo saluador p sant / e just. Em po
no pensau q ell fos deu. E com res nosia
bo essencialmet sino deu p tall li dix lo
senyor p aquell appellaua bo com solamet
deu si abo purament. E lo joue no tinguet
a ell per deu. E assotit respos h assot q
demanaua dix li si vells hauez la vida
etnal. seua los manaments. E com lo
saluador los li dixes respos lo dit joue
q tote los haupa seruiats en sa iouentut
donchs dix ell que deffayll lauores lo
senyor li dix. Si uols ess p fet ventot quat
has e donueu als pobres e apres saguer
me / e hauras trasoz en lo cell. E com lo joue
li hor dix q venes tot quat haura patits
trist de qui car haura moltes pacions e
doh hal q les hagues adendre. Lauores lo
saluador dix a xi als dexebles hajats per
cet q lom rich ientre en lo regna de deu.

ab difficultat, e abans lo camell entrara
p la vbertura de agulla q nolom rich/en-
tras en lo regna de deu deles quals pau-
les los deyebles estiguere forts en mara-
uellats. **E**stiguere / o donchs p q axi es
quis pora saluar. **E** lo saluador respos axi
atorch vos q axo es impossible als homes
Empo des pot fer axo etots altres coses.

*En que esta la difficultat dela saluacio
del hom rich. f. lxxx. capitolls :-*

Hten asi alguns
punts sobre aso qui dit es en lo
pus prop precedent capitoll. Lo
primer es q lo saluador no enten adon q
lo rich hom nos puschia saluar com les
riqueses vixi no sie males mres que deu
hage creat / hey hage haure molts richs
homes sants axi com abraam segons q
legim. **G**enesis. xij. **E** axi matex legim
de ysaach e de iacob e de ioseph e de dauid
e de job / e de molts altres sants homes
car les riqueses ensi bones son e vades
son alguns p nre senyor deu p tal q be
administrent / aquelles coes ajudant
ne aqelles qui han mestre salue lurs gras
car segons q haue. **P**rouerbioz. xvij.
p les riqueses vades al hom pot aquell
qui les ha reembra sos pctats e axi pot
procurar saluacio axi matex. **E** lo segon-
punt es q lom rich pot esser gran pctador
p occacio de ses riqueses p. m. caps coes
sifap q sien mal guonyades eles vollen
retenir / o si adelta massa pensant e possat
aquy tota sa amor o sa confiansa / o si mal
les administraue no donat ne les almo-
nes ales quals es obligat pensat se
facultat / e potet / e en totes aquestes co-
ses es vera la paula del saluador quat
dix q difficult cosa es al hom rich entrar
en lo regna de deu. **E** lo terç punt es q
aquesta difficultat es tanta q es al hom
rich impossible de hauer lo regna de deu si
ell possa en les riqueses la sua fiança ple-
nament e les hama mes q a deu. **E** q axi
enten adm lo saluador appar ho p so q om
Nather. ca. 8. **E** actant esta istoria. diuq
lauores dno lo saluador q difficult cosa era.

als confiants en pctes q entrassen / en
paris. **E**ntene paytal confiar posar a
qui saffi etot son cor / car ay tall hom pro-
posa la amor de les riqueses ala amor de
deu. **E** lo quart punt es q la compacio
q lo senyor feu es fort / al proposit car axi
com es impossible lo camell passar plo
forat dela agulla / axi es impossible / cosa
q lom qui p amor de les riqueses es en
pctat mortall p hamor de les riqueses
puig / en paris. **E** dver q om a la glosa
que en rhton / haia hu portal quis ap-
pellane lo forat dela agulla plo qual
lo camell no podria passar sino descarre-
gat / e apenollat / e possant q daquell
plas lauores lo senyor en cara la sua
paula es vera / co es q axi com lo camell
no podria passar sino descarragat / e ap-
nollat axi lom auar no podria puigar
en lo regna de deu sino q fos primeramet
descarragat dela mala amor de les riqueses
e aques ab deu trobada misericordia.
E lo quint punt es q p mal q lo rich
sia nre senyor lo pot saluar / e aso fa henti
gracia q ischa del pctat ell rebebe de
spuys en gracia sua e axi fa son pla-
gracia e gran clemencia e pietat p aqsta
imch punts appar quina estech la m-
teno del senyor condemnats los
richs homes :-

*Com promes als apostols cadria iudiciall
plo meyspreu de les coses del mon.*

f. lxxxj. capitolls :-

Mas sent pare hac hort
lo saluador haia promes lo regna
de deu a aquell poue si renuetaue
tot quat haia tentot estech animat
a ffer questio al saluador dientli axi Sen-
yor tu saps q yo els altres hauey leya-
des totes coses et hauey saguit donchs
q vades anos alquall lo saluador respos
axi. **E** axiats p cert q vos altres qui totes
coses hauey leya des p amor dem / em-
auets saguit com vendra al dia del
juhi quant yo appare / en la cadira de la
magestat / reyall vos altres. xij. qirets.

solbre .xiiij. cadres jutgant los .xiiij. temps
de isit / elapiats q tot hom qui lepara
p amor de mi mare / e pare / e mulles / o
fills ofracs oforsio casa / o camp q acent
vegades liseza / retribuut / eliseza dada
la vida pcurable. Per raho de sso molts
deuers seran primers e molts primers
sera deuers car aquells qui totes coses
lepara / assi p amor de ihu xpist / es fan
voluntariament pobres e son assi meys
pressats e van deuers los altres coes q
no son reputats res a xi com son aquells
qui an grans riqueces e senyories p tal
en lo iubi final / ay tals pobres huan
primers coes seran mes presats e exal
tats e fets jutges daquells qui asison
en gran estament hoc en cara en
esta vida hauran spall grau de gracia
e de virtut consolacio e visitacio cele
stial / e altres dons del sant spit ebens
en vers deu qui sens compacio volia
mes cent vegades q no so q ells lepara
p amor de deu. Nota asi sent Gregori
que sent Pere nels apostols ne aqlls
qui renucien / al mon p amor de ihu
xpist iustia q sien pobres. Em po no
dien falcia quat dien q leparan tots
coses car ay tant leya cascu com pre
posa de no amar qui cobrar / n volez
poseln com possehn / o posques sobre
aquestes paules se sent Gregori Nota
asi lo gran contemplatiu. Alcuim q pa
tant presa nre senyor deu lo bon voler
del cor els bons desitjs q fort se deuen
los xpians estodiar / e effortar de hauez
bons desitjs. Major met com digue los
sants doctors q nre senyor pre la voluntat
plo fat. Perque diu aci aquest doctor
consayll atot xpia souj offerir / adeu
grans desitjs debe e bons preposits a xi
com qui digua a xi a nre senyor deu
yo senyor meu vos offer lo bon desitj
q vos manets dat pla vna gran cle
mencia. e es q yo volia. ess mes leyall
seruidor nre tots tps de ma vida q
quim dalia tot lo mo eus offer mon
pposit / co es q yo a xi fermament
so xpia q quim daue tot lo mo no
volia esser daltre secta ans desitjs
de tot mon cor q vos me fessats.

gracia q yo preques martir p vna amor
de vos a xi mates diu aquest p creymet
de son mesq deu fer semblament lom
religios offerit / adeu son bon pposit de
star en sa religio e de seruir / e a seguir
deu altament / e de morir pla sua
amor.

Per semblance del senyor de la vinya
de clara tot lo pces de natura huma
na en lo pati que deu feu ab ella
del comensamen del mo en sa. q. lxxxiij
capitoll

Volent lo saluator de
clarar p altre manera com so q ell
haura dit seffa p nre senyor ra
honablement coes q los primers auaga
des son deuers els deuers son primers
pposa huma pabola e semblansa la quall
posa sent matheu. ca. xxiij. E dire a xi q
es q semblant / es l'estamet de la esglasia
militant co es la congregacio dels faells
ahu hom qui era pare de moltes compa
yes qui ja al comensent comensa de
loguar males obres a trahitar en la sua
vinya car de lauores en sa es estat cas
cu ascientat de treballar en la ffe e
ben viure car la bona vida del hom
ab la ffe es appellada vinya de deu / e de
lauores en sa ell patitza ab natura hu
mana a xi q aquell qui leyallmet trabal
laza en esta vinya q ell li dona gracia
e apres lo regna de deu les quals coses
son significades p hu dimez / e asso per
p moltes rahons que ley representen. E
aquest gran senyor tres vegades en
spall ha amonestat lo mo ab treballar
les quals vegades son significades per
tres ores del jorn co es tercia sexta he
nona. La tercia stch lo tps de Nohe
quat lo ascienta a ell / e a sso fills aben
viure / ells dona algunes leys. La ora
sexta stch lo tps de abraam / en lo qual
ell li dona ley de caruicasso eli feu grans
promocions en la ffe. La ora nona
stch lo tps de moyses en lo quall dona
ley e grans informacions aben viure.
La ora .xiiij. a qui mates mstrohr e

forma e conuertat tot lo mo p lo seu fill
m carnat. ex los sants apstols e degebles
atreballar en esta sea vinya. E lauores
singularment fore appellats los gentils
qui del comensament del mo fins aquells
qps haue viscut ociosamet. Esens spall-
doctrina. e sens pphes e maestres e prehn-
doctores dela vida de deu. Pertall sa dresa.
aells la paula dela dita pabola q diu q
lo dit senyor. o pare de moltes companyes
los dix. Com stats asi tot lo dia ociosos
co es del comensament del mo fins lauors.
Ell diu en la pabola q responguer q
negu nols haia logats co es que no ha-
uen haguts informadors ne prehicadors
quells haguessen informats altraballar
dela vinya. m alleguez daquell precios
dimez. Per q lauores dix atots ihu xpist
e als prehicadors q anassen ala sua vinya
p guanyar lo dimez. e deffet. offahere
car lauores sa conuertit la gentilitat. e
xpianisme. E diu aqui la pabola q com
fos vespre co es q son vengut lo temps
de gracia dix mre senyor de q pare al
seu procurador co es lo seu fill. m carnat
al qual ha dat tot lo iulh sobre los homes
johannis. 8. E dix li. appella los obres e
da los lur loguer co es lo dimez de gracia
copiosa. qui es dita glia. E comesa als
deuers co es als gentils qui pimeamet
ep q copiosament. ep q ardentmet cregue-
ren. e obahre que los iuhes iastia sen
venguts deuers ala conaxensa dela ffe.
Com ponchs vmguessen. aquells pimees
qui era anats ala vinya deuers donalos
lo procurador co es ihu xpist sengles dimers
co es don de copiosa gracia. E com vm-
guessen. apres los iuhes pensare se q molta-
mes gracia deuse ells hauez ptall quat
eren antichs en lo fuey de deu. e en sa
conaxensa e amistat. E com vchessen q
no era ayi murmurare contra lo senyor
dela vinya co es contra la ordmacio de mre
senyor deu. Dient aquests son venguts
ara nouellamet m han treballat co es no
han portat lo carrech dela ley. ayi com
nos. E mpo aytant los es dat com anos
respos lo procurador. e dix los q nols fahia
neguna injuria. pus los donau so de que
seren abenguts ab ell. Segonament
los dix q no deuse murmurar car legut
es atascu dar so es del seu. aqui li plau
e amy plau dar. a aquests deuers quat

com abosaltres qui sou venguts pimees.
E camet dix lo procurador ahun daqlls
qui murmurare parlath en psona de
tots los altres no veus q aquey. murmu-
rar p tex. de envege que haueis dela
gracia q yo fas als deuers. Donchs cal-
lats etants uos p contents de so q yo he
fet dita aqsta pabola. apparech so q
demut haia dit lo saluador. asent
pere co es q auegades en lo gran iulh
de mre senyor deu aquells q tenim asi
p pimees son ah deuers. E aquells qui
aa son deuers son ah pimees. E apres
dela dita pabola. lo senyor trach aqsta
conclusio so es q molts son stats apel-
lats al regna de deu. co es tots los iuhes
los quals appellare ala fe de ihu xpist
los pphes e la ley. E mpo pochis son stats
los elets apendre lo dimez de gracia. car
pochis sen conuertire a ihu xpist. ma-
jorment p sguant dels gentils qui p
la maior part. a ihu xpist. e ala sua
ffe. e demencia. A questa pabola. ex-
ponet algus doctores moralmet dient
q iastia. que mre senyor deu. en diuses
estats appell los homes al seu seruey.
E mpo auegades p ensenyar la sua gra-
bonca. e magnificencia. dona ay tanta
gracia. e glia. a quell qui en sa vallesa.
sa conuertira. a ell com aqll. quill comesa.
abuz ja ansa iouetur. E asso aguda.
quant lo vell ha en sa vallesa lauores la
volutat. esa obra feuert. e creta en vers
deu la qual cosa es dada al vell. aptall.
p spall gracia de mre senyor deu. dell
qual deualla tot be. E mpo confiar
en aptal. iulh de mre senyor deu es al homi.
coso fort pillosa. da ytalls iuhis no ffa-
deg solis p q deu casu. elegir lauy a pg
segura. co es q mentres pot. eq ha tps
q fassa. so q puya p hauez. lo regna de
deu. car qui asso fa noy pot. anar. en
ganat. So qui dit. es vell. vell. dolent
e qui ha mal viscut. es dit ptall. q
aquell qui es vell. emal. despes son
tps nos desesper dela misericordia de deu.
car sibientet son foris. encara pora tro-
bar misericordia sua. be q massa confiar
en aptall. cosa. es gran pill. a aquell qui
ay si confia. E p aptall. confianca. m
ha molts dempnats segons q posa. sent
d gosi. en lo libre q feu de penitencia.

Com sathia lo supplica q̄ sos fills li &
figuessen en lo seu regna al costat
e illumina aqui dos sechys. *lxxviii. ca.*

Recompta sent matheu
ca. xxi. que apres so qui dit
es tentost la mare desent jaume
major e desent iohã euangelista sop
plica al saluador ab sos fills en temps q̄
lehu de aquells li figures ala dreta part
e l'altra ala sinistra part quat sera pu
rat en lo seu regna. Respos lo saluador
endressant la resposta als fills ayi com
no sabets ques demanats. Vosaltres
poretz sofrer les tribulacions que ious
he dites quem coue desofrer respon
guere ells q̄ hoc. Donchs dix lo salua
dor sofrerets les primeramet epuys
haurets so q̄ demanats si plau al meu
pare qui u dona aq̄ls qui son dignes
mami en quat hom m en quat son
vere guosim germa no ptany dar so
q̄ demanats. E diu asi sent matheu q̄
los altres. x. apostole fore indignats
dela dita supplicacio q̄ sent iacme e
sent iohã ab lur mare haui en feta
al senyor p̄ q̄ lon redemptor corregi
lostots sobre aquesta materia. Car
daltres vegades entre los apostols era
haguda contesa qui sera lur major
e regidor quat lo saluador los sera
absent ayi com appar. Matheu. xlviii.
et Marchi. viii. et lucie. xii. Dix
los ayi atots vosaltres dehetz q̄ en lo
mo aquell qui es major qui ha la
senyoria e hala potestat sobre los
altres. E nipo no bull q̄ sia ayi entre
vosaltres. Car bull q̄ aquell qui sera
vire president e regidor aquell sia
fuidor detots los altres. E aquesta
manera eyo tenguda enmy matex
qui som vengut no pess fuit mas
p̄fuir e p̄dar la nra aia en redempcio
e saluacio de molts. E apres de asse illu
mia dos sechys qui schien en lo camy
e aridate quells haues merce. E com
les gentes diguessen q̄ callassen e
elle aridate p̄ fort lauores ell los se
feu venir e ratells la vista tentost
aqui matex e anare ab ell demanti
nent.

Com guaru lom sort emut posant los
dits en les orellas. *lxxviii. ca.*

Sent march adms.
capitolls recompta q̄ com lo sal
uador se fos acostat ala mar de
Galilea partint de thiri li amanae hu
hom sort emut e preguae lo q̄ guaris e
ell supall dela gent e ell mes li los dits
en les orells e ab la sua escopma tochali la
lengua e guardant en ves lo cell gemega
e dix obra etantost schi e pla be e mana
ala gent q̄ no diguessen res anegui e
aytant com ell los asientaua mes acalla
l'omprade e aytant ells lo manifestauen
mes dient q̄ totes les coses eren p̄fetamet
fetes ayi com ahull appien. Car los sorts
fabia acabadament hor e los murs pla
dquestes obres del saluador exponen
Maximo diu ayi aquest sort emut signi
fica lom qui no voll hor deu m fer sos
manaments e ptall es dit sort e apres
es dit mut car no seruey deu p̄negma
de aquells rahons p̄ les quals deu li ha dada
la lengua co es plohar lo e p̄fuir lo e per
fuir ne ason prohibime en ses necessitats
dquest aytal guarey lo senyor aytant lo
dela gent co es dels nagocis temporals e
mudenals car lo mo es ayi mal q̄ si hom
nos liya dell ell fa lom gra peccador. Per
q̄ aquell qui voll esser disposat a seguir e
a obahr e a hor ihu xrist coue ques sup
dels nagocis del mo. Segonamet li posa
los dits en les orells. Car diu Maximo ay
q̄ lom qui s'voll saluar deu esser fort auisat
ahor e saber e pensar continuament
les promecios etnals q̄ deq nos ha fetes
qui son significades p̄ la orella dreta e a
pres ales manasses p̄etuals q̄ son entelles
p̄ la orella sinistra. E nota assi q̄ lo saluador
en lo seu dit dret q̄ posa en la orella
squerre del malalt lo guaru adar aente
ora q̄ les tribulacions q̄ deq nos treme
assi h molt hoen lo rre hor spual. E plo
continay les p̄ietats molt tanque lonze
hor e oban adeu. E asse significa lo
senyor quat lo dit squerra li posa sobre
la orella dreta. Tercamet li posa dela sua
salua sobra la sua lengua adar aente de
q̄ lo primer senyal q̄ lom ha com deu li
amolleys lo cor e li torna lo hor spual sic.

quant lom trobo sabor etelit en la salua
qui deualla coes en les scs inspiracions
emformacions e altes visitacions qui del
deuallan. E aslo appella gustar deu qui es
significat p la lengua en la quall esta
logust corporall. Quarta met guardant
en lo cell gemega dient / effata soes diu
Maxima que lom peccador qui vol guar
tesos peccats deu continuamet esser
entes affer gracies adeu quill ha gitat
de peccat / e deu gemegar tots tps p e
dolres quat la offes e aslo li merex q lo
saluador li digna / effeta soes obra e
dispon la tua aia / e rebetra nouells dons
e gracies continuamet de deu e pequi
auant

*Com illumina hu scch posantli desq les
mas banyades ab la scopia q .lxxxv. ca.*

Apres aslo posa sent march
Laqui mateu. ca. vns. Que com lo
saluador fos vengut debetzayda
li amanaie hu scch p guarir lo El salua
dor pres lo plama e du lo fora lo carser
e escopi sobre los hulls e posali les mas
demunt e dix li veuria res E lo scch restos
q veuria los homes anats e q heia vitjares
q q fossen arbres E la uores lo saluador
li posali les mans sobre los hulls e lo scch
ve claramet tentost totes coes e p dar
exmpli de humilitat e de esquivar vana
gloria manali q no rigues res anegun.
Nota asl epiffany q ptall lo saluador nol
guari soptosamet / ayi com paguera si
aell hagues plagut Car laffe del scch
aquell era pochia mas ayi com li crexia
ay lo senyor li crexia la vista ffins q ell
se viu claramet

*Com repta sent pere q liroy que no
morra e com dona aqm smch informa
cions als apostols .q. lxxxvi. capitoll.*

Apres tentost *recepta*
Laquest mateu euagelista en lo
dit capitoll / eu posa ayi mateu
sent matheu en lo setzen capitoll q lo

Saluador los dix com conera que ell en
ihudem seria condepnat p los bisbes e pels
prelats e faria e seria flagellat e crua
ficat lauores dien aquests dos euage
listes q sent Pere repta lo saluador E
dix q no plagues adeu q ell soffers aqua
psecucio emort. E lo saluador vchent q
ell plaua contra la ordmacio diuinal
dix li abintencio veten detms diable q tu
no saps los sacrets diuinals mas aquells
ques ptanye als homes. Tentost apres
dix als depebles e als altres a qui p sents
les informacions segliets. **¶** La prime
ra es ay tall si algun me vol segun coue
q reneg si mateu e q prena la creu de
penitencia e que saguescha. **¶** La se
guona fon aquesta qui uoltra la sua
aia regir segons se carnall voluntat
ell la perdria e quila aflagra p penitencia
p amor dem ell la guanyara. **¶** La
terca fon aquesta q vall al hom guanyar
tot lo mo sila sua aia fosse mals e tre
balls e esta en mal estamet ne quall
cosa es al mo que lom degue hauez tan
cara com la sua aia Car lo fill del hom
plau de si mateu vendria ayi com a
jutge e dara a cadau segons ses obres
p ques salua la sua aia hage tots tps
be. **¶** La quarta q posa ell mateu sent
march a qui si es q algun confessara ell
leyall fara deuat lo seu pare / els angels
celestials. **¶** La quinta los dona p mis
a creura lo q ha ra dit del seu aduenimnt
en la sua glosa magestat e dix los dix
vos q ali na alguns que no morran fins
q hage vist lo fill de deu en lo seu regne
coes en la sua glosa magestat en lo
munt de taboz quat se transfigura aells
a qui mateu alguns dien q la dita paula
sa entes en spall de sent ioha euange
lista q dien q no morra q fins q hage
vist benz ihu xpist al iubi finall car
dien q ayi com paquell tps es seruat
affer testimonij a ihu xpi contra antixst
E primeramet Enoch p lalis de natura
E segonamet Ehes p lalis de scriptura
Ayterisamet es suat de la mort fins
lauores sent iohan euagelista p lalis
de gracia. E prouaho pla primera q lo
saluador dix asent Pere plant de sent
ioha dient li aquest bull q recompta
e qroniaca fins q yo vinga ces. iohans. xxi.

*Com pones compacions los ensenya
q ell conuersaria rahonablament ab los
peccadors p saluar los. q. lxxviii. ca.*

Attament los pharisees
els escriuans dela ley e grans doc-
tors ala multitud dels iudeus q
lo senyor fahia moguts de gran envege-
murmurazē contra ell dient q so ell
fahia no deuria ess de part de deu car ell
hauia gran amistat ab los publicans e
ab los grans emoltpccadors e q asso era
fort mal senyall als quals ell respos per
diferents compacions e a par p axomph
¶ La primera si ffo ja posada demunt
ces del pastor qui ha cent ouelles e
sin pert huma leya les. xviii. en lo
desert e fca la ouella q ha pouda fins
q la trobada axi dix ell es dels angs
del cell qui maior goig fon d'un peccador
conuertit e vengut a penitencia que
de. xviii. iusts qui han mester a conse-
lar lur penitencia. ¶ La segona
pouca estech dela fembra qui ha fillades
p. fusades qui quat sen pert huma en
sen lum e tota la casa gira fins q le ha
trobada. El auores conuida a fca spig
ses vehines dient car alegrats vos ab
my car la fusada q hauya pouda he
trobada axi dix ell nos dix q alegre
los angels quant vehen q hu peccador
se conuertex a deu e fa penitencia de
sos mals si donchs los angels fan asso
vehent q asso es santa obra e plau a deu
eyo exi matey volent fer la voluntat
del meu pare envers los peccadors per
lunyar los de peccat e ptoria los al dia-
ble car sce q sis conuertex de cor lo meu
pare qui es pura veritat los haurya my
ficordia e asso ell proua p axill axomph.

*Ensenya los pistoria q ell es com apare
qui ha pietat del fill qui ha errat con-
tra ell. q. lxxviii. capitollis.*

Qar dix ell. era hu rich
hom qui hauya dos fills e lo pus
ioue prega lo pare qui li donas so
queli ptanyia ja dels bens del pare e axi
fca. E lo dit fill sen ana en longa regio.

e dissipat so quell pare li haurya dat vniuers
nosamet / e no haurya de q viure feuse gorda
de porchs e vench atanta de myria quenos
fartaua de so q romanya als porchs e guardant
la sua gran fretura dix axi entre si matey
¶ Quats loguaters estan en casa de mo pare
qui han quant de meyar / e yo muyr aq de
fam anaz mane donchs a casa de man
pare e con li he axi miu pare po he peccat con-
tra a deu e contra vos eno som digne que sia
appellat vion fill placia abos que p doneu
e em fasses axi com hu de tos seruidors
com axi hagues fet lo pare mogut de gra-
pietat e demissicordia / abraçall e basall
e feu lo vestir / e li posa anell en lo dit e
feu lo calçar e feu lo aure aure hu gas
vadell e feu gran comt dient al agrem nos
tots car lo meu fill qui era mort es ressua-
tat e ara pout e ara auem lo trobat per
aquest axomph lo saluador daua a entredre
als pharisees com ell qui era pare de tota
creatura uolia tirar los peccadors p la gran
pietat axi com lo dit pare era e acullison
fill apres q lo dit fill hac peccat contra lo
pare e p axo matey los ensenya q maior
goig fan los angels daquells qui nouella-
ment torne a deu q no fan daquells qui
ja ere iusts Car diu axi lo test desent
Luch q lo fill maior vehent al germa q
ten mal haurya viscut eno aell hac ne
despley. E dix li lo pare fill tu tots tps est
ab my e james not sapist de my. Donchs de
repacio tua nomi cal fer festa mas ptall com
tonfiare sera pout e es tornat p tal conua
q von ensenyas goig / en fahes festa p totos
aquestes coses prop desq dites volha con-
doure lo saluador q p gran demencia e
gracia sua era q ell axi com apare volgues
fca entre los peccadors e tirar los a deu e lunyar
los de peccat p que vngue a bona fi.

*Proua lo senyor pistoria com deu hom
prouehi a la mort. q. lxxviii. capitollis.*

Qu sent luch apres
tentat ca. xviii. que lo saluador
dix axi als sag de xchles sapiats
q era hun rich hom qui hauya hu peccador
qui era diffamat q ell haurya dissipats los
bens de son senyor. E lo senyor dix li que

molt de mal hom dir dell p q nouolia q
de qui auant tingues la procuracio. eq
etes compta de asso q haura comanat
dey lauores lo dit procurador ensi mate
q fare puscha mon senyor metoll la pro
curacio car no pusch treballar e comie
vergonya q acupte yo dir ell se q fare
ptall quat sia fora la procuracio que los
deutors demon senyor me rebebra en
lurs cases e appella los creadors de son
senyor e dir al primer quat deya e ell
dir q sent mesures toll E lo procurador
dixi presta lo albera en lo qual yo confes
q solament no veg sin qnta e vten. E a
pres dir al altre quat veg dir aqll. Cent
cassios de forment respos lo procurador
pyn ton albera en lo quall te confes quem
veg solamet. lxxx. cassos dit lo saluador
leha lo procurador no en lo furt mas en la
prouidencia q haura haguda en lo puehu
na matzo plo tps esteuitor. Caycom
los fills de a quest mo son pus saus q los
fills de deu en fer puidencia. assi mateys
en les coses temporals ayi los fills de deu
son pus saus q los fills del segle en puehu
ay mateys q lur si sia bona e que hagen
patot tps. Perq lo saluador condoent
al son proffit consell laua arots q mentres
assi vni que fassam. prouidencia e de q
dels mals desta vira guordant se egrat
se en be sa procurancie amichs quil ajuda
ne auemz en paradz. Aquest amichs son
obres santes coracions dels sants del cell
e de pobres desta vira qui auidats assi p
almomes son obligats de pregar p aqlls
qui les done que veg los salua p la pietat
q los h fan. ~ ~ ~ ~ ~

Qui es bon administrador en les coses
temporals. q. de. capitolls: ~ ~ ~

Agovernament lo sal
uador posa aqui mateys. es. Luche
vbi. algus pimes. Lo primer es
q aquell qui es leyall adeu. abe administra
les coses temporals aquell es bo administra
dor de les coses spuals es de la gracia.
e bon seny. e virtut q de q h ha comanada.
con apres bona administracio dtes coses tpalls

67
Lo segon pur es lo contrari es les
coses poques coses en les coses temporals
no es bon administrador husant ne be
en vers deus honorant lon e ajudant
en les necessitats al prohisime saguaxsa.
q ay tall no sera adeu leyall en bona ad
ministracio de res spual. ayi com dells
dons de gracia m de virtut m encara ne
guna prelacio m regiment. e spual qui
li sia comanat. Lo terç pur q negim
no podria furr ados senyors contraris ayi
com es deu em amona qui es d'omom
temptant de mal husar de requeses
temporals. Donchs qui uoll adeu seruir
guartse de mal administrar so que deu
li ha comanat temporall lo quall si ad
ministrara mal segons q deu sent ambros.
quat mal sen guanya esens fruyt es
poselt. o quat nos torna a aquell de qui
es encars q contra justia si hauda d'altia.
Lo quart pur es que deu sent luy q
los faryesq qui se fort auars e escarmen
so q ell deha en may spren de les riqueses
als quals dix lo saluador vosaltres vos
iustificats deuant los homes colorat falsa
ment vie ajustar de les coses del mon.
Empo deu coney les vies males pten
cions q totes son corruptes e plenes de
gran auaricia. Lo quint pur es q
les promissions quis fahien als iusts anti
quament sobre les coses temporals de qui
auant cessen ayi com la lig velle que
quant ay tals coses han durar fins ala
prelucacio de sent ioha babusta e fins
ala fi del mo. se prelucara lo regna de
deu es promet a aquells qui les riques
may spressen p amor de deu sostinguen
grans difficultats en si e fassen grans
violencias sobre lur cor. Nota sobra la
prouidencia del mal procurador dell
quall hauem plat en lo capitall p q p
precedent ayi basilis. En res lo mon es
trobat de nat deu pus de fellent q es
de falliment de prouidencia tot hom
comunamet ha prouidencia terrible q
no vinga a vergonya. assi apobrea e
ne qll quany nos cura q vinguem abona.
fi la quall cosa es fort pillosa e lo pill
sabem en ons encaram la qual cosa
ve p gran amor. a les coses presents e
p poca amor. e temor de deu. e abega
des ve de amagat iuhit de deu qui p los.

peccatis presedens lo leya / ayn mduzar /
e encegual q no res no es bestant sino
sol deu / atornar lo ala uia desaluacio.
Per q om aqst doctor consell quant
l'om se veu en aptal estamet q sopro
santet recorega ala clemencia de nre
receptor / e adere penitencia e ala ajuda
dela gl'iosa mare de deu / e nra car sa
pia que aqst qui asso fara finalment
trobara misericordia si se uera esguar
da de tota offensa del beneyt senyor.

*Pronea pistona del rich e del pobre
latze labros quin pill es vure car
nalment m golosament q. p. ca. i.*

Promelas les dites coses
posa sent luch en aqst matz ca
pitoll q lo saluador contra aqst
que doue assi bon tps en le carn / e
fan mala prouidencia / ala mort los
dix la saguent istoria. Un gra rich
hom quis vestia desq de porpra e de pus
de drap dell del miloz ememaua fort
abundantmet / e fort delicada e hum
mendicat appellat latzer seha ala
sua porta plen de busanyes com labros
e desitgaue ques satollas deles miques
qui calha dela taula del rich hom / e
negu nolndau. Com vense el apau
li les naffres sues e plagues saguis p
tps q moy latzer / e estech portat / al
sin de abraam / e dels sants pares bany
p los dits angels Capres moy lo dit
rich hom / e estech portat en infern ab
los dempnats. E de qui alsa los hulls
e viu abraam / e latzer apres ell e q
dali dient ayn. Pare abraam hages
merce demj placet que trametes
latzer qui ab lo dit passat paygua / re
fresch la mja lengua q creme en aqst
turments e en esta flama. Qui assi
asrabus quata bona tassa de vi sen
haua passada p aqst sua lengua / a
qui lauores cremaua poderosament.
Saguesse en la istoria q respos li abraam
fill recordet q en vida has rebuts molts
delits e plaers e latzar ha sofferts molts
turments e afanyes. Es ayn entre vo
salties e vosalties estangra spay etall.

q de qui negu no purga veyr assi ne zess
anar / abosalties. Dix lauores lo rich
hom donchs pare placet q trametes
latzer / a casa demon pare / e q digua
asinch gemas q tinch ques guardent
de veyr / en aqst turments. Respos
abraam q abastar los deu a hauei so q
moyles e los proffetes los han leixat
p scriu pligen ho / esayen ne guardats
ny crehen dix lo dit rich hom no pare
abraam ayn nols tocha al cor mas si al
gu mort hi hanau lauores farien pe
nitencia eno vendre assi. Si moyles m
los phes no volen hom m aptat poch
se hoiren negu qui hi anas dels morts
Per la quall istoria appar lo primer pposit
es la mala prouidencia dels homens
e los bens spuals e etnals ne anar segur
ala mort ne al gran juhi de deu.

*Com haue massa abundancia es pill
al cor e ala nra q. p. ca. i.*

Semblantment
luche. xij. ca. los m forma a haue
la dita prouidencia dient los q tots
tps estiguessent / appallats ala mort car no
sabien quant seria lo dia aqst. En spall
los amonesta ques guordassen de tota auar
icia en senyant los primeramet com ell
no volia en si matez res temporal posahu
ne haue senyora. Car ouise aqy q h vech
hun hom qui pregua q digues a son
fiare q partis ab ell la heretat al quall
respos lo saluador dient li hom qui ha co
stituhit / amj ton jutge m sobre vosalties
entenet q ell no era entes no volia senyo
ra m res temporal. Segonamet los pposa
aprouar so q haue contra auaricia que
negua vida del hom no estaua en habun
dancia m en multiplicacio deles coses te
nals. E asso de vna glosa dela vida cor
poral car la mort fa cuytar souj massa
abundancia del cor. Car sis voll en melar
massa qui souj fa cuytar la mort segons
q posa senecha. Si en abundancia de riq
ses souj pla supfluitat qui es p molts
en vegada se procura la mort / als richs
ans de tps. E appar asso matez dela vida
spual car ayn com pobre sa fa lom acoste

adeu' agra sobres abundancia lon linya agra
com legim desalano esaltres molts e
asso proua losenyoz plasaguet istona;

*Prima losenyoz so qu' dit es plasaguet
istona: f. v. cm. capitolls: ~ ~ ~ ~*

E Rahun gran rich
hom en lo seu camp produhi gras
messes e ell dix en a matey que
face ne hon posare tante fruyts com he
tames posicions coue q' fassa los graners
maiors els altres bens mes ajustare tors e
puyts dire ala ma' aya' grans riques has
reposit de qui auat menze e beu aton.
plez donet bons tps e mentres deha asso
venty li demit la veu dedeu qui hoix agra.
O hom foyll / e q' has dit vet q' amt te pen
sa latua aya' e morras e asso q' has ajustat
de qui sera. E ayri dix ell ne pren aquell
qui ajusta e en a son ajustaz no ha son
seguar en vers deu. Qui aquella mateya
glosa. Aquell ajusta sens esguar en
vers deu qui en son ajustaz nol mou sino
q' ssa rich hom m' enten reposz dela sua aya'
ne fiatot / en deu m' enten apphar' a son
prohima m' guarda si aljustar aquell se
fa abbarat dela sua aya'. Deytall diu
la scriptura q' aquell cuyda affer se rich
hom qui no es net de grans peccats e aytal
es ayri foyll: ayri com aqll del qual plaua
ihu xrist car sia buyt dms de tpta virtut
e so q' ha ajustat / no ha ajustat be ans sera
ajustat mal pla sua aya' qui pson ajustat
sera per ventura dempnada. ~ ~ ~ ~

*Com nos informa ano amar les riqueses
ne pompes mundenals. f. v. cm. capitolls:*

Volent la donche lonre recep
tor linya nos dela amor de les riqueses
del mon produhis p quatre vies
spals les quals comesa de tochar sent luych.
al xri. La primera sies q' actanere al
gran guarda q' spam: hauey p aquest meyl
preu. Com ayri no hajats pahoz vosaltres
qui no hamats loms jatsia q' siats pochis

car ha plagut al vie pare dar vos lo seu
regna. Donchs en bona fianza venets
so q' haueys e posseluyts efets ne almoyna
als pobres procurats nos trassore assi dels
quals comprats lo regna car aquells no
poden furtar ladres ni poden manar
zates. Qui donchs sia fermat lo teu
cor: aqui es la tua vida elo teu trassor
qui tots teps te ha asezuyt en gloria;

*Com lo senyor nos informa ameyspresor
los bens mundenals e q' tots tps proue
hischam ala mort. f. v. cm. capitolls:*

La segona via q' lo salua
dor los proposa p inclinar los
ameyspreu de les riqueses e bens
mundenals segons q' posa aqui matey sent
luych sies pensar souy e ab gran affore
pensar lo iuhri dedeu. les paules de nre
redemptor aqui posades al possit son
aquestes. La primera q' tngue cenyits
los lombles co es quell amantmet ela
nra voluntat sia diligent de hauey
cogitacions paules e obres castes donat
tots tps bons exmplis denos mateys
car qui no es cast no balzes q' fassa hu
dmez no pot ess hom equalat pres q'
fassa ne digna. La segona paula
sua es aquesta q' siam tots tps vetlants
e curiosos e discretamet esperant lo
senyor qui deu venir al iuhri co es
ala nra mort demanant nos de compta
Car dir q' benmyrats sera aquells q' ell
trobara ayri vetlants eno durmets en
lurs peccats car dar los ha lo seu regna
ayri com ha promes. La terca paula
es aquesta q' en qualqz edat tropia lom
ayri vetlant sis vol fadri ja vlsant de
zaho sis vol poue a cascun q' tropia ayri
vetlant / e diligent dela sua saluacio
a cascun aytal para la sua gha. La
quarta es aqsta donchs ou lo senyor
beneyt guordats vos be e hajats gran
diligencia e vetlats continuamet sobre
la via salut car lo senyor vos appellara
al iuhri tal hora q' no q' ho pensats.
Donchs prouehits al tps sino trobar vos
hets en guanats ~ ~ ~ ~

Com lo quidit es per tam mes als re-
gents episcopis. q. xvi. capitollis.

Respous assí sent Pere
al saluador edixi ayi senyor soq
has ara dit dius ho p nos. odius
ho p tots coes q' sin dius anos qui repre-
tam los prelatos ells prechadors hou dia
genalment p tot homi / e plaua d'esso que
haua dit de tamr castedat / e de ben
vetlar sobre si matey / e de apallaz se ala
mort. Respos los saluador posant la tersa
via quins deu molt m' d'amar / ameyspresar
les coses mundenals e es actenet lo offic
e dons q' rehebem de ne senyor deu e
dix q' iustia que les dites doctrines sues
santes se estenessen a tota gent. Em po
molt mes se estranyia als pastors de les
ajás ayi com son prelatos e p'ncips als
quals nre senyor ha comanadas les ajás
de lurs subditos / e als quals enten adar
si matey en gloria p' lur treball. Em po
si ay tall p' sona nos cura del bon regim
q' ha tengut es d'ara. Avida carnall
e d'ara de si matey molt mal exmpli
vendra lo senyor contra aquell / endia
del qual aquell nos tem / e p'nt la pel
myes coes donat lo cors al aterra / e la
aja als diables raho d'esso assigna lo
senyor. Car com lo prelat / o lo p'ncip
sapia o dege / saber la voluntat de deu
p' estodi e per bon consell / e p' alta con-
templacio e continuada e deuota oro.
P'atal sino fa segons la voluntat de
deu m' la fa ay tant be sera p'nt mas
no tant com lo prelat. Els p'ncips
qui son tenguts de saber / e assigney lo
senyor altre raho e es aquesta car nre
senyor ay tant / e aquez mes del homi
com mesh ha comanat. Per raho d'eso
dix sent Gregori q' lom qui seny ha
ay tant deu tot tps viure ab major
p'hor de deu com ven q' ha rehebuts
de deu majors dons enes los quals
dons lo senyor appella assí comandos
car ayi deu em essí appellades p'nscha
aquell qui les reheb na a retre compra
a deu.

Exclamacio contra aquells qui tot tps
se que la vanitat del mo eno cur'e de deu
q. xvi. ca. r

Sobre aquest pas
fa Cromacio huna gran exclamacio
dient ayi. O fill de les homes com
sots tan foyle etan dans tots tps desitjats
scants treballs p' moltes vies desperats
la via de m'p'nacio coes requises honors e
pompes e grans g'ra e molts bens t'porals
No sabets q' ay tant com ay tals dons deu
multiplica mes en volentes ay tant es sots
ab ell pus obligats enes carregats etan
guts de m'ls viure / e de essí p'q' entessos
de fer adu bon hney / e p'q' feriet e pus
copios e p'q' diligent / e ay tals venits al
gran iuli de deu ab major p'ill / major met
aquells mesquís que ay tant com / es don-
de deu rehebren / e p'gors son e p'q' foyle.
e p'q' pomposos / e dans e auars e p'q' tachats
de molts vies e pus meligents en lo se-
ney de deu / e han la ad'm'nistracio q' deu
los ha comanada. O mesquís q' faran
ne que dirá / ne aquy retornaran / lo jorn
de lur mort quat sera deu at aquell tan-
ygoros jutge discret jutge. O dels mes-
quins e conse trobara en guanate e de
semparats de tota ajuda etot be buns
criada e plorara gemaguara etancha-
ran pel cor / e res nols profitara car
la uores no sera hora. O donchs mesquís
qui sots ambiciosos de ajustaz dimes
e vngue don se vulla no siat tan cruels
a volentes matey haats p'rat / de les
vies ajás e leyats anaz lecoses quins
han a de p'nar sinols fogits ayi com
aquell diable / e pensats son ena quest
tan gran p'ill / qui q' esta apallat sino q'
hi guardats be.

Com lo senyor nos m'forma ameyspresar
lo mon. q. xvi. capitollis.

La quarta via p' lo qual
lo saluador aquy matey nos m'for-
ma ameyspresar les coses munde-
nals sies attanets als segs grans benefi-
cis e en spall en so quidix assí p'phetant
de la sua preciosa mort p' q' dix. O com son
turmetat e fare fins q' sia baterat / e el ban-
sma del qual me coue essí baterat / e appel-
laue assí b'ntina lo beingne senyor la
sua preciosa mort / en la qual estech tot

banyat / e com ha batejat tot cubert de la
sua preciosa sanch. **E** aqst tant gran
benifet ha a nos dat ab tan gran ffors
nos deu tots tps inflammar ameysspres
lo mo e prouochar / a soffrir tota tribulaco
ptal q venguem / al fiuyt de aquella
preciosa mort co es al regna de deu. **C**aslo
dona / a entendre lo raueret senyor quat
die aqui matey q ell era vengut al mo
p entendre foeh co es p inflammar nos en
la sua amor / e entat q ell volia que ari
fos encesa enos q per amor sua lo pare
loyas lo fill / e lo fill lo pare / e cascu cascu
cosa p cara qn fos sil enperyaua. **A**mar
aell m enconexez los seos grans beneficis
e gracies continuades. **E** apres de hira los
ari. **O**pposites vosaltres tan be sabets pur
gar la fas del cel / e de ventos ells actiues
naturals de la terra. **O**mes quis epq no cona
vers ne volets auerir lo tps present / com
lo pres ari lo quall vos es dat aguyar
paris ari la quall e a saluar les vies aias
O folla gent / ep q portats tots tps ab
vosaltres lo ve sobran amenych co es lo
peccat quis lunara al jutge quis ha com
prat paquell atots tps. **P**ensats en aslo
quata es la paciencia de deu qui quant
de tps vos soffez / dissimulat vres peccats
q no entenats q solament paquest tan
gran benifet lo deu qets fanyz fermat
alcor e deuyers auerir lo mo totes aqlls
coses quis contraste a amor e obahy
e a tambre me senyor deu. **N**ota assy lo
saluator en lo dit capitall com paela /
en paules fort escuras e ari matey / en
moltes daltres lochs entant q siles dite
paules ala letra yo posas assy no proffita
ne res apsona legua e sense letres per
vaho de sso he fata lylia compnois dels dite
del senyor ab les gloses dels sants doctores
ensemps ptal q la sua santa doctrina pa
claz posada proffit atots aqlls qui aq
legran quant en m sora.

Com lo senyor nos informa q attemam
que haue ari tra compta de tots los
dons que hauem rehebuts dell. **G. x. d. m. j.**
capitoll m m m m

Com altre ^{vegada}
prehicas e amonestas en genall
sos deexbles que poblicassen la
sua santa doctrina com ells fossen lan
ternes elum del mon posats e clets p
me senyor deu apoblicaz la doctrina
euagelicall / la uores diu sent luch. ca
viii. **Q**ue dix los ari vejats cattanets
be quat proffita so que hoits prehica
amj caz aquell qui prehica continua
ment / engracia e en virtuts a aqll
sera dat lo guarda del cell. **E** aquell
qui no proffita ari no h sera dat so
q espera el sera tollt so q ha coes los
bens de Natura e en cara totes los altres
q haure los quals no exercitaua ari
com deuja p q h sezan imputats agra
dempnacio de la sua aia sobra aquesta
paula diu. **C**irillo ari aquesta paula
deu molt spauetaz tots los homens
del mo qui han de deu rehebuts grans
dons naturalls ay com seny p d m a c i o
aba affabilitat alta. corporal / e don
de lengua e semblants ari matey
teue hauez assy gran pahoz aquells
qui han rehebuts grans dons de fortuna
ari com riqueses honores promicions
e regimet de poble. **E** molt mes a
quells qui han rehebut de deu sou
nerade visitacions en lespit / remoz
dmet de consciencia estamet darcal
o religio / o algu altre offic ari com
es prelacio sacerdoc / o semblants. **C**az
diu **C**irillo aquests son posats fort
en gran pill de dempnacio simal
m m m m los dite dons de deu com
los sien dats pental q be v s a n t d a
quells mes que lo regna de deu. **E** m p o
algu mes que son qui v s e n t t e n
largament q la gran justicia de deu
los dapna fort rgorosamet ari com
lo saluator nos ho prehica posant la
figura de aquell qui haure reebuda la
peccat de son maestre p guayana ell
amagualla sots terra e p so com res
no guanyana son maestre lo seu gita
en les tenebres iustanes qui signifie
les penes infernals. **C**aslo diu **C**irillo
aqui matey es pa doloros epq orrible
crim / e maroz meyspreu de deu que
aquells qui han reebuts de deu majors
dons e gracies aquells son pigors / e

nos leuas enpeg asent marti bisbe
uolch deu q' detras sa cadira se pres
fodh soprosamet pla qual cosa lo dit
empador se hac a leuar dela cadira
e regonech son zeffallimet aden aser
marti allegati ayi matey lo fet de
herodes qui es. actiu i. xij. qui com
soffers legats e grans paules de laors
quay d'uyuals langell de deu lo fet
ayique tot usque de vermes q' alquint
pin laguer mort. La fi d'ix li ayi
lo pus vitupable hom de tota tefembra
est tu. e lo maior peccador. e pus signe
de majors desonors e vitupis plos gras
dons q' has rebuts de deu de les quals te
mal vles. Perquet dich q' lo gra iuhr
de deu es sobre tu simot corregeys ta
mala vida de pressent respos lo dich
ouch alsant. C'ill pare yo conech que
tuis vartat placet pregar deg p' m.
car yom correge sens falle. Ela mt se
guent com sent. C'ill pregas plo dit
ouch ense cambra. estech li reuela q' no
pregas p' plom aquell car fill era dep
dicio e q' ayi com no haura haguda e
execucio en proffitarse. en los g'ns dons
q' deu li haura dats ayi no haura execu
cio en venir. a vere contricio m' apen
tencia. e q' tot quat deha tot era vent
efectio pura e la clamacio del poble era
pujada aden contra ell e q' la sua mala
vida precedet haura tant offes que
ordonat. e ay deu q' ell vngues pre
stament. amala. fi praho de asso lamt
saguent com vngues granterramoll.
la casa hon jahia. caygue pla qual cosa
e ell moy esa mulier. e smch fills que
haura e estech transportat lo duent a hom
estrany. e us del seu james despuys no
heta en la casa. Per totas aquestes coses
sent. C'ill condou q' sobranamet es
gran pill. al hom de reebre de deu gras
dons. o quals saboll dons o mal vlar
daquells segons q' volia dir lo saluador
e no loch demut allegat. i. i. i.

Com los d'moms tractare que la prehi
cacio fos meyspresada. i. q. Cij. capitols

Com lo saluador

prehicas dient les dites paules
ses veient los d'moms que pla
sua santa prehicao molte tornassen aden
moguere alguns homes qui hoire malicio
sament qui denat lagent. quel hoirent
diguere que sa mare e sos frares coss sos
deyebles estaque de fore la casa hon prehi
cacio q' volien plar ab ell. e asso feu lo
d'mom p'tal quel fes cessar dela prehi
cacio e prouochas lagent. ameyspresar la
sua prehicao vahent sa mare tan pobre
e los deyebles ayi anaz tan simplamet
praho de asso lo fan appellaz alsos frares
deuant tots aquells quill hoirent sabent
lo d'mom la dempnada custuma del mo
qui tots tps meyspresa los pobres e aquells
qui van humpliment. La uores lo saluador
ia p' axo no lexa la sua prehicao mas
dona los entendre q' pus cars li ere aglls
qui ere aden obadiens q' no aquell qui
p' parentesth carnal li era acostat. Respos
que aquell ere son pare. e sa mare qui
fabia la voluntat de deu. e q' p' carnal
parentech no volia lezar sa phicao car
allo playa mes aden no contrestant
q' ell carament la sua mare ayi com
nera ben digna apres sos apostolls.

Com diffamare lo senyor q' ab ajuda
dels diables fahia sos miracles. i. q. Cij. ca.

Com li presentassen hun
hom mut e scach e endiablant lo
quall ell guay p'fetamet e alguns
desos anemchs digueren q' asso q' haura
fet phalsus princeps famors d'mom
appellat Balzabut al qual los d'moms
menors obahere. Altres dehen q' los sen
yals q' ell fahia no era bastants affer creire
q' ell fos meges promes en la ley com
fossen en les coses bayes. Mas ap'onar
allo conema q' ell fahes senyal en lo cell
aytom fon fet. en tps de josue quat
lo soll estech tant q' nos moch. E en tps
de ezechies rey de isrl' quat lo soll sen
torna. y. limes en lo reloger de adhas.
E diu sent luch. ca. xi. Que ell p'yme
raniet mpugna los p'ymers censensa.

p clares rahons que la deslunacio del
en dimoiat no era de part del diable
e feu contra ell les següents rahons.
La primera s'es car si diable fora
gita diable ell impugna donchs en
tre ells ha diuisio e contesa de quessa
guex q' lur regna no ha durada. Casso
era aells gran meouement q' dehen
q' lo regna del diable deu durar fins
ala fi del mo. Com sia p' me senyor deu
promes durar fins ala fi del mo per
exercitar los homes en les temptacions
quell done los dimois. **La segona**
raho es aqsta vies fills giten los di
mons p' gracia mia quills hoe ator
gat segons q' vosaltres mateys ator
gats donchs com podets lur virtut
donar a deu el amia al diable com sia
vna mateya cosa p' tal sera ells vies
jutges ala fi del mon condepnant
la via gra malicia e aquests fills es
los sants apostols e altres qui no es
bons homes ans eran mals qui en
virtut de huy pist gitaue los dimois
dels cosors dels homes. **La tersa**
raho es aquesta quant hu hom fort
ebe armat guarda hu castell en pau
e altra lo l'itoll pus fort es lo segon
q' lo primer. Com yo hage tollt aquest
hom al dimoni quill posseha en pau
s'ampall es q' ma virtut es maior q'
no la sua. E com solamet la virtut
de deu sia pus fort q' aqsta del diable
s'aguesset q' la virtut qui a gita lo
dimoni del cors de aqst hom sia virtut
de deu e no del diable. **La quarta**
es aquesta pobres contraries pot hom
conexer virtuts contraries com donchs
dimonis tinguessen aquest hom fort
e mut e volage apptamet guardt
s'aguesset q' la mia virtut es contra
ria e soberga ala potencia del diable
sino de deu. Donchs aqst miracle
yo no le fet p' virtut del diable mas
p' sol poder de deu.

De la improuada malicia de aqts
qui dehen q' ell gitaue los dimonis
p' nom de balzabuch. **Q. C. m. ca.**

Apres que lo glorios
senyor hac m'prouada la malicia
de aquells qui dehen que ell hama
gita lo dimoni a quell pobra e aquda
de balzabur princep dels diables lo senyor
los dix com los diables senyorejaue aells
els fahia plar e dix los ayi en sentencia
quat vies pares isquele de egipte de
donat los ley e fahent entre ells grans
miracles ayi com de lur magna e de lur
vestiments qui nos rompere e moltes altres
marauelles en ayi ell los dona conaxesa
de si mateys ells luma dels dimonis qui
debans los fahie molt errar contra deu.
Alas p' vies peccats los dimois son tornats
tornats en vosaltres e han vos fets. **Donchs**
vegades pigors q' vies pares no ere
en lo comensamet entant que sots
cayguts en mi en peccat de blasfemia
atribuyt al diable les obres de deu. E
attaments be assi q' aquell qui dira
paula de blasfemia contra lo pare he
contra la mare e contra lo fill remiao
trobara misericordia. Mas aquell qui
peccara contra lo sant spit blasfemiat lo
noli sera remes en aqst segle m' en altre.
Enganyats de vies no es marauella
si plats tan mal car de mal arbre ayi
mal fruyt e de gra abundancia de ma
licia del vio cor huy tan males paules
vegats com serets points en lo gran
jubri de deu p' aqstes blasfemies car de
tota paula ociosa sera lom demanat
e point. E p' tal les paules fan gran
testimoni al cor p' tal lom es reputat
ay p' iust op' iust segons les paules
q' diu p' q' com vosaltres digats paules
de blasfemia publicamet contra deu
apar clarament q' son pigors homes
q' altres e q' vies grans peccats vos fan
ay plar. Nota assi q' los filosofos e
theolechs atribueye poder al pare e
s'amefa al fill e bonesa al sant spit.
Com donchs lom pecca p' fragilitat o p'
m' potencia la uores pecca contra lo pare.
E lo peccat qui ue de ay tall' uell es re
misible leuegramet e aximateys lo
peccat qui es contra lo fill qui es ignora
cia mas contra la bonesa del sant
spit es poderosa malicia. E aquest peccat
no senyor leixa ab gra difficultat he

Assí aquesta difficultat dona entendre
quát dix q' aytal peccat no serà remes
en aquest segle ne en altre. E deu se
entendre axi coes quels leixa de q' qui
es pura bonesa cab grà difficultat e
aquesta difficultat dona entendre quant
dix q' aytal peccat no serà remes. Nota
sobre aquest pas strabg dient q' hom
malicios es fort pillos p' hauez saluacio
car malicia es peccat lo qual nre s'nyoz
deu ha uorez. sobranamet lom malicios
es afortuna ep' deu mes aluat q' tot
altre segons que cosa sent. Agostí ex
ponet aquell psalm Quid gloriaris in
malicia en les sues contemplacions
Nota así segonamet q' segons q' possa
lo metra de les sentencias en la ffidel
p' meze libre q' los peccats contra lespu
sant son aquests soes maliciosa in pu
gnacio declara varitat maliciosa en
vege de la gracia diuina dada al
prohissima auozimet de penitencia
obstinacio de spacio cfmal q' penitencia
oport de james no penedir de sos
car es hu matez peccat ab lo tere q' qui
es auozimet de penitencia. :- :- :-

Com in pugna aqlls qui h' demanauit
q' donas de si testimoniu p' senyal del
cell. q. C. v. capitollis

Com lo fill de deu hac
in pugna aquells qui haue
dit q' ell giraua los omioys dels
cosors dels homes ab lo poder de Balzabuch
E lauores gruas in pugna aquells qui
demanauit senyal del cell. Dient los
Generacio mala e adulta demana senyal
del cell apres tants senyalls q' haue
uists enols seza dat altre senyal sino hu
semblant a aqll de jonas p' p'ha coes q'
axi com jonas p' p'ha estrech tres dies e
tres nits en lo ventra de la ballena axi
lo fill del hom estara tres dies e tres nits
en lo cor de la tra los habitadors de Nin
ue condepnara aquesta maluada gena
cio car aquells fahere penitencia de lurs
peccats p' la prehicacio de jonas. E veg así
mes jonas plant desi matez enol volie
creure ans lo blasfemate de suer goyadamet

La Regina sabba daltre ayimatez co
depnaua en lo iubi aquesta maluada
genacio car aquella vech de la fi de la
terra p' hor la saue de salamo e deu
assí mes q' salamo enol volie hor. Sa
pres q' lo senyor hac dites totes les coses
presedents leuas deilat tot lo poble hu
sa fembra appellada a d'azella qui era
serueta de sca marta en flamada plo sat
spit e la prehicacio del senyor circant
alta deu sens pahoz de negu dix axi.
O senyor benuyrat si a lo ventra q' ha
portat e los pits q' han alletat. E lo sal
uador respos axi es com tu dius aquells
es apres q' benuyrats son aquells qui hoen
la paula de deu e la mete en obra ab bon
voler cab deuocio. :- :- :- :-

Que aquells no son majors peccadors
qui more apus letge mort. q. C. vij. ca. :-

Alguns vengueren al senyor
lauores q' h' denunciaré que
pilat hauea morts alguns gualileg
sacrificants en lo desert qui hauea p' cap
judes gualileu qui affermaua q' lo poble
de deu no deua confessar negu p' senyor
ni deua paguar tribut sino adeu contra
los quals vech pilat ab poder caucis
los tots entant q' la sanch dels morts sa
mesca ab la sanch dels sacrificis als quals
asse recomptats dix lo saluador axi no
pensets q' ptant com aquez gualileg
son axi morts q' axo sia cert senyal q' ells
fossen majors peccadors q' los altres axi
com aquella sobre los quals caygue la
torra quis heridificaué en siloe qui es
loch en iherem en lo qual ha huna font
e aqui caygue huna torra sobre. Ebm.
homes els ancis no pensets q' pagu hauea
certs senyalls q' los dits mort fossen
majors peccadors q' los altres qui eren
lauores en iherem car soluy nre senyor
ponety los majors peccats en aquesta
vra e los majors en altra. E be q' mort
septana si pillosa empo no es tots tps
senyal q' aquell qui mor si major peccador
car los iubis de me senyor deu son
fort amagats esou fa q' los grans peccadors

appare al mo fer fort mort repollada q
los juhs mas senyall de bona mort es
penitencia qm ators es necessaria que
aquells qui nola faran assi mentre viue
p tot cert pira. Donada aquesta sen
tencia ay tall figura hum hom era qui
hauya huna figura en la vinga vinya
eno fahia fruyt edre enaquell qui la
conraua tres anys ha q esper fruyt
de aquesta figura exames nom trop
tallala q no occup la terra en va dir
lom aquell qui la pensaua Senyor pla
ciet spaz aquest any eyo caualle/en
torn/epolaz h he molt fems es fa
fruyt romagne smolauores tayllale
Sent plaz spon aqst pas edm que lo
saluador p aquesta pabola e figura
dona entendre als juhs canos en
quant pill vuy s'nonis s'foram affer
penitencia e santas obres car oum aqua
figura significa cascu hom qui ha
seny del qual deu raquer obres bones
spant anys coes apres q ha discrecio
e informacio sufficient de fer so que
deu h mana Com donchs nre senyor
deus veu q lom apres les dites gracies
nos cura de fer be denucia als angls
q ay tall psona deu morir ay com
molt desconaxet anre senyor deu
e als sants angls quins guarden so
plicant al senyor benyt q sper aqll
en cara pus longuament car ells lo
cauara entorn coes q li spazara los
terribles juhs que nre senyor fa
del peccador majorment de aquells q
molt spa el dien q li posare molts fems
entorn coes q li donara a conexer
sos peccars e ayu fan defet Ees ay
ala fi q aquells qui paqstes coses sa
tizen a deu e fan penitencia de lurs
mals ell p dona si psauere fins ala fi
E aquells qui no senten de les dites
conpuccios diuinals e angelicals ans
psuere en lur mala vida aquells
ell dapna ells tramet la mort ane de
tps Nota assi plaz dient guardet que
no meysprez neguna inspiracio diuall
ne spual que vengue al cor car tot
ve de part de deu qui vol saluar
E sapies q si ay tals inspiracions tu
meysprezas eno les poses en execucio

deq platua gran desconaxesa les te tola
e lauores te pots temr acabadament pro
depnat car estrit/es **Ecc qui alongase
ate pibet** So es atoz aquells qui detu
se luyte parra so es q amra a depnacio
car quis llya de deu qui es la nra vida
sagueste q ayral q vage ala mort :-

**Com lo nro saluador guarra la fembra
qui anaua corba e ensenya quis salua
nequin no. q. C. vij. capitolls :- :-**

Apres viu huna fembra
qui hauya .xviii. anys q anaua tan
corba q no podia guardar en alt
epolali les mans demut e decontinent
fon guardada de la qual cosa murmura lo
prncep molt de la smagoga en quat sera
fet en dissapte al qual dire lo saluador ay
O ypocrits e cascu de vosaltres no desligna
son ase en dissapte enol mena/abeure
donchs no era py necessari q fos deslignada
aquesta filla de abraam la qual lo domom
hauatenguda ligada e en corbada .xviii.
anys ha de les quals paules ay rasonabla
ment aytanbe haue totz sos aduersaris
gran vergonya e lo poble glorificau nre
senyor deu en los mirades que li veyen
fer/en alegre molt segons que legitm.
Luc. xij. ca. Edusse aqui mateu que
demana hñ hom si son poch aquells quis
salue als quals els presente ell dire consell
nos passaz pla porta estreta si saluar vos
volets car molts hi volran entrar passo
appaz solacio ala questio alom com ay
coue temz vida estrata eduire/en peni
tencia com sian poch aquells qui ass
fan Digues segues q poch son aqlls
quis salue segons la sentencia del salua
dor mateu qui dire p sent mateu. ca. xij.
Multi sunt vocati pauci vero electi. So
es q molts son aquells q deq ha appellat
aglla mas poch son los elects. Assi nota
Crisostom q com lom sia p sa natura cor
rupta emclmar amall/ela virtut haze
de si alguna difficultat e lom sia p sos
peccats passats mal vlat a diuerses peccats
affer ptall coue q ab gran force e diffi
cultat vischa virtuosamet Exallo

en assi lo saluador q̄ coue entrar en
paris pasant pla porta estreta. Com
sent matheu. ca. viij. q̄ es estreta labia
del Regna ca. p̄cha anauē pella e
molts presumers valguis bens que
haura fet̄s se pensaran q̄ paris los sia
vbeat als quals sera tENCHADA la por
ta car lurs bens no han plagut adu
zahoes car nols haura fet̄s en caritat
segons q̄ essencialment / e p̄q̄ lonch
zahona los empoz ayi com legim luche
ms. ca. ~

Com ensenya q̄ no haura pahor de hero
des ells p̄ha lo gra pomcio q̄ haurien
pla p̄feciō dels sants homes. q̄. cbm. ca.

Duise aqui matex que
lauores algus farses l'origue
ques pertis de qui hon prehicaua
car herodes lo volia auquir. Com aqui
huna glosa que l'm diguec̄ p̄tal q̄ noy
prehicas pus elo senyor beneyt en
senya los q̄ no haura por de herodes car
dix los q̄ los d'nomis, gitaua dels homes
empe que los d'nomis son pus podero
sos que herodes. Dix los ayi matex
diguats ena q̄ra guineu co es hōdes
qui ayi com aguneu era fals e mali
cios e raptor q̄ dos anys a passats q̄
fas santats en les gentes enforagit los
d'nomis e apres al t̄rc any me coue a
finar la mja missatgaria pla qual son
estat tremes aso dix p̄phetant dela sua
fueret mort la qual los dix lauores
ques haura / affez en iherlem p̄q̄ lau
res hauent compacio dels grans mals
e penes q̄ la dita Ciutat deua en corre
pla sua mort. Pla sanch dels p̄phes q̄
haurien aqui mort / feu aytal plant.
O iherlem iherlem qui has morts los p̄phes
e aquells qui deq̄ ta tremessos ep̄ q̄ no
atens quantes vegades he volgut
tirar los teq̄ fills adu eacobrir / e de
fendre at̄ dela ra de deu enou has
volgut po he tramesos at̄ p̄phes e estri
uans e sants platua salut e aquells
has allapriats e crucificats e morts
en diuerses maneres hoc en cara los has
p̄seguts de Ciutat en ciutat fins aq̄st

dia p̄raho de aso vendra sobre tu lur
sanch del manor fins major. Donchs
engenzats de vibres com fugiers ales
penes omferu. p̄raho de aso lo temple
de deu sera desert / e destruhit en pena
de v̄ds p̄c̄ats car fon fet p̄ los romas
ne james sera redificat fins al t̄ps de
antixpist car ayi ho haura p̄ffetat. Da
mell. s. ca. Rich uos q̄ de qui aitar non
veurets pus so es apres la sua mort fins
q̄ diguats beneyt sia aquell qui ve en
lo nom de n̄re senyor deu. Casso dien los
doctores q̄ sera apres la mort de anq̄st
quāt seran venguts a conaxesa dela
santa ffe catholica e del n̄re saluador
ihurepist Nota asi. Ouges q̄ aquest
maluat poble carmpnos deuat deu
p̄ grans e diuerses p̄c̄ats p̄ gran juhi
de deu es stat extirpat e destruhit
e ayi detots punts atrat / els durara
fins ala ffe del mō car viuēt Antixpist
ell lo relleuara al jorn dela sua mort
letge apres la qual p̄ gracia de ihu x̄st
qui dells es ex̄t segons la carn e p̄ los
merits delurs sants p̄ares veuran lo
lum dela santa ffe catholica. Ayi com
p̄phetiza i. Osee. ms. ca. esent Paul.
pl. ca. Elauores lo lohara el beneyt diu
asi matex femig q̄ aquest maluat
poble singularmet fon tochat tots t̄ps
de p̄cat de homes dels sants car com
n̄re senyor deu pla sua gra demencia
tots t̄ps los tramats sants p̄phes e p̄
sones de gran varitat e santes quis
reuocassen delur ydolatria e daltres gr̄as
p̄c̄ats enq̄ viuē / empo ells no volzan
hon correccio ne lur prehicacio e mataue
aletge mort ayi com appar Quarto
regum ca. xxi. En diuerses altres
lochs q̄ sera lonch de recomptar / e final
ment / aquest p̄cat los procura que
omguessen asobra omey co es que
matesten lo saluador del mon lo qual
p̄ncipalmēt era aells trames p̄ lo qual
omey son dissipats fins als fonaments
e apres son dats a p̄petuall captiuitat
e ayi matex / a notable seguetat fins
ala fidel mon. Cuet donchs diu aq̄st
quant pill / es m̄x p̄fesar / empugnar
correccio e focu apenitēcia de los p̄c̄ats
majormet quāt / es a hom depart de deu
pronuciada e p̄ffetizada e prehicada.

Com nos deu posar als altres si donchs
no vols ess desonrat. *Q. C. lxxij. capitolla.*

Un princep dels farisees lo
condemna hui jorn ca qui matey apres
q hac guarit hun hitropich impug
na lur murmuracio car tehié q no era ben
fet sanar lom en dissapte ayi com es padit
demunt / e veient lo beneyt senyor lur gra
supbia e com desitgaué ess honrats en tots
coses en speciall qual seria aqui en loch
principal dix los ayi quat seras com dat
not poses en loch pumez ptal q siue
algú pus honrat q tu ten hages alcuar
del loch q tames cab vergonya que ha
ges apollar detras Mas pren loch dret
ptal que aqll quit conuocat te fasa pumez
alt pumez e lauores hauras gras honors
e gloria de uat / tote los conuocants car
tot hom quis exalta sera abaxat e quis
abaxa sera exaltat. *Quasi beda que*
aquest documēt / entes adu lo saluador
senyalment ptots aquells quis procuren
honors e dignitats que ala fi son ayren
confusos e en vergonyas pme senyor deu.

Qui fa conuirt pamerament deu entore
als pobres ep que. *Q. C. lxx. capitolla.*

Aqui matey lo senyor
beneyt dona manera com se deu
fer conuirts als pobres p amor de
deu e sens espansa de guarda temporall.
be q dien assi los doctors q fer conuirt
p conseruar amitat / e guarda sens diso
lucione e de grans atres no es contra deu.
Empo conuirts fer solt es dopnos en
tota psona en quat / es contra sobrietat
e tempransa de vida majorment quat
posa en custuma. Per tall dix eully
gran conuicador dui carnalmet / e
continuamet mor pobre e fa gran
vergonya assi matey en quat se en
senya ess empobrechit p la gola. *Posa*
Demaceng en la epistola ad selenau
q hom pobre / e q vischa del patiemō
de ihu xpist deu fort / esquiaz con
uirts e tota pompa car ha ho affer de
so q no es seu ans es assignat als po
bres de ihu xpist. Dui encara q hom

qui tem deu deu esquiaz dependre
solt ayals conuirts. *Posa* aqui com
fon zenella / al gran sacerdot patriarcha.
q innumerables ecclesiastichs. se pten
p excessius emals costums de conuirts e
de grans pompes fahent pccat de gola
e que los ecclesiastichs ere en asso p q
colpables q tota altre gent del mo en
quant saben q tot quant han los es
pbengut p los grans dolors e penitencia
del nra saluador els comanada la ad
ministracio desso q han preuella les
dolors e miseries dels pobres. *Els en*
gran depnacio delurs aias e amal exem
pli del poble quiu deu conuertire ho
als delits de la gola e altres delits pigors
ne james nols membre / e en senye q les
dolors del saluador don / es vengut tot
quat ha. Ne james fan penitencia ne
volen sofferr neguna aspreat ne negu
senyal de ver fuctor de deu car diu q
asso q fan qui tocha al fuy de deu fan
pfora ep vergonya / optal quat si e
pagats veges donchs dui aquest / en
quina spansa estan als mesquis ayi
carregats de tants pccats poden anar
al gran juhi de deu ne es ab gra pahor
e dolor de cor sa deue acostar / ala mort
e majormet aquells qui venē del loch
simple e pobre los quals son dats de
grans beneficis / e estat / o rendes dell
patrimoni de ihu xpist.

Com los mundenals rebuzē lo con
uirt q des los ha fet / en esta vida. *Q. C. lxxi. capitolla.*

Per confirmacio
de asso q dit es contra supbia e
gola lo saluador aporta aytall
pabola. *Luche xij. ca. Que ihu gran*
hom feu gran cena e trames adu als
conuicats q venguessen car tot era ap
pallat elo pimer conuicat se escusa q
noy podia anar car conuiali exir per
reure huna vila q haura comprada. Elo
segon se escusa ptal q haura comprats
sinch ious de boues e aualos prouar. E
loterc se escusa ptal quat haura presa.

multe irat de assó lo senyor quils haura
comptats mana a los fuidors q li manasse
pobres escedis emuts. E com encara hi
hagues loch pames mana q isguessen
los fuidors p los canns e q forssasen aqlls
qui ere aqui de entrar en lo conuit
fins q la casa fon plena e axi offahere
e lauores dix lo senyor q negu de aqlls
qui foren primerament conuidats eno
son venguts venir menjar en aquesta
ma cena no mejaran della della sent
ioha bocha dor exponet axi al pposit
a qsta pabola dix axi q aquest senyor
conuidant es nre senyor deu qui con
uidat tot humanal linatge en hauez
paris p sa bonesa e bondat empo algus
rebugen aquest conuit primerament
aquells qui entene en orgull e passó tra
ballen tots tps en hauez honoz estamet
e fama. E qui sent agosti en aytalls
coses ha deterybles lahors del diable.
amaguades p dempnaz los homes e a
quests son significats paquell qui ana
recompiaz la vila. Segonament algus
rebugen e son empetyats de anar en
paris entene tots tps en riqueses a
justaz e diu ioha bocha dor ha possats
lo dimoni grans lassors eterybles per
dempnaz los homes tincts tots teps
los ocupats en les barataries del mon
e aquests son significats paquell qui
haura comprats sinch jous de bouz com
p sinch caps ajustaz riqueses aporta
lom a dempnacio coes tots tps temp
lo cor axi ocupat en aytall cosa que
james nol leya respiraz ne entendre
en res qui de deu sia. Segonament
entendre lo cor amflamar a james no
auer assats. Tercamet after molts mals
contractes e contra deu. Quartamet
q james no satisfi. Quintamet ano ha
uer compacio de son prohisime ans ffa
lam molt hauaz e luyr de tota pietat
Los terços son homes dats ala gola e
altres vils e carnals delits qui james
no torna a deu axils ha subjugats
amor de carnall vida aquests son sig
nificats paqll qui haura presa mullez
de aquests diu nre senyor q ells tincts
aytall vida no entrara en paris Mas
apella souy agra vergonya dels demut
dits algus qui no han rebuts tants dons.

de deu com los precedets an son sens
honors ne riqueses ne delits pobres.
defet e fueralls e pobres e subdits de
aquells qui han viles e honors exqles
e delits hoc adeguades ne forsa algus
p esta via q nos encurem de lur saluacio
e lo senyor tremet los pobres e malalties
e persecucions quils tira p huna aytall
forza a deu e p aquesta manera son
souy los primers en honors e riqueses
e delits e los terces en gra e ventura.
noy son james plaquall pabola lo
saluador vol en senyor com aquells
qui massa entene en plaers son fort
pillosos en hauez paris hoc encara
aquells qui entenen en les pcedents
honors ne encara en riqueses. !

*Com sens caritat nonis profita la
gloria res que fassam. G. C. xij. ca.*

Atten assi empo q sent
aytheu. xxij. ca. A iusta ala
dita pabola lo quis saguere coes
q quant la casa delles nupcias demut
dita fon plena e menaue tots lauors
entra lo Rey p veure q mejauen e
vehe hu homi qui no portaua vestidurs
de nosses alquall dix amch e com
est tu entrat s assi sens vestidures
nupcialls e lom aqll calla eno dix res
lauores lo rey mana q li fossen ligua
des les mans e los peg e q fos gitat
en les tenebres foranes foranes la hon
ha plor e estrenyiment de dets. E
condou a qui lo saluador ala fi dela
dita pabola que molts son appellats
al regna de deu mas q pochis son los
elers en esguart de aquells qui son
appellats. Origenes exponet aquest
punt diu q aquesta casa de nosses es
la sca esgleya xpiana en la quall lo
saluador ha conuidats los faelle arebre
los sants sacramets e dons spualls
Empo uol lo senyor beneyt q aquells
qui dignamet lo volran rebre porten
vestidures co es q sien en caritat e en
gracia sua e lauores reben aqst sant

conuirt / a gran creymet de meyrte e
deles virtuts necessaries a saluacio nra
aquests qui no son en esta son p lo sal
uador diputats a les tenebres infernals
qui son fora les tenebres matalis que
tenym dins la aia. E ytal com son poch
aquelis qui cure de ess en caritat ne
desquiaz peccat mortall p raho de asso
dun q lo saluador q iatia que molts
sien appellats ala ffe catholica empo
q poch son aqlls qui son elers a gha la
quall paula es fort spauetabla ator
peccador

*Com deu hom ahuar simatey elos
altres es deu hom guardar de tornar
atras. C. xij. capitolls.*

De totes aquestes

coses demunt dites en lo pg
prop capitoll precedent lo salua
dor traue les condicions seguers. **La**
primera sies q quis voll saluar anant
plestraria demunt dita coue de haiaz
tota psona qui empar hom en aytall
mexpreu sis uoll q sia pare o mare
o mulles fills o filles germans / o germa
nes etotes carnals amistats. **La**
segona sies q axi matey coue q lom
q hon simatey so es les sues males
inclinacions e mals desigs emales cus
tumes. **La** tercia q aquell qui nouoll
portar aquesta creu so es la major part
o los dits carreds no sa depeble ne
obadient ne amich meu ayi com pg
largament haue dit demunt en
semblant materia. **La** quarta que
lom sau ptal q puramet aytal esta
ment / e bona vida pensaz si ell es
bastant detamr aytal vida. E si ell
veu q noy es sofficient deu ab gran
discrecio procurar se totes aquelles co
ses quell puxc en dressar / e asso ptall
q apres queu ha comensat ayi com
es lonch tps e compaya estamet e
tots aquelles coses quell puxc endre
ssar e q no torn atras enou haja ale
par la quall cosa torna lauores en
gran mexpreu de deu / e escandoll
del prohisime / e la qual deq ponere
fort. Per q deu ell q negu qui metra

lama en la radre / etorna atras no es dig
na del regna de deu. Deya labat de
mell q tart era q negu qui comensa ab
ardor ben viure etorna au. atias q james
fes de son prou. e diu sent Paul. ad
effecios. vi. ca. Possibile est eos qz ei
Condapna fort aytal peccat ayi com / a
greu / e fort pillos. Diu sent agosti p los
dits de sent Pe q aquest aytal es adu
abomnabile com so quel cha ha ressus
es cosa fort abomnabile quant hom veu
queu torna rebre altre vegade no res
mexpreu aquest aytal es fort confus ayi
com aquell qui edifica la torra enola
poch acabaz quis fa escarmz ator aqlls
qui u behen q la hama comensada aytall
deha lo dit abat q era en gran mexpreu
dels angels de deu qui u behen ayi dolet
e los domonis qui u senyorauie q tant
q confuament aytals homes son pigors
que altres eson en gran pill que nos
mouere tant en lur malicia que
vengue amala ffe. **La** quinta con
clusio del senyor sies que p guardar se
da aquest pill fa mester al hom q vischa
discretamet car com diu sent bnt
q discrecio es mare de totes virtuts.
En la segona conclusio que es del
abat Moyses de clara largamet que
molts cahuts deffamet de pfectio en
grans mals per zefalliment de discrecio.

*James no deu hom molt estimar ne
presar res que fassa p nre senyor deu
C. xij. capitolls.*

Dix los apres

huna
sancta doctrina segons q apres
recompta sent luch. com vosaltis
haurets fet tot so que es manat p nre
senyor ja paxo no estats q ell uos sia de
res tengut. E assigney lo senyor aqui ma
tey aytal raho car aqll qui es sclau de
altre p raho quat quat es esclau es
tengut de fer so q pot p son senyor ne
ja paxo lo senyor li ffa gracies de res
q fassa. Com donchs tots siam sclaus
e p uents de deu. e ell uos haja creats
e apres uos haze comprats ab la santh
del seu fill. saguesse q de tot quat fet
li sots tenguts entant q ell no es tengut

72
L. 1011
soll de fer nos dades gracies. Pertal d'uu
aquí mateix lo saluador com haurets fet
tot lo que es manat p' nre senyor diu
guats d'uis v'ie cor seruers som p'ntils
e de assó q' fet haurem ja n'ra tengurs
deffer ho sent jerom tractant aquesta
paula diu gr'ia es la benignitat del nre
creador qui com p' obligacio de creacio nos
pura iustamet manar de fer tot p'uey
q' fer pura eben pomz sinol fem. Empe
pla sua gr'ia d'oloz nols ha volguts
obligar sino en alguns p'ogues coses p'
les quals pla sua q' fonda clemencia e
gracia ses volgut constituir ess' nre
deutor e afeta ley ayi com appaz per
sent mateu. xvij. ca. Dient qui amara
detot son cor e lo prohibima ayi com
si mateix q' ell li dara finalmet lo seu
regna e com diu ell mateix aquí q' en
aquests dos manaments poma tota la
ley els p'phes e com nos aquest p'uey
li fassam falsament efort f'ieda e ab
m numerables defalliments nos mara
uella si diu ysayes q' totes nres justicias
son subjes e puzents ayi com adrap del
qual ses fonda la fembra qui ha de les
sues mestruas. Diu donchs asu sent
jerom. Si donchs res de be no hazes
ergull com no val tant com tu penses
e si res hi ha qui deben sia ue dela
clemencia del sobranamet lo nre senyor
deu aquí plau exceptar adaz p' hum
dmer cent milha e p' mesq'us deobres
lo gran regna seu. E com mostra nre
senyor deu assi ben la sua p'fonda pie
tat e clemencia e ques ama ayi com a
pare molt car e dolç e sobre amable
senyor

Com lo saluador guar. y. labrossos.
q. Co. capitoll: y

Qentost / apres la dita doc
trina diu sent Luch. xvij ca. q'
com lo senyor anas en iherem
clauors e passas entre samaria e guali
lea e entras en hu castell isquerch aca
m. y. labrossos qui cridare ihs placiet
haue merce de nos als quals dix que
anassen al sacerdots dela ley e ques mo
strassen aells ayi com la h'g de deu manaua

Com ells hi anassen fore guorits p'fe
tament e hu daquells qui era samarita
ab gran veu e alta magnificat torna al
saluador faentli gracies e ajenollae p'lo
com la uia guorit dix lo saluador
hon son aquells qui son guorits e negu
no ha fetas gracies sino lestrany lauores
dix ell en aquell qui era tornat leuet de
qui edeten esapies q' platua fe has
haguda salut :-

Que la oio es horda quat hix del cor
humill del publica del fariseu. q. Cxvi. ca.

En senya aquí mateix lo
saluador que tota oio plau a
deu sino aquella qui p'tax de cor
humill. E praho de assó aporta la p'sent
pabola des q' dos homes pujauen p'a
horar al temple e le hun era phariseu
e l'altra era publica. E lo phariseu ha
horaua ayi senyor deu meu gracies
te fas cor yo no som ayi com los altres
co es raptor iust mformador ne
aytal com aquell publica qui ala es
yo de iun dos dies la sermana e don
decimas detot quat possahech e lo po
publica estaua l'uy enos guossaua a
costar al santuari ne uolia leuar los
hulls al cell mas p'ardies los pits e
dehia senyor deg hazes merce dem
pccador dix vos dix lo senyor q' lo
publica fon hoit p' nra senyor deu
pla sua humilitat e lo fariseu sen tor
na pccador car aquell qui s' omphara
deg lo exalsara e aquells qui s' exalsa
deg lo v'mpha ell banya diu assi beda
que aqsta pabola fon dita contra
aquells qui tene la vida dels fariseg
qui presumexen molt delurs merces
e m'expresen los altres los quals deg
auorrech molt p' lur folla e gran
superbia ells leixa caure en leigs
pccats e en grans confusions e ha
pretat dels grans pccadors qui ab
veritat se tornen a deu es humha
de cor deuat la sua cara nel plauhe
aquells qui aytadament volen fer
vemanse d'ls errans :-

Com lo senyor abra molt aquells
quis venja prestament e proueu p
istoria. *q. c. lxxv. capitols*

Eximpli nos ^{zona}
lo saluador segons que legim.
p sent luch. *viii. ca. on se re*
compta. q com se acostassen los dies
dela sua passio acostasse ala ciutat
dels samaritanos mana a sent jaume
e a sent iohan son frare ques acostasse
es curtassen q h apallassen de merjar
e de casa hon possas. E los samaritanos
no uolguere rebre ciuent q anas
fer aquella pascha en iherusalem mas
almut degatzarim quera aqui pres
dels ayicom appar. *i. iohannis. iij.* E
passo fallors sent jaume esent pere
dixeren al saluador vols q manem
de part tua q denall foch del cell
quils crem. respos lo saluador. reptat
los com hausa. ayi plat dix los. be
appar q no sabets que no hauets dit
car yo no som vengut p auarir los
homens ciutadament mas p saluar
los e desluzar los de mal. E diu aqui
mateu sen luch q li dix sent iohan.
senyor assi hauem vist hu hom qui
gita los dimonis en lo seu nom he
hauem ley vedat q nou fassa. de qui
auant car no sagues atun e ata. E
panya als quals ell respos ayi no
loy vadeu car pus q en lo meu nom
gita los dimonis ja no pora mal. *diu*
de mo nom

Istoria daquell qui caygue en mans
deladres estrech ajudat plo samarita.
q. c. lxxv. capitols

Recompta ^{sent luch}
capitulo. *ij.* que hu doctor
dela ley li damana que fassa.
per q pusques hauez lo regna de deu.
E dix loy temptat lo e dix lo saluador
etu qui est doctor q ligis q fassa lom
saluar respos lo doctor aquell qui
la ligi mana passo a doraras nre
senyor detot ton cor e tota ta nra.

e ab tota ta forsa e pensa. eton phisme
ayi com timateu. Dix li lo saluador
donchs ffe ayi e hauras la vida etnal.
dix li lo doctor prechte que digues
qui es mon prohibisme. Diu q lo salua.
dor leuat alt los hulls ensenyat que
volia diu hu gran mister. esacret di
uinall. Dix los ayi hu hom deualla.
ua de iherusalem e ierico e caygue en
mas de ladre qui despullaren ell.
nafiare el leixare mig mort e com
hun preuere deuallas paquell mateu
cany e vebes lom naffiat e robat
passa auat eno sen hac cura. E apres
semblant sen feu hu diacha passant
p aqui e com vebes lom naffiat e
mig mort passa auant eno sen hac
cura. E apres passa hu samarita qui
vahent lom ayi mal apallat mogut
de pietat acostas a ell e ligah les
naffias eliposa demut oli e vi epo
sal. sobra la sua bestia e amanal al
ostall. e hac de asso q mester hauya.
En laltre jorn ptint se de aqui dona.
dos p. al ostaller e pregual quen ha
gues bona cura. e q si res hauya mester
que hn donas e q ell loy pagaria. tot
quat ell tornaria. L auores lo saluador
demana al doctor qual de aqueste li
donauet vitjares q fos son prohibisme
del hom naffiat. E lo doctor respos q
aquell qui h haui feta misericordia. lauores
lo saluador li dix donchs tu saps que
vull diu prohibisme qui primeramet m
terrogauet amy q to dixes dixte que
ver hes dit donchs fetu semblant
misericordia a tot hom qui latez mester
e hauras lo regna de deu. Nota que se
gons la glosa que posa ilari paquesta
resposta del saluador appar que no deu
hauez p prohibisme. no sollament p
hoc encara tota psona. de qual se voll
estamet. o ley q sia que hage mester
misericordia e obra de caritat fahent li
be p amor e honor de deu. Etot aquells
qui de aquesta caritat son anemichs
deu appellat estranys eno prohibimes
ne anemichs. E asso diu q uoll dir lo sal
uador de si mateu quant dix per lo
psalmista. E straneg fcs sum fratribz
meis. So es en vert ell ayicom estray
e anemich. Nota segonamet assi sent
ilari dient q paquesta pabola lo saluador

significa lo proces del comensament del
mō so es com Adam caygue e com apres
delis de natana vench lig de scriptura
enos curare del hom caygut car nos
nol poguera salvar mas saluar ihu xpi
saluador significat plo samarita. Apres
esta pabola significa tot lo proces dela sca
esglesia xpiana de ihu xpi fins ala fi
del mō la qual cosa ptal quat noptany
apsones legues ley ho dir de present

Com lo saluador se transfigura en lo
mont de taboz. G. C. Dm. capitolls.

A constant se donchs lo tps dta
sua sancta pacio p confermar en la
fe lo cor daquells apostols qui en
tre los altres ere p ell mes amats so es
sent Pere esent jaome mayor e sent
ioha euangelista. fratre del dit sent jau
me etels quals mes fiana esca los dels
altres epugassen abells en hum bell alt
mit quis appellaua taboz. Com fos alt
abells ell se transfigura deuat ells en
esta manera. soprosamet resplendet la
sua clara ayi com losol e lo seu vestimet
apreh blanch mes q la neu e appaguerā
aqui moyses e elyes qui plaren abell
els apostols aqui presentē los conaguerē
clarament patlasia q rames nols haguesse
vists. Qui assi sent Luch q plauē dela
terribla mort q lo saluador deua soffrir
en iherusalem. Posa assi hu gā contempla
tiu que moyses sabent lo gran peccat q
seria q ay tall senyor moys ayi el gran
destruccio qui sen deua saguz da quell
poble q tant haia amat dui q soplica
al saluador q li plagues p altre via rembr
lo mō o si ayi nou volia fer q almay a
quella mort nos fahes nes tractas per
aquell poble al qual respos lo saluador q
diximt era plo seu pare q aqua mort
se haia affer. eq aquell maluat poble
meyra p los antichs e grans peccats acaure
en aquell orrible homey del fill de deu. p
lo quall fos dissipat e destruyt e ayi seria
deffet n deeste materia no calia pus
plaz per q dui aquest matex contempla
tiu q apres pla. Ches dient ayi senyor
vos sabets que yo tots fcs fuy gran zelador

pla honoz de deu tot poderos p q en
cara vull zelaz pla via honoz qui sots
natinall fill de deu. O senyor qual cell
mteira pora soffrir. asse q vos veu
deu esenyor de tot lo mō muyrats atan
vill e atan desonrada mort com es
aquesta ala qual vos sots dyputat.
Sopphich senyor ayi com puch ala via
diuinal maifestar q p altre via vullatz
lo mon rehenbre ayi com ha raxposat
moyses eno p metats en la via sca
psona esser fetā tanta rrauerencia
al qual dui aquest q respos lo saluador
ayi lo meu pare nol q yo soffira aquesta
desonrada mort p maifestar al mon
la amor q ell li ha vull ayimarex q p
aquesta santa humilitat sia dat ala
mya humana natura nom sobre tot no
e apres exaltacio ppetuall fins ala sua
part dreta essera aque tot lo vitupi
tomara en gran glia dela sua mage
stat e apres agrā glia mya qui per
aquesta tanta humilitat sare constituht
iustge genall sobre tote natura huma
na en la fidel mō. Ches qui asse hor
calla. Esent Pere qui viu lo fill de
deu entanta noble compaya e abtanta
glia e com sentis ensi huna gran
elguacio despit enouella alegria
spuall e la vehes semblant enlo altrs
apostols ja quax oblidat tot lo mō
e ayi desperats dix ayi al senyor.
Senyor eten bo estar fa assi. O senyor
placia ala tua bonesa q fassam assi
tres hitacions huma patu altre per
moyses e altre p elyes. Orient sent
Pere aquestes patules apreh sobre
ells huna nuuolt luminosa e dela
nuu e si huna gran veu qui dix
Aquest es lo meu fill molt amat
enlo qual me son molt adclitat
hoits aell e de continet los dits appls
guayguere deuat entra pla vigoz
dela dita veu e haguere gran pahoz
E lauores lo saluador acostas aells
etochals edrelos ques leuassen e que
no haguessen pahoz. E lauāt se en
peus noy vahere amo lo saluador
solamet e deuallant ells del mit
dix los senyor als apostols tots quats
ayi guordats vos no diguats megu
aquesta visio que hanets vista en lo

mat fins q po sia restituat demort
a vida:-

Com hia dos aduermets de Elyes.
q. Exe. capitolls:-

Usta la dita visio posa
sent Mathieu aqui mathes q
los dits tres de pebles estigueren
fort marauellats com Elyes tentost/era
despagut raho delur marauellaz era
com ells haue hir dir als maestres d'a
ley q ches deua venir ala fi del mon
segons q appar Malachie vltimo Ep
raho de asso ells quat lo veheren pensare
se q fos ala fi del mo e marauellarese
com axi tost/era despagut sens q no
haua prehicat ne fet so q es dit dell
Malachie vltimo so es q deu conuertir
lo cor dels pares als fills e fer moltes
altres coses marauellosas Eptal dema
nare al saluador com se deu entendre
laudemment seu ans de ihu xpi. E lo
saluador respos q dos aduermets son
de Elyes en pua psona lehun es ans
del iuhi general ala fi del mo ans que
lo saluador vngua iuzgar eaquest
fara Elyes en pua psona prehicant
als iuhes en senyant los la varitat dela
sancta ffe catholica xpiana elauemmet
de ihu xpi. En lo mo proffetat so es co
deua venir prehicar la doctrina euageli
call aquest era ja esent. E deuat aqst
adueniment deua venir no ches en
psona mas en espi. Eaquest Elyes
fch sent ioha bapista. Eptall dix lo
saluador lauores segons q dui sent
Mathieu aqui mathes. E ious dix que
Elyes es ja vengut e los iuhes no han
conegut ans herodes per lur consell
lescapsa:-

**Com deq malahes aquells qui meys
passen la sca prehicacio q. Exe. car**

Derriho dela gra mal
nestat q en speciall en senyare
los iuhes contra sent ioha
bapista axi com dit es procura li la
mort falsa met p ma de hodes apresq

lo saluador lach molt loat axi com legitm
Mathieu. El. ca. tentost sagira am pug
nar los maluats iuhes dient axi aqui
porem mls compaz a questa maluata
genacio que afadoms incensats qui iugats
al mergat tot so qui nols plau m pugre
es vengut ioha bapista fahent gran
austeritat e penitencia e dixeru que
era mirablat es vengut apres lo fill
del hom viuient comunament axi com
los altres eoren q es tragador e golla
fre e gran bauador de vi e amich dels
publicans edels grans peccadors e lurs
paules son estades aprouades apres
aquestes eustificades plurs mals de xe
bles e fills que ells han corruputs p
lurs peruerses doctrines. E iohes bapista
la sca prehicacio de m e de ioha bta
praho de aquest tan leig meyspreu
malay. Acorozam e betzayda qui ere
Cuitats en les quals ell haui dixer
ses vegades prehicat. E apres meyspre
sare la prehicacio etornare en lur ma
licia e en asso ensenyauen lur mal gra
maluestat car si en Thiro e en Sidon
qui eren Cuitats de gentils fossen
fets les virtuts emracles q foren fetes
en Corozam e en betzayda aquells ha
guere fet de lurs peccats penitencia
axi com de fet apuch despuys quat
humilmet/reheberu la prehicacio dels
sants apostols axi com appar. Actiuz
xxij. Eptal en lo iuhi de deu trobara
ab deu maior gracia esis dampnen
haura maior pena. Car maior pena
sostindra aquells qui han coneguda
la varitat dela ffe q aquells qui son
morts gentils axi com na morte despuys
molts en les dites Cuitats. E apres
malay ala Cuitat de capharnaum diet
li axi. Et tu Capharnaum qui fins al cell
degueres esse pujada p gran mtelli
gencia dela ffe quit/es prehicada e
p m fims mirades demostrada. e no
has uolgut reebre ne creure p tall
deuallaras fins en infern. Car si aqlls
de Sodomia fossen fetes les virtuts
emauelles qui entu son fetes p ven
tura en cara durare/en no fore pits axi
com son Eptall en lo iuhi seran meys
poms los de Sodomia q no fetes vosaltres
Glosa assi. **Astrabi astrabe qui suum
peccatum est p es** So es q sobiran peccat

es mespreu de la fe e de la prehicacio
de aquells qui la prehiu. Per tal diu
alli lo sobrian jutge q aells sera dades
sobrianes penes: ~ ~ ~

**Com los iuhes vengueren en conaxesa
de ihu xrist. q. c. xxij. capitolls**

Per tots los precedents
miracles e per
molts altres passats de uall en los
llibres quis sagueye e paltres los
quals son inestimables segons q possa
sent e ioha en la fi de son euangeh ep
sobrianamet altes emoltes santes prehi
cacions doctriues lo fill de deu man
festa simatey als fills de isrl e com los
majors e p q serrats al comensament
de sa prehicacio e apres algu tps hague
ren conaxanse entesa la proffecia de
jacob. Genesis. ca. qui ensenya
quar a moyses venora ells la uores
poue lo Regna e argi estech defet en
aquell tps e actes lo tps del seu auemmet
phetat p ramell: ca. v. m. Actes molts
altres pphetes fetes p molts altres pro
fetes e vists dels diuerses miracles los
quals daltre hom no podien ess iudici
sino de ell tot soll p raho de asso acordate
entresi quell rehebessen ay com aqll
lo qual crehie que fos ver messies p
mes en la ley mas lauores lo saluador
comensa ab gran forc prehicar contra
lurs grans vics e publicamet m pug
nar lur mala vida p la qual casa ells
confebare gran hoy e rancor contra ell
tan gran que la mahcia lur los encegua
tan fort q pderer la conaxensa q hauien
haguda dell ay com era ja proffetat
Sapientia. x. ca. Que lur mahcia
los encegua p raho de asso com
vehessen q lo saluador continuaua sa
prehicacio contra ells descobrint lurs
mals e ells continuare de diffamar e
de sonnar e de pseguyr poderosament
fins q h tractaren e apres h donare la mort
E asso posa la glosa sobra aquella paula
qui es mather. xxi. ca. **A guto leu den
tes filium dixerunt intrase hic e heres.**
E aqui diu la glosa q pimeramet so q
ell era xrist segons varitat. Em po p
tall quant lauores lo saluador comensa
arependre lurs vics e ypocrasies publi

cament per tall diu q concebere tanta
de en vege e hoy contra ell q la primera
conaxesa q haue dell pderer car hoy
e en vege eren cor molt corrompe lo
dret iuri de la raho e ptal lauores to
tes ses obres e paules graue amal/ eso
qui nos podia fer sino p sol deu dehen
q fama abart diabolicall e m pugnaue
so qui era manifesta varitat/ e ay cay
guere en los pctats contra lo sant spit
qui fon fort pillos/ e los quals me senyor
p rona ab gran difficultat/ ~ ~ ~

**Com los iuhes no han negima escu
sacio de no conaxer ihu xrist. q. c. xxij.
capitolls: ~ ~ ~**

No es contra asso lo
dit de sent Paul. primo corintior
ij. hon diu que sil haguessen con
gut nol haguere crucificat/ e abans ja
haua pouda la vera conaxesa q primera
hauan haguda dell majorimet aquells
qui sabren espresamet les escriptures
q haue parlat/ dell/ e dats senyals e
deu a veur conuersaz e prehicar/ e fer
grans senyals e miracles los quals tots
vehen encorer/ en ell son escusats e
pderer la dita conaxesa car p derer la p
gra culpa e malicia lurs quil ensague
ay com ja es dit de sa e asso dix lo
saluador. iohans. x. ca. hon diu ay
sipo nos vos vengut mls hagues prehi
cat no haguereen pctat p mfaelltat
contra mi car daltres pctats haue prou
em po de qui auant no han neguna
escusacio e proua asso lo senyor per
tres vies so es q nos purge escusar de
lur descreensa. **La primera via**
sies p les siues obres car diu ell aqui
matey si obres no hagues fetes deilat
ells que james altre non feu escusacio
haguere ptal li dix. Nicodemus segons
q legim. iohans. iii. Al altre nos sabe
que tu est vengut a nos de part de
deu car negu no pot fer los senyals
e miracles que tu fas si donchs deu
no era abell. **La segona via** era car
la sua santa doctrina era ay pura e
neta e cencera e concordant a raho
naturall/ e a la ley e als proffetes q res

noy haia reprehensible ayri com testifique
 sos anemichs matres segons q legim.
 iohans vii. q dehen que null tps hom
 aia ayri plat alt emarauellosament
 e en diuerses parts dels euagelis troba
 ra com tot hom estaua marauellat
 de aso qui profetia dela sua bocha e
 glificauen deu en la sua sca doctrina
 e en senyals encara mesculables aquy
 matre plo gran testimon q lo sant
 spit dona aells al jorn de cmo gema.
 faent plaz totes lengues e omplent
 dela sciencia de deu los homes igno
 rants qui ab sobrana virtut e fortaleza
 daie sens tota pahoz sobran testimon
 ayri xpist so es los sants apostols
 praho de aquesta tanta malicia e
 crim que hun comes en aquell qui
 era deu lur e lo qual era aells spiritu
 alment trames del cell ayri com le
 gim. Nathe qsto son morts en
 lurs peccats e ayri more lurs fills ma
 tres huy quils sagueye consistent
 e approuat lurs maluestrats spalmet
 la mort del me redemptor per raly
 vessd los dix ell ans que mors.
 Nathe. ij. quells seya dat a aquels
 qui fanse les obres so es al poble xpia
 qui viu virtuosamet e ha en memo
 ria e en gran reuerencia la preciosa
 mort daquell sobres sant e sagrat
 anpell ihu xpist fill de deu eternal
 e guouernador generall specall he
 pae excellent de tot xpianissime.

Si comensa les Robriques dell Nouen tractat

Dela sagrada mort e passio de ihu xpist
 primer capitoll

Sots quines condicions atorga deu als
 angels de rapar les cadnes celestials.
 Segon ca.

Com los patriarchas e pphes foren
 exolits orant pla saluacio de humana
 natura. Terce capitoll.

Com la rigor de deu vench sobre lo seu
 fill donat lo p nos amort e apnume
 rables dolors ayri com demut stech dit
 en lo terc libre. m. capitoll.

Quat debe no han ffet les dolors e
 preciosa mort del saluador. v. ca.

Don ha pres ffonamet la preciosa mort
 del saluador. vi. capitoll.

Quines ne quantes infames imposare
 al saluador. vii. capitoll.

Com deg lo pare aptant mes exalsaua
 lo nom e fama del seu fill com los
 iuhes lo diffamaue ems e ms. viii. ca.

Perq los iuhes procehne a acure lo
 saluador e posa lo primer motiu qui
 es car dehen q ell se feha fill de deu.
 viii. ca.

Aa posa lo segon motiu p q lizonare la
 mort e estech car dehe q se volia fer
 rey. ix. capitoll.

Lo terc motiu si estech la sua poderosa
 preheccio contra los bisbes e doctores de la
 dela ley. xi. capitoll.

Com los en senya q aell ptanyia pynca
 palmēt lur correccio ayri com abon pastor.
 xii. capitoll.

Lo quat motiu estech per no en
 tendee so que ell deha. xiii. ca.

Com lo saluador

amenjar :- *xlviij. ca.*

¶ Contra aquells qui per quallq' via de sempre varient :- *xlviij. ca.*

¶ Com lo diluís del Ram malay la figuera :- *xlviij. ca.*

¶ Deq' més atien al bona voluntat que no fa al don q' donam :- *xlviij. ca.*

¶ Com en lo segle esdeuenidor no si faran nosres. *xlviij. ca.*

¶ Com amara deu ^{es} sobre tot altre sacrifici :- *xlviij. ca.*

¶ Com lo senyor los demana ja est de qui sera fill. e q' los respos. *l. ca.*

¶ Com propossa la parabola de aquell qui hac dos fill el mal responet obey. el le responet nouoley obay. *l. ca.*

¶ Com per semblansa de omnia los ensenya q'nta era lur desconyensa e deq' que faria dells. *l. ca.*

¶ Com los dix q' paguassen lo trahur a cesar fahent se ensenyar lo dimer de q' hufau. *l. ca.*

¶ Com los confederats lo edificia del temple denuncia lo seu decalimet *l. ca.*

¶ Senucia los grás mals esdeuenidors ans dela fi :- *lv. ca.*

¶ En senyals com se guardarse dels dits mals :- *lv. ca.*

¶ Com se tracta la sua preciosa mort lo seguet a jmeeres :- *lv. ca.*

¶ Que feu lo senyor lo dijog ans de vespres :- *lv. ca.*

¶ Com lo preguaue los seg' amichs q' nos levas ocurre pres :- *lv. ca.*

¶ Com los aguerre debetama fins en iherusalem :- *lx. ca.*

¶ Com celebra la pascha. m quat. *lx. ca.*

¶ Contra los grechs qui posen lo contrari *lx. ca.*

¶ Com lo saluador elegi lo loch per fer la sua sca' cena :- *lx. ca.*

¶ Com m'p'q' primeramet aqui memja lanyell. *lx. ca.*

¶ Com leua los peg als apostols. *lx. ca.*

¶ Com feu preues los sants appostols e com consagra lo seu precios cors aqui. *lx. ca.*

¶ Com comete crim capital aquell qui rebebe en peccat mortall. *lx. ca.*

¶ Prova so qui dit es pistora. *lx. ca.*

¶ Exclamacio terribla en esta materia contra aquells qui indignamet rebeben lo cors de ihu xrist. e mal hufen del patrimoni de la esgleya. *lx. ca.*

¶ Continua la dita exclamacio. *lx. ca.*

¶ Contra la negligencia dels prelats e clergues. *lx. ca.*

¶ La manera e forma de la consagraco. *lx. ca.*

¶ Assi son alguns notables pits daquest precios sacramet. *lx. ca.*

¶ Del arapamet q' hac aqui sent solha en los pits del saluador. *lx. ca.*

¶ Com los dix q' tots lo leyxare en aquella mt. e q' sent pere lo nega renegaria. *lx. ca.*

¶ Com lo saluador ahora no pla fe psanal. de sent pere mas pla fe de la sua esgleya. *lx. ca.*

¶ Com se enten so quis diu dels ap'ls. silauores corregueré aarmes. *lx. ca.*

Com tria apures tant quat en si estech
p moltes maneres . lxxviii. ca.

Com lo pechica lo saluador apres la
cena. . lxxviiii. ca.

Com hora per ells apres la cena e sen-
ma alort degetzemam. . lxxv. ca.

Que feu estant en lort dalt.
. lxxv. ca.

Per q estech la raho que sua desanchi-
. lxxv. ca.

Com estech pres e trahit p judes.
. lxxv. ca.

Com estech presentat a anna. lxxv. ca.

Com estech presentat a cayfas. lxxv. ca.

Contemplacio sobre los vitupis fets
aquí al senyor. . lxxv. ca.

Contemplacio p hauez compacio del
senyor aqí mal tractat. . lxxv. ca.

La manera de les negacions de sent
pere. . lxxv. ca.

Quin continet feu quat hor lo proces
la gloriosa dela pressó del seu fill.
. lxxv. ca.

Queh fahere ahora de pma. lxxv. ca.

Com lo interogare falsamet e dela
mort de judes. . lxxv. ca.

Com lo manare apilat. . lxxv. ca.

Com pilat lo interoga apart. . lxxv. ca.

Com lo tremes scientmet a hazodes p
q ell nol hagues auquire e puys lo feu
allotaz e puys uallo presentaz en ma-
nera de key ptruffa. . lxxv. ca.

Com pilat lo sentencia a mort. . lxxv. ca.

Que es so q la gloriosa viu e hor seguint
lo seu fill ala mort. . lxxv. ca.

Lo plant q fahia la gloriosa quant
segua lo seu fill ala mort. . lxxv. ca.

Com la forma dela creu e los altres in-
strumets disputats ala pacio me signi-
ficare grans mysteris. . lxxv. ca.

Queh fere ahora de tta. . lxxv. ca.

Sels plors dela gloriosa mare quat lo viu
anaz ala pacio. . C. ca.

Com lo crucificare ahora de sexta
. C. ca.

Com apres ell crucificare dos ladres
. C. ca.

So qui es deutech en la crucifixo.
. C. ca.

Que feu al senyor aquella gent apres
q estech crucificat e ell q feu viuient
en la creu. . C. ca.

Contemplacio sobre ihu xpist crucifi-
cat e sobre los vitupis. . C. ca.

Dela disputacio quel diable moch
contra la aia del senyor penat en
la creu. . C. ca.

Com lo dnmoi samoch aqui contra sent
miquel stant p ihu xpist. . C. ca.

Com deg pensar ihu xpist penat en la
creu. . C. ca.

Deles .viii. paules q lo senyor dix
stat crucificat. . C. ca.

Del ladre crucificat ab ihu xpist com
vench en aquell put. . C. ca.

Del ladre com se couert estant penat
. C. ca.

Com pla lo senyor ab la sua sca mare
. C. ca.

La adoraco q feu la gloriosa al seu fill
penat deilat tota aquella multatut.
. C. ca.

- ¶ **Q**uedix lo senyor lauores ala sua sc̄a mare: *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om adipsa lo soll / e estech fia tremol emoltes altres coses. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om ahora de Nona lo saluador passa desta vida. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **Q**ue offarē les quatre jerarchies celestials al saluador apres la sua mort. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om apres lo passament del senyor la gl̄ia dela sua sua sc̄a aña estech reuellada ala sua sc̄a mare. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **D**ello q̄ estech fet ala gl̄iosa apres lo passament del seu fill: *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om aqui estech com deynat logra dinnom. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om lauores la cortina del temple atech fesa pel ms̄: *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om deualla en infern / e deslura los sants pares: *C. xlvij. cā.*
- ¶ **Q**unes coses fore fetes lauores en infern. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **Q**unes coses fore fetes ahora de vespres en vers lo senyor. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om estech ab lansa feyt plo costat plongi cauallez. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **P**rouacions p̄ anos q̄siam tots teys actesses aaquests tan gr̄as benefers q̄ haue rehebuts plamort de ih̄u xp̄st. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **Q**unes coses fore fetes en vers lo senyor ahora de completa. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **Q**ue estech fet pla gl̄iosa apres q̄ lo senyor estech soterrat. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **L**o dissapte de mati vench sent pere al cenacle ala gl̄iosa e apres los altres apostols: *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**onclousions q̄ posa en esta materia civilg. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om les maries aq̄tt vespre appallare enguēs ab los quals vncassen lo p̄cios cors de ih̄u xp̄st. *C. xlvij. cā.*
- ¶ **C**om lo dissapte es disputat ala labor dela gl̄iosa p̄ tot lo mon. *C. xlvij. cā.*
- m m m m*
- ¶ **A**hi comensa lo noue libre dela vida de ih̄u xp̄st / e conten dela sagrada mort e pacio de ih̄u xp̄st. lo p̄mez cā.

Descha ha
uem tractat caucio
e supficialmet del
habis e profunditat
de la infirma omipo
tencia del me salua
tor en senyada al
mo p m numerables
miracles solament
possibles ala infirma virtut de deu ay
com en lo viij. libre haue recomptat
la que se q en aquest noue libre de
clate com los anemichs del me redemp
tor moguts contra ell de maxima
ble enuege e malicia li tractare la
mort e li donare de fet apre mnu
merables injurias e m famyes psecu
cions e queues a ell dats p aquells
qui a ell seguien. Atte asi empo en lo
comensament alguns pnts que he
trobrats p tot aquest libre seguen
als quals no cui aportar moltes pro
bacions ay com nom he en los libres
precedets e asso p esquiaz amys
de aquells qui aquest volu legiran.
E ay mateo ptall quant lo libre
aquest se fa p los lechs qui asso no
han mester car abastels que sapie
la veritat segons q les santes scrip
tures e pradosas glosas dels sants
doctors ho posen. Lo segon pnt sies
q com justicia dicta heu hauez. Pro
verbior. p. ca. les obres de deu pn
cipalment les fa ell e la sua gra per
raho desso sapiats q me senyor deu
volent manifestar a tota racionall
natura lo seu gran poder e lo seu gra
saber e lo seu gra bon uoler si ordona
eternalment q en tps couner fos fera
huna mort excellent e n natura igno
cent e excellent pla qual primera
met la sua magnificencia fos tots tps
magnificada e lohada. E segona
ment natura angelicall en son nom
bre d'innuyda e amnuada fos entre
grans e repada. E tersamet ptall q
natura humanal de tots pnts a terra
da fos rapada. Quartamet q lo regna
e malicia del pncep de mort fos de
tots pnts annullada abaxada e codep

nada les quals coses totes tornen agra
gra gra e honor de etnal guouernador
e creador me senyor deu. Lo terc
pnt sies q natura angelicall e sicutat
la ballesta del seu nombre e numerall
combinacio e ordets excellentes est nafiat
elos ofts plo decahument dels dimoms
suplica plonch tps al seu creador q ell
volgues lo dir nombre e ordens rappar
p homes sants e dignes de gra.
Lo quart pnt sies q la benignitat e
sobrana clamecia de me senyor deu
si atorgua als sants angells de fer aqsta
cosa empo sots les següets condicions:

Sots quines condicions atorga des
als angells de rappar les ciutats celestials
q. n. capitols

Laprimera qell plena
met sasser
de les grans injurias e menses
e offenses q adam etots aquells
de sa natura qui pujare ala repacio celestial
hauia fetes e farien. La segona era
q aquesta satisfaccio se hama hasser per
sobranes e corporals dolors e p gran penite
cia corporall car aytais coses eran sobrana
ment satisfactories p peccat e q d'aytais sa
tisfaccios era deutor a deu lo humanall li
natge p los peccats e offenses fetes con
tra deu. La terce q com humanall li
natge fos caygut tot en peccat original
e actual q p raho desso negun pur hom
no era sufficient mitgens entre deu e
hom met negun ay tall no era sufficient
aplagar deu oftes e prat contra lom
com casu ay tal fos peccador e n suffici
ent de fer satisfaccio tan gran e tan alta
e p tantes psones. La quarta condicio
estech com lom hagues com esos aqsts
mals ouenya q hom fos lo satisfactor
qui satisfiaent meresques al hom peccador
gracia ouenya de sos peccats p q appa
que angell no era bastant com no
lia en estamet de merit m purya me
reper p consequer anegun lo regna
de deu encara com angell pogues

merexer / en cara ancell noy seria bastat
car conuenia quell satisfactor p tota huma
na natura fos de tanta dignitat q fos
sobre tota natura humana en valor e
dignitat axi pla sua reuerencia p donas
a tota natura humana e hu ancell no es
de tanta dignitat q valega mes que
tota natura humana q lo satisfactor fos
mes pus pur q ancell de q s saguez q
hauia a esser hom e allo dictaua iusticia
qui regeja que a deu fos satisfet plenaer
ment p los grans e innumables pccats
del homens.

**Com los patnarqs e pphes fore horts
orant p la saluacio de humana natura
F. Terç capitoll**

Com donchs
lom mesqui pout e exelat dell
regna de glia no sabes q s fahes
ne aqu recorregues p tornar en gracia a
deu e p recobrar la dignitat p hauez lo
regna supplicare lo sants patnarques e
pphes dell vell testamet p artants mha
anys absobrians p lora elagrimas q pla
gues ame senyor deu q ell p la estimable
clemencia hi prouehis ells tramates san
sfactor bastant quils remes dels grans
mals en q ere encorreguts p los pccats
demut dits en los quals mals ere los
pncipals la furia de deu e exallamet
ppetuall del regna car lauores tots na
maue en infern p q plach ala sobrana
clemencia del mcreator car los prechs
dels sants angels e plors e plantis dels
sants del vell testamet de atorgar
lur saluador bastant la qual reuelay
druessis figures e reuelacions pphetals
lo qual desitgare e plorare e gemegare
p tot aquell tps axi com appa p los
libres pphetals e com haguerie haguda
clara conaxesa q res nols podia saluar
sino deu p tall tremes lo seu fill naturall
lo qual incarnat de aquella sagrada e
tots tps verga madona santa Maria e
allo p obra del sant spit qui axi incarnat

stech ver deu e ver hom Estech donchs
hom car dit es q hom hauia a satisfet
en quat hom hauia pccat Estech deu
car en aptal redempcio n pur hom n
pur ancell noy era bastant p q conuenia
q fos deu axi com sent an celm en lo
seu libre dit cur deu homo en senya
largamet tractant tota aquesta ma
teria Eximare p Perencias en lo
seu Cur de q homo

**Com la rigor de deu vench sobre lo seu
fill donant lo p nos amot / e innuma
bles dolores axi com demut estech dit
en lo terç libra. F. m. capitoll**

En cara donchs ass
lo pccador com de q lo pare ab gra
rigor se hac sobre lo seu fill p car
nat sobre esta alta redempcio e pens
ab quina rigor se hauia ab lo pccador
qui lo pccat ha fet / qui ab tanta rigor
ses hagut / ab lo destructor del pccat
en quant hac a satisfet p lo pccat car
segons q possen los sants doctores e ja
demut / en lo terç libre de aqst volum
hauem tractat de present q aquella
sobre alta aia estech creada e m fissa
en aquell precios cors e h foren en
senyats en la diuinal essencia tots
lo pccats dels etets p los quals hauia
a satisfet a deu lo pare / e h foren en sen
yades aqu mares les innumables do
lors e penes satisfactories q ell hama
aportar dms la sua aia e de fora en
lo seu precios cors p pccat anys e
mns continuament sens tot entrebayll
e mnta E apres q la sua sca anima
les hac acceptades ab sobrana Reue
rencia e paternall e ab inestimable
caritat e amor al humanal hnatge
ab totes les dites penes h estech / a
iustat p lo seu pare q a ell conuenia a
pendre mort cruell e sobranamet
verguyosa e dolorosa qui satisfahes
al seu pare p la mort q lom hauia en
correguda p lo pccat original e actual
la qual mort la sua sca aia ecepta ab
tot son effort e ab sobrana alegria E
allo posa p sayes. l. m. ca. plant axi en psona

deu lo pare. **Propt** zelus p[ro]p[ri]i mei p[ro]
cui illum ego **dominus** exeraui. Soes
q[ue] p[ro] deo lo pare **senyor** des o[ra]s e ordens
angelicals p[ro] los peccats del meu poble
hefferit lo meu fill **ap[er]t** terriblement
com se comte en lo dit capitol. **Esent**
Paul. **Ad Romanos.** **viii.** **Diu** ap[er]t.
proprio filio suo no pepesit s[ed] pro nobis
omnib[us] dedit illum. Soes adir que ne
senyor deu lo pare al seu p[ro]p[ri] fill no ha
volgut p[ro] donar ala mort, ans p[ro] nos
tots la lura, a mort atan **gra** dolor
e pene la qual paula exponet **Theofila**
duu ap[er]t **Guarda** ep[is]ta ab quata **magor**
lo pare etnal ses mogur, en vers lo seu
fill q[ue] james negu el et no feu peccat q[ue]
en lo seu fill no sia esta ponit. **E guar**
ta deo quat auozes peccat q[ue] p[ro]destroir
peccat ha mort son fill, e guarda ab quata
magor de justicia ha volguda la beyansa
del peccat q[ue] p[ro]be que aq[ue]ll seu fill natural
es obnamamet car/opell, amat lon ha
ge pregat, ab lagremes e encara ab
dolore cordials fabent lo suaz de sanch
e lo aportassen fins ala anguoya dela
mort, e james p[ro]p[ri]o m[er] p[ro]p[ri]es supplica
cions fetes pell en p[ro] donar li la mort
nyll tps nol volch hon[or] anstots tps
li respos fill molt car coue q[ue] nos soferyts
aquesta mort car la orribilitat dell
peccat del humanal hmatge, o requer
ela satisfaccio q[ue] nos hauets afex paq[ue]ll
e justicia, oboll, e ma honor, o requer
e la etnall ordmacio q[ue] en vos emseps
ab lo sant spit fahem dms lo vostre
m[er] extimable consell, qui nos pot, nos
deu mudar p[ro] neguna g[ra]sa.

Quant debe nos han fet les dolores
e preciosa mort del saluador. **q. v. ca.**

Allo pola sent bnt/en
hum seu **semo** diu ap[er]t **Opia**
pensa quat, est obligat al teu
creador, e al teu redemptor qui tanta
pena e dolor ha portada p[ro] tu e guarda
lo seu pare quat te ha amat qui nagua
tua li ha dada, ano morir p[ro] tall que tu
visqueses p[ro] la sua preciosa mort vages
q[ue] diu p[ro]p[ri]es soes q[ue] tot, era dolor, e aquesta

dolor ell porta ab **gra** g[ra]s p[ro] q[ue] tu hague
ses tots tps e **gra** **O** quat li est obligat
guardet q[ue] nol oblit ne li hies desconaxet
ptall q[ue] contra ta desconaxesa nos clam
la sua sanch preciosa passio e mort, e q[ue]
aquesta mort q[ue] pot ess[er] pobur te padis
not sia raho q[ue] sies tots tps depnat, am
ferm platua gran desconaxesa donchs
en aquesta preciosa mort te lura tot
ti enbolcha tot tan cobra e tot tan abraza
car aq[ue]sta es la tua espansa, lo teu tresor
tot ton be en vida, e en mort aquesta
es escut contra temptacio e recorymet
entots tos efanyes solas dels contempla
tius confort dels triballats segons q[ue]
altamet, en senya **Casiodor** exponet
aquesta paula del psalmista. **Obumbrasti**
super capud meu in die belli. **Item** **basilio**
duu ap[er]t la preciosa mort del fill de deu
la font, es de paradis scitada en la reell
del arbre de vida p[ro] aquesta es repada
natura angelicall saluada natura huma
nal, aterada la malicia diabolicall,
orzonada la sca esgleya temporal. **E**
alho primerament car los set sacramets
qui son en la sua corona de aquesta
preciosa mort han v[er]tut, e p[ro]p[ri]e, effi
cacia daquella preciosa mort, e daquells
vitupis e escandols e m[er] p[ro]p[ri]es fetes a
aquell **g[ra]s** angel **ih[esu]** xrist de aquells
dolores e penes son vengurs ala esgleya
xpiana, e als sacerdots de aquells tan
g[ra]s rendes senyores honors regnes
compdats viles e ciutats hoc lemp[er] de
roma, e domnacio sobre tot lo mon
eno de lurs meritis m[er] p[ro]p[ri]es daquells
qui possaher. **O** tu donchs qui en atayls
honors e administracions est posat guar
dat q[ue] daquesta preciosa mort hages
souy memoria, p[ro] amor daquest vitupi
sies tu humill, p[ro] amor de tanta paciencia,
nedeza, sies tu tots tps cast de cor, e
de cors p[ro] amor de tanta clemencia com
deu mostra en aquesta sca mort sies
tu piados aquell qui tant debe ta
procurat, e dalh des q[ue] ell ta dat, car de
llo seras en ta mort discretamet dema
nat. **E** si est trobat des leyall per alho
seras condepnat guardet donchs not
vingua demut la sanch del just qui
tant ta honrat ap[er] com, es venguda,

sobre lo poble de isrl qui p aquesta q ha
mexpresada en pugnatz es en ceguar
e en durahit / e dempnar :- :- :-

**Don ha pres fonament la preciosa mort
del saluator. q. vi. capitollis :- :-**

Aquesta donchs preciosa mort
e passio del nra redemptor haue
atractat en aquest Noue libre ari
com del spali tresor dela sca religio xpia
na laquall es tanchada als mfaells ari
com posa sent Pau. primo ad corinthios
E reuelat e dat als faells xpians major
met aquells qui la ho rehebta ela homan
e le ame de gran cor. E uss primerament
dren ab la ajuda de nre senyor ihu xpist
aquesta preciosa mort don ha pres fona
ment. Capre m com p aquy ses posada
en execucio p veure lo primer pnt de q
assu notat primeramet q la preciosa
mort del nre saluator vench primera
ment pla ordinacio patnall ari com
ja demut haueu dit. Segonamet
vench e fon tracta p los phariseg he
grans pobles dels mestres de israell.
E ussament p occasio de nre pctats
ari com tocha ysayas. ca. l.ij. e sent
pere primo petri. x.ij. etocha asachs
larch sent pau. en diuerses lochs e
sent ioha en lo apochalip / e p los sants
es diffinit q losaluator no fora ari
mort m james dolorat sino fossen nres
pctats. Quartamet nota q los dits
prnceps dela sinagoga e los phariseg
pressen fonamet / atractor la mort del
nre saluator ela sca sca prehnacio q
prema e manifestaua lurs pctats e
ari matex dels grans e poderosos
e infimts miracles q fahia p los quals
lhause gran en vege en quat velna
q lo poble generalment los seguia ell
amara de gra cor / e ab gran deuocio
p los quals coses sa vehie mexpresats
e en part dempnificats en quat lo
poble conexet luz malicia e auaricia
e altres crims sa alupaua dels els mex
presaua nre offarja tant m ab aqua
furoz q solia pressen ari matex moqu
atractar li la moz dalgunes altres
virtuts q losaluator prehnaua les

ells no actame / e graue les dient q eren
blasfemes p los quals coses li posaren m
numerables infames segons q possen
tentost apparar :- :- :-

**Quines nequantes infames mposare
alsaluator :- :- :-**
q. vii. capitollis :- :-

Imposarenh. q s fahia
deu e ques volia fer rey / e que
auolatava lo poble contra ells
e q muocaua la gent q no deuse donar
trahut a Cesar empador e q poblica
ment trenchaua la ley no colia lo disapte
e q era encantador e m gromantich
qui ab art dels dimois giraua los corsos
dels homes los diables e q en cegua
ua les gents en senyats ferse gran
penitencia e q premia souj conuets e
era gran golaffie / e gra meador he
beuador / e soffera q fos refiescat de
precioses aygues ari com de nart
espicat qui ere de gran valor / e deles
quals los pobres se pusquere be susten
tar q era amoch de bacallars e de gras
peccadors e puy femies e en en senya
ues essez sant qui comoua los pobles
contra los bisbes e gras maestres els
diffamaua publicamet diet dels gras
blasfemes e ala gent q dehia que ell
destruhia lo temple de deu ell torna
ua dms tres jorns. q trobava ley noua
e q m pugnaue la ley de moyses e que
dehia q ans stech ell q abram volent
er q ell era etnalment sens comensa
ment ari com a deu la quall ells haue
p gra blasfemia e q era foyll e de vill
loch e fill de nores so es doun fustez / e
duna tiradora de Natzareth tra toleta
e rostiga dela qual james e xi ppha
ne hom de valor q en guanaua la cet
e q haue patis certs ab balzabuth prin
cep dels dimois e q era gran peccador
e samarita so es sasmacich / e m pugna
dor deluz ley m numerables altres m
fames li mposare segons los sants
doctores / o recompte les quals coses sien
longues de recomptar :- :- :-

Com deç lo pare aytant mes exaltaua
lo nom e fama del seu fill com los
iuhes lo diffamaue emes emes:
viii. capitolls:

Estahent axi nie hnyoz
deu pla sua gran nobleza e
honor e amor del seu Reuerent
fill e aytant com ells mes lo diffama
ue aytat deu mes lo exaltaua lo seu
nom entota part. Car primeramet se
gona q' posa Egiptus lo poble lo mag
nificaua fins al cell. axi com los sants
euangelistes recompte en diuerses parts
de lurs euagelis spalment a d'athei nono
agonamet halgus homes. de estamet
e honor laguerie tots tps engrans,
Reuerencia e honor iustia fossen poch
casso plach axi anre senyor. Car si fosse
molts potets p ell en petreie la sua pa
sio. De aqueste aytals fore Michodemus
Suamaliell. Latzer Josef abazmana
esent estella qui era diacha e molt
famos entre los sacerdots del temple e
sacer depeble del saluator e alguns
altres poch e asenyalats axi en bona vi
da en moltes lètres e en l'imatge. Ca
cament estema molt la sua fama diet
la gent de israell alguns gentills offi
cialls del empor. en diuerses Ciutats
de isrl qui ahull haue vistes del molts
marauelles e grans miracles axi com
en lo libre haue iadites de alguns quis
dehe reys. e Centurios e en spall o
recompte sent march en lo vii. capitoll
de herodes q' com hois les sues obres e
miracles dix aquest es iohan bapista q'
yo fu degollar lo quall es rassistat e
q' ara fa tants miracles e virtuts alts
dix aqu q' dehe que era Elies e altres
dehen que era hu dels pphes dix mats
pons Pilat vicari del empor conech
la sua santat e li hac gran reuerencia.
Car diu preneg q' paquesta estimacio q'
hauea dell consenti a iudes escariot son
procurador quel seguis eson son depeble
el dehes en la mort dels iuhes que no
mouy car sabia q' p en vege lo plaguse
E p moltes vies cogita de desluzaz lo
dela mort fins ala que visques auelotaz
contra ell e hac pahoz q' nol auressen
e lauores forsat consenti ala mot que
despuys supplica al senat de roma q' li

79
posas ymage en lo temple de deu e com li
fos negat sou p deuocio del saluator por
taua vestida huna vestidura e magnifi
caua lo seu nom altamet iustia q' haues
absi alguns grans peccats p los quals
marescha morir en roma aletge mort
Quartamet diu preneg crepra e oila
taua me senyor deu lo nom e fama del
seu gtiós fill fora la tra de isrl atota
part e singularmet deuat lo empador
de roma car diu q' quant Tiberi cesar
hor diu los grans miracles e marauelles
de ihu xpist apres tot lo senat de
roma estiguere fort marauellats e sobra
nament desitiaz molt venpr a ihu
xpist es volguere dela sua mort e
tots passo vnguerie fort favorables
ala deporcio e presa e condempnacio de
pilat qui apres se feu en roma. In
tamet diu a quest matex se escampa
vero orset segons q' recompta del rey
bagar labros qui li escriuy largament
sophent lo q' estigues en la tra e fogis
ala psecucio dels iuhes la qual haue
hou q' soffera fort gran e ell offara
huna Ciutat sua e si matex p tots tps
etotes les sues coses. Si sanament
se sap la sua gtiós fama p les altres
parts del mon entat q' los reys dela
tra e grans pnceps desitiaz veura
la sua cara e hon la sua sca preheccio
deure los seus grans miracles e con
templaz la sua virtuosa vida. Si sena
met la sua gra fama stech fort de
gra espauetament e desitiazable atots
los philozoffs enaturalis de grecia de
percia de roma e Egipta quat hoire
dix q' hun gra ppha era apagut en la
terra de israell qui fabria p sola paula
emanamet seu miracles e obres sobra
tota virtut de natura. Tant foren
spauentats q' molts desliberare quell
anassen a veure e ja ell estech mort
quat hi arribare. Altres dehen q' deq
era apagut en la tra estfinalment
apres tps informats p los sants aplos
fore conuertits e venguerie a clara co
naxesa dela sca fi catholica crehebre
baptisme e fore sants e ptans dels
quals apres tps molts na presben
martiri pla amor de ihu xpist entre
los quals estech Dioms e los compayos
lo qual couert sent Pau segons que

q' largamet recompta lo mestre de les
flors dels sants:

*Dez que los juheg procehire a acure
lo saluador / e possa lo primer motiu
qu'es car dehen q' ell se fehya fill de
deu. f. viii. capitoll. m m m m*

Los principals.
motius e spalls p' los quals
los faulseg epinceps dela sma
gona procehire a procura la mort del
saluador me fore los saguets als quals
daué appensa e color q' podie vltra
les altres rahons e cases generalls di
tes demut primeramet car allega
ue que ell era blaffamador de deu / e
p' consequet segons la ley era digna
de mort e q' ell se digues ess deu
a ell prouaue p' diuerses paules sues
Car legim. iohannis. viii. q' ell dix.
al scech q' illumina si crehia en lo
fill de deu lo scech demana qui era
ell enoy parlaua sino ell matey p'
ques segua q' ell era aqll lo quall
ell dehia ess fill de deu. En d'ouises
lochs trobaras paules sues qui sonaué
allo matey axi com apaz. iohannis
viii. q' mather. xxi. En altres
molts capitolls ell axi matey remeta
los peccats axi com apaz. Luche. x.
e. viii. En diuerses altres lochs la
qual cosa ptay asol de segons q'ells
dixere / e apaz. iohannis. viii. e luche
v. En po les lures lurs no deuen
hauez p' fals q' ell se confessas esse
deu car de fet p' hecies haue moltes
q' messies quils era promes sia deu
axi com apaz. ysayas. viii. Qui
plant del naxtment de a hecies q'
seya deu appellat fort / e aqui los
juheg en lo nom de deu qu'es te
thagramato qui solamet ptany a
aquell qu'es ver deu. E axi matey
ho hauem. ieremie. xxiii. La hon
p'fetamet de messies viu axi. Eaura
nom lo senyoz iust me aqui ells
han aquell matey nom expressant
la diuinal essencia lo qual nom com
es dit se ptany asol deu. E axi ma
tey trobaras en molts altres lochs

del testament veyll no es dubte q'ells ha
gen aten gra punt com / es aqll q' noy
haguessen ja aduertit ans quell hague
ssen en l'oy mas com dit / es p' deie la
clara conaxesa q' hausa dell p' niament
p' lo gran hoy e ranhoz q' despuys con
cebere contra ell paquestes rahons ja
demut assignades donchs q' lo saluador
sa dignes esse deu dehia gran vaxtat
la quall ells qui ere entenets deusa sauz
p' la lur escriptura los ho expressaua / e
ells ere tenguts de ensenyar ho al poble
axi com a pastors de aquell. E axi en
speciall los dix lo saluador plant los co
moyses e les scriptes sces en les quals
ells crehie d'auen a ell testimoni e ha
uan largamet plat dell segons que
legim iohannis. f. viii. capitoll. m m m

*Assi possa lo segon motiu p' q' li donaren la
mort / e stech car dehia que ell sa uoia
fer Rey. f. x. capitoll. m m m m*

Lo segon p' lo quall li tra
tare la mort si estech alleguat
que ell sa uoia fer rey / es tiraua
lo poble p' aso la quall cosa sis fehya comou
re tant los romans als quals ells eren
subiugats q' venore aqui ell tollien la
terra e duquire aells tots aquest motiu
es tochat. iohannis. vi. Hon haue q' los
bisbes e los faulseg tengueré con seyll
sobre aso e aqui conlocie quel donassen
mort segons q' legim aqui matey. E la
noies p'pheta Cayphas qui era bulba sobre
daquell any q' coluema q' hun hom moris
ptall q' tota la gent no peris. E patia q'
ell digues vaxtat / empo la sua mtencio
era mala car no era la mtencio q' ihu est
p' la sua sca mort desluras les gentz dela
mort eternall mas volien dir q' ihu est
no moria. los romans los auquire tots
E deu q' la sua mtencio e dels altres qui
aqui eren viu corrupuda ordona que
cayguere en so q' falsamet / alleguaué
contra ell volent cobyr lo hoy e ran
hoz q' haue al saluador car per la
preciosa mort del saluador la quall cosa
lo seu pare uolch veder / apres. xliii.
any q'els spera a conuertir. E com l'auore
assen pigors q' rebans p' tall ordona lo

sempor alt q venguerie los romas so es
tintas e vesperia ematare na infimts els
tolguere tota la terra emerepie ho singular
met paquest fals motiu car ells sabien
ayicom legim. iohams. vi. Velen que
ell notema estill dom qui espiu aragne car
era sobriamamet pobre equ meyspreue
les coses del ma canaue abpobres eprehi.
caue meyspreu teles coses presents per
negu iudici no podie abvariat cojec
turaz q ell entene enaytal cosa james

**Lotex motiu si estech la su poderosa
prehucao conta los bisbes e doctores de la
ley. q. en capitolls.**

Lotex motiu he
puncipall e qui mes los tocha
al cor. elle en senya si estech la
vigorosa prehucao del nre saluador con
tra los fauseo scriuas e bisbes e majors
en la sinagoga y la qual los reprema
delus y pocrasies e delur/auaricia e mali
cia e de altres mals ayicom a yn corrigi
bles ells malaya en moltes maneres se
gons q appar. Mathi. xxiii e luche. xi.
ca. hon haue. que lo saluador dix assi als
dexebles e ales gents q eren aqui q los
fauseg e los escriuas so es los lurs bisbes
sabien sobria la cazira de moyses so es
q succelien a moyses en la actoytat he
offici iudiciari plaqual cosa los deuen
creura e hon ayicom alurs prelatz en
totes coses qui no fossen contra deu.
Empo dix los q nol uolguessen ressemblaz
en lur vida car les coses q manauie fer
als altres ells nola sabien ans carrega
ue los altres de gras manamere leys e
ozomacions mportables e ells no suauie
huna pocha ans tot so q fahia defora q
hagues appareta de be fahie ptall que
fossen lohats plos homes portauie al front
cartells hon eren/escrits los manamere
de deu e mostraue grans crimomes en
lurs vestits o vestimere en lanyall de
gran santedat e honestat com empotors
fossen plens de grans peccats e de gras
maluestats Car dix lauores lo saluador

10
aquests son aquells qui en los conuents
volen essez possats en lo primer loch e asso
p q sien mes honrats emills pensats volen
en les sinagogas tem les primeres epim
apals cadnes e en los lochs poblits grans
Reuerencies e volen essez appellat maestres
lauores uas conuertir amalayr los ayi
Malayrs siats vosaltres fauseg he
doctores de la ley. y pocrasies qui p vostre
mals exemplis e escandols no entrats en
lo regna de deu ans empetyats los altres
qui hi volen entrar malayrs siats vosaltres
struans de la ley e vosaltres fauseg qui
ptera epmaz treballats conuertir hu
gentill auzer ley epuys p vides mals exem
pls fetz los apostataz de la fe e ayi los
tramataz en ynfern malayrs siats vo
saltres scriuas e doctores de la ley e fauseg
ypocrasies qui pensenar santedat del mats
la meta e les coses poques e leixats
asso qui es necessari e de gra pes so es
q no haure fe en deu misericordis iusticia
m haure misericordia al nostre prohuisme. E
malayrs siats vosaltres doctores e fauseg
ypocrasies qui haure gran cura de am
neres les soueltes e les casos e dms sots
plens de rapina e de yn mudiaria. O fauseg
sech emuda primerammet so q tens
dms epuys mudiarias so qui es defora
Malayrs siats vosaltres doctores de la ley
e fauseg y pocrasies qui sots semblats als
sepulcres blanquynats. e zanats e enballits
e dms son plens de pudor e de ossos de
morts e de podridures ayi vosaltres ap
pareths defora als homes iusts e sants
mas dms sots plens de pocrasies e de
grans peccats. Malayrs siats vosaltres
fauseg e doctores y pocrasies qui hedificats e
honrats los sepulcres dels pphes dient q si
fossere en aquell temps no haguerets con
sentit alur peccat. Empo testimoniy dats
al contrari quat haure mort ioha tba
e dolets amy aucaure e aquells qui en m
son maliciofes sprints e vides plens
de ver y e den vege e com porats fugir
al fooh ynfern malayrs siats vosaltres
sants de la ley als quals deu ha dada la clau
e la qntelligencia de la ciencia e santedat
de la sca scriptura Empo james no en

motius e en spall' conserbere tant hoy
contra lo saluator q' p'tres conserlls
lurs sollepnos de doctores e consellers
menors m'itgats e majors ells con
dehrien q' ell moys la qual cosa sabet
lo saluator ess' ia feta ja nos mamfe
staua continuamet en poblich xpi
com haura acostumat spant la festa
dela saguent pascha en la qual era
distingit p'tota la sca trinitat q' ell
moys ans dela quall ell se presenta
a ell en diverses maneres segons q'
deuayll sera dit largament

Com lo saluator ans dela mort nos
leua algunes spall' doctines eson les
qui saguent q' d'ny. capitoll' m'

No contrestant q'
los maluats fariseg e doctores e
bisbes dela smagoga li procura
ren la mort continuament ell sabet
al quall res no es amagat. En po ell
james no cessaua de dar los scas q' for
mados e ex'mphs e doctines ples alle
se p'tissen de peccat / e vehessen lo lum
de varitat / e venguessen a saluacio,
es ver q' malicia era tanta en ells q'
firmada q' ayant com es los dehia
pigor li uolien enu profeta job
quat moys segons q' legim. Genesis
xlvij. En aquell paraff. Simeon
et leu' vasa iniquitatis bellautia. zcf.
La ex'picio dela qual p'ph'ia ley per
esquiaz proligitat de pauls acostat
se en po la sua preciosa mort singular
met ell nos leua algunes scas doc
tines de gran Reuerencia les quals
tots tps deu' tenir ferm / en memo
ria xpi p' la sua diuinal / e paternall
Reuerencia com plo gra profit quis
en pot seguir. La primera que
amastem varitat / e auozissem tota
ficio e ypoesia xpi com a peccat
fort adu' abominable al qual deus
qui es sobrana varitat fort auozes
e de aqt' diu la glosa q' fort tart / o
james la correge negu' e contra la

qual es a ell dona. d'ny. pauls maluidios
terribles les quals quat verie sobre lom
ypocrit no es maranella si es engia pill
ques salua e ass' recompta job. i. xij. ca
pitals quat d'ny. Non venit in conspectu
eig omis ypocrita. Euol dir q' no ventura
deuat la sua cara tot ypocrit. En questa
doctina es. Lucx. xij. x. math. xxv. Es
replida sentencialmet quat malay los
ypocrits ay' fortment. La segona q' no
vull' ess' appellats maestres. math. xxv.
Ne paris car aptals noms no deue esser
retribuits sino adu'. Assi nora Theofilo
q' desitjar magister p'tall q' exercisi del
magister sia pus auctorizable p' los horros
e la doctina se mes presada e deq' ne sia
p' honrat / e lo magister sia pus m'itor
e als horros p' profitos ass' no es peccat
m' es p'hu' xpi vedat / ali pell' q' no
desitgem lo no en algu' emolamet tere
nall / sy' es acostat ay' com son aquells
q' lo saluator no manaua aqu' ay' com
es magnificaz si matey p' pompa forana
e supbia cordial' laquall se ensenya p'
volar esser be seruyt / en la carn / e en la
gola e esser sou' conuertat / e auer lo p'
mez loch en los conuerts p' hest' p' honrat
e nuls pensat car comunamet en los
conuerts possen les m'iors viandes e en
major cantitat deuat aquells qui se hic
en lo loch p'ncipall segonamet nos deu'
desitjar magister m' doctorat m' prelacio
m' grau m' estament p' q' lom hage les
p' honrades carnes e loch en la smago
ga e fora aquells m' p' ess' mes honrats
poblicamet deuat los altres p' pauls
de honoz / o p'ndinacions de cap' / o de penes
p' altres varies circumones o p' hauer p'
largua h'fencia e auctoritat de fetes e com
p' los mals desitgs. Aquests aptals ma
gisters son ass' vedats p'hu' xpi car
donen via al hom peccador que sia pigor
que no era debans ans q' fos mestre.
Aquests tals diu sent Gregori en lo seu
pastorall son los majors anemichs q' ihu'
xpi ha en qui mes mal far a la sancta
e p'riandat en quat negun nols vol re
pendre p' honoz del grau q' han e lauores
lo mal que son es agran escandoll' dels
altres qui prene h'fencia de fetes nouelle mals

quant veuen q̄ aquells qui son mestres en
la sc̄a doct̄na e escriptura e en la ley d̄iū
nall' los fan aprents esens tota t̄mor e
vergonya. **D**iu assi Theophilus q̄ en los
mals de aquells son m̄ voluts e m̄phicats
tots aquells qui a homes tan grans peccadors
procuren e tenen e consenten e fauorege
gran de honor axi com aprelacio ma
gisteri doctorat / o qual se voll' gran car
talls honors e gr̄as ayals es posaz coltell.
E ma com fornos e orat del qual james
se pot sagur sino mal / e ascandoll al po
ble e gran offensa e t̄pnatge gran en
la sua esglesia. Aquests son semblants
so diu Theophilus als phariseus q̄ lo saluador
tan poterosamet malay / o m̄ pugna.
Adather. xxiij. e luche. xl. e mathet.
xxij. qui tots tps entemen en gola e
en ajustaz t̄mers e en pompa e en ar
gull / e en viltats e en carnalitats e en
gr̄as ribaldazes e ptall' ala f̄i descolbra.
Deo lur mala vida ells f̄a contētibles
als pobles e lur doct̄na prudent e apres
los porta amala f̄i. **D**iu aluarq̄ libro
de potestate pare negu' d'aquests mal
agraduats mestres m̄ doctors trobaras
q̄ vullen james penitēcia fer m̄ q̄ hama
deuocio moracio m̄ honestat m̄ bon
exmpli m̄ negl̄ia bonesa m̄ enells ha
neguna veritat ne fermatut ne leyaltat
tots son del m̄d amant / amistats de
grans p̄sones e de riques don p̄nya
hauez t̄mers e nom efama e honor
ptal q̄ p̄ lo altres sien mes presats e
amats de aquells diu q̄ parla lo saluador
Adather. xxiij. Dient que doue les coses
de les vidues sots semblansa de longa
oracio en senyat castedat com en lur
cor noy hage res de deu sino simulacio
fenta p̄ quells en senya de fora alguna
bonesa assi quelle soltrague als gims d̄ms
e roba e tot so q̄ p̄sigue e p̄stha les
hagen en pobres q̄n dona ala parer
E ptall' diu lo saluador. Adather. xxiij. q̄
sobre aquells ayalls vendra lo iudi de
deu fort gr̄a e maior q̄ a altres homes
Car com diu sent Jerom̄m santedat
simulada e fenta es dobla m̄ q̄ntat

Continua les dites doctrines. f. 20. ca. 1.

Empo com diu basili
en la homilia de pastore prelat
doctor mestre e homentes
en la ley m̄ex segons la doct̄na de sent
Paul doble honor e beniffia si es leyall
seruidor de deu e v̄sa sauemēt e proffi
tosa als altres de son offic. E de aquells
diu ihu x̄rist adather. 8. Que qui
fara la voluntat de deu aquest ayall
sera gran hom empadis. E de aquells
diu Samell q̄ resplendorā en lo cell
axi com les pus belles stelles. **D**iu la
escriptura. ecclesiastic. xlvij. en p̄sona
de deu q̄ qui assi clarificara e honorara
deu haura la vida p̄urable car ayals
homes bons son lum del m̄d e grans
colupnes de la sc̄a religio xp̄iana e
dauen esser mes honrats q̄ los altres
axi com p̄ lo contrari si mals so deuen
ess mes pomts q̄ los altres. Car com
diu sent Jerom̄m ayat com lo grau
es maior e lo peccat es pus greu e
deu nes mes offes q̄ p̄ los altres sub
dits e simples de ques deu fer maior
pomcio axi com lo decret dels s̄nts
Pares e les Canones penitēcials po
sen e assigne majors penitēcies e
estaments casto uol d̄iū la sauesa de
deu. Sapientie. sexto. quat diu q̄
los potets fan poterosamet pomts
e q̄ als p̄ forts es p̄ fort turment
appallat axi com appaz p̄ exmplis
m̄mfets de luaffez de adan de
saull. de dauu. de Eh. e de salamo.
e dels majors de la sinagoga qui per
sagure lo saluador e iudes e solia
apostata e de arri e de leo p̄p̄a e de
anastasi e de tots aquells comunamet
qui gran grau hauien rehebut de
deu ell han desconagut lo poble de
israell tots han feta mala f̄i e son
estats tribulats sobre tots los altres
p̄speciall oromacio de n̄re senyor x̄u
mana q̄ no desitgem ess appellats
mestres m̄ p̄ bulbes mana q̄ no desitgem
m̄ vulla m̄ cobegem ess appellats
Pares m̄ p̄ aquera m̄ t̄xa e a ho no
desitgem hauez nom pompatic.

in renegua vamtat ne magnificaz si
matey com diu ell. Math. xxv. A
quells qui vix volen exaltaz deu vol
q sien abaxats e atzats e confusos e
vingue agras verguonyes car diu
lo ecclesiastic q abominable cosa es
deiat deu lom arrogant e erguylls
cayrall deu lo aterra e abaya copiosa
ment axi com diu lo saluador / a qui
matey so es. Math. xxv. plant
dela supbia dels fariseg qui sobrana
ment desitge esser presats e honrats
p q ala fi foren desonrats e confusos
tots los mals e desitgats per tots
aquestes coses diu Theofilg appar q
fara veg dels homes vns da quest
present tps qui sobranamet enen
tene en procuraz assi mateys gran
nom / e fama e renom sobre altre nom
lur / e delurs vehins e conaxets per
raho desso diu innocent en lo tert
simo de nou que ls portaren en
esta vida e en laltre agrans confusios
e verguonyes e agras batiments. E diu
q es la raho car desitgax aytais noms
es gran ambicio e gra presumpcio cen
trablat / apetit e degia e psonal honor
qui es en p iudici dela honor qui asol
deu ptal e aquest apetit tall foyll diu
quels tira els melina a sacreta blasfe
mia de deu en quat lo nom / e honor
qui asol deu tot poderos es deguda
volez falsamet / e tuberta tirar / ea
pplica assi mateys pla qual cosa diu
que comete crimi de trahycio contra
lo sobiran Rey e senyor nre senyor deu.

**Encara continua les dites sanctes
doctrines. G. xvi. capitolls m m**

Laterra doctina es. Luche
xi. qui es cada axi com ha
remey atrobar misericordia de
mes pctats e es aquesta Que desso
quins sobra que fallam / almoyna bo
lentez e segons nre poder els pctats
seran nos pdonats. Nota assi q diu
aymo q primeramet son tenguts de
satisfaz asso q som tenguts e pmy de
no quens sobra deuen fer almoyna.
Nota encara ell matey a qui que aquesta

12
Lxxxij
doctina se deu entendre axi com so es q lom
sia en caritat / e ab altres virtuts necessaries
a saluacio car aquells qui ha adoz almoyna
no dixe ella e fa creyer la caritat pla qual
los pctats son remessos ells fa trobar miseri
cordia ab deu segons q dix lo saluador.
Math. v. Benuyrats son los misericordiosos
carells trobara misericordia ab deu. Aquesta
doctina e la saguet son ja qsa com tothades
demut ptal respos curtament / e es aqsta
la quarta la qual es. iohans. vii. Qui diu
axi no vullatz jutjar laltre leugeramet
mas segons dret iuli qui procehex p clara
evidencia o p iules clars. Diu assi Orige
nes q jutjar son prohsima es gra teme
ritat / e contra la caritat q deuen al prohi
sine m negu no volya ensi matey esser
axi jutjat. La quinta es iohans. vii.
que pres no murmurassen denegu en
tre si mateys car diu assi plays murmu
racio es contra caritat. E passó fon greu
ment pont lo poble de isrl en lo desert
mas si pzell de deu es mogut contra
lo mal ques fa recorre als falents e
fratnalment coregey los e si not vole
hon demencia ho a aquell quiu deu cor
regu segons lo consell dat anos plo
nostre saluador

**Com alguns dexebles lo volguete leixar
plur pagesia. G. xv. capitolls m m**

Moltes altres sanctes
doctrines dona la uores lo saluador
e profitoses a nosaltres moltes
les quals longues fort de recomptar
p q tornant al principall pposit so es ala
sua preciosa mort. Deg assi saber q ja
com es tochat desso ans q ell puas en
Iherlem p pendre mort ell dient delli
matey algues altres virtuts allega
gades tornat en la glia sua e del seu
pare les quals sien longues de recomptar
molts encara de sos dexebles no pas
dels appls escandalizats de les sues dites
paules plur ignorancia e gran doleha
dixeren murmurat dell entre si
mateys tan terribles paules diu a
quest hom / o quill pot hon. E la uores
sa ptre dell molts dels dits dexebles

no contrestat/ ell lo dix paules que
molt los degueré hauez/ aturats E
mpo aqui era aquell maluat iures qui
fahia molt de mal/ e falsamet plaua
soui contra ell E com lo saluador vehes
q salament here remessos los sancts
apostols dix los ayi com legim. iohms
vi. Vosaltres uolets uos ptir de mi
respos sent pere Senyor no placia
adeu e hon m aqui hirjem nos sinap
tiem detu senyor tu paules has de
orda e nos crehem fermamet ab tu
e nos conaxé q tu est xpist/ e ver fill
de deu. Lauores ell los dix plant en
general yous he elegits. dotze e hun
de vosaltres es diable so es q fahia obres
de diable tots tps murmurat contra
lo saluador/ e aquest era ayudes esca
not qui despuys lo trahi ell liura als
iuhens

**Com ell los dix que en la pascho pus
prop ell morira. q. d. viij. capitollis.**

A costantse donchs la
feta de pascha ou sent Luch
q. d. viij. ca. Que ell appella sacre
tament sos dexebles ells dix q en aqua
pascha sa hauiá a compliz del tot so q
haue pphetat los pphes dela sua mort
so es que seria lurat als gentils e seria
escarnt/ e flagellat/ e escopit e apres
crucificat/ e mort/ e q alterc dia resu
citat/ e ells de asso no entenere pesaué
q plas en paroles ayi com auia acustu
mat Com empo lo senyor benept los
ho dignes ptal que en tps dela sua
mort/ estiguessen ferm/ en la ffe espant
la sua sancta resurrecció queles dix
ques faria tentost/ al dia apres E
ptall queles cresques mes la ffe en so
que dit los hauiá feu aytal miracle
deuát ells. Qui donchs aqui sent
Luch q com lo saluador sa acostas ala
vila de jerico e aqui en lo camy sehia
hu scch qui mendicaua com sentis
molta gent passaz demana p que
passaua tanta de gent/ e estech li dit
que aquell tanta de gent saguaitis
de Natzareth qui passaua E lo scch /

qui ja hauiá horda la fama tan gra dels
miracles q fahia crida alt dient ayi ihs
fill de dauu hages merce de mi E aquells
qui passare dixeretli q callas q massa
cridaua e ell lauores crida pus fort
dient aquells matreces paules E com
lo saluador passas e fos deuát lo scch
aturas e dix li ayi q vols q fassa respos
lo scch senyor q yo vege lauores dix li lo
saluador plau me guarda vet li tua ffe
ta guorit/ etentost lo scch viu claramet
elo scch sagu lo saluador magnificant
deu qui tanta de gracia li hauiá feta. E
tota la gent qui viu asso dona adu
lahors e gracias qui aytal ppha so es tan
poderos e tan sant los hauiá treinesu.

**Com conuocat p zateu publica lo tira
asi matreces marauellosamet q. d. viij. ca.**

Qom lo saluador se acostas
a jerico era en lo dit loch hu gran
rich hom princep dels publicans
appellat zatheu qui desitla fort aduza
lo senyor/ e com fos hom patit de estatura
pensá q entre tanta gent q vema abell
nol poria veura sino puas en alt puasé
en hun arbre appellat sitomoz E com
lo saluador vingues deuát larbre guar
da alt/ e dix li ayi zatheu deualla ciytra
dament/ e ab gran goig/ rehell en la
sua casa etots aquells qui veme abell
murmurazé contra ell ptall com sen ca
anar posaz/ en casa de hun poblich
pedador/ e posent sa zatheu deuant lo
saluador ayi com aquell lo qual la vir
tut del senyor hauiá tochat ptal offraj
aqui al saluador/ restitucio de tots los
tois e del romanet adan la maytat als
pobres p amor de deu. Dix li ayi vet
senyor que la maytat de mos bens dare
tantost/ a pobres e si negu ne defrau
dat you ret/ a quatre vegades vltra
al qual respos ayi tu fas asso car deu
ha feta huy salut ala tua casa so es ala
tua aya ptall com est fill de Abraam so
es ptal quat ta elet/ et vol fez saul
en fe semblant com estech de abraaz
q crahent adu salua si matreces/ etu
crahent amj mspirat te restitucio tetost

le has offera doct q' yo son vengut ser/
diaz / efor salul so quera p'out so es au/
qui eras p'out. Qui asi beca
saluador stios etentost has p'feramet
trat lom p'out gran es lo teu poder
O zathen etan bona has vista la tua
pietat en senyada al senyor qui la
quesa te haia dada car det que
ha saluat. O poble sech e malayt lo
saluador salua los p'outs etu murmures
contra ell. ans donchs q' murmurs
contra negun guarda que no lies en
ganat p'q' no cometes contra lo prohi
sme doble iniquitat. O senyor acuyll
nos abzathen en la tte de nre pare
Abraam p'tall q' crahent abtu ayicom
aquell crech merescham esser sauls en
la sua santa tte e en la sua per feta
crahensa.

**Com illumina dos sechs en la exida de
jericho es leua del cor q' ell no entema
esser Rey. G. xx. capitalls.**

En exida de jericho illu
na dos sechs segons que legim
Mather. xx. Equax tot paglla
manera p' la quall rete la vista a aquell
del qual lo pus prop e precedent capitoll
ha feta mencio. E asi nota q' no contre/
stant q' lo saluador haia sos depebles
informatz q' en aquesta pujada que
felia en iherlem ell deua pendre
mort ayicom dit es demilt. Empero
ells dello no p'cebere res ayicom ra
dixem desus. E appar ho be car com
tocha sent Luch. ca. xviii. ells se pe
sare q' en aquesta sua pujada ell ex
ceptaria lo regna de isrl e regnaria
temporalmet ayicom feu. Dauu
e en cara ab maior poder e magni
cencia temporal. E allo se haia affer
lauors prestament en iherlem ayicom
en la ciutat reyll e principal de tot
isrl e ayi restituiria etornaria en
dit regna en pus alt estament e allo
li demanare los apostols sui farja en
lur tps so es apres la sua ascencio p'q'
veheren q' nou haia fet debans segons

q' legim Actiu primo e en aquell paraff
Domine si in tempore hoc restitues regnu
isrl. p. q. E appellaue aquest regna de
deu ayicom dit sent Luch. a. xviii. e
allo p' excellencia enquat deu p' si ma
tex los dona p'imeramet Rey. Et pmo
p'lipome nd. xviii. Lo regna de la casa
de Dauu sapella regna de deu p'tal diu
aqui lo test q' salamo sech sobra la cadira
de nre senyor ayicom a Rey en loch de
Dauu son pare p' raho de allo lo saluador
aremoure de lurs coratges la dita falsa
opinio so es q' ell anas en iherlem p' la
dita intencio de esser Rey temporal ans
q' anau apendre passio p' nosaltres e q'
en aquest p'imer aduenimet solament
vema p' saluar nos e q' en lo segon ad
uenimet seu so es al iheri finall lauors
vendria ayicom a Rey sobramment
poderos q' atot lom on sa manifestara
p'tal los p'osa la pabola quis sagues
la qual es collida del capitoll. xviii.
de sent Mather e del noua de sent
Luch e es aquesta en sentecia.

**Dells tres fuets als quals feu diuerses
comanxes. G. xxi. capitalls.**

Un noble hom sen ana
en altre regio luy p' pendre a q'
regne qui estaua apallat he
ans q' sen anas appella sos fuidors e perti
sos bens entre ells e dona alahu sinch
basans e alaltre dos e alaltre hu e ayi
dona atascu segons quel seruidor era
ab te abe ad ministrar e apres ell sen ana
a procehir son regna. E aquell qui haia
presos los sinch basans trabara mergadesat
en aquell e ganva altres sinch. E ayi
mates aquell qui haia presos dos mez
cadeiant daquells e ganva altres dos.
mas aquell qui haia pres hu amagal
de pus terra eno ganva res. E apres
lonch tps vench lo senyor dels dits
fuents e demana los de compta. E p'
meramet vench a aquell qui naua
comanats sinch basans e donah de ganv
altres sinch. Dientli senyor sinch basans.

quells dehia segons q' appare. Luc. 11. dñs.
Que ell no anaua / en iherusalem lauores p
q' fos exultat / en regna temporall / mas
ptall que fos crucificat / emort p luma.
nall. hnatge ay com dit los haia
moltes vegades q' ayis couema affez
p la ordmacio paternall en special los
dix quat dech pujar en iherusalem en
aquesta pascha del anyell segons q'
deuill / es ja tochat largament.

Com lo volgueren pendre eno poguere
q. xxij. capitollsm

Quant lo saluador estech
en iherusalem / e fon presentat al
temple / e fets aqui pnumerable
miracles ell dix aqui algues altres paules
tochant la altesa de la sua diuinitat
deles quals sent ioha posa algues. iohans
16. 13. et dñs. Els dix com les obres q'
lo seu pare fahia p ell d'auit testimonij ala
sua doctina e a ell els dix com les escrip
tures plaue dell / e q' moyses los acusa
ua en lo quhi de lur in credulitat e q'
altre rehebue so es antrypist qui no
vendra en nom del seu pare ans
seue en aquell / en guanats casto ells
marexien pla gran desconaxesa. lur
e gran desonor q' feta h' haia quant
nol volguere rebre com pncipalmet
fos trames a ells plo seu pare / e praho
destes paules e demoltes daltres que
sent ioha posa en los capitolls demit
Los pnceps de la sinagoga e los fariseos
tramaterē saigs quill prenguessen / e
nou fahere quant laguere hoit parlar
E quat los dit pnceps reptassen los
saigs quat nol los hausa amant pres
responguere los saigs q' no haue pus
ait car james hom no haia ayi plat
tan dolsament ne tan altament p la
quall cosa no hausa hagut poder de
pendrell / als quals los fariseos plaze
ayi e auosaltres ha en guanats quat
no actanets q' negu pncep m fariseu
m negu hom debe nol saigues sino.

aquest maleyt de poble qui no sab la ley de
deu ne res debe.

Com Nichodemus lo defenia ep allo estech
mpugnat en los fariseos. q. xxij. cap.

Nicho demus sent ioha
dñs. Que nichodemus doctor de la
ley del qual haue ja plat demit
los dix que segons la ley abans q' jutjasse
lo deuse hoir pso q' vahessen sis escullara
zahonablement / on no als fariseos mpa
cients responguere ab injurjes drent
Etu qui est Galileu estudies millor / en
les escriptures qui dien q' de galilea no
hy ppha m p consequet no deu exir
lo qual ell diu q' ell es ist car ist deu
exir del hnatge de Zayn qu'es en
iudea e deu exir del Castell de betlem
don era naturall. Dauu Empe segons
pura varitat deles escriptures ells ayi
plant de hie de grans falces. Epyme
ramet quat dehan q' no hy profeta
de galilea car Elzeu e Thobias e
delhora pphetiza emolts daltres pthes
fore nats de Galilea e q' lo sobran pro
feta ihu xpist no degues ess de galilea
allo es fals e contra la profecia de ysayas
ca. 51. qui segons la varitat ebraica
diu ayi huma vergua exira dta cell
de Jesse de la quall pujara lo Natzareu
so es de la quall napara. Messies qui sera
de nazareth. E allo no guossa responde
Nichodemus car hac pahoz q' nol auolo
tassen ptall calla so es assi matey que
volien dir so es q' ihu xpist no deuallas
de Zayn en quat era galileu fals ca
segons q' appare. Jeremie. xxij. on diu
Suscitabo dauu germe iustum. so es
ihu xpist ayi matey q' lo saluador no
fos nat en betlem fals era ayi com
desus es posat es ver q' allo de betlem
ells no sabien que es fos varificat en
ihu xpist

Com de hura la fembra adult.
q. xxv. capitollsm

Apres d'ello qui dit
es recompra sent iohā. ca. viij.
que de vespre lo beneyt senyor
se parti del temple e anauessen a mont
oluet / a orar demts q' apres hujat q'
era del dia de prechicaz en lo temple
e disputat contra la malicia dels fariseus
e haura sanats los malalts es vez
q' com la casa de martha fos en lo dit
mut anauessen aqui p' m'ezaz e aqua
santa e son frare lazzer / e magdalena
donaueli am'ezaz / a ell / e alsos de xebts
be q' ou' assi Theofilg q' manera era
ja sua q' de dia prechicaua e demts ana
ue a orar als lochs fora e aqui matey
dormia demts ab los apostols ayi en
puern con en estiu Per la qual cosa
d'ou' Theofilg pots coneyez quat' fiet
e quant' effany passaua aytal vida ser
uant d'ou' ayi matey aqui sent iohā
q' gran mati venia al temple de deu
e com era an aquells parts eschent
prechicaua al poble e informaua en
la saluacio de lurs aya e les gentes ab
gran plaer lespau' al temple p' mati
que ell vngues desit'at / tots tps la
sua desit'ada paula e d'ou' aqui matey
sent iohā q' los fariseus e mestres de la
sinagoga presentaret' li huna fembra
q' haura trobada en peccat de auulterij
e demanare li sila alapidada ayi com
a moyses qui haura manat en la ley e
quells dignes que farse Dien assi
los doctors q' asso fahere maliciosamet
ptal q' si dignes q' no la lapidassen q' si
acussassen que sentecraue contra la
ley si dehia q' la lapidassen quel d'iffa
massen de crueltat e q' no haura en
ell tanta de pietat com prechicaua
als altres Lauores lo saluador se m'
clina enterra Dien asi algues que
forma ab lo dit huna figura enterra
ab tanta virtut q' cascun de aquells
maluats guordant / ala figura bebie
q' allis representau' lurs peccats e a
pres q' hac feta la dita scriptura / o
figura leuas enterra den peg e dix
los ayi en sentencia **D**ich vos
q' la fembra sia alapidada esia satul
fet ala ley. Empe no sia lapidada
per los transgressors dela ley e dehet
cascu sinatey ess' maior peccador q' la

fembra e q' ell sabia lurs grans peccats
segons que apparia p' le scriptura que
haura feta enterra confusos e en vez
guoytes le hu' sen anau' apres laltre
eleyare aqui la fembra. Lauores lo
saluador li dix ala fembra e hon son
aquells qui acussau' not han condemp
nada ne gu' Respos la fembra q' no dix
lo saluador ne yo not condepnare vete
de qui auant no bulles peccaz Dien
assi los doctors q' iustia q' aquest iust
fos en lo saluador iust' sant / e just' e
de gran clemencia car ell qui era deu
podia remetre la colpa e la pena e
pressumex' p'adosamet que ell h'
dona tanta de contritio en la anima
q' ella mereyria essez desflurada de la
mort e pena la qual ell qui era senyor
de la ley podia dispensa en la ley quat'
a ell plahia Empe semblat iust' no
seria legit' als iutges presents qui
no han tan gran poder ans son ten
guts de dar pena segons la iusta
ley Es ver q' que dien assi los doctors
les leys iudicials e p'imitiues dels
iustes son mitigades en la ley de gracie
m' aquells quat' m' quat' no obligue
los xp'ians ayi com tocha sent paul
ad galatas. vi. a qui. diu. Neq' ardu
alio valet neq' prepurcu set noua
creatura. El exmphi del saluador q'
dit haur' fet en aquesta fembra dona
gran color als dits dels doctors en
aquesta part en quat' enseny' mi
tigacio dela ley moysayca Es si dix
q' lo contrari appar car lo saluador la
sentencia a essez lapidada de fet / e so
lament mitiga q' lo lapidamet nos
fahes p' aquells qui haue comes en la
ley ne qui era innocents. **R**espos assi
los doctors q' lo saluador en sa resposta
p'rimetamet approua la ley quat' dix
q' fos lapidada. Segon am'et desflura
la fembra de tots punts quat' dix q' la
lapidassen a aquells qui eren sens peccat
de ques saguya q' ne gu' no la lapidas
E posey q' aqui nagues algus iusts qui
m'itassen contra la fembra e cura pode
p'adosamet q' lo saluador qui era font
de tota sauyesa en aytal cars aguera
tata altre resposta preseruat la fembra

de esse lapidada. es fara escusat dient
q nos ptanyia. a ell lo iuh. ayicom feu.
zaquells tos jones quill requere queis
yris la hetat als quals respos quill ha
ya fet lum jutge so es q no ptanyia
a ell segons la forma pobla que tema.
de viura que ell jutgas contra ells
ayicom legim.

*Per quello senyor la noia se inclina.
Escriure entera lurs peccats. q. xxvii. ca.*

Epipissamus esponent
aquesta istoria demunt dita
du ayicom primeramet altre assi.
q lo saluador se m dina alt altre beza
de p dar loch a aquells qui sen volian
ana q pus franchamet sen anauen.
com vehe que lo saluador nols guaz
raua en la cara. Com Epissam e com
confusa los falses e grans mestres qui
aqui eran quat veheré que ihu xpi
q elle m pugnaue el tenje p anemich
sabia clarament lurs viltats e lurs gras
ybalzanes Simojos. etribles bachallazkes
ja aquells de qui anar no li guostaren
venir deuat psobres de vergonyes ne
hi fore venguts si sabessen q atan gra
venguyora degue venir. Qui aquest
q estigueré de qui anar tots tps ab so
brana pahor que ihu xpi no prehicat
publicament aquells tan leigs peccats
lurs ayicom haia debans prehicat
lurs altres peccats publicament. Em po du
q en asso eren ells fort enganats car
jatsia q lo saluador en ses altres prehi
cations los represes delurs peccats po
blichs e manifestos atot lo poble. Empero
james lo beneyt senyor no publica peccat
amagat de negu ayicom appaz de judes
del quall sos grans crims no reuella
m en cara la sua tragio contra ell fins
q ell publicament vench ab aquells qui
volguere pendre en loit de getzemanj.

*Com se deu entendre que la primera
pedra gitas aquell qui era entre ells
sens peccat. q. xxvii. capitolls m.*

Segonament
nota. Assi Epissam q la resposta
del saluador quat dix q aquell
qui era entre ells sens peccat tras la py
mera pedra contra la fembra ffa grans
dubte amolts com se deu entendre. Car
dixas tu si la dita resposta se deu ser uar
sagueyse q negu no deu acusar laltre
m pomz com negu no sia sens peccat
segons q du sent joha. e la santa scrip
tura en diuerses lochs de ques sagueyse
q negu no crim no sera pomz e ayi fra
destruida la cosa publica. Item ihu
xpi mané q acussem me frare apres
que fos stat corregit apart e puys deuat
tos testimons. Donchs pbe q sien en
peccat poden acusar e fer pomz a me
prohisme apres q ha peccat. Respon asi
ell matey ediu que lo peccator poblich
o notori en aquell matey peccat en q
acusa laltre o no si es la noia peccat
en dues maneres. La primera si es
q dona escandoll en quat si es als
altres emal eximpli de si matey en
senyat que ell no acusa pzell q hage
contra lo peccat mas p rancior q ha
contra lo prohisme car si zell de deu
lo mouja primeramet corregera lo
peccat en si matey q en altre. En senya
en clara q es massa meligent de la
sua salut en quat veu lo peccat lo
peccat en laltre enol uol veure en si
matey. entall meligencia es peccat
mortall ayicom haue. Ecclesiastic
quinto. honse du. Qui negligit vitam
suam mortificabitur per q h pot or
laltre la paula de ihu xpi. Me dice
primo curate vltim. En senya en cara
gran meyspreu de sa saluacio en quat
no la voll. ans meyspresa deu e son
manamet viuet en peccat e prenh
ancia de laltre. Com digna lo salua
dor a ay tall p peccat. traui primeramet
del hull labiga e puys trauias la
buscha del hull de ton prohisme p
asso pode respondre al possit q quat
la saluador dix q aquell qui era
entre ells sens peccat gitas la py
mera pedrada que no uolch naguar
passo que lo peccat poblich no sia publicamet

potent car ell dixi lo contrari quāt dixi
q̄fos laprada la fembra. Mas en lo q̄
dixi q̄ aquell ligitas la pymera pedra
qui era sens peccat dona aentendre
que lom poblich peccador en quall
peccat se uoll no pot corregir abona
cara laltre majorment quant es peccador
enaquell matey peccat de q̄ acussa
laltre !

**Com negu gran peccador no deu
jutlar ne corregir sens vergonya
alaltre. ¶ 2° d^o m. capitolls m**

Petrus de Rauenna
en la sua esposacio sobre sent
iohan dui sobre aquest pas
algus punts. ¶ Lo primer hies d̄q̄st
so es q̄ prehicar / acuzar / o pomz los
altres son actes fort / escandalosos en
lo gran peccador majorment quant
prehica / o regoney laltre de peccat
mortall del qual ell sia tachat. Car
p̄ allo la doctrina del prehicador es
m̄expresada e la correctio e pomcio
es fort sospitosa mes presumey que
vingua de bon zell de deu. E dui q̄ lo
major peccador anemich q̄ ihu xp̄ist
ha en xp̄anissima es lom possa en
estament / o engrau de honor / o de
presidencia qui viu malestrugamet
raho es car la sua mala vida puocha
los altres affez semblant m̄ negu
no guossa aytal hom corregir p̄ honoz
deson grau. E lauores cascun se alegra
e pren guosor defez so q̄ ell ffa diet
p̄ que yo nou fare yo si aquell offa.
No res m̄eyf q̄ aytal hom daffama
molt la sca religio esse xp̄iana.
Car drian los simples qui uchen ayri
diure q̄ siell sabia q̄ allo que fa fos peccat
ayri com dui nou farya car no hira
adempnacio ab los hulls huberts p̄ q̄
so q̄ dui nou dui q̄ ayri sia mas p̄
retraura los altres de mal lo quall no
es tan gran com ell dui p̄z raho
deso dui aquest doctor aytals presi
dents o doctors porten / adempnacio m̄

numables p̄sones quāt en ells es caq̄sts
ha deu promes. Malachie .ij. Quells
dara contetibles al mo ells aportara / a
les sobriantes penes d̄ infern car escan
dament han admystrat lo grau q̄
deu los hama comanar / e han molts
tirats adempnacio les aias dels quals
regra deu delurs mas e han dats de
firmateys grans escandolls aaquells
qui era dats en lum / e en pare p̄ que
dignamet los ha deu d̄putats ales
majors penes d̄ infern. E la guese a
qui matey q̄ no son en maior perill
de dempnacio aquells qui offic de prehi
car / e de regimet de aia e offic de con
fessar / o coses qui toquen salut de les
aias comane sgentmet a homes scelle
rats e grans peccadors o sils p̄ meten
hussar de ytals officis ayres q̄ saben q̄
lur vida es aytal. E allo appar pla
regla de dret qui dui q̄ aquells qui fan
e consente lo mal q̄ sien ponits per
eguals penes m̄ m̄ m̄

**Com lo senyor los declaraua la sua
diuinitat / ell apedraguare. e ell se
amaga. ¶ 2° d^o m. capitolls m**

Stant lo saluador al temple
ap̄es la presedent istoria dui
sent ioh̄a ca. vñf. q̄ dixi lo salua
dor als iulheas algunes paules altes p̄les
quals los declaraua la sua diuinitat mo
les pos assi totes p̄fogit / ayroligitat mas
solamet les segitets. ¶ La pymera si
estech q̄ ell era lum del mo e q̄ aell daria
testimoni lo seu pare lo quall ells no co
naxie. La segona q̄ com ells fossen
tots del mo p̄tal nol conaxia m̄ crehen
en ell qui no era del mo ans era ven
gut dalt p̄tall moyre en peccat de
m̄eyf crehensa. ¶ La terca q̄ ell era p̄
ap̄i e creador / e q̄ allo conaxie ayres
quell haguessen mort. ¶ La quarta q̄
sil uolian creura q̄ ell los rebria per de
pables seus. E lauores ells se respoguer
q̄ com fossen fills de abraam james
no fuyre anegū e corrigere gran falga

en refer era fore l'empador de Roma.
al quall seume e en egipta fuma com
esclaus a pharao puyt a Nabuchadeno
for e altres. **La quarta.** estech q'ells
no era pas fills de abraam car no fahie
obres semblants a ell qui rebebe los angls
a ell tramessos p' deu ab gran reuerencia
e ells rebebe a ell ab molta desonor e
e ab grans q'urpes el volie auuure.
Com donchs empo entre ells hagues
fetes obres altes e dignas. **La cinquena.**
es aquesta q'ells ere fills del diable qui
p' del comensamet del md en la tors
tps estech omay e ha procurat als homes
q' murie en la aya e puyt en lo cors ayi
com ells resembled al diable tractant
a ell la mort sens neguna raho. **La**
setena. es quina raho haufa ells de
auuure lo euy los ayi quall de vosal
tres me pot rependre de peccat si donchs
tors tps uos dich varitat p' q' no crahets
car lom qui es deu volenters hou les
paules de deu mas vosaltres noles vo
lets hou car no sote de part de deu.
La vint. es q' lauores los iuhes li
diguere que ell era samarita so es mal
iuhes e quay gentill e q' era endemorat
so es q' los miracles q' fahia ab ayuda
dels diables. **La vint.** q' lo saluador
los respos q' ell nos ajudaria dels diables
ans entotes ses obres humana lo seu
pare fahent sos miracles p' stia e honor
sua e ells laufa molt de sonat e q' lo
seu pare deso los remanara ells pom
ra greuement. **Lo .v.** q' p' tot cert
ells sabessen q' qui a ell creuria no morra
james so es p' m' credulitat m' p' altre
peccat mortall. **La vi.** q' los iuhes
li respongueren que so qui dit haufa
no deua ne podia esser ver. Car
abraam e los gphes qui ere majors
q' ell ere mort. Donchs com dehia
ell que quill creuria no morra james
La .vii. es q' abraam desitia molt
quell vhes ell haufa vist ab gran goig
car abraam viu ihu xpist en espi ab
los altres sants pares quat li estech
reuelat p' misterij angelicall en lo
lm d' infern q' lo saluador era nat en
betlem. **La .viii.** es q' ells pensant

q' lo saluador volgues dir q' ell ja fos tem
poralment nat en temps de abraam
dixerah ayi tu no has smquata anys
donchs com se pot fer q' hagues vist abraam
m' ell atu. **La .ix.** es q' lo saluador
respos lauores q' ell p' cert ans de abraam
entemeu adu quat la sua p' sona diu
nall. **La .x.** que los iuhes lauores
pensant q' ell enteses q' segons la natura
humanall la qual los en senyaua ell
fos ans de abraam pre s'et peccas e
volgues lo allaproar. E lauores lo sal
uador vellent que la doctrina nols pro
fitaua amaguas aells so es q' segons
los doctores sa rate aells m' visible e
massen fora del temple. ~ ~ ~

**Sobre lo quoyt es se possen algunes
notas e q' significa la fuyta de ihu xpist
q' .ccc. capitolle m. m. m. m.**

Noten als algus con
templatis q' en la dita ora que
los iuhes pressen les pedres con
tra ell de ffet li donare algunes pedrades
e die q' en special li donare huma pla
cara que li perech metes visch e appar
encara en la varoncha de roma.
Segonamet noten q' los de iherlem
e iudea li volien pigor que negus altris
e p' aso ptall cardane li falsament fama
lo faher seu q' ell entema a ess' rey lo qual
cosa los desplasia sobranamet alleguat
q' lo regna ragne p' tanyia al t'p de
iuda qui de fet era p'ncipalment
situat en iherlem e en q' e q' p' res
no p' tanyia ahom gualileu car de
gualilea james no era rey m' gphes.
Thersamet noten e ayi matex
possen aso los doctores so es q' lo salua
dor p' esta fuyta q' feu zona entendre
q' no es peccat mortall fogir e als
carsoz als homes fragils maroment
quat nos sente forts en los grans
pills apportat. **Quat sa fue amoyt**
p' ghesament e mayor honor de deu
ayi com feu lo saluador qui algunes
vegades sa luyt de sos anemichs.

Volent lo aucure seruat se amoriz
en iherem / en la pascha present deuat
mfinida gent segons lo decret e or
dmacio de tota la santa trinitat
axi feu sent Paul quat fugi de
romas on lo uolie aucure / e ana
amozir / en roma segons que legim
Actuy. v. m. **Q**uartamet q los
rehebuts eforts e maiormet qui son
pastors en lo poble de deu quat vehe
lo poble engran pill de cauze en algia
error / o en qualque altre pctat lauors
nos deu amaguar mas son fegurs
de posarse atot pill corporall ans que
suffire que lur poble sia tachat per
neguna macula spual / e mortall / axi
com demur / es dit queu posa lo sal
uador. iohans. 8. **S**ustament q
los sancts martirs en lo comensamet
dela xpiana religio no solament
spauen q vngues lo dit pill en la
quarta nota ja dit / ans sa offerren
al martir hey veme deluy p moze
e ab tanta alagya com podien. **S**i
sen anset nota asi e possaho Cirill
en la espoico del euageli. **E**go
sum pastor bonq. q gran confusio
e verguosa es tot xpia e maiormet
aa qlls qui donen p bons o p religio
sos o qui han aconsellaz grs homes
q p pahoz / o p amor / o p complaure
noguosen plax m zelaz m estaz p
la virtut car aquests diu q deuat
deu e deuat lo mo son falsos xpians
e grans ppocrits los quals ala fi deu
reuela al hom etls ensenya esser
cuberts de fora e esser mals xpians
e indignes de tota honor e qui tors
tps menja lo pa de dolor qui no
merexe laygua q beue de aqueste
aytals dix lo saluador q pus ell
lan neguat deuat los homes eno
han stat fermamet los naguara
esser seus m dessa compaya deuant
lo seu pare / e deuat los seg angels
ells tramata al pare de tot falsia
lo diable lo qual han seguit e regut
falsamet vartat / e amant plasen
taya. **S**etenamet nota asi so
q diu aquell marex Cirill en aquell

marex loch / o tps estamet ab falces e
lagots e ab injuria de vartat e mrtgor
sant falsia e axi marex en altres ayu
tades yqueses o procurades honores e
estaments q vol mo se moze que tots
vngue amala fi e amal proffit he
hagen poca durada e vage al diable
ab aquells marexs qui les han procurades
e qui les posehege scientmet e allega
Cirill assi la paula del saluador qui es
Mathes. 23. **O**ms plantacio quaz no
plantaunt patet meq erradichabitur.
Euol dir en sentencia q tot quat ve de
mala raell tot fa mala fi axi com sa
fahere a aquells maluats iuhes qui per
saguen la vartat car aells calls seus
etotes lurs coses sen han aportat los
diables dms poch temps. ~ ~ ~

Com vartat seften / e exalta los homes
q. xxv. capitollu

Aldhimmus exponet la
paula del saluador q dix iohans
v. m. als iuhes so es. **V**eritas libe
rauit vos. 2. **D**iu q ell viu en casa del
rey de fransa hy gran cauallr q ell hauya
vist / en altre teps enfort simple / estamet
e hauya nom rubert **E**lo dit rey lo appella
el feu de son consell pla fama quell dit
rubert hauya q era hom iust / e forment
zelant p vartat **E**mpo de continer que
estech dms la cort / entes acomplaire al
rey / en dictaz / e exaltar la casa exesta
vta ell desempa demantanz vartat
e de estar p justicia mas solament / en
tes en complaure al rey / e en equitar
yqueses e ensenyaues ala gent fort
p bon hom **M**as dms ell hauya poch ab
deu **D**ex q nre se moze deu qui es amador
de tota vartat feulo cauze / en hira
del rey / e ala fi estech verguossamet
pres **E**sentencia ha perdre tot quat ha
uya e mgs desperat trames p alchimia qui
era doctor famos en aquell temps esant
hom / e Rauellah son cars al qual lo dit
sant doctor Respos edix haxi **O** robert
e ten be merexs so q tens epigoz / en cara

membre qui est estat en tps passat / e
com fumas deu e simpliatat / entra casa
evanes grans exemplis de tu matey
estant tots tps p' dicitat / e placassa
publica / e tots p' dicitat / e collos debe entrat
en la cort / e tantost loyist deu / e en
tenist en logotejar lo rey / e en ajustar
peccames Robert / e tan letge cosa es
q' lom cauallz m' hom de patge sa falsa
lagotez ne falsari ne raptor de peccunia
ne corruptor de justicia ne companya de
ladres m' de mals faytors m' ypoctret
quats mals has fets Car tu p' m' eramer
est p' m' adieu / e has trenchada la ffe
al rey sobrell juramet q' li fist de lealtat
quant ta feu de la cort / e deson consell
e agonamet has comes crim de fals
quant vrist en sa quitacio cell timent
te en bon honoz / e en estamet tu las fet
cauue / en grans peccats p' ton mal consell
e p' tos falsos ablamments e lagots
Desamet no has ajudada la cosa publica
ay com est tengut p' ton officia ans
has p' judicat ala justicia p' moltes vies
Quartamet has escandalitzats amolts
tonant los de tu matey molts mals
exemplis leuant te acostumats seuyas
e donant te amolts mals vies despuys
q' est en la cort de la amor del Rey / e
liyat de deu p' raho de asse de q' ta de
sempat / e uoll q' hies capgut en ra
del rey e perdras quat has e p' ventura
la persona de m' assi alchymia q' robert
q' asse hor conech son de fallmet he
lo spua fort / amarguolament / e giras
fort adieu e promes aboit doctor de
estat / a tota raho e justicia e ason consell
Respos lo dit doctor / e de tot ton cor
grosses de fer so q' d'ius eu fas presta
ment de fet yo confiu tant de la gra
e demecia de nre senyor q' pot impetrare
misericordia ablo Rey / e Robert o
promes / e dix li lo dit doctor tu sabs q'
ans q' entras en la cort tu hauras poch
empo p' q' era stat be gudyat / allo es
teu / e dello heretaras tos infants e
tot laltre q' has gudyat legotejant / ab
lo Rey ab maneres injustes e contradeu
e de lealtat has harestituhit a aquels
de ls quals malamet ho has hagut /

100
Pensa q' qui ayi ajusta n' queces ab pigoz
manera e ab major peccat ho ajusta / q' no
si amagament / offurtalla Perq' conue
q' tot quat p' esta manera has hagut
que tot ho restituhiras e fata la satisfac
cio entre en religio e fe aqui penitencia
de tos peccats e saluar vas / e com lo dit
Robert hagues promes de fer so qui dit
lo dit doctor p' speciall gracia de deu / e
ples sues altres oracions li impetra ablo
Rey tot quat li demana p' lo dit Robert
lo qual despuys fet tot so q' haura p' mes
entra en religio de m' d'os negres e
aqui fma los dies en sca vida e feu
sancta ff e mana als fills els dona
so q' haura ab aquesta condicio q' james
no entrassen en neguna cort de gra
senyor p' los grans pills qui aqui son
de dempnacio de les animas de aquells
qui p' seure ne stan

Com illumina lom qui era nat scech
p' xxviii capitolls

Herentse conchs lo saluator
del temple apres la dita laproacio
du sent johan / ca. vms. que
troba hum hom qui de sa natiuitat en sa
era scech / e demanare h' los degebles si
aqt / era scech p' los peccats / o per los peccats
de son pare / o de sa mare als quals die
lo saluator q' ell no era fet scech p' deu
p' los peccats m' de son pare m' de sa mare
mas ayu haura volgut fer nre senyor
p' magnificar lo seu poder / e les ses obres
E lauores scupi entra / e fet lot de la sua
salua e de la terra / e huntan los hulls
del scech / e dix li ques anas leuar los
hulls en huma bassa / e aygua / quis appel
lana Narratoria de Siloe / e lo scech ofeu
ay / e tantost se viu / e demanare h' a
quells qui haura vist scech com era
guart / e aquell comta los la manera
com laua guort ihu xpist / e era la
uors dissapte / e amanare lo als fariseg
qui dixeren q' so que haura fet ihu xpist
no era fet de part de deu / en quant
ho haura fet / en dissapte / e dixeret al hom

q'sen pansaua ell de ihu xpist. Saquell
respos q' ell lo tema p'sant p'ph'a. Lauors
los fariseg appellaren lo pare/el mare
del hom sanat / e demanare los dell
fill si era nat sech / e digueret que hoc
E com demanassen vltra com era
guorut respongueret que nou sabien
mas quell demanassen alur fill que
hauia adat / e era ja gran sens dubte
q' lo pare / e la mare be sabien que lo
saluator laua illuminat mas nou
guossauet dir p' raho dels fariseg qui
ja hauia ordonat / e diuulgat q' tot
hom qui confessas est xpist q' fos
escomunicat / e girat dela sinagoga.
Lauores appellare lom guorut e di
gueret q' fes adu gracies quill ha
ua illuminat / eno aihu xpist. Car
ells sabien q' ell era hom peccador / e
no potent illuminar anegun dir lo
sanat po no se si ses peccador be se
q' com fos sech ara veig E vohet q's
digues altra vagade com lo hauia
illuminat Respos lom sanat ja ho he
dit donchs p' q' uolets queq' ho digua
altra veguada diguats sius uolets
fer sos deyebles lauores los fariseg
lo matayren / e digueret h' tu si est de
yeble seu enos serem / e som deyebls
de moyses al qual deu pla car / aquest
no sabem qui ses Respos lom guorut
e dir los p' ma ste gran marauellem
to de aquest hom. Na tan gran q' ell
de sech maffet vehent / e q' vosaltres
nosapiats qui es tors sabem que deu
no hou los peccados mas hou aquels
qui leyalment lo serueye / e fan la
sua voluntat james no es stat hort
q' negil haya tornada la vista. aq't
qui fos nat sech per queq' rich q' si
aquest hom no fos sant elevall se
uidor de deu / ell non haguera illu
minat los fariseg qui vehere q' lom
aquell ayi lo auia ihu xpist fore fort
fallone contra aquell hom. E vitupe
lo dient q' tot era nat / en peccat po
es enlo cors sech / e en lamma p'ca
dora E reptet lo dient h' fus en senyes
anos e girare lo fora del temple do
nant lo pescomunicat e p' malayt.

E apres d'ello lo saluator len contra e dir
h' ayi tu fill creus enlo fill de deu dir
lom senyor equi es aquere Respos lo
saluator aq't es qui abtu parla tantost
respos lom yo senyor creu en ell ferma
ment E de continet / ajenolas entera
e atorall E dir lo saluator yo son bengut
p'fer aq't gran juhi enlo mo so es que
los simples e ignorats vege la veritat
dela ste / e los scientis sien absegurat
p' lur gran malicia. Digere als gues
fariseg qui era aqui presents donchs
nosaltres son sech nosots sechs ne
ignorats les escriptures m' mes obres
car si allo no vehesset no haguere
tan gran peccat com hauets enpsagup
am' eptall quat allo vehets lo v're
peccat / es gran / e romadora sobre vosal
tres p' atots tps. car jaq' he dit diuases
vegudes q' en aquest tan gra peccat
morets aquest beneyt hom plo saluator
illuminat / estech fet deyeble de ihu
xpist qui apres .xx. anys apres lamort
sua ablatzer / e ab ses germanes passa
en prohenza e aqui mori en gran sat
teat de vida / e es appellat sent / resti
tuhit

**Com senpa lo saluator q' p' be q' ell
digues q' era deu nos deu moure
contra ell. e. xxv. capitollent**

Quexent donchs continu
ament la ranchor dels fariseg
e dels doctors los bisbes dela
sinagoga contra lo saluator pensare
q' ab maneres h' fahessen atorgar public
ment q' ell era xpist qui volon vntat
car Com la vntura p'tangues ale Reys
siell atorgas q' ell era vntat de qui pen
dien fonamet de acusar lo ab pilat q'
ell se acusana esser lur Rey la qual cosa
era en p'judicia aell Empator de roma
q' no p'metia q' juhen fos lur rey qui altre
sens liscensia sua donchs p' bany aq'ta
conclusio diu sent iohan. ca. 6. Que
vengueret aell los juheg dient h' ayi p'
quens fas estar ayi dubtosos deti m'ate
si tu est xpist digues nos ho publicamer
e rebrem te ayi com deu Respos lo

saluador les obres q'yo fas en nom del
meu pare aq'elles fan testimonij demj
maretz mas vosaltres noy crehers car no
sotez de les mes ouelles les mes ouelles hom
l'ama veu en aquelles me saguere e yo
con los la vida p'ouable en egun noles
me pot toke car lo poder quel meu pare
m'adat major es que tota altre virtut
ne forsa car yo el meu pare h'ua cosa
som leuores los juheg prenguerie pedres
pedres ala p'ida lo. E dix los saluador
axi demoltes bones obres q'q' he enfan
pades del meu pare ples quals me volete
ara alapidaz ples bones obres dixere
los juheg nos not volen alapidaz ples
bones obres q'has fetas mas per la
blasfemia q'has dita car com tusies
hom fas te deu. Respos lo saluador sila
vauitat dela santa scriptura appella
seg los jutges e los pphetes als quals
ha parlat deu axi com appar. Exodi.
viii. Et salamo si ego dixi diu estis. r. c.
E quat mes pot eser appellat deu
aquell qui deu eternalment engena
el ha fet sant sobre tots los sants en la
vinitat q'li dada actanets a les mes
obres e veueres q' so que fas de part del
meu pare e yo en ell tots tps. Qui
aqui maretz sent iohan q' lauores vol
guere lo pendre e ell partis dells axi
que nol vehera segons q' diu h'ua
glosa. E ptal nos lenya pendra car
en cara no era venguda la hora en
la qual volia eser pres mas com diu
partis de iherem e anasse vltra lo flum
iorda en aquell loch hon sent ioha b'ia
batejana primeramet hi estech aqui
als dies dies e molts vengueren aqui he
dehe que gran era la santitat del sal
uador e molt major q' no era de sent
iohan b'abista qui james no feu negu
miracle mas lo saluador naua fets m
fims e q' tota aquell lahor que iohan
daua al saluador tota contemp' vari
tat e molts cragueren aqui maretz
nouellamet en ell.

Com Resuscita latzer. f. xxxiii. ca.

Apres lo quin dit d'unsent
ioha. ca. vi. que marja e martha
tramateran adu al saluador q' lo
seu amich latzer era fort malalt p' que
ell dix als deuebles q' tornassen en iudea
car latzer era malalt e h'ua aguar lo
dixerent li los deuebles com hi podria anar
car quat na parti lo volhe pendre o lapi
dar dix lo saluador q' .xii. horas h'aua
al dia e axi leugeramet les gents mu
dau'e p'posit. E lauores dix los dar que
latzer era mort e q' conuena quell/ mas
a resucitar lo. Lauores respos sent thomas
axi anem hi emuyra ab ell. E com se
acostas abatama hon latzer jahia mort
e ja era soterrat be h'aua quatre dies
E dix acamj martha. E dix li senyor si
hic fosses stat mo frare no fora mort
Mas sce q' res que tu demas adu not
sera negat. E lauores appella se germana
magdalena qui era en lo dit Castell e
magdalena vench tentost e dix acamj
axi maretz e ajenollas als seg peg e dix
li axi senyor si uos fosses stat assi lo
meu frare no fora estat mort. E lo salua
dor qui laue plorar e aquells qui aq' era
ab ella plora axi maretz e de mana hon
laua possat. E manare lo al momment
e mana q' leuassen la pedra car ja h'aua
quatre jorns q' era mort. Lauores lo sal
uador crida alta veu latzer h'ix e vne
de fora e mana q' h' desculhessen la mortal
la e h' remoguessen so q' estaua ligat e h'
aportassen vestitures e asso fet latzer
exi del momment fahent gracies al salua
dor. E ell eses germanes p' lo quall miracle
molts daquells qui era aqui venguts
creguere en ell. D'aquest latzer diu
grecus sobre la exposicio d'aquest eu
geli los segues punts. **¶** Lo primer q'
aquest latzer p' lo saluador m'strohit
no guossa james reuellar los grans sacres
q' h'aua vists en altre vida. hon he dit
a alguns qui dehe qui han vist que en
Roma en sca scoz es h'ua libra q' ell
lenya ala esgleya de deu lo quall james
no h' negun. Mas q' es lo qui es esant
non sce neu he legit james. **¶** Lo segon
q' entps dela pacio ell no manifestas la
vauitat del saluador. E so q' ell sabia dela

sua excellencia. assò es impugnat a
speciall manament que estech fet p lo
saluator p tall q no empergas la sua
preciosa mort. Lotex que .xxij. anys
aptes la mort del saluator ell sen
passa absès germanes martha emaza
en prehensa caqui fon busbe emoy
gloriamet engran sancedat de
vida. i. m. n. m. i.

**Com los iudeus captiven la sua mort
e judes si offari volentari p lo leuar
dels peg q feu magdalena q. xxxv. ca.**

Los fariseus e prin
cep dela sinagoga qui honre
q lo saluator haura ressusci
tat latzer ajustare consell e condore
q spatzen la sua mort car tot lomb
lo saguya hocencara condore que
matassen latzer alleguat q pccasio
sua molta crehie en lo saluator p q
aptes assò spant lo jorn dela sua precio
sa mort nos manifestaua als iudeus
ans sen ana en vers lo desert en hua
Cuitat appellada Effrem. e aqui
estech p alguns dies ab los seg depebts
E segons q om sent ioha ans de sis
dies de pascha vench sen en betania
e latzer absès germanes rehebere lo
molt deuotament E p tall quat era
molt cansat maria magdalena leualh
los peg ab huna aygua preciosa e fort
stanzant quis appellaua nart spicat
Contra la qual aygua murmura fort
judes escariot dient q aquella aygua
vallia .ccc. omes eq mes volguera
q la valor dela dita aygua fos dada
als pobres q no quat la haura dada
e posada alauaz als peg al saluator
E om sent ioha q assò ell no dix p tal
q hagues pietat dels pobres mas com
ell portas la messio qui s'fahia al
saluator lauors quat amaua p cam
e hagues a segons alguns doctors a
custumat de furta la desena part
dello quis donaua al saluator haura
gran desplaer quat la aygua nos era

conuertida en pecia p tall q ell n'el hagues
hagut. xxx. omes los qualls haguera
fintats silos. ccc. q dehia q valia lenguet
fossen a ell puenguts E lo saluator qui
vni q aquel murmura contra la santa
dona pla obra de pietat q h'haurya feta
dix ayi parlat en genall no murmurets
contra aqueta fembra car sancta obra
ha feta cha significat q ella vendra
vntaz lo meu cors al sepulcra aptes q
sece mort. Dich nos q aquells qui a
aquesta obra recordaran enteps este
uentoz la lohara en aquesta sancta
obra car de pobres tots tps inurets
mas am no hauerets tots tps assipent
Donchs mentre quey assò ellam boll
hauer pietat o seruir an mes neces
sitats la qual cosa deu molt plaure
auosaltres ou ass'vna glosa antiga
q de quella ora ensa tan poderosament
lespit de auaricia senporaja lo cor del
dit iudeus qui continuamet estaua
pensat com sen poria tornar los .xxx.
omes q haura p durs no podet vedra
la dita aygua E de qui lo dimom li
posa al cor detrahir lo saluator e q
dela tracio aquella hagues los dits
xxx. omes e continuamet pensa en
assò fins queu ha aportat ane capo. i.

**Com lo saluator ppha la destratio de
iherlem. q. xxxvi. ca.**

Qment donchs la pascha del
anyell lo saluator volch entrar en
iherlem p finire lo mistrey e sacramet
dela sua preciosa mort E com fos mana
ment en la ley q l'anyell quis deua mejar
en la pascho fos mes oms casa lo desen
jorn del mes p raho desso lo saluator qui
era figurat p aquell anyell sa volch pre
santar en la Cuitat hon haura amoy
en la dita pascha lo desen jorn d'adill mes
p raho desso lo diumenge ans dela sua
pacio dematy ell parti de betania ab
molte honorable gent qui ere venguts
de iherlem en betania p veure latzer e
com fos alt en lo mit iohuet. e a bebes

la Ciutat. Qui sent lloch ca' xpm que
plora lo benigna senyor fort agrament
dient ayals paulés en s'na. O mesqu
na de ciutat e si sabies los grans
mals qui sobre tu han auentz not
alagrades car vendra tps q los teg
anemichs te circuhra en torn e
testrenyará tan molt et posará en
sobres gran esture e miseria e au
cueran ta tos habitadors epuys gita
ran en terra e no leixará en tu
pedra sobre pedra p' tal com no has
conagut lo teps que deq ha p' m' vi
s'ida ples quals paulés e plors e
p' tots temps hagueré de si mateys
e de la Ciutat don ells eren. Qui
assi lo gran contemplatiu. Breneq aso
secomptat q plorare aquí ab lo sal
uador tota aquella gent qui a ell
era p' bon espay.

*Com entra lo senyor en iherlm calua
cant en la somera cab' gra honor
q. xxxvii ca*

A constantle donchs lo sen
yor beneixt ala dita Ciutat e
la fos en betfage qui es huna
vileta pocha en la qual los sacerdots del
temple temen lo bestiaz q puys sacri
ficaué al temple ell segons que dien
los sants euangelistes trames de qu
dos dexebles seg al portal de iherlm
quils estaua deuat e era encastellat
cor los q anassen al dit castell e
de continent trobare aquí huna
somera liguada e q era abella lo
sau polli quella desligassen elay ama
nassen e si negu los contrestaua q
responguessen q lo senyor o huna
mestez e de continet vos ho leixara
e ayu fere. Los dexebles possaren
los mantells primeramet sobre lo
polli lo qual com negu noy hagues
caualcat era disolut nos leixaua be
regir p' raho de sso lo saluador leixa
lo polli e caualca en la somera fins
en iherlm e com lo poble sabes q lo
saluador venga sabut lo gra m'rade

com huna Resuscitat latzer qui segons
algus venga abell e dixeret exirent
acany ab gran goig e algus pla sua
Rauerecia gitauen les vestidures p terra
ptall q la somera en q ell caualcava les
trepigas altres tapllaué hams de loz
e doluerza e gitaué les fulles p embellir
lo camí. Altres portaué rams de palma
en les mas p' senyal de alegria. Aquells
qui anaué deuant ell els qui saguen
detras trets cridaue. O fill de dauu
glia e honor te sia dada placet quies
salues e beneixt si es tu qui vens en lo
nom de nre senyor e ay com a rey
de ist digna de tota honor e ay
ana. Caualcant fins ala dita Ciutat
ab la dita honor. Nota asi magna
en la exposicio del dit euageli q tot
alfo es plen de misterys. Car en les
paulés que dix als dexebles tramater
los ala somera en s'na q era profeta
e senyor qui deha les coses e deuen
dores es dix senyor de les besties a
aquelles. E paqueya mateya raho era
senyor de tot lo mo. Lo caualchar en
lo polli e en somera du q significaua
q ell subjugaria ala fe lo poble gentill
e aquell dels iudeus qui es p' deu e let.
E alfo plachl encara so du pendre lo
diuenzes fos major hoc encara la pres
ptaz la entendre als homes del mo
quant deue presar la present honor
del poble qui lauores lo cridaue ab
sobirana honor. E lo diuenzes seguet
cridaue de stat pilat q fos crucificat
ay com afalsay e enguanador. E du
assi magna q deq fort ha p' abominable
aquells qui sobiranamet entene en
gran honor car deq los porta finalmet
ageans confussions e gran dolor. Ells
acurfa la vida. Car applique sa so q
ptany a soll deu e aqll qui es virtuos
terret seu. o ten son loch car ayals
nos fala honor per signat lur mas p'
sola Rauerecia de deu de qui tene loch
Donch siells les aplique asi mateys en
senyat quies volen deificar e fere pdola
de si mateys la qual cosa deu james no
atorga anegú ans dix p' ysayas. Stiam
meam / alteri no dabo so es q la glia

dela sua honor diuinal james nola varia
 mila atorgaria aaltre com partanyia ales
 sues regalies. Et tall qui fara lo contrari
 comet en ell crim de la magestat e
 peccat de ydolatria ples quals coses
 merec porre la vida corporall e spual
 e deuen assi hon han comes lo peccat a
 grans confusions segons q aquest
 matey doctor declara largament
 a qui matey. **Nota** assi Crisostom
 en homilia quatragesima sexta q lo
 saluador qui tant cauallcas deuat tata
 gent no elegi p cauallcas sino asa
 gran document dona als seys seruidors
 de no cauallcas sino en cas de necessi
 tats elauores esser contes de hauez ase
 bacilio lege cosa es contra honestat
 daquells qui son dats al seruey de deu
 cauallcas. Mas exmpli del saluador
 quant los seza necessitat basta los
 ase obestia de pactible sens tot altre
 curjos ornament car lo saluador noy
 hac sino les vestitures desos depebls.

**Com ana tentost al temple e gitau
 los comprats e venets. f. xxxviii. m. m.**

+ **Entant** lo saluador dms
 lacuitat dient los santz euan
 gelistes q an de continet al
 temple de deu affez Reuencia al seu pare
 ayi com hauya acostumat tots temps
 de fez quat vema en iherlem e feu
 hum flagell dela corda q sempra que
 dobla abla quall gita del temple de
 deu tots aquells qui vema aqui com
 priants venets egita entra les taules
 dels cambadors e les cadures de aquells
 qui veme Colomes et ortres edelha
 los nosabets vosaltres q estir es e es
 ysayas quadragessimo sexto la ma
 casa vull q sia casa de oro. Vosaltres
 haueis la feta coua de la dres donchs
 gitats dessi tots aquestes coses. Nota
 assi q dms Nicholau delha. Mather. xpl.
 Que los pynceps dels sacerdots plur
 gran auaricia p dureses estucies escorrua

lo poble e ptall quat de totes les parts
 de isrl veme al temple de deu p deuocio
 a adorar no podie legudamet offerir
 sino aqui qui podie deluny portar besties
 p offerir a deu en lo temple p raho de aso
 ptall q negu qui aqui vinguess no hagues
 excusacio q offaris ptall tene en lo temple
 alguns familiars lurs qui veme so que
 podie offerir en lo temple. E per tall
 que negu nos posques excusar de ofanz
 p defallimet de dmers or donare q aqui
 ayi matey estiguessen cambadors qui
 sots penyores o certa caucio los prestassen
 qat sia q daquells aqui prestane no
 prenguessen vltra la sort prestada en
 dmes preme ne empo alguns dons e
 serueys laquall cosa era usura car no
 es legit a algu qui presta pendra res
 vltra la sort p rima pall. Comete en
 cara los dits sacerdots simora o donat
 ayals parats en les cases de deu a sola
 dracio disputada p raho de so lo salua
 dor donant honor al seu pare gitalls
 tots del temple ayi com dit es. Dm
 sent Jeroni que com en poder fos del
 saluador en senyar la virtut dela sua
 diuinitat ola fragilitat dela sua huma
 nitat ptant ell gitant del temple los
 de mit dits en senya la virtut dela
 sua diuinitat en la sua paula edm
 q ayrah dela cara hum raig luminos
 ayi spauentat aquells que gitau del
 temple q no hauyen poder de contras
 tarli pres ayi com al pnt quat lo pre
 me ell los dix ego sum la vigor dela
 sua paula los gita tots entra ay
 estrech en lo temple aquell dia per
 semblant manera.

**Estrech interrogat p quina auctoritat
 haia gitats del temple los nago
 cians. f. xxxviii. m. capitolls.**

Los pynceps dels
 sacerdots timent la fort p pnyas
 de so qui dit es en quant lo reg
 ment del temple ptanyia aells e ha
 uia part en les pecces e altres coses.

que ell hauria despregades acostare la
aell enlo temple / e dirich ell don
hauria tan gran poder q ell haues
guoslat / assatiaz so q fet hauria respos
losalvador responets me amaquestio
e yo respondreus ala vna. La ma qstio
es que digats si ioha tba batejaia
de part de deu / o p autoritats dels homes
E ells responguerich q si iohelien de
part de deu tentost lo saluador vna
aells donchs si ioha batejaue / e plaue
de part de deu / e ell vos haia dit q yo
son fill de deu / e aquell qui q es promes
donchs p q no traets si de hie q de part
dels homes temese q lo poble nos
auolotas contra ells car tot lo poble
haia sent ioha p sant / e p fort gran
apha. Per tal responguerich q nos
sabien iohan de quina auctoritat ba
tejaia la uores lo saluador los dix
puscha no uolets respondre ala ma
questio ne yo noq respondra ala vna
So es de quina auctoritat / e poder yo
he fet so que effet in in in

**Contemplacions sobre lo qui dit / es p
que lo senyor gira del temple los
comprats e venens. q. xl. capitols.**

Beda sobre la exposicio
dels venens e comprats en lo
temple de deu qui demut es dita
fa ay tall exclamacio e longua laquall
sumariament he posada en los punts
seguints. Lo primer sies q cascun
a si atena que lo saluador zelant per
honor del seu pare gira del temple
los negocians aqui donant / entendre
q aquells qui son dippitats al seu fuey
de deu quis donen als negociis temporals
q ay com a noignes q ell los gitara
del temple celestrial car com ou sent
paul q negu dat al fuey de deu se
deu dar de qui auat als negociis tem
porals Car ou beda q la cosa adu
offerta nos deu apres dar al mo m
als seus fueys pres E qui fa lo cotiaz
fa adu gran meyspreu p lo quall deq

ala si lo aportara a gran confusio. Lo segon
put de beda a qui matey sies q ha natural
enseny e ses obseruat del comensament
del mon en sa q nre senyor deu ayi com
a creator e gouernador / e senyor principal
nre e continuat benefactor deu essez conti
nuadament seuzit / e honrat per tal del
comensament del mo en sa e es astutumat
q de poble si en elegits alguns qui sien
entesos en lo fuey el ahoz de deu q aquells
no entene en negue atoy temporalitat
e aquells son appellats homes ecclesiastichs
qui son spall estamet / en lo poble / e lo
p q alt / e pus honrat en quant entene
en lo seuey del p q honrat e pus alt snyoz
qui no es nre senyor deu. Lo tres pnt
es que praho de aquest seuey de nostre
senyor deu al quall los dits ecclesiastichs
son dippitats E ayi matey p tal q suplesque
de deu al qual los seglars son tenguts
mas no poden / onou fan deu e ptall q
pregue a nre senyor deu p ells en dies
en que ells han entendre en lurs affes
e apres los salua p sa merce praho de asse
los han dades grans rendes e grans
honors e grans preminces ayi com
ells be saben e les remebre e les defene
e les meten be auat com poden e los
seglars o possen heu sostene majorment
quant los vehe fer lo seuey de deu
ab diligencia e ab gran deuocio. Lo
quart pnt q hauem espiencia e aucto
ritats de diuerses sants que quat los
ecclesiastichs fan adu tot poderos lo
dit seuey ayi com deu que deu los
exalta e s deffen els ab un sa e s fa
honrar e fa part manifestamet ab ells
contra totes altres psones e tant
q ayi com haue en la biblia en diuerses
lochs aquells qui aqst seuey han exalts
e dilatat deu los ha exalts sobre los altres
p diuerses gracies espuals p qual es
ayi com Enoch / melchisedech / Moyses
Dauid / Salamo / dorus e e nehemias
e molts d altres p lo contrari vehem
ahull soum q aquells qui maliciosament
psagueyent los ecclesiastichs que deq
los psaguey e en pobres e ala fi more
volentamet E la santa scriptura o
Recompta de molts ayi com de datan

e Abnon. Chore e de molts altres hoc
 encara tots aquells qui desonre les coses
 de deu. axi com sglesies e monestres
 atots dona. deu plagues terribles ella
 porta. amala fi. axi com legim de ozias
 e de antioch ponpeu. en abuga de nosor. e
 de julia. a postata. e de pilat e encara
 huy ho vehem. ahull. no contrestant
 q los ecclesiastichs no sien aglts q deuse
 e assò ensenya. deu. Ely e alsos fills qui
 tots morre amala fi. e p deie lo regi
 ment del sacerdoti. e la presidencia. p
 la desonor q fahia. al temple de deu. per
 lur auaricia e luxuria. Lo qnt punt
 es q donchs lo saluador grtas del tem
 ple de deu aquells qui p auaricia. sa m
 plicaué auendre e a comprar. e axi de
 sonraz. la casa de deu. no es marauella.
 fills nagita. abtan gran efforç. car dello
 dona anos qui despups som venguts
 gran exmpli de esquiaz tota simonia.
 hufura. e nagosi desonest. dela casa de
 deu. in in in in

**Exclamacio contra comprats e venets
 en agocians en lo temple de deu. so es
 contra los ecclesiastichs. f. xli. capitols.**

Donchs. diu aq matee
 be da. ques fara deuat deu lo
 maluat. ecclesiastich qui la casa
 de deu ensurza. tot jorn p sos contractes ab
 homes e ab fembres escandalosamet e q
 fara. aquell maluat. e scelerat. ecclesiastich
 qui p officia e grau. e benefici. es tengut
 de fer lo seruey de deu. E james mentres
 pot no entra. en la casa de deu. ni en la
 sgleya ni fa. lo fuey de deu. aqll alquall
 es obligat cert aquest. es ladre. e rap
 tor. qui falsamet. reheb. los emolamets
 e rendes dela santa esgleya. ala qual
 no seruey. ans la deseruey. neguant. h
 lo fuey que li deu. e pro uocant. los alts
 pson mal. exmpli. a desuzia. entora.
 manera. q puxen. O del mesqui aqll
 qui aytall. es e q dona deuat deu. lo
 jorn de sa mort q tant meyspreu. h ha

dat negat. h lo seruey aquell q h eratengut
 O del mesqui marauella. es com lateza.
 lo pot seruey. com les aias mesquines
 friguen en penes e purgatorij. ptant
 com no satisfi. per elles. a deu. axi com
 es obligat. e aquelles aies continua
 ment. crisan. a deu. justicia. contra ell.
 la quall. lo seza. feta. maior. q ells. no
 demane. Mas encara. ques fara. aqll
 volant. de ecclesiastich. q deu ha. axi.
 desempat. q neguna. deuocio. ni temor.
 ni amor. no li. ensenya. neli. basta. que
 sia. p deuot. e disolut. e plende. tot
 peccat. ans. encara. sies. en el. coz. dels
 ecclesiastichs. la honra. fa. lofficia. elo
 fuey. de deu. aqll. axi. com. aprocira.
 dor. del. diable. ni. burla. truffa. emet.
 en. paules. los. altres. neli. basta. que. ell.
 leix. lofficia. el. sigua. dolentament.
 ans. torba. los. altres. ell. los. fa. leixar. axi.
 q noy. call. venir. aqll. lo. diable. per.
 temptar. los. de. leixar. lofficia. car. lo. do
 lent. aquell. hies. bestant. al. qual. deu.
 demanara. no. solament. dels. defal
 liments. q. ell. ha. fets. en. lo. officia. di
 uinal. ans. encara. sera. demanat. da.
 quells. q. ha. fets. fer. als. altres. O. dels.
 mesquins. e. quates. ores. e. versos. e.
 fitiales. e. letres. los. ha. fetes. leixar.
 e. ab. quantes. sancopes. ha. dites. leixar.
 a. dir. als. altres. q. ab. si. matee. ho. por
 tats. a. dempnacio. aytal. deu. esser.
 grtat. dela. santa. esgleya. p. lo. p. s. uent.
 axi. com. anemich. dela. orde. de. deu.
 e. esser. p. uat. de. tot. bemffet. e. officia.
 com. ecclesiastich. in. in. in. in.

**Com se deu dir lo officia diuinal
 en la ee esgleya. f. xlii. capitols**

Ignocent. ipa. terç. de
 celebratione. missaz. volentes
 esquiua. molt. los. dits. defall
 ments. e. mana. aqll. p. s. ca. obediencia.
 als. ecclesiastichs. dir. los. sant. officia. di
 uinal. sens. emcopa. spau. e. deuorant.
 segons. la. deuocio. e. gracia. q. casam.
 vells. ha. de. deu. rehebuda. Legim.

de sent benet q' viu en spit hu' d'omom
qui totes semco pes e disolucioes e de
sordmacione q' fehia al cor / o fora lo
cor / dien lo fia d'omnall totes les sty
ma volent les aportaz en la cara del
ecclesiastic / lo jorn de sa mort. Qui
assi hun gran doctor q' ell es mara
uellat dels confessors qui aptals ab
solen sens compatent satisfaccio tor
nant lo fia altre vegade / e dient
psalms / o psalms o de iuniat / o faent
altre satisfaccio aconaxensa de prudet
confessor. Ambrosio en la letra que
trames al abat de Cluyach siou' asi
he entes q' ento monestri' l'eyes sens
correccio en gran d'opnacio de la tua aia
cluy' alguns fills de p'icio graduats
qui plus graus penen l'issencia afez
quants mals se volen / e atota trans
grecio de ton orde e segons q' d'ix
lo sant p'p' gregori' aptant com lom
rachs de deu majors graa e dons
aptant deu mes seruir deu els teq
graduats fan lo contrari car dels
graas prenē al dacia de fer contra
deu e contra ta religio so ques vole
ontant q' aquells son los majors ane
miche qui a deu e ala religio e ensen
ya ho ha hull' car nyll temps veuras
en ell negu' senyal de deuocio tots
zelen p'hauez solas e pla gola / e no
p' lo officia de deu / auoreyen lo cor
e al seney de deu / axi com lo d'omom
e venz ala seleya / ans de venz hi
an verguoya / e no venz m' seruir deu
dien ques p' rany atatiqz luy estamet
los vots e Crimioies de ton orde re
puten a horadura / e fan sen searn no
veuras en ells smo escandolls no apaz
en ells res q' debe sia m' amor ala reli
gio m' neguna virtut / en ells es mas
tot via e p'cat / en ells habunda
homes sens veritat sens verguonya
sens neguna bonesa / cap de ribalts
e de tota y baldaria / e de tot p'cat
Partall vol nre senyor lo quall
es ofes p' promoure tan de abomina
bles homens q' ells sien tos p'laguadors
ala mort / e fassen en valliz / e morz
en gran dolor ans de tos dies en gussa

277
q' lies p'om p'lo q' has ofes lo teu creador
tan tamblament. Donchs haves soloz
de so q' fet has contra deu en ayallaz los
anemichs en la sua casa e esmaney so que
poras p'tal q' deu not fora q't del seu tem
ple axi com feu aquells qui losen temple
li desomare. Pensa quant Zell hauna ell
de honraz lo temple e la casa de deu en les
coses sp'uals q' corporals d'iputades a son
seuey feu tan difficultat. Et tu en senya
axi m'atex quat no p'mes q' aquell qui
portaua ab si lo vaxell d'iputat a fuey
humana passas p'lo temple de deu. E p'
asso mogut sent Paul d'ix q' qui lo tem
ple de deu desonraya q' deu lo desoma
ra / axi com legitm. Prima co corin
tios sexto. Et auu en lo psalm posa
q' la lahor de deu feta en lo seu temple
p'tall com lo honraue que aq'ta al hom
qui la fahia diligentmet seria camy
de beure la carrera de deu. r r n r

Com feu molts miracles en lo temple
e los m'fants cridaue osanna filij dauis
p' p'lm. capitols

Estant lo mestre saluator
en lo temple a qui m'atex feu gras
miracles illuminat los sechs e
los contrets d'essant / e sanat altres
malalties e los m'fants continuauē lurs
ants magnificant lo saluator. alta ven
eles sues altes Obres de la qual cosa los
sacerdorts eles fariseos moguts de gran
en vege fore fort fallons e d'iguen en
al senyor beneyt det q' dien aquests
m'fants com pots tu sofferr q' aptalls
coses se d'iguen de tu entra presència
als quals dui sent luch q' respos lo salua
dor axi. Vosaltres no entenets si es
obra de deu asso q' los m'fants patits
d'iguen aptals coses p' si m'atex no m'
strohnts p' negu' altre. Dich vos q' si
aquests callen les pedres deuzie cridar
e confussio v'raqui tantes coses vehets
e tants senyals e marauelles a prouats
e donants testimonij a asso q' yoq' dich
e no volets creu. Salutz q' dui dauu p'pha

de mi en lo vñj. psalm plant axi adu-
tu senyor pla bocha dels infants e
vaquells qui encara sa alleraz avaras
lahoz e gloria / acabada al teu fill acon-
fusio dels seus anemich. Donchs at-
tenets aquests e crabets la dicitat dui
sent luch. a xviij. capitolls q los prim-
ceps dels sacerdots volien lo auuize
mas noy velne manera car tot hom
stana arapat / en la virtut / e excede
cia de les seues paules. **P**osa assi aqll
sant doctor. **Z**orocon q axi com
aquells infants als quals lo senyor
p la benignitat imposaua les mans
dins lurs aias santificats e finalmet
son estats axi tots aqlls infants qui
en aquell jorn appellat del Ram
donare testimonio de lantecor al
saluador cridant / e clamant ala sua
glia axi com demunt / es dit tots
son stats pell scificats efets sauls
pfeccall gracia e misericordia sua. u.

Com los gentils sa acostare a ell no
lent eq estech hora ven del seu pare
donat li testimonio e com sentorna en
betania amemaz. q. elij. ca. :-

Qu sent ioha. ca. xñ que
algus gentils vengueren ala
pascha en iherusalem p oraz / e pre-
garen alguns dels apostols q parlassen
abell. **E** dui assi Theophilus. Crallus.
basilius e origenes q parlare abell lo
vespre plo cam quant sen anane en
betania del qual parlar los gentils
fore fort / edificats e escalfats e in-
clinats a saguz lo smo lo senyor benox
nou pmes per squiaz escantoll dels
juhag. **E** mpo apres q lo saluator estech
resucitat / reheberen ab gran deuocio
los sants apostols el doctima de ihu
xpist / e fore faells xpians tots tps
haulet en memoria la sca instruccio
q lo saluator los haia lauores feta
als sants apostols spalment / apheip
e a andreu qui dels gentils li haia
parlat q volien ab ell plaz ab gran

velis dix sentencialmet les següents
tres ppoicions. **Q** La primera que la
conuercio dels gentils sa haia afez
apres la sua mort axi com lo gra del
formet qui es sembrat no aporta
fruyt fins q es sítat en la terra e
a qui mort. **Q** La segona q aquell q
si matey mortificaria p la sua amor
aquell sia honrat plo seu pare / e saluat
La terca q p aquesta saluacio q ell
voha dela gent / ab tanta affectio p
tall ell supplicaua lo seu pare q man-
festas ales gents p gussa q conague-
ssen com ell era vengut plur salua-
cio. **Q** La quarta ppoicio que assi pos
qui recompta la istoria del dit jorn del
Ram sies q la veu de deu lo pare estech
aqui hora publicamet quih dix q ell
haia manifestat / e honrat / e q en-
cara lo manifestaria mes q no haia
Casso estech fet en la sua preciosa
mort com lo manifesta p tanta
sempals qui foren fets en lo cell / e
en la terra axi com en lo sol / e en
la luna / e en la terra tremol / e en lo
trenchament del vell del temple
e an moltes altres coses. **E** apres lo
manifesta ess uez fill de deu / e herex-
tor nostre en la sua resurreccio e a-
scencio / e com tremeis lo sant spit
sobre los apostols en los grans mira-
des q feren plur prehicacio p tot
lo mo. **Q** La quinta ppoicio qui es
dela dita istoria sies que acostantse
la preciosa mort sua lauores lo prim-
cep del mo so es lo dormon serja
aterat / e li sia tolt lo poder que
haia de ratenz los sants q pares
en infern / e de temptar los homes
e de entrar / en corsos de molts.
Q La sisena ppoicio es q lo saluator
dix a aquell qui haqui eren lauores
q com ells no haguessen plen lum
de conaxensa / vello q ell los delna
Empo que apres q ell sia mort los
sia dat so es plo sant spit / e p la
prehicacio dels sants apostols. **C**asso
volch dir quant los dix q apres q ell
sia alt / e uat so es crucificat que

veu ans era tro e algus dels com hoire
dii q'ell era sant, e bo respome que
ans en guanaua la gent a qui aquel
dia h' cridare agras veg Rey de israel
e saluador. aquells mateys cridaue
lo diuendres saguet altamet q' fos
crucificat impossant li moltes in
fames publicamet / e falsa. e apres
moltes injures e vitames. **O** donchs
dii aquest fugensi. **D** fills dels homes
com haueu lo cor tan foyll tan en
guanat / e tan va q' amats vent
efum elo qui star no pot / e oblidats
emeypresats los bens etnals p' los
quals deug vos ha creats los quals
james no haurets sino leixats aquesta
folia e engua caq' sta tana falcia
e tanta vanitat lo qual vos fa q' e
ydolatrie e abominables a deu en quant
patany aytals vanitats sontots tps
voluntaris aoffendre nre senyor deug
Per appar q' amats mes que a deu
e p' consaguet que fassats deu viuet
tots tps entan letge / e tan orybla
ydolatria.

**Com lo dilims del Ram malay la
figuera. f. lvi. cap. i.**

Lo dilims qui era
lendemà del dia del Ram lo
saluador de man' vench al
temple de deu en iherusalem / e en lo camy
hac fam segons q' posa sent Matheu
xxi. ca. esent March. xi. ca. e viu a
pres lo camy huma figuera e acostas
a ella p' pendre del fruyt / enoy troba
sino solamet les fulles e malayla e
decontinat la figuera se secha. **D**ii
asi sent agosti que tot' allo era mystrial
e figurall car lo senyor benoyt no
hauya acostumat demayar mani
m lo tps aquell no era segons lo que
legim. Matheu. xi. p' trobar figues
en la figuera. Mas diu sent agosti
q' en esta figuera dona entene que
la sinagoga daquells tps m' negu,

delius p'nceps no haue en si negu
fruyt m' neguma bona obra sino solamet
fulles so as forana / appanca de paules
dela sancta e scriptura e algues foranes
cermonies dins ella tota era plena de
pccats. **E** la fam q' lo saluador haue
era gra desig que ell haue q' aquells
enos mateys qui som significats pla
rita figuera fessent fruyt de penitencia
e de altres virtutz p' que s' saluen.
Victor m' cometalo super matheu
dii q' la figuera fuyllada e sens fruyt
figura te daquells mesquys qui sola
ment volen ess' aparents de fora
als homes / enos cure que fassen
qualsque fruyts virtuals quils fassen
bons dins e plasens a deu / e per los
quals meresque hauez padis e fer
bona ff. aquests son semblants ayri
matey al sepulcra deurat de fora e
dins plen de pudor / e de podridura.
E diu aquy victor q' aquesta error
hauya haue m' en lo mon p' los gras
pccats q' si continua e van tots tps
de mall en p'yor q' los homes grans
pccadors sapintarse es affaytaren
en la cara e en la barba e en les detes
e en lo cors ayri com a foylls fimbres
hoc encara ensenyall de acabada
volentia safarjen lo har ayri forada
met q' ells mateys sens tota vergo
ya sa loharan / es magnificarse ayri
com siere horats **E** diu aquest doctor
q' quant' allo saza deq' tramatria
alafi tanta mortaldat / e tribulacio
en lo mo que fort pochagant come
oria. **E** recompta ell matey aquy q'
ell hac familiaz hu' gran prelat / en
ytalia qui era hom molt scient / e
era gran almoynier / e fort cast / e
honest / e gran oracione solamet
li conaxia aquest deffullment q'
fort li plahian leguats eq' souyn se
lohaua deses obres e prega molt
aquest doctor q' stigues abell per
algum tps eq' tots tps li digues
cauio a salut dela sua anima eq'
en res nol dubtas. **V**ictor mogut
de consciencia e haue pietat dela apa

rel dit prelat dix h a 21. **D**omine
pat yo conech en vos dos gras defful
liments qui tollen tots quats bens
fets edels quals dats fort mal exim
pli de vos mates. La primer que
amats molt es lohar e esler ben
lagotejat/ ep esta mana ensenyats
gran ergull eq volets esler presat
ede alle saguexsa lo contrari car
les gents qui behen aquesta folha
en uos molt uolen meyspresan heq
tenen phun gran horat. No res meys
q fets depnar les aias aaquells
mesquiss qui lagotage eq gite de
seny ptal ques milloren de vos e qui
de tras de vos se fan escarn. axi com
com foyll e digne de gran meyspreu
hoc encara passu prouocats a deu
ameyspresan tot quat be fets e
epccats greumet deuat/ e ala fi
p aquesta lahor queq prouocats ell
vos portara a confusions e ameyspreu
deles gents. **D**auets encara altre
deffallimet major qui quos mates
entot profit de q plats apportats
alguna paula enppia lahor de uos
mates delaqual cosa sots fort
meyspresat/ emurmurat p tot hom.
Pater dne casses fet de infant
m sentit e qui haura p tot lo semp
ela verguosa. **A**quest peccat hauets
ja aportat/ aquest tant mal estamet
plongua cultuma q vos noq cona
pets aquest deffallimet. axi com
ahom de tots punts ab segure en
amor de sapia lahor si uolets q
ab vos stigma de huy auant corre
gits aquests des vices tan leigs
e drets na glia a deu/ e salut ala vna
anima e bon exmphi atot lo mon.
Deu assi victor q lo dit prelat
axi com ahom qui deq hac tochar
al cor de continat leuas dela cadra
a qeollas entra pfora bassant los
peg al dit doctor dient h a 21. **L**ohat
sia lo meu creador/ ere de mptor
hu xpi qui tanta misericordia ma fet
q tant lum e gracia ma dada pla tua

93
L p p p p p
Sancta informacio crech vertaderamet
qui hies angelh seu q ell ma tramates hallet
pietat dta mya anima. **P**are beneyt
yo promet assi a deu en les tuas mans
q jo p totz tps mentze viu sia estudiant
com pore aqsts dos vias esquuar ab
ayuda dela sua gracia edeles tuas sces
oracions e de present gir de ma cassa tots
los lagotes e comes auozir tota tempo
ral lahor. **D**ull sup de qui auant lo meu
sempoz en humilitat/ e en meyspreu de
ma plona pla sua Reuerencia e honor
Deu assi victor q septosament la virtut
del sant spyt axi com muda/ aaquell hom
lo corretege acabadamet q comensa
atemz alta vida en la qual profitea
altament a gran glia de deu e a gra
exmphi de son poble fins ala mort.

Deus mes acten ala bona voluntat
que no fa. al don q donam q. xl vij. ca.

Sent march. ca. vi
dii que stant lo sempoz en lo temple
entema com les gents gitaue molts
timers en gazofilati del temple qui era
loch on les gents gitaue los dmes qui fuxe
arapar so qui fahia mestre ala zapiao
del temple. **E** com los sacerdots informa
ssen al poble que aquell haura major merit
en vers deu qui mes hi possaua lo salua
dor dix aqui lo contrari phicant que
major merit nesta endaz major do
absolutamet mas entense segons so
q ha aquell qui dona segons lo bon
voler/ ab q dona. **E** com aqui vngues
huna dona vidua pobla lansihi sola
ment dos dmes la uors dix lo saluador
dich uos q aqsta vidua hia posat mes
q tots hoc emes q salamo no feu quat
feu lo temple raho es car aquells altres
hiban posat dessu q hansihi supflunz mas
aquesta vidua hi ha posat tot so que
haura huy apassaz lo dia enoy haura
pus. **E**xponent aqst pas lactenci q diu

assi atena assi lo pobre car deu no
atten principalmet al do mas ala
bona voluntat. Donchs tu qui pobre
est si dones lo dimes ab millor volun
tat q lo rich lo merit es major. Et tu
qui almo has renuciat p amor de
deu si bon uoles has en deu eno pots
ne peats lo merit car p amor de deu
test en pobrit vet deu quat presa
la bona uoluntat fa la obra. essez
bona mitgenant la gracia de deu e
la obra no fa bona la voluntat. Casso
uolch dir moyses quat dix. Genesis
quinto. guarda me senyor abel e
pays ales sues obres. E uol dir q la
bonesa cordiall de abel deu excepta
les sues obres.

*Com en lo segle es venenidor nosi
faran nosres. q. xlvij. capitols.*

Donchs sent march
so es. xij. ca que bengueren
aell los Ceduceus qui son hua
secta qui neguna resurreccio creyeren
ayri maestre moyses nos mana q si
si algu mor sens fill q son fiare la
prena p multir p dar fill al mort ayri
q lo mort no sia obliat de tots pnts
Donchs es ayri entre nos q fore set
razes e cascun daquestes hac p multir
huna dona hu apres laltre enegit
non hac fill. etots set son morts moy
ella demate dequal de aquests set
la fembra. a questa sera multir car no
es major raho q sia mes de hu que
de laltre pus es estada multir de tots
set Respos lo saluador ayri uosaltres
uos errats car no sabets les scriptures
qui fan expresa mencio de la generall
resurreccio no sabets la virtut epoder
de deu qui uoll epot los homes ressu
citaz fetu la final resurreccio noy
haura de qui anit matrimois ni
marit ni mullez car tots fan ayri
com los angels de deu entesos tots
tps alohar estificar deu e co podets

Vosaltres negaz Resurreccio com deu hua
dit a moyses quat viu lo foch en la Roma
guera qui no cremava e es Exodi. iij.
yo son deu de abraa de ysaach e de iacob
donchs com aquells fossen ja morts e deu
no sia deu deus quies als lurs corsos
no fossen. Donchs sagueysa que fossen
lurs aias e p consaguet les aias no son
mortals ayri com uosaltres diets com
aquells sia promesa benuyrada en lo cel
sagueyse q lurs aias tornara alurs corsos
e que vertadermet ressuatara. Nota
assi q pus spressas auctoritats conten lo
nouell testament q proue resurreccio
q no es aquella q lo saluador aporta
ayri com appar. edui. *Multi qui dormunt
in puluere terre. inuigilabunt. Et qechu
ex. vij. De ossis aridis suscitabis. E impo
lo saluador no les aporta contra ells pso
car aquells no reherbe los libes pferals
e reherbe lo libre de moyses en lo quall
es la dita auctoritat del saluador segos
iosueph. x. libro anaguitatis. E lo
mestre de les istorjes. Com amar deu
es sobre tot altre sacrifici.*

*Com hamar deu es sobre tot altre
sacrifici. q. xlvij. capitols.*

Donchs sent march. ca. xij.
que la uozes se a costa lo senyor
beneyt hu dels doctores de la lig
e de manant qual era lo manamet de la
ley. E lo saluador li respos que qui ma
na q deu sia sobranamet amat ea
apres lo prohibime dix lo dit doctor cert
maestre yo crech q tu diu gran ueritat
e crech q exercitarse en les obres de car
tat sia millor q no fer sacrificis.
Note assi los doctores q aqst doctor
qui ayri enterrogaua lo saluador era
hom teniet vell e qui haura gran de
uocio en lo saluador. Per tal diu sent
march q li dix lo senyor beneyt q ell no
era liny del regne de deu so es de la
vera crehensa. E dien assi los doctores q
los fariseos e sacerdots del temple do

comettraue que mes volha emes plahia
adeu q la gent offaris adieu oblacions
q no exercitarse en obres decaritat e
de pietat al prohibisme lo qual opms
de pietat lo dit doctor / chac gran
impugna. lo dit doctor / chac gran
placit quat lo senyor declara edeter
mana la questio pla sua part p q dien
asi als q despuy lo dit doctor la
luya dels fariseg e sagui ihu xpi

*Com lo senyor lo demana ja est de qui
sera fill. ca los Respos. q. l. capitols:-*

Llavors los fariseg lo
circuhren p veure sil poyen
pendre / en paula elo saluador
dix los ayi diguats me est de qui fa
fill m don deuallara. Cella respongure
li q de dauju dix lo saluador donchs
com appella dauju senyor en lo psalm
dient. *Dixit dñs dño meo sede a
dextis meis. r. q.* Si donchs dauju
lappella senyor com sera son fill car
negu no appella senyor a son fill e
negun no podia respondre aisso. Ex
tall de qui auat nol uolguere de res
demana p q aluespre car nol sabie
respondre car aluespre tornassen en
betania ayi com lo dia pus prop
precedent no troba qui li donas re
faccio en en iherusalem.

*Com xpo la pabola de aquell qui
hac dos fills ell mal responet obay
el be responet nouoleh obayr
q. l. capitols*

Donchs acostant la
pacio del Reueret hie redemp
tor volent lo senyor benox fez
lo qui en ell era p reduhir los fariseg
ala via de veritat / e zelant p luy
saluacio ayi com abon dier pastor
torna lo dimarts mati en lo temple
vedeu aprehicar al poble e amfor
mar los seg pseguidors e reduhir

los ala bona part ayi com dit es primera
ment ell los declara com la gran malicia
luy passaua la turpitud dels publicans e de les
auols fombres. Segon amet los declara la
pena temporal que ls spaua e apres la etnal
p en senyar los lo pyme pnt dui sent
Matheu. ca. xxi. El los xpo les seguetes
pabolas. *¶* Capymca stex a questa hu
hom haui dos fills q dix ala hu q anas
atraballar ala vinya e dix q no ho uoha
fer. Apres pene die com ayi haui mal
respost al pare e ana ala vinya etraballa
aquy elo dit hom anassen al altre fill
e dix li so q haui dit al pyme e respos
q tentost hi ma mas noy ana deman
vos dix lo saluador qual de quefts dos
feu la voluntat del pare. Respongure
q lo pyme. *¶* Llavors dix lo saluador
segons q asi posa la glosa de Digenes
declarat los so q haui dit en la dita
pabola so es q lo poble gentill primera
met rabella adieu donat se adolatria
Empo llavors p la prehicacio dels appls
torna a obayr adieu mas ell qui prime
ramet se offarir a fer la voluntat de
deu ayi com legit. *Exodi. xvij.*
Empo nola haui fet a m la falhan
ans tot lo contrari haue fat vedmat
aydols e auols los sants profetes quils
eren tremasos p nre senyor deu e
tots los hauien morts es vengut ioha
baptista sant e acabat en la vida de
deu enol uolguet auer hor ne haueis
uolguet fer nequna penitencia de
vres pctars. Com empo los publicans
e les vils fombres lagen erigit e
hauen fet a la penitencia q ell los prehi
caua p q sera ayi q los publicans e auols
fombres entraran en lo Regna de deu
e uosaltres na sareis gitats p la vna
gran malicia e mardulitat.

*Com p semblansa de vinya los ensenya
los en senya quanta era luy desconaxela
e de q que fara vells. q. l. capitols*

Antolt apres los pposa
la saguet pabola ayi com haue
mathei. vii. en senyat los la gra
resonancia q haue en ves deu q tant
debe los haue fet e aells nols mebraua
Dix los donchs ayi hu gran pare de
molts compaynes planta huna vinya
etancha la engir ab paret / e feu aquy
hun bell truyll e edificca bella torra
e comanala al guns lauradors quen
haguessen bona cura e quat vendh
lo teps de veremes tremest los fruytors
prebre los fruyts e los lauradors ma
tatali tots aquells quey hauea trame
los e apres tremes m altres e feren
semblant apres trames hi son fill
pensant q aquell no guostasen tochar
e als lauradors veherent lo fill acorda
re quell matassen dient q hauien
la sua heretat e de fet lo mataren
Com donchs vendra lo senyo de la
vinya q faran los lauradors aquells
responguere h algus qui hauean bona
mitencia en ves lo saluador e direre
q era digna cosa q los fruytors qui
tan grans mals h hauean fets que lo
auies eluzas la vinya altres qui h
zatesen fruyt en son teps e volent
lo saluador confermar la resposta
q haue dada dix los la pphcia que
hauea feta dauy sobre la pomcio
de ls iuhes qui hauea morts los sants
pphes que desq los hauea temesos e
apres aell matex. E ayi matex ysayas
a. xv. q dehia en sma apant
q la pedra q aquells qui edificauere
lo temple de Salamo hauea meyspre
sada moltes vegades stech finalmet
posada alcanto a justant dues perets
la qual cosa hauea feta me senyor p
gran misterij. Car la pedra aquella
significa ihu xpi re prouat moltes
vegades p los iuhes lo qual lo seu pare
posa alcanto so es en lo temple de la
scrlax de gracia a justant dues pa
rets so es dos pobles iuhes e gentill
del qual ell es fet cap p q ouema q
lo regna de deu fos tollt als fariseg e
aquells altres qui hauea p saguet / e fos
dat / aquells qui faria las obres e que

ayt qui peccara contra aqsta pedra sia
trenchat so es qutgat e ess greuement
pomt Mas aquell qui no creua en ell la
sua sentecia lo smemora ell trencha
menut q h vendra demut ayi com a
pedra qui cau valt sobre algu el mata
sens remey. E com los fariseg conaguessen
q pells hauea dita aqsta pabola volguere
la pendra p matar lo enogostare tenet
lo poble qui hauea en sobrana feuerca
Dix assy orygenes q daramet conaguer
los iuhes que lo saluador per la vinya
entema la sinagoga de ls iuhes qui
hauea morts los sants patrizhas e pphes
q desq los hauea tremesos p luyar de ydola
tria e daltres mals e entenere q lo fill
del senyor de la vinya hauea tremes
apres entre si matex e q los manasses
q hauea fetes contra los mals lauradors
que ells los enroessaua totes e ay
era de fet m m m m

Com los dix q paguassen lo trahut / a
cesar fahent se en senyar lo dmez de q
hufant. q. luy. capitolls m m

Los fariseg els pnceps
de la sinagoga continuament
tense consell com h porse donar
la mort e pensare que li prouidren lobras
muyall contra ell e tramatece h lurs
decebles ab los de casa de herodes en
semps e pposare h ayi maestre de virtut
nos sabem q tu est maestre e la carrera
de deu enseymes en virtut / eno palpes
m tems anegim pregante donchs
que digues sens es legit de donar
trahut a l'empator de Roma o no
als quals respos al saluador / dix
ppocrits e p quem temptats en senyats
me lo dmez del trahut Com loh ha
guessen en senyat / enterruga los
de qui era la ymage figurada en lo
dmez o le scriptura q tema engir e
responguere h q de cesar empator
donchs dix lo saluador retets a cesar
so qui es de celsa e deu so qui es de
deu e estaguer molt mazaue llats

com no prudent met los respoms q
james contra ell no podia hauez negua
paula d'ofna de reprehensio. **¶** In assi
theofilo q en la dita resposta que lo
saluador nos dona significa q dues
potestes sejen en la sgleya xpiana
des ecclesiastica e secular acastima
tales quals son tengurs de dar lo quals
ptany p conseruacio de pau. e de iusticia
en xpianissima.

**Com als considerans lo edifici del
temple denuncia lo seu decahiment
l. iij. capitols**

A constantse donchs
la passio del saluador ell informa
los deexbles dels grans mals que
venen venen ala ciutat de iherusalem.
En apres informa los del tps apres este
uador en qual som ara represent
e corera fins al iulij final e general
capres vell seu final aueniment al dit
iulij genall. **¶** In donchs sent matheu
ca. xxiij. que com los deexbles h en
sempassen los bels edificis del temple
lostant los fort ell los respoms que
haguessen de cert q tots aquels edi
ficis sejan gitats tots entera noy
comedia pedra sobre pedra e asso
estech complit p. **¶** In dies despesia
apres. xliij. anys q ihu xpist mori
Casso volch de q que fos fet en veniala
dela mort del seu fill lauores los
deexbles pregare lo sacretamet q los
dignes quat sa faja lo q hauya dit
e quels donas senpals dela ffi vell
mon e del seu final auenimet als quals
ell respoms dient los summariamet los
seguints ppoicions. **¶** La primera
q actanessen q negu nois en guanas
mas q possassen fermamet en lur cor
lo q ell los diria car apres molts falsos
profetes quals diria que ells sum xpi
e en guanarse amolts. **¶** La segona
q nos torbassen de res q vehessen m
houssen apres la mort car ells p hoy seu

seria psaguts emals tractats emanats e
luzats a mort / e passarse grans tribulacions
¶ La tercia q en lo temps seguet sien grans
mals e grans guerres eleuarse regna contra
regna e gent contra gent / e sejan pesti
lencies mortaldats efams eterre t' emoll
en lo mo e aquestes coses sejan senpals de les
dolers e grans mals finals qui acostara.
¶ La quarta q sien grans hoys e rancor
entre les gentis entant q hui trahira laltre
e molts falsos pphes saluarian p q molts
sa escandalitzarse ptint se dela veritat
e dechmaria en gran aror. **¶** La quinta q
cregera molt en lo mo gran peccat e gra
miquitat / es restreuarie caritat e amor
en la fra. **¶** La sisena q lauors solament
sa saluaria aquell qui pseuarie en la doctina
sua fins ala ffi dels dies. **¶** La setena q
la prehnacio dela ffi xpiana sa prehnara
p tot lo mon dient asi los doctores q asso
stech fet en tps de les appls dels quals
ppha dauo. psalmo. xviij. In omes terras
exiuit long eoz. Casso mateo recompta
sent iuch. Actiu primo. Eritis michi testis
usque ad vltimu terre. **¶** Segonamet sera
fet altre vegada ans dela ffi del mo xpi
com lo saluador diu aqui mateo so es
matheu. xxiij.

**Denuncia los grans mals e deuenyors
ans dela ffi. q. lv. capitols**

Apres los **¶** In les seguints
ppoicions. La primera es que la
destruccio dela ciutat de iherusalem sa
faja apres q laydola cosa abomynable saja
posada en loch sant so es en lo temple de
deu la hon sola itaz la archa del testamet
apri com hauya ppheta damell. ca. d. iij.
Casso feu elij adriang romang qui hi
posa la sua estatua lauores estech gran
psecucio dels iuhes. La segona es qans
que lo mo fenelcha vendra contra la ffi
xpiana psecucio e tribulacio lamajor que
james fo entant q silo tps aquell no fos
abrenat nos saluaria negu. En aquell tps

enyo deu lo abraçara p amor dels elects
Laterra lauores se leuara molts falsos
pphes qui ab falsos miracles fents part
dels diuins en guanarse les gentes diet
los veg assí xpist promes en la ley/ casto
dian demostrant antiquist. **L**a quarta
q nois vulla negu creura car lo saluador
quat vendra ala fi del md no appara
p los racons mas poblacament e ab gmn
virtut/ e poder ayicom ve lo lamp.
La cinquena q la honse mostrara lo
seu cors precios al iubi aqui appars ab
les agutts celestials so es los sancts
reparis. **L**a sisena en aquesta posen
lo doctors q apres que aqll maluat/ an
guanador anti xpist fa mort/ sent
myquell laura mys pit/ ab vez gua
de lamp fa dat temps de xl. iorns
al poble qui haura cregut/ anti xpist
atornarse adu e penedir/ se de lurs
pccats. **L**a setena posalo saluador
Mathew. xxiij. Es que apres la dita
tribulacio lo sol e la luna se estarna
e parra p grans inflamacions quis
faran en la terra qui parra q les estells
cagen del cell/ ells angells e virtuts
angelicals fara obres de gran terror
ales gentes. **L**a viij. qui es aqui
mateu es q la creu de ihu xpist/ a
appara/ alt/ en la nyre sobre lo loch
on se fara lo iubi. E dien assí los doc
tors que appara tota luminosa e clara.
E apres vintra lo fill deu ables mns
del cell absobrana potestat ensenyant
atots la sua alta majestat emanara
als als angels q appellen tots los morts
q vnguen al iubi e aqui ell iutgara
los bons e lo mals no cal res dubtar
dello qui dit es car les paules de deu
no poden mentir. **L**a nouena lo dia
ne la hora quant sa fara nou sab ne
gun sino solament lo pare m p assí
non deu raure lo fill m lo sant spit
com da quelles scs e diuinals psones
sia huma essencia e huma voluntat
segons q posa lo mestre de les sines en
lo primer libre. **L**a desena es q la
mria humana es e ha tanta q pres
qui sia stat nels sia dit no fara negua
proudecia p estapar/ al iubi de deu.

ans ayicom/ entps de Noe pres quels fog
prehicat nos grande adu ans edificauit
cases e fahen conuys escolassos fins al pit
q vench septosamet lo diluy ayim/ ferman
ans del iubi general. **L**a xi. es que
vmet lo saluador al iubi/ alguns ne leuara
en gha e altres ne leuara ad e p nacio e
allo enrouzses estaments. **L**a xij. q
ell consell q casu se appella a aquest
al nuloz que puscha p tal q no sia dels
dempnats

**En senya los com se guardarse dels
vits mals. q. lvi. capitols**

Qotesles dices coses
promeses per guardar se dels
mals foerintors dona les tres
grans doctines. **L**a primera que
guardassen q de lurs bones obres noy
entenessen vana gha si volen al capir
al gran iubi de deu car les smch ver
ges ordres qui deluz vnguntat
when esse lo hades ne les volch deus
rehebre en lo cell. **L**a segona doctina
siestech q dels dons q de deu hauiem
rehebuts q continuamet ne guayassen
obrant ne obres placentes adu car
tess seza agudamet damanats
en lo iubi final ayicom aquells qui
reheben de lur senyor los besims
ayicom se recompta. Mathew. xxv.
E rademut es largamet. **L**a terta
q tots tps entenessen/ en fer obres
de misericordia/ aquells qui mestre ho
han car deu les reheb en la ppa p
sona ayicom ja haui dit pus lurch
esent Mathew ho recompta. car. xv.

**Com se tracta la sua preciosa mort
lo seguent dimecres. q. lvij. capitols**

Lo dimecres sant
lo senyor no ana en iherlem
ans romas en betania en casa
de martha e de magdalena donant
loch ala tracio q aquell maluat iudes

1777
miera aquell sobre esta materia los doc-
tores nota los següents punts. **Lo**
primer hies q com del dia del Ram
en si los principals dela sinagoga e als
fariseos qui tots los dies passats so es
summege d'illius edimartz hoissen
on hebehesen les altes obres e prehi-
cions del saluador / e pensant com
los puria prehiant / els confonia
obstant p raho de lo que gran part
de joen / estauit en casa de cayfas te-
nent consell com maquet porren fer
la exaccio dela mort del saluador
la qual ja haue diffinita p tres solle-
nes consells e treballauit ques fahes
een breu. **Lo** segon punt que ells
deliberare que nol anciessen endia
de festa p tall q lo poble nos abolutas
contra ells que nols los tollguessen
emataessen aells. **Lo** tercer punt / es
q la santa trinitat / eternalmet hauiat
diffinit lo contrari so es q ell moris
endia de festa. E aso p tal co lanyell
pascal qui era figura del saluador
la coha es menaua en la festa aqlla
p tal donchs q la obra dela sua preciosa
mort / respongues ala figura e ahu
mately tpmes estech hordonat que
ell moris. **Lo** segone raho si estech
ca p aso dona anos entendre q
p la sua santa mort los clets passats
de sta vida festiuaria en paradis. La
terza estech p tal q la sua preciosa
mort fos pus vergonyosa. Car entps
daquella festa sa iustare en iherlem
in numerable poble q lauores beuria
la sua confusible mort. **Lo** quart
punt q la gran auinetesa q ells ve-
here que haue demataz lo per la
informacio quels feu ayudes sobre
aso los feu mudar lo consell so es q
matassen endia de festa. **Lo** quint
punt hies q judes sabent que ells
stauit doptosos com lo matarien
sen ana aells e possades moltes e
grans infames contra lo saluador
ala fi ell los dix ay yose totes ses
maneres de diure e sin volets
creure / eben paguar yol uos posare
en les vres mans dela qual cosa /

ells hagueguere sobiran goig / e h'ouguere
q ells lo creure en son consell / e h'ouien
so q demanas e ell demana los. **Lo** segon
vngent / e ells hagueguere h'ouats volenterosa-
ment. Adill. e ayill ale hagues demanats
Empo q ell hagues atrahir lo senyor p
per d'oues solamet. **Lo** estech unsterq
amaguar / ay com de uall d'ouem / e era
ja proffetat per jeremies ppha segons que
lo sant euangelista sent matheu possa
ca. **Lo** segon punt q aqum estech
lauores condos q lo dixog primer v'net
q ells hagueguessen moltes compaynes / e
tarta hora dela nit quat tot lo poble
dormia ell los manaria al lort de set
zemany fora de iherlem apres del torret
de sedion hon lo saluador hauiat acustiat
de anar / aorar / e de dormir demts quat
vema en iherlem / e que ells entenessen
be que aquell q ell besaria q aquell pre-
guessen e quell amanassen cautelosa-
ment q nols escapas e ayi lo fet estech
tractat e condos. **Lo** seten punt hies
q la santa seleya ha hagut lo dia del emecis
en gran Reuerencia en quat / en aquell
dia la sobres muda car del saluador es
estada venuda p la nostra redemptio hey
ha iusticiat de fer de ium d'oues veges
des lany / e algunes nacions son qui aquell
dia per res al dia aquell no menarjen
car / o de iunen / os abstenen de obres
carnals p la qual cosa ha aconseguydes
e aconseguydes son grans beneficis de
nre senyor deu. En special d'ouem que
han sperencia que aquells qui fan
la dita / abstinencia son marauelosament
presuats de mala mort. **Lo** v'nt punt
hies q no constrestant que lur pascha
comensa la feria quinta saguent / e
duras p. v. dies següents arreu
segons p lo manament de deu dat.
Lo segon punt Empo p salut dela cosa po-
blia ells podien / empraz tots los dies
de les festes. ara era ayi que ells delnen-
o entene que si ihu exist no presue mort
q ell sa leuaria / e p la qual cosa totalur
cosa poblia / aia a per dia p raho de
aso ells crehan fermamet que ells podie
empraz totes les festes legeramet p
auiure lo. **Lo** v'nt punt es que los

maluats de princeps dela sinagoga ab los
farisees ordonare ab lurs parents e a
michs q trassen aquells que poguessen
aluy affectio contra ihu xrist allegat
los lo gran pill. quils amara en la vida
de ihu xrist diffamant lo com era blas
femador de deu es fahia deu es volu
leuar rey. No res meus q hui seu de xebie
magut de consciencia era vengut / a
ells consellant p salut dela cosa pophica.
quell matassen. spatxadamet / ans q lo
pill. elo mall. cresgues mes eq ell. los
hi ajudaria fins ala mort. Sobre a
questa materia scriure amolts fora.
la Ciutat quils ptanma. efahia in
formaz aquells qui veme ala pascha.
que tinguessen. q ell moys plo pill.
e causes demut alleguades capui.
fezen defet segons q ensampare quat
lo quentores sa abolature contra ell.
tota furiosament / e contra tota raho
a. 2. punt posa alang en lo co
templatorq dient axi q los ecclesiastichs
sa guarden com ad mpmstren. lo patri
mony de ihu xrist. Car com ihu xrist
fos venut p iudes apostoll p. 2. 2. 2.
dmes figura estech q aqll ecclesiastich
q ihu xrist trahex venent lo per tres
deenaris q significa complimet / en
amor. de mundenals honozs e de pec
cumes e de delits carnals de aquesta
mala pccma los sea comprat lo camp
de ahell. de mach so es infern qui es
sepulcra de pagrims so es de aquells q
james no vntoran. alterma final mre
lo quall / es lo Regne de deu. ans seran
penyats alt / en la forcha de peccat quies la
present vanitat quils fa esclatar pel
mgs de lurs entrameses leixant so que
han sobranament / amat ab molta dolor
e afany de cor. ajustant aquells quils
son estrany e impertinets mls an
amor in encors menaga / ans amen.
mes liz mort q lur vida. in james no
han memoria dels . . .

*Que feu lo senyor lo dillou ans de
vespres. G. lviij. capitoll de car . . .*

Lo dillou lo senyor
nos mox debetama fins ahoza.
de vespres casti los grans conton.
platio specialment / a quella sca efamosa
Angela dela qual ja haue plat de sus al
comensament del primer libre pensar
podem q so que de ma ne posaua en ests
del fet de nostre saluador q p reuelacio
alta ho hama posa tonchs aquesta santa
vona en esta materia los punts següets
los quals no he postats assi largament
axi com ella o diu mas en posat / en
suma per acursar ho. **Lo primer** hies
q lo dillou dela cena so es la quinta
feira dela setmana santa. martha.
maria. maria. magdalena. sabent q
los princeps dela sinagoga haue de
terminat de auicure lo saluador
diguere ho amadona santa maria
epreguare la q en temps lo soplicassen
q ell no anas fer la pascha en sylem.
mas q la fes aqui matheo / en betama.
abells casti ptant quat los iudeg
hauen de liberat de fer lo auicure pre
stament. **Lo segon punt** / es q la
etiosalos atorga quell ne soplicassen.
ab ella feu defet no contrestat que ella
sabia be passats hauija . . . anys.
com coneya que lo saluador moys
p saluar la humanal natura. **Lo**
terc punt q aso noli poch possar la
gloriosa. car no loy porja so ferre lo
cor mas possalis la magdalena fort
saurament / e ab gran efficacia de
part de totes tres. **Lo quart punt**
es q lauores lo saluador los respos q
asso que elles lo soplicauet ell no porja
fer p res car ell coneya saber totes
cofes caobahr / al seu pare qui volia
q ell lerdema prengues mort de
sonrada p saluar la natura humanal
e q sobre asso no hauija negun remey
Lo quint punt / es q elles totes
tres qui asso hagueret hor p sobres
de dolor capguere als peg plenes
de sobrana amargor plorant / eno
sabent q li diguessen. E vabent que
era ora de orar les dites dues ge
manes apallare lo dillou elo salua
dor romas tot sol ab la sua mare benta.

canonellant laques consolats ab si
mateixa e als altres Car p raho dela
sua vegeguloyosa mort la temptacio
dela fe seria fort gran entots los
faells qui aqui serian eh la sca fe
metat dela fe tota Romeoria en
ella p q conueia que ella confortas
atots ne mostras accessiuamet tot
bata ans absuyes maneres los
conformas quat en ella era ferma
spania dela resurreccio fahedora
prestamiet lo terz die rayu feu
desfet la gholia. **¶** Losisen punt
es q anare admar tots en temps
O deu quin dmar estech aquest
tan ploros etan amargos atots
sino q lo saluador los consolaua
allegant los com deuse pacient
ment portaz tot desplaer ayri com
deq ho manaua Delhells encara
com lo seu pare volia aquella sua
mort al qual no era digna cosa
de contrestar ans se deuse con
fermar ala sua santa voluntat
Dei mateix los consolaua quat el
los affermaue p tot cert q ell resu
citara lo terz jorn / esia ab ells de
qui auant ab gran gong / alegria

**Com lo pregaue los ses amichs
que nos leixa auclure pres ?
¶ Romf. capitols**

Quant vendy ahora de
vespres lo saluador semoch
panaz sen en iherlem / e feu
gracias alatzes / e ales sues germanes
ab dues dels grans serueys e plaes
q li haue fetz en lur casa ells prega
que p donassen a sos depebles sils
cen stats anuyosos m enzes despla
sents eles dites psones quat vehere
q ja prena comat lur specialment
Magdalena e martha e latzes qui
sabia lo misterij dela sua mort / enos
podia emperzar pells callamas les
dites germanes sues ayri com ap
sones desempades ab Marcella siueta

desanta martha e ab daltres santes psones
qui aqui cen ayri com a psones fora de
tot seny / e entemmet crydare e plorare
tan fort met q losenyoz beneyt mogut
de gran compacio plora ab ells aqui
Com aquesta santa Angella q ayenda
rense als segpens drenti O senyoz / e
tan gran saulesa com la via com no
pren manera de rembre lo mo p altre
via. O senyoz e quat vitupri seria del
vie pare q vos muprats atan letge mort
O senyoz / e com / o pota alld sofzer los
sants angels q deitat ells lur deu / e
senyoz. sia tant vitupat. O senyoz / e
hahats compacio dela via santa mare
qui de continet morra com hora de
la via mort O senyoz / e com / ho poran
sofzer los sants angels O senyoz / e
almays prengues pietat de nos qui
tan carament vos hauem / amat q
no haam de vos tan letge cosa com
sera la via mort O senyoz / e com
podets leixar caue lo poble de isrl
a nos tan car / e al qual arcepar son
trames pynapalmiet / entan gran de
sastre com es q ells maten abos qui
sots senyoz / e deu lur O senyoz portem
nos entre tots aquesta mort qui los
pccats haue fetz e com los portazets
vos q hanc no pccas ne parlets mal
fer E losenyoz tot ploros mogut
de gran compacio consolaua los fort
dolcament / allegant los que tantost
resuscitara e seria ab ells

**Com lo saguere de betania fms en
iherlem. ¶ ho. capitols**

Ecom voldy epri dela casa
lur ells comana / a deu quida alt
Magdalena dient no placia
a deu senyoz q nos james nos sapem
de vos fins q alamort volem anar
ab vos O senyoz e mon fiuce haueis
resuscitat / e ma soz haueis guorida
de fluy desanct mortal e m illumina da
e gitada de molts pccats e tota nra
casa haueis santificada e ad vos.

lexarem no placia aden null tps vos
lexere en mort m en vida Per raho
de ass lo benigno senyor p mes tots
aquells qui aquy eren anaz ab ell fins
q foren prop de iherlem Canant p lo
canu continuamet los consolau ab
tanta dolzor q tots los arapaua en
espi / en so quels deia dela sua
ressurreccio tentost / esbenemora e
del gran profit qui sen seguira aells
e tot lo mon pla sua preciosa mort
Quant vench q fon prop la ciutat
es deguee s'apar lo senyor anant
al senada ela sua mare ab los altres
en vers casa delatzer / e ell los dona
comat Lauors aquelles santes dones
ells altres qui eren aquy ab la sua sca
mare cridaren e plorare tan fort
q paria q de tots putes uolguessen
morir dient li. O senyor etan amara
cosa es aquesta sapacio O senyor / e q
farem nos sens vos qui sots lum nra
vida e tota nra spansa. O senyor / e
nos de qui auant q fare he hon
horem ne aquy recorrem O senyor
etan dolorosa festa sera aquesta
p anos O senyor / etan terrible dia
pam dema p vos e p nosaltres. La
uores lo dols e amable senyor dig
los no ploreta ayicaz pcert dic mege
yosera resucitat / e engira ab vos
salties estats forts en la fe e anata
vossen en la ciutat / en casa delatzer
caqui acompanats la nra mare / e
los sants apostols qui tot / aslo behen
plorare forment / etant q lo cor
los cuydaua trenchar / en ayis pti
lo senyor dela sua mare e de les altres
santes dones qui ab ella eren / cana
ssen all mit despon / al cenacle afez
la cena ab sos deixebles Qui assi la
sua contemplatiua q la gliosa de
continent q estech / en casa delatzer
sapas de totes les altres dones e en
trassen dins la cambra / ques haui
acostumada de temp quant venia
en iherlem / e no uolch que lamt / aglla
negun entras aella m homes res
mas feta la paschal sollempnitat
tancha la porta dela cambra caqui

stant sola e apenolla da tenit les mans
elos hulls en vers lo cell leuada sopta
sament / en spit / ella viu altament
tot lo proces dela preciosa mort de ihu
xpist comensant / ala cena e apres
arreu p tots los actes q feu e q h foren
fets fins ala santa resurreccio caqui
com esaren en ella les sobriames dolors
que h profeta simeon. Luc. 22.
Que ayicom / acoltell h deuenir trau
lla la sua sca anima les quals h ha
des exceptades en merit de xal
martir segons q posa fulgencia en
la expositio de sent iohan

Com celebra la pascha m quant

G. l. i. capitoll

Assen ali q ayi com en
sent matheu ap. vi. lo digon
demati demut dit quis apella
Prima die azimoz so es la vigilia
de pascha en lo quall dia lampell paschal
la manua al vespre daquell matey
dia aquest era lo .xiiii. dia del pme
mes. E de qui auant / eren tenguts
demeraz continuamet pa azim fins
al vespre del vnte e primer dia daqt
mes matey segons que legim / exod
xii. Nota donehs be aquest pas car
los grechs han assi fort letza ent
errant / e p moltes manes. Primer
ment car han posat q ihu xpist feu
aquesta cena de q parla assi lo .xiiii.
jorn del primer mes ayiq dien que
antiopa lo meze del anyell paschal
p hum dia. Car ell ven q l'endem
deua est pres quat lampell la dema
auncure segons l'alig / e proueu ass
lo dit de sent matheu ca. p. vi.
Qui diu q los iuhes manat ihu xpist
apilat no entraren encort ptall q
fossen m mades e q paxo no menassen
la pascha. E p aslo segonament
conclouen que en aquell dia matey lo
saluador mori en lo qual menauen
lampell paschal so es en lo .xiiii. dia del
primer mes. Tercament e per

consaguet dien q com vench q ell fes la
sua cena ab los apostols lo xij. jorn del
primer mes. Quartamet edesso ells
crachen q lo saluador consagra lo seu pre
cios cors en pa leua caz los iuhes no me
iaue lo pa als ans del vespre del xij.
dia qui daquests lurs dies passats de
mit ells condoen. Quintamet que
sent matheu esent march esent Luch
no dien varitat quat possen q ihu xpist
cena ab los apostols lo primer dia de
azimozuz so es lo primer jorn lo quall
memaren lo pa azima emegaren lanyell
paschal. Es senamet dien q sent
joha qui estiuu detras ells entemps
los corregi dient iohan. xij. Ante diez
festum pasche. xij. Capres diu los leua
los peus e q aquella mateya mt estrech
pres etrahit.

Contra los grechs qui posen lo contrari
F. hon. capitols

Impero la sca sgleya Romana
improha la dita sententia axi com
afalsa e ironea e heretica. Exprime
rament en senya lur gran error pechm
de falsos heticals fonamets. Lo primer
dels quals es q aquells tres esants euange
listes hagen errat edoit fals en lur santa
euangelis com ho agen plo sant spit. E
la santa sgleya p diuerses consilis gene
zals hagen sollempnemet ab los grechs
mateys rehebut los dits euangelis
axi com doctna santa e autenticha e
aells esprada p nre senyor deq Nores
meys com diu sent agosti in Epta.
Si la santa escriptura en alguna
sua part conte falcia sagueyse que
res qui en ella sia no hage ninguna fer
metat. E p consequent si los dits tres
euangelistes han errat axi poch errar
sent joha lo quart e p consaguet axi
poden dubtar en ell com en los altres
per aquesta mateya via appaz los altres
dits e fonamets ess falsos e plens de
erraz. Caz quant dien segonament
q lo saluador consagra en pa fermetat

97
Lxxxvii
alfo contra Casostom doctor grech qui
posa sobre sent matheu en aquesta ma
teya expressamet lo contrari ne altre
dit lur aximatez proua lur entenimet
quant dien q sent joha. xij. ca posa
q los iuhes manat ihu xpist apilat no
entrare dms la cort ptal q entrat en
casa del gentil no fossen empetyats de
mejar la pascha raho es caz aquest no
pascha se pren en la sca scriptura en
moltes maneres e aqui nosi pren pascha
p lanyell paschall q ja hausa memar la
mt passada mas prense plo pa azima
q hausa amezaz los set dies herreu lo
quall pa no podia mejar hom pmuta
ne altre lur fonamet ual res quant
dien q sent joha diu. ca xij. Ante diez
festum pasche. E enten o adu. del. xij.
dia lunaz en lo vespre del qual sa mege
lanyell paschall. E la uores comensaua
la sollempnitat paschall quis celebraua
tentost apres so es lo. x. dia lunaz
E segons aquesta manera en cara los
spians be ordonats comensan lurs sol
lempnitats al vespre del dia precedent
e assi dien alguns doctors a confirmacio
deso qui dit es que lo saluador lo dils
precedent dix als dexebles so que sent
Matheu posa al comensament del capitol
de x. d. Sitis quia post biduuz pascha
fiet so es apres del dimecres ep consa
guent. Nota asi q iastia q los iuhes ge
nerallinet seruauen antigament los
lunars dies en lur pascha. E com pla
varitat gran del cors de la luna aue
gades lo primer dia paschal lunaz
caygues en qual que dia de la setmana.
E impo lany. que ihu xpist mori caygue
en diuedies comensant al vespre del
digous axi com dit es. E axi diu
Theoffila exponet sent matheu so es
q per gran mysteri uolch lo saluador
mori en diuedies qui era dia entre
los iuhes de gran sollempnitat caz
era primer en la orde dels set dies
paschals es ver q despuys han ordenat
entre si mateys q pascha lur no puya
cauze en diuedies ells saben p queu
han fet caz anos nos fa cura.

Al mit lo

Ampell leuas lo senyor dela taula
eposa lo mantell ab q̄ estaua
abugat e ell personalmet posa aygua
calda en huma concha esenyit ab hu
lanfol uolch leuar los peg als apostols
E com digues a Simo. pe ell h̄ contre
sta poderolamet dient h̄ ayri Ohmyor
etu lauaras am los peg no placia aden
cert hies senyor q̄ james tu no leuaras
am los peg Du asi Theofilo q̄ deha
assi sent pe dms son cor tuas confe
ssat esab p̄miall Feuellacio q̄ aq̄st
senyor es natiall fill de deu donchs
com porjes tu sofferir q̄ ell estigues
menollat deuant los tes peg Omha
ble hom eq̄ porjes dir deuat lo seu
pare mquet fazen los sants angels
qui son assi presents m̄fims Ohmyor
placet q̄ nom leys tant errar.
lauors losaluardoz li dix segons que
pola sent ioha. ca. xij. Pe lo q̄ yo
fas ara tu nou entens mas sobras ho
p̄toms vmet q̄ leya tose pensaments
ca costet assi eleuar te los peg. Du ali
Femgig que gran ventat dix losal
uardoz q̄ sent Pere lauors no entema
que significaua aquell lauament
ques fahia ans q̄ ell los donas lo
precios cors seu a combregat car aq̄st
lauament que fahia significaua
que aquell qui lo seu precios cors de
ihu xp̄ist haurea arhebre deu esser
fort leuat / comuodat dms la sua
consciencia p̄tall que sia indignamet
lo rehebre q̄ lo diable nol posselns
ayri com feu lo maluar iudoz apres
que hac indignamet combregat
aquy matey Empe als entench set
pere apres q̄ hac rebut lo sant sp̄it
lo jorn de Cinogesma saquey sa
en la q̄storia que sent Pere respos
alsaluardoz ayri senyor p̄cert tu
james non leuaras los peg lauors
lo senyor li dix ayri Pe seyo not
lau los peg tu james no hauras pit
abm Du ali illaz q̄ car aquell
no voll hobayr aden no haurea part
ab deu En ḡha sent Pere tengut
era de obayr al saluardoz en lo

en lo leuament dels peg e en tota
altra cosa car son deu e son senyor
era eno volent lo obayr peccaua
mortalment e era p̄rnat dela sua
gracia e dela sua ḡha p̄sent pere
actamet aquell pill torna assi matey
e dix al saluardoz senyor puys ayri no
solament me plau quez laus los peg
hoc en cara les mas els cap / elauors
ymes q̄ h̄ leuas los peg Du ali
E mill que com los sants apostols
portassent cendali es segons q̄ appar
mather. vi. tense los peg pols sos
eterrosos elotossos captals peg no
rebuja de leuar la fant de humilitat
ihu xp̄ist m̄ de bezzar p̄dar nos exm
pli de humilitat p̄tal ou sent ioha
ca. xij. q̄ apres quez hac los peg
leuats dix los ayri interrogant los
sabetos ne entenes quez he fet /
vosaltres ma appallate maestre e
senyor / e ayri es defet e donchs
yo maestre esenyor uos he leuats
los peg saquey se q̄ uosaltres los
uos deureu leuar los huns als
altres car exmphi vos he donat
q̄ ayri com you he fet q̄ ayri fessats
vosaltres mateys Recompta demet
en lo seu p̄terenay q̄ com sent Pere
fos interrogat apres la mort he
ressurrecto del senyor p̄q̄ tots tps
ploraua respos quant pens la humi
litat e benignitat del mre redemptoz
e saluardoz ihu xp̄ist sp̄alment
am en senyera quant se inclina
enterra aleuar los meq peg p̄res
nom puch abstemp de ploraz sobre
allo qui dit es daquest leuar de
peg del saluardoz han amagats
m̄fims misteris e sacreta diuinals
segons q̄ posen los sants doctoz
dels quals possara assi fort volentes
alguns punts Mas fam pahoz q̄ no
sia p̄tot massa lonch be q̄ crega
fermamet q̄ en plaz e recomptar
les altres del mre redemptoz ab toa
reuerencia no pupa massa on

Com feu preneres los sants apostolls
e com consegria aqui lo seu precios cors
f. lxx. capitolls

Diu sent Ioha ca qui que
orna en la taula alia vegade
raho es segons segons los doctores
es es ja tochat de mult car lo memar
del anyell nos prena prefecto mas
plagiamet apicom nos ara combre
gant reheb lo precios cors d'hijs
p'raho desso los juheq acustumane
de sopar apres q' haue meiat lampell
paschal tornant donchs lo saluador
entaula lopa de son pobre sopar car
tots tps ama pobresa entots los
actes apicom spall fill de tota humi
litat Ala fi de son memar / ascienta
los apostolls q' actanessen be a ass q'
ell faza e dria segons q' posa Theo
ffilo qui diu aqui matey que aqui ell
los feu preneres ells declara la alteza
del sant sacrament / e com aqui
contense les ricors e alteza de tota
la santa trinitat caqui lo seu pre
cios cors e f'inch la qual sacrament
lepara ala sua esgleya fins ala
ff' del mo p' spall senyal de la sua amor
e p' spall proffit q' del dit sacrament
aconsegure aquell qui dignamet
lo rebjan Empe p' mills ferma lo me
cor en la sua amor ell lauores mana
que tots teps que aquest sant sagra
ment fos rehebut / e exigit o celebrat
tots temps fos fet / en special memoria
de la preciosa mort sua e daquella ta
nta carita e amor q' ell nos ensenya
volent morir p' nos atan cruel mort
e apres leuant nos si matey tot en
aria e an cors En aquest precios sagra
ment Qui assi Gregoriq' turo nencis
ap' gans son los profits e fruyts
qui daquest sant sacrament deualle
caquest qui dignamet los reb / a
es la bre de vida donat / en fruyts
aquell qui dignamet lo reheb so es
crepment de gracia e de les virtuts
theologicals e cardinals e de totes les
altres necessaries a saluacio Espallmet

fa creyez la amor e deuocio nra en vera
lo mie redemptor / e fa spall vmo co
tra ell / enos singular amistar e pro
cura gran auisament al me entem
ment / aconexez tot dms e defora e
fa lom fort / en les temptacions del di
able / e de les altres anemichs ell porta
abona ff' e saqueya aqui matey ap'.

Com comete crim capital aquells
qui reheb en peccat mortall:
f. lxx. capitolls

Per lo contrari diu aquest
matey doctor aqui daquell qui
scelleradament viu ell reheb
en peccat mortall car aquest plagia
prauencia emespreu e desconapesa
q' comet contra nre senyor deu cau
en .en. desfalliments contraris eno ff'
ales demut dtes .en. gracies e
fruyts q' reheb aquell qui dignamet
lo pren el contracta En spall cau
lo diu en seguetat dentemment fort
gran entant q' ab los hullo vberts
va alla propia dempnacio E apres en
core tanta dureza de cor q' sino deu
nol pora corregir E lo dmony pre
sobre aytall per sona gran senyora
tinent la sots los pay empenyent
la continuamet / en fin fins que ley
porta de fet E asso los merey la gracia
del crim qui p'na fins ala majestat
de deu q' hom mortal q'os fer adu
tan gran mespreu e prauencia
com es q' scient met lo reheb en
peccat mortall

Dona so qui dit / es es per istona.
f. lxx. capitolls

Recompta aquest doctor
aqui matey sant q' auzo mago
negre en franca prehicant
de aquesta materia dix q' innumera
bles ecclesiastes la dampne p' mala

administració del patrimoni de Jhu est
qui nos donava als pobres ari com
deu. Capies p grans supbes e pomps
q molts ensenyaven en senyar se en alt
p habundancia q haia del dit patrimoni
mas sobre tot los ecclesiastichs se dapnen
ms emes p gran abus e indigna re
ceprio e contricció del precios cors de
Jhu xpi la qual singularmet encor
rien p peccat deluquicia en lo qual
tan poderosamet son enbolcats e
sullats lapdoz daquest peccat los fahia
arreu ari potents e abomnables q
ell los disputava apenes meptimables
en infern. mls dona contricció ala
mort. els dona contēbles als seglars
ari com apoz sones scelerades e corrup
tes e plenes de tots mals. E diu que
lo dit sant lauores prehicat dix ari
O tu scelerat preuere anemich de Jhu
xpi e fill del diable. Trahydor a ton
semyor quit mante en son matrimoni
guoyar pla sua preciosa sant / o en
Religio siest religios com no pensés
en lo gran crim q comets en lo teu
redemptor celebrant ab tanta inu
dicia dms e defora abtan gran escan
dall del poble e pia. Trahydor a deu
tot poderos com no pensés que fas
ne aquats mals e penes ta deu dipu
tat p ta scelerada e escandalosa vida
segons q l apostoll sent Paul ta posa
do ebros de amo. Omelqui p que no
has compacio de tu matey que no
visques continuamet en la ira de
deu ne anasses ari ab los hulls oberts
en infern a ten assi donchs mesqui
q deu ta desempat e ari ari ari ari ari
donchs etost procura ab tot conforz
de tornaz al semyor enot vullés arxistar
continuamet ton peccat fins al die
de ta mort

Quamatus mepla ad exu
beantiaz parlat largamet de sta
materia diu ari. En alguna cosa
q vege feta contra deu en sta present
vita fraze meu no es tant la ma
ala ategida com en les potents pra
uerencias fetes en lo precios cors de
Jhu xpi. Ya pmeramet veg tot
jom que los seglars procure que lurs
fill sien preuerez clergues e religiosos
solament p simonacha intencio so es
ptall q plur deya o religio a conse
gessen los benefets e estaments e
honors dela sgleya enores p deuocio
ne honor de deu. E fan apres altre
de sta tre car si vehen los fills luquyo
sos supbiosos e grans riballs nols cūte
rependre ni castigar ans callant / o
dissimullant los consente lurs malue
fats e els mateys son participans
e culpables en lurs grans crims. De la
masquis e en ten mal pit los en
genzare els no dixe car en els e
pells san procurada p moltes altres
obres males. E paquest tan gran
mexpreu de de uol nre semyor deu
quells emprena ala fi ari com feu a
Ely qui p no corregir sos fills ab efforc
e ab uirtut dels peccats que comete
en lo sacrifici de deu pace e fill moyre
amala mort. Segonamet veg los
imprables prelats sosterz q celebren
preuerez pobhehs peccadors e homes
ignorants dissolutz e qui mall viuē
la qual cosa veduada en gran mex
preu de nre semyor e del sant sagra
ment del altar. Capres fan proz
q aytals comania regimēt de les
animes e confessions sabents que
aytals qui p lun ignorancia qui plur
mala vida son mabtes efort pillosos
en aytals officis e que es gra pill que
ells qui son sechhs ala final p ducio
saguerse a qui

Exclamacio terrible en esta materia
contra aquells qui indignamet rebe
ben lo cors de Jhu xpi e mal bssen
del patrimoni dela sgleya. h. d. m. ca.

Continuacio dela dita exclamacio
q. lxx capitolls

¶ Segona

los prelatos de la sea sgleya
ayr sechys etebes emal qu
sats en sta part q com vege esabien
lurs preueres ess selears edemala
vida ja paxo nols pque de celebra
m dehon confessions fauorejant los
en esta part en lurs preueres d
iunals e en altres malas obres qfan
enlo seuey deden e enlo prohibime
com empo sabien q de asso ells seza
en spall demanats enlo quhi delur
mort. Tercament veg que los
preueres graduats p graus stamets
enla sea esgleya on majors son
aytants q deno celebra volen temp
estament e heuist preuera patri
archa e major q patri archa qui lay
celebraua solament deu vegades
al qual mogut de consciencia dign
ab quina consciencia podria rebebre
tan grans emulamets q rebebra
de santa mare sglefia no celebrant
sino. x. vegades com fos asso obligat
p loffici del preueratge e apres p
los grans emulamets q rebebra de
la santa mare sglefia eplaximph
que era tengut als altres respos
me lo mesqui que james en ayral
cosa no haura pensat mas quey pro
uehira. Empe ell be haur pensat
e prouehit que deses reudes nos
perdes hum dmez qui apres de asso
mori omis pochys dies miserablament
sens altre prouidencia. Pensa fixre
meu duu assi aquest doctor qui
carrech es aquest deuat deu rebebre
la paga del trebayll eno fez lo fuey
O dels mesquis e com viuise tota
taps ab tristoz edolor si sabien co
sobre asso son estretament demanats
eterriblament poms enlo gran
estret quhi delur mort. Quartament
veg en des los eclesiasticos religio
sos e clergues Regna pccar de ocio
sitar vegs los ben memar ebeure
e dormp e fer lo seruey de deu falla
ment e perosa e ab desplez sino hi
ha guay temporal esmorath vegs
los mesquis tra pccar e altres pro

nemmes mentres poden esou abfalle
manes efort cauteloses en gran dep
nacio delurs aias e anegar lo seruey
adeu lo degut ofaz lofort fredantet
e ab cordull desplez ayr com aquells
qures no han ab deu dme de la
sea taula aycom adesuer guomats
aquests duu aquest doctor son aquells
qui megen lo pa de dolor car meman
segons la paula del ppha los pccars
dels gentz e james no satisfan p orons
m p penitencia m p altres vies ans
estorie com penitencia m procuraran
lurs corsos dignes demort e desuer
guompadament se pensen desonesta
ment memant ebeuent e duemmet
no religiosamet mas excessiuamet
e escandalosa ab gran dempnacio de
lurs reponades aias e james dep
nades saguessa ayimatex ayu
contra aquells maluats ciuda
vaytat e justicia de la sea mare
sglefia quils te en estamet ells do
na grassa vida e pells no es suada
ans es meys prefada carregada e
tota sullada quat enells es contra
aquests ciudant deuat deu lo seglaz
justicia quils mante els defen
ells ajuda p que sien ajudats per
lurs oracions de les quals james no
han mencio m memoria en gran
dempnacio delurs aias qui aquest
frau comete contra aquells qui
ciden mt e dia les aias dels
defunets adeu car estan enpenes
ptall quat ells no satisfan adeu
p dignes sacrificis pells e aycom
son tenguts Pensa los turments
q aquells maluats son apallats p
nre senyor plur ocositat falsetat
trahcio en justicio saguessa ayu
matex ayr ! ! !

Contra la m indigencia dels plats
e clergues. q. lxxi capitoll m n

Omnitament ^{omni} agra
doctor veig q agra iuauere
ca del precios cors de ihu xpi
stan los altres mundes els seglars
quis aten als preures celebrant
contra tota penencia e contra ordi
nacio dela sca esgleya. libro terzo
de celebracione missarum e contra agra
reuerencia los seglars qui deman par
tint del costat delur mlti entara
dins los consells dela capella e con
tractare draps cortina calze e vesta
ment agra com siere preures be
q dells hagen gran colpa los preu
res qui pmeten enols ne correge
ren volent los complaure alur dep
natge. Car uol deu q paytal com
plauze sien pells despuys mespre
sats e james fan mes contra agra
irreuerencia aquells qui en la esgleya
e en tps dela missa se posen a parlar
e entuffar alt en la esgleya e no honre
aycom fez velle segons q deu lo sal
uador car la casa de deu casa es de
oro. Com diu deu p ysayas los homes
fan la casa de deu coua e espellucha
delatres plant. Aquí delurs barata
temporals no mebrant enree de deu
ni en los seus grans beneficis. En
cara fan aquí pigor aquells qui en
la esgleya ballen e fan moltes dissolu
cions deuat lo precios cors de ihu xpi
E diu aquest doctor q alguns scelerats
ebals son fars trobats qui en la esgleya
e temple de deu apres lo loch hon
strua lo precios cors de ihu xpi com
tien turpituts e letgesen ab fembres
deles quals q diu q en son tps ne viu
tres morts soptana e lo quart sen
porta lo dimoni en cors e en aia car
james no e fuch vist. E diu aquí agra
q si era nre senyor deu no fa aytals
juhís daquells qui fan semblant
cosa no es dubte. Quells refua a
pigor neguat los contraccio ala fi
e condepnant los ales etnals penes.
E apres totes aquestes coses lo de
mut dit doctor fa aytal exclamaco
a deu. O senyor com aquestes aytals

101
101

peccators en senyes largamet latua pascecia
suffiret q tant turpitud se fassa apres
la tua presencia. O senyor gran merauella
com ja no manes als diables quels sen
parten en cors e en aia iustia que sia
cert q no poden finalment scapar al teu
juhí terrible q les subranes penes has
refuades als etnals maiorment a quelli
quissa luxuria assagen entanta irauere
rencia tua ptores aquestes coses conde
aquí mateix aquí doctor q sobranamet
deu lo preuera tenz sobre sila doctrina
desent paul cada:
prima corinthoz. Et. Probet aut seipm
homo et sit de pane illo edat e de calice
bibat. E uolton q lom qui lo precios
cors de ihu xpi vol rebre deu primera
ment prouaz e examinau si mateix si
es peccat mortall. Casso poro e diligent
consideracio. E sis troba net ell combat
e rebre los fruits demut. Et si da qst
precios sacrament. E mpo sil rebre en
peccat mortal rebre juhí e condepnacio ala
sua aia no donant reuerencia al precios
cors de ihu xpi agra com sent. Paul
aquí mateix:

Lamanera e forma dela consecracion
del seu precios cors. f. lxxij. capitols.

Omnitament al principall
apostol dela oromacio daquest pre
cios sacrament vea notaz assi
alguns punts. Lo primer sies q estat
lo senyor en la taula encara ab sos disci
bles e hagus cenat dix los so q entempe
afes de quest sant sacrament lauores
pres lo pa azima en les sues rauerets
mas escos eleuats lo hulls alt al cell.
a deu lo pare fahent h gracies sobra
aquella sancta oromacio sacramental
qui principalmet procehia de tota la
sca trinitat dela qual ell es la prime
ra psona beney lopa aquell sobre lo dit
pa aquell beneyt dix aytals paules.
Aquest es lo meu cors e d. aytantost
punit de deu tot poderos tot aquell

ya efecty conuertit/ en lo precios cors
de ihu xrist/ e feta la conuercio ell parti
les spes del pa conuertit tornat sa
porcio acascun dells dient q los q pre
lessen car aquy era lo seu cors Sem
blant met apres q los hac a xristides
les spes del pa pres lo anap/en que ha
ua begut/ e feu hi posar lo uy e dix
los ayi aquest es lo meu calze de la
mya sanch del nouell testament/ eter
nal met preuist qui es gran sagret
de la ffe qui p vne redempcio e de
molts altres seza escampada en remi
cio de vres peccats tots tps que asso
faretz en memoria mya offaretz otes
quals paules trau e pxiang que tot
preuere ans q diga missa o almeys
apres deu auez memoria spall dela
preciosa mort del nre redemptor dela
quall lo present sacrament es spall
memoriall:

**Assi son altres notables punts daquest
precios sacrament. q. lxxij. capitolls:**

Ignocent tractant
aquesta materia posa los
seguints punts en suma.
Lo primer sies q aquest precios sagra
ment/ es aquell de qui parla danyu
p spit de prophetia dient/ en lo psalm
Memoriam fecit mirabilium suorum mi
sericordis et miserator dñs. etc. E vol dir
q ihu xrist misericordios senyor volent
dar ameyaz als seg apostols camichs
cosa sobre celestial co es lo seu precios
cors aquell menyaz s'aza memoriall
de tots los seg miracles car segons al
guna similitut/ aquest sacrament
conté memoria de tots quats mira
des qames foren fets e posen assi
alguns grans doctores q en aquest
sacrament son tanchats .xliij. mira
des e obres de deu sobre tota natura
Lo segon punt/ es q com aquest sant
sacrament contena les majors y qdes
calteses de deu com aquies tota santa
trinitat p vnitat qui es de vna dencia

en la qual son lo pare elo fill el sant spi
aqui es lo preciosa anima de ihu xrist
e apres son aquy p vnitat dela dita con
uercio lo precios cors de ihu xrist/ ela
sua sanch preciosa praho de sso diu q lo
sacrament aqst deu essez consegret ten
gut/ e rebebut ab sobrana reuerencia
e aquell qui lha a xrist contrariat deu ex
comunat si matey sies en peccat mortall
e inuadat si matey p vera contricio co
fello e satisfacco majorment si preuere
es deu pposar en son cor ans q digua
missa que ell missant primerament
ente adorar deu tot poderos lo q alta
met q puscha e segonamet deu pposar
de remebrar la preciosa mort de ihu xrist
e aquy tot/ reposar se e elament que
enten ajudar si matey leuant sa de
peccats e aprofitant se en ben viure.
Quartamet q entena/ a ajudar a tota
la cosa publicha del vms e dels morts e
majorment/ a aquells aquy mes es obligat
p qualque vna leguda. Lo terç punt
es q dela materia e dela forma e de les
altres coses tochant aqst sant sacrament
en quat son altres espuals no call/ asi
plaz car lo mestre de les sentencies
en lo quart libre seu les haben tractades
ne p tanpa apsones legues. Lo quart
punt pur que tot hom sapia q lo q los
seglares princeps e grans senyors han
dat ala santa sgleya en speciall per
sustantacio daquells q aquest sacrament
administre ptant ques guard cascun
que nols tolga res nels impugna ma
liciosament car experencia ensenya
q de q fa part ab ells. Lo quint punt
com so qui roma al ecclesiastic de les
bens dela sgleya iustia tot sia diputat
a ihu xrist so es als seg pobres als quals
representen a ell ayicom appax Matha
xxv. Per tall amonesta tot hom ques
guard ayicom de facty de pendre res
q dela sca sgleya sia car diu q aptall
pendre es rapma e sacrilegi e posa q
null tps n qsa seglar tenguda dela
sgleya no hac longa durada ne bona
ff e proueu p aquell dit del saluador
qui es. Matha xxv. Omis plantacio

quum no plantauit parer mag eradica bit
qui uoluit en suma q tota cosa qui no
hala uell ab deu ve amala fi ex consa
suent tota Riqueta ajustada dels bes
dela sca sgleya fara de pochada diuada e
fara mala fi. **Lo** sisen pnt es q en esta
marea ha sobre lo mesqui de ecclesiastich
hu spall carech qui no es entot altre
soes q apres q hamal admmistrat so es
dela sancta sgleya no ha de q satisfassa
ala sgleya m als pobres soes quets ha tolt
epres car no pot satisfez dels bens dela
sgleya car aquells ja son obligats als po
bres de deu ne son lurs q dels pobres son
p q appax q james ayals homes no satisfan
lo q han defraudat ala sgleya. **Lo**
seten pnt es q los pnceps elos grans
homes comete gran crim epillos aells
cautat deu casso quant fan lurs fills
degues no p amor de deu mas prall q
dels bens dela sgleya tengue gran esta
ment capres q han lestamet husen e
contracte los bens dela sancta esgleya
agra vitupi de ihu xpist edel estamet
ecclesiastich e agran escandoll del poble
ypia timent cans efe e cassadors auuels
de cassa bargants etagants molts en
casa de tots pnts obliant los pobres
de ihu xpist mas gitantse en pompes
terribles q en senyen en lurs vestits e
en lurs taules e en lurs lits e en altres
desonestats e grans mals exmphis en
gran dempnacio deles lurs animas.
Pensa ayi diu ignocent quina fi fa
aquell mesqui de ecclesiastich qui ayi
ha viscut contra loquall crida tots tps
la sanch dels pobres q tant de tps e en
tanta quantitat ha robats edefraudats
sens tota misericordia. **Lo** viii pnt
q sobranament lo preueza se deu guar
dar de lurs edecontnuats peccats ayi
com son continuada luxuria companyia
de mala gent ioch juraz temz vicia
dissoluta e en les misses apendre no en
carragarze massa p auaricia m abfalsa
simonia preniet misses apati de certs
diners amagadament e expressa car
paquests peccats son pnumables depnats

segone q diu aquest aquy marex **Lo** viii pnt
pnt qes que ell consella soh iademur es
tochar so es q tot preueza la appaell accele
brar quat pus soui pora car lo sacramet
de si porta molts e grans fruyts virtuals e
meritoris dela gria no es meys enquant
es spall memorial e sacramental dela
preciosa mort del saluador qui sobranamet
satisfeu ad eu p nros peccats ep nres gras
obligacions q hauem anre senyor deu p
los grans beneficis ep consaguent es re
micio de pena. **Lo** ix pnt q com aqst
sacramet requira que lom sia preparat
p confecio ep contraccio p raho de aso si
algu peccat mortall hia amagat p ayals
preparacions ep virtut de aquest precios
sacramet nre senyor dona aquell qui ab
deuocio sacosta lum en la anima plo qual
conex son peccat amagat el dona vera
contraccio aso se deu entendre daquell
q no sab q sia en peccat mortal car daqt
qui sab daramet no es ayi car aquell
es semblant ayudes qui scientmet hurra
lo lo saluador amort e combrega e aqsts
segons q diu sent Paul ad effesios sexto
quant enties crucifica altre vegada lo
saluador tanchant lo dms lalatrna de
lur cors e ptal aquests son possessits plo
dmon pus fortmet ayi com estech iudes
apres q hac combregat appax ho aso en
especiall en aquells preuezes ayi obstinats
engrands peccats mortals qui james nos
corregyen ans van ayi encegats e en
durahits fins al gran iuli de deu hon han
sentencia de perpetuall dempnacio.

**Del arapamet q hac aquy sent iohan
en los pnt del saluador. q. lxxviii. capitols**

Apres que lo saluado hac
acabat lo precios sacramet dell
seu sant cors e sanch lo seu amat
sent ioha euangelista quh seya al costar se
m chma sobre los seg pnt sagrats amancia
dom qui dorm casso estech fet p spall dispen
sacio dela alta prouidencia de nre senyor deu
sobre lo qual acte Notu p rignes alguns

puts qui son aquests en suma. **T**o pu
mez si es h' aquell munda lespit demoss
sent iohan e estech leuat acerta conla
penla q' lo saluador era ver fill dedeu
e redemptor nre emessies promes en
ley e hac certa comxensa dela sua sca
anima dela qual ell matey dix. **I**his
tercia Que era spit sens mesura so es
pensant p' spalls p'uylegis e g'rag tot
alta spit creat. **T**o segon q' ja que sent
iohan estech ap' altamet eleuat en
la altaesa dels diurnals sacrets. **E**mpo ells
lauores no viu la diurnall essencia car
aquella james no viu en esta present
vida smo la anima del saluador. **E** aso
vol dir ell matey. **I**ohans. m. quat dix
Scum nemo vidit vnqua nisi vnigenitq
qui est in sinu eig. **T**o tere q' aquestes
coses li foren reuellades p' q' fos en la
pacio del senyor p' q' fort en la fe e p'
queu reuelas despuys ala sca s'gleya
ap' com feu de fet. **E** ptall quant ell
estech figura daquells excellents
contemplatiq qui son esdeuentors
ala fi del mon. sobre los altres daquell
tps quant lo saluador p' antixpist e p'
los seus procursos sera p' saguit emort
e delit dela memoria dels homes e per
aquells g'iosos contemplatiq reuura
fama prehicant lo publicament sens
tota pahor. **P**er raho d'esso diu q' seran
fets lauores nouells e fort excellents
martirs en gran ardoz de amor en ihu
xpist e en marauellosa paciencia que
mostrare en les cruells enouelles penes
quels dara los dits anemichs dell
saluador. **T**o quart put q' ap' co
moss sent ioha' estech p' lo saluador
Reuellat q' aquedes era aquell lo qual
deua trahir ap' als contemplatiq es
reuallada la malicia del mo mes que
atots altres homes ptall q' sen guar
dan ptall son victoriosos dels d'mois
q' nols poden pendre en lurs lassos car
estrit/es. **P**rouerbioz p'ymo. Frustra
iaciturzete ante oculos pemiatoz
so es q' debades los d'mois g'itan
los filars deuat los hulls dels elats

so es dels contemplatiq qui totstps volen
en alt p' contemplacio celestrial quils en
senya en quina manera m' a hon ha hama
ga lo seu las lo diable. **T**o quint p' q' es
totes aquestes coses canta la sca s'gleya
a Reuerencia demoss sent ioha' euangelista
ap'. Valde honorandq est beato iohans
qui supra pctq domini incena recubuit
v'tq apostola cu reuelata sut secreta
celestia. **E**udow q' fort/es digna de
gran honoz moss sent ioha' euangelista
qui en la cena estech reclinat sobre los
puts de ihu xpist. **E** benuyrat pot' eff.
dit/enquat li fore reuelats los sacrets
celestials. **D**ui asi Origenes cert ell
matey/esse honrat/en spall ptal p'imo
rament quat p' lo saluador estech molt
amat e aso en spall p' la sua gran mudi
ca epuritat car estech tots tps verge
Segonament quant estech special
huydor dela g'iosa mare dedeu. **T**ersamet
car ama ihu xpist singularmet m'
leya en la mort. **Q**uartamet car p' lo
seu euangeli e epistoles e p' lo seu apoca
lps'i ha dat gran lum atota la santa
es'gleya. **Q**uintamet car p' singular p'ri
mlegi no es mort ap' com nosaltres mo
ym dolorosamet mas ab gran honoz
estech dela sua sepultura transportat
no es dubte donchs q' ell sia en parad
celestrial/o en altre loch de gra honoz
a ell/e de gran r'apos ala sua sca aya

Com los dix q' tots lo leparie en aquilla
mit/e que sent Pere lo renegaria.
F. h' b' b. capitolls

Tolent lauores lo saluador
en caritat los se' depebles estaz
forts en la fe en tps dela sua
passio. **E** dix los ans de tps l'uz decubimet
segons q' los sants euangelistes recom
pten e dix los ap' yo amt h're mozt
p' amor de vosaltres etots lepar metz car
ap' es esant. **C**ar diu nre senyor deu
lopaz yo p'cutze lo pastor/elles ouelles

se escamparan fugent dessa cella.
Despos sent de ayri senyor yoson appal
lat de andz en carcere e en mort p amoz
tatu centan q si tots telexpauem yo
not leparia. **L**auores lo saluador viu
q ayri presumpja desimatex mes esobres
les altres tiral atrás e dix li ayri Sapies
pccat pere q no es ayri com tu dig car
ma que lo guayll cant / ant tres vegu
des me hauras negat. **S**ent de osti
en lo xim. libra dela Ciutat de deu posa
sobria aquesta negacio algus punts.
eson aquesta en suma. **L**o primer
es q sent de merech caure car massa
hauia presumpjt desimatex **S**om q
proffitosa cosa es als ergullosos auer
gades canre / en algu pccat vergoyos
emamfett ptal q humiliats e confusos
delur pccat tornen humiliats a deu
Crtall humilha auer gades nre senyor
deu amagada supbia de cor p pccat
delucorua ptal que ayrtals ergullosos
no presumpesque massa desimatex
tona exmphi desent **L**o qual com
presumps tant desimatex q digues
al saluador q sitots lo leypaue que ell
nol leparia ptal lo leypa deq caure
p q conagues que en ell no hauia
tanta fortaleza m amor m virtut
en vers deu com ell se pensaua desi
matex. **L**o segon punt es que
apres q lo sobiran pastor ihu xpi lach
leypat caure **E**mpo du sent lach q
apres son decahimet lo guarda ab hull
depieta tornat lo tost ayri matex **C**ar
sent / es plo ppha quant lom iust / ara
caygut ja passo nos dempnara nes
ttenchaza car nre senyor lo tocha ab
la ma so es depietat tornat lo ayri
matex p la demencia e p les obres q
lom caygut hauia fetes **L**o terç
punt es de ancelm dient q tots tps
deuya hom ess entes enfes bones
obres car si lom ayrtal cau nre senyor
lo velleua abans ell torna a estamar
de gracia p los bens q ha fetes. **L**o
quart punt posa p rosp en la ompha
sobre **E**cce nos relinqumq omnia zc.

103 67
E qui ayri esent desent pe q apres son
pccat plora amargosament e q ayri cor
diament retentch tots tps aquell plor
q james sino passat lo cant del guayll
no volch domp e en aquella ora recorda
ues com hauia negat ihu xpi / clauors
ploraua ayri amargosamet ab fort q
p molt ploraz ep gran de corpmnt
de lagremes continues pla sua cara con
era secha com afust cech. **L**o quin
punt es que p moss sent pe estech reuelat
lo plant q ell feu plo saluador apres
q hac haguda contricio segons q posa
victor aldo tochant sobre sent lach du
aquí apres en casa de Cayfas sent
pe estech sapat del saluador / e estech
sol cogitant son cors du q plorant
criaua e gritaues p terra bates locap
ela cara dient / asi matex / **O** maluat
otrahidor **R**enegat / o que es aldo q tes
esteuengut **O** demon infernal. **O**
pccador scellerat tu est aquell qui deus
tot poderos has renegat epoblicament
desempat **O**cell e con me ports cobrip
eterra con me pots sostemp o mo con
pots portar tanta desonayesa **O** salua
dor meu ihu xpi fill de deu naturall
eno hauets am apostol ordonat cap
dels altres posat la via amor elo vre
cor tan sou demostret tant mister
etant sacret reuelat / etantes vegades
apart ayri com acas pare corregit / e
informat / e jo maluat poblicament
he jurat q noq conceria q james iust noq
hauia que de vos res no sabia **O** sobre
miserable bestia e co has tant errat
com has tant fallit en lo teu deu e en lo
teu pare / e en lo teu senyor epastor **O**
senyor p done platua gran pietat e pla
tua misericordia. **L**o sisen punt de aqst
doctor matex sies iayus fort plor e plant
estech aquell que sent pe la ora q lo
saluador li apech resudrat car quant
pensaua quant hauia ofes a deu p son
renegar / e quant vehia q lo saluador
no contrestant la dita gran offensa
happaxia / eli ensenyaua tanta benuo
lensa obliuant so qui era stat aldo lo

confoma tant q no haura almo hull m
cara ab quell guarda. Casso en spall
lo ences tan poderosamet tots tps
en amaz lo saluador q tots tps desitja
ell suplica de qui auat q h fahes tanta
de gracia quell fahes morir p amor
sua cap ley atorga lo saluador e de fet
estech fet glos martir en Roma.

**Com lo saluador ahora no pla fe psonal
desent pe mas pla fe dela sgleya.**
f. lxxv. capitols

Sent hich **cap. lxxv. de**
compta algunes altres coses.
qui entre vengueren en aquella
beneyta cena. **Q**uaprimera es plant
sumariament q ells veient q lo saluador
deia q ell amau amorir moqueren en
tre siquestio quitrindria son loch equi
era maior entre ells paptal vicaria.
ala quall ell respos que lo p q hull fos
lur maior / e lur regidor. **Q**uasegona
cosa hies q lo saluador dix asent pe
que lo dnmom haura fet son poder q
fallis la fe dela sca sgleya. **E**mpo no
calia tembre car ell auia pregat lo
seu pare q la sua fe no fallis e lo seu
pare ley haura atorgada segons que
dix asi sent ilari. **D**ix apres nota en
aquest pas q en aquesta fe pla quall
lo saluador prega era la fe dela santa
fe catholica qui de abell primer mar
tir fins ala fi del mo es estada e sera
pus neta e firmada en algus clets
e en tps dela passio nomas pferament
en la glosa mare de deu. **N**ota aqui
matex ilari q aquest fe dix lo saluador
asent pe que era ffe sua car lauores
sent pere estaua ferm en la puista
dela fe appaz emp q lo saluador no
aora axi pla fe psonal de sen pare.
Quasegona cosa hies q lo saluador
feli segons la profecia q lo senyor haura
feta en genall de tots los apostols qitat
los dix que en aquella mt tots serien
scandalitzats en ell so es q dubtaren

q es fos ver fill de deu axi com debans ha
me cregut e confessat. **N**ores meys q lo
saluador axi aqua mare asent pere q
ans q lo guayll cantas aquella mt lo
renegaria p que appaz com la sua ffe
apres q lo saluador li hac dit q ell haura
orat q la sua fe no fallis. **N**oten assi los
doctors que dela dita oro q lo saluador
feu p la fe catholica no falliria fins ala
ala fi del mo ans estara ferma tots tps
fins ala fi del qual cosa se deu entendre
dela fi dela sgleya Romana la quall
es stada fundada p sent pe qui aqu
estech e p hica e p seuera e p almet
morir glos martir e p ymeramet la dita
ffe afermetat car es fundada sobre la
p moble petre / e sera ma ihu xpist del
quall sent pe / e la ffe e son regiment
e dignitat / rehebe fermetat segons
q appaz. **J**ohans vltimo quat dix lo
saluador li dix tres vegades que
pasques les sues ouelles.

**Com se enten so quis dui dels appls
si lauores recorregueren a armes.**
f. lxxv. capitols

Contrausia ha entre los
doctors tello q lo saluador dix en la
cena als apostols interrogant los
axi quant ious tremes aprehicaz sens
sach e sens bossa e sens caltaments fallis
res e ells digueren q nois fallires.
Lauores ell los dix donchs ara quimo ha
sach port bossa e quimo ha bossa vena
la gonella e compra coltell. **A**lgus doc
tors han dit sobre aquest pas que lo sal
uador dix los les tres paules los
p forma q en tps de tan gran psecucio
com era la sua lauores podien auer
leugerament dimeres p fer pmissio
alms necessitats e de fendre simateps
ab armes. **E**mpo **T**heofilus e altres
doctors qui saguet en aquest pas posen
sumariamet los següets pnts. **L**o
primer pnt q ha cosa legida so es
que los precedents doctors dixen /

onyx q lo saluador. Mas los apostols ales
 dices coses e majorment a defencio ab
 armes als repete que no es bevit assigne
 hiles seguenz rahans. **Q**uaprimera car
 pa pfeta es paciencia q deguda defencio
 donchs deguda defencio cosa era en
 los homes apostolicals ep fets testament
 mes ensenya paciencia q leguda defencio
Quasegona car also haun huyrist vedat
 aells ayicom appaz. Mather quinto la
 quall cosa la conueia a ensenya man
 festamet / entps dela sua patio quant
 ell voluntariamet salura ala mort. Ter
 sament car paytal defencio ell repres
 fort sent. **P**er quāt tolch la ozella al
 escuder del bisbe segons q legim. Mather
 xvij. El mana q tornas lo coltell / en la
 berna. **S**upramet car ysaves. ayim.
 loha deso singularmet lo saluador car
 diu q ayi com aouella eco ampell sa
 lura aquells quil volen auante / e ja
 mes no obrj la sua bocha. **D**onchs con
 sellara als als apostols ques defensassen
 ab armes. **E**n senament ell tramaten
 los aprehicaz los ascienta q ell los tra
 matia ayicom aouellas entre lops e
 q fossan simples ayicom la coloma.
Donchs co los diguera lauors quant
 ell ensenyaua lo sobran grau dela sua
 paciencia. so es en la mort q ells lo
 defensassen ab armes. **E**n tenament
 q silo saluador. **V**olgues aytal defencio
 laguerxa. q ell no fora. **V**engut uolun
 tari ala patio mas p defalliment / e de
 fallidors e defensors laquall cosa di
 es errar. **E**n tenament car no es
 dubta q siat uolgues ell defes los
 angells lagueran defes ayicom ell.
 matex dix. Mather xvij. **S**icell ha
 gues plagut infimts homes laguerat
 defes. **Q**uouement car lur defencio
 q profitara com ells no fossen homes
 d'armes m aguessen armes e fossen pa
 horuchs ala potestat iudiciall ptall via
 ayicom ensenyare en la preso de hu
 rist que tots fogren ne que pogueren
 ellefer contre tanta gent ne era
 degut contrestar. **Q**uosegon punt
 principall q posa. **T**heofilus alli lies q
 no placia a deu q lo saluador per les

pauls demut dices en la cena Mas los
 apostols aportaz pecunia m sach m bossa
 car ells no eran encara venguts entanta
 necessitat q also aguessen affer. **C**ar martha
 e maria emchodemg emolts altres rieh
 homes los hagueren sostenguts majorment
 ata poc tps com era fins ala resurreccio.
E apres la resurreccio e ascensio cresch tant
 lamultitud dels crehents cla caritat dels
 bens comus de q viuen q noy callia re
 correr a aquells. **I**tem defet lo saluador
 appent als .xv. apostols en lo cenacle
 appaz q ja haue casa etaula elurs necessi
 tats sens mendicaz moltes altres coses
 hi aporte que lery estar p q. **B**asilis tmet
 aquesta via nega. **C**risostom que appaz
 q tingues lo contrari. **E** diu Theofilus
 la dita paula del saluador estech dita
 promte so es per lo contrari ayicom die
 del hom q no vol creura. so que hom h
 viu q vage p all e que ell crega lo
 contrari sis volli lo saluador los informa
 q ell resuataza lo terç jorn e haun pagat
 p ells lo seu pare els haun fortificats
 ayicom se conueia aells no res meys
 ayi com si james nol deguessen veura
 tractaue entre si matex quil regira
 apres quell saluador los fos absent.
E lauores lo saluador los dix ayi com si
 ausencia sua nols haun fallit res donchs
 con feren aytal prouidencia en la pre
 sencia epusque no fiau vell m deses
 promissions que anassen pendre sach e
 bossa e coltell / e ques volguessen dep
 laz es plena la santa scriptura ayicom
 appaz. ysay. xvij. **C**ongratulamini pph
 et ieremie. iij. **A**nnunciare ego confortamini

Contra iudes car quant enfi estech
 p moltes maneres. q. **h**er. iij. capitollis

Divinus In memoriale
 gene. xvi. Qui pora estimar lo
 cor del saluador qui era font de
 tota pietat / e demencia de quata compao
 pcidia la sua sca anima ayicom ab
 coltell talyant de dues parts quant
 pensaua que iudes depeble seu se haun

atempnar e prestamet p'raho d'ello lo
benigne senyor feu següents actes
e obres p'ra lo assí e agitar lo d'essa mali-
cia. **Primerament** en esta sc̄a cena
li leua los pegs ajunollat entera. La se-
gona cosa q' feu es q' h' dona a comibre
gar los seu precios cors nol uolch diuulgaz
als ap'ls ans quat lo reuella' asent ioha
sacretament lauores li dix q' no digues
res ayicom pus larch legim. **Johans. xij.**
Diu sent agost. q' si sent de lagues
sabut q' ab les dents laguera tot lassat
si coltell no hagues agut. **Quarta** es
q' ell lo uolch tirar auerguonya ep'ahoz
dient en generall ayi hun deuosaltres
me trahira qui mema' assí ab mi ma-
ladicció de deu vendra. aquell perqui
yo seze trahit e mes li uouguera q' no
fos nat. **La quarta** es quant se eua de
cala apres la cena li dix lo saluador deuit
tots lo que fas spat'au. e uehia loy dela
traicció q' ja haura tractada dela quall li
plana. ayi p'ra li entenēt q' ell ho
sabia e quel prouocas auerguonya e los
apostolls se pensauē que hagues cura
de comprar lo quis ptanyia. ala festa
e donas lo releu dela taulla als pobres
caz ell ptanyia tot/allo ordonaz com
fos procurador del saluador e del seu
pobre collegi. **Empo** com diu sent agost
tan poderosament lo dimom lo psegua
p los foirs. grans peccats e en specull en
la dita cena haura rechebut lo precios
cors de ihu xpist en peccat mortal p
res q' lo saluador li digues mli faes
james nos gna de son mall proposit
fins q' hac/abordada a execucio la preso
del saluador. **Diu Salamo.** **Eclesi.**
que negu nopot corregir aquell que
deu ha desempat. **Calli** ha hun pit fort
pilos e doloros atot gran peccador caz
tots tps aytal deu dubtar q' deu nol
haja desempat. **La quinta** es que ans
q' quoes se partis dela presenca del salua-
dor ne del collegi dels apostols lo beney-
senyor los en senya e gran turbacio e
desplez desimatex e dix los ayi peccat
haura q' hun deuosaltres me trahira.
Diu sent iohan. xij. que le hu guordaua

al'altra dubtant de quall ho uehia
finalmet lo saluador. **O** **Reuella'** aser
iohan dient li q' aquell aquí paria
la sopa del pa banyat en la salsa o
en lo such q' memacion e donala apuzes
apuzes capaz que vulla die sent
iohan aquí q' apres quell saluador
li hac dada la dita sopa. li entra lo
diabte al cors pus poderosament que
debans mouent lo atrahit ihu xpist
e allo merexia la sua gran desconage
sa com ptant gran senyal de amstat
com era d'azh la sopa en la bocha
apres tanta offensa nos era volgut
estar de trahir lo saluador. **Empo**
lo dit de sent iohan es vez el dit
dels doctors quant dien q' ptall
quant dien rechebe tan indigna-
ment lo precios cors de ihu xpist
lo dimom pres tan gran forç e en
ell prouocant li fer lo dit crim
en lo saluador. **Après** q' lo senyor
benyt hac dites les dites p'alles
precedents ell sen ana als juheg
dient los que ajustassen companyes
caz ell sabia on seza lo saluador. **ora**
tarda lo es en loit de Setzeman
on ell haura acustumat de orar
dents quant venga o estaua pal
algun temps en iherlem. **En** los q'
aquell q' ell bassaja q' aquell seza
ihu xpist e asientalls quel guardassen
be que nols escapas caz pouu sabia
e daltres veguades los era scapat
entre los mans quant lo volien
pendre.

**Com los prehica lo saluador apres
la cena. q. lxxviii. capitolls.**

La cena acabada e fet
lo vers dela taulla ayi com lo
saluador haura tots tps acustu-
mat heu tocha sent matheu ca. xvij
lo piadors e demēt pastor prehica e
m forma los apostols leuant los algues
santes doctines ayicom heretate

virtuals ples quals merequessen hauez lo
 regna de deu per raho desso aquest
 sant sermo es appellat testament dell
 saluador lo qual Petrus contestor posa
 en suma en les següents conclusions.
 La primera que lo senyor los dix q
 ab gran desig hauya sperada lapreser
 cna fer ab ells ans que moris p los
 grans mysteis q en aquesta cna hauya
 obrats efets deuant ells eq ells los de
 ma com ell era eternallment exir del
 seu pare e aduengut en lo mo p sal
 uar lo p que acabada la obra dela nra
 redempcio couema q ell sen tornas al
 seu pare. La segona conclusio estech
 q ells nos torbassen plo seu partiment
 m pla sua mort car ell ressuatara
 lo terç jorn esou seya ab ells despurs
 anant vinent. La terç q ell los
 amonestaua q ells sa hamassen entre
 si mateys esis obahen aasso que ell
 los manaua. La quart que apres
 q ell sen seya ana p temps vinent
 ells haurien grans psecucios eteribls
 fins alamoit p q ell los asientaua
 que haguessen gran paciencia que
 haguessen mhaguessen pahoz da
 quells qui nols podien tolre sino lo
 cors e la anima mas daquells qui en
 hu punt pot tolre lo cors el anima so
 es nostre senyor deu. La cinquana
 q quant vendra sobre ells aptall
 psecucio quels vage lo cor q ell los
 ho haia ja dit els haia asientats
 ano hauez pahoz. La sisena quels
 anas lo cor al gran loquer quils
 seya dat en pacis on ja eran strits
 lurs nom e apallades lurs carres e
 q ell los apallara loch p gussa que
 tots fossen aqui ab ell en glosa com
 panyia. La setena q ell pregaria lo
 seu pare p ells elo seu pare lon horia
 car lo seu pare en special lo amaua
 ptant quat ells haia hamat e
 lauan acompanyat en les sues tri
 bulacions e p rehoar al mon axi
 com ell los manaria. La vint que
 p raho desso ab fiança sopphassen
 al seu pare plus necessitats car lo
 pare los daria lo q h damariaren
 e ell qui ajudaria axi com aquell

qui tots tps era ab lo seu pare elo seu
 pare ab ell p vera amor car sens ajuda
 sua no podien res fer e que aquells qui
 serien ab ell axi ajustats farien gran
 fruyt asi mateys e als altres qui ab ell
 nos ajustaren p vera caritat q tot tps
 serien condepnats adempnacio!

Com ora per ells apres la cna esen ma
 alort de getzemam. q lxxx. capitolls

Dades les dites conclusions e
 lantes doctines als sants apostols
 plo me saluador ell sa agenolla
 leuant les mas e los holls al cell esoplica
 al seu pare quell glificas en quat hom
 e aso apres la sua mort car ell laua hon
 rat chobant sobre la tra chama fet
 loffia dela me redempcio q ell li haia
 comanat el endema eterna finaz pla
 sua mort a gran glia del seu pare.
 Segonament sopphica al seu pare p
 los apostols qls guardas de mal apar
 tas ala vida p durable qui sta en
 veure com lo pare es deu verdader
 en si mateys aso mateys coneç del
 seu fill ihu xrist q sa asi lo gra
 contemplador abbas daniel en les
 sues contemplacions q com lo beneyt
 senyor los hagues dite moltes altres
 paroles de gran dolor de amor ell
 hagues pronuciades aqui mateys les
 grans dolors e confions ales quals
 ell prestamet deua esser luirat plus
 amor e quax qui vol fer gran viatge
 euolgues pendre comat dells els
 basas tots foren axi alterats e alterats
 tements perdre la sua companyia q
 ab grans plors e crits sagitaren tots
 als seg peus sopphicant lo q per res
 nos leixas aucaure mls desamparas
 pres dient li o senyor eq ferem nos
 sens tu car tu est nre deu nre pare
 nre refugi e tota nostra speransa donchs
 senyor que ferem nos sens tu m hon
 hrem ne aque recordarem. Qui que lo
 beneyt senyor p sobres de compacio
 quels hac plora aqui ab ells promatet
 los p tot cert q ell faria ab ells lo terç

loim **R**essuarat e en g'ia a gran con-
solatio l'ur p q' vehent lo beneyt s'mpor
q' aera tarda hora feu gracies al
senyor de gran ostall / o casta hon-
hauyen cenat / e p'is de qui ab los
apostols e anassen a lort de getzema
fora la Ciutat de iherlem al peu del
munt hohuet / al costat del torrent
de Cedron car dit / es ja q' aqui ha-
ua acostumat de orar dem'is stat
en iherlem getzema era h'ua poch
vileta en la qual los preueres del
temple tenien les besties que haue
a sacrificaz al temple de deu **E** apres
d'esta vileta estaua lort lo qual en
aquell entra lo saluador p orar
Diu sent agost q' la sobirana sauesca
de deu ordona q' la rapacio del mo
respongues al seu decalimet **E** com
adam / agues p'at / en lort de paradis
ap' plach adeu q' la repacio nostra
comensas en lort soes en aquell
en lo qual estech com' esada la passio
del n're saluador

Que feu stant en lort aquell
h'or' capitolis

Entat donchs lo nostre
redemptor dins lo dit ort
appella sent **p**e / esent sacme
major / esent iohan euangelista ap'ri
com aquells que ell amaua despall
amor e luyas ab ells dels altres / e ap'
los ap'ri sapiats quelanna a'ia es trista
fins ala mort **E** lauores altaras tot
es muday amaneza dom qui ha gra
tristor / o pahor al qual responguere
segons que posen als g'us contem-
platus e dire e ap'ri senyor / e vos qui
fets totes coses sabets vehets q' nos
sofferim mortall tristor del gran desplez
ure e co' noy podem dar consell p q' q'
soplicam que vos qui fetz ho podets
hi donets ff' ens senyats ja nos si
dareis hi podem ajudar ne serim
vos. **L**auores ell los dix q' orassen

aque e luyas dells p' huntret de pedra
e ajenollas e supplica al seu pare dient
ap'ri **O** pare meu sies cosa posibla placet
q' no hara asoffery aquesta passio **E** apres
que hac orat **D**iu que los dexebles dor-
myen aells atorna e en d'essa lapaua
asent **P**ere / e dix aell **O** sino e ja dormis
sus leuats sus e horats e vellats car si la
carn es flaca euol dormir empo lo dor-
my empo lo dormon es fort / entes orat
rochar aquell qui no uella mora / apres
alfo segonament ell sen torna aquell
amarex loch e soplica al seu pare a l'eno
llat leuades les mans e los hulla ap'ri
la primera vegada e soplicant al pare
el dix pare meu totes coses son ara
posibles placet q' fasses q' a'ista passio
no la hara / asoffery **E** percebent q' los
dexebles dormien tornals a desptar / e
dix los **O** que es de vosaltres que no
podets h'ui poch vellar ap'ri com yo le-
uats uos perz que no capguats en temp-
tacio **A**pres alfo torna al loch marex
on oraua e lauores ab sobiran fort / ell
soplica al seu pare dient li axi pare
meu sino pot passar q' no soffira aquesta
pacio sia feta la tua santa uoluntat
E lauores gra la sua creata intell'ge
ales rahons dolorants lo praho dela
sua mort / e presenta les totes al seu
entement / e donaren totes en temps
tan gran calp e d'opaco ala sua anima
q' ell vench fins ala mort / e banya la
sua sancta cara fins a terra e conu'at
sa soplica donaua de ses mas e brassos
e totot lo cors tan grans confusions
e mouiments q' estech ap'ri terriblament
alterat q' vench en suoz demort / e
suant / e g'itau e gotes sangonets e
grosses de sanch **V**ia p' tot lo seu
cors fins entra **E** estant en aquesta
ten terrible dolor sent in quell la-
uores cap dela smagoga segons que
dien asi comunament los doctores
prenet forma dom hi ap'ech quill
conforta segons q' diu **T**en luy
E en ca dient li segons q' piadosa-
ment posen assi los gran contempla-
tius **O** princep de tota natura e pare
de tot lo mo consolacio de tots los angls

exare detots los clets. Placia fnyoz
ala vna majestat esenyora infimda
sua la vna creada intelligencia e pie
tat e clemencia apiconara. la haues or
tensa tota ala Feuena a diuinat pla
quall singularment soplicas q per vna
mort nosia offesa m destioestha aqst
poble mesqui ofenyoz placieg atedre
aloece eternal que nos etnalmet
fahes en lo ure glios pare e ab lo sant
spit en la sancta trinitat so es sen
yoz q vos presellets carn humana
e mort p humanall natura e que ari
entras empadis donchs eternal
deu esenyoz placieg atedre aldit
decret e hauez pietat dela natura
humanall qui sens la vna preciosa
mort es tota pouda euagenal
met al infern. O senyoz placieg
consideraz quant detps els viuetz
vos han desigat e plorat e pespys
en infern los sants pares e ab quant
desitg spen la vna preciosa mort
ques fara tota natura humana caz
tota va a pericio. O donchs pare
detots los segles e font de tota cle
mencia placieg hauez misericordia
del humanal linatge e continuaz
lo proces dela vna preciosa mort
Laures quat langell li hac pposada
la saluacio de humana natura tot
se escalfa e leuas enpeus e dix
asent in quell e als altres angells
qui ezen aquy ab ell q ell exceptaua
lurs prechs e q de present se offensa
ells aculadors dela sua mort dela qual
cosa sent in quell e los altres faheren
gran gracies e represent p que no
apagues sanguonos als enemichs los
angells portare aygua del torrent
e lauaren li la cara e les mas e los
pey q tenia tots sanguonosos locors
romas tot oms sanguonos dela suor
desanch passada. Laures ell torna
als depebles e dix q no dormissen
pus. Mas q attemessen a iudes qui
venya ab los iuhes p pendre lo e q ell
no haia cura de dormir apicom
ells. Laures ell homit que iudes
haia fet la trahicio aquella e q ell

los haia dita en la cena e q venya ab los
iuhes p pendre ihu xrist leuare se tots
apartament e a companyare lo fins ala
porta del ort vers aquell part hon venne
los iuhes p pendre lo saluador e dien
assi alguns q laures li estrech fet la de
manda de que parla sent Luch ca xxij.
quant li dixeren los apostols. Dne si
pousiemg in gladia. So es si uolia que
esuahissen los enemichs ab coltell edui
aquy q ans que respoes asent Pere sa
cuyta affazp lescuder del biste e entretut
los iuhes prengueren ihu xrist enoy hac
tpms de respondre aells mas cepta sent
pere desso que fet haia apicom haue
atm deuayll

*Per que estech la raho p que sua desanch
q. lxxxij. capitolls*

La causa dela dita suor desanch
asigna vbertig. & ca. libru sub titulo
his futura prouidens. E daltres
ari matex qui dien q lo saluador entrat
plo dit dit e appellat los dits tres appls
als quals dix com era trist fins ala mort.
ari com dit es ja dessg. Laures ell gra
tota la sua intelligencia creada apensar
discretament tot lo proces dela sua sca
pasio la quall ell viu enlepill etenall
dela diuinall essencia e sobre aquest
proces ell viu les següets coses que era
ala sua sca anima e cascua coltell
mortall qui tota la treuessaia q l'apri
meza fiera la gran desonor e impuria
q tota la sca trinitat pendya pla sua
tan letge eten verguonyosa e com
la santa anima amas deu sobiranamet
ela sua honor sagues q aytant sadoha
dela sua desonor e impuria. La sego
na era quat la uehia p lo seu pare
trames al mon p saluar les animas
ela sua preciosa mort era bastant
a saluar les totes. E mo mes sen pden
q no sen saluaren segons so q ell matex
dix Math. xx. Multi sunt uocati pauq

Veres electi so es q molts son appellats
a saluacio. Empe q pochis son los elects. **T**erza
era quant viu aquell abis depenes
e demerit per empames les quals p los
anemichs dades al seu precios cors lo qual
ell hamaua e homaua en quant lo velha
supportat en la psona diuinali car en
en altre manera psguarda de sa amor
ppria e de la carn. ell noy donara res
La quarta siera quant viu en espiu
la gran dolor q la sua mare passaria p
la qual e pla sua passio ala qual haui
sobirana compacio axicom anoble e
excellent fill. car matey car sabia que
ella nera digna axicom aquella q lo seu
pare haui helegida e santificada a
esse tabernacle del seu fill natural.
E velha q lauores sabuia acomplir
en ella so q haui profetat. **S**imcon
Luche. ij. so es que coltell h parzia
la sua anima so es entoms de la sua
passio del seu fill. **T**ercera si estech
quant viu lo cors dels apostols qui
haue acorne de la puritat de la fe
aquella mt. effogien tots le parat lo
en mans de tots los anemichs. E com
ell los amas axicom a fills cars era
h gran pena q axi aguessen acorne
etant erran dolial encara molt quant
viu iutes de sa companyia. qui lenda ma
saua adempnar. **T**ercera siera estech quant
viu la miferia multatit dels martis
e deuenidors en xpianissime qui pla sua
amor p. ccc. xxx. anys serien pseguits
p tot lo mo tanblament e mort ab terri
bles tormets. E axi aximatey ptribun
h e satisfet a ell pla sua mort. **T**ercera se
tena quant velha q lo seu poble qui
pla sua mort de ma pendre redempcio
e saluacio p fer la dita mort seya en
spit enseguat e despuy mort e
en p totis tps desbaratat e aterrat
e assd li era gran pena com ell amas
en spall aqll poble axicom aquell don
era axi segons la carn. e al qual
pncipallment era trames per deu.
Tercera vna estech quant viu ala destruc
cio de son poble se sagua destructio
de la ciutat aquella p deu elata e

del temple de deu e de totas les coses
sacretas qui aqui ere la qual cosa ab
les precedents li dona al cor volent
h axi ajudar al cor e torna de fora
tot fret mas al pur q langell h ppla
q hagues pietat de natura humana
p duca simo pla sua mort e q h plagues
anaz ala mort p amor della. axi tantost
la ardent caritat q ell haui ala
saluacio dels homes e scalfal axi fort
q tota la sanch qui p terror e desplez
li era venguda al cor parti de qui
ab tant for q tota se scampa p los
membres q tots ple scalfamet que ha
uia tema los poros vberts q per la
sanch q velha axi p tament quant
era en son loch trobaua los poros
vberts e saltaua de fora e en esta ma
nera posen aquests q estech fet
la suor de sanch del saluador. Sila
berta viu axi q parzia q aquest dolo
ros suaz seu no sia posat en estip
tura. laz gamet empo no es dubta
q molts vegades p crec o dilataz
la alta meritoria e fer p q copiosa
la causa de nra redempcio. **D**iu en
cara desent miquell tantost tremes
adn al pares qui ere en lo lim dntren
ques allegrassen car lo saluador era
en la passio qui tant se allegrare negu
noy es bestant adn ho. **D**iu encara
fement q adam qui axi com a
pncipall patriarcha e pace de tota
celebra aqui concell ab los majors
patriarchas e pphes com lo reherien
lenda ma quant vendria a ell e
conclouera que aqui despenessen
tot lux saber uoler e poder lo hant
e glificant lo e fahent h gracies
de la sua sancta redempcio e de la sua
preciosa mort e de la sua glia. **A**ssd
sa adn pus lazch quant tractare de la
sua sancta resurreccio.

Com estech pres p ajudes. q. lxxxviii.

Ho coltanse donchs al ort
de getzemani la companya dels
juhies p pendre lo saluador / ell
axi com afort / e constant pyncep
dels ostals de deu / axi los acam a la
porta del dit / ort / acompanyar ab los
apostols e dix los axi q cerchats vosal-
tres e ells respongueren que ihs de
natzareth dix lo senyor veg q yo son
aquell etantost cayguere tots entra
e leuat se de terra lo saluador feu
semblant qsto altre vegada e altre
e com ells responguesen q a ihs de
natzareth axi com debans Lauores
los dix lo senyor jaq he dit q yo son
donchs uolers any lexats aquells
anaz qui abim son lauores iudes se
acosta al senyor / e besalo dient li de
tesall maestre / e labengmrat del sen-
yor / en cara filioy volsamer / etirant
lo emouet lo advergüoya dient li / a
amich e q est vengut o iudes e ab
balaz tu es lo fill del home / e sptosa-
ment li entra al cor tanta terroz
del tan gran crim q fet haia que
estima que no era digna de misericordia
p que tant lo peccat lo aterra que de
continet se desepa axi com indigna
de viure es pena ell matey p la
gola Empo com diu. Basiliq no es
dubte q siell hagues demanada mi-
sericordia al nre redemptor q ell li hague
la prestamet son peccat p donat
Lauores lo juhies attaments qui era
aquell q iudes haia besat / e ja q
haia conuensa sua sptosament
preguere lo fort desoniuolment
leuant li lo mantell q tenia / abugat
e liguat li les mans e posant li gosa
cadena / al coll e digueret li moltes
paules injurioses. Lauores lo beneyt
senyor los dix axi com al altre tots
venguts any pendre ab armes e ab
gran apallament com tot jorn fos
entres vosaltres en lo temple / e lauores
no haquets cura de mi mas ara que
es pregona mit mafets lo quiq per-
tany car aquesta es la vna hora e
teps e del pyncep de tenebres soes

107
cbj

de diable quiq hagma eis mena. Nota
ahi qans que li liguassen les mans sent
pare tolech la orella / ahum es arde de
anima quis appellaua malchus. Qui sent
matheu a dñich esis capitols q lo saluador
repres lo fort de sso q fet haia e dix li
torna ton coltell / en ta beyna car qui
ab coltell fezza ab coltell morra / Dols /
tu empetyar q yo no prena la passio que lo
meu pare uol que soffira e si yo volia asso
empetyar no pregaria po lo meu pare
e darne mes de dotze legions d'angels
qui tots farien la mia voluntat. Si yo
empetyaua axo donchs conse comply-
rien les escriptures qui han profetat
de la mia mort. Veda sobre aquest
pas dix axi p totes aquestes paules
del saluador appar q ell vench sobrana-
ment voluntariy ala mort axi com ha-
ua dit ysayas. lviij. Oblatus est quia ipe
uoluit / lo es q ell es stat mort / e sacrificat
al seu pare car ell so ha volgut qui
hanc redamant no obrí la sua bocha
mas axi com anyell / e fecty manat / ala
mort e a guexsa tu xpia atten assi
al teu cap qui co p sol manamet seu
pogus amehilar aquells qui l premen-
ell campo no allega asent pe son poder
diuinal / mas la simplicitat humanal
q pora pregar lo pare p ajuda / e li sarre
dats tants angels los quals ell haia
creats e consuaua en ess e gñificaua
en sguart de la sua gñiosa maiestat
vahent donchs los apostols aquella tan-
ta companya / e axi fuzallinet haia
pres lo lur cap / e senyor vensuts p pahor
fogre tots axi com lo senyor los ho haia
ja profetat en la gena. Be diu assi
ignacia in epla ad romans q guarda
uen aquella maleyta gent de luy / e
p ceberen / contractauē mal lo saluador
e p sobre de dolor / e de compacio cridaute
plorant dient O mestre sobira o pare nre
o pastor e regidor nre senyor quantes
vegades nos ho haquets dit uos asso q
axius pendria e que tots uos lexarem
e q noq hamaue axi com de hrem. O sen-
yor tan car etambo etan excellent
etan reueret e q farem nos sens vos

e hon hrem de qui hauat n'quins regna
ne quins guouernara pus vos no haue
E diu' asi aquest doctor q' sent pe e
sent iohan saguize lo deluy fins en
casa de cayfas apicom deluyll hauem
adit e sent ioha posa co ell esent pere
lo saguize a casa de amia e puys ell
e als altres testifique com ab desos fore
ab ell en casa de Cayfas

Com estech presentat a Anna q' h'p'omij
Capitols.

Primera ment donchs los
iuhes presentare lo saluador sigos
q' posa sent iohan. d'vns. ca. a
Anna qui era sogra de cayfas e era frut
sobiran bisbe lany precedent car ja
eran venguts los sacerdots atata error
q' lo sobiran bisbe se mudaua tots anys
es compraua per p'cie / e ab simonia
aquest a Anna donchs diu sent iohan
interroga a ihu xpist de sa doctrina e
de sos apostols ptall e p' quels pogues
pendre en qualque paula e diu sent
iohan q' lo saluador li respos ap' soes q'
ell ho haua manifestamet prehicat / al
mo e james nos era amagar en sa
prehicao ne en sa informaco empo
quen demanas aaquells qui haua
hou e q' aquells li dire so q' haua
prehicat e com hu dels seynials del
bisbe defolla interrogaao volent
complauze al dit bisbe dona hu gra
buffet / al saluador dient h e ap'
respos tu al bisbe. E lo saluador / en
sanyali q' injustamet laua bufeterat
e die li ap' siyo he mal plat / en sen
yem en que es be he dit donchs p'
que mas ferit Nota assi Basiliq' q'
sathia q' lo saluador hagues consellar
mather. v. ca. q' si algun te dara algu
buffet q' li paras laltre gualta / e pass
lom ap' ferit degue temp lo cor ap'
apallat de sofferir aytal injuria quat

veu q' torna en honor de deu e aprofit
de la cosa publica en altre manera ffa
mester de contra dir a aquells qui mal
fan o dien alur instruccio e dels altres
apicom feu lo saluador assi reprenet
aquell qui injustamet laua ferit
hoc encara defet co ue hauega des
contra dir e contra estar / als mals homes
ptall q' nois ha dada occasio de fer mal
e de leuar se contra los bons En aqsta
mateya s'ma saguex sent d'vns. ca. e
ponent lo dit consell de ihu xpist posat
mather. v. ca. Nota assi q' diu' asi sent
iohan. d'vns. ca. q' com sent pe estigues
Lauores al foch calfanse ab los seynials
del bisbe hu hom qui era caygut daqt
a qui present pere haua totra la orella
hoy e tu dels dexebles est daquest /
Respos sent pere negat q' no era com
die aquell e not vni yo atiu que eres
e ab ell en lort e sent pe nega fort
ment q' no sabia qui era clauores
canta lo guayll. Diu Orosio q' lo dit
anna mana quell amanassen a cayfas
apicom aquell qui era lauores jutge
ordinari e quell li presentasen / e ap'
feren. Diu' asi Theofilq' alguns p'nts
Eo primer sies q' lo saluador aquest
anna estech presentat p' dar li honor
e per tall q' con depnant ell lo senyor
fos reputat p' pus digna de mort ap'
aquell qui per molts jutges es co dep
nat. **E** lo senyor p'nt que co anna
tremes lo saluador a cayfas estech
en cantar quell trametes se be ligat
car lom aquell sabia quat que ell
los scapara. s'mo si guardaue e assigne
ren li raho aytal. Car quat lo volguere
pendre ab la sua paula demanar los
que volien los gita tots entra p' q'
lauores lo ligaren p' q' stret ell manare
ab maior guardia. **E** l'oterc p'nt
q' fa Theofilq' aytall exclamaco en
aquest pas dient ap' O senyor / e
quat spauetara homes la tua alta
veu quant vendras en lo gra iuhv
en postestat e majestat quat anar
ala mort tots los teg anemchs ment
ateira p' la tua simple veu. **E** lo quart

102
2011

pur es car dñi q pensant quanta era
la malicia dels juheus en la preso pre
sents q pmyll. caute entera m plo
m pacle que els feu deitat tots tornat
lorella a malch q m pla gran benign
tat q haia deuat ells ensenyaua
aques parlant h tandollament
quat lo trahi m plo gran eximph
que pava des matep lo panso aells
axi letgement contractat pres
vesso nos ablamze delur malicia
ans totstps cresquer de mal/en
pigoz

Com estech presentat acayfas i
q. lxxv. capitolls

Apres que losalvador
estech presentat adama
presentaren lo acayfas que
segons que dñi sent jo ha en aquell
ay era sobiran bisba e aquis ptampa
principalment la execucio de ihu
pist segons lurs custumes. Nota
ali sumariament los següents punts.
Lo primer sies segons q asi dien
los sants euangelistes encasado
cayfas spaué aqui lauenmet de
ihu xpist los bisbes e grans doctores
els fauseg p condepnarlo aqui co
morueren molts falsos testimoms
contra lo salvador acusant lo falsa
ment demoltes maluéstats e en
spall qn posare falsament q ell haia
dit q destruhissen lo temple de deu e
que apres tres dies ell to tornaria
e aso ell no dehia del temple ma
terial de deu mas dehia ho del seu
cor q auenye / e ell qll tornaria en
son esser pla sua resurreccio e com
moltes coses h mposassen no respos
ares anegü. car axi era profetat
ra ysaye. lviij. ca. El bisba. vahent
que no respos. res anegü dix li
p q no respos aaquests testimoms

quintantes coses vien contra tu e ell cont
nuament callaua e de q los testimoms nos
concordaue ep aso lo bisba no podia be pro
cehi. contra ell. Atanet donchs lo bisbe
q ell no podia procehi. legudament con
tra ell p burgoz dels testimoms pensa q
ell matep lo interrogas ab aduraco del
nom de deu e dela pus pillosa materia
q posgues so es si ell era fill de deu ptall
q sui atorgana q de continet lo condep
nassen a mort axi com axi com ablas
femador p que feu callaz tot hom / e
ell matep interroga lo en esta manera
vint h axi pot conjur e amonest pla
virtut daquell qui es ver deu e viu q
tu que digues si est fill de deu. Dñi
sent march assi q ell atorga aqui q
ell publicament que ell era aquell / aso
dñi sent agosti atorga p reuerencia
dela aduraco que feta h haia de part
de deu de tot poderos lauores lo bisbe
per agreuar lo fet drossos en sa cadira
efanes la vestidura deuant hu gran
tros e crida altament / e qui pot aso
hoñ haues horda la blasfema q ha
dita e quens call serchaz de qui auat
testimoms si dela sua bocha matep a
ho hauem hoit lauores tot aquell
endiablat collegi e sinagoga de
sathanas se comoch terriblament
contra lo salvador e concordant mot
condepnare lo a mort / en quat de hie
q haia blasfemat deu car axi
manaua la ley dimal / e agreuar h
son dit ptall quant apres la dita
confessio los dix q encara vendria
taps quel venrien en les nuy del cell
veniz aqutaz lo mo lauores tots en
semps auolotare se sobre lo salvador
e escopire h encara los altres h tiraué
los cabells ab tot luz poder los altres
h arranchaué h los pels dela barba los
altres li daué de grans collades e los
altres lo tolpa uen plesquena e pels
costats e en la fi gitaué lo enterra
e aqui ab peg calsignaren lo poderosa
ment. Apres deso feré lo seure / epo
saren h hun drap sobre lo cap / en la cara

e ab hua canya pidiendi lo cap dienti
pescari. Tu p'rist profetiza quies aq't
quid ha p'curat. Equant/asso hac molt
curat lo bisbe nolch anaz adormir
Stota aquella maleyta congregacio
sua. Emanat q' lo saluador fins al mati
fos detengut/ en lo carcer bisball/ e
aquí ben guardat. Capriestech fet
quines nequantes injurias emalicias
li fore fetes editas p' les guardies
quell guordau'e seyen longues de
recomptaz m' de dr' bast/asso q'ent
asso qui era stat/ e estech lauores e
ap' res quat' st'ech flagellat/ en la
columna tan poderasamet aquell
preios cors estech mal contrectat
e debilitat q' ell ja no podia viure
naturalment segons q'alguns posen
p' q' m' posat en la creu' a hora de
tercia tantost morí ap' res a hora
de nona dela qual cosa diu lauen
gelista que's maranella molt pilat
co' hom ten ioue equi ap' r'ia tan
fort era tantost mort no sabia q'
mutana so q' haura soffert sens ell
ex ell ap' res car siell n'agues soffert
la maytat no fora james anat viu
ala creu. Qui v'oll contemplaz/ assí
longament los vitupis q' lo saluador
rehebe lauores aquí e debans. Cap' res
liege lo plant de sent. Vnt en lo tractat
de les set hores fet p' memoria dela pa
sio del saluador e altres tractas nouels
sobre asso fetes p' alguns moderns e aquí
veuras larza materia de contemplaz
e de ploraz les amargues dolores e
penes e p' asions del n're saluador les
quals tractaz de present lex astaz p'
acusaz la present materia e p' tolre
anuis/ als ligens assí.

**Contemplacio sobre los vitupis fetes
aquí al seipor. q' l' p' d' cap' r'itolls**

Quibus deuotissimis pensant
en aquest pas posa en hun seu sermo
dela passio los p'ntes següents. **¶**
meçamet ell ençita edesperta tot sp'ia
apensaz quina era lauores la pensa d'ns
lo n're saluador quant les siles virtuts
eran en actuall/ exercici sp'alment caritat
humilitat/ e paciencia. ebe q' d'ns h'agues
dolores inextimables e defora. Empe ab
les dites dolores seacompanyana g'ng
virtuall qui n'axia d'ns de les dites do
lors d'ns la sua sagrada a'ia. Qui aq't
ecom podria sobres alta anima. effer
sens incomparable g'ng quant se vehia
d'ns tota ordonada de tan bell e vir
tuall ornament lo qual james viu
negua pura creatura e diu lo p'ha
d'auu. psalm. equant diu. Omnis gl'ia
e' q' r' q'. **¶** Lo segon es q' pensaz así
lo familiar collegi que aquella sancta
anima haura continuament/ ab tota
la sca' trinitat/ ala qual era singular
ment p'amor ajustada p' la d'ns per
sonall que haura ab la p'sona del fill
e asso quiu peria diu cert no negun
ap' res deu sino ell mate' x. **¶** Lo terc
es pensaz la natura angelicall qui
era aquí continuamet/ ab ell qui's vehia
ap' mal tractat quant lo complexia
equi collegi transcendent haura
ab ell a asso ap' mate' x diu Cirill noy
es res bestant apensaz ho. **¶** Lo quart
es q' pensaz q' h' dehan aquells rebals
quils guordau'e d'ns lo carcer. Noy ha
dubte q' noh diguessen so quis saguex.
¶ Quibus denatzareth equina folha
es stada tua q' tu p'heicasses publica
ment los bisbes e farise' e los majors
hom'es dela sinagoga e diffames los
deuant tot lo mon eno sabies tu q'
ells te podien aucaure/ e potaz te al
p'nt aque est vengut. **¶** Obeneyt
sia deu qui tant ha soffert ala tua
supbia. Eno est tu aquell qui's fahies
fill de deu e gran p'ha. Donchs si
p'ha. eres com not guordau'es de ve
nir al p'nt aq' est vengut bet q' han
fet tos peccats ara aput te qui p'guia
de qui auant car huy pendras mort

109
cbm

ni negu not pora a luy dar bet de q aquet
ha aportat p tos peccats. **Lo** quim/es
pensar lo fuzent senyor quat hora
aquestes coses ab tanta paciencia e
humilitat les poema offerint totstps
la sua temporal vida al seu pare ab
sobran plaer p saluacio de aquells qui
vill vitupezaue emal tractaue sopph
cant lo quels saluas p la merce ells
ponas aquell tan gran peccat

**Contemplacio p hauez compasio dell
senyor aqumal tractat. q. lxxxvii. ca.**

Gregorius. Viceng gran
deuot contemplatiu posa asi alis
coses p contemplar deles quals en
suma e presens les següets. La primera
es q lo contemplatiu pot asi pensar
conuertint se a gran compasio plor dolo
ros cogitant lo seu amich e pare sobran
ihu xrist aqumal sigat escopit escabellat
epellat e tractat sens tota misericordia
e ab tanta desonor e presencia e cruel
tat e algus quu fahie p gran huy
q li hauen altres p complaure als bisbes
e als fraises qui eren aqum e altres qui
curdaue molt merexer reputant lo
blasfemador e anemich deluz ley e
p dignie de mort. La segona es
qui pot pensar quanta compasio li ha
ua lo princep angelicall spall seruidor
seu qui era aqum present ab tots los
seu angells. Com lo consolane dolcemet
e com lo veniare terriblament si quosa
ssen mas sabien q ell nou volguera p
res uolent seruar la obediencia al seu
pare e uolent aquell dia paqlles pens
e mor preciosa saluar los elects. La
terca es q penses tu q hagueres fet
si fosses ab lo senyor lauores car deus
pensar que hagueres cridat e dit
als iuhes. O diables emes q diables
com no guardats q fets cae aquell

senyor q ari colperats e desonrats vno deu e
senyor aquest vos ha creats heu ha ajudaz
O maluats e almeys colpejats e forlats am
qui son tan maluat peccador segurament
matats am car von son digne p mos peccats
ans aquest es sobiranament ignocent he
just. O mesquins e smo crehets am crehets
ales sues obres santes e virtuosos qui james
negun tench ten alta vida m tan sanota
m qui james feu tants mprades m paytal
manera O donchs homes scchs e dempnato
obryts los hulls e vejats qui es aquest
senyor epregats lo queq p do car ell es
font de tota misericordia. Si not uolgue
ssen hon pensa quet posasses entre lo
saluado e els p guissa que tots los colps
e vitames que aquells fahien vinguessen
sobra tu etu qtat o rehebesses ab gran
goig p amor del saluador teu En apres
que tots los colps aquells has rehebuts
arenollet als peg del teu noble amich
ihu xrist qui lauores va ala mort p tu
a saluar e d'us haxi. Redemptor meu
e pare de tots los seglers gracies te fas
aquelles q puch qui tanta demencia mas
en senyada q yo sia stat platua amor
fent e vituprat sopph alatua dolsaz
quem cresques la gracia elem/enseny
spalment en aso lo es q yo sia martir
e prena dur martir pla tua amor. Si
asi aquest doctor q confia tu contemplatiu
en aquest lodi que apres q haues fet so
qui dit es lo predys p tu ep altre de
qualque gracia majorment sies spual
car sens dupte q si aso continues ell
lat daza copiosament

**La manera deles nagacions desen pare
q. lxxxviii. capitolls**

Los sants euangelistes
en aquest lodi possen com sent pe
nega altre e altre vegada lo
saluador apres q la nagacio q hac feta
en casa de anna E d'iu primerament

mesclant alliloietz ab gloses q̄ sent
pere esent iohā saguen ihū xp̄ist
delmy entro ala casa de cayfas esent
iohā p̄tal quant era cortegut aquy
entra dñs ep̄los p̄chys la fuenta
q̄stantchava la porta obry esent
acostras alguns qui estauen apres del
fach escalfantse cō huna altra fuenta
passas prop dells dix asent Pe e tu
dels depebles est daquest hom / esent
pe respos q̄ nol conecia Capres deso
lo guayll canta e fez ques poch que
sent Pe noy actenes p̄ la gran pahoz
q̄ haura apres deso vendy la fuenta
q̄ guardava la porta e dix ap̄i asent
Pe sens dubte q̄ tu est dels depebles
daquest hom car yot conech enton
plaz q̄ tu est dela tua terra so es de
Gualilea lauores sent pe pura es malay
si matez si james laura conegut e
e lauores lo guayll canta E dñs sent
luch q̄ lauores lo saluador Guorda
sent pe ab aquells seg hulls de vir
tut e estech virtares lauors asent
pe q̄ coltell de dolor lagues p̄nt pel
cor / ep̄ sobres de verguonya confus
exis dela casa aquella cautelosamet
canassent / en huna coua sacreta
acridar / e a plorar / e a planyer son
gran p̄tat eles dolors ep̄enes q̄
haura vistee dar al seu mestre ihū
xp̄ist Qui alij huna glosa ap̄i en
sempa faure lo cor desent Pe
lesguard del saluador el dñs dell
gayll qui canta el error del crim
que haura comes neguat abjuramet
e falsamet lo saluador emembrat
se com lo senyor loy haura p̄pferat
en la cena ep̄ aquestes m̄. coses
tan poderosament estech lo seu cor
nafirat / e fait de gran dolor que
james no remebra aquella nagacio
sens gran ploz / e dolor de cor E
de qui auant tots tps estech orant
dela ora de prima del guayll cantat
fins amathes plorant / les sues
nagacions el virtuos ep̄aternall
esguard ab lo quall lo senyor laura

asitrat equany tots tps ploraua en
tant q̄ les lagremes de cascuna gata
apayen rustes e carn cremada de
plorar / e com lo seu depeble Climent
hoyses p̄ q̄ ploraua tant respos h
ap̄i. O dñs quant pens la bemgn
tat / e dolor del meu redemptor ihū
xp̄ist lo qual en la Pena dñs apenolat
als meq̄ pag com los meboldy besaz
ab tanta humilitat / epens apres q̄
tentost la mt aquella marca lo des
conagiu tres vegades non puch de
res abstenir de plorar Per raho de
asso tots tps portaua als pits hun tros
de drap dalli ab ques exuguaua les
lagremes qui quany continuament
li cahien dels hulls deso emps pots
veure p̄ largament en lo libre que
appella lo itenay de climent Lo
plant q̄ sent Pere die que feu
en la dita coua penidentse de son
peccat / elegit e es de fort gran
p̄tat e molt prouocatiu a plorar
mas p̄tant quant / es lonch no loy ch
he posat solament no ne presa la
seguent paula q̄ dñs a quell quill
recompta e dix ap̄i. **O** benmyrats
sien senyor los teq̄ sagrats hulls de
virtut q̄ ap̄i mude soptosamet los
coratges dels p̄tadors els illumine
ells escalfen els aporten atu O
senyor / e placia ala tua gra demerit
que am p̄tador qui la tua raueret
pago de present pla tua amor / reme
bra que vuller m̄udar / elunyar fins
de ma mort del amaluada vida
q̄ tots tps he tenguda e saguda p̄ q̄
pulscha a consagur lo fruyt dela tua
honorable passio so es lo teu eternall
regna saguexse aquy matez / ap̄i
O tu qui asso qui dit / es has pensat
e enton pensament has ab lo saluador
plat / e test / offert / apen dre ses dolors
ep̄munes com deg estar alegre q̄
aytall sacrifici hages fet / al teu
Redemptor / e q̄ abtan noble compa
ria hages tant estat etan longa
ment cō es la sua. **O** esent iohā

so d'ui q' apres q' Cayfas e los altres
majors dela smagaga anare adoz
m' el salvador estech posat al
carrer q' ell sen ana ala casa de
latzer / on era la g'iosa mare de
deu ala quall ell m'altre no pla fins
apres hora de prima quant ella exi
de qui p' sagu' lo salvador al mort
noli calla res di' dell car tot ho
sabia so qui aell era fet tot ho haupa
vist la sua santa anima en visio
infallibla espuall. axi com sibi fos
estada present

*Commet feu la gloriosa quat hor lo
prosses dela preso del seu fill:
f. lxxviii. capitolls*

Nota asi segons q' posa
la istoria pietosa Sent Johan
aquesta ora com fos en casa
de latzer recompra p' orde ala magda
lena e ales altres santes dones qui
aqui eren tot lo prosses dela cena del
salvador e com era estat pres fort
desonradament en lort de Getzani
p' los juheg e puys presentat a Anna e
a Cayfas els dix les letgeses emaluc
stats q' li haue fetes en los dits lochs
e apres com lause posat al carcer / e aq
ua defet lauores h'gat en h'ima colup
na q' haupa pliguar los presos de
m' quant eran jutjats a mort / els
dix com en casa de Cayfas era stat
jutjat a mort / e q' l'entema li d'ayen
mort sens tot dubte lauores so diu
la dita istoria les santes dones a
aquelles fahere tan gran plant / e
plorare e cridare tant q' apparya q'
deguessen morir. E l'aria q' aquella
hora no plassen ab la gloriosa E m'po
ella hor les paules de Johan stant
tanchada en sa cambra e p'oebe
los grans plors q' fahien les santes
dones e lauores li doblare les dolors

del seu cor dient aytais paules O pare
celestial / e font de tota clemencia e
pietat e senyor placieg tempraz lo
flagell / e tuimet tan gran q' p' metres
dar al vostre g'ios fill. O senyor men
bric q' james ell noq offes ans feu
tots temps la via sca' voluntat. O
senyor etant vos ha amat obayt
tots tps e honrat O senyor e donchs
com lo leuats axi tuimetaz / e de
sonraz p' tanta mala p'sona O senyor
so q' ja ha sofferit / e so que p' vos ha
fet ja es bestant a rembre tot lo mo
e donchs senyor p' que volers q' sofira
mes mal ne q' cal que muyre O senyor
totes coses vos son posibles placieg al
meys p' altre via rembre lo mo e no
m'lyra axi lo meu car fill Etu qui
aquestes dolors remembres a ges li
compacio axi com fill velhes com
gran profit / tan sagura. Nota assi
segonamet que com la g'iosa fos
plena de gracia e de tota virtut / e tot
son plant e plor e dolor en vers lo
salvador procehia de entpmment
altament illuminat / e de consciencia
p'feta e de sobirana sauesa e de amor
e zell de reuerencia sobirana en vers
deu p' les quals coses se mouja a hauez
gran dolor vehent deu tot poderos
saluat lo mo defet ess' plo mon des
conegut / e tan mal rehebent etant
mal desonrat / e vituperat p' raho
de asso les sues cordials dolors eren
fort justes esces e les sues paules
virtuoses temprades e fort p'fetes e
de gran ex'p'mpli atots aquells qui
les horen no placia a deu q' ella cogitas
ne rigues paules desrahonades m'
q' profehissen de impaciencia m' despa
des axi com fan les dones del mon
quant perdren fill o marit o alguna
p'sona cara qui plan ofan contines
de p'sona orada e m'pasiens e de spada
ne ja p' asso no deuen meys presades
algunes paules qui's prehique co
munament al seglars lochs lo di
uendres sant q' semblants ales q'

rien les dones del mo enluz dol / e ploz
caz com prehique als lechs mls los
done entendre p aytals paules q per
altres q fossen altes eno prouocant los
adencio caquesta manera han tenguda
algus grans doctors fahent tractats
del plant dela gloriosa espalment sent
bnt en aquell sermo qn feu q comesa.
Quis dabit capiti mo aquaz zc.

Queli fahere ahora de pma q. xc. cap.

Ant estech dia e hora de
prima diu sent Luch ca. xij. los
majors dela sinagoga / appellate
lo saluador enluz consell / e digueren
q ell siera xst que ell ho digues casto
no dehen ptall quell uolguessen
rebre axicom axpst axst mas per
pendre lo en paula caz si diges que ell
era xst volia dir hument el vncio
no ptangues sino al gran sacerdot
e a Rey el saluador no fos tengut
psacerdot donchs si ell digues si matey
ess vntat p consaguet / atorguara q
ell era rex / e lauores sol pass lo fahere
condempnar amort sinagar q no era
xst volien lo pendre en falsia caz
dehen q diuerses vegades li haue
hoit dir q ell era xst p raho desso lo
saluador beneyt los respos en paules
confessant la veritat e reprenent
en seps luz malicia e dix los pyme
rament axi sius dich que yo sia xst
no me creurets es sobre aso vos in
terroch no respondrets en veritat
ne pres que digues no lexyarets
anar ans continuarets vie proces
fins que hayats mort donchs per
quem demanats si lo xst m p que
volets me resposta. Segonamet
ell los dix axi casto ptall que nos
pensassen q ptamor sigues de co
fessar siera xst ptall los dix q era
xst. Empe sots tals paules que ells
no pagueren de dret / empenyer / en
ell caz dix los axi q sabessen p cert
apres la sua pacio e resurreccio que lo

fill del hom cunha ala dreta part de deu
lo pare so es ell matey jaria q nos ano
manas e ells sabents q souy se appellaue
fill del hom ptall li digueren donchs tu
est fill de deu e ell los dix vosaltres ho
dixets q yo som aquey quax qui digues
q ell nols hohaua dit / en aquella forma
Empe les dites paules ells condohren
contra ell q ells li haue hoit dir q ell
era fill de deu ex consaguet q era justa
la condempnacio amort q haue fera
contra ell en casa de Cayffas caltres
consells precedents

**Com lo interrogare falsamet edela
mort de iudes q. xci. capitolls**

Aten ashi qy diu Gregoria
turmencis en la homli segona
de pams veges los homes del
baratats p exdicio de malicia axicom
era japhetat. Sapience secundo
dixerunt in pny apud se zc. amort
laue condempnat p diuerses consells lurs
en lant aquella tan mal tractat q ja
no podia naturalmet longamet viure
e apus tot aso axicom si denou come
fassen proces contra ell demanue fer
confessio contra forma de dret e contra
tota bona custuma ver q era vengut
lo sacerdot / e lo juhi dela sinagoga p
raho desso ex moltes daltres obres
males los es estat / tolt lo sacerdot el
juhi parots tps dela qual cosa estech
figura lo squinsaz q feu Cayffas dela
vestidura. quant lo saluador li confesa
q ell era fill de deu. Aten ashi en cara
que nouella sageta sta ora fer / en asia
la aia del saluador quat sabe que
aquell misfable iudes era de fer / en lo
pregon d infem ja depnat del qual
recompta sent matheu. axi bñ. ca
pitols que sabent q lo saluador era
condempnat amort mogut de con
sencia considerant lo gran crim q
haua comes anassen tota vengonya
apart posada edona los. xxx. dñices

q' haura rebent pluzar los ihu xpi
elansals los deuant dient los xpi
po conech q' he comes gran peccat/en
quant vos he lurada la sanch del hom
just als quals digueren los sacerdots
epynceps dela sinagoga quens fa anos
ra consiencia haguesses be vist que
faltes car nosaltres be sabem so q' fet
hauem injustament ho haur fet ver
vui assy q' es fetz companya en mall/e
en mals homes car quant te haura
confus e aterrat l'ayarta estaz e
acaure aton xpi apicom fere los
juhcs daquest p' que lo mesquy coside
rant la granesa e letgesa del crim
notroba quil in formas ml tiaz apem
tencia vera ne ademanaz mishecor
tia eptal desespasas epemas pel
coyll/e esclata ples entramenes xpi
com vui sent l'uch. Actiu apostolorz
dele trenta. e xx. d'ners ordonate
q' no fossen posats en la azcha on se
possauen les puetimes quys offerien
ateu mas compraren na hu camp.
p' soterraz hi los pelagims qui morse
aqui eno haur en cara cert seme
trij fins aquell dia e vui sent ma
theu q' ja ez tot pphetat p' jeremias
apha de les obres e altres coses per
fampens qudes ja es dit dessus:-

Com lo amanare apilat. f. xxi. ca.

Ella ora donchs de
prima los pynceps dela sin
magoga manare los aluadorz
pres elgat apons pilat qui era vicarij
del empador / e ell sabent q' ells no
guossauent entps paschall/ entraz/en
casa dels gentils ptall q' no fossen
in mudes e empercars de menjar
la pascha so es la azima qui era pa
azim/emmenjar paschal p' raho d'ello
ell xpi aells de fora demanar los
que volien / e ells respongueren q' hi
presentauent ihs de nazareth/xpi

aquell qui plus leys tigne de mort per
diuerses consells lurs condempnat/ amozp
los crims dels quals ells lo acuzare foren
aquests pynceps segnets. **P**rim
que ell se delna rey emolts lo segusa per
q' era gran pill si ell moria car porces leuar
rebellant / almperej plaquall cosa tota la
fra porja en correz grans dempnatges
hoc e ells mateps sens negua colpa.
Segon q' ell vinent de Guahila en
ihstem haura comogut lo poble ano donce
trahut al empador. **T**erc q' publich
blaffamador de deu dient se fill de deu
e deuant ells e p' consaguet era digna
de mort apicom mana la ley de deu.
Leuitici. xviii. **Q**uart q' ell trencha
ua publicament la lig diuinall no colent
lo disapte in seruāt les custumes dels
antichs e com vench apicom asamarita
eno xpi com apuheu. **S**u nichodemus
en lo seu euageli qui es apostol q' iall
haur fet in formas sacretament con
tra ihu xpi de moltes altres maluestats
e era xpi q' comes mal hndelne e ell
na creha meys sabent q' p' en vege lo
psaguet / e sabent q' in numerables in
formacions e expyriences la gran santedat
de ihu xpi. e la multitud dels mpades q'
los gentils e aquella qui conuerfauen
ab ell li haurien vists fetz ne daue ffe a
res q' los juhcs diguessen contra ell
no res meys q' so que li possauent que ell
sa falha rey / e que hagues comogut
lo poble ano dar trahut / al empador ell
sabia certament q' era fals e sabia
p' diligent inquisid q' ell sacretament
ja rebans sobre tot asso haura fet p' q'
ell cogita que fes son poder q' ell lo
delluras de lurs mas e que no moris.
E p' ymerament ell no repeti aells aqui
asso q' haura posat q' ell haura fet contra
l'empador mas falhes poderaz que so q'
haurien dit q' haura fet contra lurs lig
Dix los xpi yo nosce v're lig mas pre
nets lo vosaltres efets li segons aquita:
ara ell be sabia q' ells p' asso no hagueren
possada la ma en ell car nols era legit
segons los patis q' haur ab l'empador
que ells no donassen mort anegu
mas la execucio ptanyia ab vicarij del

empador al juhi aells Nores meyl q' era
tps e' dia notable / e paschall dts. Vn.
paschas enles quals no daue' mort anegu'
caz fez ho' deua e' en tps deluz senyor
e' asso p'aueracia de aquells tps passat

Com pilat lo interoga apart. q' com. ca. i.

Quando puy's pensa q' li porja
esse imputat amichge
cia eptal tira aihu' est dms
lacort luyat lo dels p' que noll
torbassen. asses respostes ne pres que
dixes nol poguessen impugnar. Dixe
api aihu' x'pist / tu est Rey dels juheg
P' espos lo saluador ayilo meu regna
no es daquest mo' caz sui fos be fahere
mos fuydors q' yo no fora luyat / en
mas dels juheg Dixe pilat tonchs
tu rey est Qui assi lo mre' deles istorjes
q' lo saluador respos api vez es q' yo
son rey mas no lo vengut al mo' laq' t'
pregnar mas p' dar testimonij ala
varitat. Epilat dix qual varitat / es
aquella ala qual as dar testimonij.
Qui assi m'chodemg en lo seu deiaut
dit euangelij q' lo saluador respos api la
varitat / es aquest q' yo vull demostrar
ess' clara lum. so es que la varitat / es
deuallada del cell en terra p' dar lum
en lo mo' elo mo' leha impugnada he
luyada a mort. Pilat qui hoi api plaz
ihu' est paules q' ell no entem' pensa
que lo senyor beneyt de falhs en seny
casso a creura lo p'china quat lo v'p'it
tot colpejat / e' fort mal adobat e' viu
la furor dels juheg tan gran contra ell
q' pensa que p' sobres de colps q' li haue'
dats lamit aquella laua quax' m'g
mort / e' gitat de seny. E' pensat d'altre
part quel haue' tot s'glepat pla sima
o' condempnacio de mort que li haue'
dada en casa de Cayfas e' pla p'secucio
o' acusacio e' requisião q' haue' feta
prompta aell quel matas de preset
f'ech fort mogut de gran pietat / en
vers ihu' est / e' pensa que no plas ab
seny / e' p'osa quel escusas e' desluzas

deluz mas e' api fora lacort abitu' est
en seny e' dix' api als juheg qui sp'and
de fora po' he exannat / a quest hom / eno
trop ne qua' raho p' que tegue mort
laures los juheg vehents que pilat
lo fauorejaue' cridar' api. Si aquest
no fos mal faptor no lta haguerem
nos luyat / caz no som abtan poch
confiencia q' hom' innocet huyas
ala mort vehent pilat la gran
furoz / e' gras crits dels juheg contra
ihu' est mes lo altre vegade dms
la cors dix' li no veg' aquest juheg
qua' coles posen contra tu p' que
not escuses. E' lo saluador nol respos
res dix' pilat / e' amy no p'ales no
sabs q' yo he potestat de crucificar
atu' desluzarte. P' espos lo saluador
No hagueras enmy negu' poder si
not fos donat d'alt p' mre' senyor
deu. E' ptall' aquells qui man luyat
atu' qui has aquest poder han maior
p'cat q' no tu qui no conexes api
com ells man conegut / em' deue'
conexer d'pre asso la mulez de pilat
qui era premy h' trames adir que
deluzas de tots p'uts aihu' est / caz
si no ho fahia caz gra pill li hana
ue' aella cason premyat. Qui assi
algus doctores que los sumoms
vehent alegras los sancts pares
en m'fern pla mort del saluador pe
saren q' ells lo sp'aren. api com aluz
receptoz dela qual cosa fore' fort
torbats sabents que p' aquell qui sia
receptoz dels pares sancts p' drien
ells lo p'ncipat q' haue' en lo mon
api com lo saluador haue' dit / ces.
ihams. p'ij. ca. Princeps huius mu' d'
erant foras. e' c. P' estall' en sopms
plaz' e' pla mulez de pilat mana
santh q' si ella no empat' eua que
ihu' x'pist no moris que ells li trauze
l'infant de ventre el auzuren ab
ella en seny e' p' estaraho ella
prega' a pilat q' pres no moris ihu'
x'pist

Com lo remes saentmet / a herodes q ell
nol agues auqure epuys lo feu asotar
epuys vallos p sentar en mana de her
p miffa. 15. p. cm. capitollis.

Dilat enclinat p si matre
capres per los dits
prechs dessa muller a desluzar
ihu est pofals ari veg q vosaltres
hauets p uales del empador que
tota anys en la pascha puschats des
luzar hu presonez volers donchs
quea do ihu venatzareth / o baraba
qui era homare / o ladre emalfactor
allo los dte pilat crehent q pres
ells no posarse baraban deuant
ihu est e ells feze tot lo contrari
car demanare q baraba fos des
luzat e q ihu est fos crucificat
detanet pilat que ples dtes vies
nol hau pogut desluzar tira ihu
est apert demanar h don era e
estech h respot q de guahlea.
Lauores dte ari als juhig aquest
hom no es se mon for car es
de guahlea. p quel trematrell ha
herodes qui es alli ara vengut
ala festa e ell fassen so qui h ha
ben vist vist crehen quel deslu
raria en quant era desa terra e
deson for capu feu dela quall
cosa herodes hac gran plaer e
fore fetz amoch com de bans fossen
anemochs ero ses vehent ihu est
hac ne gran plaer pla gran fama
q la gent h sana. e spau q h fahes
seuant halgu miracle e interroga
lo saluador de moltes coses e lo sen
por no h uolch res dte m responre
aneguna sua paula epensa q no
hagues bon sem ep scarn feu lo ve
stru de vestitura blanca eremes
lo apilat lauores pilat presentat
ihu est paells de fora e dte los
ari po en aquest hom no trop
neguna raho se mort m axima
tey ley hatroba da herodes aquil
hauets largament acusat tenstot
ans lom ha tremes ari com ignoce
p q he preposat de lenpar lo nores
mep p satisfez auosaltres si en res

112 679
vos ha offes yo alli deuat vosaltres lo fare
poderosament asotar lauores seuant
los juhig e tot hom p placar feu des
pular lo saluador tot mu e feu lo hgar
en huma colupna qy haura qui ra era
posada en la cort p asotar los mals far
tors e feu aqy asotar ten posezo sant
lo saluador ari com ppha y lares ca
pumo de la planta dels peg fins al cap
no romas en ell q no fos nafrada ten
blamet car aquells quill asotaue pe
satisfes als juhig hi fahere vltra posez
enull temps aquella sancta bocha no
dte huma paula de plant ne de impasi
encia ans los dymoms e los homens
allo vehent stauet tots spauetats en la
sua pregona pacencia e james no fon
vista semblant / en neguna altre psona
Quegit he q estech renellat a hum
sant moze negre qui pensau souy
en allo que lauores h foren dar en lo
seu precios cors. **V**ide hpm plagues
e allo p cert tractamet dela legio dels
diabls que ell gita del cors de hu
hom ells mes hen porchs ari com ja
estech dit en lo. viij. libre daquest
volum e apres de sso p fartarne lo cor
elo coratge ve dels juhig feu h vestit
p estarn hua vestidura vermella
fora de porpra e feu lo coronaz de
huna corona de jonchs mayns agura
ep escarn feu h posar en la ma huma
cava enloch de ceptre / e ari feu
posar deut tot lo poble se p escarn
los saigs de pilat ajenollant se a ell
dient h **R**eg te sault Rey dels juhig
e escopm h en la cara e donat h en la
capca plo cap / e ari stant lo saluador
pensant pilat quen sate sabolls p
allo q fet h haura demostrant lo los
dte p escarn veg alli lo vie Rey qui
qui volha dte gran vengura. seude
hauet que saytall hom com aquest
ari pobre se mal apallat h yats
sospita ques vulla fez Rey no soll
vullats fez mencio de saytall cosa e
mpo tanta era la malicia q p molt q
pilat h hagues fet m est q james
nos pogueren placar ans ordant q
guerren apilat crucifical crucifiquel tetost

Epilat volent lo fez graz atruffes
 dehia los, o deg com crucificare lo
 vze rey cells nou prenje entruffa
 mas cridaue nos no haue altre rey
 sino cesar. **P**ilat eq ha fet per
 que de que moyr cells resposguere
 nos sabem q ell se nol fez rey p que
 si aquest desluzes no est amich de
 cesar car tot hom quis vol fez
 rey, o co sent ay tall es anemich de
 cesar. **D**ient assialgus doctors q
 ptant quant poblicamet negare
 tauores lo saluador eser luz rey.
 sapuare que de qu anar no haue
 rey ne dignitat reall casto tocha
 samell. ca. vms. **E** dien q passu e
 pla mort q donare al saluador se
 fon e deuen ess dats appetual cap
 tuitat ans ha hordonat la sca seleya
 q james nols sia dada p negu epia
 senyora sobre epia ne epia pres
 no deu haue amitat m grans fa
 milyartats com si en implacables ane
 michs dehu epist e dela sua ley
 e totot epia. **E** tots disaptres en lurs
 smagogas malaesquan al saluador
 e ator epiam sine e la maledictio
 tornels sobre lur cap encors e en
 anpna.

Com pilat lo sentencia amort!
q. xv. capitols

L auores pilat pensa qts
 fahes consiencia
 com volhen fez tan gran desast
 desastre q uolguessen auare
 lom ignotent e pensa q siell no en
 senyaua consiencia qui era gentill
 q molt mes lan danyen ells haue
 maiormet de hom iuheu almenys
 laurje los majors qui ezen aqui pre
 sent q fev vemp aygua eleuas
 a quiles mans dient ara veg que
 deuant vosaltres confesant que po
 no consent en la sua mort m en la
 lescampamet dela sua sanch. **E** los

iuheu cridare li ayri not cal haue deffo
 consiencia car nos carrega la sua mort
 e volem q la sua sanch vinda sobre nos
 esobre nostros fills assi dien los doctors
 q assi ha plagut a deu quells sia fet
 segons lurs paules so es q la sanch
 dehu est so es lo peccat de escapa
 aquella preciosa sanch sia sobre ells
 ensegant e en durahint lurs corat
 ges vrents en error e en lurs mal
 cias fins ala fi del mo assu tocha cauto
 lo gpa. **O**see ca. iij. **P**ilat vehent
 lo gran multitut dels iuheu e tots los
 majors dela smagoga ayri cridant e
 manassant li stethrod pensant que
 faria e acostare se a ell algus desos
 comestichs ediguerenli sacretamet
 ayri senyor vos enos som en gra pill
 si aquest hom nols luraes casto ples
 rahons segues. **Q**uaprimera car
 assi ha gran multitut de gent. **L**egit
 he q pla festa haia aqui be. **C**ent
 huytanta milia psones que tota crida
 uen q fos crucificat sis auelote co
 tra nos vos morrets etota vza casa
 enos elom matex auqura tantost
 donchs mes vall q ell sol muira
 q no vos enos. **Q**uasegona car si
 aquest hom nols luraes vos encore
 rets indignacio dels majors e detot
 aquest poble qui tantost escriuan
 a tempador contra vos informant
 lo q vos fauorejats aquells qui seue
 contra lempri efer nos han altres q
 famacions don porets haue gran
 injuria. **Q**uaterca sies car segons
 los patris q han ab lempador a vos
 no prany lo iuhi dels iuheu sino la
 executio donchs pus ells an aqst
 hom jugat amort cert vos lalidauers
 dar tentast. **Q**uacarta car auos
 deffo noq cal haue consiencia pus
 cha ells sacaregue lo peccat per
 totes aquestes rahons lo mesqu
 depilat sens altre proces e srimora
 comua de dret ab gran desplace pua
 en la cadra sua acustumada e a
 qui sentecia lo aess crucificat. **E**
 diu sent luch ayri ca. q fessen qd
 volguessen alur volutat so es quell

Crucificati

crucificassen e com h demanassen los exu-
radors. quin titoll li posaren sobre lo cap
en la creu. Pilat lo ordona. aytal: Aqst
es ihs de nazareth Rey dels iuhs e
los iuhs cridaré que pres noy posas
Rey dels iuhs. Epilat feu ho contraells
com apr. forsidamet li fahie crucificar
ihs. fesses los apr p ma fe noy mudare
res ans so q he escrit na p estrit / e
aytal titoll vull qh posers eno altre e
apr. feu de fet / e escriure lo en lati e
en grach e en ebraych p tal q tot hom
lo sabes legir. Dñi dñi teofila q aquell
sant titoll gran mysteri contema mas
ells nou enteme car p especial dispen-
sacio diuinal. estech apr. ordonat contra
lur. volentat car contra lur. volez ihs
est / es saluador con sagrat guouerna-
dor eregidor de tots los beneyrats les quals
cofes son significades p aquell sant titoll
qui ara es en tholosa en la sglehia de sca-
maria la deuza da.

**Que es so q la gloriosa viu / e ho se
gunt lo seu fill ala mort. q. xcvj. ca.**

Aten ahi q segons lapia-
dosa istoria de
prima fins a completa tots teps
la gliosa segun es acostada al sal-
uador. aytant com poch legudament
seuada honestat / e prudencia. e quant
lo viu primeramet exu del carcer de
Caiffas e quell amanaue ligat apilat
e viu a qui falsamet acular detants
crims p los bisbes e maestres de la sinagoga.
Après lo viu apr. despulat tot nuu e
asso tot / e ascarnit p erodes molt cruel-
ment en la cort de pilat / entat q tot
lo cors sant era naffrat e lasant pre-
ciosa sua sa escampada. p tota part
El mestre de les sentencies diu q en
cara appen los senpalls de les gotes
de la sua sancta. sancte en la columpna
en la qual estech lauores ligat e puy
apres quell hagueré asotat li vj lo

115
C 211
tot lo cors fermamet naffrat etot cor-
rent de sancte. El viu lauores qh feho
sez cor les vestidures q tema escampades
e apr. vestirse de nat lo poble tot abtanra
vergonya. E puy lo viu scarnit apr. com
a Rey e coronat de forts spines de stru-
lo de porpra. bella e esquinada. e h viu
posar la cara en la ma en loch de ceptra.
E puy viu lo poble ab los bisbes en seps
cridar q fos crucificat el viu apres a
mort sentenciat. El viu posar la creu
feuga sobre lo coyll / e collocar almg
de tos laures. e ho latrompeta cridar
atot hom qui volgues veura la snta
de ihs de nazaret qui seiatantost
crucificat. al mit de Gualuaz atots
aquestes cofes actel coltell de mexi-
mable dolor li trauesaua lo cor maior-
ment quat lo consideraua esse deu
eternall / e creador dell / e del terra.
e guouernador esempoz daquells
quill crucificaua. E dien assi alguns
contemplatig spacialmet en lauengel
de mocho demg quell tonere apr. com
orat li faheren al cap vnara snta
feta hamanera de creu p maior
meyspreu ales quals cofes actamet
fahia sobre les dolores e vitupis del
fill segons aquest aytall exclamacio.

**Lo plant q fahia la gliosa quant
segua lo seu fill ala mort. q. xcvj. ca.**

O fill e senyor / e com
son venguts sobre vos als mals
q alcus han fets. O fill e alty
hafet lo fuet / e uos hauets la forcha
O fill tan car / e senyor e vnguen
sobre mi a questa sentencia car mas
hauets sofert fins al present O fill e
com no p donats a vos mates no p do-
nets ala mare O fill placieg q yo no
vischa pus apres la vra vida m vege
la vra mort O fill / e senyor tan noble
e com pore yo viura apres la vra mort

O mort tan cruell e com guoses tu
mataz la font de vida O senyor / e
com se pot fez q vos q tanta cara
compagnia fui tors teps ab vos
O fill e senyor quos sabers q aquesta
es la mia aia e vida q po vischa
e muysa ab vos O fill / e tan grans
goigs e consolacions q ab vos he
tots tps hagudes come son grades
engran dol e turment O fill e senyor
e tots tps fos vida mia aia mia
e coz meu Sonchs fill meu com
podets uos ara sapaz demj elepar
me tan amargosa / aquestes e
moltes daltres paules dñi la dita
istoria q dehia la gñola actanet
es aguynt lo seu sagrat fill e tots
tots seuada caritat als crucifijos
esobrana paciencia en son coz
e prudencia en les paules i . . .

**Com la forma de la creu e lo altres
instrumete d'upputats ala passio me
significauē grans misteris m . . .
f. xcviij. capitolls m . . .**

Posat Sonchs eliuat lo
saluador ppilat
ala voluntat dels iuhes de
continent sa ajustare gran
compagnia de gent armada qui
acompanyas lo acenturio qui auia
afez la execucio de la mort del sal
uador / e aquest aquest fahere per
tamor de la part del poble qui ama
ue ihu xpist nos leuas e quel los
tolques e aquy estech ordenat q lo
saluador moris en creu. Segona
ment qy fos clauat ab tres gro
ssos clag p q no pogues fogu m
escapar Terçament q fos posat
entre dos ladres. Quartaient que
moris fora la Ciutat en lo mot de
Caluarj Quatsia q tot allo procehis
de gran malicia dels iuhes qui allo
dictant no sabien ques fahien Em
po la etnall sauesia del me redeptor

tot allo fehria significaz grans misteris
e grans sacrets diuynals segons que
dñi Methodig martir / en lo seu paco
nari zc. Vbering m. m. libro de vita
xpi doren q com la creu sia composta
de dos fusts los quals lehu esta dret
el altra atraves lo dret significa
la natura angelicall aquell qui no
pcca ans tots tps stech dret en si.
Lo traues significa natura huana
qui totta sa entrauesa quat plo pccat
del pumez pare tota es capçada en
terra Enpo lo fust pret habu mos
o caudura alt / en lo comelament
significan q natura angelicall prebe
grans mors quat dela fore sapats
los dimoms en lo comensament del mo
Capicom los dits fusts sa comupe p
la clausa qui es al mig ay la natura
angelicall se repa es ajusta ab la
humanall plo merit dela preciosa
mort de ihu xpist / e de aquestes nates
ab dues sefan ab lo cell bell cors e
comphdes jezarches praho dela qual
cosa ihu xpist / es dit repador de la
natura angelicall e saluador de la
humanall. Nota assi q los misteris
tanchats en la virtut de la creu son
innumerables e inextimables praho
de allo nos poden assiposar tots.
Enpo qui copiosament los vols co
templaz hge lo libre q feu Crisostom
de la lahor de la sca creu car aquy na
gran materia. Que ayi matez se
gonamēt lo saluador fos clauat
en la creu ab altres grossos clag
signifiquat e significauē dñi me
thodi que aquella preciosa passio
satisfahia aden lo pare tres lnatges
de peccats so es per lo Original mor
tall / e demall Que ayi matez fos
penat entre dos ladres significa
q los pimes peccadors so es luatiz
e adam qui hame furtada la honor
aden plur in obediencia fore posats
deuat lo gran jutge ihu xpist dels
quals ell dempna la hu a so es luatiz
e salua laltre so es adam Quartaient
que moris fora la Ciutat significa
que lo fruyt de aquella sagrada passio

precioso no passa als juheg mas ques estes
als forans soes anos qui som deuallats
dels gentils. Nota Methodia que lo
saluador stant en la creu. Tench la
cara girada en vers ponet signifi-
cant com lempri de ponet soes de
Roma quis Aten. Dongria fins en
portogall. seza illuminat dela lum
dela fe catholica. e aqui seza son reg-
na en sua esgleya xpiana. axi com
huy es defet. e seza p gracia sua fins
ala fi del mo. E aquesta esgleya coten
Namanya. Itaha. fransa. anglaterra.
e Espanya. Per raho desso la santa
esgleya ha ordonat q nos enffique
les nres esgleyes tmet lo cap vers O-
rient. e orant girem la cara a ell
qui estaua p orient quat mori en
creu. que axi matey la creu fos
fermada en mot. e en gra pedra.
significant q aquell preciosa mort
solament proffitaria als clets e aqts
qui puarien alt. en lo regna de deu.
Nota assi Methodia m citant nos
apensar cordialment en la dita senten-
cia dada contra lo saluador. E diu axi q
paquella creu sentencia dada con-
tra lo teu amich es estada amullada.
p deu lo pare la sentencia de mort q
el matey dona contra nos en lo
comensament del mo el teu dolg sal-
uador ab gran goig hor caporta.
la dita sentencia p amor de tots los
clets p los quals sostench e uolch
esse axi jutlat. E pxi donchs not
per teques james daquesta. sma
sens algun fruyt e dolor car omg
ella trobaras amagades inextimables
dolors e tresors diuinals q aquest axi
jutlat. atu comprant p aquesta vez
sonyosa e terrible sentencia sua e
ples altres sues inextimables dolors
Guardet diu Methodia q aqst pas
not escap ml oblyt car aquell qui
aquest mal ha ptu passat. e es estat
p smat. aquest ha atu sentencia
e seza ton jutge. en lo jorn de tamort
qui daquest pas edemolts daltres p
los quals ta obligat tot a son huy te

manara ygorosamet del fust daquesta
preciosa creu posa lo nre dels flors dels
sants q ell matey reputa p apocrites e
de poch fonament ptall les ley estar. e
quiu uolra legu. aquiu trobara.

Quel feze ahora de tercia q. xviii. ca.

Hora de tercia vinent en
cara a quell maluat poble no
cessaua de cridar apilat que
esparadament crucificas lo saluador
laures portare lo fust dela creu q segos
lo mestre de les istories haqta. qui se
peg delonch. e elegre lo be poderos e
gros p quel pogues mls potar quant
seza crucificat. e aqui prengueren ma-
sua del seu precios cors fahent h este
dre los brassos e aqui matey feze los
forats en la creu. e ala fi ferent lah
pendre. e posar sobre lo coyll. aquil
acompanyare ab dos ladres sentenciats
a crucificar. de qui exint ab so deu.
de trompeta. e ordonade engrir la
compayia dar mes crida la trompeta
ala porta dela cort. axi veg ali ihs
de Natzareth q p tant quant saboia.
feze rey seza ara penat. e qui ayall
fara aytal pendra. exint donchs lo
saluador dela cort los juheg en senyare
gran goig. vehent lo anar ala mort.
Com en lo camy hagues algunes sces
dones qui sabien la sua sanctadat. e
hauen vista la sua virtut. e m fims
miracles ell regnor dassen. e vench
plo camy al aquell tot alterat nafrat
colpat. e ascaballat. e tot en sa
color. e mortit. e sangonos ab los hulle
bays e envides podia portar la creu.
eles dites dones lo vehessen anar
al mlg de quels ladres ab tanta gent
soptolament les dites santes dones
citarense. entra p sobres de dolor. e
donare tan gran plors e crits plax.
sent lo de tots pms cuydant de
fallir. e fahien tan terrible continet
q tot hom quany prouocau e a plorar.

El benigno senyor no contrestant
les seues dolors mas apicom aquell
qui es e era font de pietat grans
aellas consolant les e orient los ayi
filles de iherlem no vullats plorar
sobre mi mas sobre vosaltres maregas
e sobre vostres fills com vinda dies
en los quals duran ayi als munts de
sitiant quels cagen demut e als
coylls quels cobren e asso p sobres
depressina e de tribulacio qui deu
venir sobre aquesta ciutat pluzs
grans peccats. E diu ayi d'ymo q
ajusta plo gran peccat q la ciutat
aquella cometa donat a ell a tall
mort. Car dix ell s'ideu promet que
aquests fassen en mi ayals coses co
vehets pensats q farien o leparia fer
dells qui son tan grans peccadors etant
han peccat en la mya psona diu sent
Gregori apicom cascun peccador pes
quant seca pont p son peccat en sa
ensa psona quat ven quates pe
nes pasa aquell p nros peccats aqll
qui james no haia fet peccat. E a
pres de asso lo salvador anar ala
mort les dites dones emoltes dal
tres quill amare e sabien la sua
gran santedat lo sagume fins ala sua
passio ab grans plants e plors no co
trestant q ja entots aquests fos la
ffe fallida quat asso q no crehen fer
mamet que ell fos deu q no resucitas
ihsia quel tempe p sobribrament
p iust e sant eps lo playien fort
pensant q ignocentment senstota
colpa li dauen aquella tanquell
mort

*Dels plors dela gliosa mare quant
lo viu anar ala passio. G. Cap. 12*

En les dites contemplacions
del sant abbat
Eftrem sa recompra co lauores
entre les dites dones de iherlem
plorants lo salvador era aqlla sagra
da mare sua qui continuamet cria
en dolor qui quat viu lo seu fill ayi

cruellmet p la cara e pels los brassos na
ffrat sanguinos e colpat e viu q abtin
gran affay portaua la creu ab lo cors
en coruat possant e pentayant enfat
q en vides li bastana lalenda car cuyta
uen lo molt de anar los iuges temets
q pilat no renochas la senteca. E quat
lo viu ja quax mys mort eno podia
acostar a ell cuyta acontoniaz lo anar
ables santes dones p altre camy pg cur
e en contral en lo portall dela ciutat
E a qui ven lo seu fill caure en terra
car no podia pus portar ni alendar
tant era lo pes dela creu ela cuyta
q los iuges li dauen. Lauores lo salvador
la guarda ela dolsa mare a ell enos
diguere res le hu alaltra car les do
lors eren tan grans de cada part que
nos pogueren res dir de paula ney feu
fretura parlar car aqllas dues sobre
altas ayis sa plana de hu lengatge
e celestia apicom estant ensemps
ab dosos sahaia acostumat de plar
sens lengua. E diu asant abat que lo
senyor beny quant viu la sua santa
mare ayi dolorosa estrech fort nafiat
en lo cor p gran compacio q h hac edix
li ayi en spit molt amable sobre dolsa
e mare cara prech vos q p amor de
mi nos vullats turmetar vos sabets
q totot so q vehets em de present
lognaua ja diuerses informada e sabets
que alo uel lo meu pare que fassa de
tots punts p la resempcio de natura
humana p vuda donchs care mare
pensa q passa hora nona huy tot asso
laza passat etu auas tantost senti
ment dela mya glia glios estamet
E menbrat q diu meze qui ve pmyer
yo resucitaze e de ma presencid ala
greze atu e aquello qui ma amant
es dolen dela mya passio emort. Ela
gliosa en estes santes paules rehele
gran confort car appaja debans
e mortida e quare morta. Eleuas
en peg e seguy lo seu fill fins ala
creu. Vahent donchs lauores los
iuges qui massa laquiane si lo salvador
haia aportat la creu fins al munt
de Caluaray car molt defalla en sa

natrall e humanall: forsa veré que en
traua p aquell portall hon lo saluador
aygue hñ hom appellat simó e forsa
señlo q aportas la creu de ihu xpi de
tras ell hac ho afex / ab desplez seu car
ell amaua ihu xpi / e hama dos fills
soes alexandri / e Puffi qui cre depe
bles de ihu xpi / e xpi puenguere al
munt de Caluar.

Com lo Crucificare ahora de sexta
¶. C. i. capitoll

Ahora de sexta ells cruci
ficare lo saluador
cassi nota alguns pñrs. Lo
pmier q fermada la creu alt
enhuna gran Rocha apr alta cam
ple com hñ gran patir ells possare
dues grans escalles quis sofferen
sobre los brassos dela creu la huna
deuant / e laltre detras enles quals
los sags aquello pujare ab martells
e daus p crucificar ihu xpi e pasa
ren ne huna pedra deuant la creu
quitema fins al lody hon lo saluador
tema los peg clauores despularen lo
tot munt deuant tota aquella multitud
vigent. Com la iusana vestadura sa
tingues ala carn pla sanch quih era
exida detot lo cors natrat en la flagel
lacio quih estech feta en la colupna que
sofferen gran dolor / e com apagues tot
munt deuant tota aquella multitud
quih hame flagellat / en la colupna h
hauen presses les bragues. Dien asi
que com la gñosa mare sua lo vehes
agitot descubert p vigor de spit
trencha passant tota aquella multi
tud / e leuant se lo uell del cap cobuyh
les parts vergnyoses e los sags aps
q ac apr cubert pensant que lo volia
empetjar letgemet / e cruell luyare
la del fill etornassen la beneyta al lody
hon estaua debans ab les altres scas
dones. Lo segon pñr / es q lauores
los sags a quelli fahere lo pujaz p
la scalla patita / e com tingues los peg

117
C. xiiii

sobre lo pus alt scallo fahere gran lauors
lauors seu en uere la creu / e la cara en
uers lo poble / e lauores aquells qui estau
enles dues escalles deuant e daltres
prengueren lo bras dret / e ab martell
gran / e poderos fermare h l ama ab lo
dau en la creu. Semblant met la faher
ren del bras sinestra / e lauores tot lo
cors penjat soffir sa en los dos daus
e com lo cors fos gran / e de pes pensa
quanta dolor sofferia enles mans en
les quals estaua tot lo seu cors penjat
Lauores pujare pla petita scalla e
vntre los peg la hñ sobre laltre cab
hñ gran dau clauare los peg enseps
en la creu lauores la sua preciosa sanch
exi en gran copia de aquelles mas e
peg clauats. Lo terç punt / es pensar
apriquant aquella sagrada mare sua
hora aquells colpe que dante tan grans
ab los martells sobre los daus trenchans
los preciosos membres del seu fill quanta
dolor / e compacio trespasaua la sua ma
enamorment quant viu tanta sanch exi
deles sues preciosos naffres segurament
no hec hom almo qui les sues dolores
pulsca recomptar ni acabadament pensar
Lo quart punt / es q tots tps lo saluador
sa mostra be essez com a quella canyall
apri com hama profetat ysayas. In ca
no contrestant afortat e crucificat nuyll
taps la sua sca bocha ne cor ne cors per
negu senyall del mo ensenya ne gñ
mouiment ni plant mort ni mostrars ni
paciencia / ans tors tps callant passa aqua
tan gran passio fahent graces al seu pare
e preguat lo que p donas aquells qui tur
mentane dela qual paciencia segons q
posa plag los dimonis hagueren gran
motu e argument que lo saluador era
mes q hom / e hom james no hagueren
puguda seruar tan gran paciencia en
tantes dolores ni en tan grans e daquesta
materea paciencia stauen marauellats tors
lo Centurio e aquello qui crucificau e
dehfen que que james no vehere ni
horen tal cosa. So es q hom apr flagellat
ni turmentat seruas tanta paciencia ni
tanta dolor e ben volensa aquello qui
turmentane ell pseguyen.

Com apres ell crucificació dos laïcs
¶ En capítol

Allo fet crucificació dos
laïcs laïc a la
part dreta e l'altra a la part
esquerra los quals segons q' dñ
lauegelista lo blaffamare stant penjar
e apres pregueren les sue vestadures e
siu sent iohan. q' fahere ne quatra part
p' q' appaz q' los qui p'ncipalment crua
ficaren ihu x'p' e en quatre son a
aqui matey sent iohan q' la vestadura
sobrana qui no haupa costura m' era
cosida ab agulla q' la g'itola h'fen stant
poch de obra de talez sens cosir ab a
agulla esens alguna costura amana
com se fa cilic e aque aq'lla vestadura
no volguere tallaz ap'comi a use fets
les altres mas gitare. sorts de qui se ja
e vench lo sort sobre lahu daquella
qui segons q' he legit de casa sepulat
e pilat la rehome p' d'ners daquell
sen sen seruidor e portaua la abegades
quant era en haferes p' speciall deuocio
que haupa en ihu x'p' Org' dir quela
dita vestadura es en Roma en lo
sca' santor' ion he vist han poch en
Italia en hun gran reliquiari qui es
en lo munt de aluerina e es de color de
morat sanz e appaz q' sia fera ap'comi
com a filars o que fos defilars qui en
la sustancia era de pocha valor. Siu
asi handez que sent iohan dñ que los
caualeres aquells no volguere tallaz
la dita vestadura dona ent' d'ra
sent ioha q' les altres vestadures fore
talladas e negu' d'ella non hac negua
censera sino aquell qui hac la sobrana
plaquall colla appaz que p'sso no poden
saber lo saluador quantes vestadures
aportane iatsia q' digue q' algus algue
que entre la sobrana e les susanes na
portaua tres solamet' e aso p' speciall
myster' e anaua ab corda groceta sen
pit dessus e acostumaua portar ma
tell grosser de munt ap'comi com los ap'ls
e anegades aportana sendales soe
anarques en los peg e anegades anaua

de sicalls e en lo cap no portaua james capro
ne abrigat delli ap'comi felien en aquell
teps los homes de la terra aquella e en casa
o acostume aquells qui h'fen raho era
caz tepe dells nazareg santificats e a
matey ne retench de james no portaz a
ta alcap ne p' metra que lo cap fos ras ne
tochat ab raho m' ab fezo plo dir dit cap
cap assaytat

So quis forench en la crucificació. ¶ En capítol

Tota que dñ sent matheu
cap' xxiij. que com lo saluador fos
p'uent aloch de Caluari donare
li abeure un mesclat ab fell e com lo
testas no volch beure. Aten assi q' die algue
que era costuma q' quant algu pla cort
de ma pendre mort algunes santes do
nes li aportane del millo vi q' podie hau
p' que lom pogues portar les penes sta
mort e ap' estech fet al saluador.
Empo vien aquests qui aso recompte
q' com lo vi. aquell fos donat als saigs
qui h'uenell a crucificaz e lls sentissen
la odor del vi excellent beguere sa lo
bon vi e donare un altre soe dñ
qui era vinagra e com los desplagus
en casa daquell begues volent que
negun confort no agues mas q' mors
abans volent q' aximatey complare
als iuhes posaren li fell p' que lo saluador
com lo testas no volch beure significau
que neguna bona obra mesclada ab fell
de peccat no es aden plisent e daquests
saigs qui assi seppellen canaylles vien
alguns que entessa la paula de dauu
quant dix. p' me p'allebent qui bibe
bant v' m'z e segons aquesto vol dix
q' aquells qui li haue begut lo vi apres
quell h'agueren begut cantane li cantat
vet com erabe loch e tepe de cantaz coz
h'aram e'c' xxiij. *Musica p' luctu p' portana*
narració. So es que cantaz ent'eps de
ploz que h'agueren molt los plorants
e en assi alguns exponadors q' p'ons
pilat era frances e naturall del loch

del Payno e com los francesos comu-
nament se comporte be aben benze
e aben cantaz ptall los fags qui ab
ell estau que eran francesos acabat
luz officia so es apres q' hagueren crui-
ficat los senyor e apimater com dit
es p' complaue als juheq dels quals
spanen auez bona paga. apicom de
fet lan ha guere per raho de aso aps
quell hagueren crui ficat tentost
apicom amal struchis e affolls segita
zen abeure e acantaz apicom la
dita pphicia hama profetat Qui
asi hum doctor q' gran mister de deu
ha asi amagat que lo saluador sia
stat crui ficat / emort p' juheq e per
francesos que p' romas apres sia
estat altamet demat so es p' thita
e vespesia. Empo; nota assi que lo
frances so es pilat p' forsa e ab desplez
consenti en la mort de ihu xpi la qual
los juheq tractare ab gran plaer e
volez e malicia la qual cosa. apri-
mater conten gran sacret de deu;

Que feu a al senyor aquella gent
apres q' stech crui ficat / e ell q' feu
muet en la creu. **¶** C. m. capitolls

Cruificat donchs lo salua-
dor gran part de la tanta mul-
titud de gent se hagueren atrada
segons que diu los sant euangelista
e atten quins continens fehia desi-
matere. Ediu aquy semachus que
quant lo behien estz ab tanta paci-
encia grants los hulls en vers lo
cell stificant lo seu pare tors tepe
estauen spauetatz en la sua subrana
dolor e paciencia. Greus posa en
aquest pas q' lo saluador posat en la
creu feu aquests ates. **¶** Lo primer
si fon que ell se presenta passionat
e dolorat ab tota la sua confusio e
mestpreu. al seu pare dient li a xi
pare dels regnes senyor de los senyors

114
C. 26
poder e saber infinit Vet me assi senyor e
deu meu humiliat e crucificat vet que he
complida lanya legacio e misatgeria ap
com has aternalment ordonat apres
tentost feu lo segon acte so es q' supplica
al seu pare q' li plagues pla sua sca demeria
e p amor dell attendre a les grans colors
que ell hauya paciement portades. xxxij
anys ems / pla sua ruericia e amor
e singularment volgues. attendre a les
grans penes que ell portaua. en la creu
pemat e ala dura mort quill spana e q'
tot alesh plagues de rauochaz la sentencia
dada al humanall linatge p' lo peccat de
a adam so es q' james no puyas en glia
ans fos filla de mort q' pla sua mort apri-
com p' dau de vida de qui auat li fos
oberta la porta de vida. **¶** Lo terc acte
q' ell feu que spa resposta e spanit la
viu q' leguana e lo tepe de la mort se
acostaua. plora fort agrement continu-
ant la supplicacio. **¶** Viu q' encara no hauya
resposta e aqui ensenya la virtut de la
sua dignitat eaz hom qui tanta sanch
hagues p' vida e tant mal soffet
e qui fos tan prop de la mort no potia
naturalmet apri altamet cridar. **¶**
Viu que encara no hauya final resposta
dona tan gran p' ueriment de tot lo
seu cors que tota la creu feu tremalar
e aquell mouiment stech apri. **¶** Vigros
e plen de tota virtut q' lauores ab tot
lo seu cors / e cors e poder / e sobres huma-
nall e ab tota la forsa e virtut de supplica
al seu pare q' ell lo volgues hon. **¶** Lauors
com la hagues tant spat / e fos prop
de la mort stech hoit en la sua supplicacio
e estech li respost p' lo seu pare a xi fill
meu eaz yoreuoch la sentencia dada
contra la humana natura pla quall
vos me supplicats e assotas p' la nostra
reuerencia. **¶** E aso posa apri mater sent
paul. ad ebreos quints ca. en aquell
parraf qui diu. **¶** Qui in dieb. car. sud
¶ Lo quart acte que diu Greus que
feu lo saluador si estech q' apres q' hac
haguda la dita final resposta en sen-
yal de retre gracies al seu pare inclina
lo seu cap qui debans staua leuat en
vers lo cell supplicant al pare e inclinat

Lo cap rete la sua sancta aia al seu pare
 Qui assi Grecus apri Osupbia huma
 na orribila emalepta qui decontinet
 que prega adieu é no es horda reguaya
 adieu atten asi miserable q lo fill de
 deu supplicant al seu pare que lo seu pare
 que lamort pas no estech hoit ne per
 langell consolat fins ala terza oracio
 ni penat en ta creu no hac resposta
 finall desso que demanaua cridant
 penat e plorant fins al püt dela mort
 onchs peccador miserable spera paci
 entment e longuament lo teu deu
 quant res h demanes iustament p
 ati e profitosa. car aquell qui paciét
 ment spa e confiosamet pseuera esp
 lo senyor promes que seza hoit sens
 tot dubte. // **M**ulgencia mou asi gra
 motu dient que asso quell apostoll
 qui ad ebreos quipro ca conten ensi
 gran mysteri so es q lo saluador estech
 hoit en la creu cridant casso plo seu
 pare pla sua rauereca. eno d'p que fos
 hoit pla sua humilitat m ples sues
 dolors ni pla sua sancteitat Qui aqst
 q passio deg atendre q tanta es la ma
 licia del peccat de humana natura e
 tanta es la offensa p ella feta adieu
 que neguna obra virtuosa feta p qual
 seuoll creatura no estech bestant a
 pacifficaz deu tot poderos p si mateya
 sino pajuda dela psona diuina con
 iuncta ab la natura humana. pacient
 en ihu xst p rauereca dela qual deg
 lo pare / excepta pynapalment lamort
 e passio del saluador aten gran satis
 faccio feta plo saluador adieu lo pare
 pladita humana natura p duda.

**Contemplacio sobre ihu xst crucificat
 e sobre los vitupis q. Cv. cap. :-**

Doctus de Raüena en
 les sues contemplacions sobre
 la passio del saluador diu apri
 Oxpia atten assi q lo pyncep de
 mort lo gran dimoni content lo Rey.

debroa ja essez en lo gran camp dela creu
 sili appalla diuerses batalles. **E** primera
 ment htramet per batallas ab ell sabria
 meyspreu etora confusio Qui a quest
 e com poderosamet aquest pyncep esueh
 lo saluador el faz de cap apes Qui
 aquest e qui pot pensar lo meyspreu e
 confusio e vergonya q fon de hui jone
 de xxviii anys e mis tan famos qui era
 tengut p fill de deu e qui lo diomenge
 passat era stat reliebut apri altament
 plo poble en iherlem q en aquella mateya
 ciutat al mis present Conthuy tanta
 mha psones qui eren vengudes ala festa
 stigues tot nuu penat en la creu en
 mis de dos ladres difamat de grans
 crims p los bisbes dela sinagoga epells
 malayt matays malayt e escarnit
 pensa onchs apri nuu epobre q no ha
 hon rechu lo seu cap mas lo saluador h
 apri acami / e posanthi scut de paciencia
 tan gran que nol faz ans sens torna
 confus a son mestre dient la postoll.
**De romanos. viii. Poito igitur gaudio
 sustinuit crucez omi confusione con
 tempta.** Enoll dir que absobira gois
 ell reliebe lo vitupi dela creu meyspreu
 tota confusio e meyspreu fet a ell.
Segonament htramet grans dolors
 ans dela creu e en la creu esobiran
 tizmet aquest e apyncep combat lo
 saluador dms e defora entant que
 com diu ysayes appari tot essez dolors
 dien alguns q aytan gran pena sofere
 ell en la creu com sofere les ames
 en porgatori eles agreua p diuerses
 maneres aytant com paxh en la creu
 vexant lo ptors lo senys mas lo Rey
 de broa lo vence poderosamet trama
 tent h lo poder dela sua sauesa qui
 de totes a quelles dolors feu penitencia
 ab la qual lo saluador compra lo
 regna als pares de que lo dimoni
 tema preses e ab humanall hnatge
 q ell temap seu **S**asso ppha job. v.
 dient que la sua sauesa p audia lo
 dimoni quant ell cuydaua destruhir
 lo saluador com se dolch alafi quant
 se viu feyt ab les armes sues mate
 yas car ables dolors ables quals cuydaua

capitula auquize Ihu xpi ab aquelles lo
saluador merescy q' sitas en infern el
tolgues lo principat / esenyoria ques daua
en lo mon. **D**esament litramen fins
ala creu los pynceps dels sacerdots fuy
olos defuzja mortal car lexada tota ho
nestat bonesa / cortesia / e vergonya ajuhi
dels homes e mal eximpli que dauen
gan desimatemps contra luz custuma
matexa deuat tanta gent vegueren
fins prop la creu caque sens tota vez
suonya / dientli aquelles injurys q'
podien homes p' diablats. **D**iu aquest
doctoz / enoq basta / quell haure mort
ab tanta falsia / e malicia / e en cara no
sots satols ans agran / scantoll / del
poble / e vergonya / via lo venys a vnu
par la hon esta / p' vosaltres sobiranamet
vitupat. **O** miserables e quin fart / e d'ara
ell deu saltres en infern ab los diables
quia hi han fets venir. **D**ien los santos
euangelistes que entre les altres vili
mes quell de hien. **O** rey de isrl' / deualla
de queixa / creu / e creurem entu los
altres ha fets salus. **D**onchs fassa salu
si matex / es fill / es de deu / deualla de la
creu. **O** malayt / sies tu qui de hies q'
destruhies lo temple / el redificaries
entres dies contra tots / aquets vici
pis lo fill / de deu / trames poder / de
miracles tants / aquy matex / ap' com
diren / entestimon / dela sua diuinitat
q' **C**antuzo / e daltres gentls qui aquy
eren / confessaren q' ell era ver fill / de deu
pla qual cosa los dits bisbes sen tornare
tots en verguonyts / e confusos / pensa
quy aquest / luz / seruidors / els saigs qui
spauen / es ben remunerats / emolt / de
aquell mal poble qui ab auallot / hanan
cridar / deuant pilat / quel crucificas /
p' complaure / als dits bisbes / quantes crites
quantas injurys / e quantes / in famies
de hien / aquy / al nre / g'nos / redemptoz /

Dela disputacio del diable moch con
tra la anima del senyor p' en la creu
f. Cvi capitolls m m m

Diu aquest ^{matheo doctoz}
en aquell matex loch q' no basta / al
dymom moue tantes batalles / contra

lo saluador en la creu ans en cara / pressum / de
posar li en disputato / que ell sen haia / aportat
la sua sancta / aia / en infern / ap' com / haia
aportades / les altres / aias / dels santos / pares

Desament donchs / diu aquest doctoz / q' lo gran dymom
se posa / en la part / sinistra / dela creu / sent
la aia / del saluador / el gran pyncep / sent
myquell / se posa / en lo bras / dret / dela creu
matexa / p' posantli / quols tu / assi / digues
resposlo / dymom / vull / so que / acostumat
soes / la aia / de aquest / hom / just / e portat
la / en labis / ap' com / he fet / de les / altres
qui son / morts / **D**iu / sent / myquell / mante
pla / virtut / de deu / que / digues / varitat
soes / q' situ / james / vist / semblant / hom
en / santetat / m / en poder / m / en saber / m
entot / be / **D**espos / lo dymom / q' no / car / les
sues / obres / miracles / e altres / coses / mes
han / apagades / dymom / e sobre / tota
virtut / humanall / que / no / obres / dom /

Donchs / dixent / myquell / com / huses / orat
de tan / poca / raho / que / sapies / les / lom / a
aquest / soberguent / e sobre / purant / tota
natura / humana / e / ess / tot / dymom / e q'
tu / cuyts / fer / dell / ap' com / daquells / los
quals / han / peccat / ne / han / seuada / ignoracia
ap' com / aquest / qui / james / no / peccat / ans
tots / temps / ha / seuada / adieu / sobrana
puritat / e / ignorancia / empo / be / ho / sabes
tu / que / quant / tant / de / temps / las / molestat
e / importunat / ab / los / teils / mymstres / p'
diqueses / temptacions / dels / quals / tots
temps / ell / es / estat / p' fet / vencedor / e tu
est / letgament / venut / e / tots / los / teils
Despos / lo / gran / dymom / prechte / myquell
quet / posses / en / raho / e tu / veuras / q' pot
prouare / p' rahons / naturalls / e / impossibles
que / aquest / hom / es / meu / no / contrestat
que / ell / no / hira / comes / peccat / **D**ixent
myquell / digues / quet / vullas / car / ala
fi / veuras / que / est / enguanat / e / mereixs
ho / car / falsament / enguanat / a / Eva
mare / de / natura / humana / e / p' aquesta / via
procuryst / mort / ala / natura / humana / ap'
pla / sobrana / samesa / de / aquest / just / qui / asi
aquy / pema / al / quall / has / procurada / mort
corporall / en / la / quall / tu / est / enguanat

car nol coneyx. Per aquest donchs lazus
huy confus e polat e jutgat en lo pregon
abis. Empe digues quiet bulles. mas guaz
da q no digues falacia car pare est vaqtes
car sapiet tot cert que tu est en presen
cia. de la diuina esobrana virtut.

**Com lo diuom semoch aquí contra sen
miquell. Aant p thuy est. q. C. vii cap. :-**

Dixelo gran diuom miquel.
tots teps del amesament del
mōensa e ara ay matep
e ara ay matep est estat mon gran
anemichs e aduersari em has vitupeat
e manassat. Empe sapaxo no spaxo dās
ay com yo contra aquest iust no fassa
mes alegatōns acostumades de fer co
tra los altres. **¶** La primera lies que tu
sabs be que deg en lo comensament del
mō feu decret / aytall soes q si adam
e eua. m enauen. del fruyt. uadat
aells que ahuy encorrez mort coz
porall epuy spūall en quant no po
dren entrar en paradys de qui auat
Donchs com tots los iusts fan morts
de la uos en sa sien benguts ala ff
ales mies mas el tinguā presos en labis
saguerse q simochs fer afes aquest
pbe que sia sant. Respos sent miquel
aquell qui feu aquey decret la reuocat
p amor daquest iust ay com ara beuzas
En aquest tetolra huy anaquest dia en
aquest dia tots lo steq presents preso
ners. Nota assí q sent miquel dix gran
varitat / es en paul. posa aso la z gament
ad colocences. n. en aquell pas quant
dix **Do lens quod aduersus nos erat
cizogrossum de cet. 26. ¶** La segona
raho del de gran diuom quies rep
cacio de la primera. es aquesta. Com
pot fer reuochaz so que afet p iusticia.
ne com me desposchira de que so q yo
tinch pell es en plena posso e presen
gran gran temps ha en aquella respos
sent miquel. n des in comunamet que
nre senyor deg quies infirma misericordia

mogut de pietat reuoch so que hafet
p iusticia car com dix la scriptura totes
les sues obres son mesclades ab iusticia
e ab misericordia. no pots allegar posso
ne p scampio car tu no est poschidor ver
tader ne ab bona fe. e varitat / ans
falsament te metist / en posso aytall
com le has haguda. p que no est senyor
ne ver poschidor. ans est fals trany
e mali sios qui james no presen com
p la trama. meresch. la mor / eternal
espuall e tporall. eno posso ne presen
e aytal est tu. **¶** La terca raho del
gran diuom fon aquesta. dix lo gra
diuom miquel. tu sabs q yo no fuy
trany ja negu en derroant ne en
guanant / ne a adam / ne a eua. car p
poret debatalla. los me subjugu / e
ab luz consentimet los hagui etots
aquells qui dells exiran. / e p consegua
aquest com sia. exit. Respos sent miquel
e com totes toses creades sien bengu
des de deu. negu hadret en aquelles
sino aytant com deu. ne vol dar. Es
certa. cosa q deg james despuys q
fust depnat / e estat del cell. no ha
dada atu posso de negu hom. ja sia
tagz fer son saig / o son morro de
vagues atirmentaz. los homes la hon
ell plau ptant tu. allegant p aso
senyora. en los homes te fas trany
m lom quies tot / es de deu. hon q sia
encara que pson consentimet cage
en temptacio. sapaxo not pot dar
si matep mes dell q ischa. plau
Donchs anze senyor deg quies tots
teps tot seu. eptu verpat / e tceptat
ischa daquesta verpacio aso p amor
dequest iust qui ha merescut. p q
apaz q poch feuall. taraho. Desamer
allegada. La quarta raho dell di
uom stech aquesta. miquel. tu sabs
q plo pccat original als homens
es negat paradys eptonsaguet com
aquest hi sia nat. coue que paradys
sia negat / e com altre loch noy ha
ala mort sino lomen labis. coue que
aptes samort. q yo qui son senyo dels
labis lomen port / ab m Respos sent

aniquell. **S**oy jatsia q tu digues q p
lo peccat original als homes es ne
sat paradís com aquest just hisia nat
deu. **E**st teu. **E**mpo aquest just no es
nat en peccat original. **C**az es de
vallat de adam p generaco natural.
caz fon concebut en lo ventre de sa
mare verge pobre del sant spít el
per ella romanent verge. **E**llats
per aquesta raho tu est en aquest honr
just no has negun dret. **D**ix lo gran
omni ayo no sabia yo mas ara conech
que plangell. **G**uardant amara nuyt
taps m leya acostaz caz yo volha veure
sica verge. **D**ix lo omni donchs
segons ayo aquest es lo mesies promes
en la ley e fill de aquella verge dela
quall ppheta ysayas ca. viij. dient. **E**cce
virgo concipiet. 29. **D**ix sent aniquell
O miserable etu qui sabs les scriptures
el temps del seu auenimiet posat per
jacob e ydamell. **E**has vistes ses obres
compots dubtat en ell. **D**ix lo omni
ptal hi dubte com dix ysayas ca. xlvij.
que mesies saria deu. semblant dix
jeremies ca. xxvij. **E**mpo aquest no
appaz deq amy caz no puch veure d
hom q sia deq puppa. **S**offerir les gras
penes etziments mortals q aquest
sofferir quany continumient so es fam
set fret calor tristoz e lassamet e
hara verg q suffer tan grans doloz
Pepos sent aniquell. **O** miserable guaz
da que dix ysayas. lviij. ca. que mesies
saria qix doloz de partible eno reputat
plos homes. **E**damell ppheta ca. v. m. f.
deson libre q mesies pendria mort
peebents los pynceps de infern q ja
lo gran omni en responore asent
aniquell dient li q ell romagues aquy
fins que ihu xpiust fos passat caz en
en allo no si podia res pore p que ell
sa possaren al zisch e ayu feu p que
spauen q aquella santa aia isques del
cors aluz gran confusio e verguosa
lauores calla fins aluz codempnacio
q prestament se feu pla sca aia del
saluador de contment q stech exira
del cors ayu com deu ayll hauez adiz

Com deus pensaz ihu est penjat en la creu
f. Cvm. capitolls

Hlamus en ^{les} **A**lues meditacions
ensenyades pensaz e consella que
atera com estana en la creu lo salua
dor ihu crucificat e posa aquest doctor
acalcun de nos la paula del psalmista qui
es aquesta **P**espice in faciem xpi tui. **S**o es
q guarte en la cara del teu est callo pesant
e contemplant lo de gran cor e pensaz
lo ayu com adieu com a Rey com a sobiran
bisbe com a jutge com a amich com a genall
e sobres reuerent doctor. **E**primeramet
com abez deu cor li has ayu. **O** etnall deu
e m fmda. **C**enqa e virtut e com vos sote
ay aterra e abaxat. **O** creador e pynapi
de tota creatura e com sufferits vos quelle
homes vos blaffeme haus tngue penjat
en la creu. **O** ymage de deu lo pare nat
dela substancia e qugha ayu en letz
descolout e tan mall tractat. **O** saue sam
fmda e com vos leixats ayu vitupar. **P**er
pue yo dolent e desconaxet peccador. **V**ra
sia homar tots taps e presat. **O** potencia
insepable qui lo mon ha creat e guouernat
e com no gitats en infern aquets qui
ayus blaffome com ayo puppats fez p
soll manamet dela vra paula. **A** totos
aquestes demandes respon lo gtyos snyoz
abhuna sola paula so es tot allo soffir
psalua. **A** tu e p amor de tu donchs sit
vols saluar nom lies desconaxet caz del
cell son deuallat e en aquesta creu
penjat p amor de tu. **S**egonament
pensaz las ayu com a Rey al qual huy tota
creatura ha ensenyada subiectio e reue
rencia ayu com adieu e a rey seu. **A**llo
appaz caz lo soll es acuplat. **E** la luna
la terra tremola e daltres coses moltes
han confessada la senyoria. **A** com deuall
hauem adiz e ayu marex la ensenya
donant al regna. **A**lladre pensat en
cara ayu com a bisbe lo qual offay si
marex en la ara dela creu lo pare pla
nra salut ens ha leixat plen poder so es
als preueres de offerir a ell marex al
seu pare p los pntes de les gents. **P**ensat

encara que aquest qui estant en la creu
sentencia d'uns lo bon ladre a haueu
patis e gestas lo mal ladre d'iputa a les
penes infernals e aternals e a qui matey
feu girar/enlabis lo gran dimoni a qui
com haueu adiz de uayll **P**ensa encara
q'p aquella mort/epacio li es estada dada
potestat iudicialia e a iutgar a tu e a tots
los homes e als diables. **P**ensa encara
com amich q' james no fayll a son leyall
fuydor/ e qui p' tu ha dada la sua vida
e si tu uols ayudar uolte glificaz en paradys
e feta de la sua p'petuall companyia. **P**er
fall encara com a general/ e special doc
tor e informator de tot lo mo' car aqui
en la creu nos dona exm'pl' de tota vir
tut/ e maiorm'ent humilitat desobriana
caritat paciencia les quals james no
foren vistes semblants en neguna
creatura. **P**er q' diu' a si **E**scritus que
estech a so mostrat hun gran contemp
latiu en ay tall visio. **D**iu' q' entorn
del saluador encara viuent en la creu
lo dit contemplatiu/ en spit eleuat
pensant en lo saluador en la creu
haua en senyada forma de tota virtut
ell viu hu' bell bayll de donzells ex
cellentment vestides e ornades can
tants. **C**us est iste rex glie. **E**les
dites acostare setores p' orde al saluador
basant' los peg sino humilitat qu'il
besa en la ma dreta e paciencia en la
esquerra e caritat lo besa en la bocha
dient'li a tu adoz p'm' e p'totes mes
companyones les altres virtuts car
tu est vida nra mirayll nre/ e cor e
amador e corona nostra.

Des. vñ paules q' lo senyor die stant
crucificat. **C**. **C**viij. capitolls

Aquest doctor all offic
ensenyat lo beneyt senyor
en creu en la creu p' set paules
que aqui dix les quals son set excellents
doctrines que ensenya a tot xpia.
La primera paula son supplicacio

q' feu al seu pare q' p' donas aquells qui
crucificau' dient li a qui pare meu pla
ciet q' p' dones en aquestes car no saber
ques fan **D**iu' sobre a si **T**heofily atten
assi ala font de virtut que p' neguna m
juram' mal rehebent p' los anemichs se
p'ti desobriana paciencia. **D**ixes ex m
pli q' p' neguna aduerzita qu'at vengua
te parteshas de deu ans lauores ti a
aferza pus faet car a ell se p'tany a tu
destruz/ e tota altre ajuda q' harats
dell tot sol procehes mas guarda p' qui
prega e beuras q' paquells que nos sabie
ques falsen car ignorancia ammuu
del peccat per que sapies diu' a si **T**heo
fillus que aquell qui seient met pecc
p' raho de la sciencia que ha del peccat
a greuge molt se colpa. **L**a segona
paula que dix **A**rech aridant al seu pare
dient'li **E**ly **E**ly. la matzabatani qui
voll dix **O** seu meu e p' que has desempat
Sezompa No entenes que des james
no desempas lo seu fill mas uoll dix q'
lo seu pare la ma leixat en les mas dels
peccadors a qui com a qui sino fos fill de
deu/ o a qui com si fos hu' peccador o qualq'
hu' de nosaltres p' aso uolent glificant
la infirma caritat del seu pare qui p'
tant miserables p' sones com los homes
peccadors haui hurat son fill a ferma
luz uolentat a qui com si res no h' p'tan
gues. **L**ota a si victor q' paquestes
p' aules rebebe lo dimoni forç de dubtar
que ell fos fill de deu ne diu' lo pare
la guerra desempat a qui com ell m' ell
li haguerat a qui plat **D**iu' a si aquest
doctor q' be dona a entendre la uos
lo dimoni q' ell no sabia la virtut de la
dita paula m' la entema p' q' sera dita
Diu' a si matey q' lo saluador dient la
dita paula entema a p' uochaz los
elets qui entemen/ e p'tors tps vendra
amara uellaz se a glificaz la etnall bo
nesa de deu qui uolia que aquell qui
colpa no haui ans tota teps haui
feruada sobriana/ e ignocencia fos hurat
a sobrianes dolors p' los peccats daquells
qui en peccats e culpes **D**iu' a si lo eu
geli que apres quell saluador hac dita.

Paula als sus daquello s'ass pensat
que volgues beure. pres vna sponga e
llomplila de vna magra e posala al cap de
vna canya e volch'hoar / abeure lauors
aydaue los bisbes dels iuhes aquell
qui tenia lesponga q' estigues equeno
li donas abeure ma que attenessen tots
q' si vendue elles p' desliuarlo p' que
appaz q' puscha els dubtaue que elles
sant e just profeta nol desliuras q' ayri
mays deuen pensar q' thuyst era sant
e just ne elles no vengueren a desliuar
m' ayudaz sino aquell qui era sant e just
p' que appaz q' contra l'uz consciencia la
iuen per sagunt / e dada mort. Lateula
paula q' thuyst dix en la creu sifon
aquella. Consumatum est. Quoll pr
segons que diu sent agosti q' acabat
era lo mister. e proces de la nra redemp
cio eles figures ppheticas e sermones
fetes en la uella lig / etot alio q' lo pare
celestial ama manar fer al seu fill p'
la nra saluaco p' que de qu' auant no
restaua sino amaz al seu pare don haue
forma de suaz varitat / en lo q' promate
ayri com lo saluador q' les promissions
fetes als pares en les reuelacions fetes
als sants pphetes totes les ha complides
en la sua preciosa mort. Qu sent
ambros q' ayri com hom veritader es
mentra del cors del fill de deu qui es
pura varitat. Ayri hom fals emon aguer
es membre del diable. Per raho d'ello
james no prosper ang lo dona nro senyor
contentible atot lo mo.

*Del ladre crucificat ab thuyst com
vendi en aquell put q. Ex. capitols.*

La quarta paula dix al
ladre suplicant que li menbrat
dell quant vendia en lo seu reg
na / al qual ell respos ayri e pot dich per
tot cert q' huy seras ab mi en paradys. Qu
huma istoria antiqua q' tornant lo salua
dor de egipta en lo desert quies al cam

119
vngue en mag dels ladres el ladre cap
dels ladres altres hama hu fill q' hama p' m
o p' m. anys qui concebe tanta demor q'
ihu xrist que prega son pare q' li donas el
pare lo li dona e lo fador l'essencia ihuyst
de anarsen ell torna al cam general / a ell
e ala mare e a Josef el dona pa e bi eso q'
pote e prega ihu xrist q' sen anas ab ell
elo saluador li respos q' no hama loch son
anar ab ell car ell e los seg e ren pobres nel
poyen sostentar. Donchs dix lo fador pro
met me que mebraa demy elo saluador
lo promes e pregall ayri matey quel beneyt
e lo saluador ho feu e se deuend' se car
p' son ladromes que estech pres e apres
penya al costat de ihu xrist / eno contrestat
que segons que diu sent luch ca. xij.
que ell blasfemas thuyst ab laltre que estaua
ala part sinestra ab lo saluador. Tempo
apres q' hac rebebut lum de cona genia
del saluador / e conech q' ihu xrist era ver
deu e redemptor del mon / e aquell qui
ensa fatidinesa ell hama be acolt / en lo
desert de egipta elo saluador lauores
li hama promes que li menbraria dell
tentost sagra / a ell ayri com poch / el
adora de tot son cor alaltre qui blaffa
maua al saluador dient li p' que blaffa
maua e ofos en hua mateya pena co
tempnat p' los iuhes tu e yo sifon penlat
e rebebem so que merecem p' nros
pccats mas aquell nuyll temps no feu
pccat ni mall lauores ell dix Senyor
menbrat demy quant seras en lo teu
regne. Elo saluador li respos la quarta
paula so es q' p' tot cert hagues que en
aquell dia ell faria ab ell en paradys car
aquell dia lo dit ladre viu la diuina
essencia vinda ab sua sancta anima
dins en lo loch hon los sants pares ere
al qual aquell matey dia lo saluador
matey demana p' saluar / a ell

*Del ladre com se conuertí tant penat
en la creu q. Cxi. capitols.*

Quasi beatus Doroceng que
aptes que lo laudre hac hoies les
dites paules de bocha del saluador
axi estech fet feuent en la sua amor
ehonor q' reptaua los iuges cr'uant
com podien mataz m' blasfemaz aquel
qui era luz deu eredeptoz / e aqui ell
los malay / e los vitupa poderosament
pla qual cosa los iuges li entapare
la sua mort fabient li tallaz les cures
abans que al altre laudre casso ab gran
hoy que haue concebit contra ell
p' so caz axi mantema lo saluador lo
matare abans ell vitupare molt
Diu aquest sant que mori ab g'ra
decorona de martir / e qui q' lo saluador
la fet gran hom en paradys e be diu
q' en senya lo saluador la amor que li
haue a si entens be les paules que li
dix caz p' meuzament li iura due ve
guardes quell saluador dient li.

Amen amen dico tibi. Segonament
lo curra lo guardo com li dix hodie.
so es que la sua saluacio seya en aquell
dia. E esament li promes la compayria
dient li / meuz. qui vol' or en temps
ab mi. Quartament li promes dar paradys
dient li in paradiso no legim que james
semblant promocio fos feta p' nostro
sempoz / a altre homo. Diu aquest doctor
q' despuz quel saluador stech passat
ora de nona ja lauores la gloriosa mare
de deu fortificada e leuada a encon
templaz la g'ra del seu conforta molt
al dit laudre fins ora de vespres quat
ell mori p' ell. ell inflama a desig de
mori p' ell. en compayria del sal
uador. Diu assi vberting m. in. libro
atten assi aquest laudre quant a ha
haue que ell cregues q' ihu x'p'it fos
la eternall vida lo qual ell vehia
atan letge mort mori / equina fo la
sua speranza q' ell sp'as haue saluaco
daquell qui parza desempat p' tot lo
mo e quina amor estech la sua q'
ell setench pagat q' aquell que ell
vehia penjat ha gues memoria dell
Eberate quata purdencia en lanya
caz no demana q' fos desluzat de la
forcha m' de les penes q' sofferia mas q'

solament fos saluat. En primer se pot
ensenyar com hac les altres virtuts en
gran grau p' tal meresch diu a aquest
doctor q' ell tot sol en plena fe e fides
acompanyas la g'ra de primer que ell
publicament confessas ihu x'p'it ess' rey
e senyor e innocent enteps q' tota aqua
multitud laua p' nones e p' gran p'cedor
e meresch q' ell tot sol demana saluacio
al saluador lauors quat lo saluador la
vehia fabia de fet als seus eleges. Per
totes aquestes coses e moltes altres es
hagut en molts lochs del mo axi com
a sp'ali eliet / e sant martir presos e molt
reputat p' la sancta esgleja xp'iana.

Complaxenoz ab sua santa mare.
q. Cxxi. capitulo

La quinta paula sifon
quitat dix ala sua mare g'ra
p' gran compacio q' haue de la
sua dolor f'embra vet' aqui ton fill plant
li desent ioha euangelista qui aqui
era present. Enota assi alguns punts
q' he colhitz de diuerses doctors e histories.
Lo primer sies q' apres quel salua
dor stech cr'uaifficat la g'ra beneyta
mare sua se acosta ala creu qui estaua
alt axi com dit / es desus e aqui fore
ab ella ses germanes ab dues maria
Cleoffe e Salome e santa martha e
santa maria magdalena e daltres no
m' podien haue en aquell loch hon
la creu / estaua caz lo loch era poch enoy
pogueren caber be q' hax apres de la
Pochaho era fez mada la creu haue molts
homes e dones qui plorare lo saluador
entre los quals dien q' aqui los apostols
eran e molts daltres depebles de
ihu x'p'it / e daltres aqui haue fetes
moltes cures / e gracies corporals e sp'uals
e asso appa q' haze fonament del dit
desent Luch quant diu q' **oms not**
estabant alonge. E vol' dir que quat
cruaficaren lo saluador tots los seg' conyets

li estrane lumyer pfo diu los conaxents
 seg. ffan alguns argumes alguns que
 aquests eren aquells qui s'aguse quis
 appellaué conaxers. **Q**los segon punt
 que acostant se la glosa ala creu /
 vressa los hulls en vers lo fill / e quant
 lo viu ayn naffiat p tot lo cors / e dauat
 en la creu tan cruillment / e detanta
 desandh qui calia en terra e per la
 creu auayll e deu en spit los grans
 sacrets emisteyrs q lo fill lauors obraua
 en la creu / e viu la sca aia del fill sobi
 ranamet dolorada / ab lo cors e ab tanta
 humilitat / e paciencia lauores abraffa
 la creu ab tota reuerencia e colh aqua
 preciosa sanch d'ing son mantell
 aprant com poth **E** lauores deuat
 tota aquella gent lo adora ayo
 abez deu e creador de tota creatura
 dient li soquis sagues ab sobrana
 prudencia e paciencia e ab lo cor sobi
 ranamet ardent ardent rassa q
 sia pregonamet dolorat /

**La adoracio q feu la glosa al seu fill
 penjat en la creu deuat tota aquella
 multitud de gent. q. C. 7. m. capitols.**

Princep e rey de tota
 creatura e senyor ver deq
 e quanta es la vna dolze a
 mor com vos leparat ayn mal tractat
 e apriturmentat / en la vna carn precio
 sa e resplendor del lum / eternal / e
 com sots ayn escurt / amagat q
 negus nog conery p que senyor
 meu sots vengut al mo veg com
 vos harehebut ne vres beniffets e
 gracies veg queq ho ha tot presat ca
 apres innumerables offenses queq ha
 fetes ala mort vos ha lurat **C**ampell
 innocent alegria dels benuyrats e
 quis ha ayn dolorat ayn mal adobat
 ayn meypresat / euyficat deuant
 la cara dels homes **Q** senyor quat vos
 veig tan desonrat conech que tot

meypren p vos portat es precios tot vitupi
 es gnos tot flagell / es amoros tot escarn
 es valeros tot insult / es gracios. **O** maietat
 excellent e com hauets lom tant / amat
 que hauets volgut esser stat ligat q lom
 hara lbertat essots stat alotat p que
 lom sia consolat / e sots stat diffamat
 p q lom sia presat / euyficat / e sots stat
 desonrat p q lom sia teps exaltat / e
 volets estar enoren leuat p que lom
 sia al cell puat **O** senyor / e com sots
 ayn desconagut p aquest mo miserable
 quitan vos es tengut. **O** senyor e ja
 pogues yo soplyz ala sua desconaxensa
O senyor / e ja pogues yo les vres dolors
 portat **O** senyor e ab tan gran pena e
 turment viu la ma aia quat vos veig
 ayn penat e ayn naffiat ayn dauat
 e tot muu despulat e atan scarn donat
O pare celestiall hares pietat del teu fill
 q sia destes penes deslurat **O** angels
 benuyrats com sofferits lo vre creador
 esser ayn mal menat **A** dam ranofos
 stat lo teu peccat pla qual lo meu snyor
 es amort lurat **O** senyor placieg hoy
 e dar ff. ales vres penes e dolors si
 volets la ma vida. **O** senyor meu edeu
 meu uos sols sabets de quata dolor
 e tristoz / es naffrada la ma ma no pot
 trobar solas ne repos fins la vna dolor
 e pena sia passada. **O** senyor q bastats
 son los treballs que sofferits hauets
 atot lo mo azebne **S**oncha no passets
 nom bullats mes sofferit pla vramerce!

**Que dix lo senyor lauors ala sua santa
 mare. q. C. 7. m. capitols m m m**

Lauores lo benigne senyor
 cordialment naffint pla gran
 compacio que haia daquella
 innocent / e santificada mare dix la
 paula ja demut dita fembra vet
 aqy ton fill planth desent **I**ta o
 uangelista son nebot qui era aqy abella

plorant al peu de la creu / volent dir
ala tra q' apr com debans ell la haura
seuua com amare q' de qui auant
iohan tindrà son loch **O** diu allí
Theofilus q' d'pli fembra enomare
p'so que s'li hagues appellada mare
pez la dolzor del mo la dolor l'fore
mes crefuda be q' ab tot / apo pots
creura fermament que la dita paula
del saluador estech com acoltell de
dolor trauestant lo coz dela mare /
enqant li daua entendre q' couema
q' ob qui auant e en esta vida fosp
trauuz acustumada companyia
Pez q' diu **T**heofilus q' la g'iosa horda
la dita paula estech / o pech quax mor
ta pensant que de qui auant en esta
present vida no haura aquella ama
ble companyia e acustumada q' haura
haguda del seu fill **E** ab gran plor
e dolor dix aquestes paules **O** fill
e senyor tencaz / etant de teps mes
fada tan amable la v'ra dolse compa
nia **E** donchs senyor acam coue de
perdre la p'atota ma vida present
O senyor / etan amargosa etrista
sera de qui auant la ma a'ta **O** sen
yor placia ala v'ra gran clemencia
membraz demy / e hauer pietat de
my indigna sezuata v'ra **S**iu allí
Theofilus q' la dita paula ab deuocio
repetida soluy que con recomnare en
sa contemplacio entantes lagremes
habundana e atanta consolacio sp'ual
que ja no apparia q' fos en esta vida
Posa encelions q' p' aquesta sinquena
paula entesa daua attendre que lo
saluador comana ala sua soa mare
e atots los elets e fils de gracia e a
tota la sancta s'gleya e p'iana s'ign
ficada p' ioha qui es interpetat gracia
so es que ella tots teps prech pre ell
al pare eteznall / e tota la s'ca s'gleya
hara la g'iosa p' sp'all mare e proara
dora apres lo fill e allo en general / e
en special / m' es bon senyall al p'ia
qui ala g'iosa mare de deu ala qual
es p'lo seu fill recomnat no hage
singular deuocio apres donchs lo
saluador hac assignat sent ioha p' fill

ala g'iosa tentost mana asent ioha q'
la t'ingues p' mare **S**iu allí p'rosp en la
omha dela pago **O** senyor equina com
panyia hauerets feta tan alta etan dolse
etani preciosa / so es de maria e de iohan
so es de amargor e de gracia / eaz los qui
qui en gracia son gran amorgo de
hauer soluy de les offenses q' han fetes q'
han fetes p'les quals son obligats de
portar la creu de penitencia tots t'ps
en esta present vida **in in in**

Com adipsa lo soll e estech lateerra tremol
e moltes altres coses. **q. Cap. capitolls m.**

Lathia q' algunes coses ja dites
fossen fetes ahora de
septa Empo dien alguns que les
seguints fa fahere en aquella
mateixa hora. **Q** primeramet lo soll ha
adipsa sobre tota aquella terra e la lu
na e foren fetes tenebres genals e
sobre naturalls eaz com la scripsi dell
soll v'ingue segons los strolechs p' m'
terporcio dela luna entre lo sol e q'ut
ab la luna e la lauzes ezen l'ly. **pb.**
grag p'tall engracia los grans strolechs
vehent allo fahere hu' altaz al deu no
negur eaz ed lo coz de les coses celestials
sia solament regit e posat en effer
p' deu tot poderos e ell no cregessen
que lo deu q' ellis estimau'e p' vez deu
pogues mudar lo luz deu coz p' conse
guent atribure ho al deu no conegut
La uozes **S**ionis azio pagita era en agp'
ta' qui com ues lo dit eclipsi sobre tota
natura dix api **O** lo deu de natura soffer
passio / o los p'nceps de strolloga meten
o tot l'om'o sera en breu destruhit.
Q Segonamet steth fet tan gran
terra tremoll / e fort q' segons q' diu
sent ambros en lo libre **S**emprabilly
escripture sacre. La uoz es p'lo dit
tezre tremoll sen entrare. **Cl.** C'itats
en orient. **T**ercamet setrencha pel
mys la rocha gran / enq' estana for
mada la creu e altres moltes pedras

Que offayre les tres jerarchies celestials
al saluador apres la sua mort. 5. Cap. cap.

Donchs primerament
que passat lo saluador desta
vida tentost les tres jerarchies
de paradys qui ja ere aqui spant lo seu
passament bo ordonaren ab la mayor
reuerencia que pogueren soes ala sua
sancta aya vinda ab la sua sancta
ofusmitat e cascuna deles sanctes
jerarchies offayre li spall joell de part
del seu pare p honor dela sua victoria
e en guardo dels seos grans vitupis los
quals tan vitupalament e ab tanta
de paciencia haura soffertes. **C**asso com
per escarn li dechié que ell era Rey,
e loy criaué los sacerdots quat pen
jaia en la creu e assí per escarn e per
amor d'ello lo coronaren des pines ch
daué en la ma huna caya en loch
de ceptre e ay de molts altres scarns
per asso la primera jerarchia e cap
e aquella so es dels sancts angels ce
lestials li preposa lo pumez joell diet
li que constituit era rey dels reys e
seyor dels seyors e cura ala dita
part del seu pare. **L**a segona jerar
chia li ofay nom e fama general p
tot lo mo car ay com los iuhes ma
liciosament lo diffamare demolts e
grans crimes falsament ay plach al
seu pare que tanta sia la reuerencia
que sia feta al seu sant nom e quill
hora nomenar en lo cell e en la
terra e en labis infernall de conti
nent se ajenoll e confes de bocha
que ne senyor deu ihu epist es de
deu esell ala dreta part de deulo
pare ay com dix sent paul. **L**a
terça jerarchia li offeri de part del
seu pare tenz lo iuh finall sobre
tota creatura e aqui apez en poste
stat e en maiestat e allo ptall car
plo complz la obediencia del seu
pare ell apparech pobre e despectible
al mon lo qual meyspreu ell hancis
eptall com p tractament dels dimois

e de iuhes ell estech amost sentenciá
ay uolch lo seu pare que ell fos jutge
general domens e de diables publica
mort e acómpta encara aqui matey
Theofilus q troba en les dites reuela
cions que estech reuelat al sant abat
zacharies q les dites tres jerarchies
amagnificaz lempi del saluador li
demandare les saguets gracies. **L**a
primera li demana qh plagues que
puscha haura natura humana rehemu
ta que ell ay matey volques presta
ment reparaz la natura angelicha
laquall lo saluador atorga la sua petico
promatet li q de pressent com fos de
uallat en infern q aqui ella comtesaya
reparant los cors dels angels p les ates
dels sancts pares e continuaz la dita
reparacio fins ala fi del mon. **L**a segona
jerarchia lo sophia qh plagues q per
honor de aquella tan gran sollemnitat
etan gran festa com era la redempcio
dela natura humana q aquells qui ere
en purgatorj trobassen ab ell tanta de
gracia q existen ab ell en gha e ay
aquí que lo senyor beneyt lo li atorga.
La terça jerarchia li demana qh
plagues comensar apres la sua ressur
reccio la resurreccio humana e atorga lo
li septall diu lo sant euanglista que
ab ell resucitayre molts qui ere morts
e apaguere en la ciutat de iherem
a diuerses plones. **D**iu ay matey q
troba en lo dit libre q totes les tres
jerarchies demanare al saluador
ay instancia dels sancts pares qui ere
en lo hm d' infern qh plagues exist
existir luz gran desig que hauer
de veure lo seu precios cors ans que
fos soterrat p que sabessen com staua
penyat e diu q atoz guals ho e diu
que apres quel saluador fon deuallat
en infern hac aqui prehicat als sancts
pares manals deuant la creu i en senyat
los seu precios cors ans q fos soterrat
p que sabessen com estaua penyat
e mort en la creu e com ells bahessen
aquell precios cors ay i naffiat e
clauat e tan cruelmet mal tractat
moguts de gran amor q hauer al
saluador e pzell dela sua reuerencia

tots en temps cridaré O senyor confon
egita dela terra a questa maluada
nacio qui los sants pphes hamorts e
plaguitz. Des Aranyz ha quany tots
temps adoratz e elegits e haza ha
la sua ma posada enlo vno fill benuy
cat ell havi appellat plaguit e
mexpressat e ala fi atan letge mort
la huzat O senyor fets justicia albre
fill dea questa malepsta generacio
pladra gran bonesa la qual cosa attra
nent la ghsosa mare de deu qui leuada
en espi tot aso beua soplica aqlla
sancta aia del seu fill que ell no ve
strohs ayraquell poble del qual ell
ea exit mas q p sarenencia e honor
e dels grans patriarchas don era
deuallat op amor della. ep aso com
m hama molts qui hama pccat cotra
ell p ignoracia queis sps en luz co
uecio els tramates in formadors quils
reduhsen ala varstat En aquella sca
na melmada ala supplicacio dela mare
atorgah quel daja molts esants in
formadors ay com feu defet donant
los sants apostols clos depebles e a
pres h atorga queis sps a .xij. anys
apenedir se de luz pccat e advenz
anaritat dela fe dms lo qual temps
los malnats autpuren molts daquells
dels dits prechadors egitare de luz
terra tots los xprians e agreujaren
luz pccat p moltes vies p la qual mal
passat lo dit temps apres molts ter
ribles senpals emanassen vengueren
contra ells Titus despesia prim
ceps Romas qui catuaren sens fi
e materena in numerables els tolgue
ren la terra els scanpare plo mo ay
com fran ara

Com apres lo pres lo passament del
senyor la ghsa dela sua sca aia stech
reuellada ala sua santa mare:
f. Cxviii. capitells

122
CXXI
De gonament apres lo
dit passa
ment del saluador si fon fet asoes
que la ghsosa estech alt aluada e
arrapada en spit. E aso matex vien que
pssa sent a ghsa en hu sermo en lo quall
arrapamet quel fo mostrada la ghsosa
la ghsa daquella sca aia del fill e plaquall
justa soptosament lauors estech porgada
e reuallada de tota dolor e posada en gha
repos e consolaco e fortificada en lo cor
e tota mudada quax en altre manera
p spall gracia e virtut de deu per q lauors
ella guarda lo fill en la creu e conaxet
los grans misterys dela creu p q altamet
q debans e qui absobriana/reuerencia dret
O arbre de vida regat pla font de paradis
so es pla preciosa santh del sobrian anpel
atu adoz atu santiffich e atu ghsiffich ab
tota ma forsa O arbre noble e precios
qui pla virtut daquell qui portes est
huy fet nou de aquesta gran mare camy
de anar dret al regna confort de tots
los mesquys scut contra les teptacions
del diable e dau del celestrial temple
O creu enlo cell honrada car est sempre
del senyor qui es p q resplendent qitel sol
in les stelles car entu pema la vera
lum qui es amable als als angels p tu
repats e als homes p tu saluats atots
amable p tots desitgahle e p tots repa
ble car bigna est estada portar lo preu
del mon aquell qui ha creada O dolce
creu O dolces claus O dols fruyts si es
preciosa e dolsa atots aquells qui les
tues noblesses remembrara e honzaran
e lo haza aquell qui huy ta tant e exalada:

Dello qui estech fet ala ghsosa apres lo
passament del seu fill. f. Cxviii. cap i

Apres de aso diu aquest
que absobriana diligencia collia
la preciosa sanch qui cahia dalt
del cors del saluador parant hi lo ma
tell fins que h fon dit p sent ayquell
q leryas estar car colliz la sanch aquella
no era lauores ben posible a ella mas q

ell ab los angels la collirja eta presenta
ya tota al redemptor lo jorn dela sua sca
resurreccio nisen pdrja gota el auores
labenefta cessa. **S**egonamet diu
aqueft q la gtiola aqui marex stant
aconsola econforta sent iohan / e
ses germanes fort agrament plozat
la passio emort del saluador / e singu
larmet aconsola molt aquella sca
dona maria magdalena q sobre les
altres lo plora esen dolch apr mes la
amaua. **T**ercament com lo poete
apres q lo saluador estech passat / sen
fo tornat romangueren aqui los
apostols ealgus deebles ealtres a
michs deihu xst / e parents segons
q apr marex diu sent luch los quals
plens de dolor e de verguoya se ac
stare al peu dela creu la hon estaua
la gtiola caqui ella los reconilia
els conforta els ferma en la fe po
derosamet dient los q p tot cert
lo senyor ressuataca lo terzo dia.
Quartamet conuerti lo bon ladre
el prehnca el conforta en pacient
ment porta la pago ela mort de
miciant h q lo redemptor h haura
p donats tots sos peccats ab corana
de martirj lo rebria en gtiola. **C**oju
a q aquest q acostant se la ora dela
sua mort com h volguere tallar
les cuixes ell se recomana ala gtiola
ela supplica quel benevis capu feu
esabent q anaua al saluador / e en
gtiola mori fort alegramet fahent
gracias al saluador qui pspall graa
laua volgut saluar. **E**laltre ladre
mesqui passant deste vida se depna
etots lo amichs del saluador stauen
stauetats dels forç / e dela fortaleza
q la gtiola en lanyana amfor maz
etraz los abezá crehensa e ala
via de vartat car no sabie lo do
spall de deu q ella haura rehebnt
apres la mort del seu fill quat stech
arrapada en la gtiola dela sua aja
apricom demut haue dit e lasma
rauellaue mes quat pensaué com
dehans tentost la hauen vista mjs
morta al peu dela creu.

Com aqui estech cõdepna lo gra dymomj
q. Cxx. capitolla

Tercament apres lo pas
sament del senyor diu aquest
marex doctor aqui fon cõdepnat
lo gran dymomj qui estaua en la part sine
stra dela creu coullant / e rahonat ab
sent miquell que aquella sca aja era
sua empobehent multiplicar los sants
angels aqui ebehent en lo saluador tots
los senyals del ver meces despa dela
dela sua anima egras ab laffamarlo
dient q qualque peccat haue trobat
los iuhes quil hauen ab tanto conseyle
sentenciad / amor lauores sent miquel
cria alt / e dire al saluador. **S**uize
Dne iudica causam tuam. **S**oes adp
senyor aten ales paules daquell maluat
anemich teu esies jutge / e bengua la
gran injuria e blasfemia que ha assi
mposada. **L**auores la sca aja del sal
uador mana / al pyncep de les potestats
qui era aqui quel gtiola tentost en in
fern / ab tots quats ere aqui ab ell / ere
qui auant lo pyncep te aquell es exallar
del mo apricom lo saluador haura dit
ees. iohans. xij. ca. caqui h fon tolt lo
poder sobre los sants pares els altres
elects qui ventoran / e desb fa eua zalacio
sent ioha. m apochalip. xij. ca. quant
diu que diu hum ancell qui pres lo gran
drago el gtiola el ligá en infern r. q.
Ea qui fon lauores reuocat lo dea et
dela sentecia diuinal dada contra
lom en lo comensamet del mo soes q
no entras en gtiola apricom sent paul
o tracta. **ad colocen ces. ij. dient**
polians pynapats r potestates r q.
diu aquest qn plant vol eturmet en
cõrech lauores lo pyncep demort quat
vju q apr era stat / en guanat no conapet
lo saluador / e james era torbat quant
se viu pell desposehit dela sua graa
e pynera potestat potestat e james
quant se viu en infern gtiola capres
p moltes penes e confusions dypurat
apricom haue adiz quat plarem del
iuhí finall

Com la cortina lauores del temple fch
feta pel ms. g. Cxxi capitolls :~

Quartamet apres lo pas
sament del senyor fon fet q
la gran cortina qui stava en lo
temple dedeu alms del sca scoz e del
loch hon stava los sacerdots la trencia
estane pel ms de cada part fins
ala part del temple Com la dita
cortina cobria la sca sanctorz ari que
nos podia veure paquells qui stava
delaltre part dela cortina empo lau
res aparech tot lo sca scoz claramet
atot hom e ass q estava dins ama
gat apicom la zcha dedeu els jere
bims el altaz del ensens Casso fon fet
pdr aentore q pucha so qui era
significat ples dites coses era acabat
emamfestat almo so es la redempcio
humanat feta pla preciosa mort de
ihuxst q de qu auant la dita cortina
qui significava com la dita redempcio
o remissio amagada no deua pus
aqui estar ans deua cessar apimatep
la luna cobra son lum acostumat
Quintamet lo Centurio qui viu tats
senyals emprates en lo cel e en la
terra e de lo saluador qui en la mort
dona tan gran crit contra conill cors
de natura car los homes qui moren
pdefalliment de natura no poder
criar per totes aquestes coses mira
culosas e moltes daltres de les quals
stava stauetat vensut pla veritat
ore en alt aptal paula vertaderamet
aquest hom era fill de deu Quibeda
O en seguida emtra eblada malicia
dels juheg lom gentill vensut pla
veritat e passu deua fer de q tot
dava testimonij qhu xpist confesa
aquell esser fill de deu etu de pñada
generacio en seguida pta malicia
fins al jorn de huy las negat no sola
ment esser deu apicom dix lom
paga e despuy tot lo poble getill
ans lo negues huy esser sant e just
eton saluador Com empo pmeramet

123
C 7 7 11
epincipall ell entenes ala tu saluacio ca
detu se encarna alms detu couersa e
prehica e ensenya la altesa del seu saber
ela pregonesa dela sua Feueret ben volefa
Donchs nacio reprovada pg entanta
mphia vols viure e estar catua p tot lo
mon cegua; catots abhominable no
solament quant son veguts aquests
mals pton peccat ans encara hauras
en infern ppetualment les penes infer
nals conot conuertere. Ensenament
lo poble veient tants miracles com de q
hauya ensenyats p ensenyar la veritat
dovintut del seu fill tornat sen aluz
cases batent se los pits sospirant ediet
O mesquins e q farem m que dire car
de q del cell nos confondra atots ens
atezrara mes q james no feu car nres
pares han morts los sants pphes q de q
los trematia plus saluacio en oshauem
agremat luz peccat que haue mort
aquest qui era sant dels sants car james
negu no feu los miracles cobres que
aquest en ms de nos ha obrades :~

Com deualla e deslura los sants
pares. g. Cxxii. capitolls :~

Sextamet fon fet apo
lotit passament del saluador
q lo benigne senyor ab m nume
rable companya d'angels e ab los lurs
grans princeps deualla en lo lym d'inferr
so es en lo loch on los sants pares espau
lo saluador. Cassi nota alguns pms
q he preses de d'uersos lochs apicom de
sent Agosti edel euageli de nicho de q
patria que fos apocryffum Em po pia
dosament sacreu p los faells e de grego
mceno e daltres molts doctores he preses
alguns en suma. Lo pmer es q ans
q lo saluador deuallas deus los sants
pares ja sobre assa assabentats ordonare
entre si maters. quel rehebessen com
pg altamet poguessen ab la hors egrages
e ab tota honor possible ells cascun alle
guat los centimets e renellacions que

vell haue hagueres en aquesta vida present
et tot alio ala sua gra e honor lo segon
pūt es q lo seu deualaz ab tot los sants
angels fon fet en hū pūt tots temps
los angels en la sua manera gñificant
la sua alta majestat victoria. **¶** Lo
terç pūt q lo reueret rey esenyoz en
trant pla habitacio hon era los dits
sants pares los saludaz fort dolsament
e ab gran alegria e endressant son gran
saludar al gran patriarcha adam e als
als altres dient axi pau sia atu adam
ab tots los teç fills presents al qual adam
respos ab los altres sants pares dient
O senyor sobranamet desitgat e amat
ebeneyt sia loteu sant auemment
senyor yo de part mia e de tots aquels
qui assi son vos ador axicom abez deg
e creador nre e q fas les gracies que
pūst aquests sants maters dela gra
misericordia e gracia quēs hauets feta
delsots stat membrat de nosaltres ens
hauets salvats ab tanta dolor e trebayl
e apres ab tan cruell mort q p nos
hauets sofferta eus ha plagut per
sonalmet visitaz nos en aquest carcer
e de consolaz nos dela vna reuerent
presencia.

¶ Quines coses foren fetes lauors en
infern. **¶** Cxxij. capitolls

Methodius martir posa
que lo senyor entrat plo dit
him d'infen tentost se feren p
orde les coses següets. **¶** La primera
q lauors tot aquell loch fo illuminat
de gran efort e bella lum e alio per
mysteri angelicall axicom ysayes ho
haua profetat. **¶** **¶** Plus qui
ambulat in tenebris. **¶** La segona
q tentost los ensenya la sua sca d'um
tat la qual james no sepa da quella
sca anima m del seu precios cors e de
continet foren aquy maters tots
benuyrats. **¶** La terça q aquy matex

tentost comesa a repar la natura
angelicall e alio collocant los sants pares
en lo grau de gra dela qual era cayguts
los dinoms e que hagueren hagueres si
fossen romassos en lo cell. **¶** La quarta
que aquy matex ell deternana q re
suscitaze ab ell en cors e en aia lo jorn
dela sua resurreccio. **¶** Si volguere
alguns grans contemplans q era stat
reuelat q aquy ell ordona que ab ell resu
citassen lauores adam eua. **¶** bell. noe
abram ysaac iacob. **¶** elchisedech. **¶** moy
sesaron dauu ysayes e seremes
zechiell. **¶** samell. **¶** iohachim. **¶** Anno p
reuerencia dela sua sca mare iohabab
tista zacharies fill de barachies martir
simon. **¶** Anna pphetza. **¶** Si en encara
a qsts que no pjudica aliu corporal
resurreccio que lurs corsos sien en la tra
mort car no es adeu imposible q hum
matex cors sia ab aia gñificat en
paris e sia entra sens aia en lo sepulora
¶ La quinta q lo rey de gra pregat
molt p los sants qm reuerencia de tan
gran festa e del sant auemment
en labis volgues desluzar a quelle
quieren en purgator e axi fon fet
de continet qms presentaze aquy
matex a ell fahent gracies sobre tanta
misericordia que feta los haia. **¶**
Diu aquest q de continet alguns dells
repa part dela angelicall natura car diu
quetots los homes salvats no son repa
tors dels angels sino aquells q deg ha
trobatz quell han seruyt ab gran factat
e cura e diligencia los altres fan gran
orde p si maters. **¶** La sisena q lauors
fon fet paradis en infern car aquy fore
aquells sants tots benuyrats behent
deu clarament. **¶** La setena la qual
posa sent pe. prima petri tercio que
aquy matex lo senyor los prebica de
clazant los com lo mysteri dela sua
m carnacio e dela sua prebicacio e de
luz e redempcio era acabat pla qual cosa
ells gñificaren la sua imperial majestat
fahent h gracies a ell impossibles sobre
tanta misericordia que feta haia
aells catota humana natura. **¶** La

Vin. q' lauores vench la aia del bon laire
be acompanyada de sants angels e lo
saluador la rehebe ab gran pler / e
aquí matey lo beney e lo feu repadju
d'ns h' orde dels sants angels e
d'ni aquest q' agtia del Rey devida
recompta als sants pares ell qui
ea e com era stat ab lo saluador
stant / en la creu acompanyat e p'p's
com p' ell aquí matey fon illuminat / e
ap'ès saluat sobre la qual obra tots
los sants pares se alegrare fort eglo
fficare l'uz saluador / e deu q' ad'm
que aquí ordona q' de qui auant lo
d'mon no pogues enlodit loch hauee
negu poder noy pogues negu posar
en carceraz / car aquí era bengut p'
sonalment lo redemptor / e aquí era
estat p'adis so es g'ificacio de santes
ates. La defena d'ni q' de qui p'ula
ab tota aquella sca companyia / al
munt de Caluay a instancia dels
sants pares p' ensenya los lo seu
cors penyat en la creu car en cara
no era leuat del qual fore moguts
de gran compacio e contemplau
lo degra ardon moguts fort contra
los iueg. E iustia q' no poguessen
hauee torbacio car eren benuyrats
Empo p'zell dela reuerencia de l'uz
senyor que hauee turmetat e de son
rat volenter los hagueren tots morts
si lo senyor ho p'metes d'ni aquest
q' tots ab fort gran pler e pietat
contemplaue la g'iosa mare qui
ea al peu dela creu / e ap'ès tots
aquells qui aquella ora quax vesp
tina eren aquí ajustats e plany
lamort del saluador / e d'ni que ab
sobirana reuerencia e diligencia sa
ajustare tots qui ere innumables
al precios cors de ihu est e tot quat
hi haura volen veure e demanar
la raho e causa al senyor axi com
dela creu dels claus e de les sues
naffres e del nombre altres guar
dane la disposicio del cors e dels seg
membres e concordant les proffecies
fetes dell e dell seu cors e dela sua
preciosa mort ab so q' contemplaue

124
en la sua carn opsona. **¶** La onfena q' lo
saluador rey de g'ia partint de q' pla famy
hazmet ala sua mare / e feu que ella
arrapada en espit deu q' ell etota / a
quella multitud g'iosa la qual h' feu
spall honor / e reuerencia e supplica al
senyor q' en breu lo volgues coronar / absi
matey / en g'ia lo plament q' la g'iosa
hac aquí ab la sancta aia del seu fill
e ab los sants pares fon ala g'iosa de so
birana consolacio spalment lo plament
q' aquí dien q' hague ab son pare e ab sa
mare los quals v'ni g'iosos deuat si
matey aquí. **¶** D'ni aquest / e qui por
pensar equi g'ing hagueren / ioachim / e
anna quant veheren l'uz filla aquí axi
sca e axi homada e plo fill de deu amada
e presada e ap'ès p' los sants angels
e p' tots los sants pares abo d'ni non po
ya plenamet e p'phcar negua mortal
creatura. **¶** Lo en. q' ap'ès q' tot allo
lo creador / e llo sants pares p'egueren
comfat dela g'iosa e lo rey de g'ia
mana los tots en p'adis terrenall / on
trobare Enoch. e d'hes los quals n're
senyor deg hareseuats aquí p' contrestar
a antiest segons q' de uall hauee aton.

¶ *Quines coses fore fetes ahora de vestres
en vers losenyor. ¶ Cxxm. capitolls.*

Hora de vestres sahent la g'iosa
al peu dela creu acompanyada
ab ses germanes e ab maria mag
dalena e ab molta altre bona gent qui
stane engr ella spant la disposicio del
saluador dela creu e ap'ès la sepultura
tots atant al cors precios del saluador
e senyor axi mal tractat / e plorant lo
ab gran dolor sino q' la g'iosa lauores
era luyada de tota pena de cor p' la
raho de munt dita estant tota aquesta
sancta companyia axi vench multitud
de gent / armada p'tallar les cues atots
los tres crucificats p'tall q' moysen pus
toft / e quel soterassen p'tal que no roma
guessen en les creg l'endema q' era lo
dia gran de pascha del iueg e com la
g'iosa fos la plo fill sobentada sobre tot

aquest proces esobre tot so qui fez se
 dema pso lo seu cor nos moch gentz
 plauenymiet dels cauallers aquells mas
 sent joia etotes aquelles sces dones
 qui eren aqui sa torbare fort entant
 q la dolor pumeza renouella / e dire
 entre si maters O deu pq tor nen
 aquells O senyor nols basta queghan
 mort encaraq volen psaguz O sen
 yor enos q fare car not podem de
 fendre ms sabem aqui recorregua
 O senyor pensaué nos que fossen
 sadolls. O senyor placet mudaz los
 lo cor q han tan cruel contra tu / e
 tirare se tots ahima part estrets
 apres la greu ab gran pahoz / e plor
 que haue queno fossen qualque
 mal en lo cors de ihu est. Los homes
 aquells guardare sa e la e combehe
 ssen q los ladres eren vus encara
 tallaren los les cupes emorts soterrare
 los capres acostare se al saluador
 e com les dites sces dones se ayda
 ssen quetallare les cupes al saluador
 la ghsosa se jenolla enterra als lurs
 peg eables mans entre criades plo
 rant / e ab la veu regulosa / dix los
 ay freres meq esenyors sopphch vos
 p amor de deu tot poderos queno
 bullats tochar lomeu fill yo son la
 sua mare qui james nog desplaguy
 enres ans debon cor vos remer
 la mort q h haueys dada. Sonchs
 senyors placies q nol toquets ptall
 quel men pugua portar al sepulchra
 Sapiats senyors q ja es mort p q
 nol vos cal tochar in naffra per tal
 que mupra e aqui stana sent joia
 ajenollat / enterra / ab la magdalena
 e ables altres sces dones plorant
 ab la ghsosa que p amor de deu nol
 tochassen. Emoguts de pietat he
 vehent q ja era mort nol tochare.

Com estech ab lansa faust plo costat
 p longi cauallz. q. Exob. capitols.

Empo lauores hu dels cauallers
 cruel / e maluat appellat longi
 e fey lo plo costat dret ab la lansa
 e feuy gran naffra dela qual tentost
 exere dos raigs sepats lehun del altre
 e lehu era desanth laltre era dayguo
 significant anos q pla preciosa sanch
 de ihu est / e playgua del bafisma sant
 haueu saluacio pla qual cosa la ghsosa
 quant seimorti iatia q detota la dolor
 passada fos quita e despullada per la
 gracia de deu. Empo aquest colp enafia
 que ve ayi rebie al saluador li trauesa
 lo cor ayicom sou apres la resurreccio
 del senyor so es dell fill ella pensant / e
 mirant la pago del seu fill la sua santa
 ma en corra gran dolor / e ploraua fort
 y gorsament segons q possan alguns
 contemplatiu qui dien que lauores
 sent joia ab efforc p gran dolor que
 passaua al cor desso q longi haueu fer
 al senyor / e ab gra rigor dix los ayi
 gent maluada e cruel no vehets
 q ja es mort / e encara h bolets auque
 assi la mare qui es assi mg morta e
 com no haueys hua pocha de pietat
 de questa beneyta dona qui mes es
 morta que vna e plach anra senyor
 q lenyaren lo canarenssen. E recobra
 la pimez abigor leuant los hulls al
 al fill / e ab tota la pensa feu hun plant
 sobre tot lo precios cors emebres del
 saluador. E pimeramet acontendre sobre
 tots los artificis quil haueu dolorat
 segons q possa hun famos contemplatiu
 eprou muden. E pimeramet repta
 la greu co haueu pagut softemz q son
 senyor fos en ella penat apres als
 claus com lause clauat apres lalansa
 com lama pagut naffraz / e ayi dels
 altres. E tots en spit / responet que asso
 los haueu manat lo eteznal pare qui
 p aptal via uoha lo seu fill del mo puz
 p amor dels homes p los quals li couera
 ayi mozt. E apres pasa ayi aquest matex
 contemplatiu lo quall / es apicat ala
 ghsosa contemplant / aquella ora lo seu
 fill ghsificat / e plantet les lues mures
 e prenent plant en loch detot lo mon

Qui labores nol conepia esupplent
lo seu deffallimet eprimement
sobre lo seu cap dient ayri. **Q** cap
sagrat e principi e regidor de tota
creatura per la qual es tot lo mon
gouernat / ab infinita sauesa e
quig ha despres cononat / capi /
letgement ab tanta preuerencia /
confectat. **E** apres parla ayri ala sua
cara: **O** ffas eymatge de deu lo
pare es la qual losants angels desit
gen tots teps contemplaz / e quig ha
gosada culpaz / e apres ayri esco
pp / e en letgir pantes macules
etan letges. **E** apres pla ayri als
hulle. **O** luminares celestials ples
quals es illuminat tot lo segle equig
ha ayri a dispats q la vna vista
hajat huy pouda. **E** apres parla
ala lengua. **O** orgue e instru
ment del sant spit plo qual / es lo
mo informet e alegrat dela ce
lestial doctrina equig ha mposa sci
enci de mort e capital que no puschats
ara plaz ab negunia psona. **A**pres
parla als pits ayri. **O** armar. e archa.
preciosa de tots los grans sacrets
dijinals equig ha ayri tenhada de
fora ab clau de mort q de vos no haya
no hore la vna veu ne angelical me
loria. **E** pla ales mas dient los ayri.
O preciosas instruments dela efnall
medecina de vida q tochant los ma
lalts sanaues prestamet delus cor
poralls espuals malalties equig ha
pascudes clauaz / en la creu sens tota
pietat / e vergonya. **A**pres als peg
O peg sagrats qui descallos o ab
sentahes hauets lo mo cerchat / ab
tanta lassitut / e miseria equig te ayri
ligats que ja no puschats moure anegu
a vos reclamant. **A**pres ala naffra del
costat. **O** porta de paradys e finestra
co vos lots possada en aptall loch que
p vos sien vistes les entrames del
senyor e expta e escampada la sua
preciosa sanch. **A**pres ala sua carn.
O carn virginal e ignocet forma
da p lespt saints en lo ventre dela
mare carn de aquell sobre reueret
e amable esagrat ioue / equig ha
ha yri naffrada culpajada e vbera.

emal atobada. e portada amor¹²⁵
Apres pla ala sinagoga ayri. **O** in
fernada sinagoga sobre tota buntal
bestia. cuell plora. tots teps e plany
lo gran crym que ha comes com has
mort lo gran legat q deq lo pare te
ua tremes e lhas lassazada la sua
sagrada vastadura. aquy possant ab
sobrana malicia vltra smich mha pla.
gues capres smich vbertures pynq pules
e asso ptall. quant no volha consentz
ala tua foumcarja e diabolicall vida.
plena de mnumerables malo p raho
desso tu. **Q**uat de hitem. qui es a
appellada sancta. de qui auant seras
vita. **Q**uat / omayera. condepnada
crimposa. e repleuada. p deq caz
entu es mort lo saluador de tot /
at isit pla cosa. sera fins als fonamets
destrohid. e de caliguda. e porta
da ano res.

Induccions p anos. q siam tots temps
actesses a aquesta tan grās benefets
q hauem rehebuts pla mort de ihu xpi
C. Cxxvi. capitols

En aquesta sancta materia
dela santa paco e preciosa mort
del nre saluador fa lo saguent
exclamacio altre doctor e famos.
contemplatiu. **D**go de balma del
orde de cartuya dient assi. Assi ate
na tot hom plo gra proffit qmich
amagat fra. e p lo gran pill que
en coure lo meligent en aquesta
materia. **A** tot xpi. mana deq que
assi. attena pla reuerencia del seu fill.
p possant la paula del ptha. **D**espice
in faciem xpi tui. **S**o es que guarda
fermament en la fas del teu est
qui ptall. es dit teu caz ell. e de les
fet teu donat la sua vida per tu.
alegret donchs xpi. q p aquesta
preciosa mort tes vberta la porta de
paris e plalansa. de longi la finestra.
fra vberta. **E**ntre donchs p aquella
finestra. e omis trobaras tots los tre
sors dela diuinal sauesa. los quals

te seran ensenyats aquí veuras tu mateix
ascrit en lo libra de biva e emprentat
dins lo cor del saluador ab lo sagell
de amor aquí trobaras font de vera
dolor ala qual res no pot compar
la qual quant lages testade james no
ten poras separar la uores apicom hom
ambuyach p amor ditzas ab gra fez
uoz. Com no fuy lo ferro de aquella
lança delongi car pus dins aquell
precios cors fos james nomien fora
exit ans aguerat dit al meu senyor
que lexas estar aqui car aqui fora
lo meu repos p ators temps Si donchs
tesens tochar de negua malicia en
tra paquell finestra car dins trobaras
atot mal presta e bastant medecina
Com son los hoitres enguanats qui
tots temps se que assi honors delts e
bens e altres e james no troben negu
ver be assi com empo aquell qui per
les naffres del saluador ab gra deu
cio e alta contemplacio entre aqui
tropa honors delts meors e veres
amors e dolors sobre totes altres e
qui auat donchs no pensare sino en
lo meu senyor crucificat e dolorat
e negua pena nom sera dura per
amor dell puscha ell tant ha amades
penes p amor dem tots temps stare
alegre pensant quant me ha amat
q si mateix hira dar amor p mi e
ab aquesta magna mesclare compa
sio e dolor de les dolors saben q desso
sara demanat al juhi so es he haguda
dolor souint al cor q p mon peccat
hage agreuyades les penes del redemp
tor meu. Nym sia en lo juhi dema aia
impetrat preguare tot jorn lo meu
rey crucificat q ell p sa merce vulla
naffraz lo meu cor donat h copia
de gran dolor e compacio sobre la
pacio e mort q p mi porta e q nom
vulla ay auoriz m desempaz que
yo pas hun soll jorn que no hage me
moria dolorosa de les sues dolors.
cert son q lo meu cor desi mateix
es pus dur que la pedra e pura ma
licia vaxell de peccat e plen de tota
viltat e desconapensa sens tota
bonesa e sens tota tamo de deu
donchs si saluar me vull me coneq

corregua ala font de misericordia qui es
ihu est crucificat e apres ql hage
adorat eh hage fetes moltes gracies
de tanta de gracia que ha fetu rehe
ment me e suportant me supplicaz le
atot no poder q ell me vulla naffraz
lo meu cor dona satgeta d amor qui
tots temps me fassa menbrar e ploraz
les sues naffres penes e turments ep
mi saluar porta apres abfata caritat
meyspresant tota dolor confusio e
vergonya in in in in

**Quenes coses fore fetes enberg
lo senyor a hora de completa:—
f. Cxxvii. cap. :-**

Hora uiment de completa.
negu de aquells qui ab la gñosa
eren no sabia conserua de la sepul
tura del saluador sino labeneyta a quira
erat tot plo seu fill precios reuella e
sia q ella ho sabes Empo ella sabia be
q nre senyor sobres les gracies quens
fehira p ell ordonades empo ell senbol
preguaz abans q les do. Optal vmet
hora de completa la reuerent mace
de deu se a senolla al peu de la creu ab
les altres sanctes dones qui aqui ere
suplicant ab moltes lagremes al pare
celestiall q prouehis de digna sepultura
al seu fill estant ellas en aquesta anqa
veherent venz molta gent entre les
quals era principal him noble ca uat
cap de deu homens dazmes e hamsa nom
josep qui era de abaymatia e era spall
deceble de ihu est mas volha q fos
sacret p pahoz dels juhecs Empero ell
vehent los grans senyals qui fore fetes
en la passio del saluador apicom lo
eclipsi del soll e lo terrible terre tremol
pres fort gran cor la ensenyaz p ell
e supplica apilat q h lexas soterraz lo
precios cors de ihu est epilat a tozga
loy. donchs aquest ordona que lo
saluador fos soterrat e ihu sepulere
nou en lo quall james no haysa negu
soterrat e era dins hun ort seu qui era
apres montcaluari a quest donchs vech

afotera lo saluador hab hu gra doctor
dela ley. appellat nichodemus del qual
la vella haillen parlat. En aquest feu
portat mirra e aloes bepp de Cent
lles p huntaz lo precios cors de ihu
est. Eni mater hague draps preciosos
delln. e gra quantitat p q lo dit sant
cors fos be e copiosament abrigat
segons la manera dels iuhes e ven
guere ab molta gent armada te
ment se dels iuhes e ferer portat
escalles etenales e martells etot so
que era necessari ad esclauaz lo e apres
lauarlo e acostit lo drap quill deua
cobrir / e la gtiosa conech los delunp
e dix asent iohan. quels apis acam
e elle qui beherent sent ioha lo quall
se bien q era cosigerna e apostoll.
de ihu est noli poguerent res dir per
sobres de dolor mas criaren grans
crits e plors e p grans temps nos po
guere de qui moure ala fi behent
que ias fehia vespre preguere e fors
e demanare asent ioha dela mort
e de les coses q haui a fetes en la
creu e plorant a qui molt tots ala
fi demanarent li qui era aqui ab ell
apres la creu e aprianat / e acostant
se ala creu rehebuts ab gran carpat
pla gtiosa ajenollate se deuant la
creu e adorare lo saluador crucificat
e guardant com estaua clauat
e naffrat / etan cruelmet / aforat
e malmenat plorare aqui fort agre
ment / entant q nos poden moure
ala fi la gtiosa qui ja hac recobrada
la sua virtut dix los senyors meq
vespre es placieg entenats en lo
sepulcra del vñc mestre qui tan
carament vos ha amats Lauores
preguere cor / e lauare les scalles e
desclauare lo ab gran plors e preguere
lo precios cors e iosep / e nichodemus
possare lo bany ab tota aquella reue
rencia aells possible de fer e la volla
mare posas lo cap en la falda e mag
dalena posas als peg dient q aquell
loch hptancia. Car als sea peg troba
ella misericordia. mas qui pora dir
q aquella gtiosa mare quat tenth
lo reuerent cap del saluador en la
sua falda e guarda a p terriblemet

colpat / e naffrat p les penes e espines
els cabells quitos setense plasanch quill
era exida del cap cert lo plant q ella
feu sobre ell tan doloros etan amargos
no es en lo mo psona mortall qui pogues
recomptaz tan era piados e doloros
e prouocatu de trenchaz p lo cor / a
tots quats lohoge plaz. Eni mater
aquella sancta dona. Magdalena.
quat verna als sante peg naffrats
foradats sangonosos a p com aquella.
qui sobranamet la manna bessaua los
ajenollada. adoraue los e posauy los
huylls e la cara plorant poderosamet
e criant a p com si plo cors fos ferit
da ab coltell / e apres acostas aqui tota
aquella multitud de gent qui aqui
era quat lo beherent entra posat e a p
cruelment naffrat ploraren molt
p gran pesa. Lauores behent iosep
e nichodemus q lamt nauema e que era
p ill tan lagusau e asso p pahoz dels
iuhes ferer leuaz lo precios cors del
saluador sobre huma bella pedra. gra
elisa quis ensenya encara en la sgleya
del sant sepulcra. Apres ferer lo vntaz
ab la mirra e aloes e altres coses p coses
e apres cobrire lo ab lo dit drap dell.
fort fi e de qui portare lo al sepulcra
qui obria p lo costat / e no dalt equil
materent sens que noli posare terra ni
altre cosa demut sino solamet mortalla
esuday / e anchare lo ab huma gran
pedra a p plana com ataula.

*Que efecte fet pla gtiosa apres q
lo senyor efecte foterat. q. C. xvij. ca.*

Sabollit donchs lo saluador
iosep e nichodemus vere que ja era
mt diguerent ab dosos ala gtiosa
reuerent mare nra nos sabem que vos
james no hagues dels bens del mo ans
hauets tots temps passada molta pobresa
e fretura ab lo vñc fill p q madona placieg
venz vossen en casa de qual vos placieg
de nosaltres car nos vos tindren a p
amare e senyora nra. als quals respos

la glosa. axi senyors vos fas moltes
gracies de la vmanitat e pietat
que hauets huy. ensenyada en la
sepulcra del meu senyor e fill. Cap
fos vos fas grans gracies de
q ara offarts yo senyors meq he ma
nament del meu senyor que yo
spez la sua sancta resurreccio en
lo cenacle en lo mot de sion al
quall me coue de present anar ab
ioha no nabot e algunes de aquestes
dones qui son assi ab mi e ab los ap
postols presents p q senyors placieq
en tornaz en vres cases car pill vos
sera mes romandze assi e diu assi
la istoria q ells pregueren lo consell
de la glosa pensant q de quis haura
apertir / ajenollas deuant la porta
del sepulcre dient axi. O fill e senyor
de vos me haure apartir / ara. O fill
beneyt sia lo vre pare aqui plau / e
vos siats beneyt tots teps qui axi
matez o hauets volgut. O fill eten
dolze etan cara me stata tots teps
la vra companyia / aratonchs yo
coma lo vre precios cors al vre pare
al qual placia quel haze recomanat
L auores ella se ajenolla deuant la
porta del sepulcra e adora lo cors
precios de ihu est e axi matez / o
faheren totes les altres dones e ho
mens qui aqui ere ab ell. Etots
quats beheren q de qui haue aptz
gitaren grans crits e plorare fort
agrament finalmet pertiren se de
qui ab la glosa continuamet plo
cany anant plorant / e gemegant
E quant foren apres lo portar de la
Cutat les germanes liguare h lo
uell ala glosa. amaneza de vdua
so es benant h lo uell pregó sobre
los huylls. Ela gent simple qui la
vehia passaz ab aquellas ab altres
dones plorants e gemegats cona
vien qui era de hien. los hús als
altres. O gran pietat / es de aquesta
santa dona veg com han mort hu
seu fill los nres bisbes lo qual era
lo major ppha qui james fos vist
en ist ara que els comptara ab deu
E si be sera vespre moltes dones de
uotes exren delurs cases e la

saure fins al cenacle al mot de sion.
E aqui la glosa feu gracies a les bones
dones de la Cutat qui la haue a
companya e donalos comyat la mag
dalena romas aqui ab la glosa e
ab ses germanes e ab algunes altres
fort deuotes dones qui en vida per
gran deuocio haue seguit ihu xpist
E dire la magdalena asent ioha di
gues a nre m mare q nuls estara
en casa mpa q assion es la casa po
bra dixent ioha asi coue q spem
la resurreccio del senyor axi com dit
es als nres amchs qui sen uan mas
prechte q tu que romangues assi
e acompanyaz lehas ab aquestes al
tres dones respos la magdalena axo
not cal atu dir car preuerecia del
meu senyor principalmente e apres
de aquesta preciosa mare sua qui u
merez yo he passat q tots teps estiga
ab ella. E do tot so que vulla e la
se uescha axi com humill se uenta
sua e tentost los dits iosep. e nicho
dema tramateze ala glosa prou vna
p ella ep aquella companya. E com
tots foren en cara de iuno eno hague
ssen meiat aquell dia fahere cena
colorosa. Empe axi com pogueren
Es vez q dpu assi hu contemplau
q la glosa vigorada ja altre beza
da en lo cor p special gracia de deu
los conforta. Ells taua grans spansa
en la resurreccio del saluator promatet
los / e afermat los certamet q lo terc
dia sens duple lo veure / e allo los
dona esfor / e cor / e gran spansa. e
plaez spual / e axi se esforare tots
lauores acancom amenz. m m

Lo dissapte de marti vench. pe al
cenacle ala glosa. e apres los
altres appts. q. Cxxviii. cap. i.

Lo dissapte. de marti
estant tencades les portes
del cenacle sent de tocha ala
porta e sent ioha obyll e presentat ala
glosa lo quall p sobres de vrgoye
nola glosa guardar mas plorant

desprenant grates entera e demana
perdo ala gliosa fort humilmet dieth
aer mare sca yo no deuria compez de
uant vos m devant hom del mo ptal
com he negat lo meu senyor fill vre
qui tan caramet me hama amat / e
tan honrat praho voss amt p sobres
de vergonya quant crets al mommet
yo m alguns altres de ma compaña
nos guossam molt acostaz p acompa
par vos **Empo** ara p gracia de deu
tots haue pres sfois etota vergonya
possada venim a demanaz vossen
p do offerunt vos atemp uos tots tps
apicom amare / e obahiz vos apicom
obahiem al uostre sant fill precios .
Sapiats mara sca que quant fugim
alure benept fill equat yofin a qlla
maluada denagacio tanta pahoz
haguerē eyo en spall q cupdaua sobraz
tots los altres enfortalesa q lo cor
nos faly ariatots que com hamorts
cupdaue caure p terra. **L**auores en
trare los altres apostols confusos e
verguyos e plorosos batense lacara
calcap com ayi haue lepat losalua
eerenh fugits e demanant p do de
tot ala gliosa el benepta acollj los
ab gran dolzor / e plasez dient los q
be fossen ells benguts e quels crehia
q gran pahoz haue haguda ebe qy
hama raho tanta era la p furoz e
malicia dels iuhes e sfiguessen segurs
q lo seu fill quils hama elts etant
amats los p donaria tot defalliment
q haguesen fet / en ell / e q estiguessen
ab bona sperasa q sens dubte lendema
lo beure resucitat / er mjs de lun
collegi dela qual cosa haguerē gran
gois / e consolacio en feren grans
gracies aella q tanta clemencia los
hama en senpada etant los hama
consolats e die los q nos ~~sa~~ ptissen
daquella casa fins haguesen hagut
consell del senyor hon ecom estare
eyu fere Ela benepta fahia recomp
ta tot so q losalua dor hama fet
en la cena **E** apres despuys q parti
della lo dijog entrant en ierusalem /

127
Sent pere ab los altres ab gran diligencia
demanaue tot lo proces dela passio des
puys que lo senyor fon pres en lort de
Setzeman e sent ioha recomptant
ploraue tots emajorment sent pere
ela magdalena. **D**iten assi diu **O**rigenes
als grans e amagats iuhis de nostre
senyor de q car vet en la casa strana
q sta la **R**egina edona del mo ab los
princeps majors dela **S**gleya sca xpiana
plorosos trists amargosos e pobres e de
sempats no haue de tractaz sino de
ploz e de materia dolorosa e amargosa
e situ fosses al mjs dels etanta gracia
te haguerā de q feta q fosses estat
partipant de quelle tan grans turments
Sonchs pa no pots fer q estat hi hies
pregalo salua dor que ell tendo gran
desis / e apres sentiment p que merel
quec hauez part en lo merel de aqua
sancta mort e passio del fill de deu :

Conclusiones q posa en esta materia
capitllg **J. Cxxx. ca.**

Quallus en en lo seu
deuotay posa en esta materia
les segues conclusiones **Q**ue
primera que tots los sants apostols fore
presents ala creu aytant com lo salua dor
stech crucificat ms ptran dela sua mare
o nossen luyaren molt fins ala resurreccio
del senyor e en la sca resurreccio sua fore
ab ella en lo cenacle iastia fossen / en
duer ses habitacions del dit cenacle e
allo pren fonament lo dit doctor per lo
ost desent luch. ca. **xxij.** hon diu que
tots los conapents de ihu **h**st **S**tauen
Lunpet del senyor so es a sabez quant
ell **v**iu penaua en la creu qui empezo
se acostare fins ala creu ela sancta mare
apres q lo senyor hac spirat clamulitit
dela gent sen fo perita elos bisbes els
doctors dela sinagoga qui desitgauen
veure la sua mort. **E** la segona q iastia
la gliosa tentost apres lo passament del
senyor fos deshurada de aquelles ten gras

q̄ haura sofferides en la passio del seu fill fill. cassó fos fet pla visio q̄ spual. ment haura haguda la gñosa de la sc̄a aya del redemptor. Empe per hampnar los halthres e planyer e hauez compacio del senyor beneyt leua los hulla en vers ell e aquí feu ella hñ gran reptu ala mort dient li ay O cruell bestia e com test suo sada acostaz en aquell que estot pura vida. eh has guosat totra hus detots los corporals senys ayi que ell nos vege ms hoge ms senta. O maluada que ara morras car ell ha dit. O mortis ero mortis tua e seras gitada en piferu altem maluat pincep e finalmet seras de tot lo mon fora gitada. p ell car strit es. O mortis ultra no est. apocalyp. So es q̄ de qui auat noy haura. pg mort ans se diu en altre loch que sera gitada. p atots teps en piferu. La terca diu aquí aquest doctor longament com la gñosa. apres la mort del senyor feu grans plants sobre lo cap. els hulla els pits emans e peg e sobre tot lo cors del senyor e apres deuallat de la creu. prega q̄ h possassen en la fada e aquí contemplant lo ayi nassiat e ayi cruelment vbert plora molt e mes de coz q̄ abcrits donant tots teps grans lagremes esospres apres desso diu q̄ ella se jennolla ala creu e ab mas juntes ab los hulla vers la creu en alt leuata dix ayi O arbre precios O arbre genos emana uellos huy regat de sanch del anpell plo qual huy es feta nau desta gñia mar escala del cell e porta pel regna. e dau de paradis esten les tues branqs sobre lo poble e let lo qual sies tots teps scut e e refugi contra lanemich atu fas gracies car entu so rehe muda po etot lo poble. La uores ella se ensenya e feu los altres pimerament senyaz fahenets sobre si lo senyal de la creu al qual senyal la sgleya ha ajustades les persones de la santa trinitat. Apres aso

pres los claus els besa els abraza. els comana a joseph e a nichodemus pregat los quels daa la creu e les altres coses qui haurie seruit ala passio de ihu x̄st fossen ab gran reuerencia estorades car per teps seise spals memorjalls del saluador e reliquies fort precioses estampades plo mo e fort car tengudes per los pinceps del mo. E los pits joseph e nichodemus se offeriren ab gran coz confuar les dites precioses reliquies ab tota reuerencia e deferne lo quels fos inspirat per deu. . . .

Com les maries aquell vespre appallare húngues ab los quals vntassen lo precios cors de ihu x̄st. f. Cxxxij. ca.

Quant fon vespre e lo sol post e era ja legut de obrar aquella magdalena ab huna altre dona. sor de la gñosa qui era appellada maria anare compra vnguens p q̄ l'entoma vntassen lo precios cors de ihu x̄st noy volch trametra negun la magdalena co fos molt generosa mas ayi com a pimple dona anahi ella mateya. apres q̄ estech venguda en senyada. lenguent aquell que haura comprat ala gñosa qui hñ feu. gracies elo beney car vchia q̄ la sua pntengo era sancta. be que fos senyor q̄ defalla en la ffa car lo senyor e la gñosa los haura ja d'uerdes vegades dit que aquell mati ressuatara appaja que noy donassen plena fe o que nols anas lo coz p sobres de torbacio. La feres a de la mort del senyor los fahia cauco dubtar pensan com se poguera fez que deq hagues per mes lo seu fill morir attan letge mort. Diu assi Crisostomus q̄ en aso appaja que no sabessen la caritat de deu e amor q̄ ha en vers

la salvacio dels homes ne sabien la
gracia de la justia de deu quant vol-
litzos los peccats e quanta satisfaccio
ne uol. e com lo peccador per
negunes penes noy podia satisfere
ptal si para lo fill de deu del qual
haura dit ysayas. ca. lxxij. que les
nostres lengües e dolors ell lez por-
ta sens neguna colpa sua ans pla
obediencia del seu pare e per la sua
infirma caritat pla qual se offeri
de gran grat portar totes aquelles
penes emajors encara si al seu pare
plagues

Com lo disapte es disputat alahoz
de la glosa p tot lo mon. q. Cxxxij. ca.

Pensant donchs la
sancta mare
sgleya com en lo disapte
aquell en ella romas plenamet
la veritat de la fe catholica quant los
altres tebejaren e falliren en esta
part Pensant encara com en aquell
mateix disapte ella dona ala preciosa
mort e passio del fill de deu plant
e plor e dolor q lo mo era tengut
vedar p aquella tan letge mort q per
saluacio del mo reheria Pensant
encara com en aquella ora del di-
sapte la glosa ha procurades grans
emoltes gracies e grans miracles p
totes parts del mon Per totes
aquestes coses li ha assignat lo di-
sapte apicom adria specialment
seu q tota la sca sgleya aquell dia
emper tots temps fassa dell spall me-
moria en missa e en de quins casia
huma delas spalls ferres de setmana
e asso pla sua reuerencia e honor e q
ptots temps deuant lo seu fill prech
ptota la sca sgleya xpiana apicom
acara singular subirana mare
ala qual lo fill le ha recomanada
carament. Qui donchs basili no
sia negu xpia q la preciosa mare
de deu no haze en deuocio e q no la

128
Cxxxij
reclam tots temps entotes ses necessitats
ans sapia casai que lo fill le ha pus
cara q totes les altres creatures
e pla sua amor e reuerencia se in-
clina abans q neguna altre psona
qui al mo sia com sia plena de tota
virtut e de gracia emprayll de la
gran saulesa e noblesa de deu sia
Itada archa e cambra sobra munda
del seu fill car per la qual cosa
laha feta emprayll sobre tota na-
tura angelical e humanall. Cassi
es acabat. lo. v. m. libre del bulluz
de la vida de ihu xpist lo qual sia
adorat beneyt e lohat per infinita sda.
Sctoꝝ Amen

Sumen en nombre tots los
capitolls del noue tractat. Cxxxij.

DE O GRACIAS

**Les Robriques detots los capitols
del desen tractat :-**

- ¶** Primerament en senya com es ressu-
citāt p̄ ḡtificaz lo seu cors **prim. cā**
- ¶** Proseguit lo primer tractat **segō cā**
- ¶** Com es ressuatāt p̄ confirmar mē
fē **terç. cā.**
- ¶** Com los sants angels se son en sta
sancta Resurrecció molt alegrats
quart cā.
- ¶** Deles altres coses emareuētis qui fore
fetes en la resurrecció del senyor
quint cā
- ¶** Contra los seducez qui negare resur-
recció. **vi. cā**
- ¶** Com lo diuīn fa son poder de tolre
al homi sp̄ance de resurrecció. **vii. cā**
- ¶** Quantes coses ha fetes lo senyor p̄
confirmar lom de sp̄ance de ressuatāt
viii. cā.
- ¶** Com les guardes del sepulcre donare
gran testimoni ala resurrecció del senyor
ix. cā
- ¶** Com homes ressuatats han dat
testimoni ala resurrecció del senyor
x. cā.
- ¶** Com lo senyor la proua a p̄mates
ap̄ent / aduerses p̄sones **xi. cā.**
- ¶** Com aparech a aquita sc̄a dona mag
dalena e a sent p̄e e a daltres. **xii. cā**
- ¶** A cap de .xiii. dies aparech als ap̄ts
en temps e pla a sent thomas.
xiii. cā.
- ¶** Quens alagren tots en aquesta sc̄a
resurrecció :- **xiiii. cā.**

Segon tractat :-

- ¶** Com p̄ gran rahō volch lo senyor que
passassen .xl. dies de resurrecció fins
ala ascenció. **xv. cā.**
- ¶** Que feu lo senyor dms aquels .xl.
dies. **xvi. cā**

Terç tractat /

- ¶** Perque lo senyor sen puja al cell.
xvii. cā
- ¶** Quels feu equels dix ans que sen
pujas. **xviii. cā.**
- ¶** Quis actes feu aqum ans q̄ sen pujas
xix. cā
- ¶** Com m̄per quina màna sen puja:
xx. cā
- ¶** Exclamació agtia de aquella sancta
ascenció. **xxi. cā**
- ¶** Com de glo pare honra lo seu fill
quat estech puja al cell. **xxii. cā**

Quart tractat

- ¶** Com los sants ap̄ts reheberē lo sant
sp̄it :- **xxiii. cā.**
- ¶** Com sent p̄e seleua contra los mals
plants de tal obre de deu. **xxiiii. cā**
- ¶** Com viuia lauors la comunitat dels
xp̄ians :- **xxv. cā.**

Quint tractat.

- ¶** Deles mauelles que fehie los sants
ap̄ts en lo nom de ihu x̄st. **xxvi. cā**
- ¶** Com los cors de la sc̄a sgleya xp̄iana
es ptit p̄ set parts :- **xxvii. cā.**

Quat visch la gñosa apres de ihu
est e dela sua alta e gran fama.
xxviii. ca.

Dela sua puritat e ballela corporall
virginall. *xxx. ca.*

Quat visch apres ihu est ney que
e com era altamet ordonada la
sua sca vida. *xxxiii. ca.*

Continua en cara del alt orde dela
sua vida. *xxxv. ca.*

Dela sua penitencia e ploz. *xxxviii. ca.*

Dela sua pasgencia e pobresa. *xxxix. ca.*

Com la gñosa demana al seu fill q
passas desta vida e com estech digna
cosa q pujas. al cell. *xxv. ca.*

Com langell li presenta hun ram de
palma luent leh dona tres dies
despay e q ayna significo. *xxvi. ca.*

Per q la gñosa demana aqlls tres
coses qui dites son. *xxviii. ca.*

Que feu lo primer dia ans q dell
passament. *xxviii. ca.*

Que feu lo segon. *xxviii. ca.*

Que feu lo terç. *xl. ca.*

Com lo seu passamet vengueren los
majors pñceps de paradís. *xl. ca.*

Ab qui troba lauors gran ptez la gñosa
xl. ca.

Com la gñosa passa desta vida.
xl. ca.

Com la gñosa apres son passamet
estech leuada e vestida e portada ala sepul-
tura. *xl. ca.*

Com la gñosa estech ressuatada encors
e en aia. *xl. ca.*

Del segon terç equart teps dela
religio xpiana. *xlvi. ca.*

Del sinque teps dela sgleya e fundacio
deles santes religions. *xlvi. ca.*

Continua encara del quint teps dela
sancta sgleya. *xlvi. ca.*

Del sisent temps dela sca sgleya. *xlvi. ca.*

Del seten teps dela sca sgleya. *l. ca.*

Qui sera ne q fara antiest. *li. ca.*

Com en aquell teps deus trametra
sants homes batallats spualment con-
tra antiest. *li. ca.*

Com lauores trametra deg Elyes e
Enoch contra antiest. *li. ca.*

Dela letge mort de antiest e dela
conuersio dels iuhes. *li. ca.*

Com lo mo para grans senyals dela
sua fi. *li. ca.*

Dels xv. senyals q appararan ans del
iuhí finall. *li. ca.*

Sisen tractat

Per que vol deu ques fassa lo iuhí
finall. *lvii. ca.*

Com apparra ihu est en la sua magestat
axi com a general jutge. *lviii. ca.*

Com apparra terrible e co se planyara
sobre ell totes les gents. *lviii. ca.*

Que tra lo jutge quat tpoza lo gran
iuhí. *lx. ca.*

Que tra los depnats herda luz setencia.
lx. ca.

C. xxviii

Cxxviii

Aquest es lo desen libre de la vida de ihu xpi qui pla de la resurreccio. Primerament ensenya q es resurreccio p gñificar lo seu cors: ~

Primer capitoll: ~

Seguexse

lo desen libre daquest uolum lo qual compte breument los següets set tractats. ~

Lo primer es de la Resurreccio del saluador. Lo segon tracta q feu en los .xl. joins apres la resurreccio. Lo terç es de la sua ascencio en lo cell. Lo quart es com tremes la sant spit als apostols. Lo quint es del pñes de la sancta sgleya de la qual es cap constituhit segons q diu sent Paul: ad ephesios pmo. Lo sisen tractat del iudi final e de la pena dels dempnats. Lo seten ensenya com ell te la monarchia genall e es gñia dels benuyrats e rey ppetuall: ~

q. .1. cap: ~

Proseguit lo primer tractat: ~

Proseguint donchs lo primer tractat acte assi q lo nre senyor es saluador hac acabada efeta la nra redempcio p la sua cruell pacio emort preciosa e dolo rosa plach al seu pare gños donaz lo encors e en anma e asso pla sua gñosa resurreccio. Per raho desso note los sants doctores q justicia req ya q aquell tan precios cors humit ab

la psona diuinal no fos podut en la terra ans fos presuat de tota corrupcio p tot de immortalitat qui es dada a tot cors gñificat e asso ppheta Dauu en lo psalmi com dix **Dech dabis scm tuu. Videri corrupcione.** E pla lo ppheta ari ab deu tu senyor no pmetras lo cors del teu fill apres q sia mort q en correge corrupcio e asso pla sua excellencia e dignitat. ~ E nota assi **Oygenes** algus pñes en huma sua omnia. ~ Lo primer que la resurreccio del saluador tanta gñia ha procurada a aquell seu cors precios q asso nos pot conpendre per neguma lengua. ~ Lo segon q los quatre dots quis done als corsos gñosos son en lo precios cors de ihu xpi en sobiran grau e singularment ho en senya lo dot de la sua lummositat p so dñ sent **ioha. dipo chahpsi. xxi. ca.** hon dix q la ciutat de paradís no ha mestre sol m luna car la claritat de deu e la lanterna del anyell la illuminaua tota e diu q la lanterna del anyell es lo precios cors de ihu xpi qui e com a lanterna conte inextimable lum. q tota aquella infinda ciutat illuminaua dels altres dots de gñia apicom son inpossibilitat in mortalitat. Agilitat e altres ballesses corporals ornamentals ptanents a corporal benuyransa aquel precios cors na aytantes que nos poden assi dir p hom mortal m de negu dels benuyrats qui tots ensemps son compatibles ala gñia q deus ha dada al seu precios cors: ~

Com es resucitat p confermar la nra ffe. q m. capitolls ~

Es en cara resucitat lo saluador segons q posa plaza p confirmacio de nostra ffe car p q ell es resucitat enos podem haue ferma spansa q ari m atex nos resucitare segons que diu sent Paul pma ad countios. v. car diu aquesi lo saluador

nos resuscitat vana appareguera
nra. spania. la fe. la para. iavel cor.
de les gentes car si solament tres
dies no complits que nol veheren los
apostols e de xebles p deie la ffe
pena q fora de nosaltres q nol ha
uem vist sino fos resuscitat. Se
gonament diu aqui ilay fora gra
confusio a ppiamisme qui prehuca
resurreccio que luz cap fos podyt
entra. ay qm ell m altre fos resuscit
tat agtia. Car los altres qui foren
resuscitats ans dell apicom latzez
caquells qui foren resuscitats per lo
saluador els altres abans daquesta
tots foren resuscitats a vida corporal
e spual mas lo saluador estech re
suscitat agtia etnall e immortal. a
gran honor sua e nra p q diu assi
Eusostoma q p exultacio daquesta
scia resurreccio uolch nre tempo deu
lo pare q ella fos pualigada sobre
tota altre resurreccio en moltes manes
pimeramet car los altres qui
resusciten se han a resuscitar per altre
so es p deu mas lo saluador si matey
posa Leo ppa. en hu sino de la ascensio
de ihu xpi e hauem ho. iohans nono
que dix lo saluador yo he poder de
lepar la ma aia e de pendre la al
vegada quat me placia. Segona
ment car la nra resurreccio sera
feta gla fi del mo mas la sua estech
feta altre 10m prenent del quedes
sant denona quat ell moy fins al
vespre etot lo dissapte entegra. la
mt del diumege fins en lalba co
resuscita segons q molts sants doc
tors posen. Tercament car los
nros corsos apres ma mort se corrom
pran mas lo seu precios cors no podyt
nes corrompe car lo balsem de la scu
tymtat lo tema en la virtut. Signa
encara. aqui matey altres rahons p
q lo saluador estech resuscitat. entre
les quals es la terca rauerencia de la
santa diuinitat car la sua aia. e cors
tots teps apres cabans de la sua
mort foren vnits ala psona diuinal
so es ab lo fill de deu. La quarta.

diu que es car com lo saluador segons
q posa sent paul. sia constituit plo seu
pare cap de la sancta sgleya xpiana p
tall couema q fos cap vnt. eno mort
com diu ell fora asso q los mebres fossen.
vnt. elo cap fos mort. e vnt. q no
fora leguda couema. La cinquena
raho diu q ell merech pla. pregona hu
litat de la sua preciosa mort so es q ell
resuscitas gtiostament. e asso prestamet
prouada la sua mort p tps quies pa
ssa coument so es dels tres dies demut
vnt. e asso matey tocha lo mestre de les
sentencies. Interca distincione. p. m. ca.
La sisena es car nos plo pccat som
condenats p deu a mort. e a corrupcio
de nres corsos apres la dita mort. Com
donchs lo saluador james comes pccat
segons q diu sent. Pe ne p consequet
fos deutor de mort saguesse q lo seu
precios cors deua resuscitar. ay com
ffen: ~ ~ ~ ~ ~

Com los sants angels se son enstra
santa resurreccio molt alegrats. f. m. ca.

Destus de Pauena plant
reccio posa los següents punts
Lo primer sies que en aqsta
sancta festa se son los angels altament
alegrats qui pimeramet haue vist lo
saluador tan mal tractat diffamat
assotat. escarnit. escopit ligat e cruu
ficat. Mas huy lhan feta festa de la hor
de honor. e de reuerencia cantat l'vntat
Tu de mcto mortis acules appuistis regna
celoz. so es O senyor glificat sies tu
elohat pncep. e rey de tota creatura
tu huy has trenchat. e venut e debostat
lo pncep el agullo de nra mort spual.
ens has huberta la porta dels cels so es
la de vida de paradys. E ver q diu aquest
com tots les dolors e vitupis e mals q
haua sofferts l'fossen girats en gla
e vitupis donies l' son dades honors
e lahors angelicals e diuinals. Lo
son. es a quell ornamet del precios cors

restitu est significat era cosa fort nouella
caz primerament era lumbros mes que
lo sol sens tota compacio. Segonamet
era detant a spresa q amaneza delum
passa soptosamet de hun loch en altre
apicom d'infen / en paradís terrenall.
Terçament era api subtil q ples por
tas trenchades entaua als apostols
Quartamet era es es api in mortall
empesible q de qui auant no mor in
pot mori segons q d'iu sent paul
esiquates spasses in coltels son almo
lo face noli nouise enres apicom
si face sobre lo raig del sol. Sinqua
ment era api fregant / e odorant
sobre tota preciosa odor creada. Sise
nament sa mostrava de quella coloz
ballea e figura q li plabia. elo lum
no emperera la coloz in al seu bell
sguart daqlla marauelosa coloz
empatpauca lesguart in lo raig del
lum. Lo ters put es q aptal es da
quella ballea daqll precios cors q ell
es corporal benuyrants dels hulls dels
benuyrats el a p' bella obra d'iuinal
q ell corporalmet behen en paradís
p' raho dela qual ballea api epalsada
pla qual vno q ha abla d'iuinal per
sona pot essez entessa la paula q
d'iu sent p' q tots eps los sants angs
se adeliten / en guarda / e entendre
en ell en paradís. Lo quart put es q
lo nre redemptor ha volguda aqlla
sca resurreccio essez feta en d'iuinege
en lo dia en lo qual comesa / a crear
al qual va deuant d'iuines e disapte
lo es q abans q resuante / encors gnos
coue ques vage deuant lo d'iuendres
de treballs e de tribulacions mentre q
asi viscam. E apres disapte de repos
en la terra fins ala resurreccio genall
E apres q vinga la resurreccio gnosca
e repos ppetuall. Lo q'it q en aquest
sant dia nos deuen fort alegrar
e fer adu grans gracies caz en a
aquesta present sollempnitat los
catus d'infen son desliurats els ho
mes en la terra son rehemuts e del
d'iu desliurats e apres los ordens
celestials rapats p' tal d'iu q en aquest

151
CXXX
sant dia la sancta segleya canta api. Hec
est dies qua fecit dñs exultemus et letemur
in ea. E vol d'iz quens alegrem / e cantem
en aquest sant dia lo quall lo nre redemptor
hafet / a gran gha e honor / e magnificencia
sua e a saluador nostra.

De les altres coses e marauelloses q foren fetes en la resurreccio del senyor. f. v. ca.

Lactenciús en la expoicio
del euangelij de pascha. possa
les següents contemplacions
dela pregio resurreccio del senyor. La
primera es aquesta pensa d'iuell ab
deuocio e no curiosament ne vana com en la
hora del alba aquella beneyta quant lo
senyor volch resuicitar apicom la sua
santa aia acompanyada / ab inextima
ble multitud d'angels e ab totes les aias
santes q ell hama desliuradas del albis
vench al sepulcre e esoptosamet lo seu
cors precios p' angelicall mysteri stech / ab
solt dela mortalla delli / e detotes les
ligadures que li hame fetes aquelles sces
dones quil s'oterrare / e p' speall virtut
d'iuinal / totes les naffres foren sanades
elo cors possat / en si en la millor disporcio
q ess poch e asso tot estech fet en hun
punt. La segona contemplacio si es
com aquella sancta aia soptosament
sa vni ab aquell precios cors el iusticia
el tota detotes aquelles excellencies qui
p' aquell estament li ptanyie. O d'iu lacta
cia e com no sabem les amors in les dolces
paules q lo benuyrat redemptor dehia dela
sua aia / al cors e del cors ala aia abega
des prenent part del cors e abegades
dela aia / e p' manera de persona sobranamet
compassiua e plena de pietat pla de part
dela aia al cors quant deturment ha
ua sofferit / e de part del cors ala aia
dela tristoz / e de coloz cordiall que hama
sostenyuda. O d'iu aquest o quant plaer

mirra assò tota aquella sagrada he
multitud d'àngels humana. **¶** La terça
sies q'ra. ab major plaer la dita multi
tud mirra. la gran ballesa del precios
cors de ihu. **¶** **E** p' m'rament d'no
contemplaue les venes tots resplendets
e los nerus e la sanch preciosa p' m'ra
m'et. escampada p' la creu qui p'terra
qui plo vestiment de la gloria. qui s'ont
se ensempaue tota abrasant. la creu
quat lo saluador hi penjava. **¶** **V**ehent
aquella preciosa sanch tota collida. cab
sobrana ielheicia redonda. p' les venes
e lochs leguts del precios cors del saluador
la qual sanch seruada seppya color
era sobranamet bella e excessiuament
lumínosa e clara. **¶** **A**pres contemplaue
tot l'orde dels orgens vitals de d'ns
axi com lo ceruell. e les sues remissio
cions plo cors. **¶** **A**pres lo estomech lo cor
e les sues lo fetge. e fell e melsa. e mo
cha. e ls budells. apres lo cor. e les sues
formals opacions p' tot lo cor. **¶** **A**xi com
hom legint hū bell libre alguna matja.
axiells en les sues dites coses e han
preporcio forma e figura e orde. e offias
de tots los membres. axi com si legissem
en hū bell libre ligen e contemplen.
e glifiquē la alta e p'rogona sauesia.
de n're senyor deu. e la granea de n're
senyor de la sua d'ipotenca. **¶** **N**ores
menys quat li vehen tots los senys
corporals axi com la vista. hoir. adora.
e axi dels altres sobranamet dotats
de sobranes sofficiencies e majorment
la lengua. q' axi com instrument del
sant spit pla ensemps ques vol. e a
quis uol. e com se vol. e quant sa uol.
e a cascū ensemps p' d'uereses lenguat
ges e p' d'uereses paules emaneres qui
no son desta v'ra. ni p' septibles s'mo
p' aquelles als quals ell les uol reuellar.
¶ **G**uardaueh encara lo pell de fora. e
vehē la colorada segons d'uereses co
lors axi com raquir la coloracio del
membre car altre color requirja la
cara. e altre lo cors segons d'uereses
parts sues axi e en nos altres mateys.
¶ **T**amen encara en les limes del front
e de la cara. e de les n'as. e de tot lo cors

en les quals nos no p' sabem res quant
les vehem. en nos mateys. **¶** **M**as en aquell
precios cors ueten figures geométriques
p' nos no conegudes com james non
vehem d'aytals e contemplaue en aquelles
colores varies eluz ballesa. axi com si
fossen fetes ab p' m'zell d'ep'ntoz. **¶** **O** en
algunes parts del cors axi varies e
luz n're p'cep varietat. e multitud dels
colores e subtil melsa. d'aquelles en lo
cap de la ploma. del cap del pago e en
lo corll del colom quant es vist. e
possat deitat losol p' les quals totes co
ses p'cebie que aquell precios cors era
lo pus bell e obratge corporal q' james
deu hagues fet. e qui era bastant agi
ficaz corporallment. **¶** **L**uz corporal del
hom benuyrat. e conaxia q' vera era.
la profecia feta p' dauu. **¶** **P**salm. **xxv.**
hon d'ni. **¶** **S**precios forma p' filiis ho
m'ni. **¶** **S**oes q' la saluador era
en son cors la p' bella forma dom qui
james fos p' deu feta. e axi mateys.
¶ **V**ehen en ell verificada la profecia q'
dix Ezechiell. **¶** **xxv.** **O**me lignū paradisi
ver non e asimulati. **¶** **S**oes adiz q'
entot l'orde de paradisi no hauyat an bell
arbre soes tan bell cors com lo seu m'
p' conseguit de fora. en qual seuol loch
del mō. **¶** **L**a quarta siec q' attanent
los sants angels axi presents els
altres sants aquella tanta ballesa.
en lo precios cors del saluador. e en
la sua sancta aia emajorment la al
tesa q' cors e anima. a cōsegua p'ez
p' la gloria v'no ab la p'sona d'jurnal.
continuamet se occupauē en loaz lo
e benebz e glorificaz lo tots t'ps e
assò ab art sp'ial. **¶** **A**nos no coneguda
car era art de gl'ia lo qual negun
hom mortal no sab ni es bestant. a
atenz ne aconseguyz lo. **¶** **E** de aquesta
tan alta lahor e honor. e de esta gloria
p'ha job. **¶** **ca.** **xxv.** **¶** **P**arlant a cascū
d'aquells qui aquesta sca festa. sa ale
gren. en deu dient los axi en spit
¶ **E**t ubi eras cum me laudaret. **¶** **A**stra
matutina e iubilarent parit omes
filij dei. **¶** **E** demana axi a cascū deuo
tamet contemplaue. aq'sta sca festa.

ch'on eres tu quant me lo haue en la
mia resurreccio emfeyt gran festa.
la natura angelica e humana Car du
aquu huma glosa. quies gr' aquu aha
sueres vistes penfes nouellament
alt leuades natures glificades cogita
fons reuellades lahors fort exaltades
calsgues sobre les altres magnificades
etot ass' aglorificaz. / ch'omar lanya re
surreccio victoria q' haulla dels diuoms
e compayes reprobades.

**Contra los Seducez qui negan la
resurreccio. q' vi. capitolls in in**

Recompta iohanes. os
aurey que venent corporalment
lo saluador en esta vida era huma
maluada secta quis appellaua
dels Seducez qui negan la resurreccio dela
qual haue ja plat / en lo. viij. libre edit
com lo saluador los respos ab luz argu
ment enques fundauet paquesta
secta maluada / a destruyr volch lo
saluador / resuscita en si desfet ressu
cita molt daltres q' los sants euangeli
stes no fassen mansio sino de
tres empo plach ala etnal sauesa.
de deu segons q' dix sent pe en los
actes dels appls que lo saluador nos
manifestas apres la sua resurreccio
poblichament atot lo poble mas al
guns preordonats p' deu atoz testi
mom ala sua sancta resurreccio Et qu
assi leo ppa q' plach ala sauesa de deu
no manifestaz aquesta sca resurreccio
es cosa qui passa tota nra present
condicio / e mortal / e carnall estamet
e' consaguet nos deuya / a' i' publicaz
a' i' q' ell se ensenya resuqta atot
hom. Segonamet car me sempoz
no uoldy los seg sacrets en sempoz
als indignes in als grans peccadors
o siu fa abegnades torna los adep
natges No res meys s'odju la enseña

als sants appls prants argumets com
aprimatez posa sent Gregori en la omnia
dela ascencio q' negu qui raho agus no
podia dubtar q' ell no fos veraderament
resucitat apres q' hagues vistes les eu
dencies saguets. / La primera car los
angels los quals son fils dela sobrana
vautat lo denuciaren resucitat. / La
segona car stech vist claramet apres
la sua resurreccio p' diuerses apacions
. / La terca car menya e bech ab los appls.
pla qual cosa dona entendra que nos
mostrauet p' art magicha. mas verade
ramet. / La quarta car estech tochat
e palpat p' diuerses pla qual cosa appaia
que haulla ver cors eno fantastich. / La
quinta car ensenya les apparicions de les
natures pla qual cosa ensenya q' haulla
aquell matez cors ab lo qual estech
cruccificat / emort. / La sisena car
co entras als appls estant les portas
tanchades dona entendre q' era ressu
citata ab cors glificat / e com totes a
aquestes coses evidencies prenen fo
ramet dels sants euangelistes manifi
festamet / appaz q' ell resucita per fetu
ment / in in in in in

**Com lo diuom fa son poder de tolre
al hom speranza de resurreccio. q' viij. ca.**

Albimus prodictare suo plant
daquesta sca resurreccio posa los
saguets punts. / Lo pmez lies
q' lo corp infernal lo diable cequant
totes manes es com puscha a portar
lom adempnacio sia trobada aquesta
en spall qui es forta / aguda. / Si poch
emolt pot lom empenyer paquesta
tentost lo te aterra e empetrada via
de depnacio la manera / aquesta lies
q' ell fira lom p' luyll de vera crehensa
el fa dubtar q' sia altre vida e q' sia
fahedora / resurreccio de morts car si
alio li fa dubtar / o creura tentost /

l'om ari desebut se leiga anaz atot
peccat / es l'unya de tota spania e per tota
tota t'amor e amor de deu / e viu ari
com a despat qui ha p'ouda tota se fe
es a spania en deu e singularment
lo d'om se forsa de depnar p' esta via.
los homes grans peccadors e majorment
los homes superbiosos e pomposos equi
ame molt les riqueses del mon els de
velts carnals e primerament los pre
posa deuat so diu aquest los grans
mals q' han fets els grans penes que
segons les santes scriptures los san
apallades e considerant en asso posels
entemptacio en despatio dient los q'
segons asso ells dempnats sera quant
muyre / etinent los en aquest pensamet
apres poaz los consolacio p'posta los q'
nols cat hauez pahoz ans frigen
alegres e ab bon coz es donen bon tps
e fassen tot so quels placia car ne deq
james nols jutjara nels resuataza e
q' noy ha negun deu e q' noy ha altre
vida e q' ala ma fi e mort / es ari com
deles besties e q' ari com / elles ney
o more que ari es e qui beja. as i ha gut
asso sen ha hagut de g'ny / e qui
mal ha hagut q' ab apo sen va car
james noy haura pg de nos. e b'ngu
lizment diu aquest. abing q' lo diable
crex emou aq'sta temptacio en la
mort car lauores deu q' lo pas es
estret / e pillos e qui aporta. ab si gra
terroz p' q' lauors los ha abans a terra.
si donchs lom no es be ajudat p' nre
senyor deu e p' bons meritis precedets
qui proaire e meresquen al hom / en
aquell pas bona ajuda p' asso diu q'
ha ordonat la sca mare seleya que
als xp'ians en la mort los si dit Lo
credo in deu qui es fonamet de la sca
fe catholica. ells fassen fe ab gra
ardor la confessio de la fe els sia
aportada en memoria la pago e mort
del nre redemptor de la qual ve als
elets p' saueransa en la fe e apres si
bona e mort preciosa e santa deuat
deu in

Quantes coses ha fetes lo senyor per
confermar lom en spania de resuataza
e. viii capitols: in

Qontra aquesta endiablada
heretgia ha prehicat lo saluador
e es p'sonalment resuataza / e
ses ensenyat / amolts ari com deu all
drem **C**ontra aq'sta maluada secta
ha segonament fez profetaz los sants
profetes ari com a job qui dix yo see q'
lo meu senyor e redemptor viu e regna
ari com a deu e a senyor / e p' son manamet
yo resuataza en lo dia final. e yoll veure
ari q' lo meu hull lo guarda e no
altre p' mi mas yo mateix. Item ysayas
ca. xli. dix del iubi final. anre senyor
ari lauores viuran los teg morts. Item
ezechiell. ca. xxxvii. viu en visio fez
resurreccio de ossos morts significants
la final resurreccio. Tercament
contra aquella mateixa secta. iain
spirats los sants homes aprouaz que
zahonablement / se pot / en senyor q'
resurreccio dege a ess aq'st apo sit
se son aportades moltes bones rahos
deles quals es aq'sta h'ia. Car deu qui
es tot just dona / a cada un segons ses
obres e p' liberalmet ho dona quel hom
nol seuep. Com donchs lom just h'
suescha de cors e de aia tots tps en la
vida. mentre pot pesant p' ell molt
mal treball. Donchs coue que apres
tant mal lo reguardon / encors e en
aia largament deques saques que
coue q' la aia ha atornaz al cors p' ess
reguardonada semblantmet poder
arguir daquell qui l'offaz tots tps
encors e en aia e ari mort q' coue q'
la aia torna al cors p' q' casam si apomt
segons los mals q' fets ha. Quartament
en senya natura q' resurreccio no deu ess
negada al hom com natura la pugada
e la don defet / ales creatures qui son sots
lom vehem q' lo gra del forment ans q'
fructiffich ne falla spiga mor. E qui lo
saluador. iohans. xii. Vehem que
apres q' es mort torna viu p' virtut de

de natura dien encara los philosophs
q̄ la lahona pex hū tros de carn mort
lo quall torna abida p vigor de grās
clamsors q̄ la lahona li dona de sa semblat
ment dien dela vīsa q̄ pex hū tros
de corn lo qual usifica leparat lepat
lo escalfant lo dien encara q̄ la mo
sclta morta posa sobre arena secha
e calda epyma ala ardoz del sol en
quhor torna q̄ vida d̄ primates lauzell
appellat fente cremat dela sua
cendra hū hū verm lo qual es ell
mates qui puyt torna en lo seu esta
ment **Per** totes estes coses con
doen los doctois q̄ resurreccio no deu
esser negada en los homes ans hi
es defet d̄ xicom defet d̄ iu losant
article dela fe qui d̄ iu **Credo carnis
resurreccionē.** En vol d̄ iu epla en p
sona de cascū ep̄ia jo crech ferma
ment q̄ la ma carn resucitara de
mort abida e aso en lo dia del iuh
finall ep̄ consaguent si alhom es
atorgada resurreccio molt mes al
fill de deu apres la sua preciosa mort
dech ess de ess dada p la sua reue
rencia excellētia e honor.

**Com les guardes del sepulcre donare
gran testimonh ala resurreccio del
senyor. f. viij. capitolls**

Gran testimonh donare ala
resurreccio del saluador les
guardes del sepulcre qui en la
ora dela sancta resurreccio veient lo
gran terre tremol qui estech fet / e
sintents la virtut / e poder daquell
qui resucitane guayguere entera
apicom / amorts Capres leuatsē de
qui denuciare als bisbes dela sinago
ga quils teme aqui logats p guardar
que negun no prengues lo cors del
saluador q̄ aptall hora haue hort
terra tremoll / e haue vista sobre lo
sepulcre gran lum e gran comuocō de

123
Cxxxi
gents luminosa e fahent gran lahor
e sentren q̄ lo mommet stech vbert
soptosament / e decontinet / cayguere
migs morts entera no penets sofferz
les altes coses qui aquis fehere les quals
noce parts domes mas q̄ haue a ester
psola virtut / e poder de deu e que noy
formase altre vegada quils donaua
tot lo mo car la gran companya q̄ aqui
haue sentida / apparia q̄ fos tangelis e
q̄ apres que aso estech fet / e ells se fore
leuats de terra veieren lo mommet /
vbert / eno hi haia negū sino los draps
en los quals ihu x̄st / era estat posat
quant estech sofferat **D**iu assi Geran
dus q̄ tan gran stech la pahoz q̄ les dits
guardes haue haguerē lauores que tot
lo cap eles barbes los palare de cayguere
les vngles en hac qui longuament
fore malalts e venguerē ala mort / mas
com d̄ iu losant euangelista com ells
haguerē asorecomptat als bisbes dela
sinagoga e ells temets que lo poble
nos leuas contra ells corromparen
les guardes ab grans p̄cies pregant
los q̄ so que ells haue dit nou publica
ssen / ans ho callassen poderossament
mas q̄ diguessen q̄ mentre ells dormie
que vnguerē formet los depebles de
ihu x̄st / e portaresen / lo cors e apu
publicaren placitat **E**los iuhes des
puyt ho han apicregut heu crehent
fermament / encara segons q̄ legim
mathei ultimo. **D**iu assi Lissander guar
da assi manifesta falca deles guardes
car si ells dormie forment donchs co
sabien ells q̄ los depebles sen aguessen
portat lo cors

**Com homes resucitats handat testi
monh ala resurreccio del senyor.
f. x. capitolls**

Nidodemus en lo seu
euangeli si posa grans testimonhs
dats ala resurreccio de ihu x̄st
car d̄ iu q̄ Caring Elenag fill del
sant beyll Symeon resucitane ab ihu x̄st

e apagueze als bisbes Anna e Cayfas
 e puyx a Michodemg e a Joseph/aberymatia
 e a Samuell. En aqueste recomptare als
 demut ditz com lo saluador / apres sa
 mort haura tolt poder al diable que
 sola hauez demetre los homes en in-
 fern / e lo poder detant temptar los
 pla qual cosa lo pyncep de mort lugfer
 e tots los secs ere fort torbats. **¶** Se-
 gonamet los dix com ell haura los
 tanta pares desliurats d'inferrn elle dix
 la manera com hi era deuallat ab
 gran compaya d'angels e ab gran po-
 der / e virtut / apicom haura profetat
Osee xij. Tu quo in sanguine. festi. 79
 Cercament los dix com aquell era lo
 messies promes en la ley / e com los co-
 sellans depeneden se del homey / e
 sacrifici ten orrible q' haue com es
 en la sua sca psona e que ell los ho
 perdonara de bon grat. Ales paules
 dels quals Michodemg e Joseph e Sa-
 muell donaren fe p'fetament / e
 fece al senyor e saluador grās gra-
 cies de la dita reuelacio q' feta los
 haura de confirmacio delur fe mas
 Anna e Cayfas romaguieren en lur p-
 tanasia carmerexia los ho lur malicia
 e gran crim comes e daltres mals q'
 fets hauer apres poch deteps fahere
 mala fi. Car Cayfas en hun d'ius quis
 mes en iherusalem dotze anys apres la
 mort del saluador estech ferit ab
 lansa pel coyll atraves del qual colp
 moy e Anna apimater fem let'pemet
 sos dies ab daltres enemichs del salua-
 dor qui impugnaue la sua sca resurreccio.

Com lo senyor la proua / apimater.
appent aduersez psones. G. xi. ca.

Proua lo saluador la sua
 sancta resurreccio appent a
 aduersez psones. **¶** Primera-
 ment / appedj ala reueret mare sua
 segons que pradosamet crahem / ep
 asso lo dia de pascha lo ppa fa la sua
 stacio en la sgleya de sca maria e

aqui celebra la missa los euangelistes
 callen a queste apparico en quat la mare
 no es produhda. entestimonij en fauor
 del fill deuant lo mo e ell solament
 possaren les apparicions fetes aquells
 qui tanpe ashu est. Empe com dix
 asi. Dberzing m. m. libro e daltres
 doctores negun no deu dubtar que
 aptall fill no sia / apparagut a aptal-
 mare / **¶** Primerament que atota altre
 creatura com les dolors q' ella aporta
 p la sua passio emolt sien estades les
 majors que jame ne portas negua altre
 creatura. e segons q' dix lo psalmista
 segons les dolors se donen les conso-
 lagons celestials quines ne quals paules
 mirahonaments foren entre elle no es
 psona mortall q' asso pogues recomptar
 car tanta es la altura de aquelles
 psones sagrades elur pfectio q' tot
 lengua faell fayll all' recomptar
¶ Pensa donchs siu assi. Le congis deso
 parant quanta era ces alta la in-
 telligencia de cascuna de aquelles
 dues psones quanta era e es la mo-
 de la hu al altre / equata era ces la
 manera de que haue aplaz m com
 era es amagada / anos la manera del
 rahonar ne quanta al agria. **¶** Tercer m
 fusa en la aia de aquilla sca dona p
 la presencia del fill ressurat e ella
 presentat / e tanta glia e tanta honor
 e ab tant gran goig / e ab tam gran
 excellent victoria e ab tanta e ab
 tan noble companyia d'aqsta sca ap-
 parico noq en cal pus plaz sino que
 la cregan fermament elestiment
 altament / e la honem complira-
 ment quant en nos sia. car segons
 q' posen alguns doctores contempla-
 tiq' ala gliosa e aquesta resurreccio
 ne stat dat algun algu alt sant-
 timent **¶** ~~que~~ digne de gran
 reuerencia e memoria.

**Com appedj a aquella sancta dona
 magdalena e asenpe e daltres
 G. xi. capitols**

Segonamet ^{aptech}
a aquella sca dona maria
magdalena segons q' apar
johans. x. ca. z mathes. E d'iu aquy q'
aptech li pimezamet entre totes totes
les aparicions deles quale fan menao
los euangelistes. Casso segons q' d'iu
plaq' p'tal quant ama ihu x'p't p'q'
ardent met. Cap i mateu segona
ment li aptech a ella apr p'mez p'
tall' quens donas entenore q' p'los
peccadors era mort mls aboia
quant se tornaué a ell detor l'uz
cor apricom feu aquesta sancta
dona. Cercamet car plach al
sempoz q' loide dela repagó del mo
respongues al horde dela destructio
per q' aprimateu compimezamet
p'ca fembra. e puys hom aprilo sal
uador reparant pimez lo mo a
aptech amagdalena. e puys asent
pere. Nota q' sobre aquesta appa
rio ha feta. Ougenes huma fort e
bella. e tuota omnia. E mpo p'tal
quant es gran lex la equi la volca.
Veua la istoya dela dita aparico
vego. la johans. x. ca. Laquall apr ma
mateu he lexada. ables istoyes altes
deles següens aparicions car son
longues. Cercamet aptech a les sces
dones vmet's al sepulcre les quals
saluda dient los. Auete so es deq'
vos salue / e besare li los los peg segons
q' hauem mateu ultimo. Asi fan lo
contemplatiu altres consideracions
sobre lo plax que feu abelles e abla
famheitat quels ensenya lexant se
tochar a elles e gran consolacio q's
dona. mas lex ho estar p'les esquiuar
prophetat de scriptures e de paulus
Quartamet aptech asent pere dien
algus doctors quant ell esent ioha
saptren del monmet lauores sent
pe la sapa p' causa quils acorech de
sent iohan. Lauores li aptech lo
sempoz deso aué. Luche ultimo sobre
aquesta aparico fa gran excla
macio. Marimig exponet aquest
pas. Pimezament tractant la
gran clemencia e bonesa del me

receptor q' contrerstant quel hampa
tres vegades negat li aptech. a ell
tot sol en special. ell saluda d'eu aq'st
dient. Deq'te salua pe e d'iu quell
guardal fort forment e dolsament
e soptosament d'iu q' sent pe estech
apr alterat e hac aprilo cor fait
sintent la dolsor dela pressencia
del saluador q' de continet caygue
entera. e aferia los peg del saluador
apenolant se a ell ab sobriana reuerencia
e no guosa leuaz lo cap alt m lacaria
p' sobies verguosa. mas ab grans
demanaua p' bo e misericordia al me
receptor dient li. O font de tota
pietat / e quanta es la v'ra misicor
dia q' vos bullats est' apagut / atan
gran peccador / e a vos tan desoonapet
compolom. O senyor p'ronats me p'
la v'ra bonesa. e pietat. Segona
ment tracta lo que feu lo redemptor
e d'iu q' en d'inas asent pe epres lo
en alt e besal dient li tot ton p'rat
tes releuat car merexe ho les tues
lagremes e p'los esies de qui auat
fort car grans coses te coue asse ferir
p' la mia amor. Esent pe membrant q'
en la cena apres q' estech offert amor
lo nega prestament aquella mit nos
guossaua. offayr al saluador amor
m' asoffeyr / res p' ell. mas d'p'li apr
senyor tum has fet / etu sabs lo meu
desig q' yo he desuyz atui placiet que
fasses en vers tu aptal com desig est'
Tercament d'iu q' lo saluador altre
vegade lo besa. el beney. e d'ix que li
saludas sos frades soes los sants apostols
q' aquell dia se mostraya aells. e apr
desparech lo senyor quesque sia de sto q'
d'iu. Marimig nos empo desent no sabem
aquesta aparico quant se feu m' en
an qual loch. Quintamet aparech
als sants apostols qui estaué ensemps
al cenacle. Casso hauem. johans. x. ca.
esent Luche nepla. e entre ells stant
les portes tenchades dient los pau
siq' ab vosaltres e ensenyals les nassies
deles mans e dels peg e del costat
e alenals en la cara dient los prenets
lo sant spit / e aqus leparets los peccats
aaquells / seran leparats e oquils seran

etenguts laures emponoy era sent
 thomas. Segonament appech als dos
 deebles qui anauē al Castell de Emag
 e mostias en forma de palagiu e cona
 guere lo en lo trenchaz del pa car la
 misericordia qh falha los mers quech
 quel conaguessent rehebent lux al
 almoyna Neplaga aden q sia vez
 so q sien alguns beguynols que los sal
 uador trenchant lo pa los apagues
 tallat de cada part ayi com sin fos
 passat hu coltell com james lo saluador
 no fes miracles sino tant com re
 quera necessitat glificant lo seu
 pare etiant lom aden etot asso
 tots tps sens tota glori curiositat
 e sens tota vanitat ayi com appara
 guera en tallaz lo pa siu fahes ayi
 com dien aqueste Nota q aqstes smich
 l'aparacions dites detras foren fetes
 lo dia depascha segons q la sca sgleya
 los poblida hauent fonamet dels
 sants euangelistes Aquestes smich ma
 teras aparacions representa lo puera
 en la missa q smich vegadas se gna
 al poble e la terca vegada sagna
 plant smt significat la aparacio
 que feu asent pe pso co ayi co dit
 es no sabem quan ni hon se feu

Cap de dm dies appech als appls
 en temps epla asent Thomas
 q. xij. capitols

Apres les dites aparacions
 appech la duxtaua depascha
 als deebles en temps ajustats
 present sent Thomas al qual mana
 que mates ses mas en los senyals q
 los clag haue lepat en les sues mas
 capmatey en lo costat los quals lochs
 tochant sent Thomas dix que ell
 era veraderamet lo seu deu he
 senyor. Item apres appech als de
 pebles qui paschauen en la mar de
 Tiberiades segons q legim. iohans
 vltimo E es istoria qui compte gran

sentencia mas es longua molt e plena
 de grans mysters ptal laler. Item appech
 als. xi. deebles lo era de la ascensio d'ies
 vegades la primera en lo conacle en
 iherusalem mentre menaue e apres altre
 vegada en lo mont Ouet alloch hon
 don senpuya ayi com legim. Mathi.
 vltimo / e luche / actu primo dien
 alguns q en lo jorn de pascho appech
 asent jaume menor qui haue jurat
 q james nomejara fins q ves lo sal
 uador resuscitat p raho d'esso lo jorn
 de pascho li aparech lo saluador / el co
 sola molt en la sua aparacio asso tro
 baras p q larch en la sua legenda.
 Aquesta aparacio empe nos compte
 en los euangelis ni la sagnent diu
 se ayi en lo euangel de nichodemus q
 aquell matey jorn de pascho appech
 a josep abaymatia lo qual los iulges
 hauen pres ptall com haue demanat
 apilat epubs soterrat lo prescos cors
 de ihu est lo saluador resuscitat
 aparech li el consola el besa en
 senyal de bona e gran amor e leuat
 de la casa hon estava pres lo en alt
 trasch lo veles mas dels iulges qui
 volen angure

Quens alegrem tots en aqsta sca
 resurreccio. q. xij. capitols

Alegrem nos donchs
 tots qui leo ppa en la ressu
 reccio del nre saluador quis
 dona ferma spansa de resuscitar ab
 ell si de postada la vellura dels nres
 peccats e iniquitats nos volem vestir
 de nouella vida de la qual mutacio
 nos es forma la sua sca resurreccio
 en la qual lera les misereres e dolors
 et rebayls desta vida es trespassada
 en nouitat de gha ayi com qui
 sent paul. Ad romanos sexto. donchs
 en aquest doctor asso sapia fermamet
 tot epla q solamet resuscitara a gha

aquell que de possessara. la mala. e anticha
vida. e no altre. E asies acabat lo
primer tractat. daquest libre qui es
de resurreccio. S'aguer se lo segon
tractat. daquest libre desen lo qual
en senya q' feu lo saluador. en los
xl. dies qui passaren. apres dela sua
sancta. resurreccio fins q' sen puja
al cell.

Lo segon tractat :-

Com p gran rahó volch lo senyor q'
passassen. xl. dies dela resurreccio
fins ala ascensio. xv. capitols :-

Apres donchs q'
lo saluador
estech resucitat pa
ssaren. xl. dies ans
que sen puja al cel
e spa quat de tempa

ptal q' dms aquell ell appent a ella
diqueses vegades los fermas en la fe
e fossen p' certis e p' forts en g'fessaz
la sua sca resurreccio e asse posa sent
Luch en lo primer capitoll dels actes
dels apostols al comensamet p'tal.
qui Leo p'pa. en lo simo dela ascensio
ap' **no ego h' dies dilectissim'**
qui p'ter resurreccionez et assumpcionez
sup'erit ocioso transire **de cur**
su lz magna. in eis confirmata. sacra
menta magna. s'nt reuelata. mysteria.
E uol dir que aq'stes. xl. dies qui passare
entre pascha e ascensio no son passats
sens gran rahó con en los dits dies
son estats confirmats grans sagra
ments. e reuelats grans mystis mysteis
e de daza el matez aqui alguns dels
dits sacraments e mysteis cert diu
que dms aquels. xl. dies. estech tolt
als apostols la pahoz q' hagueren en la
mort del fill de deu. els estech mostrat
com la carn del saluador era p' mortal
elo saluador donat ala donchs al sant
sp'it als apostols e fore comana des les

155
claus dela s'gleya. a sent pe e potestat
sobre les aias. S'apies d'iq' lauores los
coratges illuminats foren inflamats a
saber los sacrets dela ffe e les scriptures
foren de clarades als sants apostols p' lo
saluador. e ap'imatez com diu. Leda los
vedara. la alta. del regna. de deu. ells
p'forma. com se deuen guardar de les
temptacions dels anemays e exersitarse
en obres virtuosas p' q' fossen dignes
de prehicar lo regne de deu. almon
de les quals pauls e de moltes altres
que fossen altres e posen altres sants
doctors que lo saluador. en los dits. xl.
jorns entes en sp'ali. en asse so es q'
la sua santa. resurreccio fos bestatment
p'onada. ess' vera. creguda. esser per
feta. esens tota ficcio p' aquells aqui
ell era ap'agut p' que dien. assi alguns
q' couera p' rahó d'esse qui dit es q' ell
los ap'agues souj dms aquels. xl.
jorns les quals apparicions legim
en los sants euangelis sino solament
aquelles qui son desus dites e pro
uades p' la sca scriptura. S'asse dien q'
volch dir sent Luch quat die. **Actus**
primo. Per dies quadraginta appa
ris. e loques de regnari. So es q' p' los
dits xl. jorns ell los apparacia abegades
com aell plahia plant los del regne
de deu. So es quina. cosa era. e com
alta. e sobre tota estimacio e com se
haura hauez ab grans affanys estrechys :-

Que feu lo senyor dms aquells. xl.
dies. q'. xv. capitols :-

Victor en la homilia de
Paragino si diu q' lo saluador
estech dms los. xl. dies entes
en los actes següents. Lo primer
en apparicions familiars de moltes
escampats p' la terra de iset qui en ell
haute haguda gran deuocio e qui
p' la error dela sua mort hausa p'uda
la fe en ell e majormet raduhy ala
fe aq'ts qui en ell haue feta molta
pietat. en teps dela persecucio sua

Lo segon en consolaz los sants pares q
ab ell eren tots tps no solament per
suall benyrança q auen en les guard
dela sua diuinitat hoc encara p occi
dental goss ensenyant los p orse tot
lo proces a cors e loch dela sua preh
cacio dient los plos miracles cobres
que tots tps que vna en la terra ed
uerfant e anant e prehicant per la
terra de promissio. **Lo** terc era en
declaraz los en qual part del mo haura
ordonat deffinir la sancta sgleya
so es en occident en la poblacio de
yaffet qui occupa de vngria fins en
portugall e com entema aco dempnar
e a destruhir la iudahica sinagoga e
alegrir noue poble so es los gentils e
subjugar li lempre de roma apicom
haura profetat **Samell** com viu
caure la pedra dalt sobre lo gran
statua qui destruh la statua aquella
e la pedra a quell haura a ech haura
feta vngrian mur. **Lo** quart q ell
sou manaua los sants pares en padis
frenall terrenal com es loch lo pus
plafent dela tra e aqui consolaua aqlls
beneyts uells. **Elyes** e **Enoch** spals suets
vedeu equ han a rebre martir pla sua
amor enteps de anar est **Quint** aqui
victor equ pot pensar lo gran solas
q haue los dits noth e **Elyes** quat
velhen lo saluador qui ja haura com
plida la obra dela redempcio del mon.
Velhen **Adam** e tots los sants pares
saluats entanta de gria e espau de vemp
en aquella benyrança ja sia q los
dits e **Enoch** e **Elyes** james no velhessen
la diuinal essencia caz ja lauors fore
benyrats. **Quintament** qui aqui q
lo saluador apres la sua resurreccio haya
hage spada p. pl. dies la sua ascencio
passo clarament nos en senyat q
ver taderamet era resucitat caz sino
alguns cors vertader nos fora tant
demostat passo ha en cara los appls
consolats dela sua presencia qui tanta
de desconfiatio haue haguda en la sua
passio e mort e asso nos dona a en
tenore q sens compacio son majors
les consolacions que ell dona als seg
amichs q no son les tribulacions **Easi**
es acabat lo segon tractat daquest

present libre qui ensenya q feu lo salua
dor en los dits .xl. dies qui passaren
de passcha fins ala sua manella ascencio
da haue a prosser lo terc tractat
daquest desen libre qui tracta com lo
senyor sen puja al cell. *in in*

Lo terc tractat

Perque lo senyor sen puja al cell:-
q pbn ca.

Quonchis los
el .i. dia que fore entre pascha
e ascencio lo saluador puja al
cell la ascencio del qual **Cahy**
prepta ad selencuz. Declarant als gns
pnts e assigney les següents rahons.
La primera sies pla reuerencia diu
nall car cor vnt ala psona diuina
merex haue lo pus alt/elo pg honorable
loch qui sia al mo e aquest es lo cell.
mpri no res meyl q com diu sent **Jerom**
lo dit loch sobra e altre inextimables
bens ell meresch enquat pell/es estada
acabada tota virtat pphetada platum
hustitat pla sua preciosa mort e pla
sua integra e pfecta iusticia caso tocha.
Sauu en lo psalm .xx. quant dix
Propter veritatem et mansuetudine
let iusticiam. .xx. **La** segona sies p
repar los ordens angelicals del quals sa
repare partida dela sua corporal pre
sencia en padis daquells sants qui ab
ell puja la qual repacio comensa ell
de fer stant en infern al hyn dels pares
apres la sua preciosa mort lauors los
dona la visio diuinal segons lurs merys
mas en la ascencio los ajusta lo loch
celestiall d'iputat appetuall hitacio
dels benyrats. **La** terca p acabaz
los ordens celestials com en padis cre
nou ordens d'angels e com les obres
de deu sien pfetes apicom legim
De vtero noi ca xxxij. Perfecta sut
dei opa. .xx. **El** nombre de nou segos
los arismetichs sia p pfect/ ell de onay
sia pfer p tal en la sua sca ascencio
ajusta ab los nou ordens dels angels
lo desen qui es dels infants qui son

Saluats sens meritis propis mas en
sols meritis del nre saluador / eaquests
complexe la labor qui es dada a deu
p los sants angels e p los repants aqlls
Ella propheta dauu. psalms. viij. quat
re. *Quonia pro quo quod et uide
et deua est magnificencia tu a super
celos ex ore infantu r lactenciu pfectu
laudem.* E uol dir quat la magnifica
cia e alta reyal del nre saluador
saja leuada sobre los cels louors seya
dada e acabada. dada la labor al senyor
paquells qui ere estats infantu
alletants ples mares so es q la dita
labor seya en nombre pfect so es en
desenar. La quarta. que tot paradis
p pass. gois alegras e pameramet
los sants angels qui nouell gois / re
heben / en paradis uehent luz rey esenyoz
esser deu en carnat. uehent lo
linatge humanal p ell saluat e co
templant cascun lorde luz hauez via
q sia pfectament repat p certal diu
sent pze q los sants tots tps se alegre
contemplant aquell tan marauellos
senyor qui aptals coses ha fetes en
lo cell en aquesta sca fetra. ell lo
feu p singular labor ab tot son forc
pso canta aquell dia la sca seleya
ales matnes en lo *The deum laudag
ed. Tibi omis angeli tibi celis uniuerse
potestates. Tibi cherubim r seraphim.
incessabile uoce proclamant. Scg Scg
Santq dñs deus sabahochi.* Apimarep
es puat p glificaz corporalment los
senys corporals dels benmyrats qui en
les guard sentment e plamet e cor
porall presencia e familiar assistenca
los alegre tots. p q omi aquest o quata
consolacio es als sants ueure ab si ho
homy deu ab ells plant ab ells amant
a ells ensenyat excessiua amor eben
volensa. qulls ensenya ab ells plant
les cosas qui corporalment po de dilataz
luz gois occidental ayicom lmfen.
el diable e al md cal pccat el pill de
deprnacio del quall los ha destituzats
els manifesta sos grans sacreta els
fa acompanyaz als sants angels e
aconsolaz ab ells de gsolacio pactes
noble e alta a deu e passant nre en
temment. La quinta. p acabar tot

so qui cell era dit p los pphes Casso qui
sent Paul. *Ad ephesios. m. hon dñi apri
Ascendit super omes celos ut adimpleat
omnia.* E uol dir q sobre tots los cels es
puat p complir totes les coses qui cell
eren dites. La vi p los sants appls
al sant spit appez car la presencia
corporal del saluador los era apri cara
molt los empetraue lentemmet / a
leuarla a contemplarse les coses cele
stials p tal los ueha. lo senyor beneyt
ees. *iohams. xvi.* Si yo no me uair
al cel lo sant spit no vendra ab osalms
mas si yomen puyg lauores yol vos
trametre sent *unt dñi apri q en esta
manera Si la carn glificata del senyor
era occasio als sants appls de leuar sur
entemmet en lo regne de deu pensa
quat e sluy daptals leuamets de pensa
de penetrar les coses diuinals e celestals
lom carnal e qui vñ carnalmet alguna
cosa pso coue q lom qui en les coses
altes uol entendre q detots pnts sia
descarnat / e luy de tota amor carnall
car la purtat emitoria diuinal r azq
cor net / e mudo. e brda pura en aquell
lo qual vol leuar alt simatex. *Lo viij.*
es p creyer lo meyt / de nre ffe car nos
som dñi Calixta aqui matex de tan vil
condicio q totes coses meyspresam quis
sien massa. massa. famylas grans per
bones q sien no pressarem res sapresencia
ans lo meyspresare p la quall cosa en
coragueze infimts pccats e descona.
penses. *Lo viij.* p la nra natura
exaltaz. *O dñi Calixta* gran exalta
cio es aquesta q natura humana. sia
pusada fins ala dreita part de deu lo
pare perso dñi. Leo ipa deu lom con
siderar de no posar tocha en la sua
carn en lo cell exaltada de lauores en
sa. los angels no reheben aquelles
reuerencias tan grans del homies les
quals rehebren en la bella lig pensat
com deq tot poderos hatant exaltada
nata humana en lo cel. p so langall
ab qui sent ioha plana no sostench
aptal reuerencia de sent ioha dient h
de qui auat angell nou sofferrja e
asso preuerencia del fill de deu en
carnat del qual ell e los altres angls
eren seruyors e asso legim. *Approchahp**

.xlvij. **L**a. p. pobryz nos la porta de
 paradys qui fins aquell dia. era itada tan
 chada als homes ptall canta la sgleya.
 aquell dia alz matutines. **T**u de victo
 mortis aculeo appuisti credentibus regna
 celorum. **E** vol dir q ell li fa gracies co
 en aquell dia ell haura huberta la porta
 del regna celestrial trenchant tot lo
 empetyamet. **L**o xi. p. var anos
 assi ferma speranza. dela sua pietat
 ayicom tocha sent Paul. **A**d hebreos
 .ij. et vi. p. ca. ij. **S**ient sent johan.
 dient q ell es en lo cell nre aduochat
 de uat lo seu lo seu pare. **O** m. Calixta
 aqui matey e quantes vegades lo
 pare celestrial nos haguera depnats
 p mes pctats siles preguayes del nre
 saluador nons haguessen ajudat
 gran fois podem pendre en en nres
 oracions e con egian confiansa en
 vers deu q lo seu fill. fia nre frare
 e de nre lmatge per q totes aquestes
 rahons appar pque ell sen puja ara
 resta la manera com sen puja ara.

Quels dix ans que sen puja.
.xlvij. capitols

De uelut **D**onchs com
 lo nre rexp
 tor sen puja pposa als Sulpiag
 los segucts punts. **L**o p
 mer sie q segons que diu sent march
 ello meyant / e dymant se en lo cenacle
 en iherlem. ells los apparech. **E** diu sent
 Gregori que com he dit e estant
 euol dir q ell meyant / aqui abells la
 raho assigna. **P**er effectu commissionis
 veritas pater carnis. Soes q memar
 appagues q ell haura vera carn / ayi
 com altres vegades p dureses altres
 vies los ho haura en senyat ayicom
 legim. Actum primo. **L**o segon es
 q aqui matey ell los repta fort de
 luz duria en creduytat car no
 haur volgut creure aquells qui
 haurien vist / ressuatiz demort ayi
 com als angels al sepulcre m ales sces

dones m ales guartes del sepulcre qui
 amaguadament dehan com resuata
 com empo los ho hagues dureses ve
 gades dit / ans dela sua mort. **L**o terç
 punt / es q ells lauores h demanaren si
 en aquell temps tornaria regnar de ist
 soes q se faya que lo regna dels iuhes
 tornas en son estament als qualls
 ell respos q nos ptanyia nells saber
 lo temps que lo seu pare tenya tendyat
 dms son alt poder mas ques appallassen
 a rebre lo sant spit quils santificaria
 ells darja virtut / e eficacia de prehi
 car sens tota pahor e de dar ala sua
 magestat testimonij de veritat de uat
 los pnceps dela terra e de uat los
 filosofos del mo mls calha hauer anca
 que diran car lespit sant los diria
 q plaz sens tota pahor. **L**o quart
 punt / es q ell los mana que tenpost
 sen anassen en bethama que es al costat
 demit / ohuet no en aquell qui mira
 en iherlem mas en latre part qui
 guarda en orient e qui comensa
 galilea qui es part de iudea / car ell
 no volha q aquella sacreflege Citat
 qui haura mort ves la sua alta ascocio
E aqui matey ell los mana q apres
 q ell saia puja / al cell sa escampassen
 ptot lo mo p prehicar lo sant euangi
 soes la fe catholica. e q batejassen los
 crahents **E** n nom del pare / e del fill
 e del sant spit **E** aqui ells los dona po
 der de fer mpades en lo seu nom diet
 los q en virtut del seu nom estarien
 los omnis del corsos dels homes e
 plazien nouelles lengues e senyoza
 ierjen aseps e atotes males besties
E si beuyen veu / e ques vol / altre cosa
 q nols nouya e q possant la ma
 sobre los malalts los guarise / etotes
 a questes coses fetes ell desparech.

Quins actes feu aqui ans que sen
puja .xlvij. capitols

.xlvij. capitols

Qua continent los
sants apostols ptuen del cena
cle que es en lo mont de sion
amaressen en bethanja apicom lo
senyor los ho auja manat canay
api matez la glosa ab alguns faells
crahents apicom los doctores del sal
uador / e les sces dones qui habitauē
entorn del cenacle equi eren ab ella
en sa companyia apicom Maria mag
dalena eses germanes e altres dones
deuotes e crehents en la fe. Dien q
entre alguns cre tots vltra. **S.** pro
uaho plo dit de sent patil qui es
pmo de consintios. **vb.** quidm que
estech vist apres la resurreccio per
mes de **S.** ensemps la qual visio
dien alguns doctors q estech feta lo
join dela ascensio en lo loch on sen
pua. **P**rimera ment diu que ell los
pposa sent pe apicom vicari seu
general / e cap de tota la sca sgleya
xpiana ab plenitut de potestat / ja
a ell donada com li comana les clag
dela sgleya a aquest e a tots sos vicaris
esdeuenidors els mana lo regimē
spual dela sancta sgleya e subuiga
la sua sca mare / e tots los sants appls
e doctores etot xpia ala sua obediē
cia lauores presents e esdeuenidors.
fins ala fi del mo. **S**egonament
ell recomana a sent Pere e apres a
a tots los altres la sua sca mare / apri
com apsona a ell sobranament cara
en lo nom q la haguessen en spall
en reuerencia apicom auexell de sobi
rana santedat / e de tota virtut / e
a sacrataya singular dels sants fets
de deu p quoldj que en lurs fets la
de manassen de consell apri com aqua
qui sabia mes en les coses fahedores
en la sgleya e en la voluntat del
saluador que negua altre psona
mortall. **T**ercera ment diu que ell

167
los amonesta de suaz pau e caritat entre
si mateys e de hauez paciēcia ferma en
les psecucions q hauran / a soffeyr grans e
quels anas lo coz / en se q ell los haura ja
dit els nauya / auigendats. **E** apres los
amonesta q anassen e q aguessen me
morja dell e dela amor daquells amauē
els auja amats despuys quels appella fins
aquell join els dix q haguessen ferma
spana q ell los appallaria tan gran loch
e guarda en padis qts faja com agras
Peys equi en lo finall dia quāt apparia
p jutgar p jutjar lo mo. **S**uartament
los mana altre vegada q prestament
sapantissent de qui eprehicassen / a mo
la veritat dela sca fe catholica ab feruor
sens pahor e ab gran zell de saluador
de les aias. **T**ercera ment ell los besa
ells abraza / els beney els comana al
seu pare promatent q ell en breu los
trematria lo sant spyt / els mana q si
appallassen arebrell dignament ab
oracions e de iunijs e altres obres vir
tuoses e sces.

Com m en quinta manera sen pua:

¶ de capitols

Lauores ell primera ment
se posa sobre huna bella pedra
plana qui encara es aquy segos
quidm Sulpicijs equi q les sues perles
son enpreses ela pedra. Ita apri ferma
q com sca alena fahes fer aquy huna
sgleya james los obres la poguerē moure
e de qui auant sen es poguda leuar per
negun. **S**egonament diu aquest
tentost / la sua cara rega e ensenya los
dets de gta en part ven son cors e a
companyat ab in numerables angels
qui ja anauē ab ell / e ab alguns gran
pnceps angelicals qui vengueren /

aquí pla sua honor e reuerencia **S**aximatoy
ab tota aquella multitud de sants que ell
hauja tretz del abis infernal ab grans
cants e alegries e ab molta diuersitat
de lahor de les siues virtuts nobleses e
excellensies les quals son expicables p
tota lengue mortal lo gños senyor pres
comat de la sua reuerent mare e de
tots los altres ell se leua puja dret en
alt en vers lo cell e pujant leua les mans
en alt en vers lo cel faent gracies al
seu pare e en senyal de gran amor
baya la cara en vers ells e beney los
altre vegade e los sants apostols de
bay dehen axi. **O** rey de gñia e senyor
de los angels e triunphador de la mort
qui pugues p regnar sobre tots los cels
hajats memoria de nos qui sens tu
som axi com aorffens e placiet que
vulles consolaz e tremetre aquell sant
spirit de veritat e de consolacio e qual
tabtu e ab lo teu pare nol vulles pus
tardar pla tua merce. **T**ercament
apaguere dos angels en forma de dos
joliens vestits de blanch e stant en laire
diguere los axi. **B**arons de Galilea
qui guardats alt al cell sapiats qñhs
fill de deu qui ara sen puja ab tanta
virtut e potestat deuant uosaltres
axi vendra poderos e gran al juhi
final e ala fi del mon e los dits angels
dient aquestes paules huna mui res
plendent se entre posa entre lo salua
dor pujant en los apostols e aquells qui
aquí eren e ja nol vere pus pujant i

**Exclamació a gñia de aquella sancta
ascensió. O rei cñ.**

Alinando plant de aqua
santa ascensio en la epta que
tremes en drets bisbe de alexandria
si fa aytall exclamació. **O** pare meu si

veheses com ans q lo saluador sen puja
ell aptamet pla ab la sua sagrada mare
e recomanat ala sua deuocio e puericia
los apostols e altres craments **S**i ueheses
aquella dolse mare p sobrana amor caure
als seg peus abraçant lo ab sobranes
lagremes reuenca nenequ podia en
tendre ques dehe ab dosos sino q tots
los viu dehe p sobres de pietat q haue
de aquella sca ploraue alegrement.
Saguepse o pare meu si ueheses aquels
sants angels majorment los pnceps
majors entre ells quata honor fahere
aquí ala gñia e axi matoy. **D**oam e
los grans patriarchas e pñes ab quat
gong la guardauen. e h parlaue e qñes
paules li dehe de amor e de lahor e quat
s adellitau e deure tan noble creature
dells deuallada la qual spau de hauez
p regina en gñia **O** pare si sabies quin
comat presere tan yos etan noble e
honorable **Q**uata alegria haue ioachim
e anna e pare emare de la gñia bahets
aytal honor e fet a aluz filla p aytals
pñes **O** pare meu si ueheses dolors
orribles e trenchamets de penes que
haue los dimoms quat lo pncep de les
potestats angelicals los gita de fora
laire p lo qual lo senyor haue apujaz
passant mas dolor e sobre dolor hac
luz pncep lucifer ligat en infern
quat los dimoms li digueren so q deluy
haue p sabut de la gran honor e gñia
zada al senyor pñe senyor deu e p los
sants angels e per los altres sants quat
puja en patris e ja major quat li fahere
relació que haue hoit ditz aquells qui
ala sua ascensio als dos iouens q estau
alt en laire com deu venz jutjar los
dimoms e tota creatura ala fi del mo
caz saben tots q lauores los seran crescu
des les penes caz tots les haue lauores
sensibles e seran condepnats e gitats
en infern deuat tot lo mo e aquy redusos
reclusos e tanchats p a tots teps **O** pare
meu etan gran festa fahien lauores

los santos pphes quat beñe lurs profe
cies complides axi com Dauu allegat
ara es complit so q yo profeti plespi
re deu so es. *Ascendit deq in iubilo. 2g.*
En altre psalm. *Dixi ascendam in altum.*
captiua duxit captiuitate dedit dona in
oibz En altre psalm. *Dixi in iugosa*
pploz circumdabit te 2 ppe hoc in altum
est coituz Exi de molts altres *Que*
dixi Et osee Dixi en la mja q dñi es
complida quat dix. Tu quoz in sangui
ne testamenti extraxisti eos delacu
bli no erat aqua. Exi dels altres
totes les proffecies dels ressus sea
gran cosa fort longua.

*Contemplacio deuota sobre la dita
santa ascensio. q. xxij. capitolls.*

Didimus sobre sent
darch ala ffi sobre adsta as
censio posa los següents pñs
Lo primer es que lo saluador puñat
al cel ensenya lo seu gran poder car
tot lespay qui era dela nuu qui aqui
aprech fins al cell impi passa en hum
punt com empo si a bñ abñ hom e
cam deset anys segons q vol puaz
Fabi Moyses en hun seu libre. Lo
segon q iasua q lo pare / el fill tots
temps sien ensemps empo p mls
ensendre la deuocio dels lechs coue
augadas a plaz axi del pare et del fil
com pla hom comunamet de dues
plones dñtes esepades caquesta
manera tench los saluador augadas
en son plaz axi en pall aprech en la
oro que feu al seu pare en la sua final
cena. Lo terç sies que asso suposat
dñi q troba endits dels grans contem
plati q com lo saluador estech en lo
cell impi presentat deuat deu lo
pare apres q hac altament adorat

137
en quat hom ell i pposa p altres paules
axi Opaze dels regnats archa de delits
font de paradis mar de tot poder abis de
tot saber. Sta benedictio elahoz pfeta
honor adoracio tesia tots tps vada en
lo cel / e en la terra en la mar / e p tot labis
axi com a creador e auer deu esenyoz
de tota creatura pare shos la obre quem
hauets manada fer es acabada so es la
redempcio de humana natura aza senyor
vñich a regnar tots tps abtu e estaz
ab la tua ppetual companya axi com la
tua majestat ho ha eternalmat ordonat
in lo consell dela eternal equinal trinitat
al qual dñi aquest respos lo seu pare axi
Orador eterna. Sexto sapientie. Soes
O resplendor dela lum etnal / es pill sens
tota maeta dela mja sta yo bull que tots
tps estigats ala mja part *Orator dicta*
e en los majors bens diuinals catu a
cor e gliffich axi com any marce / emp
tots tps tota creatura assi a porta aquest
doctor aquella figura qui es posada.
Samelis Sexto. Daquell semblant a fill
dom qui puench al antich de dies e estech
h dat impi e sta esenyora. 2g. E
dñi *Orator* exponet la dita figura q
lo seu pare axi com ha rey quis corona
h hadades les coses següents.

*Com deq lo pare homra lo seu fill quat
estech puñat alt cell: q. xxij. ca.*

Laprimera ha hadada besta
duza reyall so es sta corporall la
mayor qui sia sots deu axi com
prouan los quat dots de sta corporalls
dels quals ja haue feta mencio de mut
assats largament. La segona joya qh
ha hadada sies corona celestial so es lo
pus homat el pus bell loch qui sia en
en paradís qual q qual sia sies cert m de
ter menat. La terca cosa sies cept
impall. *Mathi vñimo. Data em potestas*

in celo et in terra. So es q' hec d'ada po-
testat en lo cell en la terra. senyoria
genall. eregna sobre los angels e
sobre los homes. La quarta joya
sies corona celestia e solleymal. soes
nom e fama tan gran q' com d'iu sent
Paul. ad ephesios Sexto En lo nom.
de ihu xpist vol que tot penolls sia
posat en terra. e assí d'ix dels elects
celestials com dels homes mundenals
e encara del depnats infernals e
in virtut de aquell sant nom. volch
q' fossen fets los impacles p' los sants
apostols apr com legim. Matheo ultimo
E passó d'ix sent pe. actuum quarto
que no es negu hom sots lo cell qual
nom nos haram. a saluar sino p' lo seu
nom. La quinta cosa sies pontifi-
cal. generall segons q' en senya fet
Paul. ad ebreos m. d. ca. E assí
d'iu aquest q' es apr com hñ bell pom-
dor posat en nom del subiran Rey
com ell estenent les sues mas adu-
lopaze p' nos tots tps reheb del so q'
demana ell p' raho del sobra pontifi-
cat. e bisbat offer al seu pare e tots
tots sos grans merzts p' nos a saluar
la sua ma. comoguda. contra nros
pccats e a promoure la sua in finida
benignitat e dar nos assi ajuda. affez
so q' ell nos ha manat. e apres quens
salua p' sa gran bonesa. p' aquest matey
offici es nro aduocat al seu pare p'
nos apr com d'iu sent iohan. ad uo-
catum hemq' apud patrem. e ihu xpim
iustum. Per aquest matey officii li
ptany que ell sia misericord e entre lo
seu pare e nos apr com d'iu sent
Paul. La sisena joya sies honoz
diuinal apr com declara. sent Paul.
ad ebreos primo heu declara. la glosa.
Greci. largament sobre aquella paula.
del psalm. adorate scabellum pedum.
eig qm scm est. E assí matey en
senya sent ioha. apocalip quarto et

quinto capitulis hon d'iu q' los. xxij.
vells qui representaue los sants de
cascun estamet. adorauē la n'cell qui
haua obert lo gran libre dels sacrets
de deu dient que benedicco labor / e
sauesca. e gracies sobranes honoz / e
fortalesca. e g'ra. sia donada al anjel
anjell. soes en aquella sagrada natura
humana. que p' sa gran demencia ha
volguda. vnz al seu fill. e posaz en
tan gran estamet nyll tps la
lexaza. ans tots tps estara ab ell.
vnza. e en aquell regal estament
e pontiffical. in seta setoz Amen
E assí d'iu la glosa de Origenes ex-
ponent aquella paula del psalm. m.
etnum seculabo illi m'az. hon d'iu apr
de qui autat la nra natura humda ab
lo fill de deu james li sera p' ell lexada
de cor emptote tps li fara deq' ma q'
li ha feta despuys q' la crea el aporta
en la sua sca p'sona. Per totes aq'stes
coses appaz la excellencia de la ascen-
cio de ihu x'p' / e les gracies quens ha
aconseguydes la preciosa natura huma-
nal. p' ell assumpta. en vntat de suposit
e apres les grans gracies coons que
nosaltres haue conseguydes. moltes altres
coses si porren dir apr com de les q'sti-
ons q' fahere al quell dia. los angels
menors als majors sobre lo seu ad-
uenyment tan potent. etan alt
al cell segons q' haua profetat ysaies
lxij. mas p'tal com p' lo qui dit / es
appaz la sentencia de la vna profesia.
e la otra p'phesia es la g'ua p'tal la
lexaza. ali represent. E assí es a
acabat lo terc tractat de aquest
p. libre qui haua atractat de la as-
cencio del nre receptor. Per que
ara haue adoz del quart tractat
qui parla com estech tremes lo
sant sp'it

Quoniam tractat/

**Com los sants. apostols reberit lo sant
spit. G. xxviii ca.**

Primat donchs lo saluator
al cel ymport sobre los altres
cels pus bell epus virtuos los
sants apostols romanguere en lo cende
del hu pñt en lo mnt de sion en iherlm
caqu p. p. jorns orants edepunants
cappallant se azebebre lo sant spit
lo jorn de sncogesima qui eralo sim
quate jorn apres la resurreccõ segons
que posa sent Luth. Actiu p. p. mo.
com la gñosa ab altres fos en lo dit
cenacle en la maña. e fossen entre
vos. Cxx. lo sant spit vench sobre
ells en la manera posada plo dit
sant Luth eglosada. plos sants doc
tors estech aquesta. La primera lo
dit jorn de Sncogesima a hora de
tercia estech fet hu gran tro en
layre eloptolament apaguezen
Cxx. formes de lengues ensemblaces
de foch e posaren se sobre les dites
Cxx. psones cascuna sobre lo seu.
et entost fore plens del sant spit
Soes s. de spall dons e gracies aells
dades Lauors nouellamet p tota la
santa tñitat Empo son atribuh
des al sant spit qui es dit amor car
les dites gracies edons de deu p
que fossen altes ere dades p amor
spall q deg haia aells e ala salut
dels homes pla qual ells haue rebu
des les dites gracies edons de deu
pq fossen altes prehcadors p tot lo
mon dela sca fe xpiana. Segona
ment posen asi los sants doctors q
plo sant spit aells lauors dat enple
mtat segons q haue. Actiu. ij. ca.
P epleti sut omes. rcf. ells rebebre
les seguets gracies. La primera q
tots los pccats los fore p donats a
pena e culpa copiosamet empõ asso

nos poch estendre ala gñosa en la qual
james no estech algn pccat. La segona
na quels fore dats los set dons del
sant spit. en plenitut so es plenitut
de sauesa sciencia consell entemmet
pietat temoz efortalesa. La terca
q la gracia des virtus q debans haue
los son acesades segons la bona dispoicio
q haue feta en si matez. e paracio
azebre lo sant spit. La quarta estech
quels son infusa e copiosa sciencia
deles santes scripures ay tant com p
tancia ala luz saluacio e fia de prehi
caz la sca fe catholica. La quinta q
estech quels dona deu don de pphca
en gran grau. La sisena que plaue
totes lengues p so q tot hom los ente
nes en luz prehcacio aells plant sa
ppria lengua ere entelos ptes nacions
La vij. ca q eren ay se uere en luz
prehcacio q sens tota tamoz dela
mort ans alegrement corren aprehi
caz la veritat dela fe entre los anemchs
offerint se de gran grat atots pills
Tercamet nota ay q aquells ay in
flamats plo sant spit exren tenost
del cenacle canaze al temple de deu
e ples plalles elochs pus publichs de
iherlm prehcants com ihu xñt era fill
de deu e veritaderament resuscitat
e al cel deuat ells puat quils haia
tremes lauors lo sant spit quils fahia
plaz ab aqua azdor e virtut e veritat
de aquella sca fe catholica. Quarta
ment q deuat tota gent magnifi
caue lo saluator ay com a vez deu
e redemptor del mon e plen de tota po
tencia clemencia sciencia e iusticia
alleguats del magnaltes excellences
singullars ay com aquell qui era vez
deu erey del cell e dela tra iuge e
guouernador e patrio senall de tota
creatura in in in in

**Com sent pe selena contra los mals
plant de tall obre de deu. G. xxv. ca**

Diu sen Luch actiu sodo que
lauores en iherlem haia gents
detota nacio sots lo cel equat
veheren los homens Qualles simples
pobres ignorantz plaz totes lengues
prehenc sens pahoz ab tanta feuo
tantes magnalies del saluador lo qual
los bibles emajors dela sinagoga haue
nouellament en cna haia poch qu
aficat e estauit fort marenellats drets
q podre e est allo coz james no haue
hoйда ne vista aytal cosa. Enota
assi alguns pnts. **Lo primer** posa sent
Luch actiu pmo q alguns maluats
anemchs de ihu est volents anullar
les dites obres e prehencio dels
sants apostols disuere queptall
plauit ayicom eren embriachs e
plens demost. **Guarda** diu assi
ilanz quata com auident malicia
era daquests maluats pmo com
dehen q ells eren plens demost co
most james nos tropia en lo mes, de
mag en lo qual asso era. Segona
ment com dehen q p embriagueta
plauit ayicom embriagueta tol lo
parlar el gna ayi q silom ambriach
vol dir rabassa el ora carabassa.
Lo segon pnt que posa sent Luch
ayic mateu hies q sent pe vehent
tan gran infamia est bada contra
la virtut del sant spit com fos a
qui ab los altres apostols leua alt
la deu ayicom si prehenc e ay
los ayi. **Sapiats** barons iuhes e
uosaltres qui assi sots q no es ver so
que assi ses dit que nos pleni ples
de m ne embriachs car encara es
ordenade tercia en la qual en qual
iuhes no costumet de beure ni de
menjar. Mas asso es allo que nre
senyor deu feu pphetaz per Joel
ppha soes q en aquest temps trema
terra lo sant spit sobre vres fills
e filles e pphetazen marauelles.
Daquest donchs spit sant lauores

preu promes ha vuy sobre nos tre
mes ihu est de Natzarech baro apro
uat p innumerables q ha entre vosaltres
obrades aquest senyor haueis vosaltres
mort p diffinco Genall de consell de
uostres majors coz aqst haueis resuait
car segons q era profetat p Dauu
l'inferr nol podria retenz ayicom los
altres sants pares e apres la resurrecc
deuat nos es pujat al cel caqu sen
ala dita part de deu lo pare don nos
ha tremes lo sant spit en virtut del
qual nos pleni totes lengues e obram
senyals e miracles. **Lo terce** pnt que
tocha ayi mateu sent Luch es que
molts daquells que horen plaz sent
pe les dites paulles hagueren gran
compacio e contricco de coz e digue
ren asent pe e als altres appls. **O**
ffreres beneyts e donchs nos q farem
q haue consentit ala mort de ihu est
als quals dix sent pe fets penitencia
daquest tan gran peccat e batejats
uos en nom de ihu xpist e seran vos
leixats los peccats rebrets lo sant spit
e fogits anaquesta maluada gene
racio iudayica. **Capres** qts hac dites
moltes santes paulles batejare se en
aquell dia be tres milia. **Lo quart**
es q los conuertits ala fe estauen
ensempe tot jorn entenent en oro
e conbregat dignamet. **Lo quint**
es q molts miracles se fahen tots
jorns p los sants appls en iherlem.
Lo sisen q casu daquels conuertits
ala fe verna so q haia edauit ho
ala comunitat lur edepo vuy e
nre senyor crexia tot jorn lo nombre
dels crehents dela fe xpiana.

**Com vinya lanors la comunitat dels
xpians. Xvi. ca**

Actus agilis craments
quis ajustauē ala comunitat
de mit dita promane q
tot lo del lur daxe ala comunitat
e no sen retendrien res plurs psones
en spal. fahent ne ppi. **Et** iu sent
Luch. Actiu quinto q aquu bench hu
hom. appellat. anames ab la multu
dient que hauen venudes lurs po
ssions e q aportauē lo preu ala
dita comunitat. Com empo la hague
sen retengude part del preu. ama
suadament conseruāt p si mateys
lo qual frau. sabent sent pe reptals
molt del dit frau. e reptats caygue
re morts ab dosos als peg de sent
pe pla qual cosa requi auat casu
qui vema. ala dita comunitat temēt
morr ensemblant mana donauen.
lo lur antregamet. es no frau. ala
dita comunitat. **Et** iu sent luch en
lo quart capitol. dels actes dels apstls
q aquells dela dita comunitat eren
quans hu coz. chūa. ala ne negun
no dehia. quey hagues res propi.
mes tot quant hieze volien q fos
dela comunitat. ne ja p axo negu no
haua fretura. de res caz dauē a cal
cu. dells lo q haue mester. ans dels
agll. sant depeble de ihu xst barnabas
appellat qui era leuita. vene hu camp
q hama. e posaliberalmet lo preu. als
peg dels sants apstls. e assi es acabat
lo quart tractat daquest. e libre
qui tracta. com stech tremes losant
spit als apostols. **Et** ague se losinq
tractat sumariament. dels cors dela
Egleya. e religio xpiana. despuys
que estech dat lo sant spit. fins ala
fi del mon. **in. i. in.**

Lo quint tractat
Dels maneres q feine los sants
apostols en nom de ihu xst.
q. xxvii. ca. .

130
cxxxvii

Almandus conchs
plant del proces dela santa
Egleya. xpiana. apres q^t sant
spit. estech vengut sobre los apostols
posalos següets punts plant ensuma.
Lo primer dies com tentost apres
Cincogesma. los sants apstls publicamet
en lo temple de deu. en lo porxo de
salamo. prehucaue sens tota pahoz co
ihu xst. ess uez fill de deu. e ess ressu
citāt. e al cel puat. e redemptor del
humana. hnatge. e qui era. constituit
p deu lo pare. ess iute final de tota
creatura. Lo segon punt es q yo no
salament prehucauent lo qui dit. es
ans nre senyor. deu. confermana. lur
prehucaio. p m numerables miracles
qui obraue. continuamet pells e asso
entant q deles. Citats. elochs. en
gir. de iherlem. hoc encara. dels gentils
veme. e aduhien. lurs malalts. elle a
portauā. als peg. dels sants apostols
e ells de continent. en lo nom de ihu xst.
los guayen. hoc entant q posauē. los
malalts. la hon. sent. pa. passaua. e la
sua. hombra. los sanaue. tentost. pla
fe. que hauen. en ihu xst. lo qual. ell.
prehucaua. Lo terc punt. es a quest
que los pnceps. dela smagoga. vehers
que tot lo poble. seguia. los sants apstls.
temets. se. praho. delur. prehucaio. e
deluzs. p miracles. lo poble. nos. auoletas
contra. ells. manaren. als apostols. q
de qui. auat. no. prehucaffen. pg. en lo
nom. de ihu xst. fors. grans. penes. als
quals. respos. sent. pe. de part. de tots
que. no. era. digna. ne. justa. cosa. de
obayr. a. ells. que. no. adeu. p q. ells. no
cessarian. james. de. prehucaz. ihu xst. ess
deu. esalvador. e. esser. ressu. citat. e. que
p. asso. volien. morir. Lo. quart. q. praho

Los santos apostolos nols volgueren
obahir. ells los fere pendre el angel.
de deu los trase del carcer. apique
les guardes no sentire res. captatost
sen tornare aprehicaz publicamet
al temple apicom debans pla quall
cosa apimatez los faheren asotar
els manassaren amort. ells agueren
morts sino que suamahell honrat
doctor los defes ab bona manera.

Lo quint que aslo no contrestant
ells alaproaren pimeramet sent
esteue/capres fahere que herodes
de guolla f sent jacme menor a
apostol. Herodes present se per
ntencio quel fahes auquire sino
quel langell de deu los deslura
del carcer. Capres apcellare tots
los craments de tota la terra. tant
q tots los faells xpians la hagueren
exir de iherusalem / e escampare se per
totes les parts del mid. E ajuda po
derosament / en aquesta psecucio
sent paul pla quall ihu xpist con
uertit. car aslo que fahia pignora
cia / o fahia apicom ell matez / o
confessa. puma adcoyntos. En
aquell temps estech posat pimeza
ment aquest mo nom xpia atots
los craments en ihu xpist en dntiot
dria apicom haueim. detuu. p. ca.

Lo sisen q solament los santos
apostols estiguere tots en iherusalem
e tots tps apres la dita psecucio vi
uents en grans vixacions tribula
cions quels dauie los iuhes e ab molta
fam e set no contrestant que de
via prehicassen. e de nts obrassen.
demans so q podien apreglar con
templacio e oio en vez q los faells
xpians deluy los trametic apinda
apicom mls podien ep aslo felne
entressi. questes p q poguessen / a
ajudar als santos apostols ab pure / e
aquells pochis qui lauores amagada
ment la conuertire p lur phicacio.

Lo seten es q behent los santos aplos
que finalment qui no profitare res plo
gran contrast dels pnceps de la sma.
goga desliberare p inspiracio del sant
spit q lexassen aquella maluada ge
neracio e q se escampassen p tot lo mo
p prehicaz als gentils la veritat
de la sca fe catholica solamet romas
aquí sent jacme menor lo qual aps
instituhire bisbe de iherusalem lo qual
auorece aquí matez los iuhes me
tre prehicaua. la veritat e la fe
de ihu xpist. **L**abij. es que ans
ques se passen plo mo fahere les
coses següents. **P**imeramet
elegren sent mathia p apostol enloch
de aquetes e assignare li p prehicaz la
terra de iherusalem. **S**egonamet conpo
nere los articles e fonaments de la sca
fe catholica. fahent na. simbol. so es
huma bren collacio e aqsta es lo credo
menor. **E** aslo feren tots tps muocat
lo sant spit ab consell de la estiosa. qui
en tot libra mes q ells. **T**ercamet
co cordare apimatez inspirats e co
sellats q baterassen ateps lagents
qui aells vendite / en lo nom de ihu
xpist p engenzar major deuocio en
lo coz dels batejats al mo de ihu xpist.
E apres quat la xpianitat estech
dilata. baterare apicom ihu xpist
hama manar / e es. mathia. vltimo
En nom del pare / e del fill. e del sant
spit. **Q**uartamet detez manaren
aquí matez q les lrimones legals
cessassen de qui auat ell fos legit
de manjar totes coses e de qui auat
no fos legit anegü iuda hre zar /
mas q cascun visques segons la lig
de pfeta. libertat. so es la lig xpiana
qui diu. Que omnia sut munda munda.
So es q totes coses son munes a quel
qui mudament viu e sens peccat car
la ley estech posada no per los iusts
mas plos transgressos. puma ad ihu
moteuz pmo. **S**untamet parens e p

pforre diurnals p totos los regnes del
mo cordonare ayi soes q sent pe
e sent Paul prehcassen en Roma.
e sent iohan en grecia e sent iacma
en spanya e sent thomas en les
indies sent andreu en aquilea e
ayri dels altres segons q legim en
lurs vides desso qui principalment
ses dit en los dits punts daquest
present capitol te pots laz gament
informaz legim en los actes dels
apostols

Com lo core dela sca esgleya xpiana
es pnt p set parts. xxviii. ca.

Gerualdis sabid plant
del cors dela santa redigio.
xpiana soes de ihu est fins
ala fi del mo ptes tot aquest proces
p. don. tps figurant p set sagells los
quals tanchaue lo libre del qual sent
sent ioha fa gran mecio en lo apoca
lipsi. ca. v. e du aquy matey puma
ramet soes q lo pumez tps dela
esgleya comensa en ihu est en los
sants apostols e lauores estech lo mo
informant e crehemut plo nre salua
dor e apres prehcant e illuminant
pla prehcacio dels sants apostols.
Nota q en aquest pmez tps dela esgleya
xpiana fore fetes altes coses e grās
segons q recompta vicent en lo
sen spill historial en la istoria scola
stica les quals recomptaz serja lon
gua cosa e impertinent ala vida
de ihu est solament entench assi
recomptaz sumariamet la vida e
mort corporall dela estiosa mare
sua e asso bull posaz en certs punts.

Quant vishy la estiosa apres ihu est
e dela alta e gran fama. xxviii. ca

Deus donchs assi pu
mezamet notaz q segons que es
apmo comuna q la estiosa vishy
p. xij. anys apres la resurreccio del saluador
m molt mes m molt meys e concordant
lurs sentencies als mls que puch q la
estiosa haui quat quat passa desta vida
lxij. o lxxij. anys almes e apres la ressur
reccio del senyor stech en lo cenacle de
ihu est ab los sants appls fins al sant
spit stech dat de qui auat mudas en hua
caseta pocha q encara se ensenya apres
lo dit cenacle m uol pg esta en lo dit
cenacle car com fos p exces contemplatiua
noh plach estar en la dita casa en la qual
hitauen los sants appls e molts de xebles
e aquy concourie tot jorn los faells xpians
nouells p consell e p spaz so quels sants
apostols manauet p fundar la sca esgleya
xpiana en la dita caseta. Donchs stech
la estiosa los xij. anys e mna empo era
la sua sca vida e conuersacio no es hom
mortal qui sia bestant a declarar asso
car sobre puja / nostre entemmet / e
no cotrestant q phoy del seu precios
fill molts daquells qui hanse hayrat
ahraue ayi matey a ella. Em po gra
part de intem latema engran estimacio
e reuencio sabent la sua acabada santedut
la qual p gran fama se estes pla terra
de ist tota e ay rā moltes donzelles
maydades viues e molts homes deuors
qui hoien la sua fama e hanse hoia
aquella del seu sant fill venie en ist m
p veuzala e p darh honoz e reuencio e p
impetraz la sua benedicio e q presuas
lo seu fill pells e phoi dela sua sca bocha
algunes sces e altes informacios e com
ella hagues la paula de gha tota sca pene
trant los coratges deles gets e en temps
de tanta dolzor q les gentz qui hoien
plaz majorment del seu fill e dels misteris.

del regne aprisen anaué edificades e
inflamades e anemorades della q james
no volguere alre hoir m luyar della p
res in in in

Dela sua puritat e ballesa.
corporal e virginal. xxx. ca

Petrus blasensis en lo tractat
q feu de la uirginis posa
los següents punts. **Lo primer** si
es que tanta virtut exia daquell cors
sagrat e daquella preciosa arca de
tota puritat q apparia aquells q plaue
ab ella q daquell cors precios exis hua
celestiall influencia qui tot lespit da
quell qui ab ella plaua sagrada aprifort
que apparia los q ja no fossen en esta
vida. **Exi** so diu com habom qui ha
estat en gr lo foc molt appax q
tot sia dms ardoz e caloz apr aquells
qui ab aqua noble creatura haue hum
poch plat era vitjares q tots fossen
en lo cors inflamato p vna ardoz de
caritat e deuocio e de amor envers deu.
Lo segon punt q aquell varrell de tota
puritat com fos bell segons lo cors.
empo james no estech cobrada p negu
E al mateix dien los iuhes segons
q diu sent jeronym /ans hama en si
tanta influencia angelical q p m
mude que fos aqua psona quita guar
dana ab deuocio de continet h en
genaua vigor de puritat en la aia
foragitant hntora corrupcio apricom
ia demut he dit quat pach dela
purita dela gtiola. **Lo terç punt**
es que aquesta cosa en spall ep m
numerables virtuts qui eren en ella
molts del regne de israell amauen
lurs filles q les instruhis en vera pu
ritat e en tota santedat e la beneyta
axi fehia e entant hom multiplicaua
q com diu lo doctor vltra null donzelles
haua en lo regne de israt qui totes

haue uotada virginitat / eteme religio
sa vida p amor de ihu xst e della qual
cosa los haue aduytes la sua santa
informacio e exmphi in in in

Quant vish apres ihu xst ne p q
ecom era altament ordonada la
sua sca vida. xxxi. ca. .i.

Lorda de la manera dela
sua puritat e santa
vida. **D**resa alexandre nequa
superluchya. **Lo primer** si es q la
giosa p spall dispensacio del fill seu
precios romastant en lomo apres la
ressurreccio del seu fill car primeramet
la sua presencia era agran lum e con
fort dels sants appls e dels conuertits ala
fe car com ella sabes mes en los fets
del saluador q neguna creatura fahia
mestres q ella en molts posos pasos m
formas los sants euangelistes e appls
en q haue aprehicaz / e alexar / en
esants en los euangels qui james sabera
lo mysteri dela sca incarnacio apricom
lo posa sent Luch sila giosa noli hagues
reuellat exi de molts altres sacrets del
saluador a ell reuellats e als altres
sants euangelistes No penses q sent
pe m los altres sants appls fahessen
negu sollempne acte pranyet ala
comunitat xpiana vuent la giosa
sens spall consell seu. **Segonamet**
plach adeu q la giosa apr sobre visqs
al fill p eximmet de sos merys e q
p exercia deses altres virtuts asip q
copiosamet lestamet de grau degtia
en lo qual es huy en padis moltes
altres rahons si assigne mas aquestes
basten de pressent. **Lo segon punt**
q lo dit doctor posa / aquy mateix si es
recomptant lorde e altese e de vna
q ella seruaua / apres la ressurreccio
del seu fill. **Lo pu** aquy q ella era /

era vaxell ple de tota virtut e de
gracia en la qual ere tots los dons
del sant spit / eles crestianes set
benemyzanses deles quals pla lo sal
uador. Mather quinto segons que
venit haue ja dit della dix axi
mater sent agosti q sitotes les
filles dels arbres sa tornaue lengues
etotes ensemps lo haue la gñosa no
poue dir acabadament la santedat
m pfeccions qui foren / e son en la gñosa
ebeneyta mare de deu parlant basihq
en aquest * mater preposit qu
axi **O** beneyta sobre totes fombres
mare de deu **P**egma dels angens
etona del mo mare dels elects aduo
cada dels peccadors terror del diabol
en la qual james no ha negua tacha
ni colpa en la qual sola romas la fe
quant lo saluador moq. **O** spana
ma qui en los diuinals sacrets
sabist mes q los angets qui dela
celestiall samesa fust plena qui
sobranamet apres deu fust iusta
e sobre tots nos ames e amist deu
qui es pura prudencia e qui pora
de clarar la excellencia dela tua sca
vida qui los angets has sobrepuats
e p consaguet totes les altres crea
tures tus ordona mare p sobre dolse
pla tua marce orz molt es ma vida
desordonade / e confusa p lamultitud
de mes peccats in in in

**Continua en cara del alt orce
dela sua vida. xxxij. ca.**

De aquesta materia pla
adomatig en lo sermo dela
sua assupcio honore axi si
veure guarda la diuina mare deihu
epist **E** sapies q mte amist ella era
fens eterna ella era leuada p alta co

102
C p p p p
templacio ales quases celestials possant
tota angelical intelligencia p raho d'ello es
vita. Mather agm foms car sobre tots los
creats e gñosos spits sabe en los tressors dels
sacrets diuinals. Lauores la benemyrada
pregaua lo seu fill p tot lo mo maiorment
per prosperat dela sca xpianitat e pla
pnhicacio dels sants apostols e plo peccadors
ques saluassen / e apres p los morts **O**
quanta virtut / era aquella sca oio e
quat profita als elects de tercia fins a
nona treballaua demos tyent e assit
ofillant o fahent coses que tornassent
al suoy de deu. A hora de nona langell de
deu li aportaua ametar / e la serua dil
gentment / e ab gran reuencaa el legaa
deuat dela biblia dela qual ella hac
en esta vida plena intelligencia apres
memar / oraua fins al presq dela nit
e apres dormia fins amytge nit **E** diu
asi so q ja stedy desus recomptat so es q
lo seu dormir era tan pualigat p ne
senyor deu q james ella p dormir no
p hys de raho ne actual / entendre ni
uolez ni p consaguet / exercici de merit
ni arapamet de alta contemplacio ne
efficacia de pfeta oio **E** sague se axi
sila conuersacio e vida beheses dela gñosa
digueres q ella era mirall mirayll de
celestiall venatit del cell dat als angets
e als homes p apendre / e saber mes e
mes en les altesses diuinals niuill teps
foren aytais gests ni pauls ni conuersacio
ni benignitat ni dolsoz ne amistat / ne
pietat ne bona vista de ne guma altre
pura creatura quant la hac vista q all
gran doctor **D**ions e precio martir / en
sa caseta pobreleta e poqueta pregua
asent ioha euangelista q no la leu as veure
pres anegu car leugeramet se pora.
fez que qui no la conagues la estimara
ess deu raho era car com a all mater
dix tanta resplendor li behia e xiz dela
cara q appariali q ella fos cosa tota
diuinal / e celestiall in in in

Dela sua penitencia eplor. xxxiii. ca.

Prophet en lo tractat seu de
virtutibus posa com no contrestant q
laghiosa p gran part del temps q
singes leuada alt p contemplacio. No ha
gues negu illisit temptament en la sen
sualitat. Empo per dar ne bon exmpli
al mo en resembles lo seu en donas gra
adeu. ella huane espetat e penitencia
gran api com si fos huma gran peccadora
plaua tan poch e ab tanta mesura e
virtut e efficacia q aquella sca bocha
aparta porta de saulesa. e p u de vida
don exia tot lmatge de benedictio. ha
uia spall gracia e poderoses lagremes
q quere tots tps ploraua. tant respos h
la ghosa api ioha quant pens lo meu
creador tan desonrat. e desconegut
p los homes als quals fa tant de be e
veig q negun desso nos sent forsam
cautat. adieu e pietat q he als homes
qui aqstes desonres de deu comete
les quals deurse tots tps plorar p q
deu nols endampna. enol uolen fer
ptal yo uull sopphz liz defalliment
e present ante senyor deu continuamet
mes lagremes e dolor de cor ptal q
api les pugua impetraz misericordia
e gracia de deu p q nols dampne.
Quant apimatez ioha pens la precio
sa mort del meu fill e senyor q estech
tan creiell nom puch estaz deplorar
majorment quant pens en la ualoz
e preu e dignitat dela sua preciosa
sanch qu'es sufficient atot lo mon
compra e veig la gran multitut
dels peccadors qui desso no han aca
nel fan gracies de quest tan gran
benfeth ans en los hulle oberts
van adempnacio trenque lo cor dms

apimatez com si era farit de cobrell
de mort e nom puch retemp deplorar
pens encara com me veig priuada
de aquella dolzor e plaer q hauija dela
presencia del meu car fill q era vida
e tota me benuyransa e solas e enyor
lotant e tant desig ess ab ell enol
veig tot lo cor psobres de amor me
aburia en lagremes desig encara
lo regne de deu molt ess en lo meu
sempor e veig me estaz en nus de
tanta mala gent e a qui man tan
en hoy am e al meu fill elols hoig
tot jorn malayr e blaffemaz e p sa
gun auosaltres quel conaxets el
hamars esots leyalls seruidors seg
quat atot asso atten no puch ob
temp deplorar e vltra asso iohan
sapies q do de plor e de lagremes
en esta present vida quat veig
veig e pter de caritat o de compa
cio o de zel dela honoz de deu es
tanta virtut q delex los peccats e
inflama molt la psona qui les ha
ela ferma molt en la amor de deu
e li fa finalment obtemp de deu
so q demana el porta molts gras
dons de deu. in in in in

*Dela sua paciencia e pobresa.
g. xxxiii. ca.*

Molt exalta la sua pa
sciencia petry cantor pisen
cis en lo sermo dela sua assumpcio
dren que co lo saluador tots tps dms
e defora sofingues grans dolors e
generalment mre senyor deu don
tribulacions als seg clets en esta
vida omes omes segons qls ente
afetz grans empadis. E uolgues far
la sua santa mare en lo cell la p
alta pura creatura q hira p tal h
dona epmes q dms la sua sca ana

hagues prou dolors e continuats des
plaers e efora prou affany. Car co
qui aquest qui pot pensaz quins de
splaers e e aquells tan grans que ella
portaua tots tps dins les sues entra
menes quat les desonors emey spres
q' deq soffer tota jorns p tot lo mon
e quina dolor h eza quant vehia
tanta gent anaz ad e p nacio e qua
in oportunitat h' d'ane' continuament
los d'ymoms p d'uerfes h' natges de
temptacions. E quina p'fecucio h'
dauen los mals iuhes tot dia quat
ella visitaua los lochs en los quals
lo seu fill h'aua softengudes alguna
passio ap' com eza lo loch de Getze
man hon sua de sanch e stech pres
e apres anaua uisitaz Caluari lo
loch de la passio e apres visitaua
lo sant sepulcre. O qui aquest si
sabies ella ap' anant quates vegu
des estech vitupada desonrada
e apedregada e absanch sullada
p mans daquells maluats les quals
coses totes heren dolces p la sua
gran paciencia e quant pensaua
que tot allo ella rebia p amor del
seu fill g'hos quanta pena h eza
ap' matez ala sca' e beneyta dona
quant viu q' en son tps los sants
apostols e de pebles del saluador
fore ap' p' saguits morts emals /
tratats. E en special e rodes h' d' g'olla
son nabot sores sent jacome merroz
e quanta pena h estech a ella quant
en son temps sa leuare molts hetges
impugnats lo seu fill e lo sant eu
geli. Softema ap' matez ab gra
paciencia molte pobresa e en mor
gencia car vehia la en lo seu fill
qui molt si adeltana e vehia q' la
pobresa e indignencia portada per
amor de nre senyor deu es virtut
fort e alta e fort meritoria deuat
deuant. Entotes aquestes virtuts
e en moltes altres v'isch apres la
resurreccio del seu precios fill. En

133
tots aquestes affany la cosolaua famylia
visitacio q' ella h'aua sou' edihgen fuey
angehcal e multiplicades reuellacions
spuals transcendentis q' ella h'aua tot jorn
en lo seu sant sprit e asso majorment en
sua alta e continua contemplacio.

Com la g'hiosa demana al seu fill que
passas desta vida e com estech
digna cosa que puys al cel. xxxv. ca.

Laghiosa beneyta Actanet hu
jorn en spall los grans mals qui son
en lo mo' e apres considerat les amors
feruents qui foren e eze entre lo seu fill e
ella co' siderant lestatment del fill el gran
be q' ell h' h'aua apallat en lo cell desitaua
ab gran ardor de veure e de plaz e de ess
ab aqul precios fill e tota reuench en lagrem
e supplicah ap'. O deu meu vida corona
e g'ha ma gran es lo desitg q' he de veure
e de ess ab uos. Donchs senyor qui de tota
creatura ha uets pietat placieg en bullats
appellaz al vie regne. E qui assi la istoria
aquella q' dien que ordona lo seu car suscor
sent ioha euagelista qui lauores p lo seu
g'hos fill li estech tremes hu angell
qui la saluda dient h' deg te salu mare
del fill del rey eternall e dona de g'ha
vet beneyta lo teu fill qui ha horda la
tua soffucacio e tremet me assi atu
denunciat q' apres tres jorns ell sera
assi ab tu e puys te has abell en temps
en g'ha la g'hiosa qui asso hor hac sobi
ran goig e fetes gracies al seu fill
e al angell demana al angel pyme
rament com h'aua nom. Segonamet
q' los ap'ls fossen ala sua sepultura
e cercament que lo d'ymom no fos ala
sua mort. Dien asi alguns doctors
los puts segnets. Primeramet si es

q̄ digna cosa era q̄ la ḡiosa puja en paradís
casso p̄tal p̄ q̄ deq̄ ensenyas lo seu poder
enquant dona posa sobre tota. alta an
gelical no conuerestant q̄ digue los
philosofos q̄ dona. te lo menor grau de
la uersa qui sia. entota natura racionall.
Segonamet h̄ deua puja per dar
anos eximph demolt honraz pare / e
mare / en vida. en mort. car apu feu
ell. Tercament. car aso requere los
seḡ grans enmolts merx̄s. Quartamet
car aso requere la p̄feco del regne
de deu q̄ p̄q̄ enc̄ar haia. Rey ih̄u x̄p̄t
q̄ ap̄imatep haigues enc̄am. Reḡma.
So es la ḡiosa. madona santa maria.
Quintamet. o requere la necessitat
dela humana natura. qui es ten gran
p̄ccadora. q̄ era mestez q̄ haigues aqui
aquesta poderosa. aduocada. qui p̄les
altes or̄ions plaeras continuamet / e
mitigas la furor de n̄re seymoz cō
tra n̄res p̄ccats. Sissenamet / o
requere la necessitat de les dones
contra. les quals han plat los philo
soffs. Salamo e molts altres dient
q̄ son falses e altres han dit q̄ son
instables. e ap̄ demolts altres viciis
quels han posats p̄ q̄ n̄re seymoz deu
ha possada. la ḡiosa sobre tots los
sants de paradís. a donaz / a entendre
q̄ negū de qui auant no gos mal
plaz. contra les dones. car dona. es
n̄ra regna. en n̄ra seymora. e mare
del jutge genal. ad̄az / e entendre
que qui genalment contra dones
mal plara. q̄ p̄mans de dona pasara.
qui ha lo fill jutge qui de totes ses
injures lauemara. No res meys a
ḡia de les dones ha fet q̄ aquells
qui pigoz han parlat de dones son
estats confusos e aterrats. Car salamo
p̄ dones tornat ozat / e Ouidi per
bona. estech confus / e abaxat. E aristo
till diuse q̄ p̄ dona estech com / abestia
en sellat. e enfrenat per tots estes
coses. appaz lo p̄mer p̄t qui es digna

cosa es q̄ la ḡiosa sia puja en paradís.

Com langell li presenta hun Ram
de palma luent el dona tres dies
de spay ex quinta significacio.
¶ xxxvi. ca.

L Segon p̄t / en esta
materia. lo qual posa Theofilg
sies q̄ lo fill beneyt. li trames
langell qui la saluda fort delectablemet
el presenta. apres la salutacio hun
Ram de palma luent dient h̄ que lo
seu fill lo li tramata. en senya q̄ ella
haia. trihunfat. e haiguda victoria
de totes les siues teptacions p̄tal.
Volia q̄ lo dit ram fos aportat de uat
lo lit / on ella seria possada. quant
seria portada. alotezzar. Car segos
q̄ diu. Esaiq̄ ella uense. p̄n. h̄n̄atges
de teptacions significades p̄ dotze
sc̄as dones de les quals fa mencio
la sc̄a scriptura. Per raho desso diu.
Theofilg canta dela la sc̄a s̄gleya. q̄
ella. es als d̄moms e estech tots tps.
terribilis ut castrorū agēs ordmata.
So es q̄ ella estech tots tps als d̄moms
ap̄ terrible e fort spauentat segos
q̄ es als fiachs anemichs companya
be ordonade e fort de contra. sius
uene esuabiz. ¶ Lo terço p̄t. sies
q̄ langell. so diu h̄ assigna tres jors
p̄ appallar se ala mort. dient h̄ de part
del seu fill. reuent q̄ ella. sabes p̄ cert
q̄ apres tres jorns ella passara desta
present vida. la qual teps h̄ estech /
ap̄ assignat p̄tal. que ella prouehis
milloz ales coses necessaries ala cō
uercio daquells qui lauores venjet
continuamet ala sc̄a fe catholica.
Segonamet h̄ estigues assignats
los tres dies so diu lo dit doctor p̄
m̄stro h̄z. no altres q̄ ans dela mort
prouehiscam / a tres coses en sp̄all. so es

que siam ben contrichs eben confessats
eben satisfets fets fins volem saluar
E aallo significat los tres dies. a
assignats ala glosa plangell desus
dit in in in in in

**Per quella glosa demana aquels
tres coses q' dites son. xxxvii. ca.**

L **QUART** pur si es que
veram p'q' la glosa verge
demana lo nom al ancell.
Et dicitur hic quod propter hoc ut
tercia procedet in reuerencia sibi
fienda qz a deo suscepit ut statum
angeloz p'cipet ex oibz eoz / qz
erat multa inclita illi reu'is alte
qui tale n'um sibi dixerat / r'eo ut
ad reuerenciaz doctiq' et sapienciaz pro
cederet petiuit quid erat nomen
eius. Cui angelus sibi dixit et ipa
sibi reuerenciaz et gr'acias sibi egit
de ta' alta emp'etrata sibi / fca.
Lo quart punt / es q' la glosa
demana q' los sants apostols fossen
en la sua glosa assup'ao. **Lo qu**
Theophilus aqui matez q' la glosa
sp'ua fermam'et que en lo seu sant
passament seya lo seu fill glos
e ab ell vendra. **Adan** ab lo sants
p'ar'chas e p'phes **Per q' desit'au**
que los seg' sagrats hulls vehessen
los sants apostols en temps ab los
pares del veyll testament qui ab
los sants angels en temps fahessen
hu' cors representat li testament
de gl'ia a honor del seu fill e consolaco
e fortificaco dels sants ap'ls e en
terore lur consiencia e desig' de anar
al regna de deu e q' pus ardentmet
entenessen ala conu'ao de les gentz
no res meys desig' de veure los sants
apostols en la sua f' p'spall' amor
quells haura e q' vehessen lo seu fill

l'auors phauer na' algu' alt / enouell lum
celestial en lur preh'aco sp'all' consolaco
hoc en cara e de la mateza e q' estech
fet / ans de la sua fi. **Lo** h'ien punt
es veure p'q' la glosa demana que lo
d'mom no fos ala sua fi. **Lo** qu' aquest
q' p'tal que ella lauors no vehes in hois
res q' li desplagues in ho' fasses lo seu
fill car diu aquest que lo d'mom quat
veules aies dels a'elets anar en paradis
quat passen de sta vida. **ap' com** a q'tl
qui es anemich de deu em' e plen
de envege e malicia blaffama nostre
senyor deu qui la depnat fort letge
ment la qual cosa hon' fora a gran
desplez de la gloriosa sobrana amor
q' ella ha a deu e al seu reuerent fill
No res meys la glosa sabia que lo
d'mom era anemich capital seu e
del seu molt honorable fill e que li
haura en vida maliciosamet' trattats
molts vitupis infames e desonors
e tribulacions e apres li haura proci
rada la mort / e haura en gran hoy
a ella mateza p' q' haura molt / a sudat
ala n'ra red'epcio e ala sua confusio
e deieccio e q' auorja n'ra salut e que
era sobran peccador. **Per estes**
rahons e moltes d'altres no volch ans
demana ab gran / efficasi q' lo d'mom
no fos ala sua mort in in in

**Que feu lo primer dia ans del
passament. xxxviii. ca.**

O **tengudes** donchs
la glosa les tres demandes q'
haura demanades al ancell
vench lo primer dia a ella assignat
en lo qual ella se aplica tota en pesar
los grans benefets q' haura rehebuts
de deu en sp'all' com era stata etnal
ment predestinada e atan alt grau

leuada com fos mare de deu neta tots
tps de tot peccat de sobirana gracia e
virtuts e dons dignals dotada famo
sa e loada Regina dels angels e de
tot lo mo ordonada e apr dels altres
in finis beniffets lauores sobre tot
alfo com fahes gracies al seu fill
hounha si mateixa pregonament
confessant q tot alfo hauya acon
seguy p singular misericordia e
gracia del seu fill e de tot alfo
ella li faha spall gracies supplicat
lo q puscha eza p lo fill mare aduo
cada dels peccadors posada que ell
li fahes gracia q tota psona q aella
reorragues en qualque necessitat
q fos que trobas misericordia e gra
e consolacio ab lo seu fill gnos. E
apr li estech atorgat p special
reuelacio a ella feta p lo seu gnos
fill in in in in in

Que feu lo segon dia. q. xxxviii. ca.

Lo segon dia ella
appella tots los conuersos
del iudaisme ala fe els
confirma poderosament en la fe
els reuala q la preciosa mort del
seu fill la comensara abenjar aqll
any capri estech fet car laisme se
comoch en iherlem en lo qual moy
Cayfas p colp de lansa q pres pel
colp e continuansa los mals fins al
aueniment de Chrtg e vespesia
qui de tots pnts destruyre la ciutat
e tot regna de israel dins aquell
mateix dia appella algunes santes
dones de iherlm e les confirma
molt en la fe en sca vida. E
spalment appella les sues scas depe
bles aquells q hauez poch dela ciutat

car de fora nauya moltes altres que
ella hauya grades afex uot de vir
ginitat. Car dny Egiorg en lo hmo
dela assumpcio dela glosa que aill
depebles hauya aptals en la dita tra
de isrl de aquellas ella appella les q
hauya en iherlem e les confirma
en lo dit uot de virginitat e les
beney de spall benedicio p nungats
los que gran eza lo guarda qui
les paua en paradys pla virginitat
E nota aill aquell q com q lo dit
angell li appech denunciant li que
apres tres dies finaria la sua vida
que en senyal dela victoria dela
carn e dels altres anemochs q hauya
vensurs en la vida q lo fill li trama
tia del cell hu bell ram de palma
luent lo quall no sera fet entera
mas solament era creat en lo cel
pla unitat de deu tot poderos lo
qual lo dit fill seu manaua que li
fos portat deuat lo lit quat seya
portada ala sepultura. Qui donchs
aquest q la benuyrada ab lo dit
ram ella en senya les depebles
pressents e absents entoch a les
depebles pressents pla qual bene
dicio e tochament reheberet totes
spall influencia de amor e puritat
e de fortaleza a consuar la tots tps
E qui aquest q daquells tots donzels
e dones q hauya appellades no sen
retench sino dues q ella tenya p
filles specialls les quals leuare lo seu
cors precios apres que estech pasada
daquesta present vida. apr com de
uall hauem atoz in in in

Loter totos los
sants apostols
septolament fore ala porta
dela casa delaghiola com fossen
debans escampats p tot lo md e aco
panyare se fore dollamet e caritativa
la qual cosa sintat moss sent ioha
euangelista qui era dins la caseta
dela ghiola verge obrí los la porta
ab gran goig e presenta los ala
ghiola e la benuyrada rebebe los
fort santamet e deuotamet la
lauores la ghiola los dix com ella
deuia passar desta vida aquella
mt ep gracia spall hauija dema
nat al seu fill que ella los vehes
ensemps ans dela sua fi e qh era
atorgat peaho de asse ells eren
axi aqui ajustats p nre senyor deu.
E aqui ella los demana largamet
de lur estat e com m quat pfitaua
al md lur prehiacio e com sabes
q gran era lo fruyt q fahie p tots
les terres estech fort consolada e
pistrohí los hauez gran paciencia
en los grans mals que sofere per
les psecucions dels pnceps del
mon e p los sacerdots deles ydoles
pissant los lo gran guarda quel
lur mestre ihu est los hauija appa
llat en paradís. Ells en po plorare
molt lo seu partimet dient h a
qui auant p q lo saluador e ella
qui tenia son loch los eren absents
ela benuyrada los consola fort dol
lament dient los q era los seria
mes mare e patrona q debans car
estaria deuat la cara delur senyor
e maestre ihu est e tots tpmis lo
pregaria p ells. Qu assi Metho
dig lo martir q no feu testament
de res temporal car en sobriana e
sca pobresa vniua volent ressem
blar lo seu fill ghos quitant la
volgut ela amat totostpmis. De
totes estes coses e demoltes segnets
han plat largamet. Ignacia Epus
lisantez. Esipap. Insting en lurs

memorials fets del saluador e dela
gloriosa

Com al seu passament vingueren
los maiors pnceps de paradís. xli. ca

Passat donchs lo terc
dia e vmet la
mt la gloriosa spauca laue
mmet del seu fill beneyt
qui estaua / acompanyada ab los sats
apostols e ab alguns altres deexebles
de ihu est e ab ses germanes e ab les
dues sces donzelles quat venth la
mtga mt vench gran multitud de
angels cantats alt mas negu fora
la. Citat dela casa non hora per
spall dispensacio de deu. E de hic
regina del md puja e regna ab lo
teu precios fill en lo regne q ell ta
appallat alt en la gtra pensa qna
estech la reuencio q h fahere certes
no pens q hom mortal sia bestant
asse e phca. En apres tentost vech
lo saluador ab la multitud dels sants
patriarqs e profetes e martirs e con
fessors e vergens e tots cantants axi
Regina del cel alegret car lo teu
fill senyor / crey nre ve atí a q al sar
te sobre tots los ordens dels angels
e dels altres sants en paradís. Dich
Dicit hic / preneg sich. Considera hic
e plane qntuz scipiut illa forma
humilitatis ghiola matez de quo
vidit angelos pncipes noue ordm
et capita triu ierarchiar libitani
profunde inclinari rei tantam reue
renciam facere e cam dniam suam
uocare. S; m q iste no m q stupiunt
patriarchas et pphas sibi sich hono
rifice occurrere e clamare dicendo
Benedicta filia tu adno qz pte fructu
vite uere comuncau m q. Euohadr

ari **O** filla beneyta si estu de nre
 senyor deu car p vos es dat lo
 fruyt del arbre de vida qui es
 ihu xpi saluador nre **E** uol dir ali
 lo dit peneq plant / anos **O** pira
 pensa assi quant **A**tech marauellada
 la glosa quant viu aquells tres
 ten grans pynceps qui son en paradys
 cap dels tres jerarchias celestials **E**
 ari matey quat viu los nou caps
 dels .viii. ordens dels angels fahet
 aella tanta reuencia e honor car
 sens dubte li happagueren en forma
 humana fahent genuflicions e
 inclinacions aytais com sobdits fan
 comunamet en lo md alur naturall
 senyor **O** qu aquell doctor / e qui
 pora dir quina **A**tech la consolacio m
 aquell plament quela glosa hac
 ab aquells tan alts spits cert noy
 es bestant negma lingua mortal.

**Ab qui troba lauors gran pler
 la glosa. .v. pln. ca.**

Mas sobre tot / atech
 glos e marauellos e delitos
 lo plament q la gloriosa hac
 ab lo seu precio fill car alio passator
 entament **E** aella fi la glosa soy
 plica / en temps ab los patriarques
 e phes al senyor zelant / alio moue
 specialment . a abraam e moyses
 segons q dnu **L**isandez q lo poble
 de isrl no romasses tots tps scch
 ans rehebes lo lum dela santa fe ca
 tholica ans dela fi del md **E** alio ha
 dit sent paul ad romanos . xi . on
 dnu q com la multitud dels elets
 gentils sera entrada en glosa lauors
 saluara lo poble de isrl lauores la
 glosa acompaya los sants apostols

ab los patriarqs e ab los sants pphetes
O qun gorg estech aquell quat los
 pla del veyll testamet vhere los
 sants apostols e ari matey quat los
 sants apostols vhere los sants pares
O quina marauella era aqulla quat
 adam / e abram / els altres patriarqs
 actant als sants apostols tan pochs
 eran pobres eran sants e pensau
 q en aquells aytais haura deq posada
 la fundacio dela sca religio xpiana
 apres si matey la general prehiaco
 e conuersacio dels infals aden e com
 aquells entema a fer dels majors pyn
 cepe de paradys **O** qu aquell equant
 solas ach aqui ab los sants apostols
 sent iacme ~~menor~~ meior qui la era
 martirizat ja haura prop de .xx.
 anys reuelant los la glosa que lo
 saluador los haura apallada en paradys
E qun gorg hac marja **S**alome soz
 dela glosa vahent aqui glos lo
 dit sent iacme fill seu e quant viu
 aqui lo dit sant iacme q tant ploza
 apres del seu martirj entre tots los
 sants e com estigue tant hamat p
 lo saluador **O** qun plaer ayimatey
 hac / ab ell son frare sent ioha eua
 gelista e com se aconsolau ab dosos
 mas major estech la consolacio q hac
 dela glosa qui era sa thia quant
 lo viu glos e benuyrat ess vengut
 del cel cel ab lo senyor p honrar e
 en teneuiz / al seu sant passament
 e com molt hauri dit la festa aqulla
 atech de tanta excelencia e de solas
 glos que james en la fra non atech
 tan gran semblant exceptat lo
 gorg qui estech ala natyitat ere
 surreccio e assensio ascensio dell
 senyor en lo cel in in

**Com la glosa pasa deste via .
 .v. pln. ca**

Amandus. plant
esta materia si diu a xi
no pens quel pces dela assup
co dela gtiola e dela exelencia
gran e sollempnitat de aquilla pogues
negu hom mortal recomptar. ha
sentit lo lum spit diu q' constant
la hora daquell gtiol passatge la
benmyrada Regina se agenolla als
peu del seu fill ell adora ch feu
copioses gracies dels grans beny
fets e gracies que fetes hhaun
qui ex transcidents in explicable
apres li presles mans stant a xi
agenollata. **E**sta a aquestes paules
aquestes mans senyor han format
lo cel e la terra e tot lo mo e my
mateya creatura. tua e ploteu
poder foren en les formades. dms
lo meu vendre a aquestes donchs
mas tan precioses coma lo meu
spit lo qual senyor e deu meu ta
placia reहेbre p singular media
tua ala qual lo senyor Respos a xi
igitur procedere regna So es.
Donchs aia benmyrada hy de qui
e de regnar al teu regna lauors
aquilla santa aia e xi daquell sagut
ereuerent cors sens tota dolor e
lo seu fill benmyrat la reहेbe ab
si qui ab tota alegria daquella sca
compagnia la puja / al cell p sen
tant la al seu etzernal pare en
gta. **C**assi fan alguns contempla
tia hun bell tractat qui comte qm
nes paules dix lo fill al pare pre
sentant li la gtiola e posen a xi
matey so q' li respos lo pare So es
que com totes coses hagues posa
des en lo seu poder / en cell e en
terra q' ell q' illa exalsat. a xi co
se ptanyia anoble fill exalsar
tan excellent mare e condoen
ala fi moltes conoedances quey
apliquen dela sca scriptura que
serren largues de recomptar q' lo

fill le ha collocada ala part dreta so es
q' li ha dats los majors dons ebens de gtiola
que sien en padis apres los seq. **S**ego
nam et que le ha gtiolada encors e
en aia / apres li matey. **T**ercament
q' le ha feta dona e regina del cel e de
latra apres li matey. **Q**uartament le
fa honrar e presar e alegrar e regnar
sobre tots los spits de gtiola grans e pads
e apres li matey. **Q**uintament que la
constituida patrona e aduocada dels
peccadors e de totes lurs presures a xi
que l'he feta la tresorera **P**er q' diu
sent **S**nt que qui vol dels tresors cele
stials recorregua ala gtiola tresorera
car siu fa ab deuocio e de bon cor / e
teyal leyall no aura repulsa de quell
qui es senyor de tots tresors ihu est.

**Com la gtiola apres son passament
fech leuada e vestide e portade ala
sepultura. xlm ca.**

Passa de esta present vida
la gtiola comas la sua caseta
tota fregant sobre totes humanals
odors e lo seu cors sagrat e pios fuch
leuat paquelles sces dues donzelles
de debles lues a xi com ella mateya sama
ordonat la viuent ses germanes e
altres dones sanctas mandades e xi
dues noy guosaren tochar m fer co
tra la dita sua ordnacio. **S**in jsting
q' tanta lum e xi daquell precios
cors q' les due donzelles iadites qui l
leuare nol pogueren veure m rempar
entot aquell spay q' la despulare e la
vestire de qui james no partire aquils
dos spits de gtiola a ella fort / car e a
aquellats p gran familiaritat / e amor
so es sent aquell princep lauores del
poble de ist. e sent **S**uabrefell speciall

fueroz e amich dela gñosa. ala sua sc̃a
sepultura. atiguerē appellat los p̃ncip
pals deffinadors dela fe capicom / a
Suamaliell. Michodemig latzer e josep
abazmatia. e als gñs altres aella de
uots e los dits p̃ncipals ab los sants
apostols acosellaren de quim drap la
cobryse. car ells la volien cobryz del
p̃ncipios drap delli q̃ poguessen tro
bar. Mas sent iohan euangelista.
los dix q̃ no fahessen. car ans quela
gñosa passas h̃ox q̃ solament fos
cuberta de drap delana. gros e pobre
e blandy enet. Per q̃ d'aytal drap
li faheren cubertura. mantell. e guo
nella. ample. Capres axi cuberta
posare la los apostols sobre lo lit
sehent ligat. lo cap axi com h̃auya
acustumat. en senyat. la cara. e les
mans nua. e abrygada. ab lo dit
mantell. desemblant color blanchoz
e d'allos. e soptosament. aquell p̃ncipios
cors estech mudat q̃ no h̃aparia.
aquell que era de banys. Car com
p̃ncipiamet pla gran penitencia.
que ella fehia. ella se mostras bageta.
e morisqueta. La uores apparech sobi
ranament blancha. e luent. e tota
tractable. e ab la cara. alegue. quan
ment q̃ james vnuer no ris. E d'aua
tan gran delit. a aquells qui la guaz
dauen. q̃ era fort gran marauella.
La uores los sants apostols tots aqeno
llats bessant h̃ los peg ab gran reue
rencia. e p̃regueren lo lit e portare
la. alauall de ioseffat. honh fahere
fee la sepultura. E sent pere porta.
al cap del lit. e tentost. e intona lo
psalm qui comesa. In exitu isrl̃ de
egipto. E sent iohan p̃ manamet
desent. Pe portah deuat lo Ram.
dela palma. demut dit axi com lo
sempoz h̃auya manat. fins al dit loch.
E com d'esso h̃aguessen. sentiment
algus iuhes anemichs del saluador.
e en noy seu volguessen pendre lo
cors p̃ncipios dela gñosa. e empetyarh

la sepultura. ab desonor es atto. e
acoftassen. al dit sant cor volent
lols tolre plach. aden. q̃ tots tornare
sechs. E com h̃u. dels p̃ncipals
dells posas ja lama allit soptosamet
lama. e lo bras li secha. nol podia
separ. delli soptinet gran dolor.
E com tots aquells maluat s bessen.
sobre si lo gran iuhes de deu. corre
guere. asent. pe que conaxia. en
loquall hi haufen vist ans q̃ fossen.
encagats el sopticare. quels ajudas
E sent. pe los dix si crehets verita.
derament. q̃ a aqua. sc̃a dona.
estant tots t̃pms verge. infantia.
lo fill de deu. que vosaltres hautes
crucificat. tots serets. tentost
illumnat. e no en altre manera.
La uores tots responguerē q̃ ferma
ment. / o crehien. axi la uores sent
pe los passa. lo Ram de palma. de
mut. e tots foren. sanats. qui ab
gran fe. e effort. e ab gran reuença.
segure. lo cors dela gñosa. Dju.
assi. Sondi salug. en lo h̃mo dela.
assupcio. q̃ posarenla. sobre h̃u. bell.
tapit. nou. q̃ Michodemig feu demp
dela casa. e la assigne. sobre la
sepultura. e la cobryse. ab h̃u. drap
p̃ncipios de seda. q̃ latzer. feu demp
dese casa. ne p̃ matere. los sants
apostols. que fos cuberta. ab terra.
ne ab altre cosa. fermamet. spant
la sua sc̃a. resurrecc̃o. fahedora. en
breu. p̃ q̃ aquy. matex. com aguerē.
en custodia. del sant cor. les dits
dues donzelles. demut. dites. ab
les sores dela gñosa. e absent. ioha
euangelista. els altres apostols.
tornare. to soptosamet. en les parts
del mo. don. e. e. estats. leuats. e
arrapats. e espit. de deu. els altres.
qui aquy. e. e. sen. tornare. en lurs
cases. Em po. dien. tots. aquests
desus. allegats. q̃ del sant cor. ja
mes. no. pti. custodia. angelicall.
in. lo. p̃ncep. a. celestial. qui. ala

137
17770
giosa. era dat p guarda / ans con
miamet stech aquy fins q ella estech
ressucitada: in in in in

**Om la giosa. estech resucitada
en cors e en aia. xlv. ca.**

Apres quatre jorns q la giosa
passa desta vida ella estech
ressucitada. de mort abida e
es giosa. en cors e en aia en paradys
m en aslo no deu potar dubte xpia
car aquell precios cors qui james no
hac en si macula. denegun peccat
no dech ess corruput en la terra.
Segonamet / e atte aslo q dnu sent
Mateu so es q apres la mort piosa
del saluador molts sants resucitare
Donchs molt mes appaz q la giosa
apres la mort sia estada resucitada.
Cezcamet car dnu sent agostu en
hu sermo de pascha q tots anys en
la sollempnitat dela resurreccio del
saluador se fa nouella resurreccio
de sants donchs sidels altres sants
se fa nouella resurreccio saguexse
q la sua sca mare no pot / ess q no
sia resucitada. Quartamet que
nos pot dir q lo seu precios cors
sic en infern m en porgator. Car
su era apicom deg fa honrar los
cosors de sent pe desent paul / e
dels altres sants molt mes faya
honrar lo precios cors dese mare
si era en la terra. Donchs saguexse
assoficiem dnu q lo dit precios
cors sia enlo cell / e p consequent
es resucitat e glificat en gha.
De aquesta conclusio dels doctoris
crestians qui hon lo contrari han p
singular offensa. Per q dnu. Epi
fany enlo sermo dela sua assupcio
ap. Omis xpianq. t q. So es que
tot xpia deu fermament creure
q la giosa mare de de deu es apres

la vmanitat del seu gios fill sobrana
creatura dada en Regina / als angs
e en aduocada / als homes e q enlo
juli final se mostrara / aells care
mare en senyal dela qual cosa lo
jutge piadors li ha signada sepultura
en la ual de ioseffat hon se fara lo
juli final / e general. Donchs xpia
dnu aquest doctor tots tps apres deu
aquesta tan gran en tan sca mare
car aquesta sia ta aduocada ta pa
patrona en la tua cara edolla /
mare car aqua te ajudara entots
tes necessitats en vida e en mort
m desempara james car es tan
pfectat / e plena de tota dolzor / e
en la qual apres deu sia tots tps
la tua ferma spansa e sens dubte
psa ajuda seras asi ajudat / e des
hurat. Capres p gracia del sant
spit edel seu fill ella supplicant
ptu has apres saluat. amen amen.
Easi es acabat lo qui tany al pimec
tps del cors dela sca sgleya xpiana
plant curtament segons que posa
lo dit Seruasig sabinen denut
allegat Festa ara apres q digam
ab ajuda de m're sempoz e curtamet
caucio desso quis ptany al segon
taps dela dita santa sgleya xpiana.
segons q posa lo dit deuot / e pia
dors gran doctor / e Cardenal.
Seruasig sabinenis: in in in

**Del segon te e quart teps dela
sancta sgleya. xlvj. ca.**

Lo segon teps dela
sancta sgleya xpiana se
apella temps dels sants
martins. Car apres los sants appls
lo mo psaguy ala mort los xpians
fins al aueniment de Contesti.
Empador qui hi posa fi. Edura
la dita psecucio poderosa e genall
dels xpians p. cccxxx. anys lora.

Empadors qui foren figurats plos
p. corns q' haura la gran bestia que
sent iohan viu. xpi. d'infen. Qui
sent ieronim en lo prolech dell
d'atari q' ten fort ftech la dita per
secucia que p' cascun dia del any
legim que foren morts pla mor
de ihu est. Dccc. e Dccc. milia
marts sino lo dia de Minou lo
qual honraue tant q' no uolien q'
aquell dia negu pro ces mort e
e passio. Lo terç tps del cors de la
sca sgleya es appellat dels sants
doctors per q' deq' sabie q' segons
q' d'iu lo dit Genasig apres quel
contesti empador hac dotada al
altament la santa sgleya. el hac
dat l'emp. occidental en temps
de ppa Siluestre lauores no uolet
lo guouernador dela sca sgleya
q' los xpians estiguessen oçiosos
p' mes ques leuaren gran multi
tut de hetges e de sectes contra
la veritat dela fe catholica.
Arri. abelli. Apollinari. font. e daltres
in numerables los quals recomta
Gregari. in p'imo. ij. m. m. m.
decretis. E foren tants q' donare
prou q' feu als xpians. e estech
mestez q' poderosa ord esciencia
e obras seglar ajudassen a ex
terminar los el auors lo guouernador
sobiran e cap dela sca religio.
xpiana trames grans doctors q'
les dites hetgies poderosament
desfrayguare apicom sent. Agosti
sent Ambros sent ieronim sent
les ppa sent Gregori contra heutea
qui posa q' ihu est haura los cors
fantastich E apres vench sent ian
sent Remigij sent Basili de ma
ceng. Erossostomi. Naxing. e daltres
sens fi. Lo quart tps
es stat. appellat de contemplacio e
despit. e lauores so d'iu xp'andant

profita molt en gran deuocio ma
iorment en Egipta hon segons
que d'iu haura in finits monestirs
de hermitants. E aquy hac en aquell
t'ps molts sants abats apicom la
abat Moyses Siluang iohanes de
mell Pambo. E Affem Seraffino.
ysaach. arcens. zacharies. Malachies
Samuell. E aquell famos. Anthom
e pau primaz hermita he aquests
sestengueren fins ala terra santa
e apres de iherlem feu la sant abat
Sabbas in numerables monestirs de
monges e lo p'ncipal monestir hi es
en cara on hee ihu est fuit altament
En aquell t'ps en la uall de Hebaye
e en les altres se feu lo libre appellat
dels sants pares. E aquell altre pus
copios feu sent ieronim qui ab sobri
ana deuocio visita tots aquells sants
homes dela vida dels quals so d'iu
ell matey estech fort illumiat car
eren p'ones de gran penitencia e
p'uritat de gran contemplacio e oro
e deuocio e de gran trebayll corporal
colent lurs terres e obrant de mas
p' q' couera que fossen forts prudentes
e seznassen gran orde en lur vida
e que no p'ossen hu moment de t'ps
ere sobriuanamet humils e passents
p'raho de asse d'iu sent ieronim que
estech fort inchnat de estar abells
e romas a aquy palguis anys en lo qual
profita molt en espi e en vida.
En aquell t'ps Casiang ordona lo
lo libre deles Collacions dels sants
pares d'iu Genasig aquy matey que
ala fi daquell t'ps vench Cosoree de
p'ha fins en Egipta E auis dels
dits sants hermitants in finits d'iu
que ala tra p'ha sent ioha de a
aquests. apocalip. viij. dient q' ell
d'iu lo nombre dels senyallats so es
dels martirs e martirizats p' ihu est
en aquell t'ps e eren. Epl. m. milia
e les altres paules q' sent ioha d'iu

Aquí mateix totes son significades
o figuratiues e nos deu se o diu
entendre / ala letra mas spualmet
e proueu p' aso caz dels .xij. tipes
dels fils de isrl. dels quals ell pla
aquí no haura lauores tantes en
lo mon com tots fossen p' gran
part amuats m' despuys m' lames
tantes iuhes ari signats m' elers
hae al mo com tots murre / en vida
e proua de / e en erros innumables
finsa contra la h's de deu m'.

**Dels quint dela esgleya e fundacio
des santes religions. q' el vij. ca**

L Quint. teps del
proces dela sca esgleya sap
pella so diu aquest delapacio
e sobre aso expon tota la appicio del
sien sagell lo qual posa sent iohan
apocalip' septo. Lauores diu que
quax tota clarecia ha dada a aua
riacia e ambicio e asupbia e molt
tachada de simonia e de peccat de in
mudicia e los religiosos vendra
quax de tots p'uts a terra. E los pn
ceps e prelats seran fort indigents
dela salut del poble quils es coma
nat tots se girara a hauez d'ners
extranja e aso pmetra m' e senyor
deu p' los grans peccats del poble lo
qual no haura varitat m' amistat
amegu mas calca amara si mateix
mes q' a deu e curara del be p'p'.
Per raho d'essu diu q' en aquell teps
tremetra deus moltes plagues a
tota generacio a prelats e a pnceps
e a pobles ari que tota carn / aura
sa falsa e tot lo mo sa desbaratar
e ab grans guerres de fora e
dins salsmes e discordies e diuisions
ari en lo bras ecclesiastic com en

lo setglaz e ari com entre los pnceps
com d'ns en las ciutats e villes ari
sagell d'ns que obrí la com se comtaue
lo temps dela in carnado de deu e de
d'ns anys p' que lauores ihu est / ari co
hauet p'ze e patro valent q' la malicia
del mo creua molt en lo seu pare era
fort indignat contra ell p'pet' ab ell
q' tramases en lo mo alsus homes excellents
e que fahes en la sua esgleya alsus esta
ments de gran santedat hon se nodrissen
p'sones p'fetes e sces qui p'ur santedat
de vida placassen la furor de me fuyor
deu e apres q' informassen lo poble per
sants e molts bons exemplis e p'ficientassen
e souneassen p'hibicions entre los quals
e dels pnceps aprouats caps de religiosos
estech aquell s'hos moss sent b'net qui
per deu inspirat e ajudat feu la sca reli
gio de monjes negres en la qual sca
religio ha hagurs homes de acabada santedat
qui son stats grans lums e columpnes de la
sca esgleya e p'iana quia encara molts
apres daquest trames moss sent b'net
singullarment deuot e p'fet baro qui
ab la sua sca religio ha fet gran fuyor e
fara tots tps ala sca religio e p'iana.
Tercament apres trames aquell santi
ficat sent domingus hom euangelicall
p'hibidor ardent e reuerent / a tot lo
mon qui ab la religio apostolica ha molt
proffitat a tot e p'ianissime e proffitara
fins ala fidel mon p' molta sca p'ona
qui en vida e en saencia e en p'hibica
cio ha lo mon illuminat. Quartaament
e darrer de tots trames aquell sant
seraphicall / e senyaler de ihu est portat
en lo seu cors lo senyal de deu v'ni so es
sembkansa de les plagues del saluador
qui p' ihu est spalment ajudat contra
los tres principals peccats del mo edificat
tres ordens so es de freres menors e
de les menoretas e dels freres de pen
tencia q' entre fells e infells ha p' los
seu fills tant sembrada lauor virtual
e vida euangelicall q' tota la santa

esgleya ha illuminada e confortada e
sufficada ab la ajuda de deu segons q
posa p̄a Nicholau terc sots lo titoll
de significacionibz verborz. m̄vj de
cristalium. Ex̄it qui seminat

**Continua encara del quint tēps
dela sc̄a sgleya. p̄lvij. cā.**

Ultra los demur dits ordens
na tremesos d̄ns aquest mal
temps molt daltres q altament
han impugnat lo d̄nom dela carn / elo
m̄o plur sc̄a vida. e alta prehicacio ap̄i
com es orde dels freres hermitats de
sant agost e del carne e del sant
sepulcre qui han sofertes grans p̄secu
cions en la terra santa. p̄los anemochs
dela fe entre los quals n̄ ha agurs
mults sants plo mon. e foren primers
religiosos habitans en la terra. sc̄a per
tal la sc̄a sgleya uol q porten la creu
de nat̄ los pits en senyal q foren p̄mers
mantenedors dela fe e del fil de deu
cruaficat en la tra en la qual lo salua
dor sc̄ampa la sua preciosa sanch.
Per tal uol encara la santa sgleya
que en memoria dela preciosa sanch
portē la creu vermella. e vol q la dita
creu haja dobla traues significant
q en les dues p̄sones passades dertes
dela terra santa. ello son stats primers
reparadors dela sc̄a seu. per lo m̄o tana
elo bras pus alt de deu es pus curt
car en la primera rapacio vinguere
ap̄ill que tots p̄gnessen mort. e
que plau e vol la sc̄a sgleya q quat
aquella seu torn ap̄ians q a ells p̄
tanga p̄ dret tota la canongia en

tegra dela dita seu e vol q lo l̄ur cap
sia lo patriarcha dela istem car la dita
seu stech molt p̄nahajada e honrada
en lur comenlament e asso p̄me temps
deu. Car tots anys en aquella lo torn de
pascho ans d̄gnessen missa huna coloma
del cel los aportaua lo l̄ur celestial q
ptot lany los duraua. Per raho de tots
aquestes coses eren appellats antiquament
los freres sants de istem car m̄fint
profit fahere ap̄m̄atep atota aquella
terra p̄ lur sc̄a vida e gran prehicacio
ep bon molt ex̄mpli quey donaren
atota gent.

**Del. vi. tēps dela sc̄a sgleya.
q. xlvij. cā.**

Post la aparicio del lisen
sagell plant. Dramatic m̄epla
cozozinu d̄n q deue. e moltes
malauellas generals mes q en les vber
tures dels altres precedents della lapy
meria appacio. Car d̄n q lauores tot
lo m̄o pendra gran de cayment e ihu
est ha fort oblidat e poch temut e
poch amat. e la sua sgleya ha tota
sanch so es tota carnal e temporall
e mundana. e les religions carnan
en terra fort letlamente e molt homes
grans famosos ap̄ p̄ gran orig
mitat com p̄ oppmo de bonesa e de
santedat seran torbats e trobats en
e fort maculats e fents e falsos en la
via de deu. e los presidents e p̄nceps
han trobats fort de fallents en lur re
giment. e lo poble sera fort maluat
auaz e malicios e ab pocha deuocio
a deu. Entant q tota carn lauores
haura corrompuda lauors la sua vida
p̄ la qual cosa lauors m̄e s̄nyoz deus

trametra general sobre la terra molts
plagues so es fam guerra saimes
batalles d'insicions mortal dats souj e
terra tremoll la gottes e vermens.
contra los splets e d'uersitars de
malalties seccades exorquides en
arbres e fonts e en altres coses.
E ala fi de la d'obertura de quest sagell
trametra saime en la sca sgleya
del qual saime la sagura grans
mals car durant lo saime d'us
leuara hu mal pncep qui ab ajuda
d'altres sostindra e defendra hu
mal ppa. e faran ab d'ellos innumera
bles mals alguns consentira molts
ecclesiastichs e religiosos maluats e
en aquell temps d'us creyera la
ambicio en la sgleya de deu que
cascu fara son poder q sia bisbe
o doctor / o mestre / en theologia e
seran ne tants demaluats e tants
in abtes q tot grau de honor ven
dra agran menyspreu e anores.
Lauores los ecclesiastichs daran
tants de scandols al seglars plur
mala vida q los seglars fet se
leuara contra ells cr ahent fer
sacrifici a deu / e ordinacio de deu.
saluara / xpi matey. Dny. pnceps
qui soptosament tolran / ala sgleya
tota temporalitat / e psaguran
terriblament lurs psones entant
q tots los ecclesiastichs q dergues
e religiosos p tres anys ems
estaran amagats p les mutanyes
e aquy en fam / en set en fret / e en
molte psecucio tornera a deu el
conexera / el supra e los seglars
lauores los tornara lurs sgleyas
e cases no pas en leostament q
temen debans in auen / tporalitat
sino solament passament de vida.
e lauores fan bons e humils e levals
suadors de deu. a aso ajudara molt
hun sant ppa qui fra lauores ra
pator de la santa sgleya qui hauria.

139
Cp p p p
p apudator hu sint Empador ab lo qual
fara passatge general en la tra santa
e aquy lo dny fa de qui auant lo ppa fins
ala fi del mon e dny xpi aquest sezua
ha xpi matey q ans que aquest ppa regna
sera mort lo seu predecessor / ab lempador
quy mantemá e ab d'ellos morran / a
mihable mort apres de la qual mort
de ab d'ellos dny que vendra mortal dat
poterosa maior met sobre los dergues
e religiosos E aso ajudara molt lo
ppa rapador / a fer la dita rapacio
hon lauores no haguera lo contrast
que haguera si lauores los mals eccle
siastichs no fossen morts / in encara
aquest q la rapacio. de quest / si sen
sagell estech feta quant sent franssch
e sent domingo venguerd / a prehicar
al mon e durara fins que la dita rapacio
sia feta ioachim e ciuill e d'altres
molt han plat longamet desta ma
terya ell hermita appellat de la lemposa.
efrare ioha de Pocha tapllada dels
freres menors: in in in in

Del. viij. teps de la sca sgleya q l. ca.

Uent lo seten sagell dny aqst
q sera lo md p gra tps
en dispoicio alta e fort bona
lauores lo dny regnara / pnt de con
templad molt en los bons homes
cessara / auaricia e supbia e inu
dicia p gran tps e d'innu lo md fort
prudent met e en la tamor de deu
apres comansara decantar / entra
fins ala fi e lauores vendra antist
del qual aquest posa los saguets puts
Lo primer appar q pos xpi matey
ysodorg e es que aqst / antist sera
puheu del trip de dan / e sa lo dny boz
fill de pare / e de filla enaxera en /

noti de
Ante x

baliloma e fa be molt dotat en los
 bens de natura so es enballefa de
 cors e enballefa plaza larch e liberal
 e fort / afable e amigable. E fa dotat
 de bens de fortuna apicom de scie
 cias de totes arts e de grans iuhis
 mes q salamo m altre filosof q
 sia stat / e aso aura copia de mac
 stres en arts magiqs enles quals
 ell sera poderosament informat
 caz hun gran dmon li ensenyara
 tot so q pora spalment art de
 alquymia e fara aur e argent
 aptant com se volra los dmons
 li ensenyara de trobar de fer aur
 e argent / e tots altres metals
 de les myneris naturals qui son al
 mon. ell aportara aur del pregó
 dela mar apiq so no poden dar
 anofaltres sera pmes p deu queu
 pupen dar a ell segons lur voler
 Qui aquest encara q li ensenyara
 tots los amagats sacrets de natura
 apiq apparra que fassa mirades
 husant dels dits sacrets e praho
 de aso fara publicar ell fill de deu
¶ Lo segon punt es q aquest ensi
 mator ha lo major peccador qui
 james fos en lo mo spalment en
 peccat de supbia falcia e luxuria
 dela quall ha letjamet tachat
 fins ala pigor spacia qui nos deu
 anomenar pla sua gran letgesa
 aquest qui que ha leuat rey en
 orient pla sua gran fama e
 astucia ex consell del dmon ven
 dra en iherlem a reformar la lig
 judahica ab totes les sius simones
 E primeramet tornara a pendra
 ab si la circuncio. E qui aquest que
 vindran ab ell tots los iuhes q lo
 gran alexandre tancha en los monts
 de Caspia entre sog / e magos.
¶ Lo terc punt es q aquest sera a
 companyat dels majors clergues
 esauys del mo los quals lo saguyra

plos grans dons quels dara e pla
 gran appensa que haura de gran
 bonesa. caz fa gran ypoarit / es mo
 strara de fora hom fort virtuos e
 sant / e gran zelador dela ley. **¶** Lo
 quart punt es praho de les sius mag
 nificencias e appenses psonals e gran
 poder sera tanta la sua fama p lo
 mo q tots los reys e grans pnceps
 dela terra desitara venza la sua cara.
¶ Lo quint punt que la nozes ell tra
 metra los depebles a totes parts del
 mo pregant als pnceps e comun
 tats q hitemate los iuhes e tots lon
 obahran ab gran cor. E qui aqst
 equant sera lo goig que los mes
 quys de iuhes hauran en aquell
 temps majorment quat veuran q
 los grans pnceps haura en gran
 reuerencia e de fet ell se dira ell
 meies promes en la ley e ell los
 rehera p aquell creent fermamet
 q aquell es lur saluador / e aquell
 del quall tant han plat los sants
 pphes e que deg los hadat epromes
 apicom alur iapador / e rey de
 ist

Qui ser ne q fura antiest. ¶ Lic.

Duasi mator a methodo
 en lo seu tractat de antiest
 los punts seguts en suma.
¶ Lo primer q a aquest maluat
 haura nom Duch lux. Car dirsa ell
 vera lum so es deu empo nou dirsa
 publicament fins q sia en iherlem
 confirmat en lo regna de ist he
 reherbut pbez meies lo dit nom
 es compilat de aquells. Tras q rete

lo contra del qual pla sent Iohan / ap
pocalip. xiii. ala fi posant lo nom d'a
bestia so es de anti xst / apicom ell ma
ter d'iu aquy **Lo** segon put es q
aquest malnat sera sobran anemich
de Ihu est e publicamet lo condepnara
a ell / e tot lo testament nouell / e a
tota l'ahg / e religio xpiana ayid
afalsa e arrant dela ley de deu.

La primera p'rahons naturalis e p'
falsificacions e corrupcions iudaiques
contra les sces scriptures car d'iu
ayethodig q' d'ira ayi so q' yo dich es
funtat / en la lig de deu dada amoy
ses e huada p' los sants pares qui
en la obsequansa daqlla se son saluats
e prouat p' tots los pg sants homes
del md donchs raho forsa que
any denets creura apies d'ira ell
d'hs de nazareth com hatronchada
tota l'ahg de deu e la circucissio e
les altres Crimomes p' deu dades
al pares donchs aytal hom no venia
venia de part de deu / Actanets en
cara d'ira ell com Ihs de nazareth
qui manaua absi sine pestates e
homes ignorants e los pares als
quals fahia conchahent so ques volia
d'as yo a confirmacio de ma doctna
men ab mi los maiores d'ergues e
los pus famosos del mon en saencia
e en consaencia qui abans consen
mourse que no consentiren afez
res contra deu. **La** segona mana
de psaguz los xpians sera ab
grans dons esi aslo noy ual mana
tots aquells qui en ell creuran porte
al front / o en l'aura / huy senyal qui
fa espacial senyall / e caracte seu
qui lo diable si haura la figurat
enegu qui lo dit senyal no poza
ensenyar negu noll poza vendre
pa ni vi ne ninguna cosa ans
laura a denunciaz. **Nota** assi q'
he legit / en hu libre qui s'atru
buey asent a gosti e ha aytal titol

De ortu obitu. z opibz ante xpi. E co
mensa ayi in primis preferendum
est. aquy. ca. v. ala fi posa q' lo caracte
de mut dit lo nom el nombre del dit
nom de anti xst / e ha de aytal figura

La terza manera de psaguz los
xpians ha p' errorz deterribles turmetz
los quals dara / als xpians qui nol uolra
obayr los quals d'iu ayethodig han ayi
orribles q' james no seran dats anegu
martir que james fos per q' condou
la paula del saluador qui es. Mathi
xiii. so es q' si nre senyor deu no a
breuyata a quell teps negu nos faria
saluu tanta ha la temptacio aquella
forsoz / e de seductoria. mas nre senyor
deu abreyara / a quell teps p' amoz
delle cets nores mes / lo regne daqll
malnat durara p' tres anys e mes /
vigor e forsa. so es p' aytant temps
com dura la prehuio del nre saluador

O d'iu ayethodig e quina teptaco ha
aquesta q' lom scelerat falla appareto
miracles els sants martirs p' confirmacio
dela veritat non poran fer negun
casso be pot ess la quarta. Via appa
rent de procehir contra los xpians
e de confondre los publicamet capuz
ses errorz. **Lo** terc put principal daqll
sant doctor en aquesta materia sies
q' apies lo qui dit es aquest malnat
anti xst vendra ab tota la sua pompa
e potencia en iherlem / e fara rehedificar
lo temple de deu e los murs dela Citat
e aquy sollepnamet publicara e manara
q' l'ahg bella sia obsequada sots pena
de mort. **Lo** quart put es q' la
fauoz ha lauors tant escampada p' lo
md que la maior part deles gentz
lo seguiran p' que couendra lauors
al pa. e als cardenals e als fuals plats
dela sca sgleya de amargar sa p' les
ples mutanyes e entot / aslo enaqt
temps dels serrezs tres anys e mes
del regne del anti xst cessara tota

prehicació xpiana m lo sacrifici
del altar nos fara en poblich. Lo
quint / es q bahent lauors quax
tot lo mo es p ell. e q ja es coronat
rey en iherlem / e reherbut p vez
meies gñarse ha en senyar / ea
prouar que ell es ver fill de deu.
E asso en senyara ptant car los
pbes pferaràn que meies sia
fill de deu. apicom ysayas e iere
mes e daltres o direràn claramet
Com donchs ell sia ver messies
sagursa que ell es fill de deu. E
asso prouara encara p los falsos
miracles tanto q fara. E apres
q tots aquells qui ab ell seràn venguts
doyen tan gñ / derguers sa tin
dran ab ell. Lo sisen pür es que
p maior confirmacio dessa error
se fara fantamet part magicha
poblicament / de gobar e jaure
tres jorns de gollat apri en la pla
ssa de uat iherlem. E apres fara ap
pares q sia resuscitat apicom fehia
Simon magy de uat Nero empa
dor e asso enganara. amolt mes
qui p que ell louores sa tira fill de
deu e manara. que qui asso no creura
que mura e fara posar / estatua
a ell / e represent en lo temple de
deu. e la fara durar sots pena de
mort. Per la qual cosa lauores /
molts iubeq moguts de consciencia
sa luy nara. dell elifo gran. apri
com aquells qui tindran fort pengua
nats en ell. dient q sol deu se deu
adorar. in in in in

**En aqste tps deq trametra sants
homes batallants spualment cõtra
antixst. G. Lij. ca.**

En aquell ^{temps tan}
terrible trametra in se nyoz
deq segons q posa. a iherlem
homes xpians e setglars e eclesiastiqs
e maiorment pobres e simples e de
spicables religiosos de tanta tanta
dat e fortaleza e virtut contra
aquell maluat / e la sua pastiferra doc
trina qui ab tant spit e audacia re
uelaran les maluestats daquest tray
dor el pupugnara a ell e a los dese
bles q apparra q sien angels q sien
deuallats del cell. E molta daquesta
sen liran de dureses parts del mon
en iherlem qui en la sua pressencia
reuallaran a les gents les sues ficcios
e falsies e yporesies e los se q pccats
amagats maiorment com sera
ycolatria e com adorara / amagada
ment lo diable qui ha son mestre
e com es falsari de xeble del diable
e plen de tota viltat / e de tota traçio
e en gñ. E fez liran tanta verguo
ya de uat tota gent q p sobres de
fellonia quax p ora lo semp per
q praho de sollos fara martirizar
e moysi a creus penes les quals
aquells portara / ab sobriana pasi
encia e goig apicom aquells qui
seran plens del sant spit e de
tota virtut. in in in

**Com lauors trametra deus
Elied e Enoch cõtra antixst.
G. Lij. ca.**

Per ajudar ala
varstat de la scã fe e religio
xpiana e p poterosament
confondre la gran falsia e corible
miquia da quell maluat / antixst
trametra. Ihu xst fill de deu lauors

vos excellents barons qui ara son p
 ell refuats en vida corporal espual
 cupavis terrenal appellats. Elies
 e Enoch aquell enoch hies ptesti
 moni dela lig de natura. e Elies hies
 pla lig de scriptura. aquestes seran
 portats per misterij angelical de
 present fins en iherlem q de present
 se presentara a antiqst api com
 amissatges de deu tot poderos e
 del seu fill. Thu est segons lo dit
 methodi posa en lo libre allegat
 el rependran desos crims e de
 sos grans maluestats pronuenciant
 li la deprecacio qui li esta appellada
 si pseuera en sos grans peccats
 E lauores ell ajustara gran multu
 tut desos sauis e disputara ab
 ells e ab ell aqui publicamet los
 dits Enoch e Elies los venceran
 atots el dit antiqst p confirmaz
 la opmso de si mateix en lo poble
 e q plos dits Elies e Enoch no
 dubten q no sien deu lauores el
 assignara dia en lo qual manara
 q tot hom vinga al temple e
 aqui qtots lo adoren el confessen
 p ver deu capiu feran de fet
 Tms los temets deu qui amaga
 dament se absentaran. Capicom
 hixent del temple aquell jorn
 sen ira a son palau entanta e
 la gent entorn del lo confallara
 alta deu ver fill de deu adorant
 lo continuamet soptosament p
 ordinacio diuinal los dits Enoch
 e Elies dels quals parla sent ioha
 Apocalip. e. Per mg de tota
 aquella gent se acostara a ell
 e prenent lo fre del caual enq
 enq caualcara p cascu p sa part
 ab gran auctoritat e vigor diu
 lha Enoch primeramet ayals
 paules O fill del diable anemich
 de tota varitat. Bordagas fill

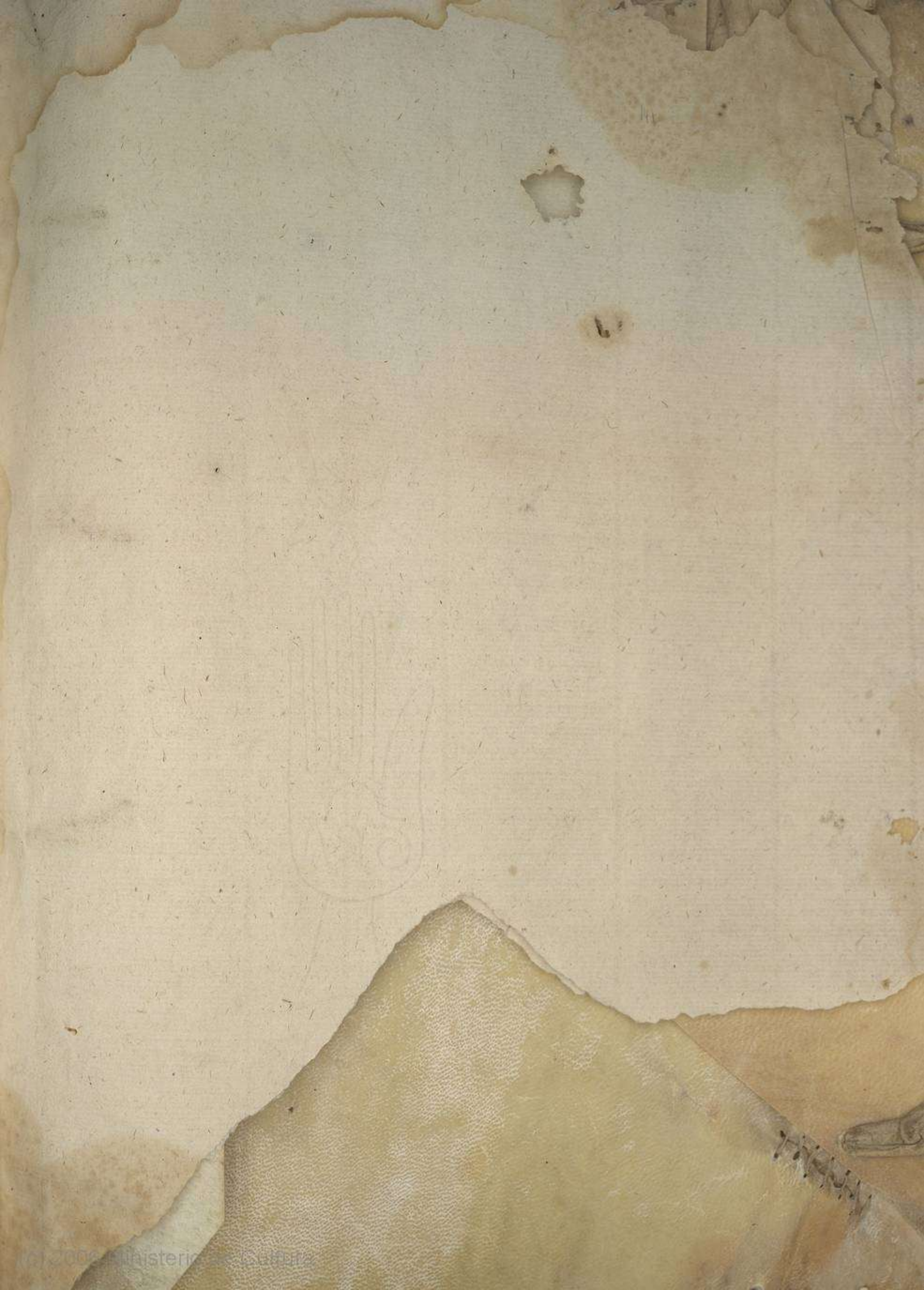
de peccat encantador falsari otraydor
 adon e ala sua ley e tu dir q est de q
 e est te fet adon p aqst infable e
 anguanat poble e vet lo gran iubi
 de deu qui es sobre tu car sapies que
 aytal dia prop vmet sen portara la
 tua aja los diables quantant has
 cregut e seras ppetualment en les
 majors penes d'inferrn casd sera api
 sens tot dupte Capres diu aquest
 aquest q tentost a gran veu li dira
 aquell gran sant ioha Elies Ore
 negat tacany epudent sordomta
 bestia esobre bestia entota conaxela
 de deu dignes ase brutal e com
 has tua cofar assagar m consentir
 tanta blasfemia del teu creador
 q tu te hages fet adoraz publicamet
 emanar que lies tengut e cregut
 est ver deu. Digne azlot de vergonat
 e pura bestia situ est deu q pens
 yo O dolent certis nou saps o siu
 saps dignes ho emanifesta la tua
 diuinitat Dignes deprecat si tu est
 deu que ha detu de qui aytal jorn
 cert nou saps mas yo te dire assi
 aquell qui es ver deu e purat varitat
 ho ha reulat amj e al meu fratre
 Enoch qui assies sapies malestruch
 q lo coltell de deu seras sobre tu
 de qui al dit dia has encos e enaia
 gitat al pregon d'inferrn e seras
 ab ton maestre e ab lo pincep de
 mort ppetualment en les infernals
 tenebres. Lauores giran ab dosos
 gent infimda qui aqui fa entre los
 quals haura molts pnceps e grans
 duchs e maestres e com los han api
 O gent enganada fogits a aquest
 traydor q tots vos ha enguanats e
 uat trar ab si mateix al inferrn e
 ales penes sues. De part daquell
 qui es ver deu e a creat cel e tra
 e uo saltres tots vos denunciam qg
 partichats dell e de son consell e

e companyia car sapiats q aytal
 iorn ell sera en cors e en aia girat
 en lo pregon d'inferr. Enos som
 assi eyo e enoch pla lig de natura
 qui solament confessa ess hu soll
 e vez deu. **S**ira Ehes Eyo som
 som Ehes del qual haueis la lig e
 haueu legit en lo libre dels Peys
 com tots tps zele pla honor du
 sol deq e part dela lig de scriptura
 e de moyses seruidor de deu quila
 rebebe al mot de smay vos denu
 ciam que no adorets deq strany
 sino volets tots pur epigoz que
 vres pares qui ydolatrauen eus
 dich lo q diu la dita ley so es que
 hun sol deu adoraras qui ha lo mo
 creat etot lo gouerna eno cregats
 aaquest apostata de tota vera
 ley e pau emaz e de tota monso
 nega e falcia lo qual es condemp
 nat p tots teps estar en compa
 nyia daquell qui es pare de tota
 baratania e falcia.

**De la mort letge de antiqst
 e de la conuercio dels iuhes q. l'ijca**

Inachim en les confi
 deracions sues sobre los
 actes de antiqst final com
 es en aquest pas possa los saguets
 pits. **L**o primer es q diu que asi
 que nre senyor deu fara hua gran
 mañella entre les altres car anti
 qst lauors sia stat adorat p aquella
 gent e defet sia stat axi magni
 ficat. E despuys loptosament tan
 fort vitupat p Enoch e Ehes axi
 sera torbat e fora de seny q nos
 sabra qh sera esdeuegut el agent

circustant valent lo star axi tapat
 e q no ha haguda resposta a les
 pauls daquells santa homes ten
 tost dubtaran q ell sia deu major
 ment com aquells lon hagen
 posat en la proua deuant tots
 Mas tornat en si mateix valent
 se axi confus e vitupat p aquells
 manara q sian scaptats en mys
 dela plassa de iherusalem e fara aquy
 jaure lurs corsors aquy p tres dies
 desoterrats e a ensenyar son poder
 e q noli cal hauez tamoz d'eres
 qh hage manassat. **L**o segon punt
 es q confermat lo coz de les gentes
 q ell es vez fill de deu fara cridar
 com aytal dia ell sen vol pujar
 en lo cell p fer reuerencia al seu
 pare e q puys tornara p qstios q
 debans elo iorn assignat ab ait
 e ab ajuda dels dimoms del loch hon
 lo saluador puja al cel ell ordonara
 q sia pujat p layra amunt ves lo
 cell axi com feu ihu xst axi com
 sera caucom alt sent miquel ab
 verga de lamp p tir la pl mys
 aquell lo cors pudent en mys cremat
 caura p tir en dues parts e puys
 en les parts remudes sera posada
 la aia sera posat en infern.
Lo tert punt es q lauores ressu
 citara Enoch e Ehes e publicament
 encors e en aia ressuatats pujara
 en paradis e ans q pugeri al cel
 denunciarā les penes e los tormets
 eles quals deq hatremes aquell
 maluat antiqst tentost lauores
 diu aquest q prehicara penitencia
 a tota aquella gent denunciant
 los q la fi del mo es prop e que
 sagues que ihu xst cap de cresta
 msme e redemptor nre e del mo
Lo quart punt es q los mesquis
 de iuhes quis veura ten letgemet
 anguaniats p aquell maluat antiqst

cali
gran.
ar anti
at paquella
ar axi magni
ficat Eoep. optosament tan
fort vitupat p Enoch e Ehes axi
sera torbat e fora de seny q nos
sabia qh sera esdeuegut elagent

at
los q
sague
msine
Lo qua.
de pubeq qm
anguanats p.

